ZPRÁVA O STAVU ZEMĚDĚLSTVÍ ČR ZA ROK 2025

„ZELENÁ ZPRÁVA“

Zprávu o stavu zemědělství ČR za rok 2025 zpracoval Ústav zemědělské ekonomiky a informací pod gescí Ministerstva zemědělství.

OBSAH

Použité zkratky ..... **VI**

Vysvětlivky k použitým číselným údajům ..... **XII**

Úvod ..... **XIII**

Souhrn ke Zprávě o stavu zemědělství za rok 2025 ..... **1**

1 Obecné podmínky vývoje agrárního sektoru a venkova ČR **19**

1.1 Národní hospodářství ČR a pozice agrárního sektoru 19

1.1.1 Vývoj národního hospodářství *19*

1.1.2 Pozice agrárního sektoru *20*

1.2 Povětrnostní podmínky a jejich vliv na agrární sektor 22

1.3 Podnikatelské prostředí 25

2 Podpory agrárního sektoru a venkova **29**

2.1 Podpory v rámci politiky rozvoje venkova a rybářství 29

2.1.1 Program rozvoje venkova ČR *29*

2.1.2 Strategický plán *33*

2.1.3 Operační program Rybářství *49*

2.1.4 Podpory agrárního sektoru z ostatních operačních programů a zdrojů *50*

2.2 Národní podpory a opatření 52

2.3 Podpory tržních cen a organizace trhu mimo Strategický plán SZP 60

3 Zemědělství a rozvoj venkova **63**

3.1 Obyvatelstvo venkova a struktura venkovského osídlení 63

3.2 Zaměstnanost a ekonomické postavení venkovské populace 70

3.3 Podnikatelská struktura venkova ve vztahu k podporám zemědělské politiky 74

3.4 Údržba a obnova kulturních a venkovských prvků 77

3.5 Institucionální zázemí rozvoje venkova 78

3.5.1 Organizační a institucionální zabezpečení *78*

3.5.2 Programové zabezpečení *81*

4 Zemědělství a životní prostředí, ochrana zvířat **83**

4.1 Vliv agrárního sektoru na jednotlivé složky životního prostředí 83

4.2 Ochrana zvířat 89

4.3 Ekologické zemědělství 90

5 Spotřeba, bezpečnost a kvalita potravin **93**

5.1 Distribuce potravin 93

5.2 Spotřeba potravin 96

5.3 Výdaje za potraviny 99

5.4 Spotřebitelské ceny potravin 101

5.5 Kvalita potravin 106

5.6 Bezpečnost potravin 108

6 Strukturální vývoj agrárního sektoru 122
6.1 Podnikatelská struktura zemědělství 122
6.2 Podnikatelská struktura zpracovatelů agrárních surovin 125
6.3 Dodavatelská odvětví 128
6.4 Úvěry v zemědělství, myslivosti a rybolovu 136
6.5 Výzkum, vzdělávání, poradenství a digitalizace agrárního sektoru 140
6.6 Agrární trh práce 146
6.6.1 Pracovní síly v zemědělství 146
6.6.2 Mzdy v zemědělství 152

7 Půda a vlastnické vztahy k půdě 154
7.1 Pozemkové úpravy 154
7.2 Trh s půdou 156
7.3 Státní pozemkový úřad, privatizace a restituce majetku a půdy 160
7.4 Využití a stav zemědělského půdního fondu 162
7.4.1 Vývoj výměry zemědělského půdního fondu ČR a struktury jeho užití 162
7.4.2 Stav zemědělské půdy a jeho dopady do konkurenceschopnosti českého zemědělství 164

8 Agrární produkce a její bilance 178
8.1 Rostlinná produkce celkem a podle rozhodujících komodit 178
8.1.1 Obiloviny 178
8.1.2 Cukrová řepa – cukr 188
8.1.3 Brambory a bramborový škrob 193
8.1.4 Olejniny 196
8.1.5 Chmel 201
8.1.6 Ovoce 202
8.1.7 Zelenina 208
8.1.8 Réva vinná – víno 212
8.1.9 Okrasná produkce 214
8.1.10 Léčivé, aromatické a kořeninové rostliny (LAKR) 216
8.2 Živočišná produkce celkem a podle rozhodujících komodit 217
8.2.1 Skot – mléko, hovězí maso 217
8.2.2 Prasata – vepřové maso 228
8.2.3 Drůbež – drůbeží maso, vejce 234
8.2.4 Ovce, kozy – skopové a kozí maso 241
8.2.5 Rybářství 243
8.2.6 Včelařství 246
8.3 Produkce potravinářského odvětví celkem a podle rozhodujících oborů 248
8.4 Obnovitelné zdroje energie 251
8.4.1 Využití zemědělské produkce v energetice 253
8.4.2 Využití zemědělské produkce v dopravě 254

9 Ceny a trhy agrárních produktů a vstupů do zemědělství 257
9.1 Cenový vývoj na agrárním trhu ČR a EU 257
9.2 Agrární zahraniční obchod 261
9.2.1 Obecná charakteristika základních tendencí v agrárním zahraničním obchodě 261

9.2.2 Teritoriální skladba agrárního zahraničního obchodu ... 262
9.2.3 Komoditní skladba agrárního zahraničního obchodu ... 264
9.3 Cenový vývoj finančních a materiálových vstupů do zemědělství ... 266

10 Ekonomické výsledky agrárního sektoru ... 270
10.1 Celkový ekonomický výsledek zemědělství (Souhrnný zemědělský účet) ... 270
10.2 Ekonomické výsledky zemědělských podniků ... 274
10.2.1 Celkové hospodářské výsledky zemědělských podniků ... 274
10.2.2 Ekonomické výsledky zemědělských podniků podle standardního výstupu FADN EU za období 2023–2025 ... 276
10.2.3 Investiční rozvoj zemědělství ... 287
10.2.4 Shrnutí ekonomických výsledků ... 289
10.3 Ekonomické výsledky oborů zpracovávajících zemědělské suroviny ... 290
10.3.1 Ekonomické výsledky potravinářského odvětví a hlavních oborů ... 290
10.3.2 Práce a mzdy v potravinářském průmyslu ... 294

11 Souhrnné hodnocení agrární politiky ... 295

P1 Oficiální výsledky šetření FADN zemí EU za účetní rok 2023 ... 299

P2 Tabulková příloha ... 302

POUŽITÉ ZKRATKY

a. s.	akciová společnost
AEKO	Agroenvironmentální a klimatické opatření
AEO	agroenvironmentální opatření
ANC	Areas with Natural Constraints (Oblasti s přírodním znevýhodněním) – dříve LFA
AOPK ČR	Agentura ochrany přírody a krajiny ČR
AV ČR	Akademie věd České republiky
AWU	Annual Work Unit (roční pracovní jednotka)
AZO	agrární zahraniční obchod
b. c.	běžné ceny
BISS	Basic Income Support for Sustainability (základní podpora příjmu pro udržitelnost)
BPEJ	bonitovaná půdně-ekologická jednotka
BPS	bioplynové stanice
BTPM	bez tržní produkce mléka
CARC	Národní centrum zemědělského a potravinářského výzkumu, v.v.i. (Czech Agrifood Research Center), dříve VÚZT a VÚPP
CIS	Coupled Income Support (podpory příjmu vázané na produkci)
CLLD	Community-Led Local Development (komunitně vedený místní rozvoj)
Cp.Pp	Faktor ochranného vlivu vegetace a protierozních opatření
CPV	ceny průmyslových výrobců
CRISS/DRP	Doplňková redistributivní podpora příjmu pro udržitelnost / (Complementary redistributive income support for sustainability)
CZ-NACE	Klasifikace ekonomických činností v ČR NACE – Nomenclature générale des Activités économiques dans les Communautés Européennes (Klasifikace ekonomických činností)
CZV	ceny zemědělských výrobců
ČAP	Česká asociace pojišťoven
ČHMÚ	Český hydrometeorologický ústav
ČIŽP	Česká inspekce životního prostředí
ČMSCH	Českomoravská společnost chovatelů, a. s.
ČNB	Česká národní banka
ČPH/AWU	Čistá přidaná hodnota / Annual work unit
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
ČSV, z. s.	Český svaz včelařů
ČŠS	Český škrobárenský svaz
ČÚZK	Český úřad zeměměřický a katastrální
č. ž.	čisté živiny

DDT	dichlor-difenyl-trichlorethan (dichlor-difenyl-trichlormethyl-methan)
DG AGRI	Directorate General for Agriculture and Rural Development (Generální ředitelství pro zemědělství a rozvoj venkova)
DPB	dílčí půdní blok
DPH	daň z přidané hodnoty
DZES	Dobrý zemědělský a environmentální stav půdy
DŽPZ	Dobré životní podmínky zvířat
EAFRD	European Agricultural Fund for Rural Development (Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova)
EK	Evropská komise
ENRF	Evropský námořní a rybářský fond (European Maritime and Fisheries Fund)
ENRAF	Evropský námořní, rybářský a akvakulturní fond (European Maritime, Fisheries and Aquaculture Fund)
EP	Evropský parlament
ERÚ	Energetický regulační úřad
ES	Evropské společenství
EU	Evropská unie
EU 15	Evropská unie po roce 1994 (vč. Rakouska, Finska, Švédska)
EU 25	Evropská unie od 1. 5. 2004
EU 27	Evropská unie od 1. 1. 2007 (Belgie, Bulharsko, Česká republika, Dánsko, Estonsko, Finsko, Francie, Irsko, Itálie, Kypr, Litva, Lotyšsko, Lucembursko, Maďarsko, Malta, Německo, Nizozemsko, Polsko, Portugalsko, Rakousko, Rumunsko, Řecko, Slovensko, Slovinsko, Spojené království, Španělsko, Švédsko) a Evropská unie od 1. 1. 2021 (Belgie, Bulharsko, Česká republika, Dánsko, Estonsko, Finsko, Francie, Chorvatsko, Irsko, Itálie, Kypr, Litva, Lotyšsko, Lucembursko, Maďarsko, Malta, Německo, Nizozemsko, Polsko, Portugalsko, Rakousko, Rumunsko, Řecko, Slovensko, Slovinsko, Španělsko, Švédsko)
EU 28	Evropská unie od 1. 7. 2013 Belgie (1952), Bulharsko (2007), Česká republika (2004), Dánsko (1973), Estonsko (2004), Finsko (1995), Francie (1952), Chorvatsko (2013), Irsko (1973), Itálie (1952), Kypr (2004), Litva (2004), Lotyšsko (2004), Lucembursko (1952), Maďarsko (2004), Malta (2004), Německo (1952), Nizozemsko (1952), Polsko (2004), Portugalsko (1986), Rakousko (1995), Rumunsko (2007), Řecko (1981), Slovensko (2004), Slovinsko (2004), Spojené království (1973), Španělsko (1986), Švédsko (1995)
€	euro = oficiální platidlo v 19 z 28 států Evropské unie (tzv. eurozóně) a v šesti dalších zemích mimo EU, v devizové podobě platí od 1. ledna 1999, ve valutové podobě od 1. ledna 2002
Eurostat	Statistický úřad Evropské unie
eurozóna	euro oblast, území Evropské unie, na kterém se užívá společná evropská měna euro (Belgie, Estonsko, Finsko, Francie, Irsko, Itálie, Kypr, Litva, Lotyšsko, Lucembursko, Malta, Německo, Nizozemsko, Portugalsko, Rakousko, Řecko, Slovensko, Slovinsko, Španělsko)

EZ	ekologické zemědělství
FADN	Farm Accountancy Data Network (Zemědělská účetní datová síť)
FAME	Fatty Acid Methyl Ester (skupina esterů mastných kyselin)
GAEC	Good Agricultural and Environmental Conditions
GFŘ	Generální finanční ředitelství
GHG	Greenhouse gas
GJ	gigajoule (jednotka energie)
GM	geneticky modifikované
GMO	geneticky modifikované organismy
GŘC	Generální ředitelství cel
GWh	gigawatthodina
HDP	hrubý domácí produkt
HPH	hrubá přidaná hodnota
HRDP	Horizontal Rural Development Plan (Horizontální plán rozvoje venkova)
HS	Harmonizovaný systém popisu a číselného označování zboží
CHKO	chráněná krajinná oblast
ILO	International Labour Organization (Mezinárodní organizace práce)
IPPC	Integrated Pollution Prevention and Control (Integrovaná prevence a omezování znečištění)
IZR	Integrovaný zemědělský registr
j. hm.	jatečná hmotnost
JPÚ	jednoduché pozemkové úpravy
KoPÚ	komplexní pozemkové úpravy
kW	kilowatt
LEADER	Liaison Entre Actions de Développement de l'Economie Rurale (Vazba mezi akcemi hospodářského rozvoje venkova) – název iniciativy EU 1991–2006 a osy IV v PRV
LFA	Less Favoured Areas (méně příznivé oblasti), nyní ANC
LPIS	Land Parcel Identification System (Systém pro identifikaci pozemků)
MF	Ministerstvo financí
MJ	měrná jednotka
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
ml	mililitr
MLR	Maximální limity reziduí
MPa	megapascal, jednotka tlaku
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MS / MSp	Ministerstvo spravedlnosti
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MV	Ministerstvo vnitra
MWh	megawatthodina, jednotka energie

MZe	Ministerstvo zemědělství
MZ	Ministerstvo zdravotnictví
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
Natura 2000	Evropská ekologická síť chráněných území
NAZV	Národní agentura pro zemědělský výzkum
NČZ	nové členské země (země v EU od roku 2004)
NH	národní hospodářství
NM	normalizovaný moštoměr (množství cukru v kg/100 l moštu)
NO_3^-	dusičnany
NP	národní park
NRB	Národní rozvojová banka (dříve ČMZRB)
NUTS	Nomenclature of Units for Territorial Statistics (nomenklatura územních statistických jednotek; NUTS 0 – stát, NUTS 1 – území, NUTS 2 – region, NUTS 3 – kraj)
NV	nařízení vlády
o. p.	orná půda
OP JAK	Operační program Jan Amos Komenský
OP TAK	Operační program Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost
OP VVV	Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání
OECD	Organization for Economic Cooperation and Development (Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj)
OP	Operační program
OPr	Organizace producentů
OP RVMZ	OP Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství (OP Zemědělství)
OR	ochrana rostlin
OSVČ	Osoby samostatně výdělečně činné
OU ČR	Ovocnářská unie ČR
OZE	obnovitelné zdroje energie
p. b.	procentní bod
PAH	polycyklické aromatické uhlovodíky (polyaromatické uhlovodíky)
PCB	polychlorované bifenyly
PFO	podniky fyzických osob
PGRLF	Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond, a. s.
PHM	pohonné hmoty a mazadla
PJ	petajoule (= 1 000 000 GJ)
POR	Přípravky na ochranu rostlin a rostlinných produktů
PP	Přímé platby
PPH	povinné požadavky na hospodaření
PPO	podniky právnických osob
PRV	Program rozvoje venkova ČR
PVP	přechodné vnitrostátní podpory

PZO	Podnik zahraničního obchodu
s. c.	stálá cena
s. r. o.	společnost s ručením omezeným
SAPS	Single Area Payment Scheme (zjednodušená přímá platba na plochu)
Sb.	sbírka zákonů
SEUROP	Klasifikace jatečně upravených těl prasat a skotu (třídy S, E, U, R, O, P)
SFŽP ČR	Státní fond životního prostředí ČR
SHR	Samostatně hospodařící rolníci
SISPO	Svaz pro integrované systémy pěstování ovoce
SNM30	směsná nafta motorová obsahující min. 30 % biosložky (FAME)
SOT	společná organizace trhu
Spojené království / Velká Británie	Spojené království Velké Británie a Severního Irska
SP SZP	Strategický plán SZP
SPÚ	Státní pozemkový úřad
SR	Státní rozpočet
Strategie MZe 2030	Strategie resortu Ministerstva zemědělství České republiky s výhledem do roku 2030
SVB	Sdružení pro výrobu bionafty
SVS ČR	Státní veterinární správa ČR
SZIF	Státní zemědělský intervenční fond
SZP	Společná zemědělská politika
SZPI	Státní zemědělská a potravinářská inspekce
SZÚ	Souhrnný zemědělský účet
TIS^{ČR} SZIF	Tržní informační systém České republiky SZIF
TJ	terajoule (= 1 000 GJ)
TP	travní porosty (podle zákona o zemědělství; LPIS)
TPM	tržní produkce mléka
TTP	trvalé travní porosty (podle katastrálního zákona; ČÚZK)
ÚKOZ	Ústřední komise pro ochranu zvířat
ÚKZÚZ	Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský
USDA	United States Department of Agriculture (Ministerstvo zemědělství USA)
ÚSKVBL	Ústav pro státní kontrolu veterinárních biopreparátů a léčiv
ÚZEI	Ústav zemědělské ekonomiky a informací
VaV	výzkum a vývoj
VCS	Voluntary coupled support (Dobrovolná podpora vázaná na produkci)
VDJ	velká dobytčí jednotka
VOZPVU	Výbor pro ochranu zvířat používaných pro vědecké účely
VPM	volné pracovní místo
VŠCHT	Vysoká škola chemicko-technologická v Praze

VŠPS	výběrové šetření pracovních sil
VÚLHM	Výzkumný ústav lesního hospodářství a myslivosti, v. v. i.
VÚMOP	Výzkumný ústav monitoringu a ochrany půdy, v. v. i.
VÚRV	Výzkumný ústav rostlinné výroby, v. v. i.
VÚPP	Výzkumný ústav potravinářský Praha, v. v. i., nyní CARC
VÚV TGM	Výzkumný ústav vodohospodářský T. G. Masaryka, v. v. i.
VÚZT	Výzkumný ústav zemědělské techniky, v. v. i., nyní CARC
z. p.	zemědělská půda
ZCHÚ	zvláště chráněné území
ZOD	zranitelné oblasti dusičnany
ZPF	zemědělský půdní fond
ž. hm.	živá hmotnost

VYSVĚTLIVKY K POUŽITÝM ČÍSELNÝM ÚDAJŮM

Údaje použité ve Zprávě o stavu zemědělství ČR za rok 2025 (Zpráva 2025) pocházejí z různých zdrojů. Základním zdrojem jsou statistická data ČSÚ, dále údaje resortní statistiky MZe, výběrového šetření FADN, výročních zpráv některých institucí, např. PGRLF, SZIF, data mezinárodních organizací atd. Zdroje použitých údajů jsou u každé tabulky uvedeny.

Ukazatele v tabulkách, u nichž to datové zdroje umožnily, jsou převážně prezentovány v časové řadě 2021–2025. Meziroční index, kde není uvedeno jinak, je meziroční srovnání posledních dvou let (2025/2024).

U tabulek a údajů vztahujících se k zažádaným, schváleným a vyplaceným dotacím (včetně počtu žádostí a případných výměr) z obou Programů rozvoje venkova (tzn. PRV 2007–2013 a PRV 2014–2020) je důležité rozlišovat, za které roky se dané údaje uvádějí. Některé tabulky uvádějí pouze dotace podané rok předem (tj. 2024) a vyplacené v roce 2025. Jiné tabulky pak uvádějí dotace zažádané během všech relevantních let (tj. počínaje rokem 2024 a dříve).

Uzávěrka všech dat pro Zprávu 2025 byla s ohledem na daný termín zpracování její konečné verze stanovena na 1. 4. 2026. Ve Zprávě 2025 jsou proto uvedeny pouze údaje, které byly dostupné k tomuto termínu. Většina údajů za marketingový rok 2025/26 i za kalendářní rok 2025 má charakter předběžných dat. Pokud jsou použity kvalifikované odhady ÚZEI, je na to upozorněno. Vzhledem k tomu, že i v předchozích Zprávách měly údaje za analyzovaný rok předběžný charakter, nemusí být vždy hodnota téhož ukazatele za určitý rok ve všech Zprávách stejná. Ve Zprávě 2025 se to týká především údajů za rok 2024, které jsou zde uváděny ve své zpřesněné podobě, zatímco ve Zprávě 2024 byly použity předběžné nebo odhadované hodnoty. Údaje z výběrového šetření FADN obsahují definitivní výsledky za rok 2023.

Vzhledem k počítačovému zpracování (Microsoft Excel) obsahují tabulky zaokrouhlené ukazatele (součty, procenta apod.). Proto součtové ukazatele nemusí vždy přesně odpovídat součtům jednotlivých položek.

V číselné části tabulek jsou kromě významových hodnot použity i následující symboly:

-	údaj se nevyskytuje;
.	údaj není k dispozici nebo je nespolehlivý;
x	údaj není smysluplný;
0 nebo 0,0	údaj existuje, ale jeho výše je nevýznamná nebo nulová.

ÚVOD

Zpráva o stavu zemědělství za rok 2025 představuje komplexní statistickou prezentaci a hodnocení vývoje českého zemědělství a potravinářství za období 2024 a 2025 s důrazem především na vlivy opatření zemědělské politiky a meziročních změn klimatických a tržních podmínek.

Podmínky pro agrární sektor v roce 2025 byly i nadále ovlivněny důsledky probíhající války na Ukrajině. Podobně jako v roce 2024 zůstaly spotřebitelské ceny v ČR v roce 2025 v úhrnu relativně stabilní. Průměrná míra inflace dosáhla podle údajů ČSÚ 2,5 %. Spotřebitelské ceny potravin a nealkoholických nápojů v roce 2024 růst inflace tlumily, avšak v roce 2025 se staly její hybnou silou. Jejich meziroční nárůst činil v úhrnu 4,2 %.

V období září 2024–září 2025 byla průměrná teplota vzduchu na území ČR v souladu s trendem oteplování. Teplotně nadnormální až silně nadnormální byly měsíce září, říjen, leden, březen, duben a červen. Podzim 2024 byl o 1,0 °C teplejší než normál, zima byla teplejší o 0,8 °C a jaro o 0,6 °C. V zimě se vyskytla dvě velmi teplá období (16.–19. prosince a 25.–30. ledna). Naopak nejchladnější období bylo zaznamenáno 15.–20. února.

Srážkový úhrn za období září 2024–září 2025 (739 mm) představoval 99 % normálu 1991–2020, tedy normální stav. Extrémně nadnormální bylo září 2024 s rekordně vysokými měsíčními úhrny (ničivá povodeň 11.–16. září, zejména na východě s denními úhrny přesahujícími 200 mm v Jeseníkách a Beskydech). Naopak zimní měsíce byly srážkově chudé. Jarní měsíce byly hodnoceny jako srážkově normální, ale letní období bylo srážkově rozkolísané: červen srážkově slabý, červenec naopak bohatý, srpen opět podnormální. Září 2025 bylo nadnormální.

Ceny zemědělských výrobců (včetně produkce ryb) v meziročním srovnání vzrostly v roce 2025 na 107,9 % úrovně roku 2024. Celkový index vstupů do zemědělství zůstal téměř neměnný (meziročně mírně vzrostl na 101,2 %). Ceny průmyslových výrobců potravinářských výrobků, nápojů a tabáku oproti roku 2025 vzrostly o 2,6 %. Spotřebitelské ceny potravin a nealkoholických nápojů vzrostly v roce 2025 na 104,2 % úrovně předchozího roku.

Výdaje na agrární politiku mezi lety 2024 a 2025 vzrostly o 11,3 % a v roce 2025 činily 67,8 mld. Kč. Z celkových výdajů se podpory přímo zemědělským podnikům zvýšily o 10,1 % na 43,8 mld. Kč. Podpory pro potravinářství meziročně vzrostly o 4,9 % na 1,1 mil. Kč. Podpory na obecné služby (výzkum, vzdělávání, poradenství, informatika ad.), které jsou zaměřeny na podporu dlouhodobého rozvoje a posílení konkurenceschopnosti agrárního sektoru, meziročně vzrostly o 15,8 % na 18,8 mld. Kč, což lze hodnotit jako pozitivní charakteristiku české zemědělské politiky.

Podíl zemědělství včetně lesnictví a rybolovu na HPH v základních běžných cenách meziročně vzrostl na 2,13 %, stejně jako podíl samotného zemědělství (na 1,78 %). Podíl

výroby potravin, nápojů a tabákových výrobků poklesl na 1,86 %. Podíl zaměstnanců v odvětví zemědělství, lesnictví a rybářství na celkovém počtu zaměstnanců lehce poklesl na 2,21 %.

Podle předběžných údajů Souhrnného zemědělského účtu došlo v roce 2025 k růstu hodnoty produkce zemědělského odvětví o 10,7 % na hodnotu 193,4 mld. Kč. Podnikatelský důchod se v roce 2025 zvýšil na 26,5 mld. Kč, což představuje více než dvojnásobek proti roku 2024 (12,6 mld. Kč) a návrat na úroveň let 2021–2022. Tento vývoj potvrzuje zlepšení ekonomické situace zemědělských podniků.

Mzdová disparita odvětví zemědělství, lesnictví a rybolovu vůči průmyslu se prohloubila na 78,7 % a vůči národnímu hospodářství pak na 78,0 %. Samotné zemědělství, tj. bez lesnictví a rybářství, skončilo v roce 2025 na 75,6 % vůči NH a 76,3 % vůči průmyslu.

Pasivní bilance českého AZO se v roce 2025 meziročně významněji prohloubila, a to o 12,8 mld. Kč na 59,9 mld. Kč. Stupeň krytí dovozu vývozem se ve sledovaném období meziročně mírně snížil o 2,4 p. b. na 85,4 %. Ve vývozu se i nadále prosazují zemědělské suroviny na úkor výrobků s vyšší přidanou hodnotou. S výjimkou např. vepřového a drůbežího masa, vajec, řepky olejné, ovoce, zeleniny a brambor míra potravinové soběstačnosti u ostatních hlavních komodit nadále převyšovala 100 %.

Ve struktuře zemědělských podniků přetrvává vysoký podíl velkých právnických osob na obhospodařované z. p., zatímco fyzické osoby charakteru rodinných farem, které tvoří 87,4 % všech subjektů, hospodaří na 31,1 % z. p. Přestože se v režimu ekologického zemědělství nacházelo v roce 2025 17,6 % z. p. (z toho však 78,7 % na trvalých travních porostech), problémy ve vztahu zemědělství k životnímu prostředí a venkovu přes politické úsilí nadále přetrvávají.

SOUHRN KE ZPRÁVĚ O STAVU ZEMĚDĚLSTVÍ ZA ROK 2025

• *Národní hospodářství ČR a pozice agrárního sektoru*

Rok 2025 byl poznamenán pokračujícími dopady války na Ukrajině. I v roce 2025 měly na zemědělství dopad zejména vysoké náklady a nízké výkupní ceny, a také průběh počasí.

Hrubý domácí produkt (HDP) v běžných cenách meziročně vzrostl o 6,0 %, nicméně po očištění o cenové a kalendářní vlivy byl nárůst pouze 2,6 %. Ve státech EU 27 jako celku došlo k meziročnímu růstu reálného HDP pouze o 1,5 %.

Odvětví zemědělství, lesnictví a rybolovu se podílelo v roce 2025 na celkové tvorbě HPH v základních b. c. 2,13 %, což představuje po korekci roku 2024 meziroční růst o 0,05 p. b. Samotné zemědělství se podílelo na HPH pouze 1,78 %. V případě potravinářského průmyslu se jeho podíl na celkové tvorbě HPH mírně snížil na 1,86 %.

Průměrný přepočtený počet zaměstnanců v odvětví zemědělství, lesnictví a rybářství se ve sledovaném roce 2025 proti roku 2024 snížil o 1,7 % a činil 89,1 tisíc zaměstnanců. Podíl zaměstnanců v odvětví na celkovém počtu zaměstnanců se ovšem výrazně nezměnil a činil 2,21 %. Počet zaměstnanců v samotném zemědělství (včetně myslivosti a souvisejících činností) se snížil na 74,6 tisíc, jejich podíl na celkovém počtu zaměstnanců národního hospodářství činí 1,85 %. Indikativní ukazatel – podíl průměrné mzdy v zemědělství na průměrné mzdě v ČR – činil 78,0 % v roce 2025. Meziroční růst nominální mzdy zaměstnanců v samotném zemědělství na přepočtené osoby činil 9,3 %, a byl tedy rychlejší než růst nominální mzdy NH, který činil 7,2 %.

T1.1/02 - Vybrané ukazatele postavení agrárního sektoru v národním hospodářství

Ukazatel	2024	2025
Podíl na HPH v základních b. c. (%)		
- odvětví zemědělství, lesnictví a rybolovu[1)]	2,08	2,13
z toho - odvětví zemědělství[2)]	1,73	1,78
- výroba potravin, nápojů a tabákových výrobků	1,90	1,86
Podíl zemědělství na HDP v základních b. c. - podle SZÚ[3)] (%)	0,73	0,81
Podíl agrárního vývozu na celkovém vývozu (%)	5,33	5,38
Podíl agrárního dovozu na celkovém dovozu (%)	7,13	7,37
Podíl výdajů za potraviny, nápoje a tabákové výrobky na celkových spotřebních výdajích domácností[4)] (%)	20,95	n. a.
z toho za potraviny a nealkoholické nápoje[4)] (%)	17,82	n. a.
Podíl na celkovém počtu zaměstnanců v NH (%)[5)]		
- odvětví zemědělství, lesnictví a rybářství[1)]	2,25	2,21
z toho - odvětví zemědělství[2), 6)]	1,88	1,85
- výroba potravinářských výrobků, nápojů a tabákových výrobků[6)]	2,49	2,53
Poměr průměrné měsíční mzdy v odvětví zemědělství, lesnictví a rybolovu k průměrné měsíční mzdě v NH (%)[5)]	77,32	77,96
Podíl na celkových výdajích státního rozpočtu (%) - odvětví zemědělství[7)]	2,66	2,53
- MZe (kap. 329)	2,79	2,65
Podíl výdajů státního rozpočtu pro odvětví zemědělství na HDP v základních b. c. (%)	0,74	0,70

1) CZ-NACE 01+02+03 Rostlinná a živočišná výroba, myslivost a související činnosti + lesnictví a těžba dřeva + rybolov a akvakultura.
2) CZ-NACE 01 Rostlinná a živočišná výroba, myslivost a související činnosti.
3) Hrubá přidaná hodnota v základních cenách; rok 2024 semidefinitivní data, rok 2025 první odhad.
4) Údaje na základě statistiky rodinných účtů ČSÚ. Data pro rok 2025 nejsou v době zpracování k dispozici.
5) Průměrný evidenční počet zaměstnanců a průměrné hrubé měsíční mzdy podle CZ-NACE za ČR úhrnem (přepočtené osoby).
6) Údaje za roky 2024 a 2025 jsou předběžné.
7) Podle odvětvového třídění rozpočtových výdajů (výdaje z kapitoly MZe i dalších ústředních kapitol).
Pramen: ČSÚ; MF
Zpracoval: M. Šimpachová Pechrová (ÚZEI)

Zatímco celkové výdaje státního rozpočtu se v roce 2025 meziročně zvýšily o 6,0 % na 2 371,8 mld. Kč, výdaje státu do odvětví zemědělství, lesního hospodářství a rybářství ve srovnání s rokem 2024 vzrostly o 0,7 % a v absolutní hodnotě představovaly 60,0 mld. Kč. Podíl na celkových výdajích státního rozpočtu tak klesl o 0,13 p. b. na 2,53 %. Podíl výdajů z kapitoly MZe do zemědělství na výdajích státního rozpočtu se v roce 2025 meziročně snížil na 2,65 % (v absolutní hodnotě ale došlo k růstu o 0,8 % na 62,8 mld. Kč).

- ***Podpory agrárního sektoru a venkova***

Program rozvoje venkova ČR

Program rozvoje venkova ČR (PRV) na období 2014–2020, prodloužený o roky 2021 a 2022 tzv. přechodného období, navazuje na dřívější PRV na období 2007–2013 a čerpá prostředky pro zemědělství a venkov ze zdrojů EAFRD. Dokument PRV 2014–2020 byl schválen vládou dne 9. 7. 2014, aktuálně v platné verzi 14 schválené 24. 10. 2025. Spolufinancování národních zdrojů bylo usnesením vlády ČR ze dne 20. srpna 2015 č. 681 stanoveno na 35 %. Nařízením EP a Rady (EU) č. 2020/2220 byl dále navýšen rozpočet o finanční prostředky přechodného období 2021–2022 a nástroje EURI.

Strategický plán

V rámci nového programového období Společné zemědělské politiky (SZP) pro roky 2023–2027 došlo ke sloučení podpor do jediného strategického dokumentu, což umožňuje lepší řízení a naplňování stanovených cílů. Strategický plán SZP tedy obsahuje tři oblasti intervencí, jedná se o přímé platby, sektorové intervence a podpory pro rozvoj venkova (RV).

Přímé platby

Od roku 2023 jsou přímé platby součástí Strategického plánu SZP na období 2023–2027. Hlavním cílem těchto podpor je zabezpečit všem aktivním zemědělcům stabilní příjmy formou platby na hektar využívané zemědělské plochy nebo v souvislosti s počtem chovaných zvířat. Tyto platby jsou poskytovány výhradně z rozpočtu EU. Obecně platí základní podmínka, že žadatel musí být aktivním zemědělcem, obhospodařuje minimálně 1 ha zemědělské půdy evidované v LPIS nebo chová podporovaná zvířata řádně evidovaná v ústřední evidenci podle plemenářského zákona. Poskytnutí prostředků přímých plateb žadateli je možné jen při splnění pravidel podmíněnosti, tj. standardů dobrého zemědělského a environmentálního stavu půdy (DZES) a povinných požadavků na hospodaření (PPH).

Přímé platby oddělené od produkce

Do těchto plateb je v rámci SP SZP pro období 2023–2027 alokován největší podíl dotačních prostředků. Proti předchozímu období 2015–2020 doznala struktura přímých plateb určité změny. Na původní platbu SAPS navazuje v novém období 2023–2027 základní podpora příjmu pro udržitelnost BISS (Basic Income Support for Sustainability). Zachována zůstává dobíhající platba na mladého zemědělce, a to pro subjekty, které již žádaly o tento dotační titul v rámci předchozího období SZP. Zcela byla zrušena platba na ozelenění („greening“) a upravené požadavky přecházejí do DZES nebo na celofaremní ekoplatbu (základní a prémiová úroveň). Cílem celofaremních plateb je podpora postupů prospěšných pro životní prostředí a klima a důraz na udržitelnost.

V rámci programového období SZP 2023–2027 jsou v České republice uplatňovány ještě další přímé platby: doplňková redistributivní podpora příjmu pro udržitelnost (DRP/CRISS), poskytovaná na prvních 150 ha zemědělské půdy bez ohledu na celkovou výměru; doplňková podpora pro mladé

zemědělce (CIS-YF), u níž je podmínkou splnění minimální zemědělské kvalifikace; a platba pro malého zemědělce (SF), která v rámci zjednodušeného režimu nahrazuje všechny ostatní přímé platby (nelze žádat o tuto platbu a zároveň o jinou přímou platbu). Přehled přímých plateb je uveden v T2.1/04. Podmínky pro přiznání těchto plateb jsou stanoveny v nařízeních vlády č. 83/2023 Sb. a č. 73/2023 Sb.

O základní platbu BISS požádalo v roce 2025 celkem 24,8 tis. zemědělců na plochu 3,5 mil. ha z. p. Redistributivní platba pokrývala plochu 1,3 mil. ha. O doplňkovou podporu pro mladé zemědělce bylo podáno 1 198 žádostí na 47,8 tis. ha a o dobíhající platbu pro mladého zemědělce bylo podáno 716 žádostí na plochu 23,3 tis. ha. Na novou platbu pro malé zemědělce přijal SZIF v roce 2025 celkem 4,8 tis. žádostí na plochu 12,5 tis. ha. V rámci plateb pro klima a životní prostředí požádalo o celofaremní platbu základní úrovně celkem 24 tis. zemědělců na cca 3,5 mil. ha a o celofaremní platbu prémiové úrovně bylo podáno 204 žádostí na plochu 5,3 tis. ha.

Přímé platby vázané na produkci (VCS, CIS)

Na základě SP SZP jsou od roku 2023 v rámci přímých plateb podporovány ze zdrojů EU opět vybrané citlivé sektory, a to prostřednictvím podpory příjmu vázané na produkci (Coupled Income Support-CIS). Tato podpora navazuje na podporu VCS vyplácenou v období 2015–2022 a vztahuje se vyjma konzumních brambor na stejné komodity jako podpora VCS (brambory pro výrobu škrobu, chmel, ovoce s velmi vysokou pracností, ovoce s vysokou pracností, zelenina s velmi vysokou pracností, zelenina s vysokou pracností, cukrová řepa, bílkovinné plodiny, masné tele, krávy s tržní produkcí mléka, ovce a kozy). Podrobné podmínky, které musí žadatel splnit pro přiznání podpory na danou komoditu jsou uvedeny v NV č. 83/2023. Podpora si klade za cíl zlepšit a stabilizovat příjem zemědělským podnikům, které se zabývají pěstováním uvedených plodin či chovem hospodářských zvířat. Je poskytována formou roční platby na hektar využívané zemědělské plochy nebo roční platby na počet chovaných zvířat.

V roce 2025 byla v rámci podpory CIS alokována na vybraná odvětví celková částka 3 001 mil. Kč (viz tab. T2.1/05). Nejvýznamnější podíl (41 %) připadl opět na chov dojnic, významný podíl byl určen také na chov telete masného typu (20 %), na produkci bílkovinných plodin (13 %) a také na produkci cukrové řepy (12 %).

Operační program rybářství

Operační program (OP) Rybářství 2021–2027 slouží k čerpání podpory z Evropského námořního, rybářského a akvakulturního fondu. Program podporuje cíle Společné rybářské politiky a vytvořen byl v souladu s příslušným Víceletým národním strategickým plánem pro akvakulturu. OP Rybářství se zaměřuje na zvýšení konkurenceschopnosti tradiční akvakultury, zvýšení produkce ryb z recirkulačních zařízení, zvýšení podílu zpracovaných ryb a na propagaci akvakultury. Obecně se program snaží zlepšit udržitelnost, konkurenceschopnost a odolnost akvakultury a její enviromentální dopady. V roce 2023 a 2024 se překrývalo vyplácení posledních podpor z OP Rybářství 2014–2020 (v roce 2024 bylo proplaceno posledních 48,6 mil. Kč) s vyplácením prvních podpor z OP Rybářství 2021–2027.

V rámci OP Rybářství 2021–2027 bude do roku 2027 rozdělena přibližně 1 miliarda korun (z toho 30,01 mil. € z ENRAF). Podpora z OP Rybářství 2021–2027 je rozdělena v poměru 70 % z ENRAF a 30 % ze státního rozpočtu. Vlastní spolufinancování příjemce u investičních aktivit je nastaveno na úrovni 50 % způsobilých výdajů projektu. OP Rybářství 2021–2027 vstoupil v roce 2025 do čtvrtého roku své činnosti. Celkově bylo od začátku programu vyplaceno příjemcům k datu 31. 12. 2025 215,70 mil. Kč. Z toho 151,01 mil. Kč (70,0 %) z EU a 64,69 mil. Kč (30,0 %) z národních zdrojů. Největší část prostředků je čerpáno Prioritou 2, jedná se o 186,76 mil. Kč (86,6 %). V rámci Priority 2 je dominantní aktivita 2.1.2 Investice do akvakultury, do které směřovalo 135,21 mil. Kč (62,7 %).

V roce 2025 byla poprvé vyplacena podpora ve výši 10,34 mil. Kč v rámci aktivity 1.4.1 Shromažďování údajů a rovněž poprvé byla vyplacena podpora ve výši 0,46 mil. Kč v rámci aktivity 2.2.1 Propagační kampaně. V roce 2025 nebyly oproti roku 2024 vyplaceny žádné prostředky v rámci aktivity 2.1.3 Investice do intenzivních akvakulturních systémů. V průběhu roku 2025 zaregistroval Operační program Rybářství 301 žádostí o podporu s celkovou požadovanou částkou 351,8 mil. Kč, schváleno bylo 279 žádostí s celkovou podporou ve výši 303,1 mil. Kč.

Celkem bylo v roce 2025 spuštěno 7 kolových výzev pro příjem žádostí o podporu a byly přijímány žádosti o podporu v 6 průběžných výzvách. Výzvy se zaměřily zejména na podporu inovací, investic do akvakultury, zpracování produktů a propagačních aktivit.

Z důvodu velkého zájmu o investice do akvakultury byla v lednu 2025 navýšena alokace pro 20. až 23. výzvu z původních 110 mil. Kč o 15 mil. Kč. V rámci těchto výzev mohli rybáři žádat o podporu na aktivity: 2.1.3 Investice do intenzivních akvakulturních systémů, 2.1.2 Investice do akvakultury, 2.2.2 Zpracování produktů a 2.2.1 Propagační kampaně.

Podpory tržních cen a organizace trhu mimo Strategický plán SZP

Podpory tržních cen zahrnují jak podpory cen výrobců, tak podpory cen spotřebitelů. V září 2024 zasáhly ČR povodně výrazných rozměrů (především Moravskoslezský a Olomoucký kraj a částečně další kraje). Jednou z nejvíce zasažených oblastí bylo Jesenicko. Ministr zemědělství jednal se zemědělci o kompenzacích škod, se starosty o obnově vodních toků a s představiteli Asociace Obnova 2024+ o dalších krocích zaměřených na obnovu regionu. V roce 2025 byly v rámci mimořádných opatření vyplaceny kompenzace škod po povodních za rok 2024. Ministerstvo zemědělství připravilo systém podpory pro zemědělce a zahájilo bezúplatné převody pozemků obcím na výstavbu rodinných domů mimo záplavová území. Mimořádná finanční podpora pro zemědělská odvětví zasažená nepříznivými klimatickými jevy a přírodními katastrofami v České republice byla poskytována pěstitelům zemědělských plodin, kteří byli zasaženi nepříznivými klimatickými jevy a přírodními katastrofami v České republice v září 2024. Nařízení Komise (EU) 2025/1137 ze dne 10. června 2025 a Nařízení vlády č. 326/2025 Sb. (o stanovení některých podmínek provádění mimořádné finanční podpory pro zemědělská odvětví zasažená nepříznivými klimatickými jevy a přírodními katastrofami v České republice) tvořily právní rámec podpory. Peníze byly poskytnuty z evropské zemědělské rezervy.

Mimořádná podpora byla poskytována na: brambory, cukrovou řepu, kukuřici na zrno, slunečnici, sóju, řepku, jednoleté pícniny (hrách včetně pelušky, bob, lupina, vikev včetně vybraných směsí), víceleté pícniny (vojtěška, jetel, štírovník, vičenec, tolice, komonice včetně vybraných směsí), zeleninu (s vysokou pracností, s velmi vysokou pracností). Podpora na jednotlivé plodiny byla vyplacena do 31. 12. 2025 v celkové výši 165,4 mil. Kč. Celkem bylo podáno 423 nároků o podporu od 285 žadatelů. Odškodné mohli získat také zemědělci, kteří měli splavenou ornici z polí, na pozemcích zanesené sedimenty, kamení, popadané stromy. Kompenzace mohli zemědělci žádat i na utonulá hospodářská zvířata (od 1. do 15. 9. 2025).

Kompenzace v podobě dotace mohli získat zemědělci se závažnými škodami v hodnotě minimálně 10 000 korun, a to až do výše 100 % prokázaných škod. Z této mimořádné národní dotace bylo v roce 2025 vyplaceno celkem 2,5 mil. Kč jako dotace na zmírnění škod (na hospodářských zvířatech) způsobených povodní v roce 2024.

V roce 2024 a 2025 byla také vyplacena mimořádná podpora pěstitelům ovoce, jejichž produkční plochy byly zasaženy v roce 2024 mrazy. Nepříznivé klimatické jevy (mrazy) způsobily značné škody a ohrozily hospodářskou životaschopnost zemědělských podniků. Právně byla mimořádná podpora zakotvena v Nařízení Komise (EU) 2024/2030 ze dne 23. července 2024 a Nařízení vlády č. 264/2024

Sb., o stanovení některých podmínek provádění mimořádné finanční podpory pro odvětví ovoce postižené nepříznivými klimatickými jevy v roce 2024. Rozpočet na opatření se skládal z finančních prostředků EU a z rozpočtu ČR. Mimořádná podpora byla poskytnuta na následující ovocné druhy: jabloň, hrušeň, meruňka, třešeň, višeň, slivoň, švestka s výjimkou myrobalánu, broskvoň, rybíz černý, rybíz červený, rybíz bílý, maliník, ostružiník, jahodník, angrešt, borůvka a ořešák královský.

Podpora byla vyhlášena v roce 2024 a platby probíhaly až do konce ledna 2025. V roce 2025 byla mimořádná podpora vyplacena pěstitelům ovoce ve výši 110,2 mil. Kč. Dále připadl v roce 2025 vysoký podíl výdajů v rámci společné organizace trhu na projekt Organizace producentů ovoce a zeleniny (91,5 mil. Kč), projekt Ovoce a zelenina do škol (143,8 mil. Kč). Největší podíl ze zdrojů ČR připadl kromě podpory ve formě Ovoce a zelenina do škol na podporu Mléka do škol. U celkového objemu vyplacených podpor Mléko do škol došlo v roce 2025 k meziročnímu poklesu (o 4,8 mil. Kč na 147,4 mil. Kč).

- ***Zemědělství a životní prostředí, ochrana zvířat***

Vliv agrárního sektoru n jednotlivé složky životního prostředí

Zemědělský půdní fond (ZPF) tvořil v roce 2025 více než polovinu celkové výměry ČR (53,1 %), v porovnání s rokem 2024 se zvětšil o 1 tis. ha. Nepatrný pokles zaznamenala orná půda (o 0,3 %) a mírný nárůst byl identifikován u trvalých travních porostů (o 0,3 %). Výměra lesních pozemků zůstala přibližně stejná jako v předchozích letech (34,0 %).

Výměra ploch lokalit soustavy Natura 2000 v roce 2025 byla 1 119,75 tis. ha, tj. 14,20 % celkové rozlohy ČR.

Ke dni 1. 8. 2025 bylo zaregistrováno v integrovaném systému pěstování ovoce 324 členů s výměrou ovocných výsadeb 7 991 ha. V rámci integrované produkce ovoce bylo celkem v rámci EAFRD proplaceno 30 žádostí z roku 2023 za PRV 2014–2022. V roce 2025 bylo podáno v opatření integrované produkce 238 žádostí na plochu 7 tis. ha na ovocné sady.

K 13. 12. 2025 bylo evidováno 116 členů Spolku EKOVÍN, kteří hospodaří v systému integrované produkce révy vinné na 2 929,55 ha a v systému ekologického zemědělství na 1 341,30 ha. Celkem bylo v integrované produkci vinné révy v roce 2025 podáno 320 žádostí na výměru 5,6 tis. ha. Do opatření ekologické zemědělství s kulturou vinice a chmelnice bylo celkem podáno 174 žádostí na výměru 1313 ha.

Na životní prostředí měla v roce 2025 významný vliv Podpora rozvoje venkova 2023–2027 dle SP SZP. Finanční prostředky byly využívány zejména v rámci Agroenvironmentálně-klimatických opatření (AEKO) a ekologického zemědělství. Například v titulu integrovaná produkce zeleniny bylo pro rok 2025 podáno 91 žádostí na výměru 7 064 ha s předpokládanou výší podpory 82,0 mil. Kč. V rámci ekologického zemědělství bylo v roce 2025 podáno 569 žádostí na plochu 5 694 ha s předpokládaným čerpáním 111 mil. Kč.

Celkově bylo v roce 2025 vyplaceno 2,9 mld. Kč (k datu 16. 3. 2026) podpor poskytnutých podle § 2 zákona č. 252/1997 Sb.

Ochrana zvířat

Oblast ochrany zvířat proti týrání je upravena zákonem č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů (dále zákon na ochranu zvířat). Zákon na ochranu zvířat stanovuje jako hlavní orgány ochrany zvířat MZe a SVS. Ochrana zvířat a péče o jejich pohodu (welfare) patří do

kompetence MZe, které pro tento účel zřídilo v rámci Odboru živočišných komodit a ochrany zvířat oddělení ochrany zvířat, dále odborný poradní orgán ministra zemědělství Ústřední komisi pro ochranu zvířat – ÚKOZ a Výbor pro ochranu zvířat používaných pro vědecké účely – VOZPVU. Orgánem dozoru na úseku ochrany zvířat jsou krajské veterinární správy SVS.

V akreditovaných školicích střediscích probíhaly kurzy k získání kvalifikace k výkonu dozoru na úseku ochrany zvířat, kvalifikace k navrhování pokusů a projektů pokusů, provádění pokusů na pokusných zvířatech a péče o ně včetně jejich usmrcování, k získání osvědčení pro řidiče a průvodce, i jiné kurzy stanovené právními předpisy ČR a EU v oblasti ochrany zvířat. Veterinární univerzita Brno (VETUNI) pořádala každoroční konferenci s mezinárodní účastí s názvem „Ochrana zvířat a welfare“. Témata vztahující se k životním podmínkám zvířat byla obsahem každoroční vědecké konference konané na MENDELU „Aktuální otázky bioklimatologie zvířat“.

Ekologické zemědělství

K 31. 12. 2025 působilo v ČR 5 986 ekologických zemědělců (což je o 421 více proti 5 565 na konci roku 2024) a 1 014 výrobců biopotravin (což je o 34 více proti 980 na konci roku 2024). Podíl ekologicky obhospodařované půdy v LPIS k celkové výměře zemědělské půdy v LPIS činil 17,6 % (což je o 0,5 % více proti konci roku 2024).

Na plochách v ekologickém režimu bylo za rok 2024 vyprodukováno 117 012 t obilovin, 9 118 t luskovin na zrno, 3 295 t okopanin, 3 697 t olejnin a 1 490 t zeleniny (včetně 11,3 t jahod). Z trvalých kultur bylo sklizeno 3 643 t ovoce a 2 532 t hroznů. Produkce biomléka v roce 2024 činila 33 485 tis. l (v tom 32 450 tis. l kravského, 825 tis. l kozího a 209 tis. l ovčího mléka). Celkem bylo vyprodukováno v jateční hmotnosti 9 054 t hovězího, 274 t skopového (jehněčího), 121 t vepřového, 166 t drůbežího a 23 t kozího masa a 350 t vajec.

• ***Podnikatelská struktura zemědělství a zpracovatelů agrárních surovin***

Koncem roku 2025 bylo ve strukturální zemědělské statistice ČSÚ evidováno 51 tis. zemědělských subjektů rozdělených na podniky fyzických osob (PFO) a podniky právnických osob (PPO).

Většina evidovaných zemědělských subjektů vykázala alespoň minimální výměru z. p. a tyto podniky hospodařily na 3,6 mil. ha z. p. (z toho 2,5 mil. ha o. p.). Orná půda se na zemědělské půdě podílela ze 70,1 %.

T6.1/01 - Podnikatelská struktura fyzických a právnických osob v zemědělství[1)], stav koncem roku 2025

Právní forma	Počet podniků	Obhospodařovaná zemědělská půda		Obhospodařovaná orná půda		Průměrná výměra[2)]	
		ha	%	ha	%	ha z. p.	ha o. p.
Fyzické osoby celkem	44 615	1 106 523	31,1	638 704	25,6	24,8	14,3
z toho - zeměd. podnikatelé[3)]	28 706	1 022 380	28,7	590 427	23,6	35,6	20,6
Právnické osoby celkem	6 458	2 455 152	68,9	1 859 468	74,4	380,2	287,9
v tom - obchodní společnosti celkem	5 401	1 800 858	50,6	1 327 379	53,1	333,4	245,8
z toho - spol. s r. o.	4 603	981 280	27,6	654 832	26,2	213,2	142,3
- a. s.	765	805 006	22,6	661 628	26,5	1052,3	864,9
- družstva	516	622 690	17,5	514 763	20,6	1206,8	997,6
- ostatní[4)]	541	31 604	0,9	17 325	0,7	58,4	32,0
Celkem	51 073	3 561 675	100,0	2 498 171	100,0	69,7	48,9

1) Zemědělsky aktivní subjekty s velikostními parametry odpovídajícími prahovým hodnotám AGC 2000.

2) Vypočteno za podniky obhospodařující zemědělskou půdu.

3) Zaevidovaní zemědělští podnikatelé - fyzické osoby podle zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství.

4) Státní podniky, příspěvkové organizace aj.

Pramen: ČSÚ - Zemědělský registr

Zpracoval: S. Kislingerová (ÚZEI)

Na početních stavech hospodářských zvířat se výrazně podílely podniky právnických osob. Jejich podíl činil 73,3 % u skotu (z toho 91,6 % u dojených krav), 95,2 % u prasat a 96,1 % u drůbeže.

Podíl PFO na obhospodařované půdě v tomto období celkově mírně narůstal a proti roku 2005 se v roce 2025 zvýšil o 10,2 p. b. na úkor podílu PPO.

Nejpočetnější skupinu zemědělských podniků tvoří hospodářství s výměrou mezi 10 a 50 hektary. Naopak nejméně zastoupená skupina podniků obhospodařuje přibližně 22 % zemědělské půdy.

Podle údajů z registru ekonomických subjektů byl v roce 2025 zaznamenán růst počtu podnikatelských subjektů působících v odvětví potravinářské výroby a výroby nápojů (CZ-NACE 10 a NACE 11). Celkový počet podniků v obou výrobách dosáhl 32 950 jednotek, což představuje meziroční nárůst o 1 037 jednotek.

• *Věda, výzkum, vzdělávání a poradenství*

V roce 2023 vstoupila v platnost Koncepce výzkumu, vývoje a inovací Ministerstva zemědělství na léta 2023–2032. Jejím cílem bylo definovat soubor manažerských nástrojů, okruhy výzkumných témat pro budoucí rozvoj českého zemědělského aplikovaného výzkumu a přínosy pro uživatele výsledků. Koncepce vytváří základní rámec a formuluje témata pro různé systémy hospodaření na orné půdě i trvalých travních porostech – konvenční, integrované, ekologické. Má přinést nové nástroje a postupy pro zajištění udržitelné produkce potravin a surovin a zároveň významně přispět k posilování funkčnosti a odolnosti krajiny a udržitelnosti agroekosystémů v období probíhající globální změny včetně prvků adaptace a mitigace jejích dopadů.

V roce 2025 bylo řešeno 171 programových projektů v rámci Programu aplikovaného výzkumu Ministerstva zemědělství na období 2017–2025, ZEMĚ a Programu na podporu aplikovaného výzkumu Ministerstva zemědělství na období 2024–2032, ZEMĚ II. V loňském roce byla v rámci programu ZEMĚ II vyhlášena 3. veřejná soutěž, a to v Podprogramu I (Podpora inovativního zemědělství a lesnictví prostřednictvím pokročilých postupů a technologií) a Podprogramu II (Podpora státní politiky v agrárním sektoru). V rámci Podprogramu II bylo vyhlášeno celkem 20 výzkumných potřeb.

Celkem bylo do soutěže přihlášeno 354 návrhů projektů a k podpoře z nich bylo vybráno 75 projektů. Objem podpory na podpořené projekty s maximální dobou realizace 5 let a počátkem řešení od 1. 1. 2026 činí 1 250 000 000 Kč. V roce 2025 byly MZe poskytnuty účelové finanční prostředky na podporu řešení programových projektů ve výši 549 136 tis. Kč. Tematicky jsou projekty zaměřeny na celou šíři oborů v působnosti resortu. Údaje o projektech jsou k nalezení v Centrální evidenci projektů (Informační systém VaVaI – CEP) na www.vyzkum.cz.

Precizní zemědělství

Podpora technologií precizního zemědělství (PZ) vychází ze Strategického plánu SZP na období 2023–2027. V roce 2025 bylo zahájeno 5. kolo příjmu žádostí intervencí rozvoje venkova ze Strategického plánu Společné zemědělské politiky, jehož součástí byla i intervence 37.73 – Technologie snižující emise GHG a NH_3, v rámci, které bylo možné získat prostředky na nákup technologií zajišťující přesné aplikace hnojiv. Podpora technologií PZ byla zahrnuta i v 6. kole příjmu žádostí intervencí rozvoje venkova, a to konkrétně prostřednictvím intervence 33.73 - Investice do zemědělských podniků, v níž bylo možné podat žádost o dotaci na nákup většiny technologií precizního zemědělství včetně zemědělských navigací, zemědělských robotů a systémů pro variabilní aplikaci přípravků na ochranu rostlin nebo hnojiv. V 6. kole byly přijímány též žádosti o dotaci z intervence 53.77 – Podpora operačních skupin a projektů EIP, kde je možné žádat o podporu na zavedení inovace do praxe. Na projektu kromě žadatele spolupracují i další subjekty (zejména výzkumné organizace či poradci) v rámci tzv. Evropského inovačního partnerství. Výstupem těchto projektů bývá často právě zavedení nových technologií precizního zemědělství.

V rámci národního dotačního program 9.F.m Demonstrační farmy je dlouhodobě podporováno předávání znalostí zemědělským subjektům formou názorných praktických ukázek ucelených postupů udržitelných způsobů hospodaření, například postupů a technologií snižujících vodní a větrnou erozi, nadměrné utužování půdy atd. Při výběru vhodných demonstračních farem je tak kladen důraz na využitelnost technologií precizního zemědělství v agrotechnických postupech. Od roku 2025 je program rozšířen o téma „Precizní zemědělství v živočišné výrobě“.

Dále proběhla řada aktivit, zaměřených na propagaci vzdělávání v oblasti moderních technologií. Tyto aktivity jsou dále popisovány v kapitole Vzdělávání.

- ***Pracovní síly v zemědělství***

V posledních letech se průměrný evidenční počet pracovníků v zemědělství pohyboval pod hranicí 100 tisíc osob a vykazoval jen mírně klesající trend. Podle výpočtu ÚZEI lze předběžně odhadovat průměrný evidenční počet pracovníků ve fyzických osobách pro rok 2025 na 94,4 tis. osob (proti 94,6 tis. v roce 2024), z toho 69,0 tis. osob v podnicích právnických osob a 25,4 tis. v podnicích fyzických osob. Dle dat o pracovním vstupu v sektoru zemědělství v roce 2025 připadalo 70,9 % AWU na placenou pracovní sílu, zbylých 29,1 % tvořily neplacené pracovní síly (majitelé a vypomáhající členové rodiny majitelů).

Ze 173 306 celkem pracujících v zemědělství tvoří 128 045 pravidelně zaměstnaní a 41 986 nepravidelně zaměstnaní. Z pravidelně zaměstnaných v zemědělství připadalo 2,8 tis. (2,2 %) na podniky bez zemědělské půdy, 8,1 tis. (6,3 %) na drobné subjekty do 1 ha, 23,3 tis. (18,2 %) na podniky od 1 do 10 ha, 28,7 tis. (22,4 %) na podniky s velikostí od 10 do 100 ha. Nadpoloviční část pravidelně zaměstnaných v zemědělství (65,2 tis., 50,9 %) připadala na podniky nad 100 ha (z toho 27,2 tis. v podnicích 100 až 1 000 ha, 38,0 tis. v podnicích nad 1 000 ha).

Věková skladba pracovníků agrárního sektoru není dlouhodobě příznivá, je horší než v národním hospodářství. Z dat Struktury mezd zaměstnanců ČSÚ lze vidět, že zatímco v letech 2013 až 2019 průměrný věk zaměstnanců v NH i agrárním sektoru pozvolně stoupal (v NH ze 42,2 na 43,3, v sektoru ze 45,7 na 46,8 let), v následujících letech 2020 až 2024 v NH tento trend pokračuje (ze 43,7 na 44,4 let), naopak v agrárním sektoru se trend otočil. Průměrný věk zaměstnance zůstává o 1,5 roku vyšší než v NH, rovněž podíl zaměstnanců v předdůchodové kategorii 60+ zůstává v sektoru výrazně vyšší ve srovnání s NH.

V roce 2024 mělo 45,1 % zaměstnanců v zemědělství (včetně lesnictví a rybářství) střední vzdělání s výučním listem, 28,9 % střední vzdělání s maturitní zkouškou, 14,2 % vysokoškolské (vč. vyššího odborného, bakalářského) a 10,3 % základní (včetně nedokončeného, resp. bez vzdělání). Meziročně se navýšily podíly pracovníků s vysokoškolským vzděláním (o 0,8 p. b.) a se středním vzděláním s maturitou (o 0,2 p. b.). Naopak poklesl podíl u kategorie pracovníků se středním vzděláním s výučním listem (o 1,1 p. b.) a u pracovníků se základním vzděláním (včetně nedokončeného, resp. bez vzdělání, o 0,6 p. b.). Meziročně se navýšily podíly pracovníků s vysokoškolským vzděláním (o 0,8 p. b.) a se středním vzděláním s maturitou (o 0,2 p. b.). Naopak poklesl podíl u kategorie pracovníků se středním vzděláním s výučním listem (o 1,1 p. b.) a u pracovníků se základním vzděláním (včetně nedokončeného, resp. bez vzdělání, o 0,6 p. b.). Ve srovnání s průmyslem je v agrárním sektoru nadále vyšší podíl zaměstnanců se středním vzděláním s výučním listem (o 5,1 p. b.) a naopak nižší podíl zaměstnanců se středním vzděláním s maturitní zkouškou (o 3,7 p. b.) a vysokoškolským vzděláním (vč. vyššího odborného, bakalářského, jen o 0,2 p. b.).

Většina pracovníků v agrárním sektoru (v zemědělství včetně lesnictví a rybářství) získává příjem ze své pracovní činnosti ve formě mezd. Průměrné mzdy v něm dlouhodobě setrvávají pod úrovní mezd v průmyslu i v národním hospodářství celkem, byť v roce 2025 agrární sektor dosáhl vyššího meziročního nárůstu mezd (o 8,7 %) než národní hospodářství celkem (o 7,2 %) a zejména než průmysl (o 6,5 %). Na zvýšení průměrné mzdy v zemědělství se podílelo mírné snížení počtu zaměstnanců (v NH celkem jich naopak mírně přibylo).

V průměru za celý rok 2025 pobírali zaměstnanci v agrárním sektoru měsíční mzdu 38 366 Kč (o 3 069 Kč více než v roce 2024); jen za samotné zemědělství, tj. bez lesnictví a rybářství se jednalo o 37 234 Kč, což bylo na úrovni 75,6 % vůči NH a 76,3 % vůči průmyslu. Ačkoli se disparita mezd v sektoru v relativním vyjádření vůči průmyslu a NH meziročně mírně zmírnila, v absolutní vyjádření rozdíl v roce 2025 dále narostl na 10 398 Kč oproti průmyslu, resp. na 10 849 Kč ve srovnání s NH.

Dle údajů ČSÚ za rok 2024 lze porovnat mzdu kvalifikovaných manuálních pracovníků v různých odvětvích – kvalifikovaní pracovníci v zemědělství, lesnictví a rybářství (tř. 6 CZ ISCO) dosáhli průměrné hrubé měsíční mzdy 35 633 Kč, což bylo o téměř 5 700 Kč méně než u kategorie řemeslníků a opravářů (tř. 7 CZ ISCO). Většina zaměstnanců agrárního sektoru (přes 80 %) pobírala v roce 2024 mzdu nižší, než činil průměr národního hospodářství (v průmyslu na průměr NH roku 2024 nedosáhlo cca 58 % zaměstnanců).

Celkový objem mzdových prostředků bez ostatních osobních nákladů v agrárním sektoru vzrostl v roce 2025 o 6,9 % (z 38,4 na 41,0 mld. Kč), což je nižší hodnota nárůstu ve srovnání s celým národním hospodářstvím (meziročně o 7,5 %), ale výrazně vyšší relativní nárůst než v průmyslu (meziročně o 4,8 %). Podíl použitých mzdových prostředků v agrárním sektoru na celkových mzdových prostředcích v ČR dosáhl 1,72 % (meziročně nedošlo ke změně).

- ***Půda a vlastnické vztahy***

Zemědělský půdní fond představoval k 31. 12. 2025 podle evidence katastru nemovitostí celkem 4 189 tis. ha, tj. přibližně 53,1 % z rozlohy státu (tab. T7.4/01). Na jednoho obyvatele připadá zhruba 0,38 ha zemědělské půdy a přibližně 0,27 ha orné půdy. Proti roku 2024 došlo ke snížení výměry zemědělské půdy o 2 869 ha, tj. o 0,07 %, což potvrzuje pokračující trend mírného úbytku zemědělského půdního fondu v ČR.

Meziroční úbytek zemědělské půdy v roce 2025 byl ovlivněn především poklesem výměry orné půdy o 9 007 ha, což je pokles menší o ha proti roku 2024. Výměra trvalých travních porostů vzrostla o 3 085 ha, zahrad o 4 111 ha a lesních pozemků o 1 489 ha. Zvýšila se rovněž výměra vodních ploch o 600 ha a zastavěných ploch a nádvoří o 624 ha. Naopak výraznější pokles byl zaznamenán u ovocných sadů (-1 087 ha) a chmelnic (-174 ha), zatímco výměra vinic vzrostla o 203 ha. Mírný nárůst byl evidován i u kategorie ostatních ploch (157 ha).

V systému LPIS byla k 31. 12. 2025 evidována zemědělská půda o výměře přibližně 3 525 tis. ha, což představuje meziroční pokles (o cca 4 tis. ha). Z dostupných údajů vyplývá, že pokles výměry zemědělské půdy evidované v LPIS je dlouhodobě dynamičtější než pokles zemědělského půdního fondu podle údajů ČÚZK.

- ***Agrární produkce***

Rostlinná produkce

Z celkové sklizňové plochy obilnin v ČR v marketingovém roce 2025/26, tj. 1 306,1 tis. ha (oproti předchozímu roku nižší o 0,1 %), zaujímaly největší podíl pšenice (60,1 % celkové plochy), ječmen (22,6 %) a kukuřice (6,9 %). Produkce obilovin, sklizených v ČR v marketingovém roce 2025/26, dosáhla výše 8 501,9 tis. t, což je proti loňskému roku o 13,0 % více. Sklizeň obilovin v ČR v marketingovém roce 2025/26 byla vyšší, než je průměr za předchozích pět let, a to o 6,0 %, historicky se jedná o třetí nejvyšší úroveň sklizně od roku 2009.

Odhaduje se meziroční nárůst objemu celkové domácí spotřeby obilovin o 11,5 %, která v marketingovém roce 2025/26 činí 5 295,9 tis. t. Míra soběstačnosti u obilovin celkem v marketingovém roce 2025/26 meziročně vzrostla o 2,2 p. b. na 160,5 %. Česká republika je v celkové produkci obilovin dlouhodobě zcela soběstačná. Celková nabídka obilovin pro marketingový rok 2025/26 je 10 277,0 tis. t, a ve srovnání s minulým rokem vzrostla o 11,3 %. Objem konečných zásob se meziročně zvýšil o 66,2 % na 2 370,4 tis. t.

V marketingovém roce 2025/26 činila sklizňová plocha pšenice v České republice 785,0 tis. ha, meziročně o 1,1 % větší, z níž ozimé odrůdy zaujímaly 756,8 tis. ha (tj. 96,4 % celkové výměry pšenice) a jarní odrůdy pouze 20,3 tis. ha (meziročně se jedná o pokles jejich výměry o 15,9 %).

Průměrný hektarový výnos pšenice 6,67 t/ha byl oproti předchozímu roku vyšší o 11,9 %. K meziročnímu zvýšení hektarového výnosu došlo u pšenice ozimé o 0,69 t/ha (11,4 %) a hektarový výnos tedy činil 6,72 t/ha. U pšenice jarní pak došlo meziročně ke zvýšení o 1,10 t/ha (29,3 %) a bylo dosaženo průměrného výnosu 4,87 t/ha. U samostatně sledované pšenice tvrdé bylo v roce 2025 dosaženo průměrného výnosu 6,57 t/ha, tedy meziročně o 18,7 % více. Produkce pšeničného zrna byla nadprůměrná a dosáhla výše 5 236,2 tis. t, přičemž meziročně vzrostla o 13,2 %, oproti pětiletému průměru pak o 5,0 %. Tato úroveň sklizně je druhá nejvyšší od roku 2015.

Odhadovaná výše počátečních zásob pšenice v marketingovém roce 2025/26 ve srovnání s minulým rokem poklesla o 24,2 % a činí 594,9 tis. t. Celková nabídka pšenice se meziročně zvýšila o 7,8 % na

5 896,1 tis. t zejména z důvodu zvýšení tuzemské produkce a částečně také dovozu. Dovoz pšenice celkem do ČR se po extrémním marketingovém roce 2023/24 očekává průměrný, a to na úrovni 65,0 tis. t (meziročně o 15,0 % více). Objem vývozu se odhaduje na 1 860,0 tis. t, je tedy o 19,0 % nižší než v předchozím roce.

Ječmen patří mezi nezbytné komodity v krmivářském sektoru. Převážná většina ječmene určeného pro potravinářské užití slouží jako surovina k výrobě sladu. Značná část vyrobeného sladu je také předmětem vývozu do zahraničí.

V marketingovém roce 2025/26 činila sklizňová plocha ječmene 294,8 tis. ha a meziročně došlo k jejímu snížení o 7,0 %. Ozimé odrůdy zaujímaly 109,5 tis. ha (37,1 % celkové výměry ječmene), jarní odrůdy pak 185,3 tis. ha (62,9 %). Průměrný hektarový výnos ječmene dosáhl hodnoty 6,28 t/ha a byl tak meziročně o 19,2 % vyšší. Produkce zrna se oproti minulému roku zvýšila o 10,8 %, a to na 1 851,4 tis. t.

Kukuřice na zrno patří mezi plodiny v jejichž produkci je v posledních dvou marketingových letech ČR opět zcela soběstačná. Kukuřice je využívána v potravinářství, kde musí splňovat specifické kvalitativní požadavky zpracovatelského průmyslu, ale hojně se využívá v krmivářství. V ČR je však omezená výměra vhodných pěstebních oblastí a pěstování kukuřice je do značné míry závislé na povětrnostních podmínkách.

Výměra sklizňové plochy kukuřice na zrno se tak v ČR v marketingovém roce 2025/26 meziročně zvýšila o 3,5 % na 90,6 tis. ha. Jedná se o druhou nejvyšší výměru od roku 2015. Kukuřice ve sklizňovém marketingovém roce 2025/26 zaznamenala nárůst produkce. Produkce se meziročně zvýšila o 12,7 %, a to na 802,7 tis. t. Hektarový výnos 8,86 t/ha byl meziročně vyšší o 8,8 %. U celkové nabídky kukuřičného zrna v marketingovém roce 2025/26 je meziročně odhadován nárůst o 23,5 % na 1 450,4 tis. t. Objem celkové domácí spotřeby je odhadován na 622,5 tis. t, meziročně o 36,8 % vyšší zejména v souvislosti s vyšším objemem spotřeby na krmiva, technické užití a v menší míře pak na potraviny a osiva. V roce 2025/26 je do ČR předpoklad dovozu celkem 227,0 tis. t kukuřičného zrna, a to převážně z Polska a Německa. Výše vývozu kukuřice je odhadována na úrovni 320,2 tis. t. Značná část vývozu směřuje do Rakouska a Německa. Odhadovaná míra soběstačnosti u zrnové kukuřice poklesla, a to ve srovnání s předchozím rokem o 27,6 p. b. na 129,0 %.

V ČR se v roce 2024/25 pěstovala cukrová řepa pro výrobu cukru na ploše 64,2 tis. ha. Průměrný výnos cukrové řepy při skutečně dosažené cukernatosti dosáhl hodnoty 77,38 t/ha. Cukernatost řepy dosáhla historického minima 15,52 %. Sklizňová plocha na nepotravinářské využití cukrové řepy meziročně významně vzrostla na 4,7 tis. ha. Výroba cukru v ČR v roce 2024/25 dosáhla rekordních 659,5 tis. t. Výnos polarizačního cukru dosáhl 12,01 t/ha a výnos bílého cukru 10,28 t/ha. Cukrová řepa byla v roce 2025/26 sklizena pro výrobu cukru z plochy 52,6 tis. ha, což je meziročně o 11,6 tis. ha méně. Pro výrobu kvasného lihu bylo sklizeno dalších 3,7 tis. ha. Celková sklizňová výměra cukrové řepy dosáhla hodnoty 56,3 tis. ha, tedy o 12,6 tis. ha méně než v předchozím roce. Cukrovarnická kampaň 2025/26 trvala celkem 167 dní, o 24 dní méně než v předchozím marketingovém roce.

Celkové produkční plochy brambor v ČR v roce 2025 rostly. Plocha brambor celkem (včetně odhadu za domácnosti) v roce 2025 proti roku 2024 vzrostla o 4,6 % na 30,1 tis. ha. Podíl domácností na celkové ploše brambor činil 19,6 % (6,0 tis. ha). Plocha raných brambor (včetně odhadu za domácnosti) se meziročně snížila o 16,9 % a dosáhla 1,9 tis. ha.

Produkce brambor celkem (včetně odhadu za domácnosti) meziročně vzrostla o 10,5 % na 866,2 tis. t. K výraznému snížení produkce o 22,6 % na 35,8 tis. t došlo u raných brambor, z toho podíl domácností činil 54,8 % (19,6 tis. t). V kategorii brambor „mimo raných a sadbových“ se produkce zvýšila ve srovnání s rokem 2024 o 13,3 % na 761,0 tis. t (včetně odhadu za domácnosti). Tato kategorie brambor

zahrnuje brambory konzumní pozdní, u kterých se produkce meziročně zvýšila o 12,8 % na 443,7 tis. t. U brambor pro výrobu škrobu byl významný nárůst produkce o 34,0 % na 228,1 tis. t. V roce 2025 se zvýšila produkce sadbových brambor o 5,6 % na 69,4 tis. t.

Sklizňová plocha olejnin v ČR v marketingovém roce 2025/26 byla zhruba na úrovni předchozího roku a celkem činila 439,6 tis. ha (nárůst o 0,3 %). Sklizňová plocha olejnin dle údajů ČSÚ tvoří 17,6 % z celkové plochy orné půdy. Tradičně nejvyšší podíl na sklizňových plochách olejnin v ČR měla řepka (76,4 %), a to především ozimá (76,3 %), značně menší podíl pak mák (8,6 %), sója (7,8 %), slunečnice (4,7 %), hořčice (2,0 %) a len (0,2 %).

Řepka olejná se v marketingovém roce 2025/26 sklidila v ČR z menší produkční plochy než v předchozím roce, a to 335,9 tis. ha (pokles o 2,2 %). Objem produkce řepky ve srovnání s předchozím rokem vzrostl o 7,9 % na 1 021,7 tis. t při meziročně o 10,1 % vyšším průměrném výnosu 3,04 t/ha. Podíl řepkového semene na celkové produkci olejnin v ČR činil 85,2 %.

Proti předcházejícímu roku došlo k mírnému poklesu sklizňové plochy chmelnic v ČR. K datu 20. 8. 2025 evidoval ÚKZÚZ pěstitelskou plochu chmelnic 4 812 ha (o 0,68 % méně než v loňském roce). Majoritní odrůdou stále zůstává Žatecký poloraný červeňák (ŽPČ). V roce 2025 jím bylo osázeno 82,1 % celkové pěstitelské plochy v ČR (u této odrůdy došlo v roce 2025 k poklesu osázené plochy oproti předchozímu roku). Z hybridních odrůd chmele zaujímá největší výměru Sládek (462 ha), dále pak Premiant (188 ha), Agnus (72 ha), Saaz Special (40 ha), Saaz Late (32 ha) a Kazbek (18 ha). V roce 2025 ÚKZÚZ evidoval v ČR celkem 122 pěstitelů chmele (o 2 více než v roce 2024).

Celková produkce ovoce včetně jahod v ČR (včetně dopočtu domácností) v roce 2024 podle údajů ČSÚ dosáhla 165,3 tis. t a byla v porovnání se sklizní ovoce v roce 2023 o 42,0 % nižší. Produkce v roce 2025 naopak vzrostla u všech pozorovaných kategorií celkové sklizně ovoce (celkový nárůst o 100,9 % oproti roku 2024). Nejvýznamnější nárůsty byly zaznamenány u jabloní (o 136,7 % na 220 tis. t). Produkce hrušek se zvýšila o 54,6 % na 18,8 tis. t, broskví o 7,0 % na 5,2 tis. t, meruněk o 62,2 % na 9,7 tis. t, švestek a slív o 78,3 % na 40 tis. t, višní o 130,3 % na 9,3 tis. t, třešní o 46,4 % na 8,5 tis. t, vlašských ořechů o 8,2 % na 4,3 tis. t, rybízu o 30,2 % na 9,0 tis. t a jahod o 16,3 % na 6,0 tis. t.

V roce 2025 v ČR **se** celková výměra pěstební plochy zeleniny (včetně dopočtu domácností) meziročně mírně zvýšila (o 1,8 %) a dosáhla 15 469 ha. Největší podíl zaujímaly stejné druhy zeleniny jako v roce 2024, a to ostatní zelenina (22,6 %), cibule (16,7 %), hrášek (9,4 %), hlávkové zelí a mrkev (shodně 8,0 %) a okurky nakládačky (6,2 %). Meziročně plocha vzrostla u devíti druhů, nejvíce pak u hrášku o 21,8 % na 1 457 ha, hlávkového zelí o 14,0 % na 1 239 ha, celeru o 10,4 % na 495 ha, dále pak u salátových okurek o 5,0 % na 282 ha, mrkve o 3,6 % na 1 244 ha a rajčat o 2,3 % na 752 ha. Největší snížení ploch zaznamenal česnek o 17,1 % na 495 ha, kapusta o 13,4 % na 85 ha, saláty o 8,8 % na 642 ha, pór o 6,9 % na 50 ha a ředkvičky o 5,4 % na 595 ha.

Živočišná produkce

V České republice celkové stavy skotu podle údajů ČSÚ k 31. 12. 2025 meziročně klesly o 0,6 % (-7,7 tis. ks) a dosáhly 1 389,7 tis. ks. Z toho stavy krav celkem se snížily o 2,4 % (-13,2 tis. ks) na 566,4 tis. ks v důsledku poklesu počtu vykázaných dojených krav o 4,8 % na 342,6 tis. ks, zatímco stavy krav BTPM vzrostly o 1,9 % na 223,9 tis. ks. Ve výkazu ČSÚ od roku 2025 nastala změna metodického přístupu, což je vhodné vzít v úvahu při meziročním porovnání. Česká republika se v roce 2025 podílela na celkovém počtu skotu chovaném v EU 27 necelými 2,0 %.

Průměrná CZV mléka, kterou vykázaly mlékárny v ČR podle výkazu Mlék (MZe) 6–12, přesáhla opět historicky nejvyšší úroveň dosaženou v předchozím roce (11,36 Kč/l) a její průměrná hodnota činila 13,13 Kč/l, což je meziročně o 1,77 Kč/l (15,6 %) více. Tahounem ceny syrového mléka na trhu byla

zřejmě nejen stále vysoká cena másla, ale zřejmě též silnější CPV napříč sektorem a v neposlední řadě i vyšší obsahové složky mléka. Průměrný obsah tuku a bílkovin činil 3,92 %, resp. 3,51 %. Ve výběrovém šetření ÚZEI o nákladech na výrobu mléka byla podle předběžných odhadů dosažena realizační CZV 13,20 Kč/l a převýšila tak predikované náklady, které se odhadují ve výši 10,20 Kč/l. K ceně mléka však chovatelé dle odhadu obdrželi v přepočtu 1,54 Kč/l formou přímých a nepřímých podpor. Odhaduje se, že náklady na nakupovaná krmiva meziročně mírně vzrostly, ale výroba vlastních krmiv byla levnější. Podíl nákladů na krmiva na celkových nákladech mléka se předpokládá ve výši 42,7 %, z toho podíl na vlastní krmiva 20,5 %. Vlivem vysoké průměrné CZV mléka a odhadovaného poklesu nákladů však podle předběžného odhadu ÚZEI dosáhli chovatelé v ČR v průměru 29,2% nákladové rentability. S přispěním přímých a nepřímých podpor se předběžně odhaduje průměrná souhrnná rentabilita ve výši 44,2 %.

V České republice byl rok 2025 v odvětví hovězího a telecího masa charakterizován dynamickým růstem cen jatečného skotu a ačkoli stavy nepatrně klesly, došlo k navýšení hrubé výroby. To se odrazilo v mírnému úbytku počtu poražených jatečných zvířat i v nižší jatecké výrobě. Vysoké ceny hovězího masa se promítly do poklesu spotřebitelské poptávky. Tuzemský zahraniční obchod s hovězím masem včetně živého skotu mírně zpomalil, přesto se obchodní bilance vlivem vysokých cen však zlepšila.

Chovem skotu se podle údajů Ústřední evidence hospodářských zvířat k 31. 12. 2025 zabývalo celkem 17,3 tis. podniků. Téměř 58 % z celkové populace skotu bylo koncentrováno ve 4 % podniků s počtem zvířat nad 500 tis. ks/podnik. Na chov krav BTPM se zaměřovalo celkem 8,4 tis. podniků s tím, že 69 % z celkových stavů je soustředěno do podniků s koncentrací od 11 do 200 ks.

Stavy prasat celkem podle publikace ČSÚ Chov prasat k 31. 12. 2025 se oproti předchozímu roku zvýšily o 2,1 % (tj. o 29,3 tis. ks) na 1,45 mil. ks. Stavy prasnic celkem se meziročně navýšily o 1,1 %, tj. o 0,9 tis. ks, stavy prasniček poklesly o 2,0 %, tj. o 0,9 tis. ks. U selat došlo k meziročnímu mírnému oslabení stavů o 1,0 %, tj. o 3,8 tis. ks. Největší meziroční pokles byl zaznamenán v kategorii menších chovů (1–100 ks), zatímco u větších podniků pokračovala koncentrace produkce a růst podílu prasnic ve velkochovech. K 31. 12. 2025 v České republice evidováno celkem 302 subjektů s chovem prasat nad 100 ks chovajících 97 % z celkových stavů prasat.

Celková výroba vepřového masa (produkce ze zemědělských podniků včetně domácích porážek) v roce 2025 meziročně mírně vzrostla o 12,7 tis. t j. hm. na 215,1 tis. t j. hm. (279,3 tis. t ž. hm.). Její podíl na celkové produkci EU 27 se nijak nezměnil a dosahoval necelé 1,0 %, podíl z produkce NČZ představoval 6,4 %. Český masný zpracovatelský průmysl vyrobil celkem 217,6 tis. t j. hm. vepřového masa (včetně dovezených jatečných prasat), což představovalo meziročně mírný nárůst o 2,8 %. Podle údajů SVS bylo v České republice poraženo celkem 2,33 mil. ks prasat, což bylo o 1,0 % (o 23,4 tis.) více než v roce 2024. Průměrná porážková hmotnost jatečných prasat podle ČSÚ se meziročně zvýšila o 1,8 kg na úroveň 120,3 kg ž. hm. (tj. 92,6 kg j. hm.).

V ČR byl v roce 2025 trh s drůbežím masem charakterizován meziročním poklesem stavů drůbeže celkem a výroby, nárůstem dovozu a vývozu, poklesem spotřeby drůbežího masa a zhoršením jeho vysoce záporného salda zahraničního obchodu. Soběstačnost u jatečné drůbeže meziročně vzrostla. SVS zaznamenala 10 ohnisek vysoce patogenní ptačí chřipky v komerčních chovech drůbeže, což se projevilo zejména v poklesu stavu kachen.

Do odvětví chovu drůbeže byly i nadále cíleny podpory z národních zdrojů. (např. udržování a zlepšování genetického fondu, kontrola užitkovosti, speciální poradenství, nákazový fond aj.) – viz kap. 2.2. V rámci Nákazového fondu byla vyplacena podpora na ozdravování chovů, která představovala celkovou částku 462,9 mil. Kč, což bylo o 302,0 mil. Kč více než v roce 2024.

Podle ČSÚ klesly stavy drůbeže v ČR ke konci roku meziročně o 9,0 % na 23,5 mil. ks. Z toho stavy kuřat ve výkrmu klesly opět prudce, o 12,5 % na 12,6 mil. ks. Stavy chovných slepic vzrostly o 4,2 % na 2,3 mil. ks a stavy kuřat na chov se naopak snížily o 3,8 % na 2,7 mil. ks. Stavy nosnic poklesly o 4,4 % na 5,1 mil. ks. Stavy kohoutů se snížily na 218,4 tis. ks, což představuje významný pokles o 13,5 %. U ostatní drůbeže se propadl počet kachen (48,8 % na 380,8 tis. ks), kdežto počet krůt výrazně vzrostl (59,5 % na 309,0 tis. ks), avšak počet hus se snížil (27,0 % na 12,1 tis. ks).

Produkce jatečné drůbeže v ČR se dle ČSÚ snížila o 2,8 % na 259,3 tis. t ž. hm. Domácí porážky činily odhadem dalších 7,1 tis. t ž. hm. (MZe). Celkem včetně domácích porážek a přepočteno na jatečnou hmotnost dosáhla produkce drůbežího masa 199,8 tis. t j. hm.

Do ČR bylo dovezeno 5,9 mil. ks živé drůbeže, to znamená meziročně o 15,0 % méně. V přepočtu na hmotnost činil tento dovoz 2,4 tis. t ž. hm., a byl tedy nepatrný oproti dovozu drůbežího masa.

Z ČR se v roce 2025 vyvezlo 147,8 mil. ks živé drůbeže, tedy meziročně o 19,5 % více. V přepočtu na živou hmotnost činil tento vývoz 60,7 tis. t ž. hm. (tj. více než dvojnásobek drůbežího masa) a meziročně tak vzrostl o 13,8 %. Směřoval zejména do Polska (21,5 mil. ks; 38,6 tis. t ž. hm.), na Slovensko (48,4 mil. ks; 11,1 tis. t ž. hm.), do Německa (8,4 mil. ks; 8,0 tis. t ž. hm.), do Rumunska (33,1 mil. ks; 1,4 tis. t ž. hm.) a na Ukrajinu (26,0 mil. ks; 1,2 tis. t ž. hm.). Nejvýznamnější nárůst v kusech byl zaznamenán do Polska (38,7 %) a Rumunska (50,0 %).

Celková snáška konzumních vajec, včetně domácích hospodářství, dosáhla podle ČSÚ 2 280,5 mil. ks (v přepočtu 131,0 tis. t), tj. přibližně 82,4 % celkové výroby.

- ***Obnovitelné zdroje energie***

V roce 2025 představoval platnou právní úpravu pro veřejnou podporu výstavby a provozu zařízení na výrobu obnovitelných energií z biomasy a bioplynu novelizovaný zákon č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie ve znění pozdějších předpisů, odpovídající prováděcí vyhlášky a Cenové rozhodnutí ERÚ č. 9/2025 ze dne 30. září 2025, kterým se stanovuje podpora pro podporované zdroje energie.

Zákon č. 382/2021 Sb., kterým se mění zákon č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie (dále jen „novela ZPOZE“) s účinností od 1. ledna 2022 se dotkl i bioplynových stanic. Nejvýraznější změny představuje zavedení provozní podpory výroby biometanu (§ 27a – § 27f) a provedení evropské Směrnice RED II ohledně kritérií udržitelnosti a úspor emisí skleníkových plynů (§ 47b). Provozovatelů starších bioplynových stanic (uvedených do provozu do roku 2015) se týká rovněž ověřování přiměřenosti čerpané podpory – tzv. řešení „finanční překompenzace“. Bioplynové stanice uvedené do provozu od 1. ledna 2022 už nemají nárok na provozní podporu výroby elektřiny.

Tzv. LEX OZE III (zákon č. 87/2025 Sb.), účinný od 1. 8. 2025, ruší spotřební daň z tepla vyrobeného z bioplynu v kogeneračních jednotkách. Dochází také k narovnání podmínek podpory pro zdroje uvedené do provozu v roce 2013 tak, že výše podpory byla srovnána se zdroji z roku 2012. Režim podpory byl zachován, pouze bylo nově zavedeno čtvrthodinové účtování zeleného bonusu. Novelizovaný §4 odst. 4) zákona o POZE zavedl v roce 2021 povinnost dosahovat úspor GHG jako podmínku práva na provozní podporu (nikoli obecnou povinnost). Bod 19 přechodných ustanovení tuto povinnost pro zdroje uvedené do provozu před nabytím účinnosti zákona odsunul na rok 2030. V roce 2025 byla schválena novela energetického zákona (zákon č. 87/2025 Sb.), která ukládá obecnou povinnost úspor GHG dosahovat a rozšiřuje tuto povinnost o zdroje na pevnou biomasu s výkonem 7,5 MW. Přechodná ustanovení odkládají povinnost pro zdroje na pevnou biomasu s výkonem 7,5–20 MW do roku 2031. Novela vyhlášky č. 110/2022 mimo jiné stanoví podrobnosti k úsporám GHG.

Tuzemská výroba bioetanolu ve výši cca 104 tis. t byla v roce 2025 o 26 % vyšší než v roce předešlém. Celková tuzemská produkční kapacita závodů na výrobu bionafty FAME se od roku 2021 ustálila na 340 tis. t.

Pro výrobu bioetanolu se v roce 2025 spotřebovalo 446,9 tis. t technické cukrovky a 188,6 tis. t zrna kukuřice. Při výnosu cukrovky 74,1 t/ha a 8,9 t/ha zrna kukuřice dosáhla odpovídající sklizňová plocha u cukrovky 6,0 tis. ha a u kukuřice 21,3 tis. ha. Podíl plochy cukrovky technické zpracované na bioetanol z celkové sklizňové plochy této plodiny dosáhl 11,3 %, v případě kukuřice na zrno se jednalo o podíl 23,5 %. Na výrobu 1 litru bioetanolu se tak spotřebovalo cca 9,1 kg cukrovky, resp. 2,5 kg zrna kukuřice. Průměrné využití výrobních kapacit v roce 2025 dosáhlo 78 % (o 26 % více než v roce předešlém).

V roce 2025 bylo vyrobeno cca 247,0 tis. t FAME, což je cca o 2 % méně než v předchozím roce. Hrubá spotřeba FAME se ve stejném období snížila o 2 %. Dovoz FAME se zvýšil ve srovnání s rokem 2024 o 6 % na 182,6 tis. t a je stále nižší než tuzemská výroba. Vývoz FAME se snížil na 134,1 tis. t, což činí 94 % roku předchozího. Směsná motorová nafta s 30 % V/V MEŘO se v roce 2025 neobchodovala. Pro výrobu FAME se v ČR v roce 2025 spotřebovalo 359,9 tis. t řepkového zrna, což při průměrném výnosu 3,0 t/ha představuje plochu 118,4 tis. ha, resp. 35,3 % celkové sklizňové plochy řepky olejky v roce 2025.

• ***Cenový vývoj na agrárním trhu***

V roce 2025 byly ceny pro sektor zemědělství méně příznivé než v roce 2024. Ceny zemědělských výrobců vzrostly o 7,9 %. Ceny vstupů do zemědělství mírně vzrostly o 1,2 %. Ceny nápojů a ostatních potravinářských výrobků se zvýšily o 4,2 %. Mírně se zvýšily (o 2,6 %) také ceny průmyslových potravinářských výrobků, včetně souvisejících služeb a prací. Proti roku 2024 došlo k nárůstu cen rostlinných výrobků o 3,0 %. Důvodem bylo především významné zvýšení cen olejnin o 13,2 %. U obilovin a ovoce se cena také zvýšila. Cena brambor klesla o 26,0 %, cena cukrové řepy o 16,8 %. Cena zeleniny a květin se meziročně snížila o 3,4 %.

T9.1/02 - Meziroční indexy cen rostlinných výrobků v ČR

Ukazatel	2024	2025
Rostlinné výrobky celkem	90,9	103,0
z toho - obiloviny	81,4	105,2
- olejniny	95,9	113,2
- brambory konzumní	92,9	74,0
- cukrová řepa	105,2	83,2
- ovoce	128,7	103,8
- zelenina a květiny	98,7	96,6

Pramen: ČSÚ - Index cen zemědělství

Zpracoval: T. Pilařová (ÚZEI)

V České republice se v roce 2025 průměrná CZV živočišných komodit zahrnující hospodářská zvířata a živočišné výrobky ve srovnání s rokem 2024 zvýšila o 14,7 %. Ke zvýšení ceny došlo u vajec (o 36,0 %), skotu bez telat (o 30,9 %), mléka (o 16,8 %) a drůbeže (o 8,0 %). Cena prasat a selat se oproti roku 2024 snížila (o 9,8 %).

T9.1/04 - Meziroční indexy cen živočišných výrobků v ČR

Ukazatel	2024	2025
Hospodářská zvířata a živočišné výrobky celkem	98,5	114,7
z toho - mléko	100,2	116,8
- skot bez telat	106,5	130,9
- prasata a selata	96,4	90,2
- drůbež	93,7	108,0
- vejce	86,8	136,0

Pramen: ČSÚ - Index cen v zemědělství
Zpracoval: T. Pilařová (ÚZEI)

Ceny zemědělských výrobců jatečného skotu v roce 2025 se v Evropské unii vyšplhaly na rekordní úroveň. Hlavním důvodem byla nižší nabídka hovězího masa na trhu většiny členských zemí a pokračující poptávka po hovězím mase na globálním trhu podpořená rychle rostoucími cenami nejvýznamnějších světových exportérů (Brazílie, Austrálie). Tento vývoj se promítl na vnitřním trhu EU poměrně dynamickým vzestupem CZV jatečného skotu. V roce 2025 se průměrná CZV mladých jatečných býků tř. R3 v EU 27 v meziročním porovnání zvýšila téměř o 29 % (o 149,2 €/100 kg j. hm) a dosáhla 666,5 €/100 kg j. hm. Proti průměru let 2020–2024 byla vyšší dokonce o 47,7 %. V rámci zemí, kam ČR převážně vyváží jatečný skot, stoupla meziročně CZV mladých jatečných býků za 100 kg j. hm. v Německu o 167,7 €, v Rakousku o 148,6 €, v Polsku o 169,8 € a v Itálii o 132,4 €. Z dalších chovatelsky významných evropských zemí cena stoupla např. ve Španělsku (o 28,3 %) na 696,4 €/100 kg j. hm., Francii (o 22,8 %) na 652,1 €, Belgii (o 49,6 %) na 619,8 € a v Nizozemsku (o 51,2 %) na 617,9 €/100 kg j. hm. Také cena zemědělských výrobců jatečných krav O3 v průměru EU 27 meziročně vzrostla o 36,1 % na 577,4 €/100 kg j. hm. a cena jatečných jalovic posílila o 29,2 % na 677,0 €/100 kg j. hm.

CZV jatečných prasat tř. E v roce 2025 v průměru EU 27 meziročně poklesla o 8,6 % (o 17,91 €/100 kg j. hm.). K jejímu oslabení došlo ve všech členských zemích, kromě Dánska. Nejvýraznější pokles byl pozorován na Slovensku (o 14,4 %), v Belgii (o 11,5 %) a v Maďarsku (o 11,2 %). U významných evropských producentů (Španělska a Německa) došlo k poklesu cen o 6,5 %, resp. o 10,9 %. Hlavní příčinou tohoto vývoje byl meziroční nárůst produkce vepřového masa v celé Unii z důvodu lepších ekonomických výsledků chovu prasat ke konci roku 2024 a v první polovině roku 2025 a omezení vývozu do Číny z důvodu zavedení cel.

CZV jatečných kuřat v ČR se podle ČSÚ v roce 2025 zvýšila o 5,3 % na 29,61 Kč/kg, CZV jatečných krůt vzrostla o 35,5 % na 52,88 Kč/kg, a CZV jatečných kachen naopak poklesla o 1,4 % na 34,94 Kč/kg. CPV kuřat kuchaných I. tř. mírně vzrostla o 7,5 % na 61,31 Kč/kg.

Průměrná roční CZV mléka v ČR sledovaná ČSÚ meziročně vzrostla na 13,21 Kč/l, tj. meziročně o 16,8 %. EK eviduje v ČR průměrnou roční CZV mléka 52,14 €/100 kg, což je v přepočtu 13,22 Kč/l a rovněž znamená meziroční nárůst o 16,8 %, čtvrtý největší mezi členskými zeměmi.

• ***Agrární zahraniční obchod***

Obrat českého AZO se v roce 2025 meziročně navýšil o 4,8 % na 758,5 mld. Kč, vzhledem ke zvýšení hodnot jak na straně exportu, tak na straně importu. V roce 2025 se zvýšila hodnota vývozu o 11,1 mld. Kč, tj. o 3,3 %, na 349,3 mld. Kč a hodnota dovozu se zvýšila meziročně o 23,9 mld. Kč, tj. o 6,2 %, na 409,2 mld. Kč. Pasivní bilance českého AZO se v roce 2025 meziročně významněji prohloubila, a to o 12,8 mld. Kč na 59,9 mld. Kč. Stupeň krytí dovozu vývozem se ve stejné době snížil o 2,4 p. b. na 85,4 % a podíl schodku na vývozu se zvýšil o 3,2 p. b. na 17,1 % (znatelnější zhoršení obou hodnot). V členění na obchod s EU 27 a s třetími zeměmi lze v prvním případě konstatovat meziroční zhoršení

bilančního schodku na 16,7 mld. Kč, tj. o 74,9 %, a ve druhém případě pak také navýšení schodku na 42,0 mld. Kč, tj. o 18,2 %. Meziročně větší výkyvy bilance vykazuje český agrární obchod s EU než obchod s tzv. třetími zeměmi.

Více než jednu polovinu veškerého agrárního zboží vyváží ČR do Německa (podíl 25,2 % v roce 2025), na Slovensko (18,9 %) a do Polska (9,2 %).

Dovoz agrárního zboží do ČR pochází zejména z Německa a Polska. V roce 2025 činily jejich podíly dohromady 35,4 %. Dovoz se uskutečnil dále z Nizozemska (7,2 %), Španělska (6,0 %), Itálie (5,8 %) a Slovensko (5,6 %). Více než 3% podíl zaujímaly v roce 2025 opět Maďarsko, Rakousko a Belgie. V rámci třetích zemí jsou stále našimi hlavními dodavateli Ukrajina, Čína, Norsko, Spojené státy, Spojené království, Turecko, Švýcarsko, Brazílie a Vietnam (s podíly v rozmezí 2,6 % až 1,0 %). Meziročně se zvýšila hodnota dovozů z prvních 22 zemí, nejvíce ze Švýcarska (+40,5 %), Ukrajiny (+17,8 %) a Maďarska (+11,8 %), jejich podíly na dovozu tvořily 1,0 %, resp. 2,6 %, resp. 3,9 %.

Mezi nejvíce dovážené zboží do ČR v roce 2025 patřily „vepřové maso“ (v meziročním porovnání pokles podílu o 0,5 p. b. na 5,7 %), „přípravky používané k výživě zvířat“, „pekařské výrobky“, „čokoláda a ostatní kakaové přípravky“, „potravinové přípravky jinde neuvedené ani nezahrnuté“, „sýry a tvaroh“, „káva“, „tabákové výrobky vč. určených k vdechování“, „maso a droby drůbeže“, „doutníky a cigarety“ a „řepková semena“.

Meziročně došlo v roce 2025 k nejvýraznějšímu zhoršení pasivní bilance u „řepkových semen“ (o 5,9 mld. Kč, významný pokles vývozu zejména do Německa), „kávy“ (o 2,5 mld. Kč), „drůbežího masa a drobů“ (o 1,3 mld. Kč), „tabákových výrobků vč. určených k vdechování“ (o 1,0 mld. Kč), méně pak u „čokolády a ostatních kakaových přípravků“ (o 784,9 mil. Kč) a „vinných hroznů, čerstvých i sušených“ (o 539,1 mil. Kč). Zlepšení pasivní bilance nastalo především u „vepřového masa“ (o 1,1 mld. Kč, snížení dovozu z Nizozemska, Belgie, Německa a Irska), méně pak u „ethylalkoholu nedenatur. pod 80 %“ (o 770,4 mil. Kč), „tabákových výrobků a náhražek“ (o 568,0 mil. Kč), „čerstvých brambor“ (o 395,5 mil. Kč), „zmrzlin“ (o 382,8 mil. Kč), „cukru a ost. sirupů, medu“ (o 293,2 mil. Kč) a „filé“ (o 279,4 mil. Kč).

- ***Ekonomické výsledky agrárního sektoru***

Souhrnný zemědělský účet je hlavní nástroj pro sledování a hodnocení ekonomického vývoje zemědělského sektoru, který poskytuje výsledky srovnatelné s ostatními zeměmi EU. Předběžné výsledky SZÚ pro rok 2025 ukazují výrazné zlepšení většiny hlavních ekonomických ukazatelů proti roku 2024 a zároveň návrat k vyšším hodnotám po předchozím slabším období let 2023–2024. Hlavním faktorem tohoto vývoje je výrazný růst hodnoty zemědělské produkce.

Celkový zisk zemědělského sektoru (podnikatelský důchod DU2) se v roce 2025 zvýšil na 26,5 mld. Kč, což představuje více než dvojnásobek proti roku 2024 (12,6 mld. Kč) a návrat na úroveň let 2021–2022.

Hodnota produkce zemědělského odvětví v roce 2025 vzrostla na 193,4 mld. Kč proti 174,7 mld. Kč v roce 2024, čímž překonala i dosavadní maximum z roku 2022 (191,9 mld. Kč). K tomuto růstu přispěly jak rostlinná, tak zejména živočišná produkce. Rostlinná produkce po předchozím poklesu vzrostla z 91,5 mld. Kč na 98,5 mld. Kč, její podíl na PZO však dále klesl na 50,94 %. Naopak živočišná produkce pokračovala ve výrazném růstu a dosáhla 81,4 mld. Kč (70,5 mld. Kč v roce 2024), čímž její podíl na produkci vzrostl na 42,09 % a potvrdil dlouhodobý trend posilování tohoto sektoru. Mezispotřeba (MSP) se v roce 2025 zvýšila pouze mírně na 117,7 mld. Kč proti 116,0 mld. Kč v roce 2024. V relativním vyjádření však její podíl na PZO výrazně klesl z 66,43 % na 60,90 %, což představuje výrazné snížení nákladové náročnosti výroby a pozitivní posun v efektivitě sektoru.

Podle ČSÚ ceny zemědělských výrobců byly v průměru za celý rok 2024 v porovnání s rokem 2023 nižší o 5,9 % (v roce 2023 v porovnání s předchozím rokem byly nižší o 6,0 %). Ceny v rostlinné výrobě se snížily o 9,1 % a v živočišné výrobě o 1,5 %. Snížení cen rostlinných výrobků v průběhu roku 2024 ovlivnil především meziroční pokles cen obilovin o 18,6 % a olejnin o 4,1 %. Ke snížení cen došlo i u brambor celkem, a to o 5,8 %. Ceny čerstvé zeleniny vykázaly snížení o 1,9 %, ceny ovoce byly naopak vyšší o 28,7 %. V živočišné výrobě, ve srovnání s předchozím rokem, klesly ceny jatečných prasat o 3,7 % a ceny drůbeže o 6,3 %. Ceny jatečného skotu vzrostly o 6,6 %. Ke zvýšení cen došlo rovněž u mléka (o 0,2 %), naopak u vajec se ceny snížily (o 13,2 %).

- ***Souhrnné hodnocení agrární politiky***

Souhrnná rekapitulace výdajů na podporu agrárního sektoru v období 2024–2025 podle zdrojů, sektorů a druhů výdajů je uvedena v tab. T11/01. Z hlediska zdrojů celkové podpory v běžných cenách na základě předpokládaných výsledků pro rok 2025 oproti roku 2024 meziročně vzrostly o 11,3 % na úroveň 67,8 mld. Kč. Podpora OZE (bioplynových stanic), která v roce 2024 dosahovala výše 4,0 mld. Kč, se mírně zvýšila na 4,2 mld. Kč. Vyšší objem podpor byl poskytnut z resortu MZe, kde došlo k navýšení finančních prostředků o téměř 23 % z původních 17,8 mld. Kč na 21,9 mld. Kč.

Podpory směřující přímo zemědělským podnikům vzrostly meziročně o 10,1 % z 39,8 mld. Kč na 43,8 mld. Kč. Podpory do potravinářství zaznamenaly nárůst o 4,9 % (z 1,04 mld. Kč na 1,09 mld. Kč). Meziroční pokles o 19,3 % naopak postihl lesnictví (ze 669 mil. Kč na 540 mil. Kč), zatímco ve vodním hospodářství a rybářství podpory vzrostly o 16,7 % na 3,1 mld. Kč. Pozitivní zůstává trvale vysoká a v roce 2025 dále rostoucí úroveň podpor na rozvoj tzv. obecných služeb (výzkum, vzdělávání, poradenství, kontrola ad.), které se z 16,2 mld. Kč zvyšují na 18,8 mld. Kč.

Čistě národní podpory zemědělským podnikům se meziročně zvýšily z 11,1 mld. Kč v roce 2024 na 11,7 mld. Kč v roce 2025 (nárůst o 0,6 mld. Kč, viz tab. T11/02-01). Podíl evropských zdrojů na celkových podporách pro zemědělské podniky se meziročně snížil z 60,3 % na 56,5 %.

1 OBECNÉ PODMÍNKY VÝVOJE AGRÁRNÍHO SEKTORU A VENKOVA ČR

1.1 Národní hospodářství ČR a pozice agrárního sektoru

1.1.1 Vývoj národního hospodářství

Rok 2025 byl poznamenán pokračujícími dopady války na Ukrajině. I v roce 2025 měly na zemědělství dopad zejména vysoké náklady a nízké výkupní ceny, a také průběh počasí.

Hrubý domácí produkt (HDP) v běžných cenách meziročně vzrostl o 6,0 %, nicméně po očištění o cenové a kalendářní vlivy byl nárůst pouze 2,6 %. Ve státech EU 27 jako celku došlo k meziročnímu růstu reálného HDP pouze o 1,5 %. Podle údajů Eurostatu dosáhla ČR v roce 2025 úrovně 92,4 % průměrného HDP na obyvatele za EU 27 vyjádřeného v paritě kupní síly.

T1.1/01 - Vybrané ukazatele vývoje národního hospodářství

Ukazatel	MJ	2024	2025
Hrubý domácí produkt - b. c.	mld. Kč	8 058,2	8 542,3
	meziroční index	105,1	106,0
Hrubý domácí produkt - s. c. (kalendářně očištěno)	meziroční index	101,0	102,6
Úroveň HDP na obyvatele v paritě kupní síly	EU 27 = 100	90,5	92,4
Průměrná míra inflace	%	2,4	2,5
Průměrné úrokové sazby z úvěrů nefinančním podnikům[1)]	%	6,7	5,3
Běžný účet platební bilance	mld. Kč	12,6	4,8
Bilance obchodu se zbožím - obchodní bilance[2)]	mld. Kč	220,5	212,9
Saldo státního rozpočtu	mld. Kč	-271,4	-290,7
Konsolidovaný hrubý dluh sektoru vládních institucí	mld. Kč	3 488,5	3 786,3
Saldo hospodaření sektoru vládních institucí	% HDP	-2,0	-2,1
Konsolidovaný hrubý dluh sektoru vládních institucí	% HDP	43,3	44,3
Obecná míra nezaměstnanosti (průměr)[3)]	%	2,8	3,0
Průměrná měsíční mzda (nominální)[4)]	Kč	46 165	49 215
	meziroční index	107,1	106,6
Devizový kurz nominální (průměr) - Kč/€	Kč	25,119	24,693
- Kč/$	Kč	23,208	21,914

1) Úrokové sazby korunových úvěrů - stav obchodů, průměr za 12 měsíců.

2) Položka 1.1.1-Zboží v platební bilanci ČNB po zavedení manuálu BPM6 v roce 2014.

3) Podíl počtu nezaměstnaných na celkové pracovní síle (zaměstnaní spolu s nezaměstnanými), kde čitatel i jmenovatel jsou ukazatele konstruované podle mezinárodních definic a doporučení Eurostatu a ILO.

4) Průměrná hrubá měsíční nominální mzda na přepočtené počty zaměstnanců v celém národním hospodářství.

Pramen: ČSÚ; ČNB; Eurostat

Zpracoval: M. Šimpachová Pechrová (ÚZEI)

Průměrná míra inflace v roce 2025 činila 2,5 %, a oproti loňskému roku se tedy výrazně nezměnila. Úrokové sazby korunových úvěrů poskytnutých nefinančním podnikům se meziročně snížily o 1,4 p. b. a v průměru za celý rok 2025 dosáhly 5,3 %.

Saldo běžného účtu platební bilance bylo podle údajů ČNB v roce 2025 kladné ve výši 4,8 mld. Kč. Bilance obchodu se zbožím (obchodní bilance) podle metodiky ČSÚ poklesla na 212,9 mld. Kč.

V roce 2025 se saldo hospodaření sektoru vládních institucí vyjádřeno podílem na HDP meziročně zhoršilo o 0,1 p. b. a dosáhlo hodnoty -2,1 %. Konsolidovaný hrubý dluh sektoru vládních institucí se meziročně prohloubil na 3 786,3 mld. Kč a také jeho podíl na HDP vzrostl na 44,3 %.

Obecná míra nezaměstnanosti v ČR v roce 2025 nepatrně vzrostla o 0,2 p. b. a činila 3,0 %, čímž zůstala významně nižší než průměr všech členských států EU (6,0 %), kde v roce 2025 došlo k mírnému poklesu o 0,1 p. b.

Průměrná hrubá nominální měsíční mzda[1] dosáhla v roce 2025 úrovně 49 215 Kč, čímž se meziročně zvýšila o 6,6 %. Při zohlednění míry inflace reálné mzdy vzrostly o 4,6 %.

V roce 2025 koruna proti euru i dolaru posílila, a to o 1,7 % v případě eura a o 5,6 % v případě dolaru ve srovnání s průměrem roku předcházejícího.

1.1.2 Pozice agrárního sektoru

Odvětví zemědělství, lesnictví a rybolovu se podílelo v roce 2025 na celkové tvorbě HPH v základních b. c.[2] 2,13 %, což představuje po korekci roku 2024 meziroční růst o 0,05 p. b. Samotné zemědělství se podílelo na HPH pouze 1,78 %. V případě potravinářského průmyslu se jeho podíl na celkové tvorbě HPH mírně snížil na 1,86 % (tab. T1.1/02 a dále příl. tab. 1.1/01).

---

1 Na přepočtené počty zaměstnanců v celém národním hospodářství.

2 Základní cena je cena za jednotku vyrobené produkce bez daně splatné na tuto jednotku v důsledku její výroby nebo prodeje, ale včetně dotace vázané na tuto jednotku (dotace na produkty).

T1.1/02 - Vybrané ukazatele postavení agrárního sektoru v národním hospodářství

Ukazatel	2024	2025
Podíl na HPH v základních b. c. (%)		
- odvětví zemědělství, lesnictví a rybolovu[1)]	2,08	2,13
z toho - odvětví zemědělství[2)]	1,73	1,78
- výroba potravin, nápojů a tabákových výrobků	1,90	1,86
Podíl zemědělství na HDP v základních b. c. - podle SZÚ[3)] (%)	0,73	0,81
Podíl agrárního vývozu na celkovém vývozu (%)	5,33	5,38
Podíl agrárního dovozu na celkovém dovozu (%)	7,13	7,37
Podíl výdajů za potraviny, nápoje a tabákové výrobky na celkových spotřebních výdajích domácností[4)] (%)	20,95	n. a.
z toho za potraviny a nealkoholické nápoje[4)] (%)	17,82	n. a.
Podíl na celkovém počtu zaměstnanců v NH (%)[5)]		
- odvětví zemědělství, lesnictví a rybářství[1)]	2,25	2,21
z toho - odvětví zemědělství[2), 6)]	1,88	1,85
- výroba potravinářských výrobků, nápojů a tabákových výrobků[6)]	2,49	2,53
Poměr průměrné měsíční mzdy v odvětví zemědělství, lesnictví a rybolovu k průměrné měsíční mzdě v NH (%)[5)]	77,32	77,96
Podíl na celkových výdajích státního rozpočtu (%) - odvětví zemědělství[7)]	2,66	2,53
- MZe (kap. 329)	2,79	2,65
Podíl výdajů státního rozpočtu pro odvětví zemědělství na HDP v základních b. c. (%)	0,74	0,70

1) CZ-NACE 01+02+03 Rostlinná a živočišná výroba, myslivost a související činnosti + lesnictví a těžba dřeva + rybolov a akvakultura.
2) CZ-NACE 01 Rostlinná a živočišná výroba, myslivost a související činnosti.
3) Hrubá přidaná hodnota v základních cenách; rok 2024 semidefinitivní data, rok 2025 první odhad.
4) Údaje na základě statistiky rodinných účtů ČSÚ. Data pro rok 2025 nejsou v době zpracování k dispozici.
5) Průměrný evidenční počet zaměstnanců a průměrné hrubé měsíční mzdy podle CZ-NACE za ČR úhrnem (přepočtené osoby).
6) Údaje za roky 2024 a 2025 jsou předběžné.
7) Podle odvětvového třídění rozpočtových výdajů (výdaje z kapitoly MZe i dalších ústředních kapitol).
Pramen: ČSÚ; MF
Zpracoval: M. Šimpachová Pechrová (ÚZEI)

Agrární zboží se na celkovém zahraničním obchodu ČR podílelo v roce 2025 na straně vývozu 5,4 % a na straně dovozu 7,4 %. Přestože se oba ukazatele mírně navýšily, významnější zvýšení podílu bylo zaznamenáno na straně dovozu. Pasivní bilance českého AZO se v roce 2025 zhoršila na 59,9 mld. Kč. Stupeň krytí dovozu vývozem se ve sledovaném období meziročně snížil o 2,4 p. b. na 85,4 %. z důvodu poklesu cen vývozních komodit.

Podíl výdajů domácností za potraviny, nápoje a tabákové výrobky na celkových výdajích za zboží a služby zveřejňuje ČSÚ se zpožděním. Dostupné údaje za rok 2024 ukazují na meziroční pokles (22,3% podíl v roce 2023). Také u podílu výdajů domácností na samotné potraviny a nealko nápoje došlo k mírnému poklesu o 1,3 p. b.

Průměrný přepočtený počet zaměstnanců v odvětví zemědělství, lesnictví a rybářství se ve sledovaném roce 2025 proti roku 2024 snížil o 1,7 % a činil 89,1 tisíc zaměstnanců. Podíl zaměstnanců v odvětví na celkovém počtu zaměstnanců se ovšem výrazně nezměnil a činil 2,21 %. Počet zaměstnanců v samotném zemědělství (včetně myslivosti a souvisejících činností) se snížil na 74,6 tisíc, jejich podíl na celkovém počtu zaměstnanců národního hospodářství činí 1,85 %. Indikativní ukazatel – podíl průměrné mzdy v zemědělství na průměrné mzdě v ČR – činil 78,0 % v roce 2025. Meziroční růst nominální mzdy zaměstnanců v samotném zemědělství na přepočtené osoby činil 9,3 %, a byl tedy rychlejší než růst nominální mzdy NH, který činil 7,2 %.

Zatímco celkové výdaje státního rozpočtu se v roce 2025 meziročně zvýšily o 6,0 % na 2 371,8 mld. Kč, výdaje státu do odvětví zemědělství, lesního hospodářství a rybářství ve srovnání s rokem 2024 vzrostly o 0,7 % a v absolutní hodnotě představovaly 67,8 mld. Kč. Podíl na celkových výdajích státního rozpočtu tak klesl o 0,13 p. b. na 2,53 %. Podíl výdajů z kapitoly MZe do zemědělství na výdajích státního rozpočtu se v roce 2025 meziročně snížil na 2,65 % (v absolutní hodnotě ale došlo k růstu o 0,8 % na 62,8 mld. Kč).

1.2 Povětrnostní podmínky a jejich vliv na agrární sektor

Úhrny srážek v období od září 2024 do září 2025

Srážkový úhrn za období září 2024–září 2025 (739 mm) představuje 99 % normálu 1991–2020. Po srážkově extrémním září 2024 následovalo na srážky chudé období. Vyšší úhrn, než normál byl zaznamenán pouze v červenci a září. Srážkově silně podnormální byl únor a podnormální srpen.

Září 2024 bylo srážkově mimořádně nadnormální, rekordně vysoký měsíční srážkový úhrn byl spojený s extrémní srážkovou situací z 11.–16. září vedoucí k ničivé povodni. Zasažen byl především východ a jih našeho území. Nejextrémnějších úhrnů bylo dosaženo 14. září, a to zejména na východě republiky v oblasti Jeseníků a Beskyd, kde denní srážkové úhrny překračovaly i 200 mm. Říjen a listopad hodnotíme jako srážkově normální. První vydatnější sněžení na větší části našeho území bylo zaznamenáno až 20.–22. listopadu.

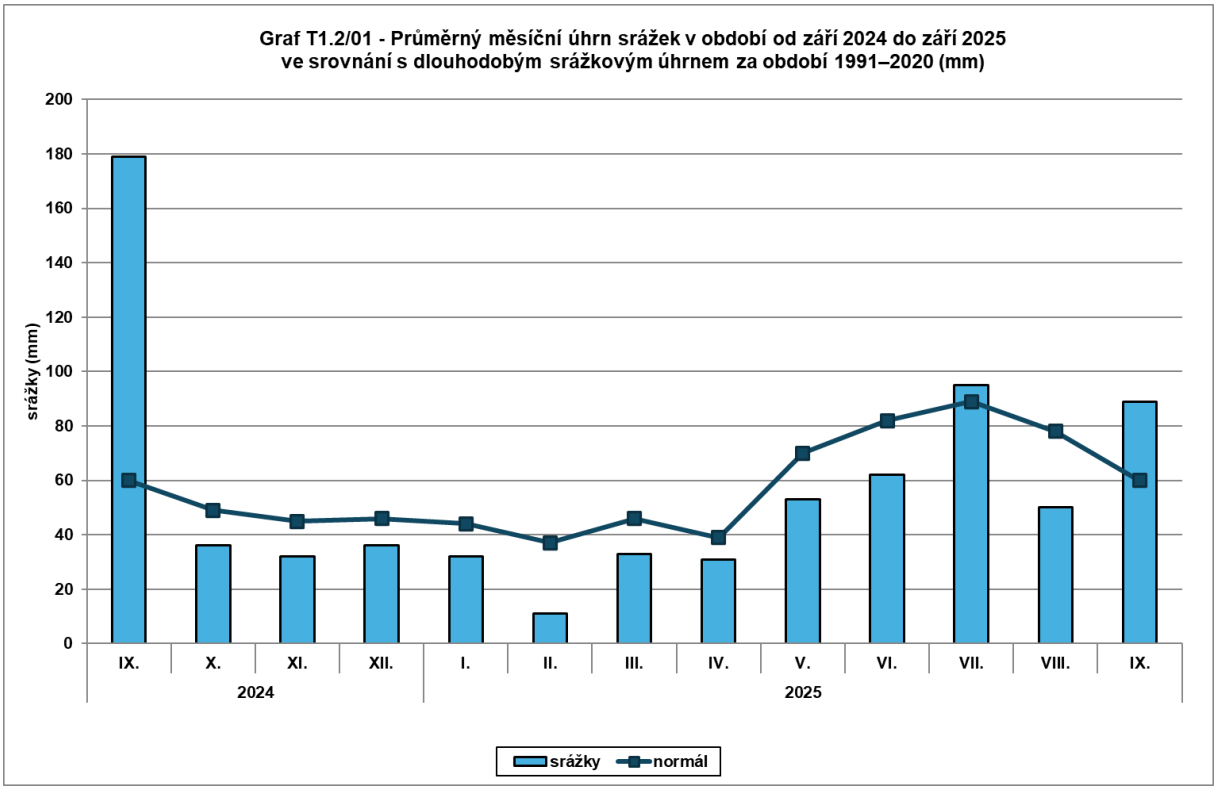
Zimní měsíce byly na srážky chudé. V prosinci spadlo v průměru 36 mm (78 % normálu, v lednu 32 mm (73 % normálu) a v únoru pouze 11 mm srážek (30 % normálu). V prosinci většina srážek spadla v první dekádě měsíce. V lednu většina srážek spadla v první polovině měsíce. Srážky byly často sněhové a sněžilo i v nižších polohách. V únoru většina srážek spadla v několika málo dnech, zejména 12. a 13. února, kdy byly srážky převážně sněhové.

Všechny jarní měsíce byly hodnoceny jako srážkově normální, všechny měsíční úhrny však byly pod hodnotou normálu. V březnu spadlo v průměru na území ČR 33 mm srážek (72 % normálu), v dubnu 31 mm srážek (79 % normálu), v květnu 53 mm srážek (76 % normálu). V březnu se většinou jednalo o srážky dešťové, na horských stanicích byl však v některých dnech ještě zaznamenán nový sníh. Na rozdíl od března bylo v dubnu zaznamenáno více srážek na území Čech (33 mm, 89 % normálu) než na území Moravy a Slezska (28 mm, 67 % normálu). Většina dubnového úhrnu srážek spadla v druhé polovině měsíce. V květnu většina srážek spadla ve druhé polovině měsíce.

Letní měsíce byly srážkově rozkolísané. V červnu spadlo na území ČR v průměru 62 mm (76 % normálu), v červenci 95 mm (107 % normálu) a v srpnu pouze 50 mm (64 % normálu). V červnu byly průměrné úhrny srážek ve všech krajích pod hodnotou normálu. V červenci byl na srážky bohatý zejména východ našeho území. V srpnu byly opět ve všech krajích srážkové úhrny pod hodnotou normálu. Srážky byly v letních měsících často spojeny s bouřkovou

činností. Nejvyšší denní úhrny srážek byly zaznamenány při přechodu tlakové níže dne 27. července na východě našeho území.

Září bylo na území ČR srážkově nadnormální, průměrný měsíční úhrn srážek na našem území činil 89 mm (148 % normálu). Ve všech krajích byly srážkové úhrny vyšší než normál. Nejvíce srážek spadlo na našem území 10. září, v průměru přes 20 mm srážek.

Pramen: ČHMÚ
Zpracoval: M. Šimpachová Pechrová (ÚZEI)

Teploty vzduchu v období od září 2024 do září 2025

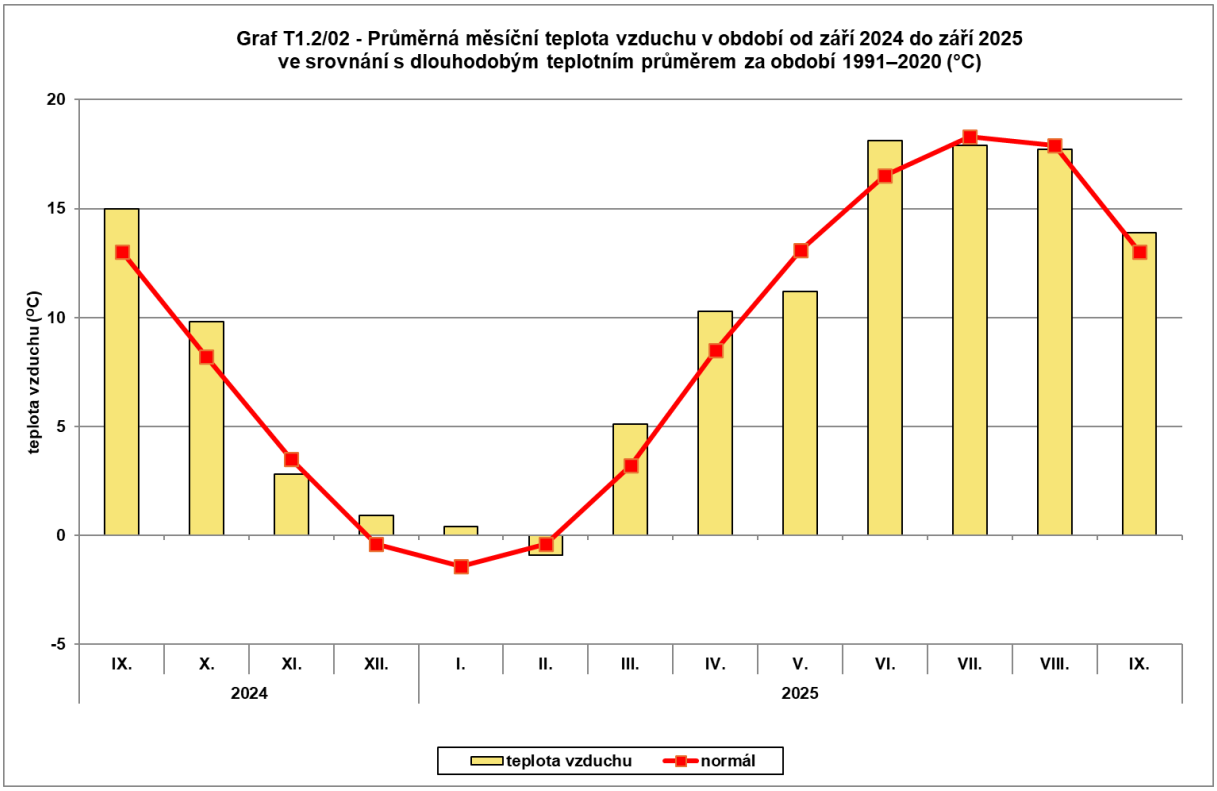
Ve sledovaném období září 2024–září 2025 byly zaznamenány teplejší i chladnější měsíce ve srovnání s normálem 1991–2020. Teplotně nadnormální nebo silně nadnormální byly měsíce září (odchylka +2,0 °C), říjen (odchylka +1,6 °C), leden (odchylka +1,8 °C), březen (odchylka +1,9 °C), duben (odchylka +1,8 °C) a červen (odchylka +1,6 °C). Naopak květen byl hodnocen jako teplotně podnormální (odchylka -1,9 °C).

Podzim 2024 byl s průměrnou teplotou vzduchu 9,2 °C o 1,0 °C teplejší než normál. Září a říjen byly teplotně nadnormální (odchylka průměrné teploty od normálu +2,0 a +1,6 °C), listopad byl teplotně normální (odchylka -0,7 °C). Velmi teplé období z konce srpna pokračovalo až do 8. září, denní maxima teploty vzduchu často překračovala tropických 30 °C. Poté následoval výrazný pokles teploty pod hodnotu normálu. Dále se během podzimu střídala teplejší a chladnější období. Delší teplé období se vyskytlo v druhé polovině října. Naopak delší chladné období nastalo v první polovině listopadu, kdy denní minima teploty vzduchu klesla

pod 0 °C na většině území ČR. Dne 21. a 22. listopadu byl na více než 100 stanicích ČHMÚ zaznamenán ledový den (den, v němž maximální teplota vzduchu nedosáhla hodnoty 0,0 °C).

Zima 2024/2025 byla s průměrnou teplotou vzduchu 0,1 °C o 0,8 °C teplejší než normál. Prosinec byl hodnocen jako teplotně normální (odchylka +1,3 °C), leden jako teplotně nadnormální (odchylka +1,8 °C) a únor jako normální (odchylka -0,5 °C). Během zimy byla zaznamenána dvě velmi teplá období, a to 16.–19. prosince a 25. – 30. ledna, kdy se průměrná denní teplota vzduchu pohybovala více než 5 °C nad normálem. Naopak nejchladnější období bylo zaznamenáno 15.–20. února s průměrnou denní teplotou vzduchu více než 4 °C pod hodnotou normálu.

Jaro bylo s průměrnou teplotou vzduchu 8,9 °C o 0,6 °C teplejší než normál. Březen a duben byly teplotně nadnormální s odchylkou průměrné teploty od normálu +1,9 °C a +1,8 °C. Květen byl naopak teplotně podnormální (odchylka −1,9 °C). Během března a dubna se průměrná teplota většinou pohybovala nad hodnotou normálu. Velmi teplá období s teplotou výrazně nad hodnotou normálu nastala zejména ve dnech 6.–12. března a 13.–17. dubna. Naopak chladná ve srovnání s normálem byla období 15.–19. března, 5.–10. a 25.– 27. dubna. Ve dnech 6.–9. dubna denní minima teploty vzduchu na většině území klesala pod 0 °C. Po většinu května se teplota pohybovala pod hodnotou normálu. Dne 3. května byl zaznamenán první tropický den (den, v němž maximální teplota vzduchu dosáhla hodnoty 30,0 °C nebo vyšší). V první polovině měsíce nastalo ještě několik dní, kdy denní minima teploty vzduchu na velké části našeho území klesala pod 0 °C (nejčastěji 9.–10. května).

Pramen: ČHMÚ

Zpracoval: M. Šimpachová Pechrová (ÚZEI)

1.3 Podnikatelské prostředí

Podnikatelské prostředí je utvářeno cenami vstupů a výstupů, inflací, kurzem koruny, a to zejména vůči €, se kterým je spojen přepočet evropských dotací, dále vývojem zahraničního obchodu, tarifními a netarifními překážkami v zahraničním obchodě, jakož i daňovým zatížením včetně daňových úlev, dostupností úvěrů a mírou podnikatelského rizika a cenou a dostupností zemědělské půdy. Pro zemědělské podnikatele a jejich konkurenceschopnost mají rozhodující význam podmínky a úroveň unijních i národních podpor. Pro české zemědělství je důležitá i dostupnost pracovních sil a možnost nákupu či pachtu zemědělské půdy.

Od roku 2023 se začal v českém agrárním sektoru realizovat strategický plán Společné zemědělské politiky (SZP) na období 2023–2027. SZP přinesla významné změny jak v zaměření podpor, tak ve zpřísnění podmínek jejich poskytování. Jde zejména o uplatnění 23% redistribuce části přímých plateb na prvních 150 ha všech zemědělských podniků. Dále se politika také snaží i o důslednější orientaci na zlepšení vztahů zemědělství k životnímu prostředí. Rozpočtově mimořádně významnou změnou je pak navýšení spolufinancování Pilíře 2 SZP z národních zdrojů z 35 % na 65 %, které do určité míry saturovalo celkové snížení rozpočtu EU na zemědělskou politiku a změny kurzu Kč vůči €. V roce 2025 nadále ovlivňovala podnikatelské prostředí pokračující válka na Ukrajině.

Vliv cenového vývoje na agrární trh a podnikatelské prostředí

Celkový index cen výrobků a služeb vstupujících do zemědělství v roce 2025 oproti předcházejícímu roku vzrostl na úroveň 101,2. Nejvyšší nárůst vykázala hnojiva a půdní zlepšovací prostředky a veterinární služby. K poklesu došlo naopak u energií a maziv a u osiv a sadby.

Ceny zemědělských výrobců (včetně produkce ryb) v meziročním srovnání vzrostly v roce 2025 na 107,9 % úrovně roku 2024. Ceny průmyslových výrobců potravinářských výrobků oproti roku 2024 vzrostly o 2,6 %, ceny nápojů se meziročně nezměnily. Spotřebitelské ceny potravin a nealkoholických nápojů vzrostly v roce 2025 na 104,2 % úrovně předchozího roku (podrobněji kap. 9).

Daňové zatížení a daňové úlevy

Složená daňová kvóta v České republice v roce 2025, tj. suma všech daňových příjmů státu včetně příspěvků na sociální zabezpečení poměřovaná k HDP, představovala 35,0 % a byla tak nižší než průměr EU 27 s hodnotou 40,4 %[3].

3 *Nejnovější údaj je k dispozici za rok 2024. Zdroj Eurostat: (https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/gov_10a_taxag/default/table?lang=en, Total receipts from taxes and social contributions (including imputed social contributions) after deduction of amounts assessed but unlikely to be collected).*

Vývoj zatížení podnikatelských subjektů v resortu zemědělství předepsanými daněmi v uplynulých pěti letech uvádí příl. tab. 1.3/01.

V roce 2025 ve srovnání s rokem 2024 došlo dle údajů GFŘ v rámci resortu zemědělství ke zvýšení předpisů daní z příjmu u fyzických osob podávajících daňové přiznání (o 43,5 %). Naopak u právnických osob došlo ke snížení předpisů daní z příjmů (o 28,1 %). Celkově se tedy předpis daně z příjmu právnických osob a podnikajících fyzických osob v rámci resortu zemědělství meziročně snížil o 19,3 %. Naopak předpis daně z nemovitostí v resortu zemědělství se v roce 2025 meziročně mírně zvýšil, a to o 1,8 %. U daně z přidané hodnoty došlo v roce 2025 ke snížení nadměrného odpočtu (vratky daně) o 34,3 % oproti roku 2024.

Dle údajů MZe se vykázaný objem vyplacené vratky spotřební daně za tzv. „zelenou naftu“ v roce 2025 proti roku 2024 zvýšil z hodnoty -1 956,8 mil. Kč na -2 544,4 mil. Kč[4], tj. o 30,0 %[5].

Podle GŘC v roce 2025 dosáhly celkové příjmy spotřební daně z lihu u vybraných subjektů v zemědělství 84,4 mil. Kč, což znamenalo růst o 7,53 % oproti roku 2024. Zvýšení inkasa u spotřební daně z lihu u vybraných subjektů v resortu zemědělství může být způsobeno zvýšením sazeb daně z lihu o 10 % od 1. 1. 2025.

V roce 2025 dosáhly celkové příjmy spotřební daně z minerálních olejů u vybraných subjektů v resortu zemědělství 2,24 mil Kč, což představuje zvýšení o 0,16 mil. Kč (o 7,25 %) oproti inkasu v roce 2024[6].

Co se týče příjmů spotřební daně z vína a meziproduktů, ty v zemědělství v roce 2025 dosáhly výše 68,7 mil. Kč, což představovalo meziroční zvýšení o 2,9 mil. Kč (o 4,3 %) oproti inkasu v roce 2024. Důvodem růstu příjmu u vybraných subjektů v resortu zemědělství může být způsoben přechodem spotřebitelů z vín tichých na vína šumivá. Sazba daně u tichého vína je nulová a sazba daně u šumivých vín zůstává neměnná.

Celkové příjmy spotřební daně z piva u vybraných subjektů v resortu zemědělství dosáhly 8,5 mil. Kč, což znamenalo mírný nárůst o 0,5 mil. Kč (o 5,3 %) oproti roku 2024. Na uvedených datech lze demonstrovat snížení spotřeby piva především v souvislosti se snižujícím se počtem spotřebitelů. Trh s pivem se celoevropsky potýká s odklonem mladé generace od alkoholických nápojů, včetně piva, což se pochopitelně projevuje i na snížení inkasa spotřební daně z piva.

Ekonomiku zemědělských podniků ovlivňují specifické daňové úlevy, které se v daňovém systému dlouhodobě uplatňují, jedná se především o:

---

4 Tato částka odpovídá celkové výplatě vratky ze strany Generálního ředitelství cel jednotlivým žadatelům k 31. 12. 2025 nikoliv vyměřeným nárokům, které zohledňují příslušný finanční rok.

5 Tento meziroční nárůst v roce 2025 byl částečně způsoben změnou zdaňovacího období při uplatnění nároku na vracení spotřební daně z minerálních olejů použitých pro zemědělskou prvovýrobu.

6 U subjektů, které mají v klasifikaci své činnosti uvedeny kódy CZ-NACE 01, 02 nebo 03 není výroba minerálních olejů, distribuce pohonných hmot, případně jejich dovoz nebo doprava z jiných členských zemí, hlavní náplní jejich podnikatelské činnosti.

– možnost vrácení daně z minerálních olejů spotřebovaných pro zemědělskou prvovýrobu nebo pro provádění hospodaření v lese a pro provádění hospodaření v lese podle § 57 zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů;
– možnost vrácení daně z minerálních olejů osobám užívajícím tyto oleje pro výrobu tepla dle § 56 zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů;
– možnost vyšší odpisové sazby, kdy podniky s převážně zemědělskou a lesní výrobou mohou uplatnit u vybraných skupin strojů v prvním roce odepisování o 20 % vyšší odpisové sazby (za předpokladu, že jsou prvními odpisovateli zmiňované techniky) podle § 31, odst. 2 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů;
– možnost bezúplatného převodu zemědělského závodu na osobu blízkou bez daňové povinnosti, pokud tato osoba v zemědělské činnosti pokračuje alespoň do konce třetího zdaňovacího období následujícího po ukončení provozování zemědělské činnosti převodce, podle § 3 odst. 4 písm. f) zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

V oblasti uplatnění nároku na vrácení daně z minerálních olejů osobám užívajícím tyto oleje pro zemědělskou prvovýrobu dle § 57 zákona o spotřebních daních u vybraných subjektů v resortu zemědělství (tzv. „zelená nafta“) byl v roce 2025 zaznamenán nárůst o 30,0 %.

Částka spotřební daně z minerálních olejů, která byla vrácena subjektům při uplatnění nároku na vrácení daně z minerálních olejů osobám užívajícím tyto oleje pro výrobu tepla dle § 56 zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních u vybraných subjektů v resortu zemědělství, byla v roce 2025 v porovnání s rokem 2024 nižší o 15,6 mil. Kč (o 16,2 %). Nižší částku lze zdůvodnit nestabilitou trhu a chování subjektů, využívající tyto minerální oleje pro výrobu tepla. Snížení spotřeby lze odůvodnit přechodem subjektů na alternativní zdroje vytápění např. elektrickou energii, zemní plyn, popř. v případě novostaveb pak zásadní roli hraje faktor primární energie z neobnovitelných zdrojů energie.

Úvěrové služby

V roce 2025 se meziročně zvýšil objem úvěrů do zemědělství, myslivosti a rybolovu v úhrnu o 1,2 % za všechny typy úvěrů a pohledávek za klienty. Největší nárůst vykázaly krátkodobé úvěry. Průměrná úroková sazba úvěrů poskytnutých nefinančním podnikům se snížila o 1,4 p. b. na 5,3 %. PGRLF v rámci svých programů poskytování úvěrů schválil v roce 2025 celkem 726 žádostí o poskytnutí úvěru a podpory snížení jistiny 358 zemědělským subjektům s vyplacenou podporou ve výši 158,7 mil. Kč. V rámci programu na podporu nákupu půdy schválil PGRLF v roce 2025 celkem 586 žádostí a přislíbil podporu ve výši 184,7 mil. Kč. (podrobněji kap. 6.4 a kap. 7.2).

Podnikatelské riziko a jeho eliminace

Pro stabilizaci zemědělských příjmů jsou významnými nástroji vedle přímých plateb, které zemědělci získávají bez ohledu na výsledek jejich hospodaření, i zemědělské pojištění

a dotace na zmírnění škod. V září 2025 mohli podávat žádost o podporu zemědělci, kterým povodně v Moravskoslezském a Olomouckém kraji v září 2024 způsobily škody na zemědělských pozemcích, plodinách a hospodářských zvířatech (podrobněji o národních podporách – viz kap. 2).

Přislíbená podpora pojištění plodin, hospodářských zvířat, lesních porostů a školek poskytovaná PGRLF se v roce 2025 meziročně snížila (zejména kvůli poklesu sazeb podpory) a představovala 593,1 mil. Kč. Průměrná sazba skutečně poskytnuté podpory se pohybovala na úrovni 46,4 % z uhrazeného pojistného (podrobněji kap. 6.4).

Trh s půdou

Důležitým faktorem podnikatelského prostředí v zemědělství je fungování trhu s půdou. Podíl propachtované zemědělské půdy na celkové obhospodařované ploše je v českém zemědělství stále jedním z nejvyšších ze zemí EU, třebaže v posledních letech vlivem nákupů půdy zemědělskými podniky klesá. Poslední dostupný údaj z roku 2023 uvádí podíl propachtované půdy ve výši 71,8 %[7]. Ceny zemědělské půdy v ČR v roce 2025 dále rostly[8]. Průměrná výše pachtovného dosáhla úrovně zhruba 4 354 Kč[9] za hektar zemědělské půdy při poměrně vysoké variabilitě v závislosti na charakteristikách pronajímaného pozemku, osobě pachtýře a době uzavření pachtovní (nájemní) smlouvy (podrobněji kap. 7.2).

Administrativní zátěž

Odstraňování nadbytečné regulace a byrokratické zátěže je jednou z priorit činnosti resortu Ministerstva zemědělství. Antibyrokratická komise Ministerstva zemědělství byla zřízena 20. 4. 2008 v souladu s Programovým prohlášením vlády ČR z důvodu snahy o snížení administrativní zátěže zemědělských podnikatelů a administrativní náročnosti různých typů opatření, postupů, vyhlášek a pravidel, uplatňovaných v resortu zemědělství. Komise je ustavena ministrem zemědělství, je poradním orgánem Ministerstva zemědělství a je mu přímo podřízena. Členy komise jmenuje ministr zemědělství a jsou jimi zástupci skupin a organizací zemědělské i nezemědělské veřejnosti a určení zaměstnanci Ministerstva zemědělství.

Předmět činnosti komise, její složení, postup vyřizování podnětů a jednací řád komise jsou upraveny Statutem a jednacím řádem Antibyrokratické komise Ministerstva zemědělství v novelizovaném znění ze dne 9. 10. 2025, který je k dispozici na https://mze.gov.cz/public/portal/mze/-q280535---B7ywb9q9/statut-antibyrokraticke-komise-k-4-5?_linka=a690282.

---

7 ČSÚ – Integrované šetření v zemědělství za rok 2023. Podle údajů z databáze FADN CZ z roku 2024 byl podíl propachtované půdy ve všech podnicích ve vzorku FADN 71,3 %.

8 Dle Zprávy o trhu s půdou společnosti Farmy.cz z ledna 2026 v roce 2025 vzrostly ceny zemědělské půdy proti roku 2024 o 3,4 % na úroveň 37,3 Kč/m^2. Cena zemědělské půdy dle ČÚZK činila 35,3 Kč/m^2, dle šetření ÚZEI 37,2 Kč/ m^2 nebo dle PGRLF 41,4 Kč/ m^2 – více kap. 7.2.

9 Poslední dostupný údaj v databázi FADN CZ za rok 2024.

Antibyrokratická komise Ministerstva zemědělství se v roce 2025 sešla na 6 jednáních. Zápisy z jednotlivých jednání a hodnocení dosažených výsledků je zveřejňováno na https://mze.gov.cz/public/portal/mze/ministerstvo-zemedelstvi/o-ministerstvu/antibyrokraticka-komise.

2 PODPORY AGRÁRNÍHO SEKTORU A VENKOVA

2.1 Podpory v rámci politiky rozvoje venkova a rybářství

2.1.1 Program rozvoje venkova ČR

Tato kapitola představuje výdaje za rok 2024 a 2025 vztahující se k programovým obdobím 2004–2006, 2007–2013, 2014–2020, 2021–2022.

Čerpání finančních prostředků z programů HRDP, PRV 2007–2013 a PRV 2014–2020 v roce 2025 je uvedeno v tab. T.2.1/01, T.2.1/02 a T.2.1/03.

Program rozvoje venkova ČR na období 2004-2006 a 2007–2013

V roce 2025 byly vypláceny podpory na základě žádostí o dotaci zaregistrovaných v předchozích letech. Převážně se jedná o dobíhající dlouhodobé závazky. Přehled opatření PRV 2007–2013 podle os a čerpání prostředků na tato opatření za rok 2024 a 2025 je uveden v tab. T2.1/01. Podpory v rámci opatření Horizontálního plánu rozvoje venkova (HRDP) z období 2004–2006 jsou uvedeny v tab. T2.1/02, platby byly ukončeny v roce 2024. Výše podpor v rámci PRV 2007–2013 a výše plateb v HRDP jsou uvedeny v příl. tab. 2.1/01 a 2.1/02.

T2.1/01 - Přehled podpor vyplacených v rámci PRV 2007–2013 hrazené z PRV 2014–2020 (mil. Kč) [1), 2), 3)]

Opatření	2024			2025[p]		
	celkem	z toho		celkem	z toho	
		ČR	EU		ČR	EU
Osa I						
Předčasné ukončení zemědělské činnosti (pro zemědělce staršího 55 let)	5,8	3,0	2,9	2,6	1,3	1,3
Celkem PRV - osa I	**5,8**	**3,0**	**2,9**	**2,6**	**1,3**	**1,3**
Osa II[4)]						
Horské a suchomilné louky[5)]	–	–	–	0,0	0,0	0,0
Pastviny[5)]	–	–	–	0,0	0,0	0,0
Zalesňování zemědělské půdy[5)]	0,0	0,0	0,0	–	–	–
Platby v rámci Natura 2000 v lesích	0,0	0,0	0,0	–	–	–
Lesnicko-environmentální platby	0,0	0,0	0,0	–	–	–
Celkem PRV - osa II	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**
Celkem PRV	**5,8**	**3,0**	**2,9**	**2,6**	**1,3**	**1,3**

1) Údaje poskytnuty k 31. 12. 2025.

2) Jde o podpory přidělené podle pravidel PRV 2007–2013, které byly vyplaceny příjemcům v daném roce ze všech žádostí z rozpočtu EAFRD 2014–2020 (tzv. "nových peněz").

3) Součty hodnot za EU a ČR se nemusejí rovnat hodnotě celkem z důvodu zaokrouhlování.

4) Předmět podpor a výše plateb v ose II viz příl. tab. 2.1/02.

5) Hodnoty vyplacených dotací v roce 2025 nejsou nulové, avšak jejich výše se pohybuje do 20.000,- Kč.

p = předpoklad

Pramen: SZIF

Zpracoval: K. Chomiaková (ÚZEI)

T2.1/02 - Podpory v rámci programu HRDP 2004–2006 hrazené z PRV 2014–2020 (mil. Kč)[1), 2), 3)]

Opatření	2024			2025[p]		
	celkem	z toho		celkem	z toho	
		ČR	EU		ČR	EU
Předčasné ukončení zemědělské činnosti	0,0	0,0	0,0	–	–	–
Lesnictví[4)]	0,0	0,0	0,0	–	–	–
Celkem HRDP	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**

1) Údaje poskytnuty k 31. 12. 2025.

2) Dotace vyplacené příjemcům v příslušném kalendářním roce na žádosti, podané i v letech předcházejících.

3) Předmět podpor a výše plateb viz příl. tab.2.1/03.

4) Hodnota vyplacené dotace v roce 2024 není nulová, avšak její výše se pohybuje do 50.000,- Kč.

p = předpoklad

Pramen: SZIF

Zpracoval: K. Chomiaková (ÚZEI)

Program rozvoje venkova ČR na období 2014–2020 a v letech 2021–2022

Program rozvoje venkova ČR (PRV) na období 2014–2020, prodloužený o roky 2021 a 2022 tzv. přechodného období[10], navazuje na dřívější PRV na období 2007–2013 a čerpá prostředky pro zemědělství a venkov ze zdrojů EAFRD. Dokument PRV 2014–2020 byl schválen vládou dne 9. 7. 2014, aktuálně v platné verzi 14 schválené 24. 10. 2025. Spolufinancování z národních zdrojů bylo usnesením vlády ČR ze dne 20. srpna 2015 č. 681 stanoveno na 35 %. Nařízením EP a Rady (EU) č. 2020/2220 byl dále navýšen rozpočet o finanční prostředky přechodného období 2021–2022 a nástroje EURI[11].

Celkový rozpočet PRV pro období 2014–2022 činil 3 075,73 mil. € evropského financování, z toho 2 890,23 mil. € z EAFRD a 185,49 mil. € z nástroje EURI, a 1 722,59 mil. € národního kofinancování z PVP. Celkové veřejné prostředky tak dosáhly přibližně 4 798,32 mil. €. Přehled plateb v rámci opatření PRV 2014–2020 je uveden v příl. tab. T2.1/03. Vedle těchto podpor byly z rozpočtu PRV v letech 2014–2017 hrazeny také některé, zejména víceleté, dobíhající závazky z předchozích programových období PRV 2007–2013 a HRDP, uvedené v příl. tab. T2.1/01 a T2.1/02.

10 Podmínky dle nařízení EP a Rady (EU) č. 2020/2220 ze dne 23. prosince 2020, kterým se stanoví určitá přechodná ustanovení o podpoře z EZFRV a z EZZF v letech 2021 a 2022, a kterým se mění nařízení (EU) č. 1305/2013, (EU) č. 1306/2013 a (EU) č. 1307/2013, pokud jde o jejich zdroje a použití v letech 2021 a 2022, a kterým se mění nařízení (EU) č. 1308/2013, pokud jde o zdroje a rozdělení takové podpory v letech 2021 a 2022.

11 European Union Recovery Instrument (Nástroj na podporu členských států EU k zotavení z pandemie COVID-19).

T2.1/03 - Přehled podpor vyplacených v rámci PRV 2014–2020 ze zdrojů EAFRD (mil. Kč)[1), 2), 3), 4)]

Opatření	2024			2025[p]		
	celkem	z toho		celkem	z toho	
		ČR	EU		ČR	EU
Opatření 1 Předávání znalostí a informační akce	**12,9**	**6,5**	**6,4**	**9,9**	**5,0**	**4,9**
1.1 Podpora odborného vzdělávání a získávání dovedností	10,9	5,5	5,4	8,6	4,3	4,2
1.1.1 Vzdělávací akce	*10,9*	*5,5*	*5,4*	*8,6*	*4,3*	*4,2*
1.2 Podpora demonstračních činností a informačních akcí	2,0	1,0	1,0	1,3	0,7	0,7
1.2.1 Informační akce	*2,0*	*1,0*	*1,0*	*1,3*	*0,7*	*0,7*
Opatření 4 Investice do hmotného majetku	**1 920,9**	**1 056,3**	**864,6**	**2 157,3**	**1 102,8**	**1 054,5**
4.1 Podpora na investice v zemědělských podnicích	1 117,6	596,7	520,9	449,2	230,5	218,8
4.1.1 Investice do zemědělských podniků	*1 117,6*	*596,7*	*520,9*	*449,2*	*230,5*	*218,8*
4.2 Podpora na investice do zpracování, uvádění na trh nebo vývoje zemědělských produktů	632,5	371,4	261,1	310,3	166,4	143,9
4.2.1 Zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů	*632,5*	*371,4*	*261,1*	*310,3*	*166,4*	*143,9*
4.3 Podpora na investice do infrastruktury související s rozvojem, modernizací nebo přizpůsobením se zemědělství a lesnictví	170,7	88,2	82,6	1 397,8	705,9	691,9
4.3.1 Pozemkové úpravy[5)]	*0,0*	*0,0*	*0,0*	*1 341,0*	*677,2*	*663,8*
4.3.2 Lesnická infrastruktura	*170,7*	*88,2*	*82,6*	*56,8*	*28,7*	*28,1*
Opatření 6 Rozvoj zem. podniků a podnikatelské činnosti	**298,8**	**144,2**	**154,5**	**133,0**	**63,5**	**69,5**
6.1 Podpora zahájení podnikatelské činnosti pro mladé zemědělce	85,2	36,4	48,8	29,5	11,2	18,3
6.1.1 Zahájení činnosti mladých zemědělců	*85,2*	*36,4*	*48,8*	*29,5*	*11,2*	*18,3*
6.4 Podpora na investice na založení nebo rozvoj nezemědělských činností	213,5	107,8	105,7	103,5	52,3	51,2
6.4.1 Investice do nezemědělských činností	*158,0*	*79,8*	*78,2*	*94,5*	*47,7*	*46,8*
6.4.2 Podpora agroturistiky	*55,5*	*28,0*	*27,5*	*9,1*	*4,6*	*4,5*
6.4.3 Investice na podporu energie z obnovitelných zdrojů	*0,0*	*0,0*	*0,0*	*0,0*	*0,0*	*0,0*
Opatření 8 Investice do rozvoje lesních oblastí a zlepšování životaschopnosti lesů	**446,5**	**232,1**	**214,3**	**201,7**	**116,1**	**85,6**
8.1 Podpora zalesňování / zakládání lesů	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
8.1.1 Zalesňování a zakládání lesů	*0,0*	*0,0*	*0,0*	*0,0*	*0,0*	*0,0*
8.3 Podpora na předcházení poškozování lesů lesními požáry, přírodními katastrofami a katastrofickými událostmi.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
8.3.1 Zavádění preventivních opatření v lesích	*0,0*	*0,0*	*0,0*	*0,0*	*0,0*	*0,0*
8.4 Podpora obnovy poškozených lesů lesními požáry, přírodními katastrofami a katastrofickými událostmi	115,9	65,2	50,7	144,8	87,4	57,4
8.4.1 Obnova lesních porostů po kalamitách	*115,9*	*65,2*	*50,7*	*144,8*	*87,4*	*57,4*
8.4.2 Odstraňování škod způsobených povodněmi	*0,0*	*0,0*	*0,0*	*0,0*	*0,0*	*0,0*
8.5 Podpora investic ke zvýšení odolnosti a ekologické hodnoty lesních ekosystémů	8,0	4,0	4,0	5,5	2,8	2,7
8.5.1 Investice do ochrany melioračních a zpevňujících dřevin	*8,0*	*4,0*	*4,0*	*5,5*	*2,8*	*2,7*
8.5.2 Neproduktivní investice v lesích	*0,0*	*0,0*	*0,0*	*0,0*	*0,0*	*0,0*
8.5.3 Přeměna porostů náhradních dřevin	*0,0*	*0,0*	*0,0*	*0,0*	*0,0*	*0,0*
8.6 Podpora investic do lesnických technologií a zpracování lesnických produktů, jejich mobilizace a uvádění na trh	322,6	162,9	159,7	51,5	26,0	25,5
8.6.1 Technika a technologie pro lesní hospodářství	*294,6*	*148,8*	*145,8*	*39,5*	*19,9*	*19,6*
8.6.2 Technické vybavení dřevozpracujících provozoven	*28,0*	*14,1*	*13,8*	*12,0*	*6,0*	*5,9*
Opatření 10 Agroenvironmentálně-klimatické opatření[6), 7), 8)]	**717,7**	**179,4**	**538,3**	**46,2**	**11,5**	**34,6**
10.1 Platby na agroenvironmentálně-klimatické závazky	717,7	179,4	538,3	46,2	11,5	34,6
10.1.1 Integrovaná produkce ovoce	*10,8*	*2,7*	*8,1*	*0,7*	*0,2*	*0,5*
10.1.2 Integrovaná produkce révy vinné	*40,6*	*10,1*	*30,4*	*0,0*	*0,0*	*0,0*
10.1.3 Integrovaná produkce zeleniny a jahodníku	*16,1*	*4,0*	*12,1*	*0,1*	*0,0*	*0,0*
10.1.4 Ošetřování travních porostů	*552,5*	*138,1*	*414,4*	*15,1*	*3,8*	*11,3*
10.1.5 Zatravňování orné půdy, resp. údržba zatravněných dílů půdních bloků	*54,0*	*13,5*	*40,5*	*28,8*	*7,2*	*21,6*
10.1.6 Biopásy	*41,4*	*10,3*	*31,0*	*1,3*	*0,3*	*1,0*
10.1.7 Ochrana čejky chocholaté	*2,1*	*0,5*	*1,6*	*0,0*	*0,0*	*0,0*
10.1.8 Zatravňování drah soustředěného odtoku, resp.údržba zatravněných drah soustředěného odtoku	*0,3*	*0,1*	*0,3*	*0,1*	*0,0*	*0,1*
Opatření 11 Ekologické zemědělství[8)]	**163,1**	**40,8**	**122,3**	**19,8**	**11,2**	**8,6**
11.1 Platba na přechod na postupy a způsoby ekologického zemědělství	2,2	0,6	1,7	0,0	0,0	0,0
11.1.1 Přechod na postupy a způsoby ekologického zemědělství	*2,2*	*0,6*	*1,7*	*0,0*	*0,0*	*0,0*
11.2 Platba na zachování postupů ekologického zemědělství	160,8	40,2	120,6	19,7	11,2	8,6
11.2.1 Zachování postupů ekologického zemědělství	*160,8*	*40,2*	*120,6*	*19,7*	*11,2*	*8,6*
Opatření 12 Platby v rámci sítě Natura 2000 a podle rámcové směrnice o vodě	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**
12.1 Kompenzace za zemědělské oblasti v rámci sítě Natura 2000	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
12.1.1 Kompenzační platby pro zemědělské oblasti Natura 2000	.	.	.	*0,0*	.	.

1) Údaje poskytnuty k 31. 12. 2025.

2) Předmět podpor a obecné podmínky jsou k dispozici v aktuálních pravidlech pro žadatele pro daná opatření na http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/.

3) Jedná se o podpory podle pravidel PRV 2014–2020, které byly vyplaceny příjemcům v daném roce ze všech žádostí z rozpočtu EAFRD 2014–2020 (tzv. "nových peněz").

4) Součty hodnot za EU a ČR se nemusejí rovnat hodnotě celkem z důvodu zaokrouhlování.

5) Výdaje bez tzv. předfinancování z veřejné pokladniční správy, tzn. jen výdaje na pozemkové úpravy, odsouhlasené SZIF k 31. 12. příslušného roku.

6) Předmět podpor a výše plateb v opatření AEKO viz příl. tab. 2.1./01.

7) Průměrná hodnota směnného kurzu v roce 2025 byla 25,185 Kč/€ (zdroj: SZIF).

8) Včetně navazujících agroenvironmentálně-klimatických opatření a ekologického zemědělství v roce 2024 a 2025.

p = předpoklad

Pramen: SZIF

Zpracoval: K. Chomiaková (ÚZEI)

T2.1/03 - Přehled podpor vyplacených v rámci PRV 2014–2020 ze zdrojů EAFRD (mil. Kč)[1), 2), 3), 4)] - pokračování

Opatření	2024			2025[p]		
	celkem	z toho		celkem	z toho	
		ČR	EU		ČR	EU
Opatření 13 Platby pro oblasti s přírodními či jinými zvláštními omezeními (LFA - ANC)	**0,6**	**0,1**	**0,4**	**0,9**	**0,2**	**0,7**
13.1 Kompenzace v horských oblastech (ANC-H)	0,5	0,1	0,4	0,8	0,2	0,6
13.1.1 Kompenzační platby v horských oblastech (ANC-H)	*0,5*	*0,1*	*0,4*	*0,8*	*0,2*	*0,6*
13.2 kompenzace za jiné oblasti, které čelí značným přírodním omezením (ANC-O)	*0,1*	*0,0*	*0,1*	*0,0*	*0,0*	*0,0*
13.2.1 Kompenzační platby v oblastech, které čelí značným přírodním omezením (ANC-O)	*0,1*	*0,0*	*0,1*	*0,0*	*0,0*	*0,0*
13.3 kompenzace pro ostatní oblasti postižené zvláštními omezeními (ANC-S)	*0,0*	*0,0*	*0,0*	*0,0*	*0,0*	*0,0*
13.3.1 Kompenzační platby v oblastech, které čelí specifickým omezením (ANC-S)	*0,0*	*0,0*	*0,0*	*0,0*	*0,0*	*0,0*
Opatření Platby pro přechodně podporované oblasti s přírodními omezeními	.	.	.	.	.	.
Přechodně podporované oblast XOA	.	.	.	.	.	.
Přechodně podporované oblast XOB	.	.	.	.	.	.
Opatření 14 Dobré životní podmínky zvířat (DŽPZ)	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**
14.1 Platba na podporu dobrých životních podmínek zvířat	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
14.1.1 Zvětšení lehacího prostoru v chovu dojnic	.	.	.	.	.	.
14.1.2 Zlepšení stájového prostředí v chovu dojnic	.	.	.	.	.	.
14.1.3 Zajištění přístupu do výběhu pro suchostojné krávy	.	.	.	.	.	.
14.1.4 Zlepšení životních podmínek v chovu prasat - titul Zlepšení životních podmínek pro prasničky	.	.	.	.	.	.
14.1.4 Zlepšení životních podmínek v chovu prasat - titul Zlepšení životních podmínek pro prasnice	.	.	.	.	.	.
14.1.5 Zvětšení plochy pro odstavená selata	.	.	.	.	.	.
Opatření 15 Lesnicko-environmentální a klimatické služby a ochrana lesů	**1,9**	**0,5**	**1,4**	**0,1**	**0,0**	**0,1**
15.1 Platby za lesnicko - environmentální závazky a závazky v oblasti klimatu	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,1
15.1.1 Zachování porostního typu hospodářského souboru	*0,0*	*0,0*	*0,0*	*0,1*	*0,0*	*0,1*
15.2 Podpora na ochranu a podporu lesních genetických zdrojů	*1,9*	*0,5*	*1,4*	*0,0*	*0,0*	*0,0*
15.2.1 Ochrana a reprodukce genofondu lesních dřevin	*1,9*	*0,5*	*1,4*	*0,0*	*0,0*	*0,0*
Opatření 16 Spolupráce	**107,1**	**54,1**	**53,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**
16.1 Podpora na zřizování a fungování operačních skupin v rámci EIP v oblasti zemědělské produktivity a udržitelnosti	12,9	6,5	6,4	0,0	0,0	0,0
16.1.1 Podpora operačních skupin a projektů EIP	*12,9*	*6,5*	*6,4*	*0,0*	*0,0*	*0,0*
16.2 Podpora na pilotní projekty a vývoj nových produktů, postupů, procesů a technologií	*89,0*	*45,0*	*44,1*	*0,0*	*0,0*	*0,0*
16.2.1 Podpora vývoje nových produktů, postupů a technologií	*0,0*	*0,0*	*0,0*	*0,0*	*0,0*	*0,0*
16.2.2 Podpora vývoje nových produktů, postupů a technologií při zpracování zemědělských produktů	*89,0*	*45,0*	*44,1*	*0,0*	*0,0*	*0,0*
16.3 (Ostatní) spolupráce mezi malými hospodářskými subjekty při organizování společných pracovních procesů a sdílení zařízení a zdrojů a pro rozvoj služeb cestovního ruchu	5,2	2,6	2,6	0,0	0,0	0,0
16.3.1 Sdílení zařízení a strojů	*5,2*	*2,6*	*2,6*	*0,0*	*0,0*	*0,0*
16.4 Podpora horizontální a vertikální spolupráce mezi účastníky dodavatelského řetězce k vytvoření a rozvoji krátkých dodavatelských řetězců a místních trhů a propagačních činností v místním kontextu, které souvisí s rozvojem krátkých dodavatelských řetězců a místních trhů	*0,0*	*0,0*	*0,0*	*0,0*	*0,0*	*0,0*
16.4.1 Horizontální a vertikální spolupráce mezi účastníky krátkých dodavatelských řetězců a místních trhů	*0,0*	*0,0*	*0,0*	*0,0*	*0,0*	*0,0*
Opatření 19 Podpora místního rozvoje LEADER (CLLD - komunitně vedený místní rozvoj)	**721,0**	**219,2**	**501,7**	**333,3**	**76,1**	**257,2**
19.2 Podpora provádění operací v rámci strategie komunitně vedeného místního rozvoje	715,7	217,3	498,4	332,9	76,0	256,9
19.3 Příprava a provádění činností spolupráce místních akčních skupin	*5,3*	*1,9*	*3,4*	*0,5*	*0,2*	*0,3*
Opatření 20 Technická pomoc	**146,9**	**35,4**	**111,5**	**329,9**	**123,5**	**206,5**
20.1 Podpora technické pomoci (mimo CSV)	134,9	29,4	105,6	303,6	110,2	193,4
20.2 Podpora pro zřízení a činnost CSV	*12,0*	*6,1*	*5,9*	*26,4*	*13,3*	*13,1*
Celkem PRV 2014–2020	**4 537,3**	**1 968,7**	**2 568,5**	**3 232,2**	**1 510,0**	**1 722,2**

1) Údaje poskytnuty k 31. 12. 2025

2) Předmět podpor a obecné podmínky jsou k dispozici v aktuálních pravidlech pro žadatele pro daná opatření na http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/.

3) Jedná se o podpory podle pravidel PRV 2014–2020, které byly vyplaceny příjemcům v daném roce ze všech žádostí z rozpočtu EAFRD 2014–2020 (tzv. "nových peněz").

4) Součty hodnot za EU a ČR se nemusejí rovnat hodnotě celkem z důvodu zaokrouhlování.

5) Výdaje bez tzv. předfinancování z veřejné pokladniční správy, tzn. jen výdaje na pozemkové úpravy, odsouhlasené SZIF k 31. 12. příslušného roku.

6) Předmět podpor a výše plateb v opatření AEKO, viz příl. tab. 2.1./01.

7) Průměrná hodnota směnného kurzu v roce 2025 byla 25,185 Kč/€ (zdroj: SZIF).

8) Včetně navazujících agroenvironmentálně-klimatických opatření a ekologického zemědělství v roce 2024 a 2025.

p = předpoklad

Pramen: SZIF

Zpracoval: K. Chomiaková (ÚZEI)

V roce 2024 bylo v rámci opatření PRV 2014–2020 vyplaceno celkem 4,5 mld. Kč z čehož na tzv. plošná opatření, resp. provozní podpory (AEKO, EZ, Natura 2000 a ANC) bylo

vyplaceno cca 0,9 mld. Kč a na tzv. investiční opatření (např. Investice do hmotného majetku, Investice do rozvoje lesních oblastí a zlepšování životaschopnosti lesů) zhruba 3,7 mld. Kč.

V roce 2025 bylo v rámci opatření PRV 2014–2020 vyplaceno celkem 3,2 mld. Kč z čehož na tzv. plošná opatření, resp. provozní podpory (AEKO, EZ, Natura 2000 a ANC) bylo vyplaceno cca 0,1 mld. Kč a na tzv. investiční opatření (např. Investice do hmotného majetku, Investice do rozvoje lesních oblastí a zlepšování životaschopnosti lesů) zhruba 3,2 mld. Kč.

2.1.2 Strategický plán

V rámci nového programového období Společné zemědělské politiky (SZP) pro roky 2023–2027 došlo ke sloučení podpor do jediného strategického dokumentu, což umožňuje lepší řízení a naplňování stanovených cílů. Strategický plán SZP tedy obsahuje tři oblasti intervencí, jedná se o přímé platby, sektorové intervence a podpory pro rozvoj venkova (RV).

Nová SZP je stanovena na 5leté období na rozdíl od předchozího programového období, které bylo ustanoveno na 7 let a doplněno o 2 roky přechodného období. V novém programovém období je zahrnuta ještě širší nabídka přibližně 100 intervencí s větším důrazem na klima a životní prostředí (eroze, voda, půda, biodiverzita, snižování použití prostředků na ochranu rostlin a antimikrobik, welfare zvířat) a dále pak sdílení znalostí.

2.1.2.1 Přímé platby

Od roku 2023 jsou přímé platby součástí Strategického plánu SZP na období 2023–2027. Hlavním cílem těchto podpor je zabezpečit všem aktivním zemědělcům stabilní příjmy formou platby na hektar využívané zemědělské plochy nebo v souvislosti s počtem chovaných zvířat. Tyto platby jsou poskytovány výhradně z rozpočtu EU. Obecně platí základní podmínka, že žadatel musí být aktivním zemědělcem, obhospodařuje minimálně 1 ha zemědělské půdy evidované v LPIS nebo chová podporovaná zvířata řádně evidovaná v ústřední evidenci podle plemenářského zákona. Poskytnutí prostředků přímých plateb žadateli je možné jen při splnění pravidel podmíněnosti, tj. standardů dobrého zemědělského a environmentálního stavu půdy (DZES) a povinných požadavků na hospodaření (PPH).

Žadatelé o platbu pro malé zemědělce anebo hospodařící v režimu ekologického zemědělství mohou uplatnit zjednodušený kontrolní systém těchto podmínek. Nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2021/2115 byla stanovena následující struktura přímých plateb: přímé platby oddělené od produkce a přímé platby vázané na produkci.

2.1.2.1.1 Přímé platby oddělené od produkce

Do těchto plateb je v rámci SP SZP pro období 2023–2027 alokován největší podíl dotačních prostředků. Proti předchozímu období 2015–2020 doznala struktura přímých plateb určité změny. Na původní platbu SAPS navazuje v novém období 2023–2027 základní podpora příjmu pro udržitelnost BISS (Basic Income Support for Sustainability). Zachována zůstává

dobíhající platba na mladého zemědělce, a to pro subjekty, které již žádaly o tento dotační titul v rámci předchozího období SZP. Zcela byla zrušena platba na ozelenění („greening“) a upravené požadavky přecházejí do DZES nebo na celofaremní ekoplatbu (základní a prémiová úroveň). Cílem celofaremních plateb je podpora postupů prospěšných pro životní prostředí a klima a důraz na udržitelnost.

V rámci programového období SZP 2023–2027 jsou v České republice uplatňovány ještě další přímé platby: doplňková redistributivní podpora příjmu pro udržitelnost (DRP/CRISS), poskytovaná na prvních 150 ha zemědělské půdy bez ohledu na celkovou výměru; doplňková podpora pro mladé zemědělce (CIS-YF), u níž je podmínkou splnění minimální zemědělské kvalifikace; a platba pro malého zemědělce (SF), která v rámci zjednodušeného režimu nahrazuje všechny ostatní přímé platby (nelze žádat o tuto platbu a zároveň o jinou přímou platbu). Přehled přímých plateb je uveden v T2.1/04. Podmínky pro přiznání těchto plateb jsou stanoveny v nařízeních vlády č. 83/2023 Sb. a č. 73/2023 Sb.

O základní platbu BISS požádalo v roce 2025 celkem 24,8 tis. zemědělců na plochu 3,5 mil. ha z. p. Redistributivní platba pokrývala plochu 1,3 mil. ha. O doplňkovou podporu pro mladé zemědělce bylo podáno 1 198 žádostí na 47,8 tis. ha a o dobíhající platbu pro mladého zemědělce bylo podáno 716 žádostí na plochu 23,3 tis. ha. Na novou platbu pro malé zemědělce přijal SZIF v roce 2025 celkem 4,8 tis. žádostí na plochu 12,5 tis. ha. V rámci plateb pro klima a životní prostředí požádalo o celofaremní platbu základní úrovně celkem 24 tis. zemědělců na cca 3,5 mil. ha a o celofaremní platbu prémiové úrovně bylo podáno 204 žádostí na plochu 5,3 tis. ha. Dále bylo podáno 9 180 žádostí o celofaremní ekoplatbu – udržitelné hospodaření se živinami na plochu 1 858,6 tis. ha, 11 žádostí o celofaremní ekoplatbu – pásové střídání plodin na plochu 1,5 tis. ha, 795 žádostí o celofaremní ekoplatbu – údržba krajinných prvků na plochu 0,8 tis. ha a 13 žádostí o celofaremní ekoplatbu – nové krajinné prvky na plochu 0,02 tis. ha.

T2.1/04 - Přímé platby oddělené od produkce v roce 2024 a 2025 (mil. Kč)

Účel	Vymezení	Hlavní kritéria pro získání platby	2024	2025[p]
Platba pro mladé zemědělce - dobíhající	2024, 2025: nařízení EP a Rady (EU) č. 2021/2115, 2021/2116, 2022/2172, 2022/2173 NV č. 83/2023	Poskytuje se žadateli do věku max. 40 let na maximální výměru 90 ha z. p. 2024: 3,14 mil. €; tj. 2 590,58 Kč/ha. 2025: 1,51 mil. €; tj. 2 378,75 Kč/ha.	86	86
Základní podpora příjmu pro udržitelnost (BISS)	2024, 2025: nařízení EP a ER (EU) č. 2021/2115, 2021/2116, NV č. 73/2023 a NV č. 83/2023.	Základní sazba na 1 ha z. p.: přidělený národní limit/(Kč)/celkový souhrn ohlášené z. p.(ha): 2024: 255,9 mil. €; sazba 1 817,84 Kč/ha. 2025: 255,9 mil. €; sazba 1 759,91 Kč/ha.	6 324	6 133
Doplňková redistributivní platba (DRP/CRISS)	2024, 2025: nařízení EP a ER (EU) č. 2021/2115, 2021/2116, NV č. 73/2023 a NV č. 83/2023.	Poskytovaná všem žadatelům na prvních 150 ha využívané zemědělské půdy. Podmínkou je nárok na základní platbu BISS. 2024: 189,4 mil. €; sazba 3 599,44 Kč/ha. 2025: 189,4 mil. €; sazba 3 449,49 Kč/ha.	4 710	4 607
Doplňková podpora pro mladé zemědělce (CIS-YF)	2024, 2025: nařízení EP a ER (EU) č. 2021/2115, 2021/2116, NV č. 73/2023 a NV č. 83/2023.	Podpora pouze žadatelům, kteří ke dni podání žádosti nedosáhli věku 41 let, vyplácena formou příplatku k platbě BISS. 2024: 3,1 mil. €; sazba 2 590,58 Kč/ha. 2025: 2,8 mil. €; sazba 2 378,75 Kč/ha.	89	114
Platba pro malé zemědělce (SF)	2024, 2025: nařízení EP a ER (EU) č. 2021/2115, 2021/2116, NV č. 73/2023 a NV č. 83/2023.	Platba na výměru min. 1 ha z. p. a max. 4 ha z. p. s výjimkou zemědělských kultur jiná kultura, mimoprodukční plocha, plocha s kontejnery nebo rybník. Nahrazuje všechny ostatní přímé platby – nelze žádat zároveň o jinou PP. 2024: 3,33 mil. €; sazba 7 083,13 Kč/ha. 2025: 3,33 mil. €; sazba 6 883,97 Kč/ha.	88	85
Celofaremní ekoplatba základní úroveň	2024, 2025: nařízení EP a ER (EU) č. 2021/2115, 2021/2116, NV č. 73/2023 a NV č. 83/2023.	Dodržení specifických požadavků a specifických podmínek na všech jednotlivých obhospod. zem. kulturách. 2024: 239,82 mil. €; sazba 1 774,62 Kč/ha. 2025: 222,60 mil. €; sazba 1 578,37 Kč/ha.	6 131	5 499
Celofaremní ekoplatba - prémiová úroveň	2024, 2025: nařízení EP a ER (EU) č. 2021/2115, 2021/2116, NV č. 73/2023 a NV č. 83/2023.	Navýšení zastoupení neprodukčních ploch v zemědělské krajině. Žadatel zároveň plní podmínky základního stupně celofaremní ekoplatby. 2024: 7,20 mil. €; sazba 18 132,48 Kč/ha. 2025: 7,20 mil. €; sazba 17 521,20 Kč/ha.	31	93
Celofaremní ekoplatba - udržitelné hospodaření se živinami	2024, 2025: nařízení EP a ER (EU) č. 2021/2115, 2021/2116, NV č. 73/2023 a NV č. 83/2023.	Dodržení stanovených postupů hospodaření se živinami za účelem omezení jejich ztrát a zlepšení půdní úrodnosti. 2025: 8,7 mil. €; sazba 201,49 Kč/ha.	0	374
Celofaremní ekoplatba - pásové střídání plodin	2024, 2025: nařízení EP a ER (EU) č. 2021/2115, 2021/2116, NV č. 73/2023 a NV č. 83/2023.	Pěstování plodin v pásech za účelem omezení eroze a podpory biodiverzity při dodržení stanovených podmínek. 2025: 0,78 mil. €; sazba 9 490,65 Kč/ha.	0	14
Celofaremní ekoplatba - údržba KP	2024, 2025: nařízení EP a ER (EU) č. 2021/2115, 2021/2116, NV č. 73/2023 a NV č. 83/2023.	Zajištění údržby krajinných prvků za účelem zachování jejich ekologické funkce při dodržení stanovených podmínek. 2025: 7,8 mil. €; sazba 38 261,21 Kč/ha.	0	29
Celofaremní ekoplatba - nové KP	2024, 2025: nařízení EP a ER (EU) č. 2021/2115, 2021/2116, NV č. 73/2023 a NV č. 83/2023.	Zakládání krajinných prvků za účelem zvýšení biodiverzity a ekologické stability při dodržení stanovených podmínek. 2025: 0,04 mil. €; sazba 10 512,72 Kč/ha.	0	0[3)]
Přímé platby zemědělským podnikům[1)]			**17 459**	**17 034**
Celkem přímé platby (tab. T2.1/04 + T2.1/05)[2)]			**20 562**	**20 036**

1) Součty hodnot za jednotlivé roky se neshodují s celkovou hodnotou přímých plateb z důvodu zaokrouhlování.

2) Součty hodnot za tab T2.1/04 a T2.1/05 se neshodují s hodnotou celkem z důvodu zaokrouhlování.

3) Hodnota 0,243 zaokrouhlena na 0.

p = předpoklad k 31. 12. 2025

Pramen: podklady MZe, SZIF a další instituce.

Zpracoval: M. Pěsta, M. Abrahamová (ÚZEI)

2.1.2.1.2 Přímé platby vázané na produkci (CIS)

Na základě SP SZP jsou od roku 2023 v rámci přímých plateb podporovány ze zdrojů EU opět vybrané citlivé sektory, a to prostřednictvím podpory příjmu vázané na produkci (Coupled

Income Support-CIS)[12]. Tato podpora navazuje na podporu VCS vyplácenou v období 2015–2022 a vztahuje se vyjma konzumních brambor na stejné komodity jako podpora VCS (brambory pro výrobu škrobu, chmel, ovoce s velmi vysokou pracností, ovoce s vysokou pracností, zelenina s velmi vysokou pracností, zelenina s vysokou pracností, cukrová řepa, bílkovinné plodiny, masné tele, krávy s tržní produkcí mléka, ovce a kozy). Podrobné podmínky, které musí žadatel splnit pro přiznání podpory na danou komoditu jsou uvedeny v NV č. 83/2023. Podpora si klade za cíl zlepšit a stabilizovat příjem zemědělským podnikům, které se zabývají pěstováním uvedených plodin či chovem hospodářských zvířat. Je poskytována formou roční platby na hektar využívané zemědělské plochy nebo roční platby na počet chovaných zvířat.

V roce 2025 byla v rámci podpory CIS alokována na vybraná odvětví celková částka 3 001 mil. Kč (viz tab. T2.1/05). Nejvýznamnější podíl (41 %) připadl opět na chov dojnic, významný podíl byl určen také na chov telete masného typu (20 %), na produkci bílkovinných plodin (13 %) a také na produkci cukrové řepy (12 %).

12 CIS podle nařízení EP a ER (EU) č. 2021/2115, 2021/2116, 2022/2172, 2022/2173, NV č. 83/2023, Sb.

T2.1/05 - Podpora příjmu vázaná na produkci (CIS), mil. Kč

Účel	Vymezení	Hlavní kritéria pro získání platby	2024	2025[p]
Podpora na produkci bílkovinných plodin	2024, 2025: nařízení EP a Rady (EU) č. 2021/2115, 2021/2116, 2022/2172, 2022/2173, NV č. 52/2023, NV č. 83/2023.	Min. výměra 1 ha pěstovaných bílkovinných plodin pro rok 2023 v období minimálně 1. 6. až 15. 7. daného kal. roku, plocha v evidenci LPIS, vedena jako standardní orná půda. 2024: 16,5 mil. €; sazba 1 524,91 Kč/ha. 2025: 16,5 mil. €; sazba 1 449,39 Kč/ha.	413	404
Podpora na produkci brambor pro výrobu škrobu	2024, 2025: nařízení EP a Rady (EU) č. 2021/2115, 2021/2116, 2022/2172, 2022/2173, NV č. 52/2023, NV č. 83/2023.	Podpora žadateli na výměru orné půdy, na které jsou pěstovány brambory pro výrobu bramborového škrobu. 2024: 3,0 mil. €; sazba 14 708,84 Kč/ha. 2025: 3,0 mil. €; sazba 12 036,09 Kč/ha.	75	74
Podpora na produkci ovoce s velmi vysokou pracností	2024, 2025: nařízení EP a ER (EU) č. 2021/2115, 2021/2116, 2022/2172, 2022/2173, NV č. 52/2023, NV č. 83/2023.	Min. výměra: 1 ha plodícího ovocného sadu vysázeného v kalendářním roce 2000 nebo později, evidence v LPIS a registru ÚKZUZ. Doložení objemu sklizené produkce. 2024: 2,9 mil. €; sazba 15 239,95 Kč/ha. 2025: 2,9 mil. €; sazba 15 541,10 Kč/ha.	75	73
Podpora na produkci ovoce s vysokou pracností	2024, 2025: nařízení EP a ER (EU) č. 2021/2115, 2021/2116, 2022/2172, 2022/2173, NV č. 52/2023, NV č.83/2023.	Min. výměra: 1 ha plodícího ovocného sadu vysázeného v kalendářním roce 2000 nebo později, evidence v LPIS a registru ÚKZUZ, u jahodníku kultura v LPIS, standardní o. p. (R). Doložení objemu sklizené produkce. 2024: 1,2 mil. €; sazba 9 979,11 Kč/ha. 2025: 1,2 mil. €; sazba 9 562,37 Kč/ha.	29	29
Podpora na produkci zeleniny s velmi vysokou pracností	2024, 2025: nařízení EP a ER (EU) č. 2021/2115, 2021/2116, 2022/2172, 2022/2173, NV č. 52/2023, NV č.83/2023.	Min. výměra: 1 ha standardní orné půdy v evidenci LPIS, v případě chřestu 1 ha jiné trvalé kultury, doložení nákupu osiv nebo sadby. 2024: 4,1 mil. €; sazba 13 473,36 Kč/ha. 2025: 4,1 mil. €; sazba 12 435,17 Kč/ha.	103	100
Podpora na produkci zeleniny s vysokou pracností	2024, 2025: nařízení EP a ER (EU) č. 2021/2115, 2021/2116, 2022/2172, 2022/2173, NV č. 52/2023, NV č.83/2023.	Min.výměra: 1 ha standardní orné půdy v evidenci LPIS, doložení nákupu osiv nebo sadby. 2024: 0,6 mil. €; sazba 5 276,60 Kč/ha. 2025: 0,6 mil. €; sazba 5 165,10 Kč/ha.	16	16
Podpora na produkci cukrové řepy	2024, 2025: nařízení EP a ER (EU) č. 2021/2115, 2021/2116, 2022/2172, 2022/2173, NV č. 52/2023, NV č.83/2023.	Min. výměra: 1 ha standardní orné půdy v evidenci LPIS, doložení dokladů o nabytí osiva a smlouvy na dodávku cukrové řepy ke zpracování. 2024: 15,9 mil. €; sazba 6 096,35 Kč/ha. 2025: 15,9 mil. €; sazba 6 936,20 Kč/ha.	400	368
Podpora na chov krávy chované v systému s tržní produkcí mléka	2024, 2025: nařízení EP a ER (EU) č. 2021/2115, 2021/2116, 2022/2172, 2022/2173, NV č.83/2023.	Podpora žadateli na dojnici v systému s TPM vedenou na hopodářství v ústř. evidenci k 31. 3. příslušného kalendářního roku. 2024: 49,5 mil. €; sazba 3 572,80 Kč/ks. 2025: 49,5 mil. €; sazba 3 540,01 Kč/ks.	1 243	1 216
Podpora na chov telete masného typu	2024, 2025: nařízení EP a ER (EU) č. 2021/2115, 2021/2116, 2022/2172, 2022/2173, NV č.83/2023.	Podpora žadateli, který na svém hospodářství registrovaném v ústřední evidenci vykázal narození telete masného typu v období od 1.4. (od roku 2024 platí od 1.3.), který předcházel podání žádosti, do 31. 3. a příslušného kalendářního roku. 2024: 23,9 mil. €; sazba 3 385,20 Kč/ks. 2025: 23,9 mil. €; sazba 3 270,62 Kč/ks.	598	587
Podpora na chov ovcí a koz	2024, 2025: nařízení EP a ER (EU) č. 2021/2115, 2021/2116, 2022/2172, 2022/2173, NV č. 52/2023, NV č.83/2023.	Podpora na bahnice a kozy pasené v období nejméně od 15. května do 11. září příslušného kal. roku na hospodářství registrovaném v ústřední evidenci. 2024: 2,8 mil. €; sazba 603,40 Kč/ks. 2025: 2,8 mil. €; sazba 583,06 Kč/ks.	75	61
Podpora na produkci chmele	2024, 2025: nařízení EP a ER (EU) č. 2021/2115, 2021/2116, 2022/2172, 2022/2173, NV č. 52/2023, NV č.83/2023.	Podpora žadateli na zem. půdu, která je v evidenci LPIS a v evidenci chmelnic, min. výměra 1 ha chmelnice. 2024: 3,0 mil. €; sazba 15 235,30 Kč/ha. 2025: 3,0 mil. €; sazba 14 936,09 Kč/ha.	75	74
Celkem podpora citlivých komodit a dobrovolná podpora vázaná na produkci [1)]			**3 103**	**3 001**

1) Součty hodnot za jednotlivé roky se neshodují s hodnotou celkem z důvodu zaokrouhlování.
p = předpoklad k 31. 12. 2025
Pramen: podklady MZe, SZIF a další instituce
Zpracoval: M. Pěsta, M. Abrahamová (ÚZEI)

2.1.2.2 Rozvoj venkova

Rozvoj venkova (RV) je financovaný z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV) i z vnitrostátních rozpočtů. Projekty RV jsou zaměřeny především do oblasti inovací zemědělství, lesnictví a venkovských oblastí, podpory konkurenceschopnosti, organizaci potravinového řetězce a dobrých životních podmínek. V rámci RV se podporuje také přechod na nízkouhlíkovou ekonomiku s ohledem na klima a ekosystémy. V neposlední řadě podporuje sociální rozvoj venkova.

Intervence v rámci podpor Rozvoj venkova se člení na dvě oblasti, a to neprojektové a projektové intervence.

V roce 2025 bylo v rámci RV 2023–2027 **neprojektových** intervencí vyplaceno celkem 5,8 mld. Kč a v rámci **projektových** intervencí bylo vyplaceno 3,3 mld. Kč (viz tab. T2.1/06, T2.1/07 a T2.1/08). Výše plateb dle SP SZP 2023–2027 jsou uvedeny v příl. tab. 2.1/04.

Neprojektové intervence

Neprojektové intervence představují jeden z klíčových prvků zabezpečujících stabilní přínosy pro zemědělskou praxi. Řadí se k nim jak plošné intervence, tak intervence zaměřené na chov hospodářských zvířat. K environmentálním opatřením se řadí stejně jako v předešlém období Agroenvironmentálně-klimatická opatření, Ekologické zemědělství, Dobré životní podmínky zvířat, Oblasti s přírodními omezeními, Oblasti NATURA 2000 na zemědělské půdě, Zalesňování zemědělské půdy, Lesnicko-environmentální platby – biodiverzita a genofond, Zvýšení obranyschopnosti v chovu prasat vakcinací a Agrolesnictví.

Dle tab. T2.1/06 bylo za intervence Zalesňování zemědělské půdy – péče o založený porost, ANC a Oblasti Natura 2000 vyplaceno dohromady v roce 2025 téměř 3 064 mil. Kč, což odpovídá více než polovině vyplacených dotací za neprojektové intervence. Z toho nejvíce bylo alokováno na intervenci Oblasti s přírodními či jinými omezeními (ANC) a to cca 3 032 mil. Kč. Na intervenci Oblasti Natura 2000 na zemědělské půdě (Natura 2000) bylo alokováno téměř 18,5 mil. Kč a na intervenci Zalesňování zemědělské půdy – péče o založený porost bylo alokováno skoro13,6 mil. Kč.

T2.1/06 - Přehled podpor vyplacených v rámci RV 2023–2027 v roce 2024 a 2025 - neprojektové intervence (mil. Kč) [1), 2), 3), 4)]

Intervence	2024			2025[p]		
	celkem	z toho		celkem	z toho	
		ČR	EU		ČR	EU
25.70 Zalesňování zemědělské půdy – péče o založený porost[5)]	**25,6**	**16,7**	**9,0**	**13,6**	**8,9**	**4,8**
25.70.01 - Péče o založený lesní porost[6)]	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
25.70.02 - Náhrada za ukončení zemědělské výroby -T[6)]	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
25.70.03 - Náhrada za ukončení zemědělské výroby - R[6)]	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
25.70.04 - Dobíhající závazky - Zalesňování zemědělské půdy (2004–2006) - náhrada za ukončení zemědělské výroby	13,3	8,6	4,7	2,8	1,8	1,0
25.70.05 - Dobíhající závazky - Zalesňování zemědělské půdy (II.2.1.) 2007–2013 - náhrada za ukončení zemědělské výroby	10,0	6,5	3,5	8,4	5,4	2,9
25.70.06 - Dobíhající závazky - Zalesňování a zakládání lesů (8.1.1.) 2014–2020 - péče o založený lesní porost[7)]	1,2	0,8	0,4	0,7	0,4	0,2
25.70.07 - Dobíhající závazky - Zalesňování a zakládání lesů (8.1.1.) 2014–2020 - náhrada za ukončení zemědělské výroby[7)]	1,2	0,8	0,4	1,7	1,1	0,6
ANC(71) - Přírodní omezení nebo jiná omezení specifická pro určité oblasti						
31.71 Oblasti s přírodními či jinými omezeními (ANC)	**5 224,5**	**3 395,9**	**1 828,6**	**3 031,7**	**1 970,6**	**1 061,1**
31.71.01 - Horské oblasti (H)	2 256,7	1 466,8	789,8	1 101,7	716,1	385,6
31.71.02 - Oblasti, které čelí značným přírodním omezením (O)	2 676,7	1 739,9	936,8	1 724,4	1 120,9	603,6
31.71.03 - Oblasti se specifickými omezeními (S)	291,1	189,2	101,9	205,6	133,6	71,9
ASD(72) - Znevýhodnění specifická pro určité oblasti vyplývající z určitých závazných požadavků						
32.72 Oblasti Natura 2000 na zemědělské půdě (Natura 2000)	**33,4**	**21,7**	**11,7**	**18,5**	**12,0**	**6,5**
32.72.01 - Oblasti Natura 2000 na zemědělské půdě - oblasti se zákazem hnojit	19,1	12,4	6,7	13,1	8,5	4,6
32.72.02 - Oblasti Natura 2000 na zemědělské půdě - oblasti se zákazem hnojit minerálními hnojivy	14,3	9,3	5,0	5,4	3,5	1,9
Celkem	**5 283,5**	**3 434,3**	**1 849,2**	**3 063,8**	**1 991,5**	**1 072,3**

1) Údaje poskytnuty k 31. 12. 2025.

2) Součty hodnot za EU a ČR se nemusejí rovnat hodnotě celkem z důvodu zaokrouhlování.

3) Předmět podpor a výše plateb viz příl. tab.2.1/04.

4) Průměrná hodnota směnného kurzu v roce 2025 byla 25,185 Kč/€ (zdroj: SZIF).

5) Žádost o dotaci následující rok po založení - 2025

6) Až od roku 2024.

7) Hodnoty vyplacených dotací v roce 2025 nejsou nulové, avšak jejich výše se pohybuje do 30 tis. Kč.

p = předpoklad

Pramen: SZIF

Zpracoval: K. Chomiaková (ÚZEI)

U neprojektových intervencí v rámci RV 2023–2027, které byly vyplaceny až v roce 2025 (viz tab. T2.1/07), byla čerpána podpora zhruba 5 848 mil. Kč, z toho bylo nejvíce alokováno na intervenci Ošetřování extenzivních travních porostů (2 304,4 mil. Kč), dále na intervenci Ekologické zemědělství (1 852,2 mil. Kč) a na intervenci Dobré životní podmínky zvířat (692,1 mil. Kč).

T2.1/07 - Čerpání podpor RV 2023–2027 v roce 2025 (neprojektové intervence)[1), 2), 3), 4)]

Čerpání podpor RV 2023–2027 v roce 2025							
Intervence	podané žádosti v roce 2025			vyplaceno celkem v roce 2025[p] (mil. Kč) (ze všech žádostí)			počet vyplacených žádostí 2025 (ze všech žádostí)
	počet	požadováno					
		výměra tis. ha	mil. Kč	ČR	EU	Celkem	
16.70 až 22.70 Agroenvironmentálně-klimatická opatření (AEKO)				**1 892,0**	**1 018,8**	**2 910,8**	**24 936**
16.70 AEKO Zatravňování orné půdy				**22,1**	**11,9**	**33,9**	**629**
16.70.01 - Zatravňování erozně ohrožené půdy běžnou směsí	588	3,9	30,9	11,7	6,3	18,0	363
16.70.02 - Zatravňování erozně ohrožené půdy druhově bohatou směsí	27	0,1	1,2	0,5	0,3	0,8	17
16.70.03 - Zatravňování erozně ohrožené půdy regionální směsí v 1. roce[5)]	4	0,0	0,2	0,1	0,0	0,1	3
16.70.04 - Zatravňování erozně ohrožené půdy regionální směsí v 2.-5. roce	.	.	.	0,0	0,0	0,0	2
16.70.05 - Zatravňování infiltračních oblastí drenážních systémů	49	0,2	1,5	0,5	0,3	0,7	23
16.70.06 - Zatravňování podél vodních toků běžnou směsí	309	2,7	22,5	7,7	4,2	11,9	200
16.70.07 - Zatravňování podél vodních toků druhově bohatou směsí	17	0,2	1,9	1,1	0,6	1,7	14
16.70.08 - Zatravňování podél vodních toků regionální směsí v 1. roce[5)]	4	0,0	0,6	0,3	0,2	0,5	3
16.70.09 - Zatravňování podél vodních toků regionální směsí v 2.-5. roce	.	.	.	0,0	0,0	0,0	2
16.70.10 - Zatravňování drah soustředěného odtoku[5)]	4	0,1	0,6	0,1	0,0	0,1	2
16.70.11 - Dobíhající závazky - Zatravňování z.p	.	.	.	0,0	0,0	0,0	0
17.70 AEKO Meziplodiny				**11,8**	**6,4**	**18,2**	**262**
17.70.01 - Meziplodiny proti utužení půdy	48	0,9	3,4	1,1	0,6	1,6	34
17.70.02 - Meziplodiny pro zlepšení struktury půdy	277	12,5	48,3	10,8	5,8	16,6	228
18.70 AEKO Ošetřování extenzivních travních porostů				**1 497,9**	**806,5**	**2 304,4**	**22 191**
18.70.01 - Základní údržba trvalých travních porostů	11 957	508,5	1 165,4	1 002,1	539,6	1 541,6	11 358
18.70.02 - Základní údržbu trvalých travních porostů - nepokosená plocha - příplatek	3 297	212,4	567,0	6,5	3,5	9,9	1 542
18.70.03 - Mezofilní a vlhkomilné louky hnojené	1 014	12,2	52,8	14,7	7,9	22,6	483
18.70.04 - Mezofilní a vlhkomilné louky nehnojené	3 364	53,7	256,9	63,4	34,1	97,5	1 500
18.70.05 - Horské a suchomilné louky hnojené	286	2,2	9,5	1,1	0,6	1,7	102
18.70.06 - Horské a suchomilné louky nehnojené	1 251	16,3	72,7	8,2	4,4	12,6	480
18.70.07 - Trvale podmáčené a rašelinné louky	461	1,3	22,1	4,1	2,2	6,4	233
18.70.08 - Ochranu chřástala polního	685	12,0	59,9	9,5	5,1	14,6	245
18.70.09 - Ochranu modrásků a hnědásků	597	3,7	16,4	5,3	2,8	8,1	297
18.70.10 - Suché stepní trávníky a málo úživné pastviny	311	7,4	65,2	5,5	3,0	8,5	96
18.70.11 - Druhově bohaté pastviny	2 261	75,3	400,0	54,4	29,3	83,7	1 037
18.70.12 - Platba na výsledek	70	1,9	7,2	3,8	2,1	5,9	58
18.70.13 - Mezofilní a vlhkomilné louky hnojené (Ekologické zemědělství)	.	.	.	10,4	5,6	16,1	406
18.70.14 - Mezofilní a vlhkomilné louky nehnojené (Ekologické zemědělství)	.	.	.	67,8	36,5	104,3	1 329
18.70.15 - Horské a suchomilné louky hnojené (Ekologické zemědělství)	.	.	.	3,3	1,8	5,1	154
18.70.16 - Horské a suchomilné louky nehnojené (Ekologické zemědělství)	.	.	.	27,2	14,7	41,9	607
18.70.17 - Trvale podmáčené a rašelinné louky (Ekologické zemědělství)	.	.	.	8,4	4,5	13,0	220
18.70.18 - Ochranu chřástala polního (Ekologické zemědělství)	.	.	.	22,0	11,8	33,8	420
18.70.19 - Ochranu modrásků a hnědásků (Ekologické zemědělství)	.	.	.	3,4	1,9	5,3	269
18.70.20 - Suché stepní trávníky a vřesoviště a málo úživné pastviny (Ekologické zemědělství)	.	.	.	33,2	17,9	51,1	187
18.70.21 - Druhově bohaté pastviny (Ekologické zemědělství)	.	.	.	143,4	77,2	220,7	1 168
18.70.22 - Dobíhající závazky - Ošetřování travních porostů	.	.	.	0,0	0,0	0,0	0
19.70 AEKO Krajinotvorné sady				**1,1**	**0,6**	**1,7**	**138**
19.70.01 - Krajinotvorné sady	144	0,6	1,8	1,1	0,6	1,7	138
20.70 AEKO Podpora biodiverzity na orné půdě				**50,2**	**27,0**	**77,3**	**434**
20.70.01 - Nektarodárné biopásy	172	2,2	33,1	11,8	6,4	18,2	131
20.70.02 - Krmné biopásy	232	3,6	60,7	26,7	14,4	41,1	192
20.70.03 - Kombinované biopásy	11	0,1	1,2	0,6	0,3	0,9	9
20.70.04 - Ochrana čejky chocholaté	56	0,7	11,6	4,8	2,6	7,3	43
20.70.05 - Druhově bohaté pokrytí orné půdy	100	2,5	26,7	6,4	3,4	9,8	59
20.70.06 - Staré závazky na Biopásy (10.1.6) a Ochrana čejky chocholaté (10.1.7)	.	.	.	0,0	0,0	0,0	0
21.70 AEKO Integrovaná produkce				**272,0**	**146,5**	**418,5**	**1 247**
21.70.01 - Integrovaná produkce révy vinné - základní ochrana vinic	55	0,7	5,8	4,4	2,3	6,7	72
21.70.02 - Integrovaná produkce révy vinné - nadstavbová ochrana vinic	265	5,0	83,9	103,4	55,7	159,0	492
21.70.03 - Integrovaná produkce révy vinné - doplňková platba	366	5,4	125,9	21,3	11,5	32,8	296
21.70.04 - Integrovaná produkce zeleniny, jahodníku a brambor	164	13,0	151,2	93,6	50,4	144,0	158
21.70.05 - Integrovaná produkce ovoce	238	7,0	81,1	49,3	26,6	75,9	229
21.70.06 - Dobíhající závazky - Integrovaná produkce	.	.	.	0,0	0,0	0,0	0
22.70 AEKO Omezení používání pesticidů v OPVZ na orné půdě[6)]				**36,9**	**19,9**	**56,8**	**35**
22.70.01 - Omezení používání pesticidů v OPVZ na orné půdě	38	18,1	68,8	36,9	19,9	56,8	35

1) Údaje poskytnuty k 31. 12. 2025.

2) Součty hodnot za EU a ČR se nemusejí rovnat hodnotě celkem z důvodu zaokrouhlování.

3) Předmět podpor a výše plateb viz příl. tab.2.1/04.

4) Průměrná hodnota směnného kurzu v roce 2025 byla 25,185 Kč/€ (zdroj: SZIF).

5) Hodnoty vyplacených dotací a výměr v roce 2025 nejsou nulové, avšak jejich výše se pohybuje do 50 tis.Kč, respektive 50 ha.

6) Až od roku 2024.

7) Žádost o dotaci následující rok po založení - 2025.

p = předpoklad

Pramen: SZIF

Zpracoval: K. Chomiaková (ÚZEI)

T2.1/07 - Čerpání podpor RV 2023–2027 v roce 2025 (neprojektové intervence)[1), 2), 3), 4)] - pokračování

Čerpání podpor RV 2023–2027 v roce 2025							
Intervence	podané žádosti v roce 2025			vyplaceno celkem v roce 2025[p] (mil. Kč) (ze všech žádostí)			počet vyplacených žádostí 2025 (ze všech žádostí)
	počet	požadováno					
		výměra tis. ha	mil. Kč	ČR	EU	Celkem	
23.70 Ekologické zemědělství (EZ)				**1 202,3**	**647,4**	**1 849,7**	**11 089**
23.70.01 - Trvalé travní porosty v Ekologickém zemědělství	.	.	.	678,2	365,2	1 043,3	4 111
23.70.02 - Trvalé travní porosty v přechodu na Ekologické zemědělství	4 855	483,3	1 290,3	61,3	33,0	94,2	1 765
23.70.03 - Pěstování trav a víceletých pícnin na orné půdě v Ekologickém zemědělství	.	.	.	77,1	41,5	118,6	1 829
23.70.04 - Pěstování trav a víceletých pícnin na orné půdě v přechodu na Ekologické zemědělství	2 312	45,4	234,3	16,2	8,7	24,9	613
23.70.05 - Pěstování zeleniny, speciálních bylin, brambor a jahodníku v Ekologickém zemědělství	.	.	.	40,0	21,5	61,5	407
23.70.06 - Pěstování zeleniny, speciálních bylin, brambor a jahodníku v přechodu na Ekologické zemědělství	571	5,7	111,9	12,6	6,8	19,4	90
23.70.07 - Pěstování ostatních plodin v Ekologickém zemědělství	.	.	.	230,5	124,1	354,6	1 298
23.70.08 - Pěstování ostatních plodin v přechodu na Ekologické zemědělství	1 493	66,0	570,3	40,2	21,6	61,8	418
23.70.09 - Intenzivní sady v Ekologickém zemědělství	.	.	.	14,3	7,7	21,9	119
23.70.10 - Intenzivní sady v přechodu na Ekologické zemědělství	152	1,3	29,9	2,6	1,4	4,0	15
23.70.11 - Ostatní sady v Ekologickém zemědělství	.	.		8,9	4,8	13,7	206
23.70.12 - Ostatní sady v přechodu na Ekologické zemědělství	262	1,2	16,5	0,4	0,2	0,5	32
23.70.13 - Vinice a chmelnice v Ekologickém zemědělství	.	.	.	13,1	7,0	20,1	110
23.70.14 - Vinice a chmelnice v přechodu na Ekologické zemědělství	88	0,6	13,6	5,4	2,9	8,3	65
23.70.15 - Dobíhající závazky - Ekologické zemědělství	.	.	.	1,8	1,0	2,8	11
26.70 Agrolesnictví – péče o založený agrolesnický systém (ALS)[7)]				**6,3**	**3,4**	**9,7**	**83**
26.70.01 - Péče o založený agrolesnický systém[6)]	208	1,7	32,5	6,3	3,4	9,7	83
27.70 Zvýšení obranyschopnosti v chovu prasat vakcinací				**191,3**	**103,0**	**294,2**	**140**
27.70.01 - Zvýšení obranyschopnosti v chovu prasat vakcinací	143	2 208,5	717,0	191,3	103,0	294,2	140
28.70 Dobré životní podmínky zvířat (DŽPZ)				**449,9**	**242,2**	**692,1**	**926**
28.70.01 - Zlepšení životních podmínek v chovu prasat - prasničky	128	24,2	31,7	12,0	6,5	18,4	124
28.70.02 - Zlepšení životních podmínek v chovu prasat - prasnice	141	36,2	74,8	44,6	24,0	68,6	133
28.70.03 - Zvětšení plochy pro odstavená selata	92	7,6	14,4	6,8	3,7	10,5	83
28.70.04 - Zlapšení stájového prostředí v chovu dojeného skotu - dojnice a telata dojeného skotu do 2 měsíců věku	784	288,4	435,8	270,9	145,9	416,8	769
28.70.05 - Zvětšení lehacího prostoru v chovu dojnic	551	210,8	84,9	50,1	27,0	77,1	519
28.70.06 - Zajištění přístupu do výběhu pro suchostojné krávy	471	69,2	76,7	65,5	35,3	100,8	458
29.70 Lesnicko-environmentální platby - Biodiverzita				**53,9**	**29,0**	**82,9**	**225**
29.70.01 - Lesnicko-environmentální platby - zachování porostního typu hospodářského souboru	143	14,8	72,7	40,0	21,5	61,5	109
29.70.02 - Lesnicko-environmentální platby - zachování habitatových stromů[5)]	7	0,1	0,5	0,2	0,1	0,4	4
29.70.03 - Dobíhající závazky - II.2.3 Lesnicko environmentální platby 2007–2013	69	3,1	8,0	4,7	2,5	7,3	66
29.70.04 - Dobíhající závazky - Zachování porostního typu hospodářského souboru (15.1.1) 2014–2020	.	.	.	7,1	3,8	11,0	24
29.70.05 - Dobíhající závazky - II.2.2 Natura v lesích	23	2,2	3,3	1,8	1,0	2,8	22
30.70 Lesnicko-environmentální platby - Genofond				**4,0**	**2,1**	**6,1**	**23**
30.70.01 - Genofond	23	3,1	5,5	2,0	1,1	3,1	19
30.70.02 - Dobíhající závazky - Ochrana a reprodukce genofondu lesních dřevin (15.1.2.) 2014–2020	.	.	.	1,9	1,0	3,0	4
Celkem				**3 801,2**	**2 046,8**	**5 848,0**	**37 422**

1) Údaje poskytnuty k 31. 12. 2025.

2) Součty hodnot za EU a ČR se nemusejí rovnat hodnotě celkem z důvodu zaokrouhlování.

3) Předmět podpor a výše plateb viz příl. tab.2.1/04.

4) Průměrná hodnota směnného kurzu v roce 2025 byla 25,185 Kč/€ (zdroj: SZIF).

5) Hodnoty vyplacených dotací a výměr v roce 2025 nejsou nulové, avšak jejich výše se pohybuje do 50 tis. Kč, respektive 50 ha.

6) Až od roku 2024.

7) Žádost o dotaci následující rok po založení - 2025.

p = předpoklad

Pramen: SZIF

Zpracoval: K. Chomiaková (ÚZEI)

Projektové intervence

Projektové intervence jsou orientovány především na podporu zemědělců, producentů potravin a krmiv, vstupu mladých zemědělců do zemědělského sektoru, inovace při zpracování zemědělských produktů a na techniku a technologie v lesním hospodářství. K projektovým intervencím se dále řadí podpory směřované do lesů (kromě jiného také obnova kalamitních ploch, vodohospodářské a neproduktivní investice). Součástí projektových intervencí je také podpora zemědělců při diversifikaci do nezemědělské činnosti, především do stavebních a technologických investic tak, aby si zajistili nový zdroj příjmů. Projektové intervence přinášejí také možnost podpory venkova a přístupu zdola prostřednictvím metody LEADER,

která přispívá k lepšímu zacílení podpory na místní potřeby daného venkovského území a rozvoji spolupráce aktérů na místní úrovni. V neposlední řadě vstupují projektové intervence také do oblasti vzdělávání a poradenství.

Doposud bylo v rámci projektových intervencí v roce 2025 vyplaceno cca 3 340,6 mil. Kč, přičemž další podpora bude vyplácena dále v průběhu roku (viz tab. T2.1/08). Z toho bylo vyčleněno 583,7 mil. Kč na intervenci Zahájení činnosti mladého zemědělce, 128,6 mil. Kč na intervenci Založení agrolesnického systému a cca 0,2 mil. Kč na intervenci Zalesňování zemědělské půdy – založení porostu.

T2.1/08 - Čerpání podpor RV 2023–2027 v roce 2025 (projektové intervence)[1), 2), 3), 4)]

Čerpání podpor RV 2023–2027 v roce 2025							
Intervence	podané žádosti v roce 2025			vyplaceno celkem v roce 2025[p] (mil Kč) (ze všech žádostí)			počet vyplacených žádostí 2025 (ze všech žádostí)
	počet	požadováno					
		výměra tis. ha	mil. Kč	ČR	EU	Celkem	
INVEST(73-74) - Investice, včetně investic do zavlažování							
33.73 Investice do zemědělských podniků		x	8 800,3	689,8	371,4	1 061,3	
33.73.01 - dotace na projekt							
34.73 Investice do zpracování zemědělských produktů	709	x	2 085,6	168,5	90,7	259,2	
34.73.01 - dotace na projekt							
35.73 Technologické investice v lesním hospodářství	618	x	458,9	62,3	33,5	95,8	
35.73.01 - dotace na projekt							
36.73 Investice do lesnické infrastruktury	168	x	756,7	17,1	9,2	26,3	
36.73.01 - dotace na projekt							
37.73 Technologie snižující emise GHG a NH3	446	x	1 957,1	51,7	27,8	79,5	
37.73.01 - dotace na projekt – rostlinná výroba							
37.73.02 - dotace na projekt – živočišná výroba				51,7	27,8	79,5	
38.73 Investice do obnovy kalamitních ploch	54	x	110,2	6,7	3,6	10,3	
38.73.01 - Dotace na projekt							
39.73 Investice do ochrany melioračních a zpevňujících dřevin	46	x	19,5	5,4	2,9	8,2	
39.73.01 - Dotace na projekt							
40.73 Vodohospodářská opatření v lesích	21	x	106,5				
40.73.01 - Dotace na projekt							
41.73 Zalesňování zemědělské půdy – založení porostu	10	0,0	0,7	0,1	0,1	0,2	6
41.73.01 - Dotace na projekt							
42.73 - Založení agrolesnického systému	171	2,0	220,9	83,6	45,0	128,6	126
42.73.01 - Dotace na projekt							
43.73 Neproduktivní investice v lesích	145	x	252,7	8,3	4,5	12,8	
43.73.01 - Dotace na projekt							
44.73 Přeměna porostů náhradních dřevin	9	x	131,7				
44.73.01 - Dotace na projekt							
45.73 Investice do nezemědělských činností	446	x	639,7	48,8	26,3	75,0	
45.73.01 - dotace na projekt							
46.73 Pozemkové úpravy	8	x	40,0				
46.73.01 - dotace na projekt							
NSTAL(75) - Zahájení činnosti mladých zemědělců a nových zemědělců a začínajících podniků na venkově							
49.75 Zahájení činnosti mladého zemědělce	1 292	x	2 154,8		583,7	583,7	
49.75.01 - sazba pro podnikatelský plán							
COOP(77) - Spolupráce							
51.77 Inovace při zpracování zemědělských produktů	7	x	65,7				
51.77.01 - dotace na projekt							
52.77 LEADER	5 621	x	2 001,8	568,5	306,1	874,6	
52.77.01 - dotace na strategii							
53.77 Podpora operačních skupin a projektů EIP	46	x	287,1				
53.77.01 - výdaje na jednu operační skupinu							
KNOW(78) - Výměna znalostí a šíření a informací							
54.78 Podpora poradenství	169	x	31,3	14,8	8,0	22,7	
54.78.01 - dotace na poradenskou službu				14,4	7,7	22,1	
54.78.02 - dotace na poradenskou službu – faremní plány							
54.78.03 - dotace na specializované poradenství				0,4	0,2	0,6	
54.78.04 - dotace na zřízení poradenské služby							
54.78.05 - dotace na zvyšování kompetence poradců							
54.78.06 - dotace na e-learning							
55.78 Podpora vzdělávání	35	x	13,7				
55.78.01 - částka na jednu vzdělávací akci							
Celkem	**10 021**	**2 023,2**	**20 135,0**	**1 792,0**	**1 548,6**	**3 340,6**	**132**

1) Údaje poskytnuty k 31. 12. 2025.

2) Součty hodnot za EU a ČR se nemusejí rovnat hodnotě celkem z důvodu zaokrouhlování.

3) Předmět podpor a výše plateb viz příl. tab.2.1/04.

4) Průměrná hodnota směnného kurzu v roce 2025 byla 24,724 Kč/€ (zdroj: SZIF).

x = údaj není elevantní

Pramen: SZIF

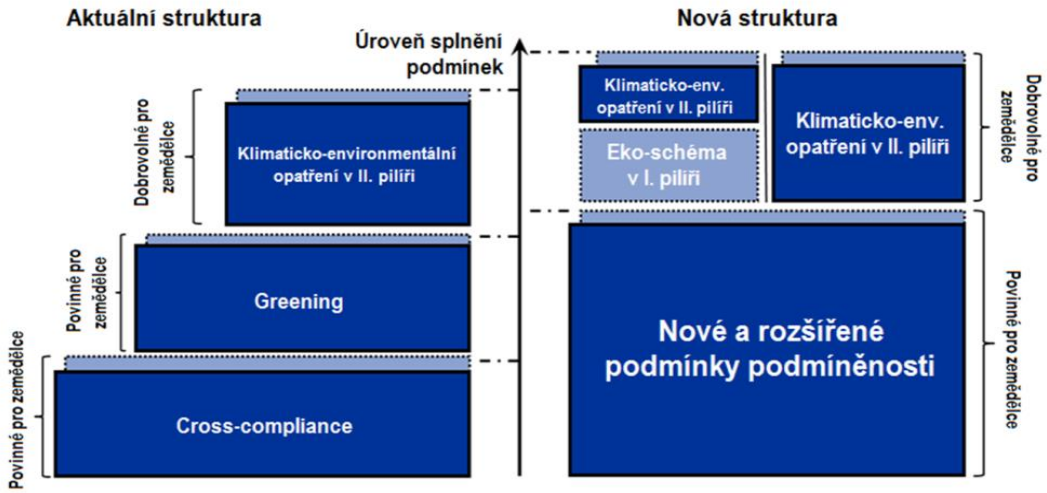
Zpracoval: K. Chomiaková (ÚZEI)

2.1.2.3 Kontrola podmíněnosti

Pravidla podmíněnosti jsou součástí Společné zemědělské politiky, která je v ČR v období 2023–2027 implementována prostřednictvím Strategického plánu SZP.

V období SZP od roku 2023 jsou podmínky podmíněnosti součástí tzv. Zelené architektury a tvoří základ pro navazující podmínky ekoschémat – Celofaremní ekoplatby a klimaticko-environmentálních opatření II. pilíře (Rozvoje venkova). Podmínky podmíněnosti jsou od roku 2023 rozšířeny a mají zaručit vyšší ambici pro oblasti environmentálních a klimatických cílů.

Schéma Zelené architektury 2023–2027

Výsledky kontrol podmíněnosti v roce 2025

Ke kontrolám podmíněnosti bylo v roce 2025 vybráno 7,19 % z celkového počtu žadatelů s evidovanou výměrou nad 10 ha, kteří v roce 2025 požádali o přímé platby, některé podpory Rozvoje venkova (AEKO a další závazky hospodaření, ANC a Natura 2000). Dodržování požadavků na hospodaření a podmínek standardů DZES půdy tak bylo ověřeno celkem u 1 323 žadatelů z počtu 18 397 žadatelů zařazených do výběru pro splnění minimální míry kontrol.

Od roku 2024 se počet dotčených žadatelů, kteří podléhají plnění podmínek podmíněnosti snížil o přibližně 11 000 žadatelů, neboť z důvodu zjednodušení podmínek SZP jsou od kontrol podmíněnosti osvobozeni žadatelé s evidovanou výměrou do 10 ha. Tito žadatelé však musí i nadále plnit podmínky zahrnuté do podmíněnosti, které mohou být ověřovány v rámci jiných kontrol.

Porušení některých z podmínek podmíněnosti bylo zjištěno při 17 kontrolách na místě v rámci povinného kontrolního vzorku (1 % žadatelů). Je to o 10 zjištění méně nežli v roce 2024.

Nezanedbatelný počet zjištění nedodržení však vyplynul ze softwarových kontrol, které jsou prováděny u všech žádostí nad plněním podmínek standardů DZES 1 Zachování trvalých travních porostů, DZES 2 Ochrana mokřadů a rašelinišť, DZES 7A. Střídání plodin na orné půdě (pro podmínky 40 % plochy / 4 roky), DZES 7B. Omezení plochy jedné plodiny (pro podmínky omezení 10 ha / 30 ha) a DZES 9 Zákaz přeměny nebo orby trvalých travních porostů

v lokalitách sítě Natura 2000. V roce 2025 bylo nejvíce nedodržení zjištěno u podmínky standardu DZES 7B pro omezení plochy jedné plodiny (93 zjištění).

Další významnou množinu zjištěných nedodržení tvoří výsledky mimořádných kontrol. Jedná se o kontroly na podnět třetích subjektů nebo na základě jiné činnosti kontrolního orgánů. Státní veterinární správa (SVS) v rámci mimořádných kontrol zjistila 96 případů nedodržení podmínek podmíněnosti zejména z oblasti dobrých životních podmínek zvířat – telat, prasat a dalších hospodářských zvířat (PPH 9, PPH 10 a PPH 11). Zjištění z mimořádných kontrol vyplynulo také z činnosti Ústředního kontrolního a zkušebního ústavu zemědělského (ÚKZÚZ) při kontrolách plnění podmínek používání přípravků na ochranu rostlin (PPH 7), kdy bylo zjištěno 7 nedodržení. Jedno zjištění z mimořádné kontroly zaznamenala také Státní zemědělská a potravinářská inspekce (SZPI) z důvodu nesplnění limitů na obsah cizorodých látek a reziduí pesticidů u potravin (PPH 5).

V roce 2025 proběhlo nově také zhodnocení plnění požadavků tzv. sociální podmíněnosti u zemědělských subjektů. Jedná se o soubor požadavků 3 evropských směrnic z oblasti zaměstnanosti a ochrany zdraví a bezpečnosti při práci, jejichž plněním je nově také podmíněno poskytnutí výše uvedených podpor. Státní úřad inspekce práce (SÚIP) nezaznamenal pro tento rok žádného žadatele o zemědělské dotace, kterému by bylo vydáno pravomocné rozhodnutí pro nedodržení těchto požadavků.

Podrobnější údaje o počtech kontrol, počtech porušení včetně informace o nejčastěji porušovaných požadavcích obsahují tab. T2.1/09 a T2.1/10. Tabulky nezahrnují výsledky administrativních nebo mimořádných kontrol.

T2.1/09 - Přehled kontrol DZES[1], PPH[2] v rámci povinného 1 % vzorku za rok 2025[3]

Ukazatel	Počet provedených řádných kontrol na místě (KNM)[4]	Počet řádných KNM s porušením podmíněnosti	Počet softwarových (SW) kontrol	Počet SW kontrol s porušením	Nejčastěji porušované požadavky
Standardy dobrého zemědělského a environmentálního stavu půdy (DZES)					
DZES 1 Zachování trvalých travních porostů	204	0	18 397	16	došlo k nepovolené změně zemědělské kultury trvalý travní porost evidovanou v oblasti ECP
DZES 2 Ochrana mokřadů a rašelinišť	204	0	18 397	5	došlo ke změně zemědělské kultury trvalý travní porost, který je evidován v LPIS jako půda bohatá na uhlík, na zemědělskou kulturu standardní orná půda na výměře větší než 0,1 ha
DZES 3 Zákaz vypalování strnišť na orné půdě	204	0			
DZES 4 Zřízení ochranných pásů u útvarů povrchových vod	204	0			
DZES 5 Obhospodařování půdy způsobem, který snižuje riziko degradace půdy a eroze	204	0			
DZES 6 Minimální půdní pokryv půdy	204	0			
DZES 7A. Střídání plodin na orné půdě (40 % plochy / 4 roky)			18 397	50	nebyla pěstována jiná plodina alespoň na 40 % plochy standardní orná půda
DZES 7B. Omezení plochy jedné plodiny (10 ha / 30 ha)	204	1	18 397	93	DZES 7B. 30 ha - na DPB , byla na výměře větší než 30 ha pěstována souvislá plocha jedné plodiny
DZES 8B. Zachování krajinných prvků	204	2			DZES 8 B. zrušení krajinného prvku solitér / skupina dřevin
DZES 8C. Zákaz ořezu dřevin	204	0			
DZES 9 Zákaz přeměny nebo orby trvalých travních porostů v lokalitách sítě Natura 2000	204	0	18 397	3	došlo k přeměně zemědělské kultury trvalý travní porost v oblasti Natura 2000 na zemědělskou kulturu standardní orná půda na výměře větší než 0,1 ha
Povinné požadavky na hospodaření (PPH)					
1 Vodní rámcová směrnice	199	4			PPH 1.3. plocha pro skladování hnoje není žádným způsobem zajištěna proti úniku hnojůvky; subjekt nepředložil schválený aktuální havarijní plán ani po zaslané výzvě; 1 kontrola zmařena
2 Nitrátová směrnice	115	0			
3 Ochrana volně žijících ptáků	126	0			
4 Ochrana přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin	59	0			
5 Potravinové právo	SVS 41, SZPI 194, ÚKZÚZ 198	0			
6 Zákaz používání některých látek v chovech	35	0			
7 Uvádění přípravků na ochranu rostlin na trh	199	4			PPH 7.13. nedodržení maximálního počtu ošetření v plodině, aplikace POR v rozporu s etiketou
8 Pesticidová směrnice	199	0			
9 Požadavky pro ochranu telat	38	0			
10 Požadavky pro ochranu prasat	37	3			PPH 10.7. není splněn požadavek na minimální hodnotu osvětlení 40 luxů; PPH 10.4. prasnice, která kojila 16 selat, neměla čerstvou vodu k napájení
11 Ochrana zvířat chovaných pro hospodářské účely	123	3			PPH 11.7. není splněn požadavek na minimální hodnotu osvětlení 40 luxů; PPH 11.8. nedodržení požadavků na materiál použitý k ustájení zvířat
CELKEM	**3 595**	**17**	**18 397**	**167**	

1) DZES - dobrý zemědělský a environmentální stav půdy.

2) PPH - povinné požadavky na hospodaření.

3) Stav k 20. 3. 2026

4) Kontroly DZES: V rámci jedné kontroly na místě (KNM) může být kontrolováno více standardů DZES.

Pramen: MZe; SZIF

Zpracoval: P. Pechačová (MZe)

T2.1/10 - Počet kontrol podmíněnosti podle kontrolujících organizací v rámci povinného 1 % vzorku kontrol na místě (KNM) za rok 2025[1]

Instituce	Počet žadatelů ke kontrole[2]	Podíl vybraných žadatelů ke kontrole z celkového počtu žadatelů o dotace[3]	Počet plánovaných řádných kontrol	Počet provedených řádných kontrol	Počet zmařených kontrol	Počet řádných provedených kontrol s porušením[4]
ČIŽP	184	1,00%	186	185	0	0
SVS	197	1,05%	274	272	0	6
SZIF	204	1,11%	1 836	1 836	0	3
SZPI	193	1,05%	193	193	0	0
ÚKZÚZ	832	4,55%	1 118	1 109	1	8
CELKEM	**1 323**	**7,19%**	**3 607**	**3 595**	**1**	**17**

1) Nad rámec povinného 1% počtu kontrol bylo zjištěno porušení požadavků podmíněnosti při mimořádných kontrolách.
SVS zjistila porušení požadavků v oblasti welfare (PPH 9, PPH 10 a PPH 11) navíc v 96 případech a SZPI zjistila porušení požadavku PPH 5.1.
Nesplnění limitů na obsah cizorodých látek a reziduí pesticidů u potravin.

2) U jednoho žadatele může být plánováno více kontrol. Každý žadatel je započten pouze jednou, ačkoli může být vybrán více kontrolními orgány.

3) Počet žadatelů přímých plateb, některých podpor RV s evidovanou výměrou nad 10 ha pro výběr ke kontrole 2025 - 18 397.

4) U kontrol SZIF se evidenčně za samostatnou kontrolu považuje kontrola každého samostatného DZES, tzn. DZES 1 až 9. Kontroly všech podmínek DZES jsou u žadatele prováděny v rámci jedné kontroly.

5) Údaje k 20. 3. 2026.

Pramen: MZe; SZIF

Zpracoval: P. Pechačová (MZe)

Pro jednotlivé podmínky DZES a požadavky jsou určeny příslušné specializované instituce, které provádí kontrolu jejich plnění. Přehled těchto kontrolních organizací a jim svěřených oblastí kontrol uvádí tab. T2.1/11.

T2.1/11- Přehled kontrolních organizací a kontrolovaných požadavků a standardů v roce 2025

Instituce	Oblast	Hlavní téma	Požadavky a standardy
SZIF	Klima a životní prostředí	Změna klimatu (její zmírňování a přizpůsobování se jí)	DZES 1 Zachování trvalých travních porostů DZES 2 Ochrana mokřadů a rašelinišť (od roku 2025) DZES 3 Zákaz vypalování strnišť na orné půdě vyjma případů odůvodněných zdravím rostlin
		Voda	DZES 4 Zřízení ochranných pásů u útvarů povrchových vod
		Půda (ochrana a kvalita)	DZES 5 Obhospodařování půdy způsobem, který snižuje riziko degradace půdy a eroze DZES 6 Minimální půdní pokryv půdy DZES 7A. Střídání plodin na orné půdě DZES 7B. Omezení plochy jedné plodiny
		Biologická rozmanitost a krajina (ochrana a kvalita)*)	DZES 8B. Zachování krajinných prvků DZES 8C. Zákaz ořezu dřevin DZES 9 Zákaz přeměny nebo orby trvalých travních porostů v lokalitách sítě Natura 2000
ČIŽP	Klima a životní prostředí	Biologická rozmanitost a krajina (ochrana a kvalita)*)	PPH 3 Ochrana volně žijících ptáků PPH 4 Ochrana přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin
SVS	Veřejné zdraví a zdraví rostlin	Bezpečnost potravin	PPH 5 Potravinové právo PPH 6 Zákaz používání některých látek v chovech zvířat
		Dobré životní podmínky zvířat	PPH 9 Požadavky pro ochranu telat PPH 10 Požadavky pro ochranu prasat PPH 11 Ochrana zvířat chovaných pro hospodářské účely
SZPI	Veřejné zdraví a zdraví rostlin	Bezpečnost potravin	PPH 5 Potravinové právo
ÚKZÚZ	Klima a životní prostředí	Voda	PPH 1 Vodní rámcová směrnice PPH 2 Nitrátová směrnice DZES 4 Zřízení ochranných pásů u útvarů povrchových vod
	Veřejné zdraví a zdraví rostlin	Bezpečnost potravin	PPH 5 Potravinové právo
		Přípravky na ochranu rostlin	PPH 7 Uvádění přípravků na ochranu rostlin na trh PPH 8 Pesticidová směrnice

**) Nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1468, kterým se mění nařízení (EU) 2021/2115 a (EU) 2021/2116, pokud jde o standardy dobrého zemědělského a environmentálního stavu, schémata pro klima, životní prostředí a dobré životní podmínky zvířat, změnu strategických plánů SZP, přezkum strategických plánů SZP a osvobození od kontrol a sankcí, byla zrušena povinnost plnění neprodukčních ploch v rámci DZES 8A.. Povinnost vyčlenění neprodukčních ploch zůstala zachována pouze v rámci Ekoplatby.*

Pramen: MZe

Zpracoval: P. Pechačová (MZe)

2.1.2.4 Sektorové intervence

Sektorové intervence přispívají k dosahování cílů SZP a posilují synergii s jinými nástroji SZP. Nastavují minimální požadavky týkající se obsahu a cílů u intervencí ve vybraných odvětvích. Primárním cílem je zajistit producentům rovné podmínky na vnitřním trhu a zabránit vzniku podmínek nerovné a nekalé soutěže. V předchozích obdobích byly sektorové intervence zařazeny pod Společnou organizaci trhů (SOT). Z prostředků EU tak bylo možné dosud podporovat zakládání organizací producentů pouze v sektoru ovoce a zeleniny. V rámci nové SZP 2023–2027 a vytvořeném Strategickém plánu zůstala zachována podpora pro OP v odvětví ovoce a zeleniny a vedle ní budou v ČR na obdobném principu podporována odvětví brambor, vajec a okrasných rostlin. Uznané organizace producentů (OP) jsou povinny vypracovat operační program a zaslat jej ke schválení SZIF[13].

V roce 2025 bylo uznáno celkem 15 organizací producentů a 2 nadnárodní organizace producentů v sektoru ovoce a zeleniny, z nichž 7 OP provádí nový operační program podle Strategického plánu SZP 2023+ (8 OP dokončuje stávající operační program). V roce 2025 bylo

13 *Podmínky pro schválení operačního programu jsou uvedeny v rámci nové SZP v nařízení EP a Rady (EU) 2021/2115, nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2022/126 a nařízení vlády č. 82/2023 Sb.*

vyplaceno pro organizace producentů ovoce a zeleniny v rámci Strategického plánu 139,5 mil. Kč. V sektoru vajec byly vyplaceny v roce 2025 finanční prostředky pro OP ve výši 76,5 mil. Kč (uznány 3 OP pro producenty vajec), v sektoru brambor ve výši 12,2 mil. Kč (uznány 4 OP a 1 nadnárodní OP pro producenty brambor) a v sektoru okrasných rostlin ve výši 23,6 mil. Kč (uznána 1 OP pro pěstitele okrasných rostlin).

Vedle organizací producentů dále zahrnuje Strategický plán nové SZP 2023+ sektorové intervence v odvětví vína a včelařství.

Podpory v odvětví vína jsou členěny do dvou opatření, a to restrukturalizace a přeměna vinic a investice v odvětví vína. V roce 2025 bylo vyplaceno na opatření restrukturalizace a přeměna vinic 58,1 mil. Kč a na investice v odvětví vína 34,4 mil. Kč. Pravidla podpor pro sektorové intervence vína na období 2023–2027 jsou zakotvena v právních předpisech EU a ČR[14]. Dotace je stanovena dle sazeb uvedených v NV č. 69/2023 Sb., kdy tyto sazby u opatření restrukturalizace nepřekračují v méně rozvinutých regionech 75 % a v jiných než méně rozvinutých regionech 50 % způsobilých nákladů na realizaci daného opatření; u investic je to 50 % v méně rozvinutých regionech a 40 % v jiných než méně rozvinutých regionech.

Podpora produktů včelařství ve formě šesti opatření je určena chovatelům včel registrovaným u ČMSCH, a. s. Na základě NV č. 53/2023 Sb. vyplatil SZIF na provádění opatření v odvětví včelařství v rozhodném období celkem 91,8 mil. Kč (viz. tab. T2.1/12), z toho největší podíl byl čerpán na opatření investice do hmotného majetku a na opatření boj proti včelím nákazám (61 %, resp. 27 %). Podíl spolufinancování prostředků z národních zdrojů z celkové částky představoval 50 %.

T2.1/12 - Výdaje na Sektorové intervence dle SP 2023–2027 (mil. Kč)

Komodita	2025		
	celkem	z toho	
		ČR	EU
Organizace producentů - OP			
OP - Ovoce a zeleniny	139,5	0,0	139,5
OP - Vajec	76,5	0,0	76,5
OP - Okrasných rostlin	23,6	0,0	23,6
OP - Brambor	12,2	0,0	12,2
Víno			
Restrukturalizace a přeměna vinic	58,1	0,0	58,1
Investice v odvětví vína	34,4	0,0	34,4
Podpory produktů včelařství			
- školení pro včelaře a výstavnictví	3,0	1,5	1,5
- investice do hmotného majetku	55,7	27,8	27,8
- boj proti včelím nákazám	24,9	12,4	12,4
- racionalizace kočování včelstev	3,0	1,5	1,5
- plemenářské práce	4,5	2,2	2,2
- analýza včelích produktů	0,7	0,4	0,4
Celkem	**436,1**	**45,9**	**390,2**

Pramen: SZIF

Pozn.: nesrovnalosti v součtech mohou být způsobeny zaokrouhlováním

Zpracoval: J. Menzlová (ÚZEI)

14 *Opatření se řídí mj. NV č. 69/2023 Sb., ve znění pozdějších předpisů, Nařízením EP a Rady (EU) 2021/2115, v platném znění, Nařízením EP a Rady (EU) 2021/2116, v platném znění a Nařízením Komise v přenesené pravomoci (EU) 2022/126, v platném znění.*

2.1.3 Operační program Rybářství

Operační program (OP) Rybářství 2021–2027 slouží k čerpání podpory z Evropského námořního, rybářského a akvakulturního fondu. Program podporuje cíle Společné rybářské politiky a vytvořen byl v souladu s příslušným Víceletým národním strategickým plánem pro akvakulturu. OP Rybářství se zaměřuje na zvýšení konkurenceschopnosti tradiční akvakultury, zvýšení produkce ryb z recirkulačních zařízení, zvýšení podílu zpracovaných ryb a na propagaci akvakultury. Obecně se program snaží zlepšit udržitelnost, konkurenceschopnost a odolnost akvakultury a její enviromentální dopady. V roce 2023 a 2024 se překrývalo vyplácení posledních podpor z OP Rybářství 2014–2020 (v roce 2024 bylo proplaceno posledních 48,6 mil. Kč) s vyplácením prvních podpor z OP Rybářství 2021–2027, které jsou uvedeny v T2.1/13.

T2.1/13 - Přehled čerpání finančních prostředků z OP Rybářství 2021–2027 (mil. Kč) [1), 2)]

Priorita/Opatření	2024			2025			2021–2025		
	celkem	z toho		celkem	z toho		celkem	z toho	
		ČR	EU		ČR	EU		ČR	EU
1.4.1 Aktivita – Shromažďování údajů	0,00	0,00	0,00	10,34	3,10	7,24	10,34	3,10	7,24
1.4.2 Aktivita – Sledovatelnost produktů	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.6.1 Aktivita – Vysazování úhoře říčního	4,13	1,24	2,89	5,06	1,52	3,54	9,19	2,76	6,43
Priorita 1 – Podpora udržitelného rybolovu a obnova a zachování vodních biologických zdrojů	**4,13**	**1,24**	**2,89**	**15,40**	**4,62**	**10,78**	**19,53**	**5,86**	**13,67**
2.1.1 Aktivita – Inovace	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2.1.2 Aktivita – Investice do akvakultury	44,56	13,37	31,19	89,24	26,77	62,47	135,21	40,57	94,65
2.1.3 Aktivita – Investice do intenzivních akvakulturních systémů	0,25	0,07	0,17	0,00	0,00	0,00	0,25	0,07	0,17
2.1.4 Aktivita – Kompenzace	10,86	3,26	7,60	14,59	4,38	10,21	36,10	10,83	25,27
2.2.1 Aktivita – Propagační kampaně	0,00	0,00	0,00	0,46	0,12	0,34	0,46	0,12	0,34
2.2.2 Aktivita – Zpracování produktů	5,49	1,65	3,85	8,47	2,54	5,93	14,73	4,42	10,32
2.2.3 Aktivita – Organizace producentů	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2.2.4 Aktivita – Opatření pro neočekávané události	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Priorita 2 – Podpora udržitelných akvakulturních činností, zpracování produktů rybolovu a akvakultury	**61,16**	**18,35**	**42,81**	**112,76**	**33,81**	**78,95**	**186,76**	**56,01**	**130,74**
Priorita 5 – Technická pomoc				**9,42**	**2,82**	**6,59**	**9,42**	**2,82**	**6,59**
OPERAČNÍ PROGRAM CELKEM	**65,29**	**19,59**	**45,70**	**137,58**	**41,25**	**96,32**	**215,70**	**64,69**	**151,01**

1) Dotace vyplacené v příslušném kalendářním roce na žádosti, podané i v letech předcházejících.
2) Součty hodnot za EU a ČR se nemusejí rovnat hodnotě celkem z důvodu zaokrouhlování.
Pramen: MZe Řídicí orgán OP Rybářství
Zpracoval: M. Valenta (ÚZEI)

OP Rybářství 2021–2027 byl schválen usnesením vlády č. 66 ze dne 2. 2. 2022. Evropská komise schválila OP Rybářství 2021–2027 dne 20. 6. 2022. V rámci OP Rybářství 2021–2027 bude do roku 2027 rozdělena přibližně 1 miliarda korun (z toho 30,01 mil. € z ENRAF[15]). Podpora z OP Rybářství 2021–2027 je rozdělena v poměru 70 % z ENRAF a 30 % ze státního rozpočtu. Vlastní spolufinancování příjemce u investičních aktivit je nastaveno na úrovni 50 % způsobilých výdajů projektu. OP Rybářství 2021–2027 vstoupil v roce 2025 do čtvrtého roku své činnosti. Celkově bylo od začátku programu vyplaceno příjemcům k datu 31.12. 2025 215,70 mil. Kč. Z toho 151,01 mil. Kč (70,0 %) z EU a 64,69 mil. Kč (30,0 %) z národních zdrojů. Největší část prostředků je čerpáno Prioritou 2, jedná se o 186,76 mil. Kč (86,6 %). V rámci Priority 2 je dominantní aktivita 2.1.2 Investice do akvakultury, do které směřovalo 135,21 mil. Kč (62,7 %). V roce 2025 byla poprvé vyplacena podpora ve výši 10,34 mil. Kč

15 ENRAF - Evropský námořní, rybářský a akvakulturní fond (European Maritime, Fisheries and Aquaculture Fund). ENRAF se zaměřuje na dlouhodobé strategické cíle Společné rybářské politiky a Integrované námořní politiky včetně udržitelného a konkurenceschopného odvětví rybolovu a akvakultury, konzistentního politického rámce pro další rozvoj integrované námořní politiky a vyváženého územního rozvoje rybolovných oblastí podporujícího začlenění.

v rámci aktivity 1.4.1 Shromažďování údajů a rovněž poprvé byla vyplacena podpora ve výši 0,46 mil. Kč v rámci aktivity 2.2.1 Propagační kampaně. V roce 2025 nebyly oproti roku 2024 vyplaceny žádné prostředky v rámci aktivity 2.1.3 Investice do intenzivních akvakulturních systémů. V průběhu roku 2025 zaregistroval Operační program Rybářství 301 žádostí o podporu s celkovou požadovanou částkou 351,8 mil. Kč, schváleno bylo 279 žádostí s celkovou podporou ve výši 303,1 mil. Kč.

Celkem bylo v roce 2025 spuštěno 7 kolových výzev pro příjem žádostí o podporu a byly přijímány žádosti o podporu v 6 průběžných výzvách. Výzvy se zaměřily zejména na podporu inovací, investic do akvakultury, zpracování produktů a propagačních aktivit.

Z důvodu velkého zájmu o investice do akvakultury byla v lednu 2025 navýšena alokace pro 20. až 23. výzvu z původních 110 mil. Kč o 15 mil. Kč. V rámci těchto výzev mohli rybáři žádat o podporu na aktivity: 2.1.3 Investice do intenzivních akvakulturních systémů, 2.1.2 Investice do akvakultury, 2.2.2 Zpracování produktů a 2.2.1 Propagační kampaně.

Program v roce 2025 naplnil požadavky na finanční řízení bez rizika ztráty alokovaných prostředků a pokračuje s plněním stanovené alokace na rok 2026.

2.1.4 Podpory agrárního sektoru z ostatních operačních programů a zdrojů

Operační programy na programové období 2021–2027 navazují svým zaměřením na prioritní témata financovaná ze strukturálních fondů Evropské unie v programovém období 2014–2020.

Na podporu rozvoje výzkumu se vztahem k tématům agrárního sektoru přispěl v minulých letech Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání (dále jen „OP VVV“) na léta 2014–2020. V roce 2024 byly poskytnuty poslední finanční částky z programu. Nejvíce prostředků získaly v rámci programu OP VVV projekty České zemědělské univerzity. Mezi podpořený projekt patřil např. projekt excelentního výzkumu zaměřeného na adaptaci lesnictví a dřevařství na globální změnu a 4. průmyslovou revoluci. Dále byl v minulých letech z OP VVV podpořen excelentní tým a jeho přístrojově-technické zázemí v oblasti snížení důsledků klimatických změn v lesích. Několik projektů podpořených z operačního programu realizovala tato pracoviště: Výzkumný ústav veterinárního lékařství, Výzkumný ústav rostlinné výroby, Mendelova univerzita v Brně, Vysoká škola chemicko-technologická v Praze a Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích.

Nové operační programy na nové programovací období na léta 2021 až 2027 - Operační program Jan Amos Komenský (dále „OP JAK“) na léta 2021 až 2027, s řídícím orgánem MŠMT, Operační program Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost (dále jen „OP TAK“) na léta 2021 až 2027, s řídícím orgánem MPO, Operační program Životní prostředí na léta 2021 až 2027, s řídícím orgánem MŽP, jsou zaměřeny nejen na konečné příjemce podpory zemědělců a potravinářů.

Řídící orgány operačních programů vyhlašovaly v roce 2025 výzvy pro nové programovací období. Tab. T2.1/14 obsahuje již nová data za nové operační programy na léta 2021–2027.

V roce 2025 se financování OP JAK rychle zvyšovalo a oproti roku 2024 byl v projektech se zemědělským zaměřením schválen více než dvojnásobný objem finančních prostředků. Z celkového uvedeného objemu byla většina prostředků (téměř 90 mil. Kč, tj. cca 39 %) schválena v projektu České zemědělské univerzity METROFOOD-CZ, jehož cílem je modernizace výzkumné infrastruktury se zaměřením na zvýšení kvality a efektivity mezinárodního výzkumu v oblasti potravinářství. Kromě toho dále pokračovaly i ostatní již dříve zahájené projekty. Většina prostředků podobně jako v předchozím roce směřovala čtveřici univerzit (České zemědělské univerzitě v Praze, Jihočeské univerzitě v Českých Budějovicích, Mendelově univerzitě v Brně a Vysoké škole chemicko-technologické v Praze) především na rozvoj jejich infrastrukturního zázemí a laboratoří. Zbývající celkové nižší jednotky mil. korun pak byly schváleny pro menší projekty Ústavu živočišné fyziologie a genetiky AV ČR (modelování ekologických nik) a Veterinární univerzity Brno, pro projekty 2 středních zemědělských škol na zajištění individuálních vzdělávacích potřeb.

Nový Operační program Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost na programové období 2021–2027 (dále jen „OP TAK“), řízený MPO, je strukturován do šesti priorit. K 31. 12. 2025 bylo v rámci OP TAK vyhlášeno celkem 78 dotačních výzev začleněných do Priority 1 (Posilování výkonnosti podniků v oblasti výzkumu, vývoje a inovací a jejich digitální transformaci), Priority 2 (Rozvoj podnikání a konkurenceschopnosti MSP), Priority 3 (Rozvoj digitální infrastruktury), Priority 4 (Posun k nízkouhlíkovému hospodářství) a Priority 5 (Efektivnější nakládání se zdroji) a Priorita 6 (Finanční nástroje). Do výzev v rámci OP TAK se mohli hlásit také zájemci z řad zemědělských a potravinářských podniků.

V roce 2025 byly projekty v OP TAK s přiřazenou klasifikací CZ NACE 10 a 11 (tj. potravinářský průmysl) zaměřené zejména na posilování výkonnosti podniků v oblasti výzkumu, vývoje a inovací a jejich digitální transformaci, rozvoj podnikání a konkurenceschopnosti MSP a posun k nízkouhlíkovému hospodářství, a to především v oblastech výroby pekařských a cukrářských výrobků, výroby krmiv, výroby ostatních potravinářských výrobků (např. výroba kakaa, čokolády a cukrovinek), výroby piva, nealkoholických nápojů, stáčení minerálních a ostatních vod do lahví a další.

T2.1/14 - Ostatní opatření a výdaje spolufinancované EU (mil. Kč)[1)]

Účel	Zdroj	Předmět podpory	2024			2025[p]		
			celkem	z toho		celkem	z toho	
				ČR	EU		ČR	EU
Veřejné výdaje na OP VVV	MŠMT	Výdaje OP VVV 2014–2020 na agrární výzkum a inovace.	106	23	83	0	0	0
Veřejné výdaje na OP JAK	MŠMT	Výdaje OP JAK 2021–2027 na agrární výzkum a inovace.	107	28	79	254	66	188
Veřejné výdaje na OP PIK	MPO	Výdaje OP PIK 2014–2020 do potravinářského průmyslu	49	0	49	3	0	3
Veřejné výdaje na OP TAK	MPO	Výdaje OP TAK 2021–2027 do potravinářského průmyslu	36	0	36	181	0	181
Veřejné výdaje na OP ŽP	MŽP	Výdaje OP 2014–2020 do zemědělství a potravinářství	70	0	70	0	0	0
Veřejné výdaje na OP ŽP	MŽP	Výdaje OP 2021–2027 do zemědělství a potravinářství	114	0	114	197	0	197
Národní plán obnovy	EU	Aktivita 2.6.4 - pozemkové úpravy	205	36	168	0	0	0
Celkem			**687**	**87**	**599**	**635**	**66**	**569**

1) Součty hodnot za EU a ČR se nemusejí rovnat hodnotě celkem z důvodu zaokrouhlování.
p = předpoklad k 30. 6. 2026
Pramen: MŠMT, MPO, SPÚ, MŽP
Zpracoval: M. Bříšková (ÚZEI)

V roce 2024 byla dočerpána podpora z Operačního programu Životní prostředí na léta 2014–2020, jehož řídicím orgánem je Ministerstvo životního prostředí. Zprostředkujícím subjektem Operačního programu Životní prostředí je Státní fond životního prostředí, který pomocí krajských poboček poskytuje informace žadatelům a příjemcům podpory.

Na předchozí období navázal Operační program Životní prostředí na léta 2021 až 2027. Nový program byl uživatelsky zdokonalen, zahrnuje aplikaci zjednodušených metod vykazování. Zemědělské a potravinářské podniky čerpaly finanční prostředky v roce 2025 z Operačního programu Životní prostředí v rámci cílů 1.1 Energetická účinnost, 1.2 Energie z obnovitelných zdrojů, 1.3 Přizpůsobování se změně klimatu, 1.5 Podpora přechodu na oběhové hospodářství účinně využívající zdroje a 1.6 Posilování ochrany a zachování přírody, biologické rozmanitosti a zelené infrastruktury, a to i v městských oblastech, a snižování všech forem znečištění (dále jen „1.6 Posilování ochrany a zachování přírody“). Největší finanční částky čerpaly zemědělské a potravinářské podniky na specifický cíl 1.3 Přizpůsobování se změně klimatu (ve výši 103,5 mil. Kč) a 1.6 Posilování ochrany a zachování přírody (ve výši 62,3 mil. Kč).

2.2 Národní podpory a opatření

Přehled národních podpor (mimo plateb v rámci kap. 2.1.2.1, avšak včetně podpory včel) v období 2024–2025 je uveden v tab. T2.2/01 a T2.2/02.

T2.2/01 - Národní podpory a opatření (mil. Kč)

Účel	Vymezení	Hlavní kritéria pro podpory	2024	2025[p]
Dotace MZe podle Zásad (vyplacená částka v mil. Kč - stav k 14. 5. 2026)			**3 272**	**3 433**
Podpora včelařství	2024, 2025: Dotační program 1.D.	Zabezpečení opylování zemědělských hmyzosnubných plodin. Dotace na včelstvo, které je v příslušném roce zazimováno; max. do 180,- Kč/včelstvo.	37	47
Zvyšování konkurenceschopnosti a zlepšování kvality produkce	2024, 2025: Dotační program 1.I.	Podpora vybudování kapkové závlahy v ovocných sadech, chmelnicích, vinicích a ve školkách. Maximálně 93 tis. Kč/ha vybudované závlahy.	24	16
Dotace na restrukturalizaci ovocných sadů	2024, 2025: Dotační program 1.R.	Restrukturalizace ovocných sadů, resp. zlepšení zdravotního stavu ovocných stromů a zlepšení kvality produkovaného ovoce; 97–334 tis. Kč podle druhu a počtu sazenic/ha.	50	17
Podpora restrukturalizace ovocných sadů v režimu ekologického zemědělství	2024, 2025: Dotační program 1.V.	Podpora nezbytného zlepšení zdravotního stavu ovocných stromů a zlepšení kvality produkovaného ovoce (do 97 000 Kč/ha sadba ušlechtilých odrůd ovocných keřů, do 334 000 Kč/ha sadba ovocných stromů).	3	7
Udržování a zlepšení genetického potenciálu hospodářských zvířat	2024, 2025: Dotační program 2.A.	Neinvestiční dotace na zlepšování a udržování genetického potenciálu a šlechtění vyjmenovaných hospodářských zvířat dle plemenářského zákona č. 154/2000 Sb. Ověřování původu, plemenné knihy, kontrola užitkovosti, výkonnostní zkoušky apod.	263	211
Genetické zdroje	2024, 2025: Dotační program 6	Neinvestiční dotace na konzervaci, hodnocení, dokumentaci a udržitelné využívání genetických zdrojů rostlin, zvířat a mikroorganismů pro výživu a zemědělství a jejich poskytování dalším uživatelům. Podpora na koordinaci Národního programu.	87	87
Ozdravování polních a speciálních plodin	2024, 2025: Dotační program 3	Podpora zvýšení kvality rostlinné produkce náhradou chemického ošetření a prevence šíření karanténních virových a bakteriálních chorob.	313	402
Nákazový fond - podpora vybraných činností proti rozšiřování nebezpečných nákaz	2024, 2025: Dotační program 8.	Ozdravování chovu prasat a drůbeže.	837	966
Podpora poradenství a vzdělávání (organizační, ekonomické a odborné)	2024, 2025: Dotační program 9.A	Speciální poradenství pro ŽV a RV (semináře, školení, publikace, výstavy, odrůdové zkoušky apod.). Podpora na výzkum a transfer technologií v chovu drůbeže.	92	47
	2024, 2025: Dotační program 9.E	Školní závody - spolupráce firem a středních škol.	18	17
	2024, 2025: Dotační program 9.F	Podpora poradenství v zemědělství - přenos všeobecných informací v zemědělství (vstupní konzultace, webové stránky, odborné/výukové materiály, semináře, workshopy, webináře a kurzy) a poradenství v zemědělství a lesnictví (odborné konzultace) a demonstrační farmy.	41	42
	2024, 2025: Dotační program 9.H	Podpora marketingu a propagace na vybraných mezinárodních veletrzích v zahraničí.	14	18
	2024, 2025: Dotační program 9.I	Podpora zlepšování praktické výuky v produkčním rybářství - výše dotace do 100 % vynaložených uznatelných nákladů. (Rok 2024 - 699 918 Kč, rok 2025 - nebyla podána žádost)	1	0
	2024, 2025: Dotační program 9.J	Podpora zlepšování praktické výuky ve včelařství (dotace k výsledku hospodaření). Výše dotace: do 3 000 Kč/včelstvo, do 200 000 Kč/provoz a údržba včelnice, do 100 000 Kč/provoz jednoho doplňkového včel. provozu.	3	3
Podpora integrace nevládních organizací, podpora technologických platforem v působnosti rezortu MZe	2024, 2025: Dotační program 10.D a 10.E	Podpora evropské integrace nevládních organizací. Podpora činnosti České technologické platformy pro potraviny, pro využití biosložek v dopravě a chemickém průmyslu a pro ekologické zemědělství.	33	35
Mimoprodukční funkce rybníků	2024, 2025: Dotační program 15	Částečná kompenzace újmy rybářským subjektům za mimoprodukční funkce rybníků. Výše dotace do 1 000 Kč na 1 ha katastrální plochy rybníka.	70	60
Podpora mimoprodukčních funkcí rybářských revírů	2024, 2025: Dotační program 17	Cílem je zlepšení biologické diverzity rybích populací v povrchových vodách (do 800 Kč na 1 ha revíru).	15	20
Podpora činnosti potravinových bank a dalších subjektů s humanitárním zaměřením	2024, 2025: Dotační program 18	Cílem je přispět ke snížení plýtvání potravinami (podpora a distribuce potravin lidem na hranici hmotné nouze). Výše dotace: a) do 20 000 Kč/t pro žadatele, kteří shromáždí do 150 tun (včetně) potravin dle zákona, b) do 3 000 000 Kč pro žadatele, kteří shromáždí více než 150 tun potravin dle zákona + do 4 500 Kč za každou tunu převyšující 150 tun potravin dle zákona, c) do 7 000 Kč/t za prvních 1 000 tun shromážděných potravin dle zákona a do 5 000 Kč za každou tunu převyšující 1 000 tun potravin dle zákona pro ČFPB.	95	103
Podpora na účast producentů a zpracovatelů zemědělských produktů v režimech jakosti Q CZ	2024, 2025: Dotační program 19	Podpora na účast producentů a zpracovatelů konzumních brambor v režimu jakosti Q CZ na úhradu nákladů spojených s dobrovolným zapojením do režimu jakosti Q CZ (sazbová dotace).	53	50
Zlepšení životních podmínek v chovu hospodářských zvířat	2024, 2025: Dotační program 20	Podpora napájení dojnic v zimním období, podpora provádění diagnostiky - původce mastitidy, podpora snížení patogenních mikroorganismů ve stájích, podpora opatření ke snížení stresu dojnic v letním období. Zlepšení životních podmínek v chovu drůbeže, chovu prasat a skotu chovaného bez tržní produkce mléka, ve výkrmu býků.	1 207	1 177
Kompenzace škod způsobených mrazy	2024, 2025: Dotační program M.1.4./M.2.	Dotace na zmírnění škod způsobených jarními mrazy v dubnu 2024 na ovocných a lesních školkách.	16	0
Poskytování dotací na zmírnění škod na rybích obsádkách - povodně 2024	2025: P.2.	Žadatelům byla kompenzována ztráta na rybí obsádce jak v rybnících, tak v rybochovných zařízeních nacházejících se na území zasaženém povodní. Dotace určena pro rybníkáře - chovatele ryb.	0	77
Zmírnění škod způsobených pohromou - povodně 2024 - hospodářská zvířata/pozemky	2025: P.3.1./P.3.2.	Kompenzace mohli získat zemědělci se závažnými škodami v hodnotě min. 10 000 Kč, a to až do výše 100 % prokázaných škod. Kompenzace škod na hospodářských zvířatech byly vypláceny v roce 2025. Kompenzace škod na pozemcích budou administrovány v roce 2026.	0	31
Ostatní výdaje MZe			**4 770**	**5 223**
Program Údržba a obnova kulturních a venkovských prvků	Rozpočet MZe	Program 126 670 administruje MZe podle Zásad.	37	46
Program Centra odborné přípravy	Rozpočet MZe	Program 129 720 administruje MZe podle Zásad.	61	64
Prevence záplav, odstranění povodňových škod, odstranění usazenin, rekonstrukce rybníků	Náklady MZe	Podpora finančních nástrojů ve vodohospodářské oblasti. V roce 2025 (programy 129 310, 129 340, 129 360, 129 370, 129 380, 129 400, 129 410, 129 420, 129 430, 129 490, 129 500).	2 512	2 888
Výdaje MZe na rezortní výzkum (rozpočtová kapitola MZe)	Výdaje MZe	Institucionální a účelová podpora.	1 074	1 092
Servisní činnosti pro MZe	Rozpočet MZe	Neinvestiční příspěvky a transfery resortním příspěvkovým organizacím. Výdaje na účelové činnosti výzkumných ústavů a dalších institucí (vč. ČAZV, ÚZEI, Národního zemědělského muzea a NH Kladruby n/Labem).	823	862
Program 13.1 Vzdělávaní a propagace	Rozpočet MZe	Podpora vzdělávacích aktivit a propagace - Podpora je poskytována podle Zásad MZe pro NNO.	30	27
Program 14.1 Zájmová a další volnočasová činnost pro děti a mládež	Rozpočet MZe	Podpora je poskytována podle Zásad MZe pro poskytování dotací ze státního rozpočtu České republiky nestátním neziskovým organizacím.	2	2
Výdaje na majetkovou újmu	Rozpočet MZe	Náhrady podle zákona č. 326/2004 Sb.,o rostlinolékařské péči, ve znění pozdějších předpisů. Náhrady podle zákona 166/1999 Sb., o veterinární péči.	149	161
Příspěvek Vinařskému fondu	Výdaje MZe	Národní podpora.	45	39
Výdaje MZe určené ÚKZUZ	Výdaje MZe	Veřejné výdaje na vedení knih povolených odrůd (hodnoty ve stovkách tisíc Kč, rok 2024 - 137 000 Kč, rok 2025 - 141 000 Kč).	0	0
Výdaje na propagaci	Výdaje MZe	Výdaje MZe na výstavy a propagaci v ČR i v zahraničí.	20	25
Výdaje na LPIS	Výdaje MZe	Výdaje MZe na provoz geografického informačního systému LPIS.	17	17
Dotace PGRLF			**1 731**	**1 489**
Subvence úroků z úvěrů na investice – zemědělství, potravinářství	Podpory úvěrů na investice	Programy Zemědělec, Potravinář, Zpracovatel. Příjemce podpory je zemědělským prvovýrobcem, podnikatelem, který se zabývá výrobou potravin/zpracováním zemědělských produktů za účelem výroby krmiv pro hospodářská zvířata. MSP a velké podniky mohou být příjemci podpory.	706	767
Subvence úroků z investičních úvěrů na nákup techniky – lesnictví a zpracování dřeva	Podpora úroků na nákup techniky a technologií v režimu de minimis	Programy Zpracovatel dřeva, Lesní hospodář. Příjemci podpory mohou být podnikatelé v oblasti lesního hospodářství či zpracování dřeva.	24	25
Úvěry na pořízení investičního majetku	Podpora formou úročeného úvěru s možností snížení jistiny	Program Investiční úvěry Zemědělec a Investiční úvěry Lesnictví. Příjemcem podpory je zemědělský podnikatel z kategorie MSP/ podnikatel v oblasti lesního hospodaření, lesní školkařské činnosti, či vlastník, pachtýř nebo nájemce lesa.	132	159
Subvence úroků z úvěrů na nákup zemědělské půdy	Podpora úroků na nákup půdy v režimu de minimis	Příjemcem podpory je zemědělský podnikatel, který dosahuje stanovených příjmů ze zemědělské prvovýroby. Příjemcem může být pouze MSP.	60	77
Podpora pojištění	Podpora pojištění plodin a hospodářských zvířat, produkce lesních školek a lesních porostů.	Programy Finanční podpora pojištění (MSP), Pojištění lesních porostů, Pojištění lesních školek. Formou podpory je poskytnutí finančních prostředků na úhradu části nákladů prokazatelně vynaložených na platbu pojistného.	809	461

p = předpoklad k 30. 6. 2026, u dotací MZe podle zásad stav k 14. 5. 2026
Pramen: podklady MZe, SZIF, PGRLF, SPÚ a další instituce
Zpracoval: M. Břišková (ÚZEI)

T2.2/02 - Ostatní národní podpory institucí rezortu MZe a jiných rezortů (mil. Kč)

Účel	Vymezení	Hlavní kritéria pro podpory	2024	2025[p]
Ostatní národní podpory institucí rezortu MZe a jiných rezortů			**15 064**	**16 221**
Řešení dopadů zvýšení spotřební daně u nafty	Vratka spotřební daně (st. rozpočet)	Vratka spotřební daně podle standardů spotřeby nafty. Rok 2025 - jedná se o objem vyplacené vratky spotřební daně za tzv. zelenou naftu k 31. 12. 2025.	1 957	2 544
Daňové úlevy pro malé nezávislé pivovary	Platby podle NV č. 353/2003 Sb.	Velikostní skupiny podle výroby v hl ročně (snížené sazby daně z piva v Kč/hl za každé celé hmotnostní procento extraktu původní mladiny): < 10 000 (16,00 Kč), 10 001–50 000 (19,20 Kč), 50 001–100 000 (22,40 Kč), 100 001–150 000 (25,60 Kč),150 001–200 000 (28,80 Kč).	48	43
Vrácení spotřební daně z piva (za zdaňovací období květen až prosinec 2020; za velikostní skupiny pivovarů: do 10 000 hl/rok, od 10 000 - 50 000 hl/rok, od 100 000 - 150 000 hl/rok, nad 200 000 hl/rok).	Podle § 89 odst. 4 Zákona o spotřebních daních č. 353/2003 Sb., ve znění pozdějších předpisů	Suma vrácené spotřební daně u piva původně uvedeného do volného daňového oběhu a poté vráceného zpět do režimu podmíněného osvobození od daně za účelem přepracování nebo likvidace.	1	1
Zvýhodněné záruky, úvěry a finanční příspěvky	Programy MPO a Jihočeského kraje realizované Národní rozvojovou bankou (dříve ČMZRB, a.s.) pro střední a malé podniky v potravinářství	Nezemědělské podniky do 249 zaměstnanců, podnikatelský záměr akceptovaný bankou, odsouhlasený bankou, realizace záměru v ČR. (V roce 2025 NRB poskytla 4 záruky ve výši 5,5 mil. Kč, dále 89 uvěrů ve výši 199,4 mil. Kč a finanční příspěvky ve výši 41,1 mil. Kč).	188	205
Subvence úroků půjček u prodeje státní půdy	Výdaje SPÚ	Národní podpora.	65	65
Subvence úroků půjček u převodu majetku státu (zemědělství)	Výdaje SPÚ	Národní podpora podle Zákona č. 92/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů.	12	12
Výdaje na zemědělský výzkum v rámci GA ČR a TA ČR	Výdaje GA ČR a TA ČR	Výdaje na projekty, které jsou zaměřeny primárně na zemědělství.	396	389
Veřejné výdaje na vysoké školství (na příslušné fakulty 5 univerzit ČR)	Výdaje MŠMT	Výdaje na zemědělské, potravinářské a veterinární vysoké školy a univerzity.	4 188	4 730
Veřejné výdaje na střední školství	Výdaje krajů	Výdaje krajů na střední zemědělské, potravinářské a veterinární školy a na některé další střední odborné školy (lesnické, rybářské ad.).	3 791	3 812
Výdaje na kontroly v rámci zákonné působnosti SVS ČR	Výdaje SVS	Výdaje v rámci prvovýroby a u masa po veterinární prohlídku na jatkách včetně.	413	426
Veterinární dozor	Výdaje SVS	Výdaje na veterinární kontrolu a výdaje spojené s BSE.	214	214
Náhrada za škody způsobené vlkem na hospodářských zvířatech	Výdaje SR	Náhrady škod vyplacené podle zákona č. 115/2000 Sb. (Zákon o poskytování náhrad škod způsobených vybranými zvláště chráněnými živočichy).	10	11
Monitoring cizorodých látek	Výdaje jednotlivých institucí (SVS, SZPI, ÚKZUZ, VÚMOP, VÚRV, VÚLHM)	Náklady jednotlivých institucí na provedení požadovaného monitoringu cizorodých látek.	67	75
Výdaje na označování a evidenci zvířat	Výdaje České plemenářské inspekce na kontrolní činnost	Výdaje v rámci kontrolní činnosti dané zákonem č. 154/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů, v rámci označování a evidence zvířat.	50	54
Výdaje na kontrolu zemědělských výrobků, potravin a surovin k jejich výrobě	Náklady v rámci prvovýroby, financované ze zdrojů SZPI	Výdaje v rámci prvovýroby, financované SZPI.	578	592
Náklady na posuzování shody a certifikaci zemědělských strojů	Výdaje Státní zkušebny zeměd., potravin. a lesnických strojů, a. s.	Podle předpisů EU a norem pro označení výrobků značkou CE a pro schválení technické způsobilosti k provozu na pozemních komunikacích v ČR.	35	37
Výdaje na kontrolu používání léčivých přípravků	Výdaje Ústavu pro kontrolu veterinárních biopreparátů a léčiv	Výdaje na kontroly v oblastech používání léčivých přípravků při poskytování veterinární péče včetně souvisejících oblastí jako používání zakázaných látek a pravidel pro výrobu a uvádění do oběhu medikovaných krmiv.	56	61
Výdaje související s odbornými a zkušebními úkony, kontrolní a dozorovou činností v oblasti působnosti ÚKZÚZ	Výdaje ÚKZÚZ	Výdaje v rámci odrůdového zkušebnictví, krmiv, agrochemie, půdy a výživy rostlin, osiv a sadby pěstovaných rostlin, trvalých kultur (vinohradnictví a chmelařství), ochrany proti škodlivým organismům a v oblasti přípravků na ochranu rostlin.	878	917
Výdaje spojené s Nitrátovou směrnicí	Výdaje MZe/VÚRV	Monitoring kvality vod, zpracování dat, stanovení zásad správné zemědělské praxe, tvorba akčního plánu, povinný reporting do EU.	18	17
Výdaje na propagaci	Výdaje SZIF a MZe	Výdaje SZIF na propagaci, projekt Propagační kampaň na podporu kvalitních potravin, projekt Regionální potravina.(Projekt notifikované podpory SA.40485 - NÍ/2015).	128	70
Veletrhy a výstavy	Výdaje SZIF	Zajištění tuz. veletrhů a výstav mimo marketingovou podporu značek kvality.	1	1
Podpora včelařství	Výdaje krajských úřadů	Různé typy podpor do různých oblastí (např. výměna nástavků na úlech, léčba nemocí, plošné vyšetření včelího moru apod.).	14	14
Podpora biopotravin a produktů ekologického zemědělství	Výdaje SZIF a MZe	Projekt notifikované podpory č. SA.48354 (2017/N) s názvem Propagační kampaň na podporu biopotravin a ekologického zemědělství.	15	9
Propagace evropského zemědělství - vnitřní trh	Výdaje SZIF - zdroje EU	Propagační opatření pro zemědělské produkty dle Nařízení Evropského parlamentu a Rady 1144/2014.	0	5
Propagace zemědělských a potravinářských výrobků	Výdaje krajských úřadů	Propagace zemědělských a potravinářských výrobků na veřejnosti, včetně podpory výstav a veletrhů pro farmáře a výrobce potravin.	33	33
Náklady na skladování, odpisy a likvidaci zemědělských komodit určených pro potravinovou bezpečnost	Výdaje Správy státních hmotných rezerv	Nakoupené hmotné rezervy potravinářského a agrárního charakteru k využití při krizových stavech.	423	436
Výdaje na údržbu melioračních zařízení	Výdaje SPÚ	Řízení, služby a opravy melioračních zařízení, včetně čerpacích stanic.	61	61
Výdaje na sledování potřeby obnovy závlahových a odvodňovacích systémů [1)]	Výdaje NAZV, TA ČR, MZe (již zahrnuty v jiných opatřeních)	Výdaje na podporu zemědělských odvodňovacích systémů včetně systému zavlažovacích funkcí, které koordinuje VÚMOP. Jsou zde zahrnuty náklady řešených projektů VaV, poradenství a propagace.	18	19
Programy MŽP	Program péče o krajinu, Podpora obnovy přirozených funkcí krajiny administrátor Agentura ochrany přírody a krajiny	Program péče o krajinu (neinvestiční podpora zaměřená na udržení biologické rozmanitosti) a Program Podpora přirozených funkcí krajiny (zaměřeno na investiční i neinvestiční podporu, například opatření na zmírnění dopadů klimatických změn na ekosystémy a záchranné programy), Správa státního majetku ve zvláště chráněných územích.	568	413
Ochranná pásma vodních zdrojů	Výdaje Povodí	Kompenzace za hospodaření v ochranných pásmech vodních zdrojů.	5	5
Pozemkové úpravy	Výdaje SPÚ	Výdaje na pozemkové úpravy.	739	874
Pozemkové úpravy	Výdaje Ministerstva dopravy	Výdaje na pozemkové úpravy.	93	74
Pozemkové úpravy	Výdaje měst, obcí, soukrom. subjektů	Výdaje na pozemkové úpravy.	1	2
Pozemkové úpravy	Výdaje MŽP	Výdaje na pozemkové úpravy.	0	0
Celkem národní podpory (tab. T2.2/01 + T2.2/02)			**24 819**	**26 347**

p = předpoklad k 30. 6. 2025
1) Položka se odečítá z celkového součtu výdajů. Hodnota je zároveň uvedena ve výdajích jednotlivých institucí.
Pramen: podklady MZe, SZIF, PGRLF, SPÚ, MPSV, ČSSZ, MF, MPO a další instituce
Zpracoval: M. Bříšková (ÚZEI)

Od roku 2015 bylo v souladu s metodikou OECD rozšířeno sledování národních podpor o podpory tzv. obecných služeb do sektoru zemědělství. Zařazeny byly např. výdaje na projekty zaměřené primárně na zemědělství z Grantové agentury ČR a Technologické agentury ČR, výdaje na vysoké a střední školy s příslušným zaměřením, kontrolní činnosti v resortu a další obecné služby směřující do zemědělství.

V tab. T2.2/02 jsou pro každý rok uváděny náklady na nakoupené hmotné rezervy potravinářského a agrárního charakteru k využití při krizových stavech. Náklady meziročně vzrostly o 13 mil. Kč.

Celkový objem všech sledovaných národních podpor a opatření se v roce 2025 meziročně zvýšil o 1,5 mld. Kč na 26,3 mld. Kč, přičemž největší podíl zaujímají ostatní národní podpory. Mimo výdaje na vybrané školy bylo v rámci těchto podpor v roce 2025 stejně jako v roce 2024 nejvíce vyplaceno na vratce spotřební daně z minerálních olejů používaných v zemědělské prvovýrobě nebo pro provádění hospodaření v lese (2,5 mld. Kč).

Kategorie ostatních podpor zahrnuje dále výdaje na propagaci v rámci marketingové činnosti SZIF, výdaje na kontrolní a dozorovou činnost a činnosti resortních, kontrolních a dalších institucí (SVS ČR, SZPI, ÚKZÚZ atd.), výdaje na programy MŽP, meliorace a pozemkové úpravy.

Podpory do zemědělství plynou rovněž z rozpočtů krajů. Ty financují zejména střední školy, zemědělské akce, výstavy, propagaci regionálních potravin a dále vybrané typy podpor včelařům. Podpory vyplácené krajskými úřady tvoří část mozaiky celostátního systému pomoci.

Druhou nejvýznamnější skupinu sledovaných národních podpor tvořily v roce 2025, stejně jako v roce 2024, dotační programy poskytované na základě Zásad, kterými se stanovují podmínky pro poskytování dotací pro rok 2025. Na konečné částce této skupiny podpor (k 14. 5. 2026 ve výši 3,4 mld. Kč) se výrazněji podílela podpora zaměřená na zlepšení životních podmínek v chovu hospodářských zvířat v rámci dotačního titulu 20, v roce 2025 ve výši 1 176,8 mil. Kč a podpora vybraných činností proti rozšiřování nebezpečných nákaz v rámci Nákazového fondu v celkové výši 965,7 mil. Kč (viz tab. T2.2/01).

Projekty zaměřené na ozdravování polních a speciálních plodin (tj. také prevence a šíření virových a bakteriálních chorob) byly v roce 2025 podpořeny v dotačním programu 3 částkou 402,4 mil. Kč (stav k 14. 5. 2026).

V roce 2025 byly do Zásad, kterými se stanovují podmínky pro poskytování dotací pro rok 2025 na základě § 1, § 2, § 2d zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů, přidány některé nové dotační podprogramy. Dotační programy vyhlášené v roce 2025 navazují svým obsahem na programy vyhlašované v uplynulých letech.

V rámci programu 2.A. Udržování a zlepšování genetického potenciálu vyjmenovaných hospodářských zvířat byly pro rok 2024 upravovány sazby za vedení plemenných knih u většiny hospodářských zvířat, včetně ovcí a koz, u kterých se jednalo o nárůst o 10 % (ze 60 na 70 %). V důsledku zvýšených nákladů a na základě jejich analýzy došlo ke zvýšení podílu dotace za vedení plemenných knih ovcí a koz pro rok 2025 ze 70 na 80 %.

V roce 2025 došlo k navýšení objemu alokovaných prostředků v rámci dotačního programu 2.A.e.2.b. Výkonnostní zkoušky, kontrola dědičnosti, odhad plemenné hodnoty.

Důvodem navýšení prostředků byla potřeba zvýšení objemu alokovaných finančních prostředků na základě uznatelných nákladů v rámci chovu anglického plnokrevníka a klusáka. Objem finančních prostředků nyní činí maximálně 23 000 000 Kč (z toho pro anglického plnokrevníka 20 750 000 Kč a pro klusáky 2 250 000 Kč).

Dále bylo upraveno opatření 3.a. Biologická ochrana rostlin, kdy v souvislosti se zhoršenou fytopatologickou situací porostů chmele v ČR a zároveň snahou o snižování množství aplikovaných chemických pesticidů, došlo k rozšíření dotačního programu 3.a. pro rok 2025 o chmel.

V roce 2025 byl oproti roku 2024 realizován program 3.l. Eradikace úporných a přemnožených plevelů v cukrové řepě. V rámci programu bylo upřesněno, že jako doklad prokazující nárok na dotaci je možné uplatnit fotografie každé uplatňované operace (prostřednictvím GTFoto). Dále byl dotační program 3.I. převeden z důvodu zjednodušení a snížení byrokracie z nákladového vykazování na systém sazeb.

Pro rok 2025 se podařilo realizovat zavedení systému sazeb i v rámci dotačního programu 8.F. Nákazový fond.

Do programu 9.E. Školní závody byl doplněn nový podporovaný obor vzdělávání: Ekologické zemědělství (41-31-N/07).

V roce 2025 nebyl realizován původně navržený program 19.A. Podpora na účast producentů a zpracovatelů mléka v režimu jakosti Q CZ.

V rámci dotačního programu 20. Zlepšení životních podmínek v chovu hospodářských zvířat byly žadatelům vypláceny zálohy ve výši 50 % z celkové předpokládané částky uvedené v žádosti o dotaci. Zálohy byly vypláceny z důvodu dlouhodobě přetrvávající obtížné ekonomické situace a vysokých cen vstupů v průběhu platného dotačního období.

Dále došlo pro rok 2025 k úpravě programu 20.A. Zlepšení životních podmínek v chovu dojnic a podprogramů 20.A.a., 20.A.b., 20.A.c., 20.A.d., 20.A.e. Žadatel již neměl povinnost doložit doklad, že byl v průběhu celého sledovaného období daného dotačního podprogramu registrovanou osobou podnikající v ekologickém zemědělství. Přínosem této úpravy je snižování byrokratické zátěže v rámci administrace zemědělských národních dotací.

Další změnou u dotačního programu 20 byla úprava požadavků v rámci nastavení podmínek poskytování podpory dotačního programu. Chovatel byl povinen plnit nejen základní a zlepšené životní podmínky v chovu hospodářských zvířat, ale také ustanovení zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, v platném znění.

V roce 2025 byl oproti roku 2024 realizován dotační program 20.G., který je zaměřen na zlepšení životních podmínek v chovech ovcí a koz.

Administrace dotačních programů dle Zásad patří od 1. 1. 2020 plně do kompetence SZIF. Výjimkou je dotační program 6. Genetické zdroje, který je prováděn Ministerstvem zemědělství a jsou vydány samostatné Zásady.

Ministerstvo zemědělství ČR podporovalo v roce 2025 Centra odborné přípravy, z programu 129 720 Centra odborné přípravy 2024–2028. V Centrech odborné přípravy se zvyšuje kvalita odborného vzdělávání žáků a studentů středních a vyšších odborných škol. Pomocí učebních pomůcek se učí žáci a studenti pracovat především s nejnovějšími mechanizačními prostředky, prvky digitalizace, automatizace a robotizace v oblasti zemědělství a lesnictví, potravinářství a veterinářství. V roce 2025 byly pořízeny pro žáky např. traktory pro precizní zemědělství, polní roboty, simulátory strojů, drony a software pro zpracování dronových dat, virtuální pitevní stoly, senzorické analyzátory.

V roce 2025 pokračovala podpora potravinových bank prostřednictvím národního dotačního programu 18 Podpora činnosti potravinových bank a dalších subjektů s humanitárním zaměřením (k 14. 5. 2026 ve výši 102,6 mil. Kč). Pomoc občanům je zajišťována i prostřednictvím projektu Pompo III, na který od května 2023 do dubna 2026 byly vyčleněny prostředky z Evropského sociálního fondu a rozpočtu. Potravinové banky vyvíjejí činnost v 15 regionálních logistických centrech a centrálním Logistickém centru v Praze.

Další podpora určená potravinovým bankám od státu plyne ze strukturálních fondů Evropské unie. Ministerstvo životního prostředí naplňuje podporou potravinových bank programy zaměřené na prevenci odpadu a omezování plýtvání s potravinami. Investice do vybavení a zázemí bank byly využity na modernizaci skladů, pořízení svozové a manipulační techniky a zefektivnění distribuce potravin.

Česká federace potravinových bank a Potravinové banky Olomouckého kraje, Ostravy a Jihočeského kraje v době povodní v září 2024 zřídily krizové štáby. Dodávaly balenou pitnou vodu, rychlé občerstvení pro záchranáře a krizový materiál. V roce 2025 bylo rozhodováno o zapojení potravinových bank do národního plánu krizových akcí.

Potravinové banky fungují především na regionálním principu. Na potravinové banky se obrací stále více potřebných osob. Roste počet výdejen, existují i pojízdné výdejny. Banky deklarují i rostoucí množství potravin a drogerie, které jsou dodávány do bank. Velkou část dodávají obchodní řetězce, další potraviny a drogerie pro potřebné jsou získávány od zemědělců, výrobců, shromážděné ze sbírek. Potravinové banky začaly nově svážet ve večerních hodinách polotovary, mléčné výrobky a maso.

V České republice se konají od roku 2012 Sbírky potravin (dříve Národní potravinové sbírky). V roce 2025 proběhlo jak jarní, tak podzimní kolo Sbírky potravin. Do sbírky se zapojily prodejny Albert, BILLA, COOP, dm drogerie markt, Globus, Kaufland, Lidl, MAKRO, PENNY, Tesco a Teta drogerie, také on-line obchody Billa e-shop, dm drogerie markt, Košík.cz, Rohlík.cz, iTesco.cz a Teta drogerie. Sbírka potravin byla realizována pod záštitou prezidenta ČR, ministra zemědělství, ministra práce a sociálních věcí a Evropské federace potravinových bank.

Národní rozvojová banka (NRB) pokračovala v činnosti v souladu s novou bankovní strategií. V nabídce produktů nebyly v roce 2025 ve větší míře zastoupeny záruky.

Národní rozvojová banka poskytovala v roce 2025 záruky v programu Záruky rozvojové spolupráce. V rámci této podpory byla poskytnuta 1 záruka, v celkové výši 4,0 mil. Kč, výše zaručovaných úvěrů činila 5,0 mil. Kč. Dále byl v roce 2025 vyhlášen program Záruky ELEKTROMOBILITA, ve kterém byly poskytnuty 3 záruky, v celkové výši 1,5 mil. Kč, výše zaručovaných úvěrů činila 2,1 mil. Kč.

Zájem v oblasti úvěrové byl o program Povodňový restart. Úvěry v tomto programu byly určeny na obnovu a rozvoj podnikání zasaženého povodněmi. Příjem žádostí o tento program byl prodloužen do 31. 12. 2025.

V roce 2025 poskytla Národní rozvojová banka potravinářským podnikům v rámci OP TAK, z programu Úvěry-Úspory Energie celkem 8 úvěrů v celkové výši 44,7 mil. Kč, z programu Úvěry-FVE 77 úvěrů ve výši 111,8 mil. Kč. Mezi další poskytnuté úvěry ze strany NRB patřily v roce 2025: dva poskytnuté úvěry ve výši 23,4 mil. Kč (produkt Úvěry Povodňový restart) a dva poskytnuté úvěry ve výši 19,4 mil. Kč (produkt Transformace – úvěr pro uhelné regiony).

Na konci roku 2025 spustilo MPO ve spolupráci s Národní rozvojovou bankou záruční program na podporu podnikání Národní záruka. Tento nový produkt v rámci programu ZÁRUKA 2024–2030 je určen pro živnostníky a malé a střední podniky, kteří chtějí získat bankovní úvěry na financování svých provozních i investičních projektů. Maximální výše zaručovaného úvěru je 20 mil. Kč, doba ručení je deset let.

Podpory PGRLF

Stejně jako v předešlých letech poskytoval PGRLF i v roce 2025 podporu formou dotací části úroků z komerčních úvěrů, a to zemědělským prvovýrobcům, zpracovatelům zemědělských produktů a výrobcům potravin, či podnikatelům v oblasti lesního hospodářství a zpracování dřeva (programy Zemědělec, Podpora nákupu půdy, Potravinář, Zpracovatel, Zpracovatel dřeva, Lesní hospodář).

Cílem hlavního a nejčastěji využívaného programu Zemědělec je podpořit zemědělské prvovýrobce v investicích do zemědělské techniky a na výstavbu, pořízení nebo zhodnocení nemovitého majetku v zemědělských podnicích. Celkový objem úvěrových prostředků, na které je žadateli možné v programu Zemědělec poskytnout podporu (za dané období příjmu žádostí), je v případě investic do zemědělské techniky 15 mil. Kč a v případě investic do nemovitostí 75 mil. Kč. Sazby podpory jsou stanoveny podle ekonomického vyhodnocení všech přijatých žádostí vždy za období od 1. října do 30. září následujícího roku, v roce 2025 byla sazba stanovena ve výši 2 % p. a. s 1% navýšením pro začínající podnikatele, kteří nejsou zapsáni v evidenci zemědělského podnikatele déle než 24 měsíců před podáním žádosti.

PGRLF po celý rok 2025 přijímal také žádosti v programu Podpora nákupu půdy. V rámci programu Podpora nákupu půdy je poskytována úroková podpora zemědělským prvovýrobcům na nákup zemědělské půdy. Podpora je poskytována v režimu de minimis, a to až do maximální výše podpory pro jeden podnik. V roce 2025 byla zvýšena na korunový ekvivalent částky 50 000 EUR. Limit se počítá pro skupinu propojených podniků považovaných za jeden podnik, a to za průběžné tříleté období. Program je určen pro malé a střední podniky.

V programech Podpora nákupu půdy, Potravinář, Zpracovatel, Zpracovatel dřeva, Lesní hospodář stanovuje PGRLF sazbu podpory vždy za každé ukončené čtvrtletí na základě ekonomického vyhodnocení přijatých žádostí. V roce 2025 byla stanovena sazba za první čtvrtletí ve výši 2,20 % a za zbývající čtvrtletí shodně ve výši 2,0 % p. a.

PGRLF poskytuje také podporu pojištění. Cílem programů podpory pojištění je zpřístupnění pojistné ochrany subjektům v oblasti zemědělství a lesního hospodaření, a tím dosažení vyšší ochrany podnikatelských aktivit před nepředvídatelnými škodami. Formou podpory je poskytnutí finančních prostředků na úhradu části nákladů prokazatelně vynaložených na platbu pojistného.

Program Finanční podpora pojištění je určen zemědělským prvovýrobcům, kteří jsou malými nebo středními podniky a sjednali si pojištění plodin na ztráty způsobené přírodními pohromami, nepříznivými klimatickými jevy či škůdci, nebo pojištění hospodářských zvířat na ztráty způsobené chorobami zvířat, přírodními pohromami či nepříznivými klimatickými jevy. Žádosti je možné podávat vždy od 1. 1. do 31. 10. příslušného roku. Po ukončení příjmu žádostí je na základě ekonomického vyhodnocení přijatých žádostí stanovena procentní výše podpory. Procentní výše podpory byla pro rok 2025 stanovena ve výši 52 % prokázaných uhrazených nákladů na pojistné v rámci pojištění speciálních plodin, dále 42 % pro pojištění ostatních plodin a 50 % pro pojištění hospodářských zvířat.

V roce 2025 bylo stejně jako v předchozích letech možné podávat žádosti také v programech Pojištění lesních porostů a Pojištění lesních školek. V roce 2025 byla v těchto programech procentní výše podpory stanovena na maximální možné úrovni, tedy ve výši 50 % prokázaných uhrazených nákladů na pojistné.

Vedle úrokové podpory a podpory pojištění poskytuje PGRLF také podporu formou úročeného úvěru s možností snížení jistiny v programech Investiční úvěry Zemědělec a Investiční úvěry Lesnictví.

V případě Investičních úvěrů Zemědělec je žadatelům z řad malých nebo středních podniků poskytnut úvěr na pořízení investičního majetku, který souvisí se zemědělskou prvovýrobou. Podporováno není pořízení nebo zhodnocení nemovitého majetku. Podpora snížení jistiny úvěru mohla v roce 2025 činit max. 400 000 Kč a zároveň nejvýše 30 % z celkové výše poskytnutého úvěru, s výjimkou začínajících podnikatelů, u nichž činila podpora na snížení jistiny úvěru maximálně 40 % z celkové výše poskytnutého úvěru. Úvěr lze

poskytnout ve výši od 100 tis. Kč do 10 mil. Kč a doba jeho splatnosti je vždy minimálně 2 roky a nepřesáhne 15 let. Od roku 2024 již program není limitován počtem přijatých žádostí, a příjem žádostí tak byl v roce 2025 umožněn po celý kalendářní rok.

V programu Investiční úvěry Lesnictví je poskytována finanční podpora podnikatelům působícím v oblasti lesního hospodaření nebo provozujícím lesní školkařskou činnost, a dále vlastníkům, pachtýřům nebo nájemcům lesa (včetně obcí) na pořízení investičního majetku s výjimkou nemovitostí, které souvisí s lesním hospodářstvím. Podpora je poskytována v režimu de minimis.

Úvěr bylo v roce 2025 možné poskytnout ve výši od 100 tis. Kč do 10 mil. Kč a doba jeho splatnosti byla nejméně 2 roky a nepřesáhla 15 let. Podpora snížení jistiny úvěru mohla v roce 2025 činit max. 500 000 Kč, a zároveň max. 40 % z celkové výše poskytnutého úvěru. Příjem žádostí probíhal v roce 2025 již v 7. kole příjmu žádostí, se stanovenou kapacitou 150 žádostí.

V roce 2025 PGRLF vyplatil v rámci programu Podpora pojištění, určeného na podporu pojištění plodin a hospodářských zvířat, podpory ve výši 461 mil. Kč (viz tab. T2.2/01). Podrobné členění podpor PGRLF je uvedeno v tab. T2.2/03.

T2.2/03 - Podpory PGRLF, a. s., podle typu podniků a programů - stav v roce 2025

Podle typu organizace	Počet žádostí	Z toho schváleno	Výše podporovaných úvěrů (tis. Kč)	Přislíbené podpory (tis. Kč)	Vyplacené podpory (tis. Kč)
SHR	2 386	1 455	3 366 759	315 706	**323 737**
s.r.o.	1 113	627	2 827 405	263 687	**196 903**
a.s.	603	333	2 718 688	303 846	**179 013**
ZD	498	307	1 724 971	199 131	**164 792**
Ostatní	17	12	34 132	2 557	**4 544**
ČR celkem[1)]	**4 617**	**2 734**	**10 671 954**	**1 084 926**	**868 990**
Podle typu programu					
I - zemědělec	3 693	2 024	8 531 032	868 587	**764 891**
I - půda	0	0	0	0	**1 433**
Podpora nákupu půdy (od r. 2013)	719	586	1 728 659	184 661	**75 540**
Zpracovatel Dřeva (Dřevozpracující provozovny)	21	12	28 646	2 015	**1 448**
Lesní hospodář (Lesy stroje)	123	95	340 414	25 688	**24 027**
Zpracovatel (od r. 2015)	10	3	16 319	1 694	**1 487**
Potravinář (od r. 2023)	51	14	26 884	2 281	**163**
Celkem[2)]	**4 617**	**2 734**	**10 671 954**	**1 084 926**	**868 990**
Mládí (Začínající podnikatel) [3)]	143	82			

1) Součty hodnot za jednotlivé organizace se nemusejí rovnat hodnotě celkem z důvodu zaokrouhlování.

2) Součty hodnot za jednotlivé typy programu se nemusejí rovnat hodnotě celkem z důvodu zaokrouhlování.

3) Tento program není zahrnut do součtu ČR celkem.

Pramen: PGRLF

Zpracoval: M. Bříšková (ÚZEI)

2.3 Podpory tržních cen a organizace trhu mimo Strategický plán SZP

Podpory tržních cen zahrnují jak podpory cen výrobců, tak podpory cen spotřebitelů. Srovnání prostředků vyplacených v rámci Společné organizace trhu (SOT) v letech 2024 a 2025 uvádí tab. T2.3/01.

T2.3/01 - Výdaje na Společnou organizaci trhu a ostatní tržní regulace (mil. Kč)[4)]

Komodita	2024			2025[p]		
	celkem	z toho		celkem	z toho	
		ČR	EU		ČR	EU
Mléko						
Mléko do škol	152,2	76,8	75,3	147,4	72,0	75,4
Zvláštní opatření na podporu trhu v odvětví mléka a ml. výrobků - soukromé skladování mlékárenských výrobků	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Víno						
Restrukturalizace a přeměna vinic	1,5	0,0	1,5	0,0	0,0	0,0
Podpory v rámci SOT s vínem	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Včelařské produkty - zlepšení výroby	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ovoce a zelenina						
Organizace producentů ovoce a zeleniny[1)]	164,5	0,0	164,5	91,5	0,0	91,5
Ovoce a zelenina do škol[2)]	140,2	55,7	84,6	143,8	58,1	85,7
Mimořádné podpory pro přizpůsobení pro producenty v zemědělských odvětvích[3)] - ovoce	336,7	51,4	285,3	110,2	17,8	92,4
Mimořádné podpory pro přizpůsobení pro producenty v zemědělských odvětvích[4)] - povodně	0,0	0,0	0,0	165,4	0,0	165,4
Propagace zemědělských produktů	0,0	0,0	0,0	5,3	0,0	5,3
Strategický plán 2023+ - Sektorové intervence						
Podpory produktů včelařství	88,9	44,4	44,4	91,8	45,9	45,9
Restrukturalizace a přeměna vinic	29,2	0,0	29,2	58,1	0,0	58,1
Investice v odvětví vína	38,7	0,0	38,7	34,4	0,0	34,4
Organizace producentů ovoce a zeleniny	0,0	0,0	0,0	139,5	0,0	139,5
Organizace producentů vajec	29,9	0,0	29,9	76,5	0,0	76,5
Organizace producentů okrasných rostlin	2,3	0,0	2,3	23,6	0,0	23,6
Organizace producentů brambor	8,8	0,0	8,8	12,2	0,0	12,2
Zemědělské BPS a fotovoltaické elektrárny	4 000,0	4 000,0	0,0	4 192,0	4 192,0	0,0
Celkem	**4 992,9**	**4 228,3**	**764,5**	**5 291,7**	**4 385,8**	**905,9**

p = předpoklad k 30. 6. 2026

1) Včetně předběžně uznaných organizací producentů ovoce a zeleniny.

2) Údaje za marketingový rok.

3) Mimořádné podpory byly vyplaceny v roce 2024 na základě Nařízení vlády č. 264/2024 Sb. a v roce 2025 na základě Nařízení vlády č. 326/2025 Sb. V roce 2024 a 2025 nebyly vypláceny žádné subvence na vývoz.

4) Mimořádné podpory byly vyplaceny v roce 2025 na základě Nařízení vlády č. 326/2025 Sb.

5) Součty hodnot za EU a ČR se nemusejí rovnat hodnotě celkem z důvodu zaokrouhlování.

Pramen: SZIF, FADN

Zpracoval: M. Bříšková (ÚZEI)

V září 2024 zasáhly ČR povodně výrazných rozměrů (především Moravskoslezský a Olomoucký kraj a částečně další kraje). Jednou z nejvíce zasažených oblastí bylo Jesenicko. Ministr zemědělství jednal se zemědělci o kompenzacích škod, se starosty o obnově vodních toků a s představiteli Asociace Obnova 2024+ o dalších krocích zaměřených na obnovu regionu. V roce 2025 byly v rámci mimořádných opatření vyplaceny kompenzace škod po povodních za rok 2024. Ministerstvo zemědělství připravilo systém podpory pro zemědělce a zahájilo bezúplatné převody pozemků obcím na výstavbu rodinných domů mimo záplavová území. Mimořádná finanční podpora pro zemědělská odvětví zasažená nepříznivými klimatickými jevy a přírodními katastrofami v České republice byla poskytována pěstitelům zemědělských plodin, kteří byli zasaženi nepříznivými klimatickými jevy a přírodními katastrofami v České republice v září 2024. Nařízení Komise (EU) 2025/1137 ze dne 10. června 2025 a Nařízení vlády č. 326/2025 Sb. (o stanovení některých podmínek provádění mimořádné finanční podpory pro zemědělská odvětví zasažená nepříznivými klimatickými jevy a přírodními katastrofami v České republice) tvořily právní rámec podpory. Peníze byly poskytnuty z evropské zemědělské rezervy.

Mimořádná podpora byla poskytována na: brambory, cukrovou řepu, kukuřici na zrno, slunečnici, sóju, řepku, jednoleté pícniny (hrách včetně pelušky, bob, lupina, vikev včetně vybraných směsí), víceleté pícniny (vojtěška, jetel, štírovník, vičenec, tolice, komonice včetně vybraných směsí), zeleninu (s vysokou pracností, s velmi vysokou pracností). Příjem žádostí probíhal přes Portál farmáře od 8. 9. do 22. 9. 2025. Podpora na jednotlivé plodiny byla vyplacena do 31. 12. 2025 v celkové výši 165,4 mil. Kč. Celkem bylo podáno 423 nároků o podporu od 285 žadatelů. Pro jednotlivé druhy plodin byly stanoveny sazby mimořádné podpory na základě výpočtů Ústavu zemědělské ekonomiky a informací.

Státní zemědělský intervenční fond (SZIF) přijímal žádosti o dotace na zmírnění škod na zemědělských pozemcích a hospodářských zvířatech způsobených povodní. Odškodné mohli získat také zemědělci, kteří měli splavenou ornici z polí, na pozemcích zanesené sedimenty, kamení, popadané stromy. Kompenzace mohli zemědělci žádat i na utonulá hospodářská zvířata (od 1. do 15. 9. 2025). Žádosti bylo možné podávat v aplikaci Portálu farmáře SZIF do 15. 9. 2025.

Dotace byly vypláceny podle Zásad vypracovaných ministerstvem zemědělství. Výpočet škody na pozemcích a hospodářských zvířatech stanovila škodní komise podle předložených dokladů ze strany zemědělce. Kompenzace v podobě dotace mohli získat zemědělci se závažnými škodami v hodnotě minimálně 10 000 korun, a to až do výše 100 % prokázaných škod. Z této mimořádné národní dotace bylo v roce 2025 vyplaceno celkem 2,5 mil. Kč jako dotace na zmírnění škod (na hospodářských zvířatech) způsobených povodní v roce 2024. Náhrada za škody na pozemcích bude ze strany SZIF administrována v roce 2026.

V roce 2024 a 2025 byla vyplacena mimořádná podpora pěstitelům ovoce, jejichž produkční plochy byly zasaženy v roce 2024 mrazy. Nepříznivé klimatické jevy (mrazy) způsobily značné škody a ohrozily hospodářskou životaschopnost zemědělských podniků. Právně byla mimořádná podpora zakotvena v Nařízení Komise (EU) 2024/2030 ze dne 23. července 2024 a Nařízení vlády č. 264/2024 Sb., o stanovení některých podmínek provádění mimořádné finanční podpory pro odvětví ovoce postižené nepříznivými klimatickými jevy v roce 2024. Rozpočet na opatření se skládal z finančních prostředků EU a z rozpočtu ČR. Mimořádná podpora byla poskytnuta na následující ovocné druhy: jabloň, hrušeň, meruňka, třešeň, višeň, slivoň, švestka s výjimkou myrobalánu, broskvoň, rybíz černý, rybíz červený, rybíz bílý, maliník, ostružiník, jahodník, angrešt, borůvka a ořešák královský.

Podpora byla vyhlášena v roce 2024 a platby probíhaly až do konce ledna 2025. V roce 2025 byla mimořádná podpora vyplacena pěstitelům ovoce ve výši 110,2 mil. Kč, viz tab. T2.3./01.

Dále připadl v roce 2025 vysoký podíl výdajů v rámci společné organizace trhu na projekt Organizace producentů ovoce a zeleniny (91,5 mil. Kč), projekt Ovoce a zelenina do škol (143,8 mil. Kč). Největší podíl ze zdrojů ČR připadl kromě podpory ve formě Ovoce a zelenina

do škol na podporu Mléka do škol. U celkového objemu vyplacených podpor Mléko do škol došlo v roce 2025 k meziročnímu poklesu (o 4,8 mil. Kč na 147,4 mil. Kč).

Čerpání finančních prostředků v rámci sektorových intervencí uvedených ve Strategickém plánu SZP 2023+ je uvedeno v kap. 2.1.2.4.

3 ZEMĚDĚLSTVÍ A ROZVOJ VENKOVA

3.1 Obyvatelstvo venkova a struktura venkovského osídlení

Z celkového počtu 10 909 500 obyvatel Česka k 31. 12. 2024 žilo 3 781 853 (34,7 %) ve venkovských obcích (VO) a 7 127 647 (65,3 %) v městských obcích (MO). Obě tyto kategorie obcí (jejichž historické, metodologické a právní aspekty byly popsané v Zelené zprávě za rok 2024) jsou však vnitřně heterogenní. Popsání jejich rozmanitosti vyžaduje podrobnější členění souboru všech obcí Česka.[16]

V této kapitole jsou představeny charakteristiky obyvatelstva nejen ve VO a MO, ale i ve 38 velikostních kategoriích obcí sice s nestandardními hranicemi, ale s přibližně (v rámci možností) stejnou populační velikostí (každá kolem čtvrt milionu obyvatel)[17].

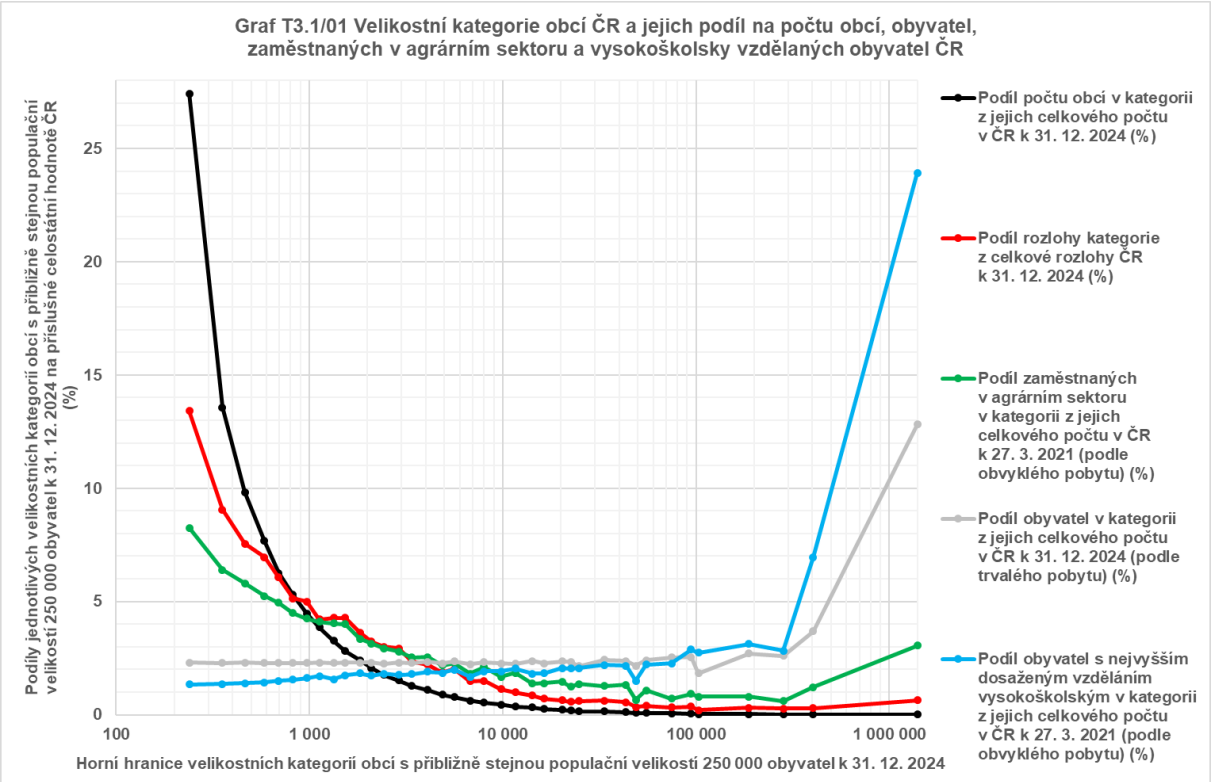
Z grafu T3.1/01 je patrný vztah mezi velikostními kategoriemi obcí a jejich zastoupením na celkové rozloze, na celkovém počtu obcí, obyvatel, zaměstnaných v agrárním sektoru (tj. v zemědělství, lesnictví a rybářství) a rovněž na celkovém počtu osob s vysokoškolským vzděláním. S několika málo výjimkami (včetně dvou největších kategorií zastoupených pouze Brnem a Prahou) platí, že s rostoucí velikostí obce klesá podíl zaměstnaných v agrárním sektoru. Například kategorie obcí do 240 obyvatel – která stejně jako většina ostatních kategorií reprezentuje přibližně 2,3 % počtu obyvatel ČR – představuje až 27,4 % ze souboru všech obcí ČR, 13,4 % rozlohy ČR, 8,3 % zaměstnaných v agrárním sektoru ČR, avšak pouze 1,3 % všech vysokoškolsky vzdělaných osob ČR.

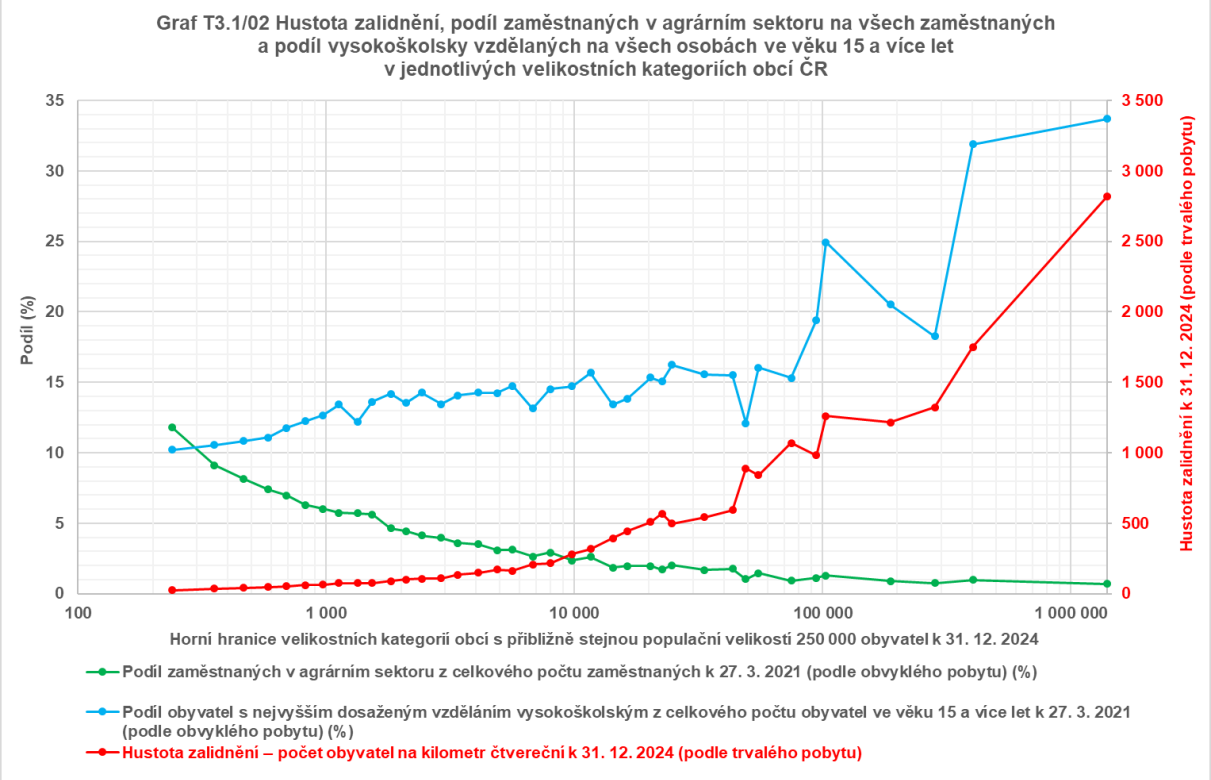
16 *Nevýhodou většiny kvalitativních proměnných užívaných za účelem klasifikace obcí je, že výsledné kategorie obcí jsou v*elmi často *nesrovnatelné z hlediska počtu obyvatel, a tedy i z hlediska hodnot ukazatelů popisujících vlastnosti obyvatel těchto kategorií. Menší velikost kategorie totiž vede k větší náhodné variabilitě hodnot, a proto u malých kategorií častěji pozorujeme extrémní hodnoty.*

Počet obyvatel obce (jehož použití v kontextu vymezování venkova bylo popsané v Zelené zprávě za rok 2024) je příkladem kvantitativní proměnné. Ty (na rozdíl od kvalitativních) naopak umožňují vytvoření kategorií obcí, jejichž celková populační velikost je srovnatelná. Proto je použití takovýchto kategorií obcí vhodnější i pro srovnávání hodnot demografických, sociálních, kulturních, ekonomických a jiných charakteristik obyvatel v nich žijících.

17 *I když tato konkrétní populační velikost není stejně vhodná pro všechny představené charakteristiky (což je zřejmé z různé míry „kostrbatosti" křivek v níže uvedených grafech), pro konzistentnost je zachována.*

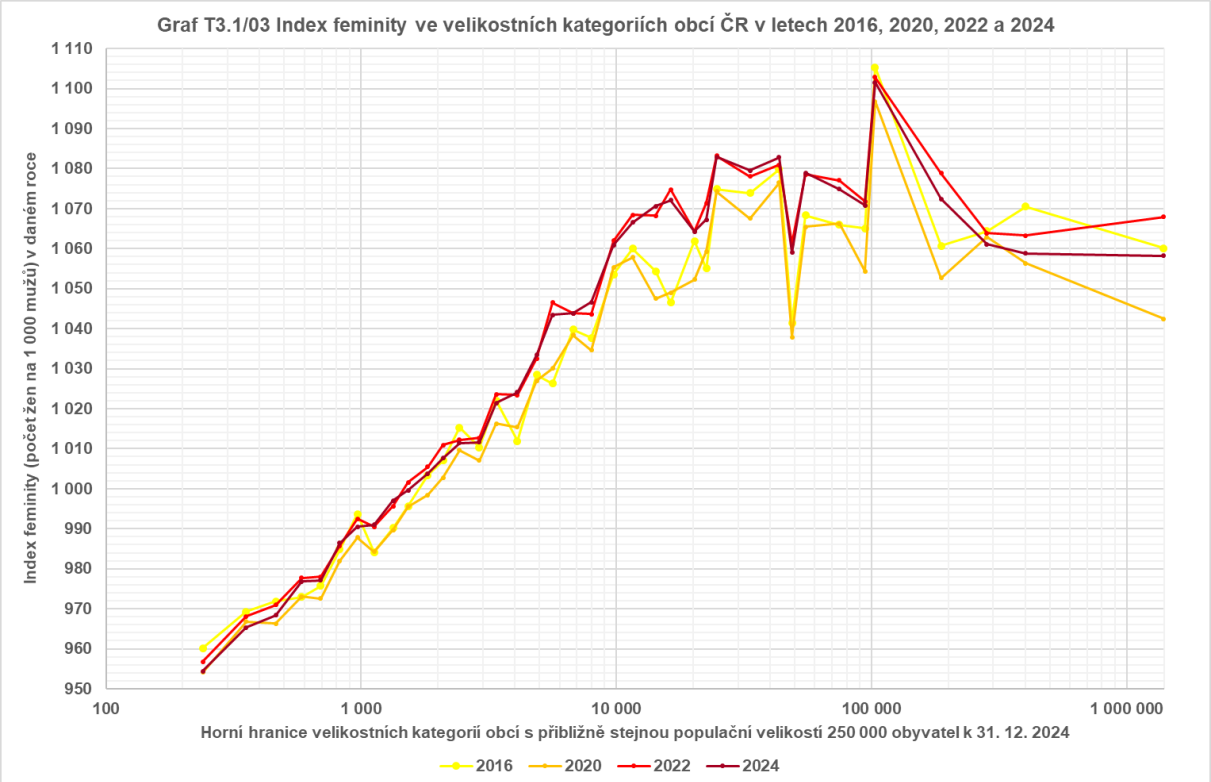
Pramen: Sčítání lidu, domů a bytů 2021, ČSÚ; Malý lexikon obcí České republiky 2025, ČSÚ
Zpracoval: P. Hurbánek (ÚZEI)

Pramen: Sčítání lidu, domů a bytů 2021, ČSÚ; Malý lexikon obcí České republiky 2025, ČSÚ
Zpracoval: P. Hurbánek (ÚZEI)

Graf T3.1/02 zřetelněji ukazuje rozdíly jednotlivých velikostních kategorií obcí v hustotě zalidnění (v ČR 138,3, ve VO 58,5 a v MO 532,3 obyvatel na km^2), v podílu zaměstnaných v agrárním sektoru na celkovém počtu zaměstnaných (v ČR 3,2 %, ve VO 6,4 % a v MO 1,5 %) i v podílu vysokoškolsky vzdělaných osob na celkovém počtu obyvatel ve věku 15 a více let (v ČR 17,6 %, ve VO 11,7 % a v MO 20,6 %) v příslušné kategorii. Kategorie nejmenších obcí s nejnižší hustotou zalidnění (24,0 obyvatel na km^2) je jedinou ze všech kategorií, kde podíl zaměstnaných v sektoru (11,8 %) převyšuje podíl vysokoškolsky vzdělaných (10,2 %).

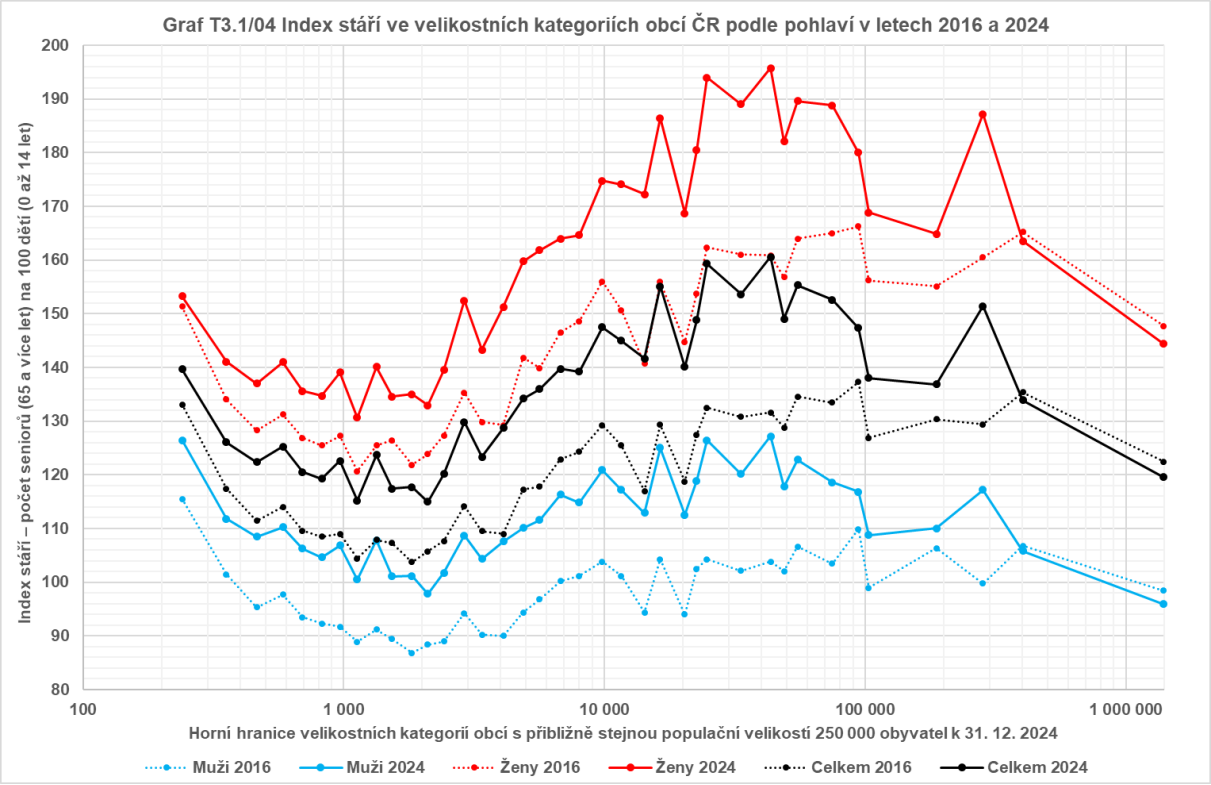
Při průměrném indexu feminity v ČR 1 037 žen na 1 000 mužů k 31. 12. 2024 se VO s hodnotou 994 (na rozdíl od MO s hodnotou 1 062) vyznačují převahou počtu mužů nad počtem žen. Z grafu T3.1/03 je zřejmý kontinuální nárůst tohoto ukazatele od nejmenších obcí až po obce s počtem okolo 25 000 obyvatel. Původně převažující trend klesajícího indexu feminity (v letech 2016 až 2019) vystřídala jeho stagnace v období vrcholící pandemie (2020 až 2021) a následně prudký (2022) až mírný (2023) nárůst během uprchlické vlny na 1 040 žen na 1 000 mužů (nejvyšší od roku 2008). Mezi lety 2020 a 2024 index feminity více nebo méně vzrostl téměř ve všech velikostních kategoriích obcí se třemi výjimkami: ve třetí největší kategorii (reprezentované pouze Ostravou) poklesl a ve dvou nejmenších kategoriích (s nejméně příznivými hodnotami) poklesl až stagnoval.

Pramen: Obyvatelstvo podle pohlaví a základních věkových skupin, ČSÚ; Malý lexikon obcí České republiky 2025, ČSÚ
Zpracoval: P. Hurbánek (ÚZEI)

Index stáří, tj. počet seniorů (65 a více let) na 100 dětí (0 až 14 let) dosahoval v roce 2024 v ČR průměrnou hodnotu 133,4. Ve VO je sice nižší (128,7) než v MO (136,0), avšak ve

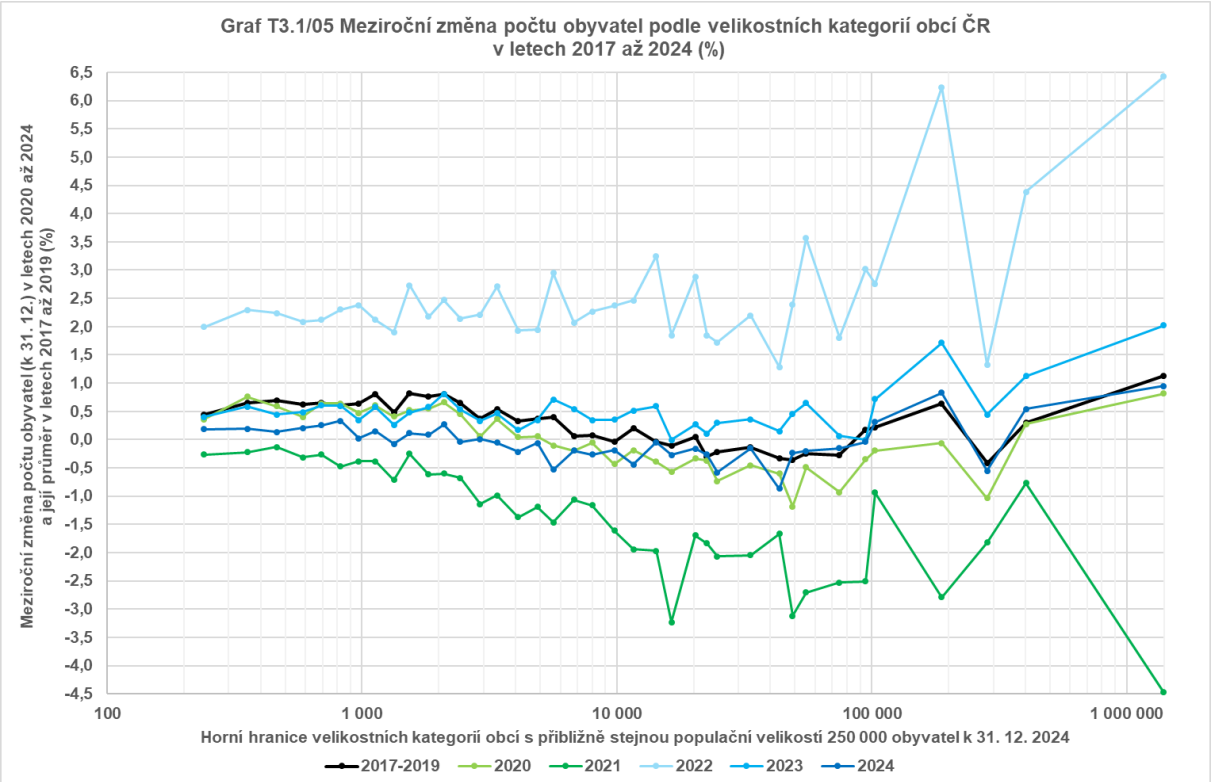
srovnání s rokem 2016 ve VO rostl rychleji (o 13,1) než v MO (o 12,6). Z grafu T3.1/04 je zřejmé, že nejnižších hodnot dosáhla kromě Prahy také většina obcí od 600 do 2 500 obyvatel, které stárly spíše podprůměrně rychle, a naopak nejvyšších hodnot dosáhla většina měst od 15 do 75 tisíc obyvatel, které stárly výrazně nadprůměrně rychle. Pouze ve dvou největších kategoriích (v Brně a v Praze) se index stáří snížil.

Pramen: Obyvatelstvo podle pohlaví a základních věkových skupin, ČSÚ; Malý lexikon obcí České republiky 2025, ČSÚ
Zpracoval: P. Hurbánek (ÚZEI)

Období let 2017 až 2019 bylo z pohledu meziročního indexu změny lidnatosti velmi stabilní: počet obyvatel se zvyšoval v ČR o 0,30 až 0,41 % ročně, ve VO o 0,37 až 0,51 % ročně a v MO o 0,26 až 0,36 % ročně. K výrazné následné změně počtu obyvatel došlo nejdříve zejména v důsledku pandemie a metodických úprav[18] spojených s rokem sčítání obyvatelstva 2021 (v ČR meziročně o -1,73 %) a o rok později především kvůli uprchlické vlně (v ČR meziročně o 3,00 %). Z grafu T3.1/05 je zřejmé, že tyto úbytky i přírůstky se zpravidla zvětšovaly se zvětšující se velikostí obcí. Průměrný meziroční růst z let 2017 až 2019 byl ve většině obcí s počtem přibližně do 5 000 obyvatel překonán pouze v roce 2022, zatímco ve větších obcích často i v roce 2023. Při meziročním přírůstku počtu obyvatel ČR v roce 2024 o 0,08 % zaznamenaly obce s počtem přibližně do 2 000 obyvatel obvykle malý přírůstek, zatímco ty větší zpravidla malý úbytek.

18 *Šanda, R., Štyglerová, T. (2022): Proč je nás po sčítání méně. Statistika & my – časopis ČSÚ.*

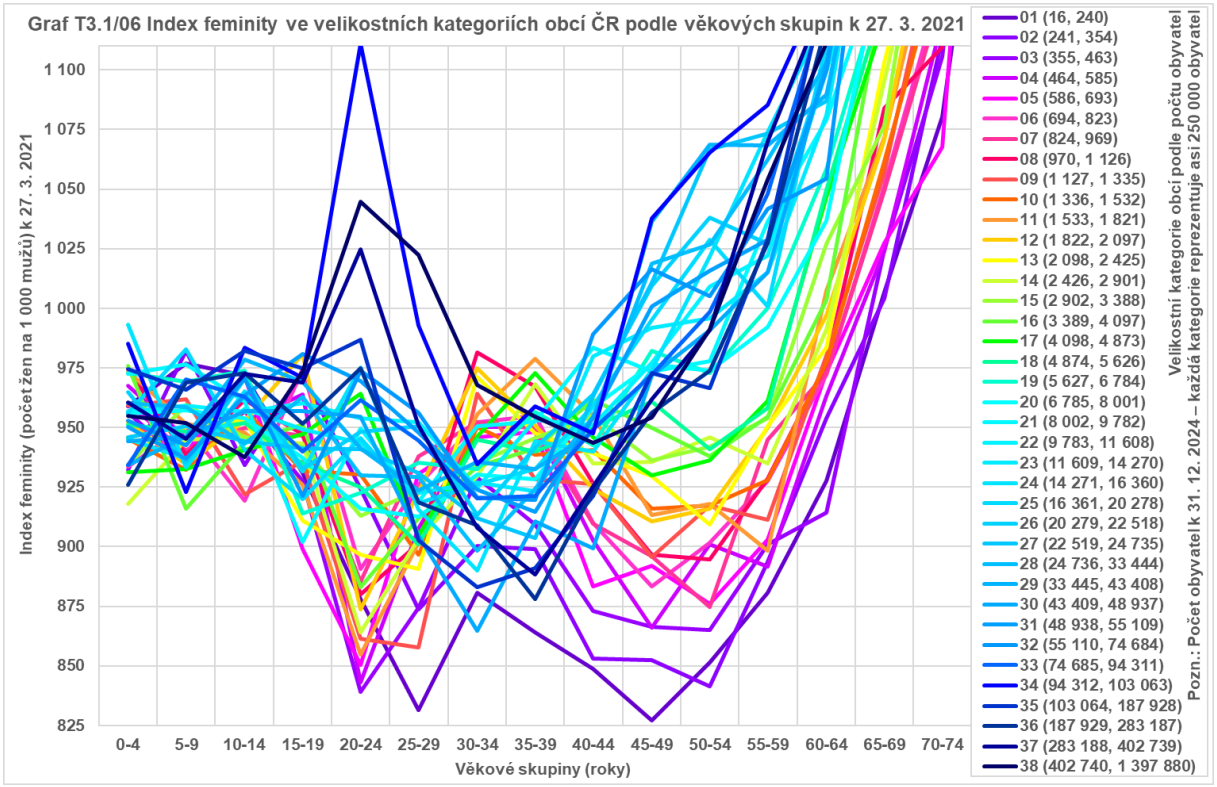

Pramen: Obyvatelstvo podle pohlaví a základních věkových skupin, ČSÚ; Malý lexikon obcí České republiky 2025, ČSÚ
Zpracoval: P. Hurbánek (ÚZEI)

Zjištění, že čím jsou obce menší, tím zpravidla větší podíl jejich obyvatel tvoří muži (graf T3.1/03), se týká především věkových skupin 20 až 24 let a 40 a více let. Z grafu T3.1/06 vyplývá, že v roce 2021 ve všech 13 nejmenších velikostních kategoriích obcí (do 2 425 obyvatel) dosahoval index feminity ve věkové skupině 50 až 54 let hodnoty maximálně 918 žen na 1 000 mužů. V následujících pěti kategoriích obcí (od 2 426 do 5 626 obyvatel) byl tento ukazatel výrazně vyšší (od 936 do 946 žen na 1 000 mužů). Ve všech větších kategoriích obcí přitom dosahoval minimálně 967 žen na 1 000 mužů. V roce 2011 tak výrazný rozdíl mezi menšími a většími obcemi v tomto ohledu nebyl.

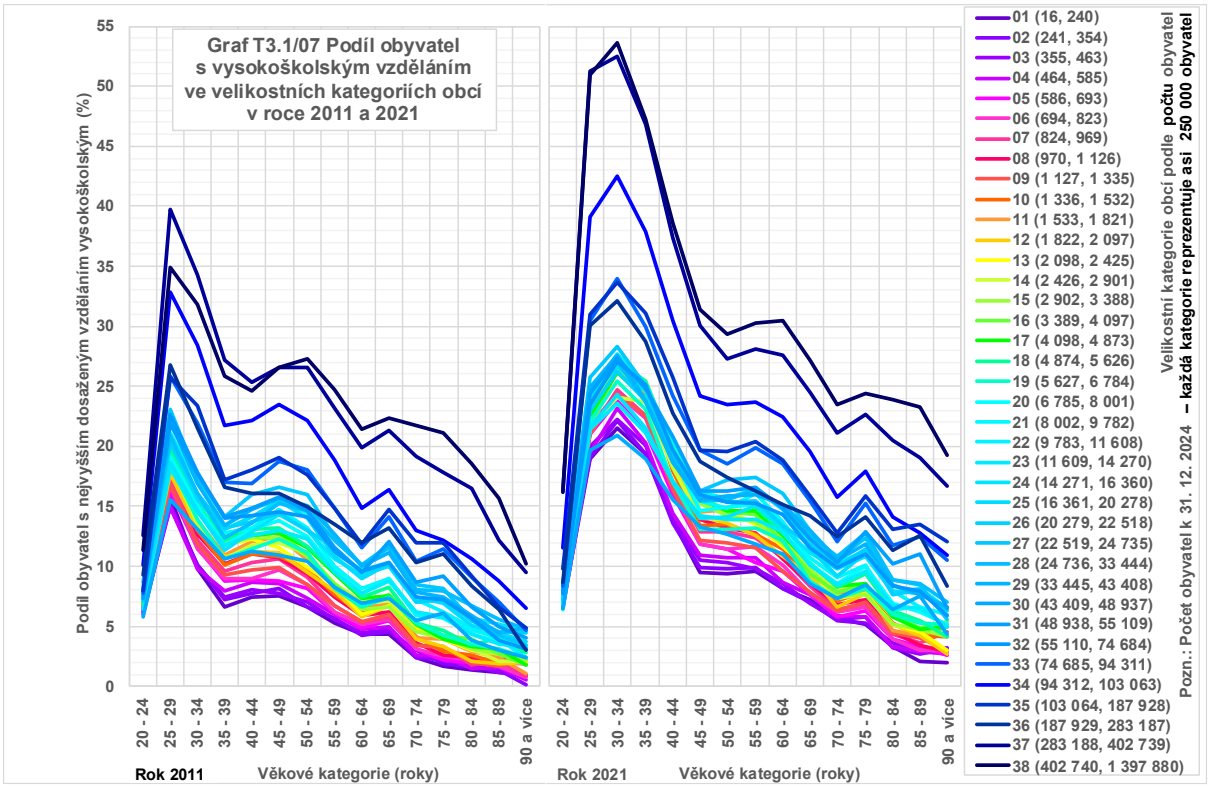
Podobně, téměř ve všech 16 nejmenších velikostních kategoriích obcí (do 4 097 obyvatel, s výjimkou 15. kategorie s 2 902 až 3 388 obyvateli), dosahoval index feminity ve věkové skupině 20 až 24 let hodnoty nejvíce 897 žen na 1 000 mužů. Ve všech větších kategoriích to bylo nejméně 916 žen na 1 000 mužů. I v tomto ohledu byly obce v roce 2011 podstatně méně rozrůzněné[19].

19 *V této věkové skupině je však změna mezi lety 2011 a 2021 jako důsledek okolností průběhu sčítání v roce 2021*, tedy *během omezeními souvisejících s pandemií, pravděpodobnější.*

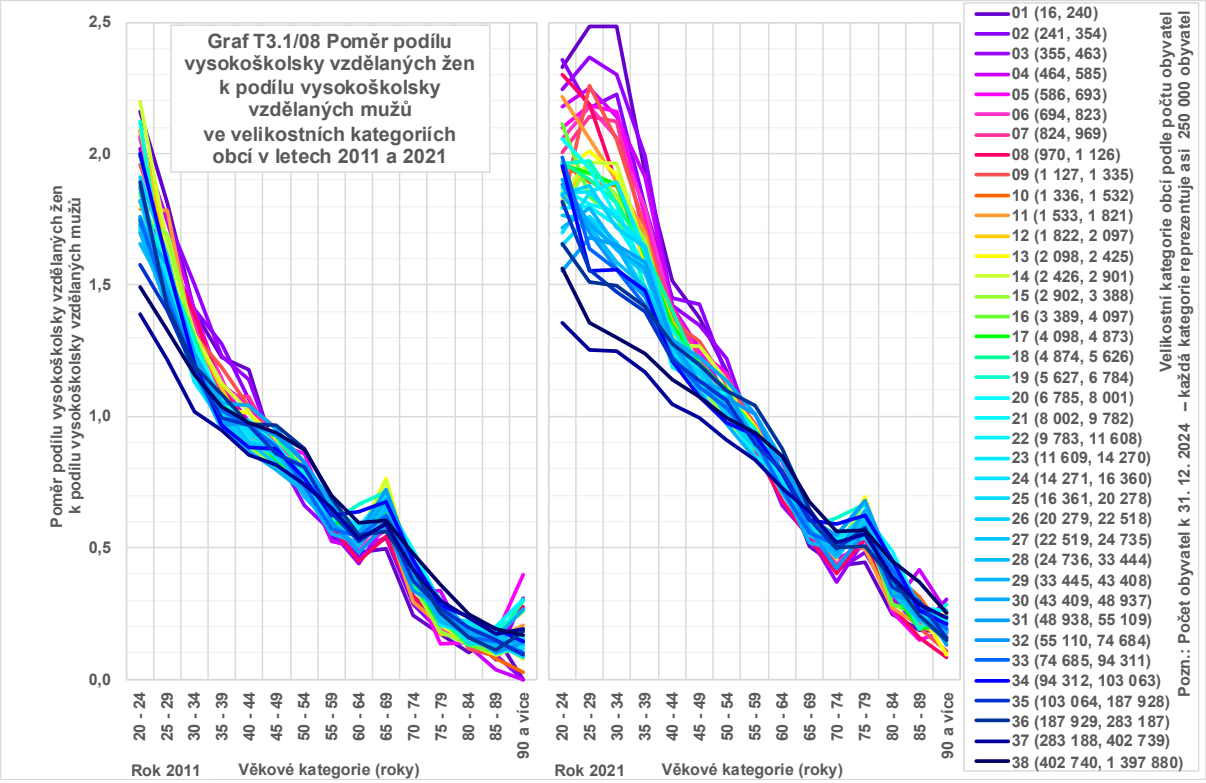
Pramen: Sčítání lidu, domů a bytů 2021, ČSÚ; Malý lexikon obcí České republiky 2025, ČSÚ
Zpracoval: P. Hurbánek (ÚZEI)

Vývoj vzdělanosti vyjádřené podílem vysokoškolsky vzdělaných ve věkových skupinách pro 38 velikostních kategorií obcí znázorněných v barevném spektru křivek pro roky 2011 a 2021 v grafu T3.1/07 napovídá, že mezi sčítáními došlo ke zvýšení vysokoškolské vzdělanosti a současně se zvětšil rozdíl v podílu vysokoškolsky vzdělaných ve věku kolem 30 let mezi jednotlivými velikostními kategoriemi obcí. Rovněž platí, že s větší velikostí obce plynule (názorně vyjádřeno barevnou škálou) roste podíl vysokoškolsky vzdělaných.

Pramen: Sčítání lidu, domů a bytů 2011 a 2021, ČSÚ; Malý lexikon obcí České republiky 2025, ČSÚ
Zpracoval: P. Hurbánek (ÚZEI)

Graf T3.1/08 znázorňuje, jaká existuje v populacích jednotlivých velikostních kategoriích obcí a v jednotlivých věkových skupinách rovnováha mezi vysokoškolsky vzdělanými muži a ženami, resp. jaké změny v populaci nastaly v tomto ohledu mezi posledními sčítáními. Nárůst vysokoškolské vzdělanosti mezi lety 2011 a 2021 se dotýkal specificky více žen, přičemž tato nerovnováha zpravidla narůstá se zmenšující se velikostí obcí. Například v nejmenší velikostní kategorii obcí byl v roce 2021 podíl vysokoškolsky vzdělaných žen ve věku 25 až 34 let téměř dva a půl násobně větší než podíl vysokoškolsky vzdělaných mužů (tedy přibližně v opačném poměru, než ve většině kategorií ve skupině 80 až 84 let). Zatímco ženy vůči mužům v nejmenších velikostních kategoriích obcí ve srovnání s ostatními kategoriemi v roce 2021 byly na tom ve věkových skupinách do 54 let nejlépe, ve věkových skupinách od 60 let výše byly na tom nejhůře. Patrná je rovněž dlouhodobá velká změna mezi generacemi, kdy podíly osob s vysokoškolským vzděláním ve věku přibližně 50 a více let byly v obcích různých velikostních kategorií více vyrovnané než podíly osob v nižším věku.

Pramen: Sčítání lidu, domů a bytů 2011 a 2021, ČSÚ; Malý lexikon obcí České republiky 2025, ČSÚ
Zpracoval: P. Hurbánek (ÚZEI)

3.2 Zaměstnanost a ekonomické postavení venkovské populace

Zaměstnanost

Ve 4. čtvrtletí 2025 činila míra zaměstnanosti[20] v ČR (zde podíl zaměstnaných na obyvatelstvu starším 15 let) 59,4 %, oproti předchozímu roku došlo k jejímu mírnému nárůstu (o 0,3 p. b.). Nejvyšší míru zaměstnanosti si udržuje převážně městský region Hl. m. Praha (66,9 %). Převážně venkovské regiony (Kraj Vysočina, Plzeňský, Jihočeský a Královéhradecký) průměru ČR nedosahovaly (58,9 %), zaměstnanost zde však byla vyšší než v krajích přechodných (58,2 %). Z převážně venkovských krajů má dlouhodobě nadprůměrnou zaměstnanost kraj Plzeňský (61,0 %). Ve většině regionů ČR míra zaměstnanosti republikového průměru nedosahovala. Nejnižší podíl zaměstnaných vykazovaly kraje Ústecký (56,1 %) a Zlínský (56,4 %), z převážně venkovských krajů pak Královéhradecký kraj (57,9 %).

Celkový počet zaměstnaných v ČR v průměru za rok 2024 dosáhl dle údajů ČSÚ 5 192,4 tis., ve srovnání s rokem 2023 došlo k nárůstu o 131,6 tis., tj. o 2,6 %. Na celkové zaměstnanosti v ČR se i nadále nejvíce podílejí přechodné regiony (51,2 %; nejméně pak Hl. m. Praha s 13,8 %). V odvětvové struktuře zaměstnanosti převládaly ve všech typech regionů služby, přičemž jejich podíl na zaměstnanosti dosahoval od 57,0 % v přechodných regionech přes 57,5 % v převážně venkovských až po cca 82,5 % v Hl. m. Praha. Podíl

20 *Pramen: Zaměstnanost a nezaměstnanost v ČR podle výsledků VŠPS (4. čtvrtletí 2025.), ČSÚ 2026.*

agrárního sektoru na zaměstnaných byl nejvyšší v převážně venkovských krajích, kde dosáhl 4,1 %, v přechodných v průměru 2,6 %, v Hl. m. Praze jen 0,4 %.

I na nižší regionální úrovni lze vidět specifika z hlediska odvětvové zaměstnanosti, tj. zejména vyšší podíly pracovníků v zemědělství (vč. lesnictví a rybářství) v menších obcích ve srovnání s obcemi většími (resp. městy). To potvrzují i výše zmíněné výsledky SLDB 2021, a to nejen v členění dle velikostních kategorií obcí, ale i dle kategorií obcí dle stupně urbanizace (MO, VO).

Nezaměstnanost a volná pracovní místa

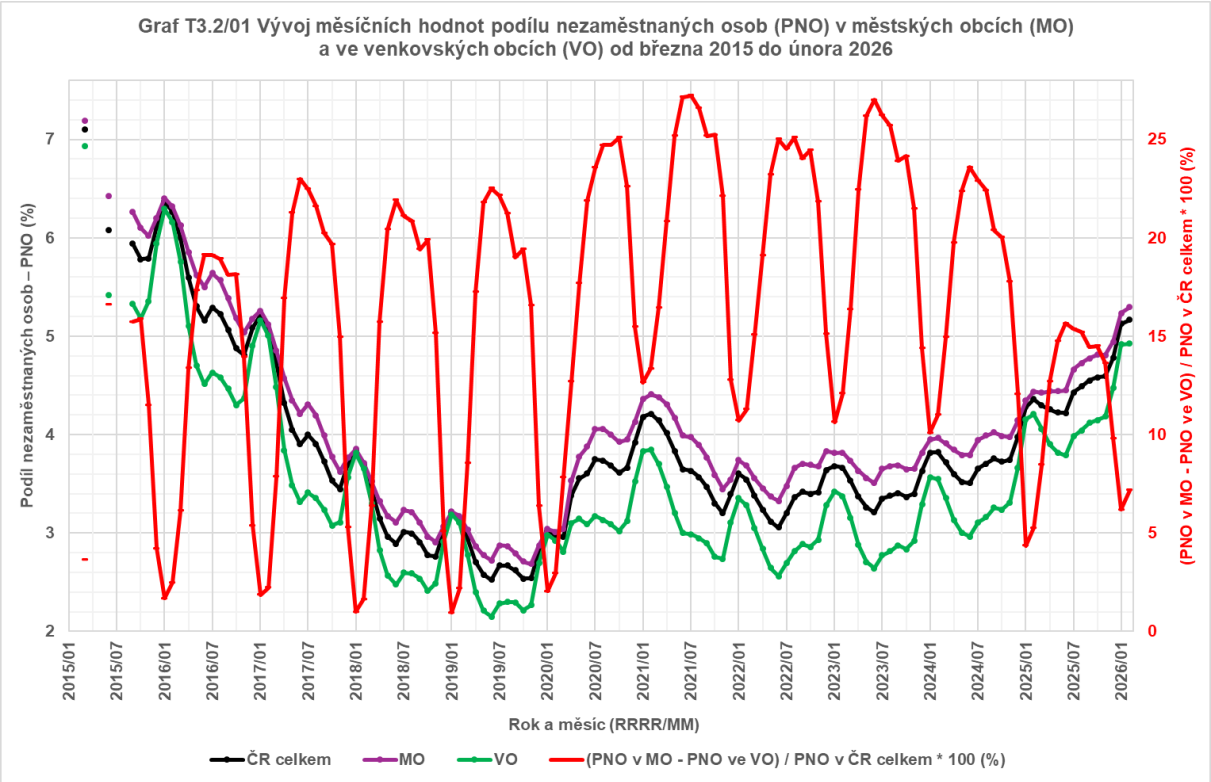
Míra nezaměstnanosti[21] na základě dat Eurostatu v ČR dlouhodobě zůstává (s občasnými výkyvy) nejnižší v EU. Dle dat za rok 2025 dosáhla hodnotu 2,8 % oproti 6,0 % v EU; hodnoty míry nezaměstnanosti nejbližší ČR vykazují Polsko a Malta (shodně cca 3,1 %).

Nezaměstnanost vyjádřená na základě dat MPSV průměrným podílem nezaměstnaných osob (PNO) se v roce 2025 zvýšila na 4,4 %. Nejvyšší nezaměstnanost tradičně vykazovaly Ústecký a Moravskoslezský kraj (6,7 %, resp. 6,2 %), nadprůměrnou nezaměstnanost měly podobně jako v minulém roce také kraje Karlovarský, Liberecký, Jihomoravský a Olomoucký. V osmi krajích ČR nezaměstnanost celorepublikového průměru nedosahovala, kromě Hl. m. Prahy (3,2 %) se jednalo také o všechny převážně venkovské kraje (z nich nejvyšší PNO měl Jihočeský kraj s 3,8 %).

Podle údajů MPSV bylo na úřadech práce v ČR v roce 2025 evidováno v průměru 305,9 tis. uchazečů o zaměstnání (nárůst o 6,3 % oproti roku 2024), přičemž jejich počet v průběhu roku 2025 rostl; k 31. 12. 2025 bylo evidováno 354,3 tis. uchazečů, z toho 332,9 tis. dosažitelných. Průměrný počet volných pracovních míst (VPM) v roce 2025 činil 92,7 tis. (větší pokles oproti předchozímu roku je významně ovlivněn změnou metodiky, v níž neobsazená volná pracovní místa se po 6 měsících nově vyřazují z evidence ÚP). Hodnota ročního průměru ukazatele počtu dosažitelných uchazečů připadajících na jedno volné pracovní místo (DU/VPM) v roce 2025 činila 3,3 (není však meziročně metodicky možné srovnávat s hodnotou 1,0 v roce 2024).

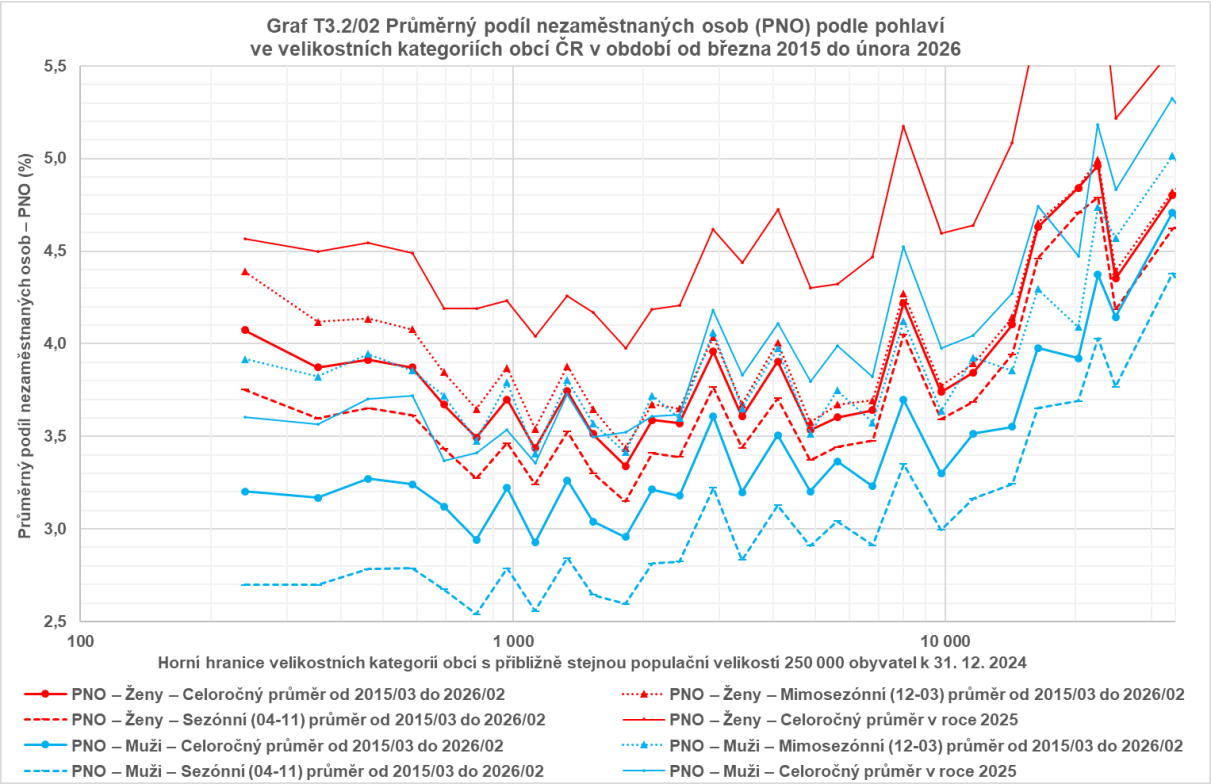
Ve venkovských obcích se dále projevují větší rozdíly v zaměstnanosti, resp. nezaměstnanosti mezi sezónním (duben až listopad) a mimosezónním (prosinec až březen) obdobím (mimosezónní období vykazuje vyšší nezaměstnanost) (graf T3.2/01). Spolu s nárůstem průměrného PNO v ČR v roce 2025 dochází ke zmenšování rozdílu mezi PNO ve VO a MO.

21 Total unemployment rate, Eurostat, 2026. Metodicky se odlišuje od míry nezaměstnanosti dle MPSV.

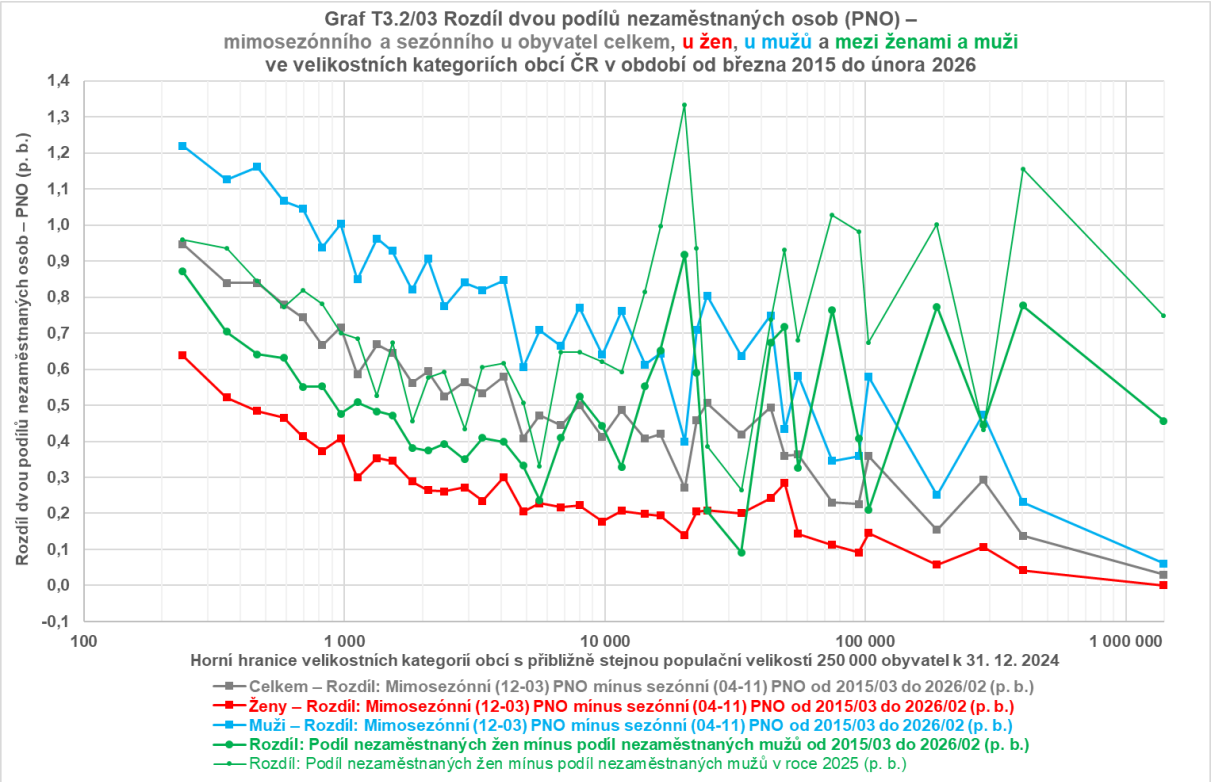
Pramen: Uchazeči o zaměstnání dosažitelní a podíl nezaměstnaných osob podle obcí, ČSÚ; Portál Otevřených dat, Statistiky nezaměstnanosti, Podíl nezaměstnaných osob – trvalá a kontaktní adresa – data, MPSV
Zpracoval: P. Hurbánek (ÚZEI)

Graf T3.2/02 znázorňuje vztah mezi velikostí obcí a průměrným PNO v členění podle pohlaví a sezónnosti. S výjimkami obcí do 1 000 až 2 000 obyvatel a více než asi 50 000 obyvatel platí, že s rostoucí velikostí obce narůstá průměrný PNO (za rok 2025 i za delší časové období), přičemž ženy mají dlouhodobě vyšší nezaměstnanost ve všech velikostních kategoriích obcí. Rok 2025 vykazuje vyšší hodnoty průměrného PNO a větší rozdíly mezi pohlavími než dlouhodobý průměr let 2015 až 2026.

Pramen: Uchazeči o zaměstnání dosažitelní a podíl nezaměstnaných osob podle obcí, ČSÚ; Portál Otevřených dat, Statistiky nezaměstnanosti, Podíl nezaměstnaných osob, trvalá a kontaktní adresa, MPSV; Malý lexikon obcí České republiky 2025, ČSÚ
Zpracoval: P. Hurbánek (ÚZEI)

Graf T3.2/03 názorně ukazuje, že rozdíly v PNO v průběhu roku jsou významné především v menších obcích. S rostoucí velikostí obce se tyto rozdíly obvykle snižují a ve velkých městech jsou sezónní výkyvy PNO již minimální. Tento jev se navíc výrazněji projevuje u mužů. Přestože křivka zachycující rozdíly mezi PNO mužů a žen v jednotlivých velikostních kategoriích obcí v ČR vykazuje značnou kolísavost (danou zejména specifickými lokálními podmínkami konkrétních obcí či měst zařazených do daných kategorií), lze vysledovat zřetelný trend u obcí s počtem přibližně do 6 000 obyvatel: s klesajícím počtem obyvatel obce zpravidla narůstají i rozdíly v PNO mezi pohlavími, což indikuje relativně horší uplatnitelnost žen z menších obcí na trhu práce.

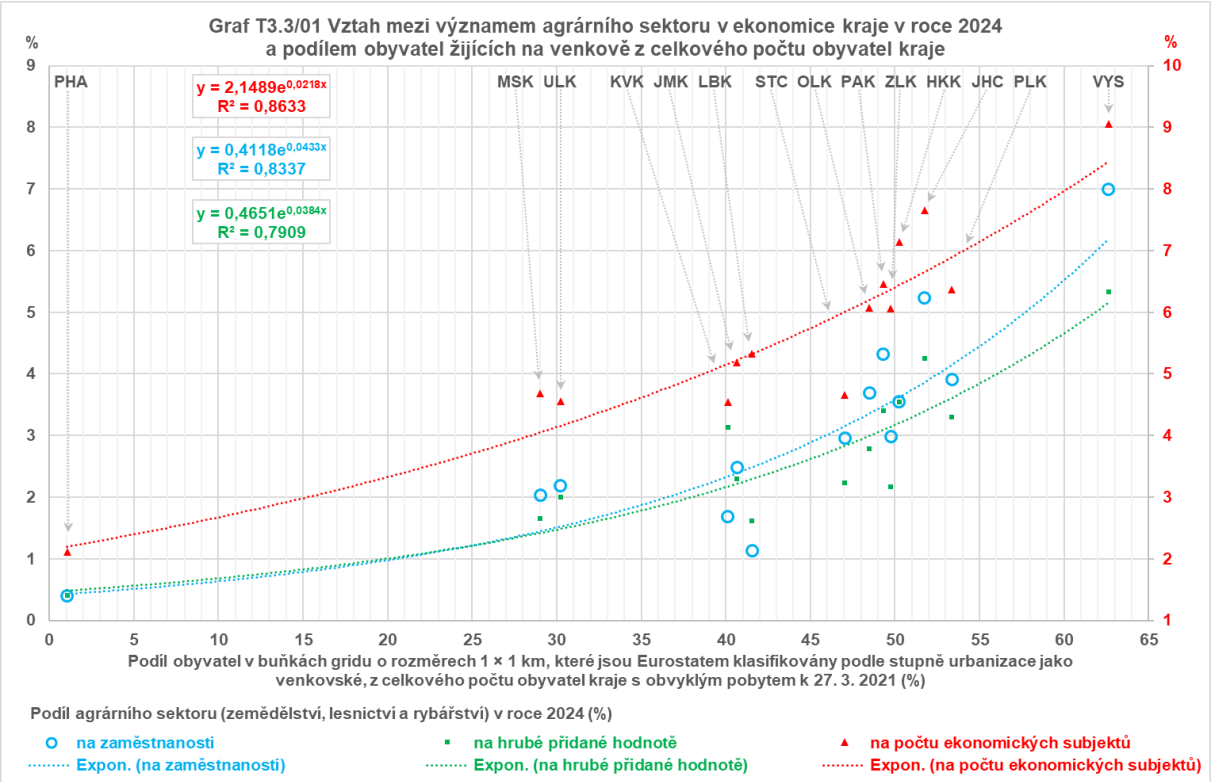
Pramen: Uchazeči o zaměstnání dosažitelní a podíl nezaměstnaných osob podle obcí, ČSÚ; Portál Otevřených dat, Statistiky nezaměstnanosti, Podíl nezaměstnaných osob, trvalá a kontaktní adresa, MPSV; Malý lexikon obcí České republiky 2025, ČSÚ
Zpracoval: P. Hurbánek (ÚZEI)

3.3 Podnikatelská struktura venkova ve vztahu k podporám zemědělské politiky

K 31. 12. 2024 bylo dle údajů ČSÚ v ČR registrováno celkem 2 836 017 ekonomických subjektů (údaj zahrnuje všechny evidované subjekty, tedy i ty, které v daný okamžik činnost nevyvíjejí, přesto však nezanikly; ekonomických subjektů se zjištěnou aktivitou bylo výrazně méně, a to 1 716 200). Na rozdíl od předchozího hodnoceného roku (2023), kdy počet ekonomických subjektů klesl, za rok 2024 došlo k nárůstu počtu subjektů o cca 35 tis. (tj. o 1,3 %). K nárůstu došlo ve všech třech kategoriích regionů dle venkovskosti – k nejvyššímu nárůstu došlo v Hl. m. Praze (o 2,5 %), menší nárůst zaznamenaly převážně venkovské regiony (o téměř 1 %) a kategorie přechodných regionů (o cca 0,85 %).

Z celkového počtu ekonomicky aktivních subjektů připadá na čtyři převážně venkovské kraje 30,9 % podniků (tj. méně, než činí jejich podíl na obyvatelstvu ČR (34,9 %)).

Výraznější odlišnosti mezi jednotlivými typy regionů vykazuje struktura podniků dle odvětví. Podíl podniků v agrárním sektoru na ekonomických subjektech celkem činil v ČR v roce 2024 4,9 %, nadprůměrný je opakovaně v regionech převážně venkovských (6,4 %) a klesá spolu s podílem venkovského obyvatelstva (na 5,3 % v přechodných a 2,1 % v Hl. m. Praze – viz graf T3.3/01).

Pramen: Propočty ÚZEI s využitím: Hrubá přidaná hodnota v krajích ČR 2024, ČSÚ; Ekonomické subjekty podle počtu zaměstnanců, ČSÚ; Veřejná databáze – Zaměstnaní podle odvětví ekonomické činnosti CZ-NACE, ČSÚ; Urban-rural Europe – Introduction to territorial typologies, Eurostat; NUTS 2024 classification, Eurostat; Applying the degree of urbanisation manual, Eurostat; GHS-DEGURBA Toolkit (v2.9), JRC EC; Populační grid SLDB (k 27. 3. 2021), ČSÚ; ArcČR® 4.3, ČÚZK, ČSÚ, ARCDATA PRAHA
Zpracoval: P. Hurbánek (ÚZEI)

Úhrn hrubé přidané hodnoty (HPH) dosáhl v roce 2024 za ČR při meziročním nárůstu o 4,5 % celkem hodnoty 7 355,7 mld. Kč, z toho připadalo na Hl. m. Prahu 1 985,7 mld. Kč (27,0 %), přechodné regiony 3 130,9 mld. Kč (42,6 %) a převážně venkovské regiony 2 239,1 mld. Kč (30,4 %). Nejvyšší meziroční nárůst HPH byl zaznamenán v Hl. m. Praze (5,3 %), následovaly převážně venkovské regiony s meziročním nárůstem HPH o 5,2 %. Nižší tempo nárůstu HPH zaznamenala skupina přechodných regionů (4,9 %).

Podíl jednotlivých sektorů na tvorbě HPH se při porovnání převážně venkovských a přechodných regionů zásadně neodlišoval; v obou skupinách více než polovinu tvoří služby (57,1 %, resp. 60,9 %) a významný podíl si uchovává průmysl bez stavebnictví (34,3 %, resp. 30,7 %). Obecně nízký podíl zemědělství (včetně lesnictví a rybářství) na tvorbě HPH byl pak jednoznačně vyšší v převážně venkovských krajích (3,3 %) než v přechodných regionech (2,3 %), nejnižší pak očekávatelně v převážně městském regionu Hl. m. Praze (0,4 %), kde služby tvořily 83,7 % HPH. Ve srovnání s rokem 2023 došlo k mírnému nárůstu podílu zemědělství na tvorbě HPH, a to ve skupině převážně venkovských regionů (o 0,4 p. b. z 2,9 % na 3,3 %) a ve skupině přechodných regionů (o 0,2 p. b. z 2,1 % na 2,3 %).

Podle velikosti subjektů dle počtu zaměstnanců nadpoloviční část, a to jak v ČR celkem, tak i v jednotlivých typech regionů, tvoří subjekty s neuvedeným počtem zaměstnanců. S rostoucím stupněm venkovskosti narůstá podíl podniků bez zaměstnanců (v Hl. m. Praze tyto

tvoří 29,3 %, v převážně venkovských krajích v průměru 40,5 %), naopak klesá podíl podniků se zaměstnanci. Zastoupení mikropodniků do 10 zaměstnanců ve venkovských krajích činilo 8,4 % (o 2,5 p. b. nižší než v ČR celkem).

Počet registrovaných mikropodniků[22] připadající na tisíc obyvatel dosáhl v roce 2024 průměrné hodnoty 25 v ČR (meziroční nárůst z 20 na 25 mikropodniků) při výrazných rozdílech mezi typy regionů dle venkovskosti (53 v Hl. m. Praha oproti 21 v přechodných krajích, resp. 19 v převážně venkovských krajích).

Na podporu malých soukromých podniků a mikropodniků na venkově (tvoří významnou příležitost pro podnikání a zaměstnávání lidí včetně inovačního potenciálu) byla v rámci PRV v období 2007–2013 zaměřena opatření pro tvorbu pracovních příležitostí a podporu využívání obnovitelných zdrojů. Poslední závazek z tohoto programového období byl proplacen v roce 2017. Cílem navazujícího PRV 2014–2020 bylo napomoci generační obnově v zemědělství, usnadnění diverzifikace do nezemědělských činností, stimulace vytváření pracovních míst na venkově a podpora agroturistiky. Program PRV byl prodloužen a pro roky 2021–2022 bylo stanoveno dvouleté přechodné období. Od roku 2023 započalo podávání žádostí v navazujícím programovém období v SZP 2023–2027, i nyní se záměrem podnítit ekonomickou aktivitu na venkově a napomoci diverzifikaci do nezemědělských činností. Prostřednictvím intervence 45.73 Investice do nezemědělských činností je zemědělským podnikatelům umožněna podpora do stavebních a technologických investic s cílem zajistit další zdroje příjmů z činnosti nezemědělské povahy. Kromě ekonomických přínosů pro samotné příjemce zakládá podpora i pozitivní efekt pro rozvoj venkova. Podporuje zaměstnanost v dané lokalitě, a to včetně pracovních sil z menšinových nebo ohrožených skupin, napomáhá posílit ekonomický potenciál v regionech a přispívá k zachování nebo rozvoji služeb na venkově, a tím ke stabilizaci venkovských oblastí. Pro rok 2025 bylo v rámci intervence 45.73 podáno 446 žádostí s celkovým požadavkem na podporu ve výši 640 mil. Kč. V roce 2025 bylo vyplaceno 75 mil. Kč. V T3.3/01 jsou uvedeny údaje o čerpání podpor PRV 2014–2020(2022), v roce 2024 a v roce 2025.

22 *Na základě doporučení Komise č. 2003/361/ES, o definici mikropodniků, malých a středních podniků, je mikropodnik definován jako podnik, který zaměstnává méně než 10 zaměstnanců a jehož roční obrat a/nebo roční celková účetní rozvaha nepřekračují 2 mil. €. Na základě definice malých a středních podniků, která platí od 1. 1. 2005 (§ 2, odst. (2) písm. a), b) a c) Obchodního zákoníku), je malý podnik definován jako podnik s 10–50 zaměstnanci, ročním obratem v rozmezí 2–10 mil. € nebo aktivy ve výši 2–10 mil. €.*

T3.3/01- Počet přijatých, schválených a proplacených projektů - PRV opatření 6.1 a 6.4

PRV	Počet přijatých žádostí		Počet schválených žádostí[2)]		Počet proplacených projektů[1)]		Čerpání prostředků (mil. Kč)[3)]	
rok	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025
Priorita: 6A Usnadnění diverzifikace, vytváření a rozvoje malých podniků, jakož i pracovních míst								
6.1.1 Zahájení činnosti mladých zemědělců[4)]	.	.	0	0	.	.	85	30
6.4.1 Investice do nezemědělských činností	.	.	20	0	.	.	158	95
6.4.2 Podpora agroturistiky	.	.	0	0	.	.	56	9
6.4.3 Investice na podporu energie z obnovitelných zdrojů	.	.	0	0	.	.	0	0

1) Za konkrétní rok není údaj dostupný.

2) Ze všech žádostí, tedy i v předchozích letech registrovaných žádostí.

3) Jedná se o platby za projekty realizované na základě žádostí registrovaných v předchozích letech.

4) Čerpání podpor SZP 2023–2027 v 49.75 - Zahájení činnosti mladého zemědělce bylo podáno 781 žádostí v roce 2024 a 1 292 v roce 2025. V roce 2025 bylo ze všech podaných žádostí schváleno 381 žádostí a celkový objem vyplacených prostředků byl 584 mil. Kč.

Pramen: SZIF

Zpracoval: L. Podzemná (ÚZEI)

3.4 Údržba a obnova kulturních a venkovských prvků

Také v roce 2025 vyhlašovalo MZe národní program 129 670 (Údržba a obnova kulturních a venkovských prvků II), který zahrnoval podprogram 129 672 (Údržba a obnova stávajících kulturních prvků venkovské krajiny I). Podpora v rámci podprogramu 129 672 je určena na údržbu a obnovu stávajících památných staveb a objektů kulturně-historických hodnot (včetně kulturních památek) v extravilánu i intravilánu obcí do 2 000 obyvatel nebo v obci od 2 001 do 5 000 obyvatel, přičemž předmět dotace se nachází v místní části obce do 500 obyvatel.

Dotaci je možné čerpat na objekty jako jsou kaple (kaplička), křížová cesta, zvonička, boží muka, smírčí a jiné kříže, exteriérové sochy a sousoší, hřbitovy a hřbitovní zdi. Předmět dotace musí být zpřístupněný veřejnosti a nesmí sloužit k podnikatelské činnosti. Žadatelem může být obec, spolek (sdružení) a nadace, zájmové sdružení právnických osob, obecně prospěšná společnost, vlastník objektu, vlastník pozemku, na němž objekt stojí, uživatel pozemku, na němž objekt stojí. Minimální hodnota požadované dotace mohla činit 15 tis. Kč, maximální hodnota pak 300 tis. Kč, maximálně však 70 % vynaložených způsobilých výdajů (pro žadatele v obci do 2 tis. obyvatel) respektive 60 % vynaložených způsobilých výdajů (pro žadatele v obci od 2 001 do 5 000 obyvatel).

V roce 2025 bylo na nové žádosti tohoto dotačního programu alokováno 50 mil. Kč a výše schválených prostředků činila 100 % z alokované částky. Úspěšnost žadatelů byla 67 %.

Celkem bylo v rámci programu 129 672 proplaceno 2,92 mil. Kč na projekty podané v roce 2025 a 42,62 mil. Kč na projekty podané v roce 2024 (viz T3.4/01). V průměru byla na jeden projekt podaný v roce 2025 proplacena částka 112 tis. Kč, u projektů dobíhajících z předešlého roku bylo průměrně proplaceno 158 tis. Kč na jeden projekt, rozdíl může být dán dobíháním náročnějších projektů.

T3.4/01 - Počet přijatých a schválených žádostí, přehled čerpání v roce 2025 - NP 129 670

Program 129 670	Počet přijatých žádostí v roce 2025	Počet schválených z přijatých v roce 2025	Úspěšnost žadatelů (%)	Výše schválených prostředků v roce 2025 (mil. Kč)	Počet proplacených projektů v roce 2025	z toho projekty podané v roce 2024	Výše proplacených prostředků v roce 2025 (mil. Kč)	z toho na projekty podané v roce 2024 (mil. Kč)
129 672 Údržba a obnova stávajících kulturních prvků venkovské krajiny I	463	310	66,95	50	296	270	45,54	42,62

Pramen: MZe k 31. 12. 2025
Zpracoval: J. Kučera (UZEI)

3.5 Institucionální zázemí rozvoje venkova

3.5.1 Organizační a institucionální zabezpečení

MZe a další ministerstva se podílí na rozvoji venkova zejména formou poskytování účelových dotací. Současně část podpory poskytují pro své regiony příslušné kraje. Na rozvoji venkova se přímo i nepřímo podílí celá řada dalších institucí, které podporují vzdělání, služby, podnikání a péči o životní prostředí.

V Česku existuje několik forem spolupráce obcí, a to například na bázi dobrovolných svazků obcí, místních akčních skupin, soukromých podnikatelských subjektů i neziskových organizací. Významným prvkem spolupráce v území je přeshraniční spolupráce. Univerzity i výzkumné ústavy se stále více zapojují do národních i nadnárodních projektů.

Celostátní síť pro venkov

Celostátní síť pro venkov (CSV) byla v České republice zřízena Ministerstvem zemědělství již v roce 2008 jako komunikační platforma Programu rozvoje venkova, která seskupuje organizace a správní orgány podílející se na rozvoji venkova a zemědělství. CSV je podřízena společné Evropské síti Společné zemědělské politiky, která v programovém období 2023–2027 sloučila síť pro inovace EIP-Agri a síť pro hodnocení do jednoho organizačního celku.

CSV během období 2023–2027 následuje struktury vybudované v předcházejícím programovém období. Jejími hlavními cíli je podporovat zapojení partnerů do provádění Strategického plánu SZP a přispívat ke zlepšování kvality jeho provádění, včetně zapojení do oblasti monitoringu a hodnocení. Významnou roli hraje CSV v oblasti informování veřejnosti o SP SZP. Posledním významným úkolem je podpora inovací v oblasti zemědělství a rozvoje venkova, a to zejména prostřednictvím shromažďování a sdílení dobré praxe. CSV je jedním z článků systému AKIS. CSV realizuje své aktivity na základě schváleného Akčního plánu Celostátní sítě pro venkov pro období 2023–2027.

Organizační struktura CSV je rozdělena na centrální a regionální úroveň. Řídicí orgán Sítě (Ministerstvo zemědělství, odbor Řídicí orgán rozvoje venkova MZe) zajišťuje funkci rozhodovací a kontrolní. Sekretariát Sítě má funkci výkonnou. Na regionální úrovni vykonává tuto agendu SZIF (jeho centrální i regionální pracoviště), na centrální úrovni pak odbor Řídicí

orgán rozvoje venkova. Poradní funkci zastává Koordinační skupina MZe (koordinace aktivit v rámci resortu, členové z řad resortu) a Koordinační výbor Sítě (složený ze zástupců MZe, SZIF a dalších partnerů z řad vládních a nevládních organizací), který na svém každoročním zasedání projednává roční prováděcí plány Sítě a je informován o výsledcích dosud realizovaných aktivit. Na centrální úrovni se jedná o aktivity s celorepublikovým dopadem, na regionální úrovni se aktivity stanovují dle priorit po konzultaci s partnery na úrovni regionů NUTS 2.

K aktivitám Sítě patří setkávání partnerů CSV, exkurze pro potenciální žadatele o dotace za příklady dobré praxe v ČR i v zahraničí, činnost tematických pracovních skupin (na centrální i regionální úrovni), pořádání konferencí na centrální úrovni (např. národní konference Venkov) a regionální/krajské úrovni, zabezpečování prezentací projektů dobré praxe, poznatků a osvědčených postupů, realizace akcí vedoucích k podpoře Společné zemědělské politiky, zajišťování oboustranného toku informací mezi MZe a partnery Sítě, poskytování informací – o dotacích, dostupném poradenství, aktivitách Sítě. Dále se k nim řadí aktivity v rámci soutěže Vesnice roku („Ocenění Oranžová stuha“), provoz webového portálu Venkov mze.gov.cz/venkov či facebookové stránky CSV, prezentace PRV a SP SZP, Sítě a jejích partnerů na veletrzích a výstavách na centrální i regionální/krajské úrovni (např. výstava Země živitelka v Českých Budějovicích, Agrokomplex na Slovensku) a další.

V tab. T3.5/01 je uveden celkový přehled schválených projektů a plánovaných finančních prostředků na provoz CSV v daných letech z rozpočtu Technické pomoci Programu rozvoje venkova 2014–2020 (PRV). Od roku 2024 jsou aktivity Celostátní sítě pro venkov primárně financovány z rozpočtu Technické pomoci SP SZP a nemají formu dotačních projektů. V roce 2025 byly na regionální úrovni financovány aktivity za 9,7 milionů Kč, zatímco na národní úrovni za 8,1 milionů Kč.

V roce 2025 byl registrován jeden projekt financovaný z rozpočtu PRV. V roce 2024 i 2025 také dobíhalo proplácení již dříve zrealizovaných regionálních projektů CSV z prostředků PRV – v roce 2025 to bylo v částce 23,16 milionů Kč.

V roce 2025 bylo vynaloženo z Technické pomoci SP SZP za aktivity CSV na regionální úrovni už 12,99 milionů Kč a za aktivity na národní úrovni necelých 9,3 milionů Kč.

T3.5/01 - Přehled projektů a finančních prostředků z Programu rozvoje venkova 2014–2020 pro Celostátní síť pro venkov v letech 2023 až 2025

Podopatření	Rok	Projekty schválené		Projekty vyplacené			
		počet projektů	finační prostředky alokované (tis. Kč)	počet projektů	finační prostředky vyplacené (tis. Kč)	spoluúčast EU (tis. Kč)	spoluúčast ČR (tis. Kč)
Centrální aktivity	2023	14	7 131	19	9 392	4 649	4 743
Regionální aktivity		13	26 078	8	4 722	2 338	2 385
Celkem CSPV ČR		27	33 209	27	14 115	6 987	7 128
Centrální aktivity	2024	0	0	17	5 890	2 916	2 975
Regionální aktivity		0	0	8	6 111	3 025	3 086
Celkem CSPV ČR		0	0	25	12 001	5 940	6 060
Centrální aktivity	2025	0	0	0	0	0	0
Regionální aktivity		1	250	25	23 160	11 464	11 696
Celkem CSPV ČR		1	250	25	23 160	11 464	11 696

Pramen: MZe

Zpracoval: K. Chomiaková (ÚZEI)

Místní akční skupiny (MAS) a CLLD

MAS je na politickém rozhodování nezávislým společenstvím občanů, neziskových organizací, soukromé podnikatelské sféry a veřejné správy (obcí, svazků obcí a institucí veřejné moci), které spolupracuje na rozvoji venkova, zemědělství a získávání finanční podpory z EU a z národních programů pro svůj region metodou LEADER. Základním cílem MAS je zlepšování kvality života a životního prostředí ve venkovských oblastech. Jedním z nástrojů je také aktivní získávání a rozdělování dotačních prostředků.

MAS pracují formou komunitně vedeného místního rozvoje (CLLD) a metodou LEADER, jejíž základní principy jsou: přístup „zdola nahoru“, partnerství veřejných a soukromých subjektů, tvorba místní rozvojové strategie, integrované a vícesektorové akce, inovativnost v řešení problémů venkovských regionů, síťování a výměna zkušeností mezi aktéry rozvoje, spolupráce v rámci společných projektů místních akčních skupin v rámci státu, EU a dalších zemí.

Strategie CLLD se mohou realizovat na území obcí s počtem obyvatel menším než 25 000. Populační velikost území MAS je v rozmezí 10 000 – 100 000 obyvatel.

V programovém období 2014–2020 bylo standardizováno 178 MAS, všechny MAS realizovaly své strategie přes IROP a PRV. Proplácení projektů PRV bylo na rozdíl od ostatních programů ukončeno díky přechodnému období 2021–2022 až k 31. 12. 2025. Z PRV bylo proplaceno celkem 15 404 projektů konečných žadatelů z území MAS za 5,44 mld. Kč. Dále bylo proplaceno 16 projektů spolupráce místních akčních skupin za 16,9 mil Kč.

Pro programové období 2021–2027 bylo standardizováno 180 MAS a schváleno 180 koncepčních částí strategií CLLD. Od roku 2023 mohly MAS žádat postupně o podporu v jednotlivých programových rámcích. Počátkem roku 2025 bylo dokončeno schvalování Programových rámců SP SZP a byly vydány poslední akceptační dopisy. Celkem bylo pro

realizaci SP SZP schváleno 180 Programových rámců. Koncem roku 2025 bylo MAS umožněno provádět i změny Programových rámců.

Všech 180 MAS má „Osvědčení o standardizaci“. Splnění standardů MAS je jedna z podmínek pro čerpání finančních prostředků z evropských fondů. Jsou souhrnem povinností, postupů a procesů, které zajišťují soulad vnitřního nastavení a fungování MAS s příslušnými právními předpisy, jejich otevřenost všem aktivním podporovatelům rozvoje venkova, transparentnost při zapojení do implementace evropských fondů. Standardy MAS spadají do pěti tematických okruhů (MAS a partneři MAS; orgány MAS; území působnosti MAS; institucionalizace MAS a kancelář MAS). Území 180 MAS pokrývají necelých 93 % území ČR a 60 % populace ČR. Většina MAS byla sdružena v NS MAS (Národní síť Místních akčních skupin již v roce 2024).

3.5.2 Programové zabezpečení

Regionální rozvoj lze vyjádřit jako ekonomický, sociální, kulturní, společenský a environmentální rozvoj určitého území, který je podpořen formou národních cílů tak, aby docházelo ke snížení velikosti regionálních rozdílů a zvýšení konkurenceschopnosti regionů.

Pro Českou republiku byly Dohodou o partnerství na roky 2021–2027 vyčleněny prostředky ve výši přes 21,4 mld. €.

Fondy Evropské unie zahrnují celou škálu nástrojů finanční pomoci. V programovém období 2021–2027 jsou v České republice nastavena společná pravidla pro pět fondů, které dohromady tvoří Evropské strukturální a investiční fondy (ESIF): Evropský fond pro regionální rozvoj, Fond pro spravedlivou transformaci, Evropský sociální fond plus, Fond soudržnosti, Evropský námořní, rybářský a akvakulturní fond.

Rozvoj venkova je zahrnut i v rámci SZP a naplňování strategií MAS je financováno z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV). Celkový rozpočet Strategického plánu SZP na období 2023–2027 činí cca 8 mld. € (zahrnuje oba fondy v rámci SZP: EZFRV, EZZF[23]).

Pro rozvoj venkova je možné využít také národní zdroje, které poskytuje Česká republika prostřednictvím cílených programů s řadou potřebných aktivit včetně údržby a obnovy kulturních a venkovských prvků.

Financování MAS a aktivit v území MAS probíhá z vlastních i cizích zdrojů. Co se týká vlastních zdrojů, jedná se hlavně o příspěvky, které MAS vybírají od svých členů. Cizí zdroje jsou zdroje národní a EU, tj. operační programy, které jsou v gesci MZe, MŽP, MPSV, MMR a MPO. Vícezdrojové financování MAS při realizaci strategie (SCLLD) umožnuje rozšířit záběr aktivit na venkově. V programovém období 2021–2027 jsou MAS podporovány z operačních programů IROP, SP SZP, OP TAK, OP ŽP, OPTP, OPZ+. Dále mohou MAS

23 Evropský zemědělský záruční fond.

využívat zdroje z OP JAK přes MAP (místní akční plány), kde se ale nejedná o realizaci strategií v rámci CLLD. Integrovaný regionální operační program (IROP, řízený MMR) a Strategický plán SZP (SP SZP, řízený MZe), jsou dva výrazné finanční zdroje pro aktivity v území MAS. IROP integruje rozvojové priority obcí při zohlednění jejich specifik a požadavků na tematickou a územní koncentraci. Nově přibyla podpora udržitelného cestovního ruchu, revitalizace měst a obcí nebo podpora ochrany veřejného zdraví. Operační program Životní prostředí (OP ŽP, řízený MŽP) se zaměřuje na ochranu a péči o enviromentální kvalitu, omezení negativních dopadů lidské činnosti na životní prostředí a klima a přispívá k řešení problémů životního prostředí a klimatu na evropské a globální úrovni. Operační program Zaměstnanost plus (OPZ+, řízený MPSV) navazuje na OPZ a zabývá se budoucností práce, sociálním začleňováním, sociálními inovacemi a materiální pomocí nejchudším osobám. Operační program Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost (OP TAK, řízený MPO) nahrazuje OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost a je zaměřený na inovace, výzkum a vývoj, energetické úspory, obnovitelné zdroje nebo digitalizaci. Operační program Technická pomoc (OP TP, řízený MMR) poskytuje podporu administrativních a animačních činností MAS při realizaci strategií CLLD. Gestorem a koordinátorem implementace integrovaných nástrojů, a tedy i CLLD je Ministerstvo pro místní rozvoj, odbor regionální politiky.

Podpory rozvoje venkova v rámci Strategického plánu SZP 2023–2027

Na období 2023–2027 je rozvoj venkova podporován v rámci SP SZP ve specifickém cíli SO8 – Podpora zaměstnanosti, růstu, genderové rovnosti, včetně zapojování žen do zemědělství, sociální začleňování a místní rozvoj ve venkovských oblastech, včetně oběhového biohospodářství a udržitelného obhospodařování lesů. Zahrnuje 2 intervence, které jsou rozděleny na dílčí Fiche:

45.73 Investice do nezemědělských činností

záměr a) vybrané nezemědělské činnosti

záměr b) agroturismus

záměr c) zařízení na výrobu tvarovaných biopaliv.

V rámci opatření 45.73 Investice do nezemědělských činností bylo naplánováno 860 projektů v hodnotě 1 213 mil. Kč (tab. T3.5/02).

52.77 LEADER

FICHE 1 - Zemědělské podnikáni, zpracování a uvádění zemědělských produktů na trh

FICHE 2 - Lesnické podnikání a hospodaření v lese

FICHE 3 - Nezemědělské podnikání

FICHE 4 - Podnikání malých a středních podniků

FICHE 5 - Základní služby a obnova obcí

FICHE 6 - Neproduktivní infrastruktura v krajině

FICHE 7 - Spolupráce MAS v rámci intervence LEADER.

V intervenci 52.77 LEADER činí plánovaný rozpočet 4 889 mil. Kč, počet projektů není stanoven. Pro intervenci LEADER je rozpočet plánován dohromady na celou intervenci – tedy rozpočet není rozdělený na jednotlivé Fiche, záleží na MAS, jak si svoji alokaci rozdělí. Pro vyčíslení tohoto přepočtu byl použit kurz za prosinec 2025 - 24,26 Kč/€.

Plánované aktivity specifického cíle 8 a plnění opatření za rok 2025 jsou uvedeny v tab. T3.5/02.

T3.5/02 - Přehled projektových opatření strategického cíle 8 a jejich rozpočet a plnění v roce 2025

Opatření	Plánovaný rozpočet 2023–2027 celkem		Plnění 2025		% plnění	
	počet projektů	mil. Kč	počet projektů	mil. Kč	projektů	Kč
45.73 - Investice do nezemědělských činností	860	1 213	71	75	8%	6%
52.77 LEADER	není stanoven	4 889	2 525	875	-	18%
FICHE 1 - Zemědělské podnikání, zpracování a uvádění zemědělských produktů na trh	není stanoven	není stanoven	304	91	-	-
FICHE 2 - Lesnické podnikání a hospodaření v lese	není stanoven	není stanoven	28	9	-	-
FICHE 3 - Nezemědělské podnikání	není stanoven	není stanoven	79	24	-	-
FICHE 4 - Podnikání malých a středních podniků	není stanoven	není stanoven	993	321	-	-
FICHE 5 - Základní služby a obnova obcí	není stanoven	není stanoven	1 094	415	-	-
FICHE 6 - Neproduktivní infrastruktura v krajině	není stanoven	není stanoven	27	15	-	-
FICHE 7 - Spolupráce MAS v rámci intervence LEADER	není stanoven	není stanoven	0	0	-	-

Pramen: MZe
Zpracoval: K. Chomiaková (ÚZEI)

MAS v roce 2025 pokračovaly ve vyhlašování výzev – všechny MAS vyhlásily alespoň jednu výzvu. K 31. 12. 2025 bylo registrováno na MAS 12 103 Žádostí o dotaci za cca 4,5 mld. Kč a uzavřeno téměř 7 000 Dohod o poskytnutí dotace ve výši dotace za cca 2,46 mld. Kč.

Od března 2025 mohli koneční žadatelé MAS v intervenci 52.77 LEADER podávat Žádosti o proplacení a v květnu bylo zahájeno proplácení. Plnění za jednotlivé Fiche v roce 2025 je uvedeno v tab. T3.5/02.

Dne 17. března 2025 byla na Portálu farmáře spuštěna funkcionalita pro podávání Žádosti o dotaci pro projekty Spolupráce MAS. Do konce roku 2025 bylo uzavřeno 5 Dohod o poskytnutí dotace.

4 ZEMĚDĚLSTVÍ A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ, OCHRANA ZVÍŘAT

4.1 Vliv agrárního sektoru na jednotlivé složky životního prostředí

Vliv zemědělského hospodaření na krajinu a životní prostředí prezentují indikátory uvedené v tab. T4.1/02. Tyto indikátory jsou podle zaměření rozděleny do tří oblastí – způsob využití krajiny a hospodaření na zemědělské půdě (1 až 15), vstupy do zemědělství a emise ze zemědělství (16 až 29), výsledky monitoringu ekosystémů (30 až 35).

Zemědělský půdní fond (ZPF) tvořil v roce 2025 více než polovinu celkové výměry ČR (53,1 %), v porovnání s rokem 2024 se zvětšil o 1 tis. ha. Nepatrný pokles zaznamenala orná půda (o 0,3 %) a mírný nárůst byl identifikován u trvalých travních porostů (o 0,3 %). Výměra lesních pozemků zůstala přibližně stejná jako v předchozích letech (34,0 %).

T4.1/01 - Přehled výměr chráněných ploch k 31. 12. 2025 (ha)

Ukazatel	Výměra z. p. (bez L, M, B)	Výměra TTP	Výměra R	Výměra U	Výměra G
Národní parky (NP)	7 582,29	7 286,47	179,70	64,31	32,93
Chráněné krajinné oblasti (CHKO)	294 692,82	186 932,61	97 683,40	2 912,60	2 627,59
Maloplošně chráněná území (MCHÚ)	7 795,08	7 219,69	419,36	41,03	40,04
MCHÚ mimo NP, CHKO[1)]	5 409,98	4 871,75	407,79	38,82	38,63
ZCHÚ celkem bez vzájemných překryvů[2)]	307 685,08	199 090,82	98 270,88	3 015,73	2 699,15
Ptačí oblasti	121 263,17	82 440,91	34 040,70	1 340,85	824,73
Evropsky významné lokality	104 270,32	91 372,03	10 759,38	699,90	633,81
Natura 2000 celkem bez vzájemných překryvů	188 998,29	141 842,28	41 023,33	1 712,26	1 274,69
Oblasti chráněné podle zákona č. 114/1992 Sb. celkem bez překryvů (ZCHÚ, Natura bez překryvů)	390 356,31	256 118,93	121 584,58	4 030,77	3 216,91

1) MCHÚ = národní přírodní parky, národní přírodní rezervace, přírodní parky, přírodní rezervace.

2) ZCHÚ = MCHÚ a NP a CHKO.

Pramen: LPIS k 31.12.2025 (MZe), vlastní výpočty

Zpracoval: J. Kučera, H. Charvátová (ÚZEI)

Výměra ploch lokalit soustavy Natura 2000 v roce 2025 byla 1 119,75 tis. ha, tj. 14,20 % celkové rozlohy ČR. Tab. T4.1/01 uvádí přehled výměr chráněných ploch v ČR v roce 2025. Další souvislosti ochrany ZPF jsou uvedeny v kap. 7.4.

V roce 2025 bylo v systému integrované produkce zeleniny a jahodníku evidováno u Zelinářské unie Čech a Moravy (ZUČM) 71 pěstitelů s plochou 8 202 ha. Podáno bylo 164 žádostí na rozlohu 13 tis. ha zeleniny vč. jahodníku a brambor.

Ke dni 1. 8. 2025 bylo zaregistrováno v integrovaném systému pěstování ovoce 324 členů s výměrou ovocných výsadeb 7 991 ha. V rámci integrované produkce ovoce bylo celkem v rámci EAFRD proplaceno 30 žádostí z roku 2023 za PRV 2014–2022. V roce 2025 bylo podáno v opatření integrované produkce 238 žádostí na plochu 7 tis. ha na ovocné sady.

K 13. 12. 2025 bylo evidováno 116 členů Spolku EKOVÍN, kteří hospodaří v systému integrované produkce révy vinné na 2 929,55 ha a v systému ekologického zemědělství na 1 341,30 ha[24]. Celkem bylo v integrované produkci vinné révy[25] v roce 2025 podáno 320 žádostí na výměru 5,6 tis. ha. Do opatření ekologické zemědělství s kulturou vinice a chmelnice bylo celkem podáno 174 žádostí na výměru 1 313 ha.

Ve srovnání s rokem 2024 došlo v roce 2025 ke snížení spotřeby minerálních hnojiv o 11,7 %, což představovalo průměrnou spotřebu 97,3 kg č. ž./ha využívané zemědělské půdy. Průměrný vklad čistých živin ze statkových a organických hnojiv se snížil o 0,8 % na 67,3 kg/ha. Data o celkové spotřebě vápenatých hmot jsou pro rok 2025 zatím nedostupná.

V roce 2025 v zemědělských podnicích (s 20 a více pracovníky) podle odhadu vzrostla spotřeba energie (tuhých a kapalných paliv a zemního plynu) na 16,95 mil. GJ (16 950 TJ), což představuje nárůst o 0,89 % ve srovnání s rokem 2024. Podle údajů Národního centra zemědělského a potravinářského výzkumu, v. v. i. – angl. Czech Agrifood Research Center (CARC, dříve VÚZT) a ČSÚ bylo v zemědělství spotřebováno 418,52 mil. l motorové nafty,

24 Další údaje o ekologickém zemědělství jsou uvedeny v kapitole 4.3.

25 Součet hodnot u intervencí: Integrovaná produkce révy vinné – základní ochrana vinic, Integrovaná produkce révy vinné – nadstavbová ochrana vinic, Integrovaná produkce révy vinné.

což je o 0,71 mil. l více než v roce 2024. Na celkové spotřebě motorové nafty se rostlinná výroba a doprava po vnějších komunikacích podílela z 85,7 % a živočišná výroba z 14,3 %.

Limitní hodnoty 11 sledovaných rizikových prvků[26] v zemědělských půdách ČR stanovené vyhláškou č. 153/2016 Sb.[27] (se započítáním nejistoty měření) jsou častěji překračovány na lehkých půdách (8,7 % nadlimitních vzorků) než na půdách ostatních (5,7 %). U lehkých půd nejčastěji překračuje preventivní hodnoty (PH) chrom (17,8 % nadlimitních vzorků), dále pak arsen (15,7 %), kadmium (14,3 %) a beryllium (12,7 %). Více než 10 % nadlimitních vzorků je u lehkých půd překročeno také u zinku (12,6 %). V případě půd ostatních je PH překračována nejčastěji u kadmia (12,6 % nadlimitních vzorků), dále pak u arsenu (9,3 %) a zinku (9,2 %).

26 Jedná se o 11 prvků, které ÚKZÚZ pravidelně sleduje: As, Be, Cr, Cd, Co, Cu, Hg, Ni, Pb, V, Zn.

27 Vstoupila v platnost 1. června 2016.

T4.1/02 – Indikátory pro posouzení vlivu zemědělství na životní prostředí

Číslo	Název indikátoru (jednotka), zdroj dat	Stav indikátoru v roce 2025
1	Výměra ČR, z toho ZPF, lesní pozemek (ha, %), ČÚZK.	Výměra ČR: 7 887 tis. ha. ZPF: 4 189 tis. ha, 53,1 % celkové rozlohy ČR. Lesní pozemek: 2 684,6 tis. ha, 34,0 % celkové rozlohy ČR.
2	Zornění a zatravnění (%) na ZPF, ČÚZK.	Zornění: 68,8 % Zatravnění: 25 %
3	Podíl trvalých kultur na ZPF (%, ha), ČÚZK.	6,2 % z. p. (261,2 tis. ha chmelnic, vinic, zahrad, ovocných sadů).
4	Podíl ZCHÚ celkem bez překryvů na rozloze ČR (ha, %), MZe.	Přibližně 1 340 tis. ha, 17 % celkové rozlohy ČR (velkoplošná ZCHÚ a maloplošná ZCHÚ mimo NP a CHKO).
5	Podíl soustavy Natura 2000 na rozloze ČR (ha, %), MZe.	Ptačí oblasti: 717,4 tis. ha (9,1 % celkové rozlohy ČR), z toho cca 122,8 tis. ha z. p. (Počet oblastí 42).
		Evropsky významné lokality podle národního seznamu: 796,2 tis. ha (10,1 % celkové rozlohy ČR), z toho cca 104 tis. ha z. p. (Počet oblastí 1 111).
6	Celkový podíl území chráněných podle zákona č. 114/1992 Sb. na rozloze ČR (ha, %), MZe.	1 730 tis. ha, tj. 21,9 % výměry ČR.
7	Podíl ZOD na ČR rozloze (ha, %), MZe.	3 529,2 tis. ha (44,7 % celkové výměry ČR), 1 887,6 tis. ha z. p. (53,5 % z. p.) podle ČÚZK[1].
8	Podíl ANC[2] – ZPF podle LPIS, (ha, %), MZe.	1 996,6 tis. ha z. p., tj. 56,6 % z. p.
9	Výměra odvodněných a zavlažovatelných ploch (ha, %), PMO, ČSÚ.	1 078 tis. ha odvodněných ploch (25,7 % z. p.)[3]. Skutečně provozované závlahy jsou na rozloze 23,7 tis. ha (0,7 % z. p.)[4].
10	Výměra území potenciálně ohroženého vodní a větrnou erozí (ha, %), VÚMOP.	Potenciálně ohroženo vodní erozí: 2 203 tis. ha (52,6 %) bonitované z. p.
		Potenciálně ohroženo větrnou erozí: 379 tis. ha bonitované z. p.[5].
11	Výměra území potenciálně ohroženého nedostatkem přístupné vláhy (ha, %), VÚMOP[6].	Přibližně 58 919 ha (1,44 % z. p. dle databáze BPEJ).
12	Výměra území potenciálně ovlivněného zasolením a podmáčením (ha, %), VÚMOP.	Slabě zasoleno: asi 6,6 tis. ha (0,2 % z. p. dle databáze BPEJ)[7].
		Podmáčeno: odhaduje se 187,7 tis. ha (4,6 % z. p. dle databáze BPEJ).
13	Podíl ploch, na kterých se pěstují geneticky modifikované plodiny (ha), MŽP, MZe.	GM plodiny se v roce 2025 nepěstovaly. (V EU je pro komerční pěstování povolena jediná GM plodina, kukuřice, označovaná též jako „Bt kukuřice“, v ČR pěstována do r. 2016).
14	Podíl ploch s alternativním způsobem hospodaření (ha, %), MZe (SZIF, SISPO).	Ekologické zemědělství: 605 tis. ha (17,1 % z. p.) včetně ploch v konverzi.
		Integrovaná produkce*:* 8 202 ha zeleniny, 17,3 tis. ha vinné révy [8], 7 991 ha ovoce[9].
15	Změny technologie zpracování půdy, VÚRV.	Odhaduje se, že minimalizační technologie[10] se používají asi na 1,1–1,2 mil. ha o. p. a půdoochranné technologie se používají asi na 252–303 tis. ha o. p.
16	Spotřeba statkových a organických hnojiv (kg č. ž./ha z. p.), MZe.	N: 26,1 kg č. ž./ha z. p. P_2O_5: 14,9 kg č. ž./ha z. p. K_2O: 26,3 kg č. ž./ha z. p.
17	Spotřeba minerálních hnojiv (kg č. ž./ha z. p.), MZe.	N, P_2O_5, K_2O: 97,3 kg č. ž./ha z. p.
18	Spotřeba vápenatých hmot (tis. t), MZe.	292 tis. t vápenatých hmot v roe 2024, pro rok 2025 nejsou data
19	Spotřeba kalů z čistíren odpadních vod na z. p. (t).	Množství kalů aplikovaných do zemědělské půdy bylo 701 766 t sušiny v roce 2025.
20	Spotřeba přípravků na OR (kg, účinných látek/ha z. p.), ÚKZÚZ.	Celkem aplikováno 62 098 kg.
21	Spotřeba přípravků na OR na bázi mikroorganismů (kg), ÚKZÚZ.	Celkem 3 964 kg.
22	Biologická ochrana rostlin, ÚKZÚZ.	Mikroorganismy ošetřeno 43,9 tis. ha (s dopočtem, průměrná spotřeba 0,09 kg/ha), makroorganismsy celkem ošetřeno 69 540 ha.
23	Havarijní znečištění vod zem. původu (%), ČIŽP.	5,3 % z celkového počtu havárií evidovaných na ČIŽP.
24	Spotřeba energie v zemědělství (GJ), CARC.	Odhaduje se 16,9 mil. GJ[11].
25	Odhad spotřeby PHM v zemědělství (mil. l), CARC.	Přibližně 418,5 mil. l motorové nafty[12].
26	Stavy hospodářských zvířat (ks), ČSÚ[13].	Tuři: 1 390 tis. ks, prasata: 1 451 tis. ks, ovce: 177 tis. ks, kozy: 25 tis. ks, drůbež vč. pštrosů: 23 549 tis. ks[14].
27	IPPC (počet rozhodnutí o vydání integrovaného povolení), MŽP.	V rezortu zemědělství bylo vydáno celkem 9 rozhodnutí.
28	Integrovaný registr znečišťování, MŽP.	Emise do ovzduší (kg/rok): amoniak (NH_3): 6 896 355,378; oxid dusíku (NO_x/NO_2): 34 114 368,933; oxid uhelnatý (CO): 84 892 725,25 (data za ohlašovací rok 2024) [15].

29	Emise amoniaku ze zem. činnosti (kt), VÚZT.	Přepokládaná produkce amoniaku[16] z ustájení hospodářských zvířat je pro rok 2024 26,41 kt, z aplikace statkových hnojiv 26,41 kt za rok 2024 a z pastevního způsobu chovu hospodářských zvířat 2,04 kt za rok 2024. Předběžný odhad emisní hodnoty amoniaku pocházející z aplikace minerálních hnojiv je pro rok 2024 20,24 kt (pokles o cca 3 kt od roku 2023). V případě uznání postupů vykazování snížení emisí amoniaku z aplikace minerálních hnojiv, lze pro rok 2025 očekávat emise na úrovni cca 17 kt. Pro rok 2025 se očekávají souhrnné emise amoniaku z posklizňových zbytků, digestátu, kompostů a kalů na úrovni cca 3,4 kt.
30	Monitoring cizorodých látek v agrárním ekosystému, ÚKZÚZ.	Sledování zemědělských půd na ÚKZÚZ: Preventivní hodnota je překračovaná u PAH, nevyhověly celkem 4 vzorky orné půdy, 1 vzorek z travního porostu a vzorek z lokality Studniční hora (KRNAP). Dále je překročen obsah PCB v ornici dvou pozorovacích ploch na orné půdě, u DDT došlo k překročení pouze u parametru DDTtotal ve třech vzorcích orných půd a ve vzorku z chmelnice. Ani u jednoho ze sledovaných obsoletních pesticidů nedošlo k překročení indikačních hodnot.
31	Monitoring cizorodých látek v lesním ekosystému, VÚLHM.	Stav v roce 2025: Vzorky hub (45 vzorků): zvýšený obsah kadmia u 4 % vzorků (2 vzorek); zvýšený obsah rtuti u 9 % vzorků (4 vzorek)[17].
32	Monitoring cizorodých látek ve vodním ekosystému, VÚMOP.	Malé vodní nádrže: Koncentrace těžkých kovů v MVN byly v roce 2025 převážně nízké, ale stejně jako v roce 2024 se vyskytovaly vzorky, ve kterých byly detekovány vyšší koncentrace těžkých kovů. Relativně bezproblémové byly v roce 2025 koncentrace kadmia a chromu (I. a II. třída jakosti vod). Dále koncentrace zinku a olova, u kterých byly zjištěny 1, resp. 2 vzorky s koncentrací vyšší než I. nebo II. třída jakosti vod. V případě rtuti došlo celkem v 9 případech k překročení hodnoty NEK NPK, stejně jako v roce 2024. Vyšší hodnoty koncentrací ve vodách MVN byly v roce 2025 též v několika případech zaznamenány v případě arsenu, mědi a niklu. Drobné vodní toky: Ve vodách DVT byly v roce 2025 zjištěny spíše nízké koncentrace těžkých kovů, zejména v případě chromu, kde převažovaly vzorky odpovídající I. třídě jakosti vod. V případě kadmia byly zaznamenány pouze I. a II. třídy jakosti. V případě niklu byla situace obdobná s tím, že se vyskytly i vzorky odpovídající III. třídě jakosti vod. Měď a nikl byly v letošním roce častými polutanty vod DVT. V případě arsenu, mědi, olova a zinku také převažovaly vzorky v I. a II. třídě jakosti vod, ale některé vzorky se zatřídily i do IV. a V. třídy. Arsen je dlouhodobě v některých OP problematickým prvkem pro jakost vod DVT, často se vyskytují vzorky s velmi vysokými hodnotami koncentrace As. Oproti předcházejícím rokům došlo ke značnému zhoršení jakosti vod DVT z hlediska koncentrací rtuti, kdy v 21 případech došlo i k překročení hodnoty NEK NPK a (stejně jako v roce 2024) bylo zaznamenáno 13 vzorků spadajících do třídy jakosti vod V. Zatímco z hlediska těžkých kovů je jakost vod DVT relativně uspokojivá, ve všech sledovaných tocích se trvale vyskytují značně vysoké koncentrace polycyklických aromatických uhlovodíků (PAU). V roce 2025 došlo v 18 případech k překročení hodnoty NEK NPK. Z dlouhodobého hlediska spadá nejvíce sledovaných toků (16) do IV. třídy jakosti vod z hlediska koncentrace PAU a další čtyři toky dokonce do třídy V. Velmi silně znečištěné toky látkami PAU se vyskytují zejména v Oblasti povodí Moravy a Dyje, kde z devíti sledovaných toků spadají čtyři do V. třídy jakosti vod.Naopak Polychlorované bifenyly PCB se v poslední době jen zřídkavě vyskytují ve vodách DVT v měřitelných koncentracích a ani z dlouhodobého hlediska nepředstavují pro jakost vod drobných vodních toků problém.[18].
33	Monitoring znečištění podzemních vod – mělké vrty (% vzorků překračujících limit), ČHMÚ.	Rok 2025: Dusičnany – 13,2 %, dusitany – 0,2 %, amonné ionty – 22,1 %, CHSKMn[19] – 26,2 %, chloridy – 4,6 %, suma pesticidů – 57 %. Rok 2024: Dusičnany – 13,2 %, dusitany – 0,0 %, amonné ionty – 21,8 %, CHSKMn – 26,2 %, chloridy – 5,1 %, suma pesticidů – 56,7 %.
34	Monitoring jakosti povrchových vod podle nitrátové směrnice (% vzorků překračujících limitní hodnoty), PMO.	Zranitelné oblasti: celkem 3,5 % rozborů překročilo limit 50 mg NO_3-/l, 25,4 % rozborů překročilo limit 25 mg NO_3-/l. Nezranitelné oblasti: 1,0 % rozborů překročilo limit 50 mg NO_3-/l, celkem 9,3 % rozborů překročilo hranici 25 mg NO_3-/l.

35	Kontrola zemědělského hospodaření s ohledem na nařízení vlády č. 103/2003 Sb., ÚKZÚZ.	Uskutečněno 127 kontrol u vybraných podniků v ZOD. V rámci kontrol nitrátové směrnice bylo nejčastěji zjištěno nesprávné uložení hnojiv na ZP, kdy byla hnojiva ukládána na místech, která nebyla v havarijním plánu uvedena jako místa vhodná k uložení hnojiv. Dále bylo zjištěno použití dusíkatých hnojivých látek na TTP na zamokřených půdách. V neposlední řadě byla porušena podmínka max. doby uložení na pozemku (12 měsíců).

[1] *Rozloha platná od 1. 7. 2024.*
[2] *Redefinice LFA na ANC (Areas with Natural Constraints).*
[3] *Poslední dostupný údaj z roku 1993.*
[4] *Integrované šetření v zemědělství 2023.*
[5] *Počítáno pouze z kategorií erozní ohrozitelnosti půdy nejohroženější, silně ohrožené a ohrožené.*
[6] *Do roku 2015 se vysýchavé půdy identifikovaly pouze podle databáze BPEJ, kde v roce 2015 byla výměra 59,7 ha. Nově je výměra BPEJ ještě redukována na plochu považovanou za „zemědělsky obhospodařovanou".*
[7] *Jedná se o odhad z roku 2009, údaj se dále neaktualizuje.*
[8] *Součet výměr u intervencí: Integrovaná produkce révy vinné – základní ochrana vinic, Integrovaná produkce révy vinné – nadstavbová ochrana vinic a Integrovaná produkce révy vinné – doplňková platba.*
[9] *Plochy ovocných sadů a školek k 1. 8. 2024.*
[10] *V roce 2010 vstoupil v platnost systém Kontrol podmíněnosti, a to 10 standardů Dobrého zemědělského a environmentálního stavu (GAEC). Jeden z těchto standardů je zaměřen na prevenci eroze půdy používáním minimalizačních technologií.*
[11] *Zahrnuje energii vyrobenou z tuhých a kapalných paliv a zemního plynu.*
[12] *Do celkové spotřeby motorové nafty není zahrnuta spotřeba služeb poskytovaných zemědělství jinými rezorty, zejména v dopravě, ani spotřeba související s nezemědělskými činnostmi podniků.*
[13] *Zdroj: statistická zjišťování v chovu skotu, prasat a drůbeže; Integrovaný zemědělský registr - ovce, kozy.*
[14] *Od roku 2023 jsou stavy drůbeže vč. pštrosů. Od roku 2023 nejsou k dispozici údaje o koních (sběr dat byl ukončen).*
[15] *Nadlimitní množství látky je takové množství, které je ohlášeno striktně dle zákona č. 25/2008 Sb., o integrovaném registru znečišťování životního prostředí a integrovaném systému plnění ohlašovacích povinností v oblasti životního prostředí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Prahová hodnota pro úniky amoniaku do ovzduší je 10 000 kg/rok, pro oxidy dusíku 100 000 kg/rok a pro oxid uhelnatý 500 000 kg/rok.*
[16] *V roce 2024 byla provedena revize a přepočet emisí amoniaku pocházejících ze zemědělství mezi roky 1990–2023 z důvodu rozdělení vykazování emisí amoniaku pocházejících z chovů hospodářských zvířat a skladování a aplikace statkových hnojiv na zemědělskou půdu. Použití metodiky TIER 2.*
[17] *Limit kadmia 2 mg/kg a limit rtuti 5 mg/kg v sušině.*
[18] *PAU (Polycyklický aromatický uhlovodík), PCB (Polychlorovaný bifenyl) a NEK-NPK (norma environmentální kvality pro povrchové vody-nejvyšší přípustná hodnota 34 µg/l).*
[19] *Chemická spotřeba kyslíku (manganová).*
Pramen: různé zdroje
Zpracoval: H. Charvátová (ÚZEI)

Na životní prostředí měla v roce 2025 významný vliv Podpora rozvoje venkova 2023–2027 dle SP SZP. Finanční prostředky byly využívány zejména v rámci Agroenvironmentálně-klimatických opatření (AEKO) a ekologického zemědělství. Například v titulu integrovaná produkce zeleniny bylo pro rok 2025 podáno 91 žádostí na výměru 7 064 ha s předpokládanou výší podpory 82,0 mil. Kč. V rámci ekologického zemědělství bylo v roce 2025 podáno 569 žádostí na plochu 5 694 ha s předpokládaným čerpáním 111 mil. Kč. Významný vliv měly i náhrady za omezení zemědělského hospodaření vyplacené Ministerstvem životního prostředí, které v roce 2025 dosáhly přibližně 591,4 mil. Kč.

Na zemědělskou krajinu měly vliv i ostatní finanční nástroje podporované jinými resorty, např. v rámci dotací MŽP. V roce 2025 bylo do zemědělského sektoru ČR vyplaceno z Programu péče o krajinu – podprogramu A[28] celkem 86,9 mil. Kč. Z podprogramu B[29] v roce 2025 bylo do zemědělského sektoru financováno 31,1 mil. Kč. Dalším nástrojem MŽP byl Národní plán obnovy – Program obnovy přirozených funkcí krajiny (NPO-POPFK), přičemž v rámci jeho interní i externí části bylo do zemědělského sektoru v roce 2025 vyplaceno celkem

28 *Podprogram pro naplňování opatření vyplývajících z plánů péče o zvláště chráněná území a jejich ochranná pásma a zajišťování opatření k podpoře předmětů ochrany ptačích oblastí a evropsky významných lokalit.*

29 *Podprogram pro zlepšování dochovaného přírodního a krajinného prostředí.*

291,4 mil. Kč. Uvedené částky všech tří zmíněných programů byly pouze za AOPK ČR, tedy takové, které AOPK ČR použila na péči o přírodu a krajinu pro naplňování opatření vyplývajících zejména z plánů péče o zvláště chráněná území ve správě AOPK ČR, záchranných programů apod. (interní programy) či je dále administrovala formou poskytování dotací žadatelům (externí programy).

V roce 2025 bylo podle § 58 zákona č. 114/1992 Sb. proplaceno cca 591,4 mil. Kč na náhradách za omezení zemědělského a lesního hospodaření. Z toho zhruba 240 mil. Kč tvoří náhrady na zemědělské půdě a na rybnících podle vyhlášky č. 432/2005 Sb. Žádáno bylo zejména z důvodu omezení aplikace rodenticidů na orné půdě v souvislosti s výskytem zvláště chráněných druhů. Na rybnících se jednalo o snížení rybí obsádky a vyloučení hnojení a přikrmování ve zvláště chráněných územích.

Příjem žádostí o náhradu újmy za omezení hospodaření, které vzniklo v průběhu roku 2025, bude ukončen 31. března 2026. Žádosti došlé v prvním čtvrtletí 2026 budou v průběhu roku posuzovány a propláceny.

Výše finanční podpory na Národní podprogram Zlepšení životních podmínek v chovu hospodářských zvířat za rok 2025 klesla z 1 207 mil. Kč na 1 171 mil. Kč. Na podporu restrukturalizace ovocných sadů (dotační program 1.R) bylo v roce 2025 vyplaceno 17,0 mil. Kč, což je méně než v roce 2024 (50,0 mil. Kč). Podpora včelařství v roce 2024 činila 37 mil. Kč, v roce 2025 se jednalo o částku 47 mil. Kč. Podpora mimoprodukčních funkcí rybníků klesla z 70 mil. Kč na 60,0 mil. Kč.

Celkově bylo v roce 2025 vyplaceno 3,4 mld. Kč (k datu 14. 5. 2026) podpor poskytnutých podle § 2 zákona č. 252/1997 Sb.

Náhrady za omezené používání pozemků v ochranných pásmech vodních zdrojů (OPVZ) byly v roce 2025 vyplaceny 48 zemědělským subjektům a byly o přibližně 1,36 mil. Kč nižší než v roce 2024, tj. 2 239 225 Kč. Lesním subjektům ani v roce 2025 nebyly vyplaceny žádné náhrady.

Na podporu ochrany životního prostředí na zemědělské půdě přispívají také programy OP ŽP[30] a komunitní program LIFE[31].

4.2 Ochrana zvířat

Oblast ochrany zvířat proti týrání je upravena zákonem č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů (dále zákon na ochranu zvířat). Zákon na ochranu zvířat stanovuje jako hlavní orgány ochrany zvířat MZe a SVS. Ochrana zvířat a péče o jejich

---

30 Jedná se o Operační program Životní prostředí, který běží v gesci Ministerstva životního prostředí ČR.

31 Jedná se o finanční nástroj úzce zaměřený na životní prostředí. V roce 2020 skončilo programové období 2014–2020 a nyní jsou předmětem debat podmínky pro stanovení nového nařízení o programu LIFE. Program LIFE bude nově spadat pod Evropskou výkonnou agenturu pro klima, infrastrukturu a životní prostředí (CINEA). Více informací lze nalézt na webu Evropské komise.

pohodu (welfare) patří do kompetence MZe, které pro tento účel zřídilo v rámci Odboru živočišných komodit a ochrany zvířat oddělení ochrany zvířat, dále odborný poradní orgán ministra zemědělství Ústřední komisi pro ochranu zvířat – ÚKOZ a Výbor pro ochranu zvířat používaných pro vědecké účely – VOZPVU. Orgánem dozoru na úseku ochrany zvířat jsou krajské veterinární správy SVS.

V akreditovaných školicích střediscích probíhaly kurzy k získání kvalifikace k výkonu dozoru na úseku ochrany zvířat, kvalifikace k navrhování pokusů a projektů pokusů, provádění pokusů na pokusných zvířatech a péče o ně včetně jejich usmrcování, k získání osvědčení pro řidiče a průvodce, i jiné kurzy stanovené právními předpisy ČR a EU v oblasti ochrany zvířat. Veterinární univerzita Brno (VETUNI) pořádala každoroční konferenci s mezinárodní účastí s názvem „Ochrana zvířat a welfare“. Témata vztahující se k životním podmínkám zvířat byla obsahem každoroční vědecké konference konané na MENDELU „Aktuální otázky bioklimatologie zvířat“.

4.3 Ekologické zemědělství

Pravidla ekologického zemědělství (dále jen „EZ“) a výroby biopotravin jsou stanovena národními i evropskými předpisy, zejména zákonem č. 242/2000 Sb., o ekologickém zemědělství a o změně zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, vyhláškou č. 16/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o ekologickém zemědělství a nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/848 ze dne 30. května 2018 o ekologické produkci a označování ekologických produktů a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 834/2007, a dále řadou sekundárních předpisů (nařízení v přenesené pravomoci a prováděcích předpisů) sloužících k doplnění a upřesnění tohoto nařízení. Přehled právních předpisů pro ekologickou produkci je pravidelně aktualizován na webových stránkách Ministerstva zemědělství (https://mze.gov.cz/public/portal/mze/zemedelstvi/ekologicke-zemedelstvi/legislativa/zakony-a-narizeni).

Všechny subjekty registrované v systému ekologického zemědělství jsou nad rámec komplexního systému křížových kontrol státních orgánů podrobeny pravidelné každoroční kontrole jednou ze státem pověřených, nezávisle akreditovaných soukromých kontrolních organizací, s níž má daný subjekt uzavřenu smlouvu o kontrole. V současné době jsou pověřeny výkonem kontroly a certifikace v ekologickém zemědělství 4 akreditované kontrolní organizace (KEZ o.p.s., ABCERT AG, organizační složka, BIOKONT CZ, s.r.o. a CERTEKO CS s.r.o.[32]).

32 *Kontrolní organizace Bureau Veritas CZ, s.r.o. ukončila v roce 2025 svou činnost v oblasti kontroly a certifikace ekologické produkce. Ministerstvo zemědělství nově pověřilo v souladu s § 29 zákona č. 242/2000 Sb. o ekologickém zemědělství a o změně zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů výkonem kontroly a certifikace bioprodukce kontrolní subjekt CERTEKO CS s.r.o.*

K 31. 12. 2025 působilo v ČR 5 986[33] ekologických zemědělců (což je o 421 více proti 5 565 na konci roku 2024) a 1 014 výrobců biopotravin (což je o 34 více proti 980 na konci roku 2024). Podíl ekologicky obhospodařované půdy v LPIS k celkové výměře zemědělské půdy v LPIS činil 17,6 %. V tab. T4.3/01 je uvedena struktura půdního fondu v ekologickém zemědělství ČR v roce 2025.

T4.3/01 - Struktura půdního fondu v ekologickém zemědělství ČR v roce 2025

Plochy	ha	%
Orná půda[1)]	125 604	20,28
Trvale travní porosty	487 663	78,73
Trvalé kultury - sady	2 774	0,45
Trvalé kultury - vinice	1 449	0,23
Trvalé kultury - chmelnice	23	0,00
Trvalé kultury - školka	8	0,00
Trvalé kultury - rychle rostoucí dřeviny	43	0,01
Trvalé kultury - víceleté produkční plodiny	11	0,00
Trvalé kultury - plocha s lanýži	5	0,00
Trvalé kultury - jiná trvalá kultura (krajinotvorný sad)	1 317	0,21
Ostatní plochy[2)]	523	0,08
Celkem	619 421	100,00

1) V rámci orné půdy je kromě standardní orné půdy (R) zařazena také kultura úhor (U) a kultura tráva na orné půdě (G) dle LPIS.

2) Od roku 2025 došlo ke změně metodiky zařazení ploch. Do ostatních ploch jsou nově zařazeny: zalesněná půda (1,53 ha), jiná kultura (484,65 ha), plochy s mimoprodukční funkcí (33,87 ha) a rybníky (3,32 ha).

Z tohoto důvodu není porovnání s rokem 2024 relevantní.

Pramen: Statistická šetření ekologického zemědělství 2025

Zpracoval: D. Zouharová (ÚZEI)

Na plochách v ekologickém režimu bylo za rok 2024 vyprodukováno 117 012 t obilovin, 9 118 t luskovin na zrno, 3 295 t okopanin, 3 697 t olejnin, 1 366 t LAKR[34] a 1 490 t zeleniny (včetně 11,3 t jahod). Z trvalých kultur bylo sklizeno 3 643 t ovoce a 2 532 t hroznů. Produkce biomléka v roce 2024 činila 33 485[35] tis. l (v tom 32 450 tis. l kravského, 825 tis. l kozího a 209 tis. l ovčího mléka). Celkem bylo vyprodukováno v jateční hmotnosti 9 054 t hovězího, 274 t skopového (jehněčího), 121 t vepřového, 166 t drůbežího a 23 t kozího masa a 350 t vajec.

Detailní informace o systému ekologického zemědělství v ČR jsou každoročně zpracovány do Ročenky ekologického zemědělství, zprávy Statistická šetření ekologického zemědělství a Zprávy o trhu s biopotravinami v ČR.

Akční plán pro rozvoj ekologického zemědělství

Od roku 2004 je rozvoj EZ podporován také skrze aktivity vycházející z tzv. Akčních plánů. Ty jsou jako základní strategický dokument rozvoje ekozemědělství implementovány ve

33 *Zdroj: Registr ekologických podnikatelů, platnost dat k 6. 2. 2026.*

34 *LAKR zahrnuje léčivé, aromatické a kořeninové rostliny.*

35 *Vlivem zaokrouhlování nesedí celková suma.*

většině členských států a jsou zpracovány v souladu s Akčním plánem EU pro ekologické zemědělství. Aktuálně je v platnosti čtvrtý Akční plán ČR pro rozvoj ekologického zemědělství na období 2021–2027, schválený vládou v květnu 2021 (dále jen „APEZ“).

APEZ se soustředí na pět prioritních oblastí a strategických cílů rozvoje EZ, kterými jsou: zlepšení ekonomické životaschopnosti ekofarem (prostřednictvím zlepšení efektivity bioprodukce, usnadnění konverze do EZ, účinného nastavení podpor); zlepšení dostupnosti biopotravin na trhu, zejména domácího původu (prostřednictvím zlepšení dostupnosti zpracovatelských kapacit, posílení spolupráce v celém dodavatelsko-odběratelském řetězci a zavádění biopotravin ve veřejném stravování); zvýšení spotřeby biopotravin, zejména domácího původu (prostřednictvím zvyšování povědomí a důvěry spotřebitelů - propagace a osvěty); zvýšení povědomí o přínosech EZ pro životní prostředí a prosazování EZ v environmentálně citlivých oblastech (prostřednictvím hodnocení vlivu EZ na životní prostředí a welfare zvířat a zveřejňování výsledků); zvýšení dostupnosti odborných znalostí a využití poznatků výzkumu a inovací (prostřednictvím zajištění poradenství, poskytování odborného vzdělávání na školách, realizace výzkumu).

Stanoveno je šest kvantitativních cílů: dosáhnout 22% podílu ekologických ploch na celkové zemědělské půdě ČR (17,55 % v roce 2025), dosáhnout 30% podílu orné půdy na celkové výměře půdy v EZ (20,28 % v roce 2025), dosáhnout 10% navýšení rozlohy trvalých kultur[36] v EZ (4 223 ha v roce 2025, poč. stav 4 669 ha v r. 2019), dosáhnout 4% podíl biopotravin na celkové spotřebě potravin a nápojů (1,87 % v roce 2024), dosáhnout 5% podíl biopotravin ve veřejném stravování (odhadován okolo 1 %), zajistit financování výzkumu a poradenství v EZ v rozsahu odpovídajícím podílu ploch EZ na celkové zemědělské půdě (podpora výzkumu a poradenství v EZ tvoří 8 %, resp. 12 % z celkového rozpočtu dané oblasti).

V roce 2024 bylo provedeno střednědobé vyhodnocení plnění akčního plánu, z něhož vyplynulo, že přestože se podařilo zrealizovat množství dílčích aktivit v rámci jednotlivých prioritních oblastí APEZ, nedaří se zatím u strategických cílů dosáhnout stanovené hodnoty.

V roce 2025 byla v návaznosti na APEZ přijata klíčová opatření směřující ke zvýšení podílu biopotravin ve veřejném a školním stravování. Usnesením vlády ČR č. 792 ze dne 15. října 2025 byly schváleny Minimální standardy odpovědného veřejného zadávání pro vybrané předměty plnění, které u dodávek potravin a zajištění stravovacích služeb stanovují povinnost zajistit minimálně 5% podíl biopotravin ve veřejném stravování u zadavatelů postupujících podle zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek. Všichni veřejní zadavatelé by měli min. 5 % finančního objemu v rámci zadaných podlimitních a nadlimitních veřejných zakázek na potraviny vynaložit za bioprodukty.

Současně byla přijata vyhláška č. 310/2025 Sb., kterou se mění vyhláška č. 107/2005 Sb., o školním stravování, jež zavádí povinnost postupného zařazování biopotravin do školních

36 Sadů a vinic, tj. dle LPIS kultur sad (S) a vinice (V).

jídelníčků. Minimální povinný podíl biopotravin ve školních jídelnách vařících pro více než 180 strávníků ve výši 2 % přináší vyhláška od roku 2026. Od 1. září 2028 mají tyto jídelny následně používat min. 5 % biopotravin (počítáno v hrubé hmotnosti, tzv. "jak nakoupeno").

Tato opatření představují významný systémový nástroj podpory ekologického zemědělství a přispívají k vytváření stabilní poptávky po biopotravinách z tuzemské produkce.

Finanční podpora ekologického zemědělství

Podpora EZ ve formě dotací na plochu zařazenou do EZ nebo přechodného období je poskytována od roku 1998. Do roku 2003 byla podpora poskytována na základě nařízení vlády, kterým se stanovily podpůrné programy k podpoře mimoprodukčních funkcí zemědělství. Od roku 2004 je EZ dotačně podporováno z fondů EU v rámci Programu rozvoje venkova (postupně pro období 2004–2006, 2007–2013, 2020–2024). Aktuálně je dotace vyplácena v rámci Strategického plánu Společné zemědělské politiky pro období 2023–2027 (SP SZP) prostřednictvím intervence 23.70 Ekologické zemědělství.

Dotace je realizována na základě pětiletých závazků. Platba je poskytována na plochu ekologicky obhospodařované půdy s diferenciací dle užití ploch (tj. pěstovaných kultur). Od roku 2015 jsou zavedeny mírně vyšší platby na plochy v přechodném období. Od roku 2023 je povolen souběh EZ s konvenčním hospodařením v souladu s evropskými právními předpisy (nařízení (EU) 2018/848). Výše plateb pro pětileté závazky je stanovena fixně v € na celé období a skutečná výše platby v Kč se každoročně vypočte dle platného směnném kurzu – pro rok 2025 platí směnný kurz 25,185 Kč/€.

Od roku 2004, kdy byla podpora EZ poskytována na 4 tituly (trvalé travní porosty, orná půda, zelenina a speciální byliny a trvalé kultury zahrnující vinice, sady a chmelnice) se nabídka titulů v průběhu let rozšířila a je průběžně aktualizována. V roce 2025 došlo k navýšení sazby u titulu pěstování zeleniny a speciálních bylin do 6 ha. Navýšeny byly dále sazby u titulů pěstování víceletých pícnin, pěstování trav na semeno a travní porost na orné půdě. Detailní podmínky poskytování dotací v EZ platné pro rok 2025 jsou specifikovány v nařízení vlády č. 81/2023 Sb., o stanovení podmínek provádění opatření ekologické zemědělství ve znění novely č. 27/2025 Sb.

5 SPOTŘEBA, BEZPEČNOST A KVALITA POTRAVIN

5.1 Distribuce potravin

Nákupní trendy českých domácností byly v roce 2024[37] ovlivněny růstem ekonomiky, výrazným zpomalením inflace a navýšením reálných mezd. Inflace u rychloobrátkového

37 Analýza je provedena na základě výsledků studie Shopper CPS společnosti YouGov CP (dříve pod názvem CPS GfK) z května 2025, která uvádí poslední roční data za rok 2024. Data minulých let byla do této studie

zboží[38] činila po dvou letech prudkého růstu jen 0,6 %, spotřebitelé však byli ochotni platit za něj v porovnání s inflací vyšší ceny a vybírali si i dražší varianty zboží. V důsledku toho došlo k meziročnímu nárůstu průměrné ceny, kterou platily domácnosti za rychloobrátkové zboží, o 1,8 %. Výdaje domácností za toto zboží se v roce 2024, stejně jako v předchozích dvou letech, meziročně zvýšily, a to o 3,4 %. Zakoupené množství přitom, na rozdíl od předchozích let, také vzrostlo, avšak s menší dynamikou (o 2,2 %).

Podíl promočních nákupů v České republice stále roste (meziročně o 1,7 % p. b. na 53,3 % v roce 2024) a výrazně převyšuje hodnoty v ostatních zemích EU. Nejvyšší podíl promočních nákupů je vykazován na moderním trhu[39], tj. v hypermarketech (64,7 %), diskontech (62,7 %) a supermarketech (57,2 %). U všech tří obchodních formátů se uvedené podíly meziročně zvýšily. Zřetelný nárůst podílu nákupů v promoci byl zaznamenán rovněž v obyčejných malých prodejnách[40] a v malé míře i ve specializovaných prodejnách[41]. V obou formátech je však zastoupení zboží v akci výrazně nižší (v malých prodejnách 30,9 % a ve specializovaných prodejnách 16,5 % v roce 2024). Podíl privátních značek ve výdajích domácností dlouhodobě rostl, v roce 2024 však již jen stagnoval na 29,7 %. Nejvyšší hodnoty dosahoval navzdory meziročnímu poklesu (o 1,1 p. b.) tradičně v diskontech (56,0 %). V dalších formátech privátní značky lehce posílily, nicméně jejich podíl je v nich výrazně nižší (v supermarketech 22,4 %, v hypermarketech 21,3 % a v malých prodejnách 13,8 %).

Podíl nakupujících, kteří použili v roce 2024 při nákupu alespoň jednou leták, meziročně poklesl (o 1,2 p. b.) na 77 %. Podíl nákupních misí s letákem v celkovém počtu nákupů se snížil na 24,8 %, zatímco podíl hodnoty nákupů s letákem ve výdajích zaznamenal pokles (o 0,8 p. b.) na 30,7 %. Rozdíl mezi vyšší hodnotou nákupu realizovaného s letákem a nižší hodnotou nákupu bez letáku se, stejně jako v předchozím roce, meziročně snížil (na 35 %), ačkoliv v obou případech došlo k růstu vynaložených prostředků.

Téměř všechny české domácnosti používají při nákupech věrnostní kartu. V roce 2024 se opět zvýšil počet jejich uživatelů, a to na 98,3 %. Podíl počtu nákupů s věrnostní kartou

---

aktualizována, v důsledku čehož se mohou lišit od dat uváděných v přechozích Zelených zprávách. Důvodem aktualizace bylo převážení vzorku domácností a zpětné přepočítání hodnot podle aktuální skladby populace, kterou v loňském roce uveřejnil ČSÚ.

38 Potraviny, nápoje, zboží osobní péče, péče o domácnost, výživa pro děti a zvířata.

39 Zahrnuje hypermarkety (obvykle větší obchody s potravinami i nepotravinovým sortimentem; typickými zástupci jsou Tesco Hypermarket, Tesco Extra, Kaufland, Globus, Albert Hypermarket.), supermarkety (samoobslužné prodejny s více než 3 pokladnami; většina sortimentu je orientována na potraviny; typickými zástupci jsou Billa, COOP Jednota Supermarket, COOP Tempo, Terno Supermarket, CBA Supermarket, Albert Supermarket, Tesco Supermarket, Tesco Expres) a diskonty (prodejny s omezeným sortimentem značkových výrobků se zaměřením na jednoduchost, „value for money" a privátní značky; typickými představiteli jsou Penny a Lidl).

40 Malé obchody jsou obvykle samoobslužné prodejny s až 2 pokladnami nebo pultovým prodejem. Typickými představiteli jsou COOP Potraviny, CBA a Hruška.

41 Prodejny se silným zaměřením na jednu kategorii, např. řezníci, obchody s ovocem a zeleninou, pekárny, vinotéky apod.

v celkovém počtu nákupů meziročně vzrostl (o 2,9 p. b.) na 58,3 % při souběžném navýšení hodnoty těchto nákupů v celkové hodnotě nákupu (o 2,5 p. b.) na 69,5 %. Rozdíl mezi vyššími výdaji za nákup s kartou a nižšími bez karty v roce 2024 stagnoval (na 65 %).

Nejvyšší podíl na českém trhu s rychloobrátkovým zbožím mají hypermarkety (29 %). V posledních třech sledovaných letech je však v jejich případě patrný mírný pokles zastoupení (z maxima roku 2021, kdy dosáhl 30,7 %). Druhý nejsilnější formát, diskonty, dlouhodobě posiluje (na 27,0 % v roce 2024). Naopak mírný ústup z trhu vykazují další v pořadí, supermarkety; v roce 2024, po poklesu v předchozích letech, stagnoval jejich podíl na 15,4 %. Řádově menší podíly zaujímají na trhu dlouhodobě oslabující obyčejné malé obchody a specializované obchody (9,3 %, resp. 3,5 % v roce 2024). Relativně významně roste naproti tomu podíl kategorie „ostatní formáty“ (11,7 % v roce 2024), která zahrnuje online nákupy, nákupy na farmářských trzích, přímo na farmách, ve firemních prodejnách, ale i např. dovoz zboží spotřebiteli ze zahraničí.

Nákupní frekvence v roce 2024 meziročně opět vzrostla (na 296 nákupních misí/rok) a hodnota jednoho nákupu, tj. nákupní intenzita, se zvýšila (na 347 Kč). Nákupní intenzita vrostla u všech obchodních kanálů; s největší dynamikou pak ve specializovaných prodejnách (o 226 %), hypermarketech (o 198 %) a malých prodejnách (o 131 %).

Dvěma hlavními kategoriemi nákupního košíku českých domácností zůstaly v roce 2024, navzdory nepatrnému poklesu jejich podílů, maso a masné výrobky (15,5 %) a mléčné produkty a vejce (13,7 %). Výdaje domácností za první uvedenou kategorii v roce 2024 meziročně vzrostly o 2,2 % při navýšení objemu nákupů o 2,0 %. U druhé uvedené kategorie se hodnota nákupů zvýšila o 1,8 %, zatímco zakoupený objem vzrostl o 3,1 %.

Třetí nejvýznamnější potravinovou skupinou jsou polotovary (s 10,8 %), jejichž zastoupení meziročně opět vzrostlo. Opětovný meziroční nárůst podílu zaznamenala i kategorie ovoce a zelenina, která je čtvrtá v pořadí (o 0,3 p. b. na 9,0 %). Po růstu v předchozím roce stagnovalo zastoupení pátého pečiva (na 8,6 %).

Výdaje domácností u všech potravinových kategorií nákupního košíku v roce 2024 vzrostly. Výjimkou byly základní potraviny[42]; vynaložené výdaje na ně se snížily o 5,3 %, zatímco zakoupené množství pokleslo o 0,3 %.

Nejvýrazněji se zvýšily výdaje domácností na kategorii „ostatní“, tj. na mazlíčky a děti (o 10,6 %), dále na studené nealko nápoje (o 8,1 %), ovoce a zeleninu (o 6,5 %) a polotovary (o 5,6 %). Objem nákupů všech uvedených potravinových skupin se přitom zvýšil menší měrou než jejich hodnota. Nadprůměrný růst výdajů domácností kopírující zhruba růst nákupů v množstevním vyjádření byl vykázán ještě za mražené potraviny (o 4,8 %). Nejvýraznější nárůst zakoupeného objemu ze všech sledovaných kategorií vykázaly mražené potraviny

42 *Dle YouGov zahrnuje jedlé oleje, mouku, luštěniny, margaríny, těstoviny, rýži, koření a ochucovadla, cukr, sladidla apod.*

(o 4,6 %). V případě kategorie sladkosti a pochutiny zakoupený objem poklesl o 3,8 %, avšak výdaje na ně se zvýšily o 2,5 %. U teplých nápojů poklesl objem o 1,1 %, zatímco hodnota vynaložených výdajů vzrostla o 2,1 %.

V lednu až dubnu 2025[43] se v porovnání se stejným obdobím předchozího roku průměrné placené ceny za rychloobrátkové zboží zvýšily o 5,4 %. O rok dříve ve stejném porovnání stagnovaly. Hlavním faktorem růstu trhu s rychloobrátkovým zbožím byla meziročně vyšší nákupní intenzita, která převážila pokles nákupní frekvence. Zboží v promoci tvořilo v lednu až dubnu 2025 v celkových výdajích domácností za rychloobrátkového zboží po meziročním nárůstu o 0,6 p. b. již 53,9 %. Zastoupení privátních značek se v nákupech domácností zvýšilo zanedbatelnou měrou; o 0,2 p. b. na 30,9 %.

Struktura nákupního košíku se v prvních čtyřech měsících roku 2025 meziročně příliš nezměnila. Výraznější změny podílů byly, co se týče potravinářského zboží, zaznamenány pouze u mléčných produktů a vajec (nárůst o 0,6 p. b. na 14,7 %) a alkoholických nápojů (pokles o 0,3 p. b. na 7,2 %).

Výdaje na téměř všechny sledované potravinové kategorie se v lednu až dubnu 2025 zvýšily. Jedinou potravinovou kategorií, na niž vynaložené finanční prostředky klesly, byly základní potraviny (o 3,0 %) s tím, že zakoupený objem se snížil ještě větší měrou (o 5,5 %). Až na mražené potraviny a polotovary se snížil objem nákupu všech kategorií potravinářského zboží, z toho vedle základních potravin nejvíce sladkostí a pochutin (o 4,9 %).

Nejvýraznější nárůst hodnoty výdajů vykázaly naproti tomu již zmíněné mražené potraviny (o 10,1 %, zatímco jejich zakoupený objem se zvýšil o 6,2 %), dále utratily domácnosti více finančních prostředků za mléčné produkty a vejce (o 8,9 % při malém poklesu zakoupeného objemu o 1,2 %), teplé nápoje (o 8,7 %, zatímco objem nákupů se snížil o 1,1 %) a ovoce a zeleninu (o 6,1 % při stagnujícím zakoupeném množství).

Tržby za potraviny v maloobchodě dle ČSÚ[44] za celý rok 2025 vzrostly o 0,6 %, tj. menší měrou nežli v roce předchozím.

5.2 Spotřeba potravin

Vývoj celkové spotřeby potravin na osobu vyjádřené ve stálých cenách je hodnocen indexy. V roce 2024 se v meziročním porovnání spotřeba potravin ve finančním vyjádření mírně zvýšila (o 1,3 %), a to především v důsledku vyšší konzumace živočišných výrobků (o 2,8 %). Spotřeba rostlinných produktů stagnovala, resp. vzrostla o pouhých o 0,1 %. V roce 2025 (odhad ÚZEI) se celková spotřeba potravin ve stálých cenách zvýšila o 1,0 %, přičemž přírůstek zaznamenala opět především spotřeba živočišných výrobků (o 1,6 %). V případě rostlinných potravin byl nárůst mírný (o 0,4 %).

---

43 Doplňující průzkum společnosti YouGov za leden až duben 2025.

44 Údaje ze zprávy ČSÚ – Rychlá informace Maloobchod – prosinec 2025.

Na růst spotřeby měl v roce 2025 pozitivní vliv růst reálných příjmů obyvatelstva (o 4,6 %) a negativně jej ovlivnil nárůst cen potravin (o 4,0 %), který byl vyšší nežli celková inflace, která činila 2,5 %.

Vývoj hmotné spotřeby vybraných potravinových skupin na osobu v roce 2024 a její odhad za rok 2025 uvádí tab. T5.2/01.

T5.2/01 - Spotřeba potravin v ČR (kg/os./rok)

Potravinová skupina	2024	2025[1)]	Meziroční index[2)]
Maso celkem v hodnotě na kosti	85,3	84,4	98,9
v tom - hovězí	9,1	8,6	94,5
- telecí	0,1	0,1	91,7
- vepřové	43,3	44,8	103,6
- drůbež	30,9	29,0	94,0
- ostatní	2,1	2,0	94,7
Ryby celkem	5,7	5,8	101,9
Sýry (včetně tvarohů)	19,1	21,0	110,2
Čerstvé mléčné výrobky	91,9	94,6	103,0
Vejce	13,2	13,3	100,6
Máslo	5,2	5,5	104,9
Sádlo	4,2	4,3	103,4
Rostlinné tuky a oleje	17,1	17,0	99,4
Cukr rafinovaný celkem	30,8	30,7	99,8
Obiloviny celkem v hodnotě mouky bez rýže	98,1	99,5	101,4
Brambory celkem	70,2	71,5	101,8
Luštěniny	3,4	3,4	100,9
Zelenina celkem v hodnotě čerstvé	91,6	92,5	101,0
Ovoce mírného pásma v hodnotě čerstvého	46,3	48,0	103,7
Jižní ovoce	38,1	38,0	99,8

1) Odhad ÚZEI na základě statistických údajů o tržní produkci, ostatním prodeji, salda zahraničního obchodu s potravinami (z dat platných v březnu 2026), odhad MZe.

2) Meziroční index je vypočten z nezaokrouhlených dat.

Pramen: ČSÚ - Spotřeba potravin v roce 2024; výpočty ÚZEI z údajů Statistiky zahraničního obchodu ČSÚ a Statistiky Mlék (MZe)

Zpracoval: K. Pohlová, I. Mrhálková (ÚZEI)

Celková spotřeba masa a masných výrobků sledovaná v kilogramech na osobu v roce 2025 meziročně mírně poklesla (o 1,1 %). V případě v ČR nejvíce konzumovaného vepřového masa došlo sice k dalšímu 3,6% nárůstu spotřeby na dosavadní maximum, větší měrou se však projevilo snížení spotřeby drůbežího masa, jejíž hodnota, na rozdíl od předchozího roku, poklesla (a to z dosavadního maxima) o 6,0 %. Dále k tomu přispělo i výrazné omezení konzumace obecně dražšího hovězího masa o 5,5 %. Ceny vepřového masa se meziročně v průměru téměř nezměnily, u drůbežího, a zvláště hovězího, však značně vzrostly. Konzumace ostatních druhů mas se trvale drží na velmi nízké úrovni (2–3 % celkové spotřeby masa) a je okrajovou záležitostí. U ryb a rybích výrobků byl v roce 2025 zaznamenán další 2% meziroční nárůst spotřeby, přičemž ceny se v porovnání s předchozím rokem v průměru příliš nezměnily.

Spotřeba čerstvých mléčných výrobků zaznamenala v roce 2025, navzdory meziročně vyšším cenám, po nepatrném poklesu v roce předchozím, nárůst o 3,0 %. Jak konzumního mléka, které je hlavní položkou této skupiny, tak jogurtů se zkonzumovalo více o 4,1 %. V roce 2024 se spotřeba konzumního mléka a jogurtů téměř nezměnila. Konzumace kysaných mléčných produktů se v roce 2025 zvýšila s menší dynamikou než v roce předchozím; v roce 2024 vzrostla o 4,4 % a v roce 2025 o 1,6 %. Výraznější pokles zaznamenaly v roce 2025, po nárůstu v roce předchozím, ze sledovaných kategorií čerstvých mléčných výrobků pouze smetanové krémy (o 6,1 %); ty jsou však z hlediska objemu spotřeby méně významné. Sýry a tvarohy zaznamenaly v posledním sledovaném roce opětovný nárůst spotřeby, a to o výrazných 10,2 %. Z toho spotřeba přírodních sýrů se zvýšila o 11,9 % a tvarohů o 11,1 %. Konzumace tavených sýrů, které vykazují řádově menší podíl, se naproti tomu, po stagnaci v předchozím roce, snížila o 3,3 %. Spotřeba mléčných konzerv se po opětovném meziročním poklesu (o 6,6 %) vrátila na úroveň roku 2022.

Spotřeba rostlinných tuků a olejů, které jsou z hlediska celkové hmotné spotřeby tuků a olejů hlavní skupinou, při meziročně obdobných cenách stagnovala, resp. poklesla o pouhých 0,6 %. K výraznému navýšení spotřeby však došlo, navzdory meziročně v průměru vyšší ceně, u másla (o 4,9 %). V případě dalšího živočišného tuku, sádla, činil přírůstek spotřeby 3,4 %.

Spotřeba cukru v roce 2025 stagnovala na historicky nejnižších hodnotách. Průměrná cena cukru v roce 2025 meziročně výrazně poklesla, výše jeho spotřeby však vývoj cen příliš neodráží. V poklesu jeho konzumace oproti minulosti se mj. projevují změny ve stravování a reformulace, tj. úprava složení potravinářských výrobků při zpracování.

Spotřeba obilovin v hodnotě mouky (bez rýže) se po 3,2% poklesu v předchozím roce mírně zvýšila o 1,4 %. Ceny mlýnských výrobků v průměru meziročně poklesly (zvláště pšeničné mouky), zatímco pekárenských výrobků mírně vzrostly (jak chleba a běžného pečiva, tak ostatních pekárenských výrobků). V roce 2024 se meziročně konzumace chleba téměř nezměnila, pšeničného pečiva poklesla o 2 % a trvanlivého pečiva vzrostla o 6,1 %.

Nepatrný nárůst dlouhodobě nízké spotřeby vykázaly v roce 2025 luštěniny (o 0,9 %). Relativně významné její navýšení však bylo vykázáno již o rok dříve (o 8,0 %). Podobný vývoj zaznamenala také zelenina a výrobky z ní. V roce 2025 se její konzumace navýšila o 1,0 %, zatímco o rok dříve dosáhl její přírůstek 5,1 %. V posledních dvou sledovaných letech také rostla spotřeba brambor. V roce 2024 o 3,1 % a v roce 2025 o 1,8 %.

Po poklesu v předchozím roce na mimořádně nízkou hodnotu zaznamenala v posledním sledovaném roce meziroční navýšení celková spotřeba ovoce (o 1,9 %). Odlišně se přitom vyvíjela za skupinu ovoce mírného pásma, kde došlo v roce 2025 po 4,9% poklesu v roce 2024 k navýšení o 3,7 %, a za skupinu jižního ovoce, jehož konzumace po 4,1% nárůstu v předchozím roce stagnovala. Ani v případě zeleniny, ani ovoce se nedostaly hodnoty spotřeby na úroveň covidových let.

5.3 Výdaje za potraviny

Celkové výdaje na konečnou spotřebu domácností v domácím pojetí[45] vyjádřené v běžných cenách se v roce 2025 meziročně zvýšily o 6,0 %; reálně tyto výdaje ve stálých cenách[46] stouply o 2,9 %. Růst výdajů domácností na konečnou spotřebu posílil růst HDP.

V rámci výdajů domácností na konečnou spotřebu z hlediska trvanlivosti[47] se v roce 2025 v běžných cenách nejvíce meziročně zvýšily výdaje za služby (stejně jako v roce předchozím), které se na celkových vydáních podílely 52,5 %. Meziroční růst těchto výdajů činil 7,9 % (ve stálých cenách 2,8 %). Za výdaji za služby následoval růst vydání za předměty krátkodobé spotřeby (s podílem na spotřebních vydáních 35,0 %), kam se řadí především potraviny a nápoje. Tyto výdaje se v běžných cenách meziročně zvýšily o 4,8 % (ve stálých cenách o 3,7 %). Výdaje za předměty dlouhodobé spotřeby a za předměty střednědobé spotřeby stouply méně (v běžných cenách o 2,6 %, resp. o 1,1 %; ve stálých cenách o 0,8 %, resp. o 2,0 %).

Ve výdajích domácností na konečnou spotřebu z hlediska účelu[48] jsou na prvních dvou pozicích výdaje za „bydlení“ (32,1 % z celkových výdajů v roce 2024) a výdaje za „potraviny a nealkoholické nápoje“ (13,6 %; z toho jen za potraviny 12,4 %). V roce 2024 zaznamenal podíl vydání za „potraviny a nealkoholické nápoje“ na celkových spotřebních vydáních meziroční pokles o 0,74 p. b. Podíl výdajů za „bydlení“ naopak meziročně mírně vzrostl (o 0,26 p. b.).

Nominální peněžní výdaje za potraviny a nealkoholické nápoje v běžných cenách se v roce 2024 meziročně zvýšily o 0,3 % (přičemž v roce 2023 činil růst 4,6 %). Z toho výdaje jen za potraviny stouply o 0,5 % (v roce předchozím o 4,8 %). Ve stálých cenách (ceny roku 2020) však výdaje domácností za potraviny a nealkoholické nápoje stouply výrazněji – o 3,8 % (z toho výdaje jen za potraviny o 4,3 %). Příčinou tohoto vývoje v roce 2024 byl především meziroční pokles spotřebitelských cen potravin a nealkoholických nápojů (o 2,3 %; z toho pokles SC jen za potraviny činil 2,9 %). Rovněž spotřeba potravin zaznamenala změny, kdy na jedné straně došlo k růstu spotřeby některých základních druhů potravin (vepřového, drůbežího a telecího masa, ryb, sýrů, rýže, trvanlivého pečiva, těstovin, tuků, jižního ovoce, většiny druhů zeleniny v hod. čerstvé, brambor, luštěnin či medu a cukrářských výrobků aj.) a naopak na straně druhé nastal pokles či stagnace spotřeby např. u hovězího masa, obilovin, konzumního mléka, chleba, ovoce mírného pásma, cukru, tvarohu, kakaových a čokoládových výrobků aj.

---

45 Výdaje na konečnou spotřebu domácností jsou výdaje na výrobky a služby, které jsou určeny pro přímé uspokojení individuálních potřeb a přání. Domácí pojetí zahrnuje výdaje rezidentů i nerezidentů v tuzemsku (databáze národních účtů, ČSÚ 2026).

46 Ceny roku 2020; databáze národních účtů.

47 Výdaje domácností na konečnou spotřebu podle trvanlivosti se člení na čtyři skupiny: výdaje na předměty dlouhodobé spotřeby (např. motorová vozidla, nábytek, počítačové vybavení apod.), střednědobé spotřeby (obuv, odívání atd.) a krátkodobé spotřeby (potraviny, nápoje, kosmetika, léky aj.) a výdaje na služby.

48 Údaje ČSÚ o výdajích domácností na konečnou spotřebu podle účelu (databáze národních účtů) jsou ke dni zpracování této zprávy pouze za rok 2024. Propočty výdajů na konečnou spotřebu z hlediska účelu jsou v běžných cenách.

Vliv na výši a strukturu výdajů domácností měl i vývoj příjmové úrovně, kdy čisté peněžní příjmy domácností se v roce 2024 meziročně zvýšily o 5,4 % (reálný růst byl 3,0 %)[49].

Mezi domácnostmi, členěnými podle sociálních skupin (statistika rodinných účtů[50]), mají tradičně nejvyšší výdaje za potraviny a nealkoholické nápoje a rovněž nejvyšší jejich podíl na celkových spotřebních vydáních domácnosti důchodců bez pracujících členů (PČ). V roce 2024 tyto výdaje v domácnostech důchodců o 1,0 % meziročně klesly; v porovnání s průměrnou domácností byly však o 13,3 % vyšší. Jejich podíl na celkových spotřebních vydáních v domácnostech důchodců meziročně poklesl o 0,5 p. b. a činil 21,6 % (v porovnání s domácnostmi celkem byl o 3,8 p. b. vyšší; tab. T5.3/01). Pokles nominálních výdajů nastal u všech typů domácností a souvisel zejména s poklesem spotřebitelských cen potravin a nealkoholických nápojů. Nejnižší nominální výdaje za potraviny a nealkoholické nápoje měly domácnosti zaměstnanců s nižším vzděláním; avšak nejnižší podíl těchto vydání na celkových spotřebních výdajích byl v domácnostech zaměstnanců se vzděláním vyšším a v domácnostech samostatně činných osob. Značné diference vyplývají i z porovnání vydání domácností podle výše peněžních příjmů. Domácnosti s nejnižšími příjmy na osobu měly podíl výdajů za potraviny a nealkoholické nápoje v roce 2024 o 4,7 p. b. vyšší než domácnosti s příjmy nejvyššími a o 2,0 p. b. vyšší než průměrná domácnost. Avšak nominální výdaje za potraviny a nealkoholické nápoje byly logicky nejvyšší v domácnostech s příjmy nejvyššími (o 56,7 % vyšší v porovnání s domácnostmi s příjmy nejnižšími a o 25,8 % vyšší v porovnání s průměrnou domácností).

T5.3/01 - Podíl vydání za potraviny, nápoje a tabák v domácnostech statistiky rodinných účtů v roce 2024 v členění podle postavení osoby v čele domácnosti a v domácnostech s různou příjmovou úrovní (%)

Ukazatel	Domácnosti celkem	z toho domácnosti podle sociálních skupin					podle příjmové úrovně	
		zaměstnanců			samostat. činných osob	důchodců bez PČ[1)]	20 % dom. s nejnižšími příjmy	20 % dom. s nejvyššími příjmy
		celkem	s nižším vzděláním	s vyšším vzděláním				
Spotřební vydání celkem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
z toho: potraviny, nápoje a tabák	20,9	19,9	23,0	18,6	19,0	25,2	23,0	18,1
v tom: potraviny a nealkoholické nápoje	17,8	16,9	19,1	16,0	16,1	21,6	19,8	15,1
alkoholické nápoje, tabák	3,1	3,0	3,9	2,6	2,9	3,6	3,2	3,0

1) PČ - pracující člen.

Pramen: ČSÚ - Statistika rodinných účtů "Spotřební výdaje domácností", 2025

Zpracoval: H. Sekavová (ÚZEI)

Z celkových výdajů za potraviny vydávají domácnosti každoročně nejvíce finančních prostředků za „maso a masné výrobky“. V roce 2024 činil podíl této skupiny 22,1 %. Na dalších dvou pozicích se nacházejí výdaje za „obiloviny a výrobky z obilovin“ a výdaje za „mléko, sýry a vejce“ s podíly 19,8 %, resp. 17,2 %. S větším odstupem následují výdaje za skupiny „zelenina, luštěniny a brambory“ (s podílem 10,1 %), „hotová jídla, polotovary a ostatní potravinářské výrobky“ (9,5 %), „cukr, marmeláda, med, cukrovinky, čokoláda a cukrářské

49 ČSÚ – Životní podmínky domácností (EU-SILC).

50 Údaje statistiky rodinných účtů nejsou srovnatelné s údaji národních účtů (odlišný metodický postup). Jejich využití pro účely této zprávy spočívá ve vzájemném porovnání a hodnocení vývoje výdajů za potraviny v rámci jednotlivých typů domácností.

výrobky“ (8,3 %) a „ovoce a ořechy“ (7,7 %). Nejnižší podíl výdajů vykazují dlouhodobě skupiny „ryby a mořské plody“ (2,0 %) a „oleje a tuky“ (3,4 %). Na rozdíl od roku 2023, kdy nominální výdaje téměř všech základních potravinových skupin (s výjimkou „ryb“ a „olejů a tuků“) meziročně stouply, v roce 2024 naopak výdaje všech agregovaných skupin potravin s výjimkou „cukru a cukrovinek“ klesly. Z toho nejvíce se snížily meziroční výdaje za „mléko, mléčné výrobky a vejce“ (o 6,5 %; příčinou byl zejména významný meziroční pokles SC této skupiny o 6,1 %).

Podíl vydání za potraviny a nealkoholické nápoje na celkových spotřebních vydáních domácností v EU 27 byl stabilní a v časové řadě 2015–2019 osciloval kolem 12,6–12,8 %. V roce 2020 (vlivem pandemie COVID-19) zaznamenal výrazný přírůstek a stoupl na 14,4 %. V následujících letech 2021 až 2024 měl podíl výdajů klesající trend; v roce 2024 dosáhl hodnoty 13,2 %[51].

Podobný trend vývoje podílu výdajů domácností za potraviny a nealkoholické nápoje jako EU 27 měla i ČR. V letech před pandemií se podíl těchto výdajů v ČR významně neměnil (pohyboval se kolem 14,7 % – 15,4 %). V roce 2020 vzrostl na 16,2 %. V následujících letech zaznamenal podíl rovněž klesající tendenci; v roce 2024 činil 13,6 % (z toho jen za potraviny 12,4 %). V rámci Unie se v roce 2024 podílu vydání za potraviny a nealkoholické nápoje českých domácností nejvíce přiblížily domácnosti Švédska (s podílem 13,1 %.). Nejnižší podíl těchto vydání měly domácnosti Lucemburska a Irska (9,3 %, resp. 9,8 %). Relativně nízké podíly zaznamenaly i domácnosti Rakouska (10,2 %), Belgie (11,0 %), Německa (11,2 %), Nizozemska (11,3 %), Malty (11,6 %) a Dánska (11,8 %). Naopak na nejvyšší příčce se umístily domácnosti Rumunska (23,1 %), s odstupem domácnosti Bulharska a Lotyšska (obě země shodně 20,1 %).

5.4 Spotřebitelské ceny potravin

Podobně jako v předchozím roce zůstaly spotřebitelské ceny v ČR v roce 2025 v úhrnu relativně stabilní. Průměrná míra inflace (vyjádřená meziroční změnou indexu spotřebitelských cen) dosáhla podle údajů ČSÚ 2,5 %, tj. o 0,1 p. b. více než v roce 2024, a představovala druhou nejnižší hodnotu za posledních šest let. Ceny zboží úhrnem rostly meziročně pouze mírně (o 1,1 %) a stejně jako v předchozích třech letech výrazně zaostávaly za růstem cen služeb, u nichž se i přes mírné zpomalení růstu nadále udržovala výrazná cenová dynamika (zvýšení o 4,7 %).

Meziroční nárůst celkové cenové hladiny byl v roce 2025 zaznamenán ve všech zemích EU. V ČR rostly spotřebitelské ceny měřené HICP[52] ve srovnání s průměrem EU 27 o 0,2 p. b.

---

51 Household final consumption expenditure by purpose (COICOP 2018), Eurostat, 2026.

52 Harmonizovaný index spotřebitelských cen (HICP) měří srovnatelným způsobem inflaci či cenovou hladinu jednotlivých výdajových skupin členských zemí EU. Mezi strukturou spotřebního koše národního indexu

pomaleji; ČR (společně s Německem) vykázala v rámci zemí EU osmý nejmenší cenový přírůstek (2,3 %). Nejnižší míru inflace zaznamenaly Kypr (0,8 %) a Francie (0,9 %), následované Itálií (1,7 %), Dánskem a Finskem (oba shodně 1,8 %). Naopak výrazně nad průměrem EU se pohyboval meziroční růst cen v Rumunsku (zvýšení o 6,8 %), Estonsku (o 4,8 %) a v Maďarsku a Chorvatsku (v obou případech o 4,4 %).

Vývoj inflace v ČR v roce 2025 byl výsledkem kombinace řady vnitřních i vnějších faktorů, které společně vytvářely prostředí mírného a relativně stabilního cenového růstu. Administrativní opatření měla na celkovou inflaci pouze omezený vliv. Příspěvek regulovaných cen a dalších administrativních zásahů činil přibližně 0,2–0,3 p. b.[53] z celkové průměrné inflace 2,5 % a souvisel především s úpravami regulovaných složek cen energií, vodného a stočného a dalších administrativně ovlivňovaných položek. Z domácích faktorů působil na růst cen spotřebního zboží a služeb zejména nárůst spotřebitelské poptávky a následné zvýšení spotřeby, které bylo výsledkem růstu reálných mezd a disponibilních příjmů domácností. Růst příjmů zároveň podpořila nízká míra nezaměstnanosti.

Zatímco domácí prostředí vykazovalo určité inflační tlaky, relativně příznivé vnější podmínky přispěly ke stabilizaci cenového vývoje. Snížení cen energetických komodit na zahraničních trzích, zejména ropy (v roce 2025 o 14,5 %[54]), se promítlo do nižších cen pohonných hmot a energií. Cenové tlaky zmírňoval rovněž pokles světových cen některých potravinářských komodit, především obilovin a cukru. Stabilizační efekt měl také relativně silný kurz české koruny vůči euru i americkému dolaru, který snižoval dovozní ceny a tlumil importovanou inflaci. Inflační tlaky nadále omezovala i měnová politika.

Na celkové meziroční navýšení spotřebitelských cen měl dle ČSÚ největší vliv vývoj cen v oddíle potraviny a nealkoholické nápoje. Významný příspěvek k inflaci mělo rovněž bydlení (vč. vody, energie a paliv), a to i přes zpomalení meziročního cenového růstu; cenová hladina této skupiny vzrostla (o 1,8 %) zejména v důsledku zdražování vlastnického a nájemního bydlení, přitom ceny elektřiny a plynu klesly. Nadprůměrně se zvyšovaly ceny stravování spolu s ubytováním a rekreací vč. kultury. V menší míře se na růstu cenové hladiny podílelo zdražení alkoholických nápojů a tabáku. Protiinflačně působil jen pokles cen v oblasti dopravy vlivem zlevnění pohonných hmot a snížení cen odívání vč. obuvi.

Spotřebitelské ceny potravin a nealkoholických nápojů v předchozím roce růst inflace tlumily, avšak v roce 2025 se, jak již bylo uvedeno, staly její hybnou silou. Jejich meziroční nárůst činil v úhrnu 4,2 %.

Z pohledu mezinárodního srovnání provedeného na základě údajů Eurostat je zřejmé, že přírůstek cen potravinářského zboží byl v ČR vyšší než v EU 27 jako celku. Na rozdíl od roku

spotřebitelských cen ČR a strukturou spotřebního koše HICP jsou určité rozdíly. Z tohoto důvodu nemusí být hodnoty obou indexů totožné. HICP byl vypočten ÚZEI na základě měsíčních údajů Eurostatu.

53 ČNB.

54 ČNB - Zpráva o měnové politice – zima 2026.

2024, kdy se cenová úroveň této výdajové skupiny v naší zemi jako u jedné z mála zemí EU snížila, v roce 2025 převyšovala unijní průměr o 0,9 p. b. Identický růst jako v ČR byl vykázán ve Švédsku. U většiny zemí Unie došlo v meziročním porovnání ke zrychlení dynamiky růstu cen potravin a nealkoholických nápojů. Jejich nejprogresivnější nárůst byl evidován v Estonsku a Rumunsku (o 7,0 %, resp. o 6,8 %), kde byla i nejvyšší inflace; dále v Lotyšsku (o 6,3 %) a Bulharsku (o 6,2 %). Naopak na Kypru, ve Francii a Lucembursku rostla cenová úroveň hodnocené skupiny velmi mírně (do 2,0 %). Ze sousedních zemí bylo zvýšení cen potravinářských výrobků nižší než v ČR v Německu (zvýšení o 2,6 %) a na Slovensku (o 3,1 %), naproti tomu v Polsku rostly ceny této skupiny mírně rychleji než v ČR (o 4,5 %).

Spotřebitelské ceny samotných potravin byly v tuzemsku v roce 2025 vyšší než v roce 2024 o 4,0 %, ceny nealkoholických nápojů zrychlily růst na 6,2 %. Do vývoje spotřebitelských cen potravin se promítl cenový vývoj v předchozích stupních zemědělsko-potravinářské vertikály, dovozních cen i samotná cenová politika maloobchodního sektoru. Z dat ČSÚ vyplývá, že nejdynamičtěji, o 8,1 %, vzrostly CZV[55], které naopak v předchozím roce vykázaly v rámci celého zemědělsko-potravinářského řetězce největší pokles. CPV potravin byly meziročně vyšší o 2,6 % a dovozní ceny potravin (vč. živých zvířat) o 4,8 %.

T5.4/01 - Meziroční indexy spotřebitelských cen potravinářského zboží

Skupina	2024/23	2025/24
Potraviny	97,1	104,0
v tom - maso a masné výrobky	96,1	104,3
- ryby a mořské plody	95,6	100,7
- mléko, mléčné výrobky, vejce	93,9	108,2
- oleje a tuky	103,5	105,6
- pekárenské výrobky, obiloviny	96,3	102,2
- cukr a výrobky z cukru	100,8	106,4
- ovoce a ovocné výrobky	99,2	105,3
- zelenina a zeleninové výrobky, brambory, luštěniny	99,8	97,8
- ostatní potravinářské výrobky a přípravky	97,2	100,4
Nealkoholické nápoje	103,8	106,2
v tom - káva, čaj, kakao	101,6	117,2
- minerální vody, šťávy, ostatní nealkoholické nápoje	105,0	100,2

Pramen: ČSÚ - Indexy spotřebitelských cen, 2025, 2026

Zpracoval: I. Mrhálková (ÚZEI)

Na rozdíl od roku 2024 byl v roce 2025 evidován meziroční vzestup cenové úrovně téměř u všech skupin potravinářského zboží (tab. T5.4/01). Výjimkou byla pouze položka zelenina a zeleninové výrobky, u níž cena v úhrnu po stagnaci v předchozím v roce 2025 slabě klesla.

Po významném snížení v roce 2024 došlo v meziročním porovnání k nejdynamičtějšímu nárůstu u cen agregované potravinové skupiny mléko, mléčné výrobky, vejce (o 8,2 %). Ceny mléka a mléčných výrobků v tuzemsku reagovaly s určitým zpožděním na vývoj na světovém i evropském trhu, kde docházelo v první polovině roku 2025 v důsledku omezené nabídky

55 *CZV - zemědělská výroba bez ryb.*

suroviny, vyšších výrobních nákladů a silné mezinárodní poptávky po mléčných výrobcích k růstu cenové úrovně. Ve druhé polovině roku byl naopak zaznamenán výrazný nárůst produkce mléka, jenž vedl ke vzniku přebytků mléčných výrobků, a současně se zmírnila poptávka. Tato skutečnost se promítla v uvedeném období do poklesu spotřebitelských cen. Z jednotlivých zástupců mléka a mléčných výrobků v meziročním porovnání rostla v naší republice v roce 2025 nejvyšším tempem spotřebitelská cena plnotučného mléka (o 8,9 %), přírůstek ceny polotučného mléka byl nižší (4,6 %). Růst cen prodejců byl u obou druhů mlék pozvolnější než u cen jejich zpracovatelů. Z mléčných výrobků nejvíce zdražily sýry vč. tvarohů (o 6,2 %), ceny dalších produktů stouply od 4,9 % (sušené mléko) do 5,6 % (jogurty). Po značném snížení v předchozím roce vzrostla v roce 2025 v návaznosti na růst CZV i dovozních cen razantně, o 29,3 %, pro spotřebitele cena vajec. Jednalo se o nejvyšší meziroční nárůst v rámci sledovaného spotřebního koše potravin.

Na vysokém navýšení cen skupiny cukr a výrobky z cukru (o 6,4 %) se opět podílel zejména prudký vzestup cenové úrovně čokolády vč. čokoládových cukrovinek (o 18,6 %) odrážející znatelný nárůst světových cen kakaových bobů. Významně se zvedly i spotřebitelské ceny nečokoládových cukrovinek (o 6,1 %) a zmrzlinářských výrobků (o 6,6 %) a v průměru prakticky stagnovala cena džemů, marmelády a medu. Naopak proti vyššímu růstu ceny skupiny působil druhým rokem trvající pokles ceny cukru v maloobchodě (o 19 %), který kopíroval pohyb ceny zpracovatelů této komodity.

Nad hladinou celkového zvýšení cen potravin rostly i ceny olejů vč. tuků a ovoce vč. ovocných výrobků. K celkovému nárůstu cenové úrovně olejů a tuků (o 5,6 %) nejvíce přispělo meziroční zvýšení spotřebitelských cen másla (o 10,2 %), a to navzdory tomu, že jeho cena se v průběhu roku 2025 vlivem výrazného poklesu ceny v globálním měřítku postupně snižovala. Tento zdánlivý paradox lze vysvětlit tím, že cena másla začala strmě stoupat již od května roku 2024 a k jejímu snižování v roce 2025 docházelo z vysoké úrovně předchozího roku. Vyšší než v roce 2024 byly rovněž ceny jedlých olejů (bez olivového o 7,0 %), zatímco ceny rostlinných tuků zůstaly v podstatě beze změny (zvýšení o 0,6 %). V souvislosti s vývojem ceny vepřového masa stabilní vývoj zaznamenala také cena sádla (snížení o 0,8 %).

Za nadprůměrným růstem cen ovoce a ovocných výrobků (o 5,3 %) stálo zvýšení spotřebitelských cen čerstvého ovoce vč. chlazeného (o 5,6 %), a z něj především cen konzumních jablek a citronů. V důsledku extrémního propadu sklizně v roce 2024/25 a průměrné sklizně v roce 2025/26 v tuzemsku i v hlavních pěstitelských zemích se v návaznosti na vysoký růst dovozní ceny pro spotřebitele meziročně zvedla cena konzumních jablek o 14,3 %. U dalšího druhu ovoce mírného pásma, stolních hroznů, byl po výrazném zdražení v předešlém roce evidován slabý pokles spotřebitelské ceny (o 1,4 %). Do strmého růstu ceny citronů (o 19,5 %) se promítl nárůst dovozní ceny, který byl však vyšší než u spotřebitelské ceny. V souladu s vývojem dovozních cen stagnovala cena pomerančů

a stoupla cena banánů (o 3,9 %). Mírněji se zvýšily ceny ovocných výrobků (o 1,2 %) i sušeného ovoce vč. ořechů (o 4,7 %).

Ve skupině maso a masné výrobky (zvýšení o 4,3 %) dominoval vysoký růst spotřebitelských cen hovězího výsekového masa (o 18,4 %), a to i přesto, že prodejci do ceny nepromítli v plné výši prudký meziroční přírůstek CPV i dovozní ceny této komodity. Vývoj cen hovězího masa v ČR byl úzce spjat s vývojem na světovém, resp. evropském trhu, kde docházelo vlivem poklesu produkce k převisu poptávky nad nabídkou. Omezená nabídka nedokázala plně reagovat na stabilní či rostoucí poptávku, což vytvořilo tlak na růst cen napříč celou zemědělsko-potravinářskou vertikálou. Vývoj cen vepřového masa byl v roce 2025 odlišný od vývoje cen hovězího masa a rovněž kopíroval cenové trendy na trhu EU. Obnovení produkce a zvýšení nabídky na evropském i globálním trhu, slabší exportní poptávka, zejména z Asie, a stabilizace nákladů na krmiva vedly k poklesu realizačních cen jatečných prasat i cen zpracovatelů jak na úrovni EU, tak i v ČR. Výrazné snížení cen výrobců se však do úrovně spotřebitelských cen vepřového masa přeneslo jen omezeně; jeho konečná cena se snížila pouze zanedbatelně (o 1,0 %). Po význačné redukci v roce 2024 se v roce 2025 podstatně navýšila spotřebitelská cena drůbežího masa (o 9,7 %). Spotřebitelská cena nejvýznamnějšího zástupce této podskupiny, kuchaného kuřete, vzrostla méně dynamicky než CPV a DC tohoto druhu masa (o 6,0 %), a tedy částečně tlumila jejich přenos do maloobchodního sektoru. Přírůstek spotřebitelských cen uzenářského zboží i ostatních masných polotovarů byl v porovnání s růstem cen masa mírnější (1,3 %, resp. 3,3 %).

Z mlýnských a pekárenských výrobků pokračoval klesající trend spotřebitelské ceny mouky (snížení o 4,7 %) a těstovin (o 4,6 %). Snížení cen mouky v maloobchodě probíhalo ve shodě s poklesem cen zpracovatelů, zatímco cena vstupní suroviny, potravinářské pšenice, vzrostla. Další pekárenské výrobky zdražily, a to v rozmezí od 1,3 % (např. houskové knedlíky v prášku, listové těsto) do 4,8 % (jemné a trvanlivé pečivo, toastový chléb aj.). Spotřebitelské ceny chleba a běžného pečiva byly meziročně vyšší o 2,0 %, což v podstatě odpovídalo i růstu CPV. Cena rýže se proti roku 2024 prakticky nezměnila (pokles o 0,5 %).

Téměř stejné jako v předchozím roce zůstaly v úhrnu ceny ryb a rybích výrobků (zvýšení o 0,7 %). Zatímco ceny ryb čerstvých a chlazených stejně jako mražených mírně klesly (o 3,1 %, resp. o 1,3 %), ceny sušených, solených nebo uzených ryb a mořských plodů razantně stouply (o 11,1 %). Ostatní konzervované a zpracované rybí výrobky zdražily jen lehce (o 1,1 %).

Pouze jediná potravinová skupina, zelenina vč. brambor, vykázala v roce 2025 mírný posun cen směrem dolů (o 2,2 %). Tento vývoj byl významně podpořen rapidním poklesem cen konzumních brambor (o 20,8 %), který prakticky kopíroval pokles CZV i DC této komodity. Pokles cen na všech stupních potravinové vertikály byl výsledkem jejich vyšší nabídky na evropském trhu brambor. Spotřebitelská cena čerstvé zeleniny celkem (vč. chlazené) se téměř nezměnila (snížení o 0,5 %), odlišně se však vyvíjely ceny jednotlivých druhů. Po mírném růstu

v roce 2024 meziročně nejvíce zdražily papriky (o 6,8 %), dále opět česnek (o 5,8 %) a podstatně (o 7,3 p. b.) oslabil růst spotřebitelských cen celeru (zvýšení o 5,2 %). Meziročně vyšší byly i ceny brokolice (o 4,2 %). U ostatních sledovaných druhů zeleniny bylo v důsledku příznivé sklizně zaznamenáno snížení, resp. stagnace cenové hladiny. V návaznosti na pokles CZV a DC se nejprogresivněji snížila cena mrkve a květáku (o 13,0 %, resp. o 12,8 %); nižší byly pro spotřebitele také ceny cibule (o 5,4 %), ledového salátu (o 4,9 %) a rajčat (o 4,2 %) a zhruba na úrovni předchozího roku setrvaly ceny salátových okurek (zvýšení o 0,7 %). Výrobky ze zeleniny a brambor zdražily v rozmezí od 2,1 % do 2,8 %.

Růst cen nealkoholických nápojů byl podpořen raketovým vzestupem spotřebitelských cen surovin na přípravu teplých nápojů, tj. kávy, čaje a kakaa (v úhrnu o 17,2 %). Značný cenový přírůstek této podskupiny byl ovlivněn především mimořádným zvýšením ceny kávy (o 22,5 %) způsobeným navýšením světových cen surové kávy v důsledku nižší nabídky na zahraničních trzích. Růst dovozních cen kávy se v cenách pro spotřebitele projevil jen částečně. V reakci na dlouhodobý nedostatek suroviny pokračoval vzestup cen kakaa vč. čokolády v prášku (o 21,9 %). Cena čaje v maloobchodě se podobně jako dovozní cena zvedla jen mírně (o 2,1 %). Ceny studených nealkoholických nápojů v úhrnu byly stejné jako o rok dříve; pouze u ovocných a zeleninových šťáv mírně vzrostly (o 3,5 %).

5.5 Kvalita potravin

Zvyšování kvality potravinářských výrobků přispívá i ke konkurenceschopnosti agrární produkce ČR. O výhodách kvalitních potravin je také nezbytné vhodnou propagací, případně výchovou ke správné výživě, přesvědčit spotřebitele. Kvalitní potravinářské výrobky jsou obvykle certifikovány a označovány tak, aby při nákupu umožnily spotřebitelům lepší orientaci na trhu. Patří mezi ně:

Značka KLASA

Projekt národní značky KLASA je od roku 2016 součástí režimu státní podpory „Propagační kampaň na podporu kvalitních potravin“. Prioritou je především nabízet spotřebitelům kvalitní potraviny, které vykazují výjimečné kvalitativní charakteristiky, jež zvyšují přidanou hodnotu a zaručují jedinečnost ve vztahu k běžným výrobkům dostupným na trhu. Hlavním cílem je zejména zvýšit zájem o kvalitu potravin a edukaci veřejnosti v otázce kvality potravin a ovlivnit tím nákupní chování spotřebitelů. Dalším z cílů tohoto projektu je posílit konkurenceschopnost výrobců kvalitních potravin.

Za dobu svojí existence od roku 2003 se stala značka KLASA nejen prestižní záležitostí pro její držitele, ale především si získala důvěru obyvatel ČR.

Značka se uděluje na 3 roky a garantuje, že jsou nabízeny skutečně kvalitní a zdravotně nezávadné potraviny.

Za rok 2025 bylo oceněno 316 výrobků od 119 výrobců.

V roce 2025 byly na propagaci v rámci Propagační kampaně na podporu kvalitních potravin čerpány finanční prostředky ve výši 32,6 mil. Kč.

Další informace, např. o oceněných potravinách, lze nalézt na www.eklasa.cz.

Regionální potravina 2025

Značku Regionální potravina uděluje na základě krajských soutěží Ministerstvo zemědělství v krajích ČR nejkvalitnějším zemědělským nebo potravinářským výrobkům. Výrobky musí být vyrobeny z lokálních surovin a mít vazbu na svůj kraj. Mohou to být speciality daného kraje, tradiční výrobky nebo inovativní novinky. Soutěžit o značku Regionální potravina mohou pouze malé a střední podniky do 250 zaměstnanců. Hodnotitelské komise vybírají vždy 1 vítězný výrobek v 9 kategoriích.

V roce 2025 se do soutěže přihlásilo celkem 496 výrobců s 1 911 výrobky a bylo oceněno 114 výrobků, což je rekordní počet přihlášených výrobků a výrobců od počátku existence soutěže.

Vítězné výrobky získávají ocenění od ministra zemědělství a právo užívat značku Regionální potravina daného kraje po dobu 4 let. Tento projekt byl spuštěn Ministerstvem zemědělství koncem roku 2009. Od roku 2012 jej administruje SZIF.

V roce 2025 bylo na projekt Regionální potravina vyplaceno celkem 37,8 mil. Kč.

Postupy při udělování značky „Regionální potravina“, společně s dalšími informacemi, např. o oceněných potravinách, lze nalézt na www.regionalnipotravina.cz.

Biopotraviny

Pravidla ekologického zemědělství a výroby biopotravin jsou stanovena národními i evropskými předpisy, zejména zákonem č. 242/2000 Sb., o ekologickém zemědělství a vyhláškou č. 16/2006 Sb., dále nařízením Rady (EU) č. 2018/848 a jeho prováděcími nařízeními Komise (EU) č. 2020/464, (EU) č. 2021/279, (EU) č. 2021/1165, (EU) č. 2021/2307 a (EU) č. 2021/2119. MZe provádí dozor nad dodržováním těchto předpisů, kontrolní a certifikační systém ekologického zemědělství a biopotravin je tak garantován státem.

K 31. 12. 2025 bylo v ČR registrováno 1 014 výrobců biopotravin.

Celkový obrat s biopotravinami českých subjektů včetně vývozu stoupl roce 2024 meziročně o 12,84 % na 13,27 mld. Kč. Z toho spotřeba biopotravin v ČR (včetně dovozu) činila 8,51 mld. Kč. Průměrná roční spotřeba na obyvatele vzrostla v roce 2024 na 780 Kč a podíl biopotravin na celkové spotřebě potravin a nápojů činil 1,87 %.

V roce 2025 se konal již 21. ročník informační akce MZe pro spotřebitele „Září – Měsíc biopotravin“. Touto tradiční kampaní chce MZe veřejnosti představit místní biofarmy a výrobce bioproduktů, jejichž nabídka se rok od roku rozšiřuje.

Více informací lze nalézt na internetové adrese www.mesicbiopotravin.cz.

5.6 Bezpečnost potravin

V roce 2025 byla stejně jako v předchozích letech realizována řada aktivit vedoucích k dalšímu posílení bezpečnosti potravin v ČR. Současně byly plněny úkoly vyplývající ze Strategie bezpečnosti potravin a výživy 2030.

Monitoring cizorodých látek v potravních řetězcích

Monitoring cizorodých látek představuje dlouhodobé sledování kontaminace, které na základě získaných dat umožňuje vyhodnocení vývoje zatížení potravního řetězce. Probíhá na základě usnesení vlády č. 369 ze dne 2. října 1991, č. 408 ze dne 10. června 1992, č. 810 ze dne 9. prosince 1998, č. 1320 ze dne 10. prosince 2001, č. 1277 ze dne 15. prosince 2004, která MZe stanovují povinnost zajistit sledování cizorodých látek v celé vertikále potravního řetězce, včetně vstupů ovlivňujících přímo či nepřímo zdravotní nezávadnost potravin, krmiv a zemědělských surovin určených k jejich výrobě. Na zajištění monitoringu cizorodých látek v potravních řetězcích resortu zemědělství se v roce 2025 podílely SZPI, SVS, ÚSKVBL, ÚKZÚZ, VÚMOP a VÚLHM.

Monitoring SZPI

V roce 2025 bylo SZPI odebráno a analyzováno v rámci monitoringu cizorodých látek 1 815 vzorků. U 17 vzorků bylo zjištěno překročení maximálního limitu, což představuje z celkového počtu odebraných vzorků 0,9 % nevyhovujících vzorků.

Ovoce a zelenina

Stejně jako v předchozích letech tvořily v rámci monitoringu cizorodých látek významný podíl analyzovaných vzorků čerstvé ovoce a zelenina včetně pěstovaných hub, ale i zpracované výrobky z ovoce a zeleniny, neboť tyto komodity zaujímají důležitou část spotřebního koše v ČR. Ze skupiny sledovaných látek v čerstvém ovoci a zelenině je dlouhodobě hlavní pozornost zaměřena na ověření přítomnosti reziduí pesticidů a dusičnanů.

Dle Víceletého kontrolního plánu pro rezidua pesticidů 2025–2027 v ČR, který zahrnuje požadavky koordinovaného víceletého kontrolního programu Unie, bylo na stanovení reziduí pesticidů v roce 2025 odebráno celkem 446 vzorků čerstvé a zmrazené zeleniny včetně čerstvých bylin a pěstovaných hub.

Největší podíl odebraných vzorků čerstvé a zmrazené zeleniny dle jejich původu tvořily vzorky z EU (64,1 % analyzovaných vzorků). Čerstvá zelenina pocházející z tuzemské produkce zaujímala 22,2 % a zelenina původem ze třetích zemí 9,7 %. U 4,0 % vzorků nebyla země původu uvedena.

Z celkového počtu analyzovaných vzorků čerstvé a mražené zeleniny vč. pěstovaných hub byla ve 2 případech překročena hodnota maximálního reziduálního limitu (MRL). Jednalo se o vzorky hlávkové kapusty původem z Polska, ve kterém bylo zjištěno nadlimitní množství účinné látky fluazinam a pěstovaných hub (žampiony) rovněž původem z Polska se zjištěným nadlimitním nálezem chlorpyrifosu.

Přítomnost reziduí pesticidů byla ověřována u celkem 271 vzorků čerstvého a sušeného ovoce. Dle země původu představovalo ovoce ze zemí EU 46,5 % odebraných vzorků, ovoce ze třetích zemí 47,6 %. Nejmenší podíl z celkového počtu odebraných vzorků tvořilo ovoce z tuzemska (5,5 %). U 0,4 % odebraných vzorků nebyla země původu uvedena.

U více než 87 % odebraných vzorků ovoce byl zjištěn pozitivní nález účinné látky, z toho byl u 2 vzorků překročen MRL. Jednalo se o vzorek jahod původem z Polska, u kterého byl překročený MRL pro účinnou látku tebuconazole. Ve vzorku limet původem z Brazílie bylo zjištěno nadlimitní množství chlorfenapyru.

V rámci monitoringu CL je pravidelně sledována přítomnost dusičnanů v komoditách, pro které jsou nařízením Komise (EU) 2023/915 stanoveny ML jako je listová zelenina, ale i v komoditách vnímavých ke kumulaci dusičnanů, které však nemají ML regulovány. Všechny vzorky listové zeleniny byly hodnoceny jako vyhovující z pohledu platného ML.

U vzorků sušeného a skořápkového ovoce jsou ze skupiny mytoxinů pravidelně prováděna vyšetření na přítomnost aflatoxinů B_1, B_2, G_1, G_2, v případě sušeného ovoce taktéž stanovení ochratoxinu A.

Z jednotlivých druhů sušeného ovoce největší podíl odebraných vzorků tvořily rozinky, nicméně aflatoxiny byly analyzovány i v dalších druzích sušeného ovoce (meruňky, klikva, švestky, jablka). Pozitivní nález aflatoxinů nebyl detekován u žádného vzorku sušeného ovoce. V případě ochratoxinu A byla jeho přítomnost potvrzena u 6 vzorků z celkového počtu 25 vzorků sušeného ovoce. U rozinek původem z Uzbekistánu zjištěné množství ochratoxinu A překročilo ML uvedený v nařízení Komise (EU) 2023/915.

Přítomnost aflatoxinů byla ověřována u následujících druhů skořápkových plodů: sladké mandle, vlašské ořechy, lískové ořechy, para ořechy, makadamové ořechy, pistácie. Pouze u jednoho vzorku pistácií původem z USA byl zjištěn pozitivní nález aflatoxinu B_1, nicméně naměřené množství ochratoxinu A se nacházelo pod hodnotou ML.

U žádného z analyzovaných vzorků jablečného pyré nebyla přítomnost patulinu prokázána.

Brambory a výrobky z brambor

Dle Víceletého kontrolního plánu pro kontrolu reziduí pesticidů v ČR byly konzumní brambory vyšetřeny na přítomnost reziduí pesticidů. V roce 2025 bylo stanovení reziduí pesticidů provedeno u celkem 21 vzorků konzumních brambor. Brambory původem z ČR tvořily 47,6 % odebraných vzorků, brambory původem ze států EU 47,6 %, ze třetích zemí 4,8 %. Rezidua pesticidů byla detekována u více než 70 % analyzovaných vzorků brambor. Všechny vzorky brambor však byly hodnoceny jako vyhovující. Nejčastěji detekovanou účinnou látkou ve vzorcích brambor byl propamocarb, azoxystrobin, flonicamid.

Bramborové lupínky jsou jednou z komodit, u které je pravidelně zjišťován obsah akrylamidu. Odebráno bylo celkem 9 vzorků. Zjištěné hladiny akrylamidu se pohybovaly

v intervalu od 201,0 do 1 067 $\mu g.kg^{-1}$. Porovnávací hodnota pro snížení přítomnosti akrylamidu v potravinách stanovená nařízením Komise (EU) 2017/2158 byla překročena u 1 vzorku bramborových chipsů.

Obilniny a obilné výrobky

Hlavní pozornost je v případě obilnin a výrobků z obilnin v rámci monitoringu CL zaměřena na ověření přítomnosti mykotoxinů a reziduí pesticidů. Vedle toho jsou v obilninách a mlýnských obilných výrobcích sledovány další kontaminanty, jako jsou chemické prvky, námelové anebo tropanové alkaloidy.

Z jednotlivých mykotoxinů jsou pravidelně v obilovinách a ve výrobcích z obilovin sledovány aflatoxiny, deoxynivalenol, ochratoxin A, zearalenon a T-2 a HT-2 toxin. Všechny vzorky obilnin a obilných výrobků byly hodnoceny z pohledu platných ML jako vyhovující.

Na stanovení reziduí pesticidů bylo odebráno 73 vzorků obilnin včetně rýže a obilných výrobků v souladu s požadavky Víceletého kontrolního plánu pro rezidua pesticidů ČR. Přítomnost pesticidní látky byla zaznamenána u téměř 71 % vzorků obilnin a obilných výrobků. Všechny vzorky obilnin a obilných výrobků byly hodnoceny jako vyhovující.

Ve vzorcích obilnin (kukuřice pro přímou spotřebu, pohanka) nebyla přítomnost tropanových alkaloidů zjištěna. Z celkem 12 analyzovaných vzorků obilných výrobků (mouka pohanková, krupice kukuřičná, mouka čiroková, jáhly) byl pozitivní nález tropanových alkaloidů zaznamenán ve vzorku pohankové mouky a pohankové směsi. Zjištěná suma atropinu a skopolaminu v pohankové mouce a pohankové směsi překročila hodnotu ML stanoveného nařízením Komise (EU) 2023/915.

Ověřit kontaminaci obilovin námelovými sklerocii a námelovými alkaloidy vyplývá z nařízení Komise (EU) 2023/915. SZPI na stanovení námelových alkaloidů odebrala celkem 8 vzorků obilnin (žito, pšenice) a 22 vzorků obilných výrobků (žitná mouka, ovesná mouka, špaldová mouka, ovesné vločky).

Pozitivní nález námelových alkaloidů byl zjištěn ve dvou vzorcích žita. Z mlýnských obilných výrobků byly námelové alkaloidy zjištěny v žitné mouce a ovesných vločkách. V žitné mouce zjištěná suma námelových alkaloidů překročila ML stanovený nařízením Komise (EU) 2023/915.

Pekařské výrobky

Ze skupiny pekařských výrobků byla přítomnost akrylamidu sledována v chlebu, jemném a běžném pečivu, sušenkách a krekrovém pečivu. Celkem bylo analyzováno 29 vzorků pekařských výrobků. Porovnávací hodnota uvedená v nařízení Komise (EU) 2017/2158 nebyla překročena u žádného z analyzovaných pekařských výrobků.

Dětská výživa

V obilných příkrmech jsou pravidelně prováděna vyšetření na ověření mykotoxinů. V ovocných příkrmech s podílem jablek určených kojencům a malým dětem byla ověřována

přítomnost patulinu. Ve dvou vzorcích obilné kaše s podílem kukuřice určené kojencům a malým dětem byl zjištěn pozitivní nález deoxinivalenolu. U stejného vzorku obilné kaše s podílem kukuřice rovněž nález zearalenonu. Zjištěný obsah mykotoxinů byl pod hodnotou ML.

Dále byly odebírány vzorky na sledování tropanových alkaloidů, polyaromatických uhlovodíků, dusičnanů a akrylamidu – v žádném ze vzorků nebyly překročeny povolené limity.

Nápoje

Přítomnost patulinu byla sledována v jablečných šťávách. Všechny analyzované vzorky byly bez zjištěného nálezu patulinu.

Vzorky hroznové šťávy a hroznového moštu byly podrobeny analýzám na stanovení přítomnosti ochratoxinu A. Všechny vzorky byly hodnoceny jako vyhovující.

Dle Víceletého kontrolního programu pro rezidua pesticidů byla ve vzorcích pomerančové šťávy ověřována přítomnost reziduí pesticidních látek. Maximální reziduální limit nebyl překročený u žádného ze 7 analyzovaných vzorků.

Lihoviny

Na přítomnost metanolu bylo odebráno 50 vzorků lihovin u 34 vzorků byla přítomnost metanolu prokázána, zjištěné množství odpovídalo požadavku právního předpisu.

Přítomnost ethylkabamátu byla zjištěna u 16 z 29 odebraných vzorků lihovin. U čtyř vzorků slivovice a dvou vzorků meruňkovice vyrobených v ČR byl obsah ethylkarbamátu vyšší než cílová hodnota uvedená v doporučení Komise (EU) 2016/22.

Na stanovení ftalátů byly odebrány lihoviny jiné než ovocné destiláty z peckového ovoce. Jednalo se o kategorie lihovin vodka, rum, gin, bylinné likéry, likéry. Pozitivní nález ftalátů byl zjištěn ve vzorku rumu a mandlovém likéru.

Rybí výrobky

Ze skupiny biogenních aminů je pravidelně sledována přítomnost histaminu v konzervovaných rybích výrobcích. Přítomnost histaminu byla v roce 2025 zjišťována u celkem 10 vzorků. Všechny vzorky vyhověly limitu pro histamin uvedeného v nařízení Komise (ES) č. 2073/2005.

Koření, káva, čaj

V případě koření je hlavní pozornost zaměřena zejména na mykotoxiny. Ve vzorcích koření jsou pravidelně sledovány aflatoxiny B_1, B_2, G_1, G_2 a ochratoxin A.

Z celkem 25 analyzovaných vzorků koření byl pozitivní nález aflatoxinů detekován u 7 vzorků. Jednalo se o vzorky mleté papriky a kurkumy. Zjištěný obsah aflatoxinu B_1 nepřekročil ML uvedený v nařízení Komise (EU) 2023/915.

Stanovení ochratoxinu A bylo provedeno u 25 vzorků koření. Všechny vzorky byly hodnoceny jako vyhovující.

Na přítomnost pyrolizidinových alkaloidů (PA) bylo vyšetřeno celkem 16 vzorků bylinných čajů. U jednoho vzorku bylinného čaje byl překročen ML uvedený v nařízení Komise (EU) 2023/915.

Přítomnost reziduí pesticidů je v rámci monitoringu CL pravidelně ověřována v čajích. Hlavní pozornost byla zaměřena na zelené a černé čaje, ale odebrány byly i vzorky bylinných čajů. Vyšetřeno bylo 16 vzorků zejména zeleného a černého čaje a 10 vzorků bylinného čaje. V případě bylinných čajů byla rezidua pesticidů detekována u 70 % odebraných vzorků, nicméně zjištěná rezidua nepřekročila platné MRL. U zelených a černých čajů byla rezidua prokázána u 12 vzorků. U dvou vzorků zeleného čaje původem z Vietnamu byl překročený MRL pro účinné látky dinotefuran, imidacloprid, tolfenpyrad. Vzorek černého čaje původem z Vietnamu nevyhověl z důvodu nadlimitního množství účinné látky dinotefuran, imidacloprid, a tolfenpyrad.

Rezidua pesticidů byla sledována rovněž ve vzorcích koření. SZPI k analýzám odebrala celkem 12 vzorků různých druhů koření, a to pepř, mletou papriku, tymián, římský kmín, bazalku, skořici, rozmarýn. Přítomnost reziduí pesticidů byla prokázána u 5 vzorků koření.

Ve vzorku mletého římského kmínu původem z Indie bylo zjištěno 12 účinných látek, u kterých naměřené množství překročilo MRL stanovený nařízením EP a Rady (ES) 396/2005.

Ve vzorcích pražené kávy byla ověřována přítomnost AA. U všech analyzovaných vzorků pražené kávy byl AA detekován. U vzorku pražené kávy původem z Hondurasu byla překročena hodnota stanovená nařízením Komise (EU) 2017/2158.

Oleje, olejnatá semena, luštěniny

Ze skupiny chemických prvků je v máku sledována přítomnost kadmia, arzenu, olova a rtuti. Dle doporučení Komise (EU) 2024/907 byl sledován v olejnatých semenech i nikl. Přítomnost kadmia a niklu byla potvrzena u všech analyzovaných vzorků olejnatých semen. Obsah kadmia v olejnatých semenech se pohyboval od 0,005 do 0,82 $mg.kg^{-1}$, niklu od 0,29 do 6,53 $mg.kg^{-1}$. U jednoho vzorku máku byl detekován i arzen a rtuť. Pozitivní nález olova nebyl zaznamenán u žádného vzorku olejnatých semen.

Doplňky stravy

Na stanovení chemických prvků byly odebrány doplňky stravy obsahující bylinné přípravky a extrakty z rostlin a doplňky stravy obsahující řasy. Sledovanými prvky byly kadmium, olovo, rtuť, nikl, celkový a anorganický arzen. U 6 vzorků doplňků stravy byl pozitivní nález některého z chemických prvků potvrzen u 5 vzorků. U žádného vzorku doplňku stravy zjištěné množství chemických prvků nepřekročilo ML stanovený nařízením Komise (EU) 2023/915.

Čokoláda a kakao

Z chemických prvků byly v čokoládě a kakaovém prášku sledovány kadmium a olovo. Dle požadavku doporučení Komise (EU) 2024/907 byla v čokoládách a kakau sledována

rovněž přítomnost niklu. U vzorku čokolády původem z Ekvádoru zjištěné množství kadmia překročilo ML uvedený v nařízení Komise (EU) 2023/915.

Biopotraviny

Podíl biopotravin z celkového počtu vzorků potravin odebraných v rámci monitoringu cizorodých v roce 2025 činil 12,3 %. Největší část odebraných vzorků zaujímaly biopotraviny z EU (41,7 %), biopotraviny původem z třetích zemí (15,2 %) a nejmenší podíl biopotraviny z ČR (8,1 %). U 35,0 % odebraných vzorků biopotravin nebyla země původu uvedena.

Přítomnost kontaminujících látek a reziduí pesticidů byla ověřována u celkem 223 vzorků biopotravin. U více než 62 % analyzovaných biopotravin nebyla přítomnost kontaminantů nebo reziduí pesticidů zaznamenána. Všechny vzorky biopotravin byly hodnoceny jako vyhovující, neboť u žádného vzorku nedošlo k překročení ML nebo MRL.

V roce 2025 bylo na ověření přítomnosti reziduí pesticidů odebráno celkem 87 vzorků biopotravin. Dle původu země, kde byly biopotraviny vyprodukovány, tvořily největší část biopotraviny ze států EU (54,0 %) a ze třetích zemí (19,5 %). Nejmenší podíl zaujímaly biopotraviny původem z ČR (11,5 %). U 15,0 % odebraných vzorků biopotravin nebyla země původu uvedena.

Pozitivní nálezy reziduí pesticidů byly zaznamenány u více než 35 % vzorků z celkového počtu analyzovaných vzorků biopotravin. U 36,2 % odebraných biopotravin původem ze států EU byla rezidua pesticidů prokázána. V případě biopotravin ze třetích zemí byla rezidua pesticidů detekována u 29,4 % vzorků. Z 10 odebraných vzorků biopotravin původem z ČR byl pozitivní nález účinné látky potvrzen u čtyř vzorků.

Více informací o činnosti SZPI lze nalézt na internetové adrese www.szpi.gov.cz.

Monitoring Státní veterinární správy a ÚSKVBL

V roce 2025 provedla Státní veterinární správa (SVS) v laboratořích státních veterinárních ústavů (SVÚ) a Ústavu pro státní kontrolu veterinárních biopreparátů a léčiv (ÚSKVBL) celkem 123 468 vyšetření na obsah reziduí léčiv, pesticidů a kontaminantů (o 2 407 vyšetření méně než v roce 2024). Zastoupení nevyhovujících nálezů bylo celkem 0,02 %, což je srovnatelná hodnota s rokem 2024 (také 0,02 %).

V krmivech pro hospodářská zvířata nebyly, až na výjimky, zjištěny nevyhovující koncentrace sledovaných analytů ve všech skupinách krmiv včetně krmiv z dovozu. V krmivech pro drůbež byla zjištěna v jednom případě nevyhovující koncentrace doplňkové látky – kokcidiostatika salinomycinát sodný. Rezidua nepovolených látek a ostatních veterinárních léčivých přípravků nebyla zjištěna v nadlimitních koncentracích v žádném vzorku kompletních a doplňkových krmiv, včetně krmiv pro jednotlivé druhy (králíky, prasata, skot, ryby) a kategorie hospodářských zvířat. Vzorky krmných surovin živočišného původu (kafilerní tuky) neobsahovaly nadlimitní množství polychlorovaných bifenylů (PCB), dioxinů

a bromovaných sloučenin. Podání nepovolených léčiv cestou vody k napájení hospodářských zvířat nebo v chovu ryb nebylo zjištěno stejně jako v předcházejících letech.

U skotu byly prokázány 2 případy nevyhovujícího zjištění. V jednom případě bylo zjištěno nadlimitní množství kadmia v játrech krávy staré 46 měsíců. Druhý případ se týkal zjištění tulathromycinu v játrech, ledvinách a svalovině telete nad maximálním limitem reziduí. V ostatních vzorcích odebraných od živých zvířat (krev, srst a moč) nebyly nalezeny rezidua veterinárních léčiv ani přítomnost nepovolených či zakázaných látek, stejně jako ve vzorcích tkání poražených zvířat. Obsahy chemických prvků (kadmia, olova, rtuti a arzénu) ve vzorcích svaloviny, jater i ledvin vyhověly ML, také koncentrace ostatních kontaminujících látek a pesticidů byly ve většině vzorků pod limity detekce.

V žádném vyšetřeném vzorku tkání ovcí a koz včetně moči a srsti nebyly zjištěny rezidua nepovolených látek s hormonálním účinkem ani zbytky jiných veterinárních léčivých přípravků v měřitelných koncentracích.

Vyšetřením vzorků výkrmových prasat nebyly zjištěny žádné nevyhovující výsledky.

V kategorii hrabavé drůbeže (brojler, krůta) nebyly zjištěny ve vzorcích svaloviny a jater nadlimitní koncentrace sledovaných reziduí veterinárních léčivých přípravků (včetně nepovolených látek) a kontaminantů. Také ve vzorcích peří a v krevní plazmě nebyla zjištěna rezidua nepovolených veterinárních léčivých přípravků. V jednom případě však byly zachyceny v játrech brojlera nadlimitní koncentrace doplňkové látky do krmiv – lasalocidu.

Ve svalovině a v játrech vodní drůbeže nebyla zjištěna žádná rezidua veterinárních léčivých přípravků v měřitelných koncentracích, u doplňkových látek (antikokcidik) také nebyly zjištěny nadlimitní hodnoty. Nadlimitní hodnoty však byly zjištěny u jater kachny domácí pro analyt kadmium.

Stejně příznivé zjištění jako u drůbeže hrabavé a vodní platí pro maso a játra pštrosů. Nebyla zjištěna žádná rezidua a kontaminanty v nevyhovujících koncentracích.

V roce 2025 šetřila SVS jeden případ nevyhovujícího zjištění u koně. Jednalo se o látku triamcinolon, zjištěnou v moči klisny.

U kaprů nebyla zjištěna rezidua nepovolených veterinárních léčivých přípravků a ostatních léčiv. Také ostatní vyšetřované chemické látky a toxické kovy byly hluboko pod povolenými limity. U kaprů nebyl zjištěn žádný vzorek s měřitelným obsahem reziduí nepovolené malachitové zeleně (MZ) nebo její metabolické formy leukomalachitové zeleně (LMZ). Rezidua MZ a LMZ však byla zjištěna ve dvou chovech pstruhů. V obou případech byla překročena hodnota referenčního bodu pro opatření. V kategorii mořské ryby je odebírána svalovina mořských ryb (nejčastěji makrela, tuňák, sardinka, sleď) především pro vyšetření na obsah histaminu. Zjištěné hodnoty jsou velmi nízké a nedosahují limitů stanovených nařízením Komise č. 2073/2005. Ve vzorcích svaloviny korýšů odebraných převážně ve skladech a tržní

síti nebyla zjištěna rezidua zakázaných ani nepovolených látek, stejně jako koncentrace kontaminujících látek byly na velmi nízké hladině.

Ve svalovině ani játrech králíků domácích nebyly zjištěny nadlimitní hodnoty sledovaných chemických prvků ani chlorovaných pesticidů a PCB. Také nebyla prokázána rezidua veterinárních léčivých přípravků v měřitelných koncentracích, v játrech nebyly zjištěny kokcidiostatika v nadlimitních hodnotách.

Ve svalovině zvěře chované na farmách nebyly zjištěny nadlimitní koncentrace chlorovaných pesticidů a PCB ani doplňkových látek (antikokcidik), toxických prvků ani přítomnost reziduí zakázaných léčiv.

U prasete divokého nevyhověly v roce 2025 stanoveným limitům dva vzorky svaloviny. V prvním případě bylo zjištěno olovo nad stanoveným akčním limitem. Olovo se používá ve střelivu, ze kterého může docházet ke kontaminaci okolních tkáních. Ve druhém případě se jednalo o chlorovaný pesticid hexachlorcyklohexan, který patří mezi perzistující látky v prostředí, podobně jako např. DDT.

Vzorky syrového ovčího, kozího a kravského mléka vyhověly stanoveným limitům, nebyly prokázány nadlimitní hodnoty chemických prvků, chlorovaných pesticidů, PCB, organofosforových insekticidů, mykotoxinů (aflatoxinu M1), reziduí veterinárních léčivých přípravků, ani přítomnost nepovolených nebo zakázaných léčiv.

Ve vzorcích slepičích vajec byla ve dvou případech zjištěna rezidua doplňkových látek do krmiv (antikokcidik). Jednalo se o rezidua salinomycinátu sodného a monensinátu sodného.

V medu nebyly prokázány měřitelné koncentrace chlorovaných pesticidů a PCB, insekticidů, pyrethroidů a veterinárních léčivých přípravků včetně zakázaných léčiv (chloramfenikol, nitrofurany).

Hlemýždi jsou pro vzorkování zařazeni od roku 2024 jako nová komodita. Kontrola je zaměřena na kontaminanty ze skupiny těžkých kovů, konkrétně byl v roce 2025 testován obsah kadmia, olova a rtuti. Téměř ve všech odebraných vzorcích byly zjištěny měřitelné koncentrace všech prvků, všechny vzorky však vyhověly právním předpisům, příp. akčním limitům.

Vzorky ze skupiny potravinářských výrobků, konkrétně masných a drůbežích masných tepelně neopracovaných (TNMV) i opracovaných výrobků (TOMV), vyhověly právním předpisům ve všech případech sledovaných kontaminantů (chlorované pesticidy, PCB, PAH). U masných výrobků ze zvěřiny byla v 7 případech zjištěna koncentrace olova nad hranicí AL.

Všechny vzorky konzumního mléka, másla, tavených, čerstvých i zrajících sýrů bezpečně vyhověly limitům pro sledované kontaminanty, rezidua pesticidů a aflatoxin M1. V případě uzených mléčných výrobků jsou sledovány hladiny polyaromatických uhlovodíků, u nichž je stanovený akční limit. U dvou uzených výrobků byl tento akční limit překročen.

U výrobků ze sladkovodních ryb nebyly zjištěny žádné nevyhovující hodnoty. V jedné šarži konzerv tuňáka ve slunečnicovém oleji původem ze Španělska byla zjištěna nevyhovující hladina histaminu.

V rámci kategorie živočišné tuky a oleje byly odebírány vzorky škvařeného sádla, v nichž jsou hlavními vyšetřovanými skupinami kontaminující látky. Všechny naměřené hodnoty dioxinů, PCB a polyaromatických uhlovodíků v nich nedosahovaly 50 % stanovených limitů.

Vzhledem k nízkému procentu záchytu nevyhovujících výsledků lze hodnotit zdravotní nezávadnost surovin a potravin živočišného původu z pohledu obsahu reziduí a kontaminantů nadále za příznivou. Výjimkou jsou nálezy olova ve zvěřinových masných výrobcích nad stanoveným akčním limitem a také opakovaná zjištěni reziduí nepovolené látky – malachitové zeleně (a její metabolické formy) dříve používané k léčení nebo prevenci onemocnění u chovaných ryb, zvláště pstruhů.

T5.6/01 - Celkový přehled vyšetření na cizorodé látky podle komodit a důvodů vyšetření v roce 2025

Komodita	Vyšetření	Nadlimitní	
	počet	počet	%
Lovná a farmová zvěř a ryby	5 634	7	0,12
- monitoring	5 362	4	0,07
- cílené vyšetření	49	3	6,12
- dovoz	223	0	0,00
Hospodářská zvířata	89 388	7	0,01
- monitoring	89 300	6	0,01
- cílené vyšetření	88	1	1,14
- dovoz	0	0	0,00
Potraviny a suroviny živočišného původu	25 670	12	0,05
- monitoring	25 446	10	0,04
- cílené vyšetření	16	2	12,50
- dovoz	208	0	0,00
Krmiva	2 596	2	0,08
- monitoring	2 577	1	0,04
- cílené vyšetření	13	1	7,69
- dovoz	6	0	0,00
Vody	180	0	0,00
- monitoring	180	0	0,00
- cílené vyšetření	0	0	0,00
Celkem všechny vzorky	123 468	28	0,02
- monitoring	122 865	21	0,02
- cílené vyšetření	166	7	4,22
- dovoz	437	0	0,00

Pramen: SVS

Zpracoval: P. Doleželová (SVS)

Více informací o činnosti orgánů veterinární správy ČR lze nalézt na internetové adrese www.svscr.cz.

Kontrola a monitoring ÚKZÚZ

V roce 2025 prováděl ÚKZÚZ sledování cizorodých zakázaných a nežádoucích látek a produktů v krmivech na základě zjištění v předchozích letech, doporučení Komise k monitoringu a podle dalších právních předpisů.

Úřední odběr vzorků inspektoři ÚKZÚZ provedli u celkem 861 šarží krmiv v rámci kontrol běžných, cílených a mimořádných. Nevyhovujících vzorků krmiv bylo zjištěno 131 (15,2 %). Pro odborné posouzení úředně odebraných krmiv bylo v národní referenční laboratoři provedeno 25 584 stanovení sledovaných parametrů, nevyhovujících bylo 230 z nich. Nejčastěji nevyhovující byly deklarované obsahy vitaminu A (33 stanovení), vitaminu E (25), zinku (18) a železa (16).

T5.6/02 - Monitoring krmiv ÚKZÚZ v roce 2025

Materiál	Vzorky		Stanovení		Nedostatky
	celkem	nevyhovující	celkem	nevyhovující	
Kompletní krmné směsi pro hospodářská zvířata	352	38	6 187	48	Vit. A (13x); zinek (5x); jód, popel (4x); N-látky (3x); železo, methionin, HA methioninu, tuk (2x); vit. D3, měď, mangan, monensin, salinomycin, CTC, tiamulin... (1x)
Doplňkové krmné směsi pro hospodářská zvířata	98	15	1 557	23	Vit. A, N-látky, tuk, popel (3x); vit. E, zinek (2x); vápník, sodík, mangan, vláknina, fytáza (1x)
Krmné směsi pro zvířata neurčená k produkci potravin	56	12	1 347	24	N-látky (4x); vápník, tuk, popel (3x); vit. A, vit. E, vláknina (2x); fosfor, taurin, vlhkost (1x)
Minerální krmné směsi	58	16	947	28	Vit. E (6x); vit. A (4x); zinek (3x); vápník, mangan (2x); sodík, měď, síra, tryptofan, popel (1x)
Premixy a doplňkové látky	70	40	1 032	93	Vit. E (15x); železo (14x); vit. A (11x); zinek, jód (8x); mangan (7x); měď (6x); vit. D3, selen (3x); salinomycin, nikarbazin, HA methioninu (1x)
Krmné suroviny	225	10	14 491	14	N-látky, tuk po hydrolýze, vlhkost (3x); popel (2x); metanol, hořčík, N-NH_4 (1x)
Ostatní krmiva	2	0	23	0	
CELKEM	**861**	**131**	**25 584**	**230**	Vit. A (33x); vit.E (25x); zinek (18x); železo (16x); N-látky, popel (13x); jód (12x); mangan, tuk (11x); měď (8x); vápník (6x); vit D3, vláknina, vlhkost (4x); selen, HA methionin (3x)

Pramen: ÚKZÚZ
Zpracoval: J. Fiala (ÚKZÚZ)

Více informací lze nalézt na www.ukzuz.cz.

Monitoring VÚMOP, v. v. i.

V roce 2025 pokračovalo sledování stavu zátěže půd a rostlin rizikovými látkami v okrese Přerov, který se nachází v Olomouckém kraji. Sledování geograficky navazuje na šetření předchozích let. V okrese Přerov nebyl v rámci rizikových prvků zjištěn případ překročení indikačního limitu, udávajícího možnost ohrožení nezávadnosti potravin nebo krmiv, ohrožení růstu rostlin a produkční funkce půdy ani indikačních hodnot, indikujících ohrožení zdraví lidí nebo zvířat.

VÚMOP pokračoval v monitoringu vybraných cizorodých látek v povrchových vodách drobných vodních toků a malých vodních nádrží. V roce 2025 bylo do monitoringu zařazeno 41 drobných vodních toků (DVT) a 42 malých vodních nádržích (MVN) spadajících do 7 oblasti povodí (OP) pokrývajících celé území ČR.

Stav jakosti povrchových vod DVT a MVN v roce 2025 je možno obecně považovat za celkem dobrý. Koncentrace těžkých kovů v MVN byly v roce 2025 převážně nízké, ale stejně jako v roce 2024 se vyskytovaly vzorky, ve kterých byly detekovány vyšší koncentrace těžkých kovů. Relativně bezproblémové byly v roce 2025 koncentrace kadmia a chromu (I. a II. třída jakosti vod). Dále koncentrace zinku a olova, u kterých byly zjištěny 1, resp. 2 vzorky s koncentrací vyšší než I. nebo II. třída jakosti vod. V případě rtuti došlo celkem v 9 případech k překročení hodnoty NEK NPK (Norma environmentální kvality – nejvyšší přípustná koncentrace), stejně jako v roce 2024. Vyšší hodnoty koncentrací ve vodách MVN byly v roce 2025 též v několika případech zaznamenány v případě arsenu, mědi a niklu.

Koncentrace těžkých kovů ve vodách DVT byly v roce 2025 převážně nízké s výjimkou arsenu. Arsen je dlouhodobě v některých OP problematickým prvkem pro jakost vod DVT, často se vyskytují vzorky s velmi vysokými hodnotami koncentrace As. Oproti předcházejícím rokům došlo ke značnému zhoršení jakosti vod DVT z hlediska koncentrací rtuti.

Ve všech sledovaných DVT se vyskytují značně vysoké koncentrace PAU. V roce 2025 došlo v 18 případech k překročení limitní hodnoty (NEK NPK). Velmi silně znečištěné toky látkami PAU se vyskytují zejména v Oblasti povodí Moravy a Dyje.

Naopak Polychlorované bifenyly PCB se v poslední době jen zřídkavě vyskytují ve vodách DVT v měřitelných koncentracích a ani z dlouhodobého hlediska nepředstavují pro jakost vod drobných vodních toků problém.

Více informací lze nalézt na www.vumop.cz.

Monitoring VÚLHM, v. v. i.

Monitoring cizorodých látek v lesních ekosystémech byl v roce 2025 zaměřen na zjišťování obsahu vybraných těžkých kovů (TK) v jedlých houbách. V roce 2025 byl počet vzorků rozšířen na 45 a monitoring byl zaměřen na kadmium a rtuť.

V průběhu letních a podzimních měsíců 2025 bylo sebráno 45 vzorků jedlých hub, zahrnujících následující druhy – muchomůrka růžovka (*Amanita rubescens*), hřib kovář (*Neoboletus luridiformis*), hřib smrkový (*Boletus edulis*), hřib hnědý (*Imleria badia*), hřib žlutomasý (*Xerocomellus chrysenteron*), bedla vysoká (*Macrolepiota procera*), strmělka mlženka (*Clitocybe nebularis*), klouzek modřínový (*Suillus grevillei*), kozák březový (*Leccinum scabrum*), křemenáč březový (*Leccinum versipelle*), hřib sametový (*Boletus subtomentosus*), hřib dubový (*Boletus reticulatus*) – ve 32 lesních oblastech (LO). Ve všech vzorcích byly analyzovány TK (Cd, Hg). V roce 2025 překročily koncentraci Cd 5 $mg.kg^{-1}$ dva vzorky hub, což představuje 4 % z celkového počtu analyzovaných vzorků. V letech 1998–

2024 překročilo koncentraci 5 $mg.kg^{-1}$ od 5 % do 35 % vzorků. Koncentraci Hg 5 $mg.kg^{-1}$ sušiny překročily limitní koncentrace celkem čtyři vzorky, což představuje 9 % analyzovaných vzorků. V letech 1998–2024 překročilo koncentraci 5 $mg.kg^{-1}$ sušiny od 0 % do 20 % vzorků.

Výsledky analýz těžkých kovů v jedlých houbách v roce 2025 potvrdily přetrvávající, avšak nijak zvýšený výskyt nadlimitních koncentrací rtuti (Hg) a kadmia (Cd) v některých regionech, nicméně v porovnání s celkovým počtem vzorků nedošlo k výraznému zhoršení situace. Ačkoliv v absolutních hodnotách dochází k regionálním excesům, celkový počet nadlimitních vzorků v roce 2025 (4,4 % Cd; 8,9 % Hg) naznačuje spíše stabilní stav, co se týká počtu nadlimitních vzorků.

Více informací lze nalézt na www.vulhm.cz.

Vědecké výbory

Vědecké výbory (expertní skupiny) jsou poradními orgány Koordinační skupiny bezpečnosti potravin. Jejich úkolem je zpracovávat vědecké studie, poskytovat odborná stanoviska, připravovat návrhy na přijímání opatření k zajištění zdravotní nezávadnosti v celém řetězci výroby potravin a krmiv, a spolupracovat na řešení aktuálních otázek. Stanoviska vědeckých výborů jsou využívána jako nezávislá vědecká podpora pro experty podílející se na přípravě právních předpisů Evropského společenství. V rámci resortu zemědělství působí tyto čtyři vědecké výbory: Vědecký výbor výživy zvířat při Výzkumném ústavu živočišné výroby, v.v.i., Vědecký výbor veterinární při Výzkumném ústavu veterinárního lékařství, v.v.i., Vědecký výbor fytosanitární a životního prostředí a Vědecký výbor pro geneticky modifikované potraviny a krmiva, oba při Národním centru zemědělského a potravinářského výzkumu, v.v.i.

Z důvodu dlouhodobého zajištění činnosti vědeckých výborů bylo financování od roku 2017 zajištěno na základě realizované veřejné zakázky, respektive následně podepsaných smluv o plnění mezi Ministerstvem zemědělství a zmíněnými veřejnými výzkumnými institucemi, při kterých byly vědecké výbory zřízeny. Uvedené řešení umožňuje zajistit činnost vědeckých výborů administrativně jednoduše, a především v dlouhodobém horizontu i na roky následující.

Spolupráce s EFSA

Oficiální spolupráce ČR s Evropským úřadem pro bezpečnost potravin (EFSA) je zajišťována Ministerstvem zemědělství, které zastupuje ČR ve správní radě EFSA a v Poradním sboru. Konkrétní aktivity jsou realizovány pod koordinací Koordinačního místa pro vědeckou a technickou spolupráci s EFSA (Koordinační místo; EFSA Focal Point) při Odboru bezpečnosti potravin.

Koordinační místo existuje již od roku 2009 a jeho hlavním komunikačním kanálem jsou internetové stránky www.bezpecnostpotravin.cz. Realizované aktivity je možné rozdělit do pěti tematických oblastí. Těmito oblastmi jsou management znalostí, informací a podpora vědeckých výstupů; angažovanost, spolupráce, partnerství; budování kapacit; data; komunikace

o riziku. Definovány jsou rámcovou dohodou mezi ČR a EFSA na období let 2023–2027. Aktivity v uvedených oblastech mají do značné míry podpůrný charakter a jejich smyslem je vytvářet podmínky pro vědeckou spolupráci naplňovanou projekty vědecko-výzkumných organizací a jejich odborníků.

Přímá interakce vědecko-výzkumných organizací ČR a jejich odborníků s EFSA tvoří jádro spolupráce. Probíhá formou poskytování dat, zapojování do pracovních skupin a dalších odborných těles EFSA (vědecké sítě, panely, schéma individuálních poradců atd.), řešení grantů EFSA a projektů organizací dalších zemí a účastí ve výběrových řízeních či účastí na odborných akcích realizovaných EFSA fyzicky i on-line.

V roce 2025 bylo do emailové adresy efsa.focalpoint@mze.gov.cz přijato k řešení více než 300 sdělení, žádostí o spolupráci či žádostí o data a informace z EFSA a jiných členských států. Na žádost Koordinačních míst jiných členských států byly zprostředkovány/zajištěny odpovědi na obdržených 47 sad odborných dotazů. V průběhu roku byly cíleně předávány informace o klíčových kolaborativních aktivitách EFSA: programu stáží EU-FORA, o možnosti vytváření konsorcií v rámci EURAA a grantových výzev, či partnerství. Na webu www.bezpecnostpotravin.cz bylo v českém jazyce v roce 2025 publikováno 95 novinek EFSA.

Pokud jde o spolupráci s EFSA podle čl. 36, v roce 2025 byla provedena komplexní aktualizace seznamu, která probíhá v souladu s nařízením Komise (ES) 2230/2004 max. jednou za tři roky. V návaznosti na vznik Národního centra zemědělského a potravinářského výzkumu, v.v.i. v závěru roku 2024 došlo ke stažení zaniklého Výzkumného ústavu potravinářského Praha, v.v.i. ze seznamu a revizi profilu Výzkumného ústavu rostlinné výroby, v.v.i. Na seznam byla v roce 2025 uvedena Masarykova univerzita. Ke konci roku 2025 bylo na seznamu spolupracujících organizací 15 organizací z ČR.

Ve spolupráci Koordinačního místa se Státní veterinární správou a za podpory Národného kontaktného bodu pre vedeckú a technickú spoluprácu s úradom EFSA v SR – Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, byla ve dnech 18. - 19. 11. 2025 realizována Mezinárodní vědecká konference OneHealth 2025. Odborně byla věnovaná pandemickým hrozbám, vektorovým nákazám, alimentárním nákazám a antimikrobiální rezistenci. Časově byla zasazena do Světového týdne povědomí o antibiotikách (v letošním roce od 18. – 24. 11. 2025; 18. 11. 2025 proběhl Evropský den povědomí o antibiotikách). Téměř 140 účastníků si vyslechlo téměř tři desítky příspěvků v oblasti veterinárního a humánního zdraví. Sborník a prezentace budou prezentovány na webu www.bezpecnostpotravin.cz a SVS.

ČR se v roce 2025 aktivně zapojila do dvou komunikačních kampaní EFSA: prostřednictvím MZe se potřetí zapojila do kampaně Safe2Eat, zaměřené na správnou volbu potravin, a prostřednictvím Ústředního a kontrolního ústavu zemědělského (ÚKZÚZ) do kampaně Plant Health for Life (také podruhé), zaměřené na fytosanitární otázky.

Kampaň s názvem Safe2Eat proběhla v roce 2025 v EU celkově již počtvrté (do roku 2023 byla realizována pod názvem „EUChooseSafeFood“). Kampaň byla tentokrát rozdělená do dvou částí, kdy první probíhala na jaře (duben–červen) a druhá po prázdninách (září–říjen). Zúčastnilo se jí 22 zemí, včetně ČR. Základem kampaně je pomáhat Evropanům při výběru potravin vysvětlováním vědeckých poznatků o bezpečnosti potravin. Cílem je upozornit na špičkové vědecké poznatky o bezpečnosti potravin v EU, díky nimž patří evropští spotřebitelé mezi nejlépe chráněné a informované spotřebitele na světě, pokud jde o potraviny. Kampaň pomáhá občanům v evropských zemích kriticky uvažovat při každodenním výběru, skladování a zpracováni potravin. (https://www.efsa.europa.eu/cs/safe2eat). Kampaň #Safe2EatEU byla v Česku zaměřena na problematiku označování potravin, výživu a bezpečnou manipulaci se surovinami i hotovým jídlem.

Kampaň EU *#PlantHealth4Life* realizovaly společně EFSA, Evropská komise a jejich partneři v členských státech EU poprvé v roce 2023. Tato kampaň upozorňuje na zásadní souvislost mezi zdravím rostlin a naším každodenním životem. EFSA v ČR realizovala kampaň ve spolupráci s ÚKZÚZ a Ministerstvem zemědělství. V roce 2025 byla kampaň oficiálně zahájena 12. května a skončila v září. V roce 2025 se do kampaně zapojily všechny členské státy EU (kromě Lucemburska) a dále tři kandidátské země do EU: Albánie, Bosna a Hercegovina a Kosovo. Turecko se spolu se Švýcarskem jako další členové kampaně #PlantHealth4Life připojily k Černé Hoře. (https://www.efsa.europa.eu/cs/plh4l).

ČR je od roku 2024 zapojena do projektu EFSA v oblasti koordinované komunikace, a to vytvořením role koordinátora komunikace (Member State Communication Coordinator, MSCC), včetně realizace definovaných úkolů a výstupů. Roli MSCC částečně naplňuje Koordinační místa a částečně je zajištěna prostřednictvím komunikační agentury Ewing s.r.o., vybrané v rámci veřejné zakázky, přičemž EFSA jasně definoval procedurální a finanční rámec projektu/aktivity, ale také požadovaný pracovní profil koordinátora komunikace.

První fáze proběhla od 1. 4. 2024 do 31. 3. 2025. V rámci této první fáze byla provedena situační analýza mapující relevantní aktéry a informační zdroje v oblasti komunikace o rizicích, znalosti široké veřejnosti v ČR v oblasti bezpečnosti potravin a mapování zájmu a potřeb odborné veřejnosti. Dále proběhlo Zmapování a identifikace možné národní sítě příslušných ministerstev a státních úřadů souvisejících s bezpečností potravin (jak hodnotitelé rizik, tak manažeři rizik) s ohledem na koordinovanou komunikaci a výstupy a byl připraven základní koncept komunikačního plánu/strategie.

V současné době probíhá druhá fáze projektu 6/2025–5/2026. Hlavními úkoly jsou vypracování mandátu/dokumentu pro fungování komunikační sítě pro bezpečnost potravin a zahájení jeho činnosti, dále příprava a implementace interaktivní mikrostránky o EFSA a příprava minimálně jedné větší vzdělávací akce. Průběžně bude probíhat publikování aktualit na portálu úřadu EFSA (portál CEN/MSCC) za účelem propagace společných produktů, účast

na společných aktivitách organizovaných EFSA pro CEN/MSCC (hodnotící schůzky a semináře) a účast na společných aktivitách a kampaních EFSA – ČS, ČS – ČS.

ČR předpokládá zapojení do projektu také pro období 2026–2027.

Informace týkající se činnosti EFSA a výše uvedených aktivit jsou dostupné v příslušné kategorii na webu www.bezpecnostpotravin.cz.

Aktivity informačního centra bezpečnosti potravin (ICBP)

ICBP je součástí Odboru bezpečnosti potravin MZe, a je jeho komunikačním centrem. Hlavním úkolem je tedy získávat a třídit informace z oblasti bezpečnosti potravin, předávat je příslušným institucím a zajišťovat osvětu pro odborníky a laickou veřejnost. Vedle problematiky bezpečnosti (nezávadnosti) potravin se ICBP zaměřuje na otázky výživy obyvatel s cílem dosáhnout zlepšení zdravotního stavu populace v ČR.

ICBP zajišťuje širokou škálu aktivit, mezi něž patří informování veřejnosti prostřednictvím webových stránek (www.bezpecnostpotravin.cz, www.viscojis.cz, www.viscojis.cz/teens) a sociálních sítí (Facebook, X, Instagram), vzdělávání dětí předškolního věku i školní mládeže, publikační činnost, vzdělávací akce pro širokou veřejnost atd.

Všechny zmíněné komunikační kanály byly v průběhu roku 2025 v provozu a bylo zajištěno průběžné přidávaní aktualit souvisejících s bezpečností potravin a zdravou výživou.

Počet návštěv v období 1. 1. 2025 – 31. 12. 2025 na webu www.bezpecnostpotravin.cz činil 913 641 návštěv (unikátních návštěvníků).

Dále byla aktualizována aplikace „Víš, co jíš?“ do mobilních telefonů (Android, iOS).

Během roku 2025 se ICBP spolupodílelo na akcích MZe. Jedná se např. o 5 akcí v regionech v rámci cyklu „Poznej svého farmáře“, účast byla zajištěna na Czech Food Expo a výstavě Zemi živitelce v Českých Budějovicích, na pražských Dožínkách a také na Jarmarku chutí v Teplicích.

V loňském roce se také uskutečnil 10. ročník pravidelné zábavně vzdělávací akce pro děti „Za tajemstvím potravin aneb Víš, co jíš?“ v Národním zemědělském muzeu Praha. Realizováno bylo taktéž několik přednášek pro ředitele ZŠ v Ústeckém kraji.

Během roku 2025 byly v rámci činnosti ICBP realizovány 2 publikace: „Výživa dítěte se specifickými nutričními potřebami“ a „Tipy na rychlé a zdravé večeře“.

6 STRUKTURÁLNÍ VÝVOJ AGRÁRNÍHO SEKTORU

6.1 Podnikatelská struktura zemědělství

Koncem roku 2025 bylo ve strukturální zemědělské statistice ČSÚ evidováno 51 tis. zemědělských subjektů. Tyto evidované subjekty jsou rozděleny na podniky

právnických osob (PPO) a podniky fyzických osob (PFO). PPO zahrnují zemědělské obchodní korporace, a to obchodní společnosti a družstva a jiné právnické osoby. PFO zahrnují zemědělské podnikatele podle zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, i fyzické osoby provozující drobné pěstitelské a chovatelské činnosti a nepodléhající evidenci zemědělského podnikatele. Výhradně na živočišnou výrobu bylo zaměřeno 1,5 tis. zemědělských podniků (3,4 % z celkového počtu), které hospodařily bez zemědělské půdy.

Většina evidovaných zemědělských subjektů vykázala alespoň minimální výměru z. p.[56] a tyto podniky hospodařily na 3,6 mil. ha z. p. (z toho 2,5 mil. ha o. p.). Orná půda se na zemědělské půdě podílela ze 70,1 %.

Celkovou výměru obhospodařované zemědělské a orné půdy v rozdělení podle různých právních forem zemědělských subjektů ke konci roku 2025 uvádí tab. T6.1/01.

T6.1/01 - Podnikatelská struktura fyzických a právnických osob v zemědělství[1)], stav koncem roku 2025

Právní forma	Počet podniků	Obhospodařovaná zemědělská půda		Obhospodařovaná orná půda		Průměrná výměra[2)]	
		ha	%	ha	%	ha z. p.	ha o. p.
Fyzické osoby celkem	44 615	1 106 523	31,1	638 704	25,6	24,8	14,3
z toho - zeměd. podnikatelé[3)]	28 706	1 022 380	28,7	590 427	23,6	35,6	20,6
Právnické osoby celkem	6 458	2 455 152	68,9	1 859 468	74,4	380,2	287,9
v tom - obchodní společnosti celkem	5 401	1 800 858	50,6	1 327 379	53,1	333,4	245,8
z toho - spol. s r. o.	4 603	981 280	27,6	654 832	26,2	213,2	142,3
- a. s.	765	805 006	22,6	661 628	26,5	1052,3	864,9
- družstva	516	622 690	17,5	514 763	20,6	1206,8	997,6
- ostatní[4)]	541	31 604	0,9	17 325	0,7	58,4	32,0
Celkem	51 073	3 561 675	100,0	2 498 171	100,0	69,7	48,9

1) Zemědělsky aktivní subjekty s velikostními parametry odpovídajícími prahovým hodnotám AGC 2000.

2) Vypočteno za podniky obhospodařující zemědělskou půdu.

3) Zaevidovaní zemědělští podnikatelé - fyzické osoby podle zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství.

4) Státní podniky, příspěvkové organizace aj.

Pramen: ČSÚ - Zemědělský registr

Zpracoval: S. Kislingerová (ÚZEI)

Na početních stavech hospodářských zvířat se výrazně podílely podniky právnických osob. Jejich podíl činil 73,3 % u skotu (z toho 91,6 % u dojených krav), 95,2 % u prasat a 96,1 % u drůbeže (tab. T6.1/02).

56 *Jedná se o subjekty s těmito požadovanými parametry: výměra od 1 ha obhospodařované zemědělské půdy, 1 500 m^2 pěstovaných intenzivních plodin (sady, zelenina, květiny), 1 000 m^2 vinic, 300 m^2 skleníků a pařeniš, chov od 1 ks skotu, 2 ks prasat, 4 ks ovcí a koz, 50 ks drůbeže, 100 ks králíků.*

T6.1/02 - Struktura početních stavů hospodářských zvířat podle právních forem podniků, stav koncem roku 2025

Právní forma	Skot				Prasata		Drůbež	
	celkem		z toho dojené krávy					
	ks	%	ks	%	ks	%	ks	%
Fyzické osoby celkem	375 499	26,66	29 182	8,33	68 874	4,76	932 242	3,96
z toho - zeměd. podnikatelé[1)]	340 893	24,20	25 705	7,34	45 329	3,14	819 632	3,48
Právnické osoby celkem	1 033 081	73,34	321 045	91,67	1 376 954	95,24	22 588 387	96,04
v tom - obchodní společnosti celkem	676 304	48,01	189 090	53,99	1 205 060	83,35	21 586 369	91,78
z toho - spol. s r. o.	282 192	20,03	41 266	11,78	207 308	14,34	12 808 528	54,46
- a. s.	391 993	27,83	147 638	42,15	982 329	67,94	8 777 810	37,32
- družstva	340 804	24,19	127 899	36,52	162 883	11,27	963 112	4,09
- ostatní	15 973	1,13	4 056	1,16	9 011	0,62	38 906	0,17
Celkem	1 408 580	100,00	350 227	100,00	1 445 828	100,00	23 520 629	100,00

1) Zaevidovaní zemědělští podnikatelé - fyzické osoby podle zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství.

Pramen: ČSÚ - Zemědělský registr

Zpracoval: S. Kislingerová (ÚZEI)

Velikostní strukturu zemědělských podniků v ČR podle výměry obhospodařované zemědělské půdy a v rozdělení na PFO a PPO ukazuje tab. T6.1/03; velikostní strukturu rozhodujících typů zemědělských obchodních korporací uvádí příl. tab. 6.1/01.

T6.1/03 - Velikostní struktura podniků fyzických a právnických osob obhospodařujících zemědělskou půdu, stav koncem roku 2025

Velikostní skupiny podniků podle výměry obhospodařované z. p. (ha)	Podniky celkem[1)]				Podniky fyzických osob[1)]				Podniky právnických osob[1)]			
	počet		výměra obhospodařované z. p.		počet		výměra obhospodařované z. p.		počet		výměra obhospodařované z. p.	
	abs.	%	ha	%	abs.	%	ha	%	abs.	%	ha	%
>0-<5	26 605	52,09	36 101	1,01	24 979	55,99	33 569	3,03	1 626	25,18	2 532	0,10
5-<10	5 319	10,41	38 638	1,08	4 857	10,89	35 285	3,19	462	7,15	3 354	0,14
10-<50	9 810	19,21	231 791	6,51	8 831	19,79	208 327	18,83	979	15,16	23 463	0,96
50-<100	3 375	6,61	242 045	6,80	2 955	6,62	211 271	19,09	420	6,50	30 774	1,25
100-<500	4 329	8,48	861 768	24,20	2 848	6,38	499 049	45,10	1 481	22,93	362 719	14,77
500-<1000	816	1,60	589 542	16,55	118	0,26	82 735	7,48	698	10,81	506 807	20,64
1000-<2000	566	1,11	799 821	22,46	25	0,06	30 776	2,78	541	8,38	769 045	31,32
≥2000	253	0,50	761 969	21,39	2	0,00	5 510	0,50	251	3,89	756 459	30,81
Celkem	51 073	100,00	3 561 675	100,00	44 615	100,00	1 106 523	100,00	6 458	100,00	2 455 152	100,00

1) Bez podniků neobhospodařujících zemědělskou půdu.

Pramen: ČSÚ - Zemědělský registr

Zpracoval: S. Kislingerová (ÚZEI)

Vývoj podnikatelské struktury českého zemědělství v období od roku 2005 zachycující zemědělské podniky s výměrou od 3 ha zemědělské půdy[57] je uveden v příl. tab. 6.1/02.

Podíl PFO na obhospodařované půdě v tomto období celkově mírně narůstal a proti roku 2005 se v roce 2025 zvýšil o 10,2 p. b. na úkor podílu PPO.

Průměrnou velikost zemědělských podniků v České republice je možné sledovat prostřednictvím několika zdrojů, jako jsou Zemědělský registr, strukturální šetření (zejména prováděné ČSÚ) a data z jednotné žádosti v rámci administrace agrárních podpor. Každý z těchto zdrojů však pracuje s odlišnými metodikami a prahovými hodnotami (například minimální výměra nebo definice aktivního zemědělce), což vede k odlišným výsledkům.

57 Z důvodu dlouhodobé srovnatelnosti údajů od roku 1995 (viz Zprávy o stavu zemědělství ČR do roku 2010), kdy byly v Agrocenzu prahovou hodnotou 3 ha obhospodařované z. p. V Agrocenzu 2000 a v následujících zemědělských strukturálních šetřeních byla základní prahová hodnota snížena na 1 ha z. p., ale v šetřeních z roku 2010 a dalších byla zvýšena na 5 ha.

V důsledku toho se průměrná velikost podniku může v jednotlivých statistikách významně lišit, a je proto nutné tyto rozdíly při interpretaci dat zohlednit. Souhrn informací z těchto tří zdrojů je uveden v tab. T6.1/04.

T6.1/04 - Přehled šetření a registrů, ze kterých je možné vyvodit informace o struktuře podniků v zemědělství

Zdroj	Rok	Počet subjektů	Počet subjektů FO	Počet subjektů PO	Průměrná výměra (ha)	Průměrná výměra FO (ha)	Průměrná výměra PO (ha)
Zelené zprávy, ČSÚ - Zemědělský registr	2020	47 160	42 037	5 123	74,6	25,5	477,6
	2021	42 678	37 698	4 980	82,3	28,2	491,2
	2022	42 760	37 645	5 115	82,2	28,3	478,8
	2023	44 754	39 009	5 745	79,4	28,1	427,8
	2024	45 249	39 291	5 958	78,4	27,8	412,1
	2025	51 073	44 615	6 458	69,7	24,8	380,2
ČSÚ Strukturální šetření v zemědělství	2020	28 909	24 648	4 261	120,7	42,3	574,4
	2023[1)]	33 166	28 037	5 129	106,0	39,0	476,0
SZIF žadatelé Jednotná žádost	2021	30 235	25 800	4 435	116,9	45,06	535,8
	2022	30 240	25 651	4 589	116,4	44,92	518,4
	2023	29 719	25 006	4 713	118,5	45,98	503,8
	2024	29 560	24 719	4 841	118,9	46,25	490,5
	2025	29 523	24 469	5 054	118,9	44,1	481,4

1) Údaje roku 2023 jsou odlišné – bez sdružených IČ a odlišné váhy.

Pramen: Zpráva o stavu zemědělství ČR za roky 2020–2025; ČSÚ – výsledky Strukturálních šetření; SZIF data z Jednotné žádosti za roky 2021–2025.

Zpracoval: M. Hruška, S. Kislingerová (ÚZEI)

Nejpočetnější skupinu zemědělských podniků tvoří hospodářství s výměrou mezi 10 a 50 hektary. Naopak nejméně zastoupená skupina podniků obhospodařuje přibližně 22 % zemědělské půdy.

T6.1/05 - Rozsah jednodné žádosti podle SZIF (oprávněná plocha BISS + Malý zemědělec v ha, 2025)

Velikostní skupiny podniků podle výměry obhospodařované z. p.	Četnosti absolutní	Četnosti relativní	Výměra celkem ha	Podíl výměry %
od 1 do 5 ha	6 926	23,46%	19 637	0,56%
od 5 do 10 ha	4 235	14,34%	31 503	0,90%
od 10 do 50 ha	9 127	30,91%	218 674	6,23%
od 50 do 100 ha	3 310	11,21%	237 251	6,76%
od 100 do 500 ha	4 290	14,53%	854 956	24,35%
od 500 do 1 000 ha	819	2,77%	591 480	16,85%
od 1 000 do 2 000 ha	563	1,91%	796 366	22,68%
od 2 000 do 15 000 ha	253	0,86%	761 250	21,68%

Pramen: SZIF data z Jednotné žádosti za roky 2021–2025.

Zpracoval: M. Hruška, S. Kislingerová (ÚZEI)

6.2 Podnikatelská struktura zpracovatelů agrárních surovin

Podle údajů z registru ekonomických subjektů byl v roce 2025 zaznamenán růst počtu podnikatelských subjektů působících v odvětví potravinářské výroby a výroby nápojů (CZ-

NACE 10 a NACE 11). Celkový počet podniků v obou výrobách dosáhl 32 950 jednotek, což představuje meziroční nárůst o 1 037 jednotek. Struktura využívaných právních forem se v čase mění pouze minimálně, přičemž početní zastoupení v jednotlivých kategoriích právních forem se liší.

Meziroční vývoj právních forem podnikatelských subjektů v CZ-NACE 10 a CZ-NACE 11 byl následující:

- V roce 2025 se počet fyzických osob, které podnikají podle živnostenského zákona, ale nejsou zapsané v obchodním rejstříku, meziročně zvýšil o 733 na celkových 23 856 osob. Z toho připadalo 16 862 osob na odvětví CZ-NACE 10 a 6 994 osob na odvětví CZ-NACE 11. Z pohledu výrobních oborů pak tato skupina zahrnuje především drobné výrobce pečiva, cukrářských a masných výrobků. Jedná se o formu podnikání charakteristickou relativně nízkou kapitálovou náročností, která umožňuje poměrně rychlý vstup na trh.
- Mezi obchodními korporacemi byly i v roce 2025 nejpočetněji zastoupenou právní formou společnosti s ručením omezeným (s. r. o.), což lze přičíst relativně jednoduššímu procesu jejich založení ve srovnání s ostatními korporátními formami. Meziročně jejich počet vzrostl o 302 na celkových 7 609 subjektů. Z tohoto počtu připadalo 6 263 společností na odvětví CZ-NACE 10 a 1 346 společností na odvětví CZ-NACE 11.
- Další významnou právní formou z hlediska počtu jsou zahraniční fyzické osoby, jejichž počet dlouhodobě kolísá. V roce 2025 bylo zaznamenáno 633 osob v odvětví CZ-NACE 10 a 232 osob v odvětví CZ-NACE 11.
- Počet akciových společností meziročně poklesl, přičemž v roce 2025 podnikalo touto právní formou 373 subjektů. Z toho připadalo 263 akciových společností na odvětví CZ-NACE 10 a 110 na odvětví CZ-NACE 11.
- V roce 2025 došlo k meziročnímu poklesu počtu družstev o 7 subjektů na celkových 45.

Výrobci potravin a nápojů využívají k podnikání i další právní formy, jako je např. komanditní společnost, veřejná obchodní společnost, obecně prospěšná společnost aj. Nicméně, podobně jako v předchozích letech, ani v hodnoceném roce 2025 tyto právní formy nebyly příliš rozšířené.

Tab. T6.2/01 zachycuje meziroční změny v počtu podnikatelských subjektů, které zaměstnávají 50 a více zaměstnanců. Celkový počet těchto podniků meziročně poklesl o 2,2 % (z 404 na 395 subjektů). Mírný nárůst (o 1,8 %) byl zaznamenán v kategorii podniků se 100–199 zaměstnanci. Naopak v kategorii 50–99 zaměstnanců došlo k mírnému poklesu o 1,7 % ze 178 na 175. Výraznější pokles byl zaznamenán u podniků s 200–499 zaměstnanci, a to o 9,4 % (z 85 na 77 subjektů). Počet podniků ve velikostní kategorii 500–999 zaměstnanců zůstal

meziročně nezměněn (23 subjektů). Údaje za podniky s 1 000–1 999 a 2 000–2 999 zaměstnanci nebyly zveřejněny z důvodu ochrany důvěrných statistických údajů.

T6.2/01 - Velikostní struktury potravinářských podniků s 50 a více zaměstnanci

Počet zaměstnanců	Průměrný počet podniků		Meziroční index
	2024	2025	
50 - 99	178	175	98,3
100 - 199	110	112	101,8
200 - 499	85	77	90,6
500 - 999	23	23	100
1000 - 1999	DSÚ	DSÚ	-
2000 - 2999	DSÚ	DSÚ	-
Celkem	404	395	97,8

1) DSÚ = důvěrný statistický údaj.

Pramen: ČSÚ - Podnikatelské subjekty s 50 a více zaměstnanci

Zpracoval: K. Charvátová (ÚZEI)

Nejvýznamnější velikostní kategorií dle absolutního objemu tržeb bez DPH z prodeje výrobků, služeb a zboží byly v roce 2025 podniky s 200 až 499 zaměstnanci, které dosáhly tržeb ve výši 113,6 mld. Kč, což představovalo přibližně 24,7 % celkových tržeb všech potravinářských podniků s 50 a více zaměstnanci v potravinářském a nápojovém průmyslu (CZ-NACE 10 a 11). Druhou nejvýznamnější kategorií byly v roce 2025 podniky se 100 až 199 zaměstnanci s tržbami ve výši 112,2 mld. Kč, tedy 24,4 % z celkového objemu tržeb. Tyto dvě velikostní kategorie se tak společně podílely na celkových tržbách uvedených oborů 49,1 %.

Tab. T6.2/02 zachycuje počet potravinářských podniků s 50 a více zaměstnanci v letech 2024 a 2025, včetně meziročního srovnání a členění podle jednotlivých oborů. Stejně jako v předchozích letech byl nejvyšší počet podniků soustředěn ve výrobě pekařských a cukrářských výrobků (102 subjektů), přestože zde došlo k mírnému meziročnímu poklesu.

Významně zastoupeným oborem je rovněž výroba ostatních potravinářských výrobků, která představuje početnou a zároveň velmi heterogenní kategorii. Zahrnuje široké spektrum výrobků a jejím základem je především využití surovin rostlinného původu. Patří sem např. výroba cukru, kakaa, čokolády, cukrovinek, hotových pokrmů, polévek či dietních potravin, tedy výrobků s vyšším stupněm zpracování agrárních surovin. Do této kategorie dále spadá zpracování čaje a kávy či výroba koření a aromatických výrobků. V roce 2025 bylo v tomto oboru evidováno 88 podniků (meziroční nárůst o 1,1 %).

Mezi obory s vyšším počtem podniků patří také zpracování masa a výroba masných výrobků (60 podniků v roce 2025), zahrnující i výrobu a zpracování drůbeže. Naproti tomu některé obory, jako je zpracování ryb, mají převážně okrajový charakter. Z důvodu ochrany důvěrných statistických údajů nejsou údaje tohoto oboru samostatně uváděny a jsou součástí agregované kategorie.

Meziroční srovnání let 2024 a 2025 ukazuje, že ve většině oborů v kategorii podniků s 50 a více zaměstnanci zůstává počet subjektů relativně stabilní. Beze změny zůstaly např. obory zpracování a konzervování ovoce a zeleniny, výroba rostlinných a živočišných tuků a olejů či výroba mléčných výrobků.

T6.2/02 - Průměrný počet podnikatelských subjektů podle výrobních oborů

Ukazatel	2024	2025	Meziroční index
Zpracování masa a výroba masných výrobků	62	60	96,80
Zpracování a konzervování ryb	DSÚ[1)]	DSÚ	-
Zpracování a konzervování ovoce a zeleniny	20	20	100,00
Výroba rostlinných a živočišných tuků a olejů	5	5	100,00
Výroba mléčných výrobků	34	34	100,00
Výroba mlýnských a škrobárenských výrobků	16	18	112,50
Výroba pekařských a cukrářských výrobků	106	102	96,20
Výroba ostatních potravinářských výrobků	87	88	101,10
Výroba průmyslových krmiv a Zpracování ryb	26	26	100,00
Výroba nápojů	48	42	87,50
Průmysl potravinářský celkem	404	395	97,80

1) DSÚ = důvěrný statistický údaj.

Pramen: ČSÚ - Podnikatelské subjekty s 50 a více zaměstnanci

Zpracoval: K. Charvátová (ÚZEI)

6.3 Dodavatelská odvětví

Osivo a sadba

V roce 2025 bylo dle zákona č. 219/2003 Sb., ve znění pozdějších předpisů, evidováno, případně registrováno, celkem 1 103 právnických a fyzických osob s oprávněním pro výrobu, dovoz a uvádění do oběhu osiva polních plodin a zelenin, sadby brambor a sazenic zeleniny. V roce 2025 došlo oproti předchozímu roku k mírnému nárůstu velikosti přihlášených množitelských ploch (o 1,3 %). K nejvýraznějšímu nárůstu došlo u jetelovin (o 12,4 %), olejnin a přadných rostlin (o 7,3 %) a dále pak u brambor (o 5,0 %). K meziročnímu poklesu došlo naopak u trav a jednoletých pícnin (o 5,8 %), luskovin (o 4,5 %) a obilovin (vč. kukuřice, o 0,4 %). Výkyvy v poptávce po certifikovaném osivu jsou významně ovlivněny trhem s jednotlivými plodinami v rámci ČR i EU a tomu odpovídá i meziroční kolísání výměry množitelských ploch.

Celkově se ve sklizňovém roce 2024 vyrobilo v ČR 199,8 tis. t osiva zemědělských plodin (pokles o 3,9 % oproti 2023) a 54,8 tis. t sadbových brambor (nárůst o 7,2 %). Osivo cukrové řepy se v ČR nemnoží a produkce je závislá na dovozu.

T6.3/01 - Přihlášené množitelské plochy v ČR

Plodina	Přihlášené množitelské plochy (ha)	Vyrobené osivo, sadba (t)	Přihlášené množitelské plochy (ha)	Meziroční index výměry přihlášených množ. ploch
	2024		2025	
Obiloviny (vč. kukuřice)	49 191	166 421	49 013	99,64
Luskoviny	13 454	17 311	12 850	95,51
Olejniny a přadné rostliny	7 985	5 538	8 567	107,29
Brambory	2 557	54 839	2 684	104,97
Jeteloviny	14 893	4 927	16 734	112,36
Trávy a jednoleté pícniny, ostatní krmné plodiny	9 299	5 653	8 759	94,19

Pramen: ÚKZÚZ

Zpracoval: A. Vorlíčková (ÚZEI)

Minerální hnojiva a přípravky na ochranu rostlin

V roce 2025 pokračovala registrace hnojiv (včetně rostlinných biostimulantů, pomocných půdních látek a substrátů) podle zákona č. 156/1998 Sb., o hnojivech. Kromě registrace jsou hnojiva a pomocné látky uváděné do oběhu evidovány také v režimu ohlášení (dle zákona č. 156/1998 Sb., o hnojivech), vzájemného uznávání (podle Nařízení EP a Rady (EU) 2019/515) a CE hnojiva (podle Nařízení EP a Rady (EU) 2019/1009). CE hnojiva jsou však evidována a následně zveřejněna v Registru hnojiv pouze na základě žádosti výrobce, resp. dodavatele, protože tato hnojiva ze své podstaty žádné evidenci ani povinnému hlášení nepodléhají.

Za rok 2025 bylo vydáno celkem 472 rozhodnutí o registraci hnojiv a pomocných látek, ohlášeno bylo 187 hnojiv a v režimu vzájemného uznávání bylo evidováno 103 výrobků. Dále bylo evidováno 102 CE hnojiv.

V rámci odborného dozoru bylo odebráno celkem 282 vzorků, v tom 165 registrovaných hnojiv a pomocných látek, 33 ohlášených hnojiv, 59 hnojiv CE, 7 vzájemně uznaných výrobků a 18 hnojiv určených k aplikaci na vlastní pozemky. Na základě nevyhovujících výsledků analýz vzorků bylo zrušeno 9 rozhodnutí o registraci a 5 ohlášení hnojiv, bylo také zahájeno 1 správní řízení u CE hnojiva. Důvodem bylo kromě nevyhovujících jakostních ukazatelů také překročení limitu rizikových prvků. Dále bylo zahájeno správní řízení u 1 statkového hnojiva kvůli překročení limitu rizikových prvků.

Do působnosti oddělení patří také schvalování programů použití kalů podle zákona č. 541/2020 Sb., o odpadech. Bylo podáno 306 žádostí, z toho 1 žádost byla zamítnuta. Důvodem zamítnutí programů bylo zamýšlené použití kalů v ochranném pásmu lázeňských zdrojů.

Ve srovnání s rokem 2024 došlo v roce 2025 ke snížení spotřeby živin v minerálních hnojivech z 390,0 t č. ž. na 344,7 tis. t č. ž., tj. o 11,7 %. Celková spotřeba čistých živin dodaných minerálními hnojivy činila 97,3 kg na 1 ha zemědělské půdy. Přitom bylo na základě informací ČSÚ v roce 2025 počítáno s výměrou tzv. „využívané zemědělské půdy“ 3 541 954 hektarů.

V roce 2025 bylo statkovými (hnůj, kejda apod.) a organickými hnojivy (zejm. digestát z bioplynových stanic) dodáno 26,1 kg N, 14,9 kg P_2O_5 a 26,3 kg K_2O na hektar využívané zemědělské půdy. Celkový výnos čistých živin ze statkových a organických hnojiv byl 67,3 kg/ha.

Ochrana rostlin

Spotřeba účinných látek obsažených v POR a pomocných prostředcích na ochranu rostlin v roce 2025 se na zemědělské půdě meziročně zvýšila o 2,8 % a činila celkem 3 551,5 tis. kg. Na 1 ha zemědělské půdy se spotřebovalo 1,0 kg účinných látek obsažených v POR a pomocných prostředcích na ochranu rostlin. Celková výměra ošetřená POR a pomocnými prostředky na ochranu rostlin v roce 2025 činila 15 069,6 tis. ha (s dopočtem k celkové výměře zemědělské půdy).

Celková spotřeba POR a pomocných prostředků v ČR v roce 2025 dosáhla 10 815,6 tis. kg (včetně spotřeby POR a pomocných prostředků mimo pozemek, tj. na mořících stanicích a ve skladech rostlinných produktů), z toho celková spotřeba POR a pomocných prostředků aplikovaných na pozemku (na zemědělské půdě a ve sklenících) byla 10 555,1 tis. kg. Herbicidy a desikanty se podílely na celkové spotřebě POR a pomocných prostředků na ochranu rostlin (včetně spotřeby POR mimo pozemek) 45,7 %, fungicidy 28,0 %, regulátory růstu a vývoje 9,6 %, insekticidy 6,8 %, rodenticidy 0,5 % a ostatní prostředky 9,4 %.

V porovnání s rokem 2024 došlo v roce 2025 ke zvýšení celkové spotřeby POR a pomocných prostředků aplikovaných na pozemku (zemědělská půda mimo mořící stanice a sklady rostlinných produktů), a to cca o 2,7 %. V hlavních kategoriích přípravků na ochranu rostlin (fungicidy, herbicidy, insekticidy a regulátory růstu a vývoje) došlo meziročně k mírnému nárůstu, a to o 2,8 % u fungicidů, o 4,1 % u herbicidů, o 12,5 % u insekticidů a o 12,4 % u regulátorů růstu a vývoje. Dále je patrný výrazný pokles spotřeby rodenticidů o 74,4 %.

Spotřeba biologických přípravků na bázi mikroorganismů na zemědělské půdě byla meziročně nižší o 8,7 % a činila 62 098 kg (s dopočtem k celkové výměře zemědělské půdy). Spotřeba účinné látky na 1 ha u těchto přípravků činila 0,09 kg/ha, a to na celkové ploše (s dopočtem k celkové výměře zemědělské půdy) 43,9 tis. ha. Nejvíce ploch ošetřených biologickými přípravky na bázi mikroorganismů (bez dopočtu) v roce 2025 připadlo na řepku ozimou (25,3 tis. ha), révu moštovou (3,8 tis. ha) a pšenici setou ozimou (2,8 tis. ha).

V roce 2025 byla přípravky „Bioagens na bázi makroorganismů“ ošetřena plocha v polních kulturách (v kukuřici) 69,3 tis. ha (s dopočtem k celkové výměře kukuřice), což představuje meziroční zvýšení o 33,3 %. U ostatních sledovaných plodin byla kvalifikovaným odhadem určena ošetřená výměra biologickými prostředky na bázi makroorganismů u révy vinné 54 ha a u rajčete 186 ha.

Evropská komise v roce 2025 rozhodla o neschválení účinné látky flufenacet. V prosinci 2025 představila návrhy novel Směrnice EP a Rady (EU) č. 128/2009 a Nařízení EP a Rady (EU)1107/2009, které mají být projednány v roce 2026. Předmětem novely je stanovení pravidel pro aplikaci přípravků na ochranu rostlin prostřednictvím dronů, zjednodušení povolovacího řízení u biologických přípravků a zrychlení procesů povolování přípravků na ochranu rostlin v EU. Komise předpokládá, že projednávání bude dokončeno ještě v roce 2026.

Průmyslová krmiva

V roce 2025 dosáhla celková výroba krmných směsí pro hospodářská a ostatní zvířata 2 427 tis. t, což je meziročně o 2,7 % (64 tis. t) více.

Nejvíce krmných směsí bylo vyrobeno pro drůbež (1 046 tis. t) a prasata (701 tis. t), méně pro skot (636 tis. t) a ostatní zvířata (44 tis. t). Do kategorie ostatních zvířat patří od roku 2016 směsi pro ovce, kozy, králíky a ryby. Meziroční nárůst výroby v roce 2025 nastal téměř u všech kategorií krmných směsí kromě směsí pro domácí a ostatní zvířata. Výroba krmných směsí pro skot se zvýšila o 4,2 % (o 25,6 tis. t), pro drůbež o 1,9 % (o 19,6 tis. t). Produkce krmných směsí pro prasata se zvýšila o 4,1 % (o 27,9 tis. t). Meziročně poklesla výroba krmných směsí pro ostatní zvířata určená k produkci potravin, a to o 4,2 % (11,4 tis. t).

T6.3/02 - Výroba krmných směsí v ČR (tis. t)

Druhy zvířat	2024	2025[1)]	Meziroční index
Krmné směsi pro hospodářská a ostatní zvířata[2)]	2 363	2 427	102,7
z toho: skot celkem	610	636	104,2
prasata celkem	673	701	104,1
drůbež celkem	1 027	1 046	101,9
Krmné směsi pro domácí a ostatní zvířata[3)]	273	261	95,8
Celkem	2 636	2 688	102,0

1) Odhad

2) Ostatní zvířata - zde ovce, kozy, králíci a ryby.

3) Ostatní zvířata - zde koně, lesní zvěř, kožešinová zvířata, laboratorní zvířata a zvířata v zoologických zahradách.

Pramen: MZe - Roční výkazy o výrobě průmyslových krmiv

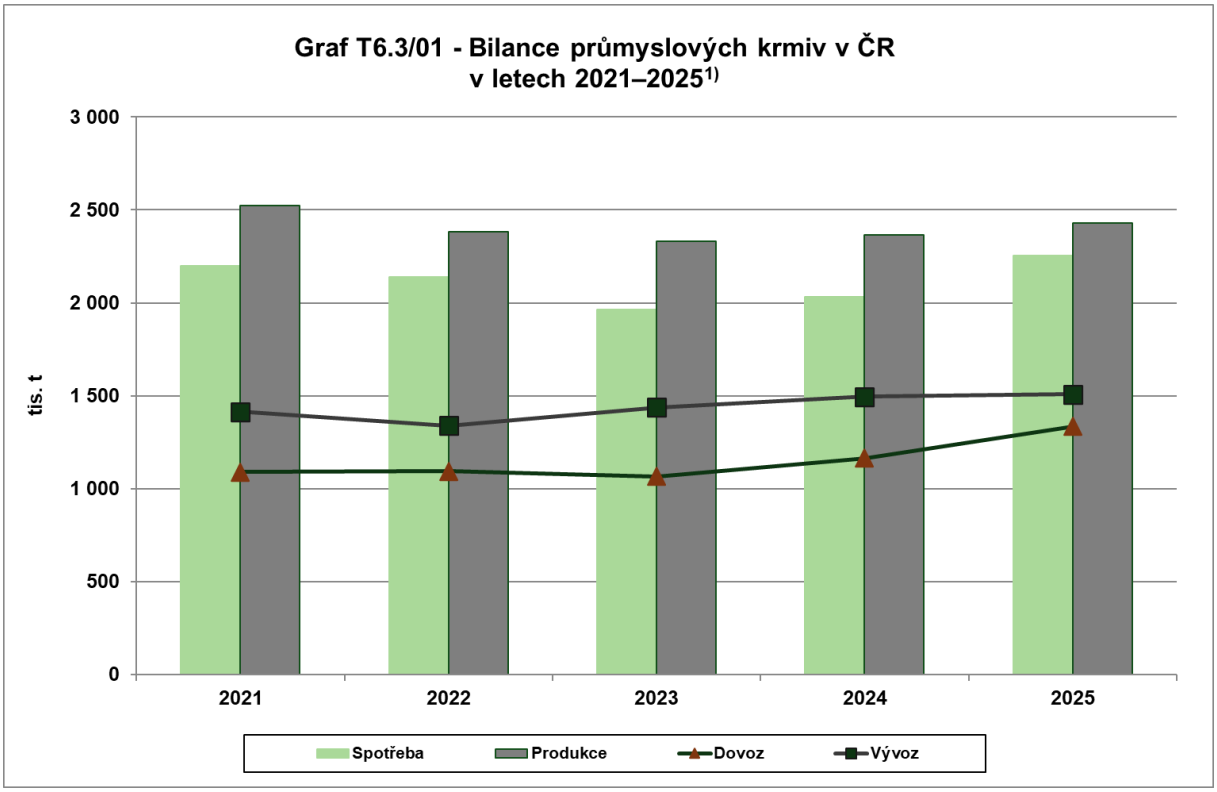
Zpracoval: T. Rudinská (ÚZEI), Z. Škopánová (MZe)

V roce 2025 bylo do ČR dovezeno celkem 1 335 tis. t průmyslových krmných surovin a krmných směsí, meziročně tedy o 14,6 % více, a vyvezeno 1 509 tis. t (tj. meziroční nárůst o 0,7 %). Celkové saldo za rok 2025 tedy zůstalo kladné: 173 tis. t. Zemí s největším objemem dovozu do ČR je Německo, na které připadlo 41,4 % celkového objemu dovezených krmiv.

Dalšími největšími dovozci bylo v roce 2025 Polsko (14,4 % celkového dovozu krmiv) a Maďarsko (5,5 % celkového dovozu krmiv). Z dovezeného objemu krmiv většinu tvořily odpad po extrahování sójového oleje (431,6 tis. t v ceně 9,97 Kč/kg) a přípravky používané k výživě zvířat (455,8 tis. t v ceně 48,67 Kč/kg).

ČR v roce 2025 vyvezla největší objem krmiv do Německa (39,6 %), na Slovensko (15,9 %) a do Polska (8,8 %). Z vyvezeného objemu krmiv většinu tvořily přípravky používané k výživě zvířat (699,2 tis. t v ceně 50,73 Kč/kg) a odpad po extrahování rostlinných tuků (441,1 tis. t v ceně 6,65 Kč/kg).

V grafu T6.3/01 je znázorněn vývoj produkce, spotřeby, dovozu a vývozu průmyslových krmiv v ČR v letech 2021–2025.

1) Spotřeba krmných surovin za rok 2025 je odhad.
Pramen: MZe
Zpracoval: T. Rudinská (ÚZEI)

Přehled v tab. T6.3/03 uvádí specifikaci činností v registrovaných nebo schválených krmivářských provozech včetně údajů o počtech distributorů, dodavatelů a dovozců krmiv.

T6.3/03 - Specifikace činností ve schválených a registrovaných provozech k 31. 12. 2025 [1)]

Druh činnosti	Schválené	Registrované	Celkem ČR
Výrobci krmných surovin	20	378	398
Výrobci doplňkových látek	6	6	12
Výrobci premixů	28	7	35
Výrobci medikovaných krmiv	44	0	44
Výrobci krmných směsí	104	293	397
Faremní míchárny krmiv	0	355	355
Mobilní výrobny	0	56	56
Zemědělská prvovýroba – všeobecně	0	28 937	28 937
Dovozci krmiv	68	205	273
Dodavatelé krmiv	196	1 321	1 517
Distributoři	137	814	951
Dopravci krmiv	0	1 745	1 745
Uvádění na trh – krmné suroviny	0	1 641	1 641
Uvádění na trh – krmné směsi	178	1 183	1 361
Uvádění na trh – doplňkové látky	189	197	386
Uvádění na trh – medikovaná krmiva	3	0	3
Uvádění na trh – premixy	151	112	263

1) V rámci jednoho provozu může být prováděno současně i více činností.

Pramen: ÚKZÚZ

Zpracoval: T. Rudinská (ÚZEI), M. Beránek (ÚKZÚZ)

Veterinární péče

Na začátku roku 2025 bylo evidováno 3 167 schválených a registrovaných provozoven a 4 692 pouze registrovaných. Na konci roku 2025 byl počet provozů schválených podle nařízení EP a Rady (ES) č. 853/2004 nižší o 37, počet registrovaných maloobchodních zařízení se zvýšil o 362.

V roce 2025 bylo plánováno v dozorovaných provozech celkem 20 136 kontrolních akcí dle jednotlivých zveřejňovaných seznamů. Skutečně bylo v rámci plnění plánu provedeno 18 961 akcí. V 575 provozech došlo k navýšení plánované doporučené frekvence kontrol na základě analýzy rizika, s přihlédnutím k požadavkům článku 9 nařízení EP a Rady (ES) č. 2017/625. V souladu s metodikou SVS byla v 9 931 provozech naopak frekvence kontrol snížena. Snížení stanovené frekvence se připouští například u sezonně provozovaných subjektů. Z uvedeného počtu plánovaných akcí bylo vykázáno 367 akcí alespoň s jednou závadou. Akcí mimo plán kontrol navazujících na došetření těchto závad, mimořádných kontrol a kontrol v subjektech nezařazených na uveřejňovaných seznamech bylo 20 491, z toho u 1 097 akcí byla zjištěna alespoň jedna závada. Zpravidla je při plánovaných akcích zjišťován menší počet závad než při akcích neplánovaných. Neplánované akce jsou zpravidla důsledkem dříve zjištěných nedostatků a jsou zaměřené cíleně na určitý okruh závad.

V roce 2025 pokračovala kontrola subjektů podnikajících v režimu EKO-BIO, tedy podniků, které produkují potraviny v biokvalitě s označením BIO. V roce 2025 provedla SVS celkem 62 takto zaměřených kontrol. V rámci nich nebylo shledáno porušení právních předpisů v oblasti podmínek pro produkci potravin v režimu BIO.

Kontrol potravin nesoucích značku kvality KLASA bylo provedeno 79 a v 5 případech bylo zjištěno porušení pravidel pro používání přidělené značky KLASA. SVS dále provádí

kontroly nad dodržováním pravidel u potravin, které nesou značku Regionální potravina. Těchto kontrol bylo v roce 2025 celkem 90 a porušení pravidel bylo zjištěno ve 4 případech.

Při 537 kontrolách u přímých prodejců syrového mléka (mléčné automaty + přímý prodej ze dvora) byla zjištěna závada v 10 případech. Závady byly zjištěny v oblasti požadavků na mikrobiologické vyšetření syrového mléka v rámci systému vlastní kontroly. Nevyhovující výsledky byly u mikrobiologického vyšetření syrového mléka na *Staphylococcus aureus*. U přímého prodeje syrového mléka byl také 2x zjištěn nadlimitní počet PSB a CPM.

Nedílnou součástí dozoru je i kontrola zásilek, které opouštějí území ČR do třetích zemí. Vzhledem k tomu, že zásilky do třetích zemí musí být doprovázeny veterinárním osvědčením, zásilka musí být vždy zkontrolována; těchto kontrol bylo v loňském roce provedeno 7 665.

Mezi neplánované kontroly patří i kontroly zásilek v místech určení na základě povinného hlášení. Těchto kontrol bylo 4 870, včetně kontrol zásilek ve spolupráci s Celní správou či Policií ČR. Závada se při nich vyskytla ve 170 případech. Posouzeno bylo přes 84 tis. t zboží, neuvolněno na trh bylo téměř 380 t a jako nepoživatelné bylo 22 t neškodně odstraněno. Uvedená čísla nezahrnují vejce, která jsou vykazována v kusech. Posouzeno bylo téměř 8,4 mil. ks vajec a žádná nebyla neškodně odstraněna. V roce 2025 byly plány kontrol splněny na 94,16 %.

V roce 2025 proběhly 4 mimořádné kontrolní akce:

- Kontrola dodržení parametrů pro zpracování krve v bioplynových stanicích a kontrola kapacity zpracovatelských zařízení;
- Odběr vzorků syrového mléka a detekce viru slintavky a kulhavky (SLAK) pocházejícího z farem v Jihomoravském kraji;
- Kontroly používání potravinářských přídatných látek, aromat a enzymů a jejich sledování v období od 18. 8. 2025 do 31. 12. 2025;
- Hodnocení výskytu možných podvodných praktik u ryb a rybích produktů v těchto oblastech: nesprávné deklarování čisté hmotnosti, nedeklarované nebo nesprávně deklarované přidávání vod, nedeklarované nebo nesprávně deklarované použití povolených nebo nepovolených přídatných látek.

V rámci stálého veterinárního dozoru musí být všechna na jatkách poražená zvířata před uvedením do oběhu povinně prohlédnuta úředním veterinárním lékařem. V roce 2025 provedli veterinární inspektoři veterinární prohlídku před a po poražení u 2 575 357 kusů velkých jatečných zvířat, což bylo o 0,6 % více ve srovnání s rokem 2024. Z tohoto počtu bylo prohlédnuto 225 941 kusů dospělého skotu, 5 971 telat, 2 334 814 prasat, 7 515 ovcí a jehňat, 1 033 koz a kůzlat a 83 koní a hříbat. Nevyšší nárust porážek byl zaznamenán u koní, a to o 22,9 %. Naopak telat bylo ve srovnání s rokem 2024 prohlédnuto o 15,9 % méně.

U drůbeže došlo oproti roku 2024 k mírnému navýšení porážek, nejvíce narostl počet porážek u krůt (o 12 %). Hrabavé drůbeže bylo v roce 2025 prohlédnuto celkem 120 702 825

kusů, krůt bylo prohlédnuto 195 859 kusů. Vodní drůbeže bylo prohlédnuto 3 332 327 kusů. U poražených králíků byl proti roku 2024 zaznamenán pokles (o 2,0 %), kdy bylo prohlédnuto celkem 476 673 kusů. Farmové zvěře bylo prohlédnuto proti roku 2024 o 62 % méně, a to celkem 680 kusů.

Jako nevhodné pro lidskou spotřebu bylo vyřazeno 30 417 kusů velkých jatečných zvířat, 1 924 377 kusů drůbeže celkem a 3 291 kusů králíků.

Státní veterinární správa vykonává kontrolu dodržování povinností provozovatelů potravinářských podniků při provádění klasifikace těl jatečných zvířat podle § 4a zákona č. 110/1997 Sb. a podle přímo použitelných předpisů Evropské unie upravujících klasifikaci jatečných zvířat. SVS kontroluje na místě a bez předchozího upozornění činnost kvalifikovaných klasifikátorů a uplatňované metody klasifikace, jakož i klasifikaci, obchodní úpravu a identifikaci jatečně upravených těl na jatkách.

V roce 2025 provedli veterinární inspektoři 320 kontrol v 37 jatečných provozech porážejících skot a zkontrolovali 8 087 jatečně upravených těl (JUT) skotu. Průměrná chybovost klasifikace skotu byla 4,0 %. U 150 JUT skotu byla zjištěna chybná obchodní úprava. Chybné označení klasifikace nebylo v roce 2025 zjištěno. U 32 provozovatelů jatek porážejících prasata bylo provedeno 290 kontrol. Celkově bylo za rok 2025 zkontrolováno 16 355 JUT prasat. Průměrná chybovost klasifikace prasat byla 5,4 %. V 35 případech byla zjištěna chybná obchodní úprava JUT. Chybné označení klasifikace nebylo v roce 2025 zjištěno. Zjištěná chybovost byla zcela v toleranci, která je daná metodikou. V jednom kontrolovaném případě bylo v roce 2025 nutné zahájit správní řízení z důvodu závažného pochybení při provádění klasifikace jatečně upravených těl, spočívajícího v použití neschválené rovnice pro výpočet zmasilosti.

Zemědělská technika

Dodávky traktorů se za poslední 3 roky pohybovaly mezi 2 332 ks v roce 2025 a 2 819 ks v roce 2023, oproti roku předchozímu (2 442 ks v roce 2024) se jedná o snížení o 4,5 % (tab. T6.3/04).

Ve vyšších výkonových třídách (nad 50 HP) bylo dodáno celkem 1 485 traktorů (63,7 % celkového počtu traktorů), na dodávkách mají tradičně největší podíl firmy JOHN DEERE, NEW HOLLAND a CASE IH, jejich podíl v této třídě činí 41,1 %. V nižších výkonových třídách do 50 kW bylo dodáno celkem 847 traktorů (36,3 % z celkového počtu traktorů, na dodávkách mají největší podíl firmy Solis, Kubota, a Captain, jejich podíl v této třídě činil 44,6 %).

V roce 2025 bylo do zemědělství dodáno celkem 70 sklízecích mlátiček, tj. pokles proti roku 2024 o 44,4 %. Na dodávkách sklízecích mlátiček se podílelo celkem 7 firem. Nejvýznamnějšími dodavateli jsou firmy CLAAS, JOHN DEERE a NEW HOLLAND, jejich podíl na trhu je cca 77,1 %.

V roce 2025 bylo do zemědělství dodáno 24 samojízdných řezaček. To je proti dodávkám v roce 2024 nárůst o 41,2 %. U sklízecích řezaček jsou vývojové trendy dodávek výrazně závislé na změně struktury rostlinné výroby. Samojízdné sklízecí řezačky se používají především pro sklizeň pícnin na orné půdě. Výměra pícnin se v posledních letech pohybuje okolo 480 tis. ha, z toho kukuřice na zeleno a na siláž okolo 220 tis. ha, výměra víceletých pícnin je kolem 130 tis. ha, obiloviny a luskoviny na zeleno okolo 60 tis. ha.

T6.3/04 - Vývoj dodávek traktorů, sklízecích mlátiček a samojízdných řezaček do zemědělství (ks)

	2021	2022	2023	2024	2025
Traktory	2 662	2 422	2 819	2 442	2 332
Sklízecí mlátičky	189	195	182	126	70
Samojízdné řezačky	42	44	39	17	24

Pramen: CARC v. v. i.

Zpracoval: Z. Nesňal (ÚZEI), Z. Abrham (CARC)

Pohonné hmoty

V roce 2025 se podle odhadu CARC/OZT spotřebovalo v zemědělství v podnicích s 20 a více pracovníky 16 950 TJ tuhých a kapalných paliv a zemního plynu. Na této spotřebě se tuhá paliva (černé a hnědé uhlí, koks a brikety) podílela 1 %, kapalná paliva, zejména motorová nafta, 89,3 % a zemní plyn 9,7 %. Kromě toho se v roce 2025 spotřebovalo v těchto podnicích 715 300 MWh elektrické energie.

T6.3/05 - Spotřeba motorové nafty v zemědělství v podnicích s 20 a více zaměstnanci (mil. l)

Odvětví	2021	2022	2023	2024	2025	Meziroční index
Rostlinná výroba[1)]	363,87	360,68	355,22	358,12	358,73	100,17
Živočišná výroba	60,64	60,11	59,20	59,69	59,79	100,17
Celková spotřeba v zemědělství	424,51	420,8	414,43	417,81	418,52	100,17

1) Včetně dopravy vnější po veřejných komunikacích.

Pramen: CARC/OZT; ČSÚ

Zpracoval: Z. Nesňal (ÚZEI), R. Pražan (CARC/OZT)

Podle propočtů CARC/OZT a ČSÚ se v roce 2025 spotřebovalo v zemědělství 418,52 mil. litrů motorové nafty (tab. T6.3/05). Do celkové spotřeby motorové nafty není zahrnuta spotřeba služeb poskytovaných zemědělství jinými resorty, zejména v dopravě, a spotřeba vzniklá při nezemědělské činnosti podniků.

6.4 Úvěry v zemědělství, myslivosti a rybolovu

Stavy bankovních úvěrů a pohledávek v zemědělství, myslivosti a rybolovu se k 31. 12. 2025 (tab. T6.4/01) ve srovnání s předcházejícím rokem mírně zvýšily o 1,2 %. Nejvyšší nárůst vykázaly krátkodobé úvěry (o 11,8 %). Dlouhodobé úvěry vzrostly o 3,5 %.

Objem střednědobých úvěrů poklesl o 24,5 %. Objem poskytnutých investičních úvěrů se meziročně snížil o 2,1 %

T6.4/01 - Struktura úvěrů a pohledávek v zemědělství, myslivosti a rybolovu - stav k 31. 12. (mil. Kč)

Ukazatel	2024	2025	Meziroční index
Úvěry a pohledávky za klienty celkem	72 818,5	73 703,3	101,2
v tom - krátkodobé (do 1 roku)	9 091,3	10 167,4	111,8
- střednědobé (1-5 let)	8 665,6	6 541,3	75,5
- dlouhodobé (nad 5 let)	55 061,6	56 994,6	103,5
z toho - investiční úvěry celkem	44 949,1	44 017,7	97,9

Pramen: ČNB

Zpracoval: M. Šimpachová Pechrová (ÚZEI)

V rámci podpory komerčních úvěrů pro zemědělce, zpracovatele zemědělských produktů a podnikatele zabývající se lesním hospodářstvím nebo zpracováním dřeva působí dlouhodobě PGRLF. V roce 2025 byla poskytována podpora formou snížení úrokového zatížení z úvěrů poskytnutých zemědělským podnikatelům (program Zemědělec), a to na nákup techniky do zemědělské prvovýroby a na výstavbu, pořízení nebo zhodnocení nemovitého majetku v zemědělských podnicích. V rámci programu Podpora nákupu půdy byla poskytována podpora ve formě snížení úrokového zatížení úvěrů poskytnutých podnikatelům v oblasti zemědělství na nákup zemědělské půdy. Obdobně snižují úrokové zatížení úvěrů i programy Potravinář, Lesní hospodář a Zpracovatel dřeva. Program Zpracovatel snižuje úrokové zatížení úvěrů poskytnutých zpracovatelům zemědělských produktů na nákup investičního majetku pro výrobu krmiv pro hospodářská zvířata. V roce 2025 dále probíhala administrace a vyplácení finančních prostředků v rámci podpůrných programů, jejichž poskytování bylo ukončeno v minulých letech.

Podle údajů PGRLF v roce 2025 činila celková výše podporovaných úvěrů v rámci všech vyhlášených programů (viz výše) 10 672,0 mil. Kč. Z celkových přislíbených podpor ve výši 1 084,9 mil. Kč na všechny programy jich nejvíce bylo přislíbeno v programu Zemědělec (868,6 mil. Kč) a v rámci programu Podpora nákupu půdy (184,7 mil. Kč).

PGRLF dále poskytoval úročené úvěry v rámci programů „Investiční úvěry Zemědělec“ a „Investiční úvěry Lesnictví“. V rámci programů úročených úvěrů bylo za rok 2025 schváleno 726 žádostí. Celkem byly schváleny úvěry v objemu 414,6 mil. Kč a vyplacená podpora činila 158,7 mil. Kč. Dále byla v roce 2025 prováděna administrace a vypláceny finanční prostředky v rámci programů podpory formou úvěrů s možností snížení jistiny úvěru, jejichž poskytování bylo ukončeno v minulých letech.

Přímé zahraniční investice do zemědělství, lesnictví a rybolovu

Podle předběžných údajů ČNB činily v roce 2025 přímé zahraniční investice do sektoru zemědělství, lesnictví a rybolovu 440,8 mil. Kč a představovaly tak 0,21 % z celkových přímých zahraničních investic do ČR, což je méně, než je dlouhodobý podíl přímých zahraničních investic do tohoto sektoru (ten je na úrovni 0,23 %). Srovnání přílivu přímých zahraničních investic do zemědělství, lesnictví a rybářství za roky 2024 a 2025 uvádí tab. T6.4/02.

T6.4/02 - Přímé zahraniční investice do zemědělství, lesnictví a rybolovu (mil. Kč)

Název	2024	2025[4)]
Základní kapitál[1)]	910,1	-57,7
Reinvestovaný zisk[2)]	3,0	498,5
Ostatní kapitál[3)]	-120,0	0,0
Celkem	793,1	440,8

1) Základní kapitál zahrnuje vklad nerezidenta do základního kapitálu společnosti (základní kapitál v pobočkách, všechny podíly v dceřiných a přidružených společnostech).

2) Reinvestovaný zisk je podíl přímého investora (v poměru k přímé majetkové účasti) na hospodářském výsledku nerozděleném formou dividend (reinvestovaný zisk = zisk běžného roku po zdanění + nerozdělený zisk z předchozích let - ztráta běžného roku - neuhrazená ztráta z předchozích let - dividendy).

3) Ostatní kapitál zahrnuje přijaté a poskytnuté úvěry, včetně dluhových cenných papírů a dodavatelských úvěrů, mezi přímými investory a jejich afilovanými podniky a ostatními podniky ve skupině. Tyto úvěrové vztahy jsou zachyceny v mezipodnikových pohledávkách a závazcích.

4) Předběžné údaje.

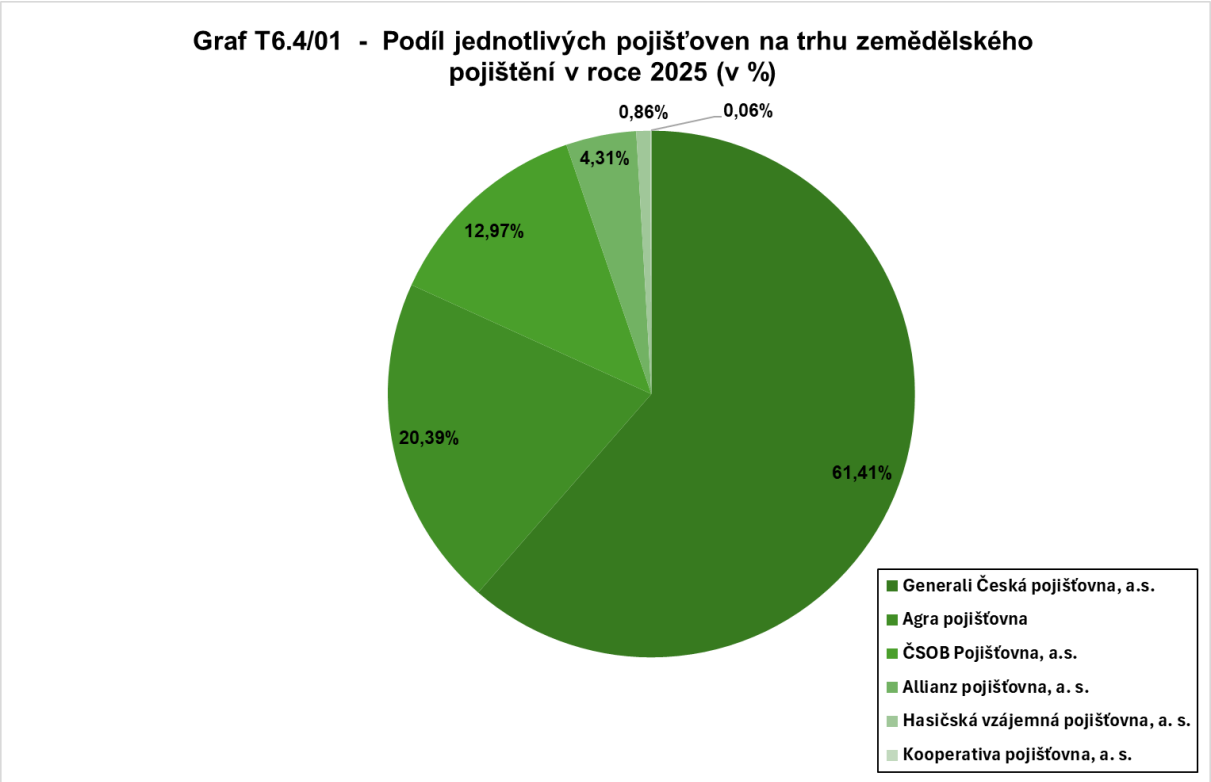
Pramen: ČNB

Zpracoval: M. Šimpachová Pechrová (ÚZEI)

Podle předběžných údajů ČNB dosáhly v roce 2025 tuzemské investice do zahraničí do sektoru zemědělství, lesnictví a rybolovu hodnoty -70,0 mil. Kč (v důsledku záporného reinvestovaného zisku ve výši -129,2 mil. Kč). Objemy odlivu tuzemských investic do zahraničí jsou však v tomto sektoru relativně nízké. V roce 2025 představovaly 0,04 % tuzemských investic do zahraničí – stejně jako v dlouhodobém průměru.

Zemědělské pojištění

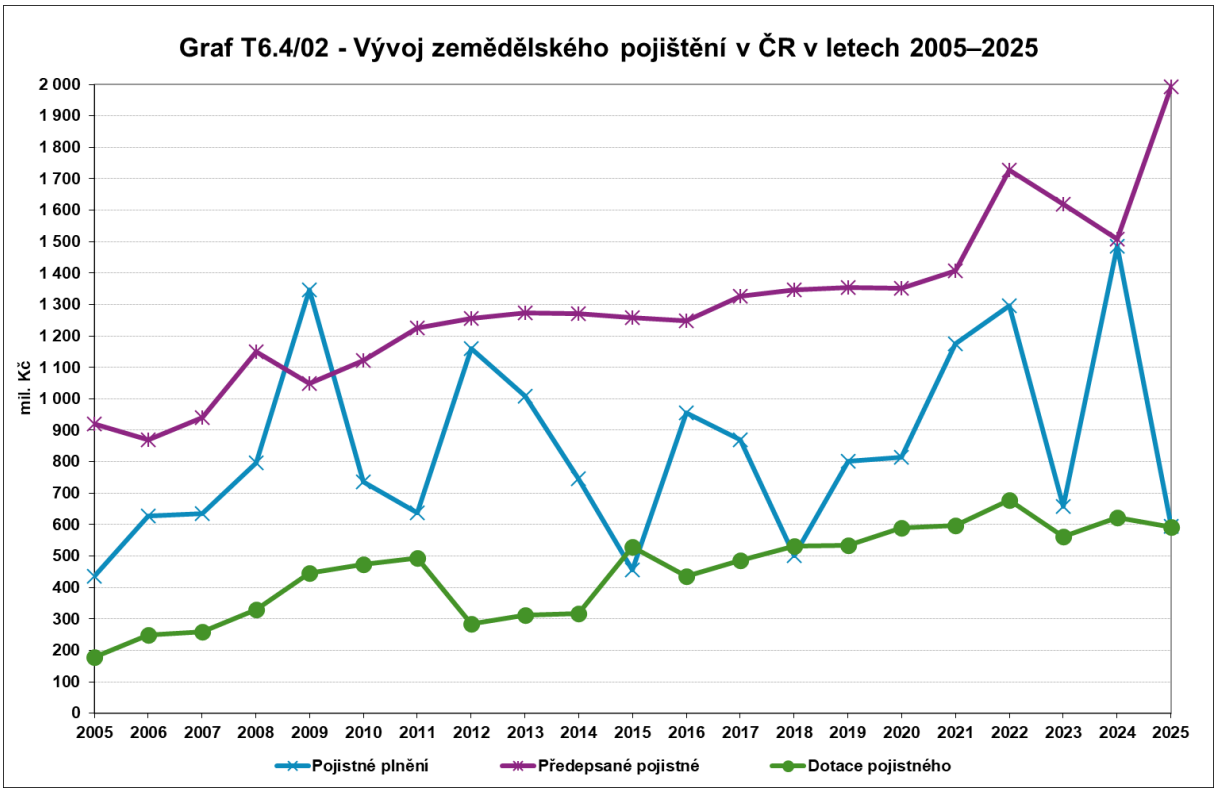
V roce 2025 provozovalo soukromé zemědělské pojištění v ČR celkem šest komerčních pojišťoven. Nejpestřejší výběr pojišťovacích produktů nabízela Generali Česká pojišťovna, která umožňovala například pojištění hospodářských zvířat, lesních školek, lesních porostů, speciálních a ostatních plodin. Podíl jednotlivých pojišťoven na trhu zemědělského pojištění podle objemu pojistného za zemědělské pojištění uplatněného v žádostech o dotaci z PGRLF dokumentuje graf T6.4/01.

Pramen: PGRLF
Zpracoval: S. Kislingerová (ÚZEI)

V rámci zemědělského pojištění nabízejí komerční pojišťovny produkty pojištění plodin a hospodářských zvířat, které se vztahují na vybraná živelní rizika, nákazová rizika a případně i některá další rizika ohrožující rostlinnou a živočišnou produkci. Některá rizika zůstávají v podmínkách ČR nepojistitelná, a to, vedle cenových rizik, především až na výjimky riziko sucha a riziko deště znemožňujícího sklizeň. V rámci programu „Podpora pojištění“ poskytuje PGRLF podporu pojištění plodin a hospodářských zvířat, dále lesních školek a lesních porostů. Úroveň podpory v roce 2025 činila 52 % z prokázaných nákladů na pojištění speciálních plodin[58] na ztráty způsobené přírodními pohromami či nepříznivými klimatickými jevy či škůdci rostlin, 42 % nákladů na pojištění ostatních plodin a 50 % nákladů na pojištění hospodářských zvířat pro případ ztráty způsobené chorobami zvířat, přírodními pohromami či nepříznivými klimatickými jevy. Vývoj celkového objemu dotace, předepsaného pojistného a plnění ze zemědělského pojištění v letech 2005 až 2025 ukazuje graf T6.4/02.

58 *Trvalé kultury vč. školek, tj. réva vinná, chmel, ovoce; jahody, brambory, cukrová řepa, zelenina, okrasné rostliny vč. školek a léčivé, aromatické a kořeninové rostliny (LAKR), přadné rostliny (len a konopí), produkce trav a jetelovin pěstovaných na semeno.*

Pramen: PGRLF, ČAP, Agra pojišťovna
Zpracoval: S. Kislingerová (ÚZEI)

Výměra pojištěných plodin na orné půdě, chmelnicích, vinicích a sadech představovala v roce 2025 zhruba 2 mil. ha. Předepsané pojistné za zemědělské pojištění a pojistné plnění za roky 2024 a 2025 v rozdělení na pojištění zvířat a pojištění plodin uvádí příl. tab. 6.4/01.

6.5 Výzkum, vzdělávání, poradenství a digitalizace agrárního sektoru

Precizní zemědělství

Podpora technologií precizního zemědělství (PZ) vychází ze Strategického plánu SZP na období 2023–2027. V roce 2025 bylo zahájeno 5. kolo příjmu žádostí intervencí rozvoje venkova ze Strategického plánu Společné zemědělské politiky, jehož součástí byla i intervence 37.73 – Technologie snižující emise GHG a NH_3, v rámci, které bylo možné získat prostředky na nákup technologií zajišťující přesné aplikace hnojiv. Podpora technologií PZ byla zahrnuta i v 6. kole příjmu žádostí intervencí rozvoje venkova, a to konkrétně prostřednictvím intervence 33.73 - Investice do zemědělských podniků, v níž bylo možné podat žádost o dotaci na nákup většiny technologií precizního zemědělství včetně zemědělských navigací, zemědělských robotů a systémů pro variabilní aplikaci přípravků na ochranu rostlin nebo hnojiv. V 6. kole byly přijímány též žádosti o dotaci z intervence 53.77 – Podpora operačních skupin a projektů EIP, kde je možné žádat o podporu na zavedení inovace do praxe. Na projektu kromě žadatele spolupracují i další subjekty (zejména výzkumné organizace či poradci) v rámci tzv. Evropského inovačního partnerství. Výstupem těchto projektů bývá často právě zavedení nových technologií precizního zemědělství.

V rámci národního dotačního program 9.F.m Demonstrační farmy je dlouhodobě podporováno předávání znalostí zemědělským subjektům formou názorných praktických ukázek ucelených postupů udržitelných způsobů hospodaření, například postupů a technologií snižujících vodní a větrnou erozi, nadměrné utužování půdy atd. Při výběru vhodných demonstračních farem je tak kladen důraz na využitelnost technologií precizního zemědělství v agrotechnických postupech. Od roku 2025 je program rozšířen o téma „Precizní zemědělství v živočišné výrobě“.

Dále proběhla řada aktivit, zaměřených na propagaci vzdělávání v oblasti moderních technologií. Tyto aktivity jsou dále popisovány v kapitole Vzdělávání.

Věda a výzkum

V roce 2023 vstoupila v platnost Koncepce výzkumu, vývoje a inovací Ministerstva zemědělství na léta 2023–2032. Jejím cílem bylo definovat soubor manažerských nástrojů, okruhy výzkumných témat pro budoucí rozvoj českého zemědělského aplikovaného výzkumu a přínosy pro uživatele výsledků. Koncepce vytváří základní rámec a formuluje témata pro různé systémy hospodaření na orné půdě i trvalých travních porostech – konvenční, integrované, ekologické. Má přinést nové nástroje a postupy pro zajištění udržitelné produkce potravin a surovin a zároveň významně přispět k posilování funkčnosti a odolnosti krajiny a udržitelnosti agroekosystémů v období probíhající globální změny včetně prvků adaptace a mitigace jejich dopadů.

Ambicí Koncepce je přispět k rozvoji v těchto klíčových oblastech: Bioekonomika, Smart zemědělství a Globální změny v biosféře, které jsou prezentovány formou následujících tematických výzkumných směrů: Půda, Voda, Biodiverzita, Lesnictví a navazující odvětví, Rostlinná produkce, Rostlinolékařství, Živočišná produkce, Veterinární medicína, Produkce potravin, Zemědělská technika a Lesnická a zemědělská ekonomika a politika.

Na přípravě resortních výzkumných programů se podílí Česká akademie zemědělských věd (ČAZV) jako poradní orgán MZe. ČAZV se také spolupodílí na vyhodnocování a zveřejňování výsledků VaVaI jejich publikováním v 11 vědeckých časopisech.

V roce 2025 bylo řešeno 171 programových projektů v rámci Programu aplikovaného výzkumu Ministerstva zemědělství na období 2017–2025, ZEMĚ a Programu na podporu aplikovaného výzkumu Ministerstva zemědělství na období 2024–2032, ZEMĚ II. V loňském roce byla v rámci programu ZEMĚ II vyhlášena 3. veřejná soutěž, a to v Podprogramu I (Podpora inovativního zemědělství a lesnictví prostřednictvím pokročilých postupů a technologií) a Podprogramu II (Podpora státní politiky v agrárním sektoru). V rámci Podprogramu II bylo vyhlášeno celkem 20 výzkumných potřeb. Celkem bylo do soutěže přihlášeno 354 návrhů projektů a k podpoře z nich bylo vybráno 75 projektů. Objem podpory na podpořené projekty s maximální dobou realizace 5 let a počátkem řešení od 1. 1. 2026 činí 1 250 000 000 Kč. V roce 2025 byly MZe poskytnuty účelové finanční prostředky na podporu

řešení programových projektů ve výši 549 136 tis. Kč. Tematicky jsou projekty zaměřeny na celou šíři oborů v působnosti resortu. Údaje o projektech jsou k nalezení v Centrální evidenci projektů (Informační systém VaVaI – CEP) na www.vyzkum.cz.

Na dlouhodobý koncepční rozvoj byly v roce 2025 MZe poskytnuty institucionální finance 18 resortním výzkumným organizacím (5 veřejných výzkumných institucí, 2 státní příspěvkové organizace, 11 soukromých výzkumných ústavů) v celkové výši 547 627 tis. Kč.

Údaje o výši institucionální podpory na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumných organizací jsou předávány do Centrální evidence aktivit (Informační systém VaVaI – CEA) na www.vyzkum.cz.

Ke dni 1. 1. 2025 došlo rozhodnutím zřizovatele ke sloučení Výzkumného ústavu rostlinné výroby, v. v. i. (VÚRV), Výzkumného ústavu potravinářského Praha, v. v. i. (VÚPP) a Výzkumného ústavu zemědělské techniky, v. v. i. (VÚZT). K tomuto datu tak na půdorysu VÚRV zahájilo činnost Národní centrum zemědělského a potravinářského výzkumu, v. v. i. (CARC – angl. Czech Agrifood Research Center), do kterého byly Ministerstvem zemědělství začleněny dva menší ústavy. Hlavním cílem CARC je posílit konkurenceschopnost českého zemědělství a potravinářství prostřednictvím vědeckého výzkumu a inovací. K tomu má pomoci sdružení odborníků z oblastí rostlinné výroby, potravinářství a zemědělské techniky právě pod hlavičkou CARC.

Pokračovala mezinárodní spolupráce v rámci iniciativy BIOEAST, která má za cíl mapovat a podporovat rozvoj bioekonomiky. ČR je dále aktivním členem Stálého výboru pro zemědělský výzkum. Delegáti Ministerstva zemědělství se účastní jednání orgánů výboru a jeho vybraných 9 specifických pracovních skupin. Nelze opomenout ani zastoupení v pracovním instrumentu Evropské komise, Evropské bioekonomické fórum, kde předkládají delegáti rovněž své pozice za Českou republiku.

Pro rozvoj biohospodářství byla schválena Koncepce biohospodářství v České republice z pohledu resortu Ministerstva zemědělství na léta 2019–2024.

V roce 2025 pokračovala působnost delegáta na Ministerstvu zemědělství a tím zastoupení České republiky v konfiguraci Strategického programového výboru pro program Horizont Evropa, v klastru 6 (Potraviny, bioekonomika, přírodní zdroje, zemědělství a životní prostředí). Velký důraz byl kladen na zapojení českých výzkumných institucí.

Od roku 2023 MZe podporuje z pozice národního korespondenta a člena správní rady uplatnění českého zemědělského a potravinářského výzkumu v zahraničí prostřednictvím programu Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj. V rámci programu „Co-operative Research Programme“ je možné od poloviny dubna do 10. září každého roku podat žádost o projekt na mezinárodní výzkumné stáže nebo organizaci mezinárodní konference v České republice nebo v zahraničí.

Pro efektivnější realizaci výsledků výzkumu byly zpracovány na konci řešení projektů plány uplatnění výsledků s uvedením uživatelů výsledků výzkumu, termínů a způsobů, jakými budou tyto výsledky využity. Přenos nových poznatků do praxe je rovněž podporován prostřednictvím poradenské a vzdělávací sítě MZe. Informace o výsledcích státem podporovaných výzkumných aktivit jsou předávány do Rejstříku informací o výsledcích (Informační systém VaVaI – RIV) na www.vyzkum.cz. Výsledky jsou rovněž dostupné v Knihovně Antonína Švehly ÚZEI.

Vzdělávání

Vzdělávání organizované pro odbornou veřejnost se uskutečňuje v rámci Ročního vzdělávacího plánu. V roce 2025 se konalo 34 vzdělávacích, osvětových a popularizačních akcí, kterých se účastnilo okolo 80 tis. dětí, mládeže a studentů. Mezi pravidelné aktivity patří soutěže odborných znalostí a dovedností žáků středních škol a učilišť s resortním zaměřením, mistrovství ČR v zahradnickém oboru „Kopidlenský kvítek“, propagace a popularizace zemědělského resortu pro děti a mládež „Škola na farmě“ a „Příběh vědy – Mladý výzkumník“, „Příběh potravin – věda na polích a ve stájích“. V rámci vzdělávacích aktivit byly popularizovány současné vědecké poznatky výzkumných ústavů – např. Noc vědců, Festival vědy, Den otevřených dveří, Letní příměstský tábor. V rámci finanční podpory z RVP MZe připravilo Národní zemědělské muzeum mnoho zajímavých lektorských programů pro všechny věkové kategorie. Vzdělávání a propagace zdravé výživy a životního stylu byla náplní dvoudenní akce Jarmark chutí v Teplicích. Pro mladé trubače byl opět podpořen úspěšný trubačský workshop ve Šluknově. Novou aktivitou v roce 2025 byl projekt pěti krátkých filmů „Kde roste chleba?“. Znovu byl podpořen projekt na osvětu moderních technologií a precizního zemědělství exkurze na digitální farmy a nově workshop zaměřený na seznámení středoškoláků s moderními zemědělskými technologiemi. Vynaložené náklady na těchto 34 aktivit činily 3 563 tis. Kč, což představuje využití plánované částky na 80 %.

Na aktivity environmentálního vzdělávání, osvěty a propagace připadla z celkového objemu vynaložených prostředků na RVP MZe částka 1 352 tis. Kč, což činí přibližně 38 %.

MZe dle zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání) ve znění pozdějších předpisů, je správním orgánem pro ověřování výsledků dalšího vzdělávání v resortních činnostech (autorizující orgán). Autorizaci k provádění zkoušek z profesních kvalifikací v rámci systému Národní soustavy kvalifikací (NSK) získávají právnické a fyzické osoby, které splňují požadované materiálně-technické podmínky a jejichž autorizovaní zástupci splnili podmínky požadovaného vzdělání a délky praxe v povolání podle hodnotícího standardu dané profesní kvalifikace. K 31. 12. 2025 bylo evidováno 172 autorizovaných osob, kterým bylo vydáno rozhodnutí o autorizaci u 273 profesních kvalifikací. K uvedenému datu bylo vydáno 17 126 osvědčení o získání profesních kvalifikací.

V návaznosti na zákon č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, pověřil Odbor precizního zemědělství, výzkumu a vzdělávání celkem 42 vzdělávacích institucí ke konání kurzů a doplňujících školení pro získání odborné způsobilosti pro zacházení s přípravky na ochranu rostlin. MZe ve spolupráci s ÚZEI a ÚKZÚZ uspořádalo webinář „Ochrana rostlin pro odborné školitele v roce 2025“.

MZe ve spolupráci s ÚZEI připravilo e-learningové kurzy na téma „Moderní chov prasat“, „Hydroponické pěstování zeleniny“, „Precizní zemědělství: Vývoj, zkušenosti a očekávání“, „Etologie skotu“ „Pěstování rostlin v ekologickém zemědělství“. Dále společně realizují výukové webináře na téma Bezpečnost potravin v ČR a zdravá výživa především pro žáky 2. stupně základních škol, odpovídající ročníky víceletých gymnázií a studenty středních odborných škol, zejm. potravinářského zaměření. Během roku probíhá distribuce vybraných tematických publikací do školských zařízení. Jedná se zejména o pracovní sešity pro žáky 1.–9. ročníků základních škol, pracovní listy a učebnice „Výživa ve výchově ke zdraví“ pro žáky 6.–7. a 8.–9. ročníků. ÚZEI ve spolupráci s Informačním centrem bezpečnosti potravin (ICBP) dlouhodobě spolupracuje na akci pro školy a rodiny s dětmi „Za tajemstvím potravin aneb Víš, co jíš?“ Pro žáky 3. a 4. ročníků středních odborných škol se zemědělským zaměřením realizovalo MZe ve spolupráci s ÚZEI a univerzitami exkurze na Mendelovu univerzitu v Brně a Českou zemědělskou univerzitu v Praze. Dále proběhla akce určená pro žáky resortních středních škol Naše pole, a to 10. a 11. 6. 2025 v Nabočanech, které se účastnilo přes 300 žáků z 8 zemědělských škol z různých regionů.

Uznávání kvalifikací občanů EU a evropského hospodářského prostoru pro výkon regulovaných povolání v ČR probíhalo dle zákona č. 18/2004 Sb., o uznávání odborné kvalifikace a jiné způsobilosti státních příslušníků členských států Evropské unie a některých příslušníků jiných států a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, v rámci správního řízení. V ČR je evidováno 336 regulovaných povolání a činností, z toho 33 je v kompetenci MZe. Největší zájem o uznání odborné kvalifikace v roce 2025 byl u dvou regulovanýchčinností: „Odborná způsobilost pro nakládání s přípravky na ochranu rostlin“ a „Provádění pokusů na zvířatech“.

V rámci podpory odborné výchovy byly v roce 2025 podpořeny z národního dotačního programu 9. E. – Školní závody subjekty, které vytvořily na svých pracovištích podmínky pro odborné vzdělávání ve vybraných zemědělských, lesnických a potravinářských učebních oborech. Dále byla poskytnuta z programu 129 720 Centra odborné přípravy 2024–2028 podpora ve výši 63 580 tis. Kč na pořízení moderních učebních pomůcek pro zvýšení kvality odborného vzdělávání žáků a studentů středních a vyšších odborných škol s resortním zaměřením.

Poradenství

Poradenský systém MZe dle Koncepce poradenského systému MZe na období 2017–2025 zahrnuje konzultační, individuální a odborné poradenství. Ke zlepšení transferu výsledků výzkumu a vývoje do praxe, přenosu informací o realizaci SZP v souladu s regionálními prioritami k šíření informací o opatřeních PRV byly v roce 2025 podpořeny z národních dotací dva programy:

a) 9.F.e. Regionální přenos informací. Cílem byl přenos všeobecných informací podnikům působících v odvětví zemědělství formou vstupních konzultací, webových stránek, odborných/ materiálů, instruktážních videí.

b) 9.F.i. Odborné konzultace. Cílem byla podpora poradenství v zemědělství a lesnictví formou odborných konzultací na pracovišti konzultanta resortně orientovaných výzkumných ústavů a univerzit.

Individuální poradenské služby byly poskytovány kromě poradců a poradenských firem i nadále poradci akreditovanými MZe, kteří jsou uvedeni v Registru poradců akreditovaných MZe. V roce 2025 se uskutečnila reakreditace 20 poradců, kterým skončila platnost akreditačního certifikátu. Celkem se reakreditovalo 17 poradců v oblasti zemědělství a 3 v oblasti lesnictví. Akreditováni byli 3 noví poradci. K 31. 12. 2025 bylo v Registru vedeno 157 poradců.

Poradci se i v tomto roce účastnili nepovinných registrovaných vzdělávacích akcí i povinných akcí k prioritním tématům organizovaných správcem Registru (ÚZEI) ve spolupráci s odborníky z výzkumných institucí a MZe.“ Vzdělávací akce se již nedělí na povinné a nepovinné, vzdělávací akce byly lektorovány také zaměstnanci MZe. Konalo se 25 webinářů / seminářů tematicky zaměřených na AKIS, podmíněnost a přímé platby v jednotné žádosti o platbu, implementaci nitrátové směrnice, evidence přípravků a hnojiv, lesnictví, podmínky DZES, krajinné prvky atd.

Úlohu informační podpory plní též webové stránky Agronavigátor (https://agronavigator.cz), určené jak pracovníkům vykonávajícím resortně zaměřené činnosti, tak i k obecnému využití s cílem zjednodušit přístup k poradenským informacím, a to s využitím sdružování informací a propojování webových portálů. Jedná se o zpřístupňování informací v oblastech zemědělství, lesnictví, ekologického zemědělství, potravinářství, rybářství, myslivosti, vodního hospodářství a rozvoje venkova, metodik, formulářů či doporučení pro praxi.

Důležitým prvkem poradenského systému je i odborné poradenství, jakožto podpora přenosu výsledků výzkumu mezi vědecko-výzkumným pracovištěm a praxí v oblasti zemědělství, potravinářství, vodního hospodářství a lesnictví a zajištění informační a propagační činnosti sloužící ke zviditelnění cílů, aktivit a výsledků vědy a výzkumu.

V rámci šíření nejnovějších poznatků vědy a výzkumu, sdílení a využívání odborných informací a posílení komunikace mezi podnikatelskou sférou a akademickým sektorem na principu veřejně-soukromého partnerství byl v roce 2025 realizován a podpořen z národních dotací program 10.E.e Podpora české technologické platformy pro zemědělství[59]. V roce 2025 byly Českou technologickou platformou pro zemědělství organizovány semináře a webináře, které účastníkům umožnily nahlédnout přímo do podniků, kde mohli vidět, jak fungují moderní technologie v praxi. Publikační činnost byla zaměřena převážně na precizní zemědělství, moderní technologie, konkurenceschopnost zemědělství, potravinářství a lesnictví a dosažení udržitelného hospodaření s přírodními zdroji. Podporovány byly také oblasti týkající se klimatických změn, kvality vody a jejího nedostatku, úbytku a zhoršení kvality půdy a ovzduší, ubývání biodiverzity a protierozní ochrana v zemědělském podniku z pohledu DZES 5.

6.6 Agrární trh práce

6.6.1 Pracovní síly v zemědělství

V posledních letech se průměrný evidenční počet pracovníků v zemědělství pohyboval pod hranicí 100 tisíc osob a vykazoval jen mírně klesající trend. Pro potřeby Zprávy o stavu zemědělství ČR byla každoročně hodnota průměrného počtu pracujících v zemědělství odhadována na základě vývoje evidenčního počtu zaměstnanců a počtu pracovníků agrárního sektoru (zemědělství, lesnictví a rybolovu) dle Výběrového šetření pracovních sil (čtvrtletní údaje ČSÚ), přičemž klíčové referenční body vždy představovaly zemědělské cenzy ČSÚ (nejpřesnější data o zemědělské zaměstnanosti, tj. bez pracovníků lesnictví, rybářství, popř. myslivosti), resp. data ze sčítání (SLDB). Podle výpočtu ÚZEI lze předběžně odhadovat průměrný evidenční počet pracovníků ve fyzických osobách pro rok 2025 na 94,4 tis. osob (z toho 69,0 tis. osob v podnicích právnických osob a 25,4 tis. v podnicích fyzických osob). Od letošního roku aktualizace počtu pracujících vychází přímo z dat ČSÚ o evidenčním počtu zaměstnanců v agrárním sektoru (tab. T6.6/01), přičemž data o struktuře agrární zaměstnanosti jsou přebírána zejména z cenzových šetření (výběrová šetření pracovních sil jsou při malém vzorku zemědělců v populaci zatížena větší výběrovou chybou).

T6.6/01 - Evidenční počet zaměstnanců[1)] (průměr, tis. osob)

	2024				2025			
	1. Q.	2. Q.	3. Q.	4. Q.	1. Q.	2. Q.	3. Q.	4. Q.
Národní hospodářství	4 224,1	4 240,2	4 237,3	4 274,7	4 243,5	4 260,3	4 253,1	4 289,2
Agrární sektor	91,5	93,5	94,0	92,9	90,3	92,4	92,7	91,4

1) Do evidenčního počtu zaměstnanců se zahrnují všichni stálí i dočasní zaměstnanci (bez ohledu na jejich státní příslušnost), kteří vykonávají závislou práci pro zaměstnavatele a jsou k němu v pracovním, služebním nebo členském poměru (kde součástí členství je též pracovní vztah).

Pramen: Průměrný evidenční počet zaměstnanců a průměrné hrubé měsíční mzdy (fyzické osoby), data z Veřejné databáze ČSÚ, 2026
Zpracoval: I. Svobodová (ÚZEI)

59 *Od roku 2020 je administrace dotačních programů 9.E, 9.F.e, 9.F.i a 10.E.e plně v kompetenci SZIF.*

Dle dat ze SLDB 2021[60] se na celkovém počtu zaměstnaných v agrárním sektoru podíleli zaměstnavatelé čtvrtým největším podílem (1,7 %, tj. 0,7 p. b. nad průměrem) a osoby pracující na vlastní účet sedmým největším podílem (22,6 %, tj. téměř 9 p. b. nad průměrem) z 21 ekonomických odvětví.

Dle dat o pracovním vstupu v sektoru zemědělství[61] v roce 2025 připadalo 70,9 % AWU na placenou pracovní sílu, zbylých 29,1 % tvořily neplacené pracovní síly (majitelé a vypomáhající členové rodiny majitelů). Z posledních publikovaných dat, která byla upřesněna pro rok 2024, nevyplývá žádná meziroční změna.

Dle aktuálně publikovaných dat Integrovaného šetření v zemědělství 2023[62] ze 173 306 celkem pracujících v zemědělství tvoří 128 045 pravidelně zaměstnaní a 41 986 nepravidelně zaměstnaní. Z pravidelně zaměstnaných v zemědělství připadalo 2,8 tis. (2,2 %) na podniky bez zemědělské půdy, 8,1 tis. (6,3 %) na drobné subjekty do 1 ha, 23,3 tis. (18,2 %) na podniky od 1 do 10 ha, 28,7 tis. (22,4 %) na podniky s velikostí od 10 do 100 ha. Nadpoloviční část pravidelně zaměstnaných v zemědělství (65,2 tis., 50,9 %) připadala na podniky nad 100 ha (z toho 27,2 tis. v podnicích 100 až 1 000 ha, 38,0 tis. v podnicích nad 1 000 ha).

Podíl žen na pravidelně zaměstnaných v zemědělství dle Integrovaného šetření v zemědělství v roce 2023 činil 32,9 %. V agrárním sektoru EU podíl žen též dlouhodobě osciluje kolem 30 % (30,2 % v EU 27 ve 3. čtvrtletí 2025[63]).

Věková skladba pracovníků agrárního sektoru není dlouhodobě příznivá, je horší než v národním hospodářství (grafy T6.6/01 a T6.6/02). Z dat Struktury mezd zaměstnanců ČSÚ lze vidět, že zatímco v letech 2013 až 2019 průměrný věk zaměstnanců v NH i agrárním sektoru pozvolně stoupal (v NH ze 42,2 na 43,3, v sektoru ze 45,7 na 46,8 let), v následujících letech 2020 až 2024 v NH tento trend pokračuje (ze 43,7 na 44,4 let), naopak v agrárním sektoru se trend otočil. Průměrný věk zaměstnance zůstává o 1,5 roku vyšší než v NH, rovněž podíl zaměstnanců v předdůchodové kategorii 60+ zůstává v sektoru výrazně vyšší ve srovnání s NH.

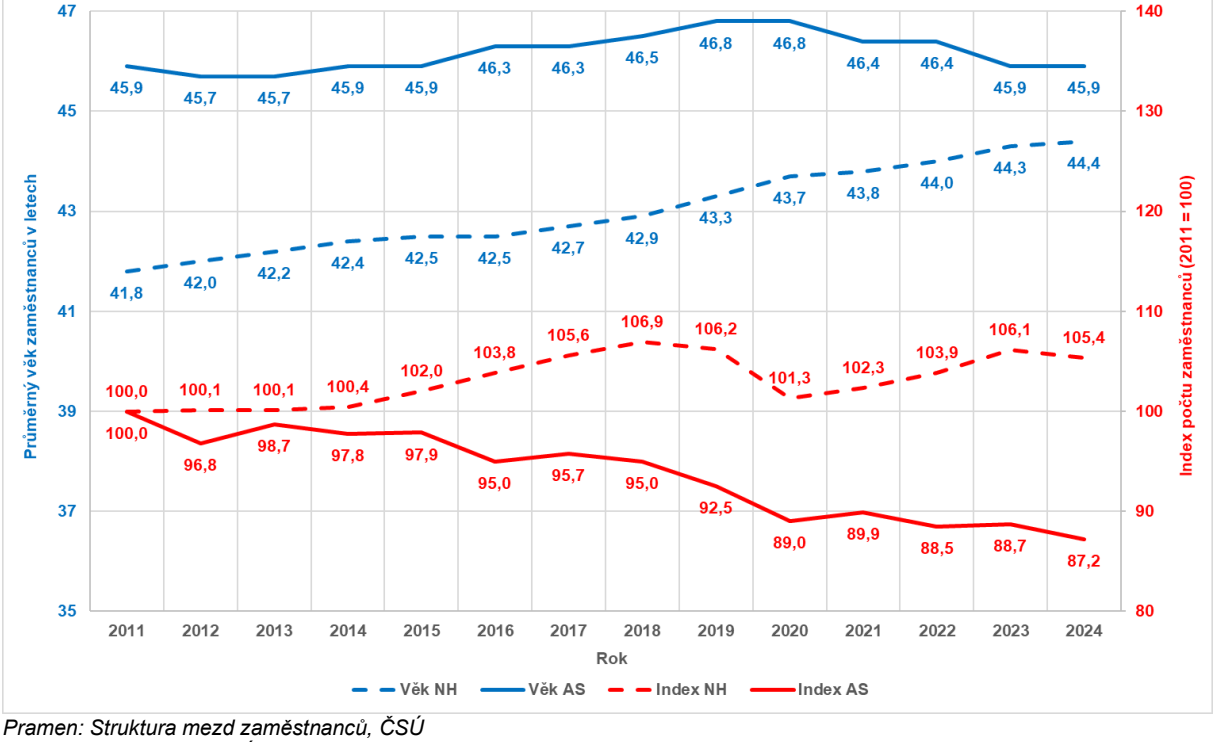
60 V datech Sčítání lidu, domů a bytů (SLDB) se zaměstnaní podle postavení v zaměstnání dělí na zaměstnance, zaměstnavatele, osoby pracující na vlastní účet (tj. zaměstnavatelé bez zaměstnanců) a další kategorie. Údaje o ekonomické aktivitě ze sčítání 2011 a 2021 nejsou s ohledem na řadu vzájemných metodických rozdílů srovnatelné.

61 Pramen: Souhrnný zemědělský účet – předběžné výsledky – 2025, ČSÚ 2026.

62 Pramen: Integrované šetření v zemědělství 2023 – analytické vyhodnocení. ČSÚ 2025, 2026

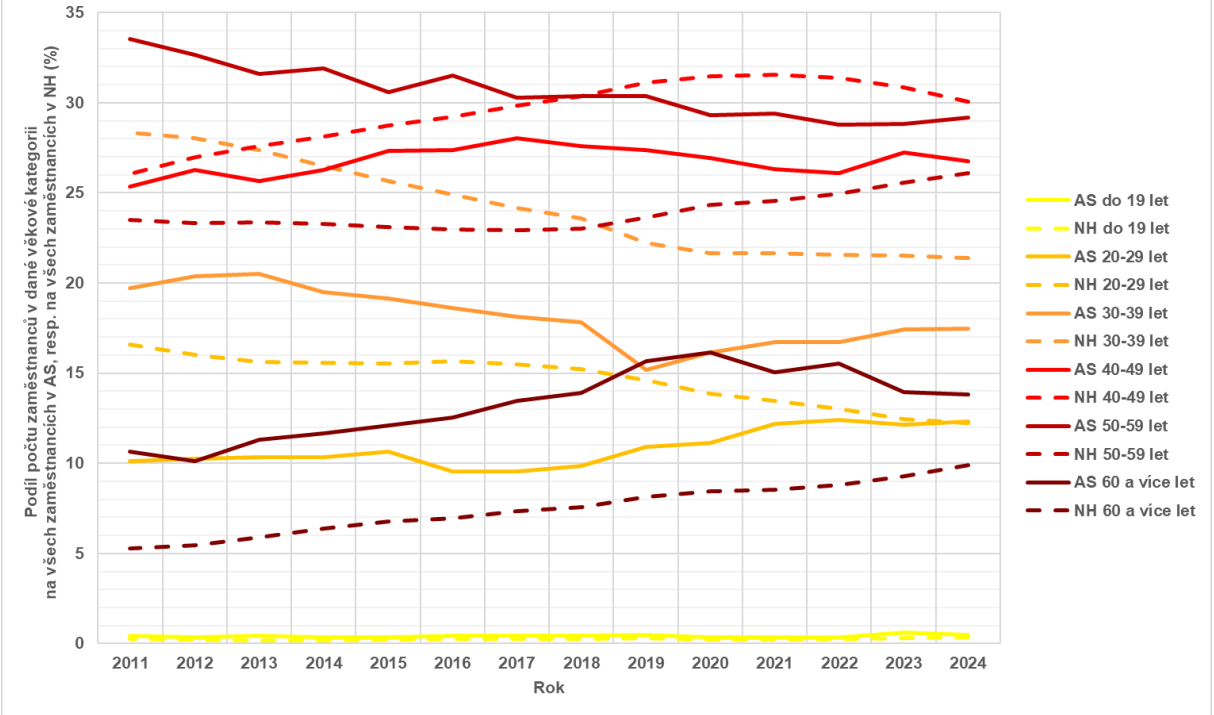
63 Pramen: Eurostat, 2025 (poslední dostupná data).

Graf T6.6/01 Vývoj průměrného věku zaměstnanců a indexu počtu zaměstnanců v agrárním sektoru (AS – zemědělství, lesnictví a rybářství) a v národním hospodářství (NH) v letech 2011–2024

Pramen: Struktura mezd zaměstnanců, ČSÚ
Zpracoval: P. Hurbánek (ÚZEI)

Graf T6.6/02 Vývoj věkové struktury zaměstnanců v agrárním sektoru (AS – zemědělství, lesnictví a rybářství) a v národním hospodářství (NH) podle věkových kategorií v letech 2011–2024

Pramen: Struktura mezd zaměstnanců, ČSÚ
Zpracoval: P. Hurbánek (ÚZEI)

Vzdělanost pracovníků agrárního sektoru lze vzhledem k dostupnosti dat hodnotit pouze u kategorie zaměstnanců, a to s ročním zpožděním[64]. V roce 2024 mělo 45,1 % zaměstnanců v zemědělství (včetně lesnictví a rybářství) střední vzdělání s výučním listem, 28,9 % střední vzdělání s maturitní zkouškou, 14,2 % vysokoškolské (vč. vyššího odborného, bakalářského) a 10,3 % základní (včetně nedokončeného, resp. bez vzdělání). Meziročně se navýšily podíly pracovníků s vysokoškolským vzděláním (o 0,8 p. b.) a se středním vzděláním s maturitou (o 0,2 p. b.). Naopak poklesl podíl u kategorie pracovníků se středním vzděláním s výučním listem (o 1,1 p. b.) a u pracovníků se základním vzděláním (včetně nedokončeného, resp. bez vzdělání, o 0,6 p. b.). Ve srovnání s průmyslem je v agrárním sektoru nadále vyšší podíl zaměstnanců se středním vzděláním s výučním listem (o 5,1 p. b.) a naopak nižší podíl zaměstnanců se středním vzděláním s maturitní zkouškou (o 3,7 p. b.) a vysokoškolským vzděláním (vč. vyššího odborného, bakalářského, jen o 0,2 p. b.).

Většina pracovníků v agrárním sektoru se uplatňuje v manuálních profesích, s čímž souvisí jejich nižší vzdělanostní úroveň. Podle klasifikace zaměstnání (CZ-ISCO) byla profesní struktura v sektoru ve 4. čtvrtletí 2025 následující[65]: 38,3 % tvořili kvalifikovaní pracovníci v zemědělství, lesnictví a rybářství, 18,2 % obsluha strojů a zařízení, 15,5 % techničtí a odborní pracovníci, 8,2 % řemeslníci a opraváři, 5,3 % pomocní a nekvalifikovaní pracovníci, 4,4 % specialisté, 3,8 % zákonodárci a řídící pracovníci, 3,4 % úředníci a 2,9 % pracovníci ve službách a prodeji. Podíl pracovníků sloučených technickohospodářských profesí (CZ-ISCO 1–4) tvoří více než čtvrtinu (27,1 %) a jejich podíl se meziročně zvýšil o 2,2 p. b. Největší meziroční nárůst podílu byl zaznamenán v kategorii manuálních kvalifikovaných pracovníků (o 2,9 p. b.)

Dle aktuálně publikovaných dat ČSÚ z regionálních výsledků Integrovaného šetření v zemědělství 2023 se ukazuje, že více než polovina pravidelně zaměstnaných v zemědělství se nachází v krajích Jihomoravském (17,8 %), Středočeském (13,8 %), Kraji Vysočina (10,9 %) a Jihočeském (10,0 %). Nejvyšší intenzitu pracovního vstupu vyjádřenou počtem pravidelně zaměstnaných na 100 ha zemědělské půdy měly kraje Jihomoravský (6,4), Liberecký a Zlínský (nad 4,5), nad republikovým průměrem (3,6) byly vedle Hl. m. Prahy také kraje Pardubický, Vysočina a Moravskoslezský. Nejnižší počet pracovní síly na jednotku plochy vykazovaly kraje Karlovarský (1,9), Plzeňský a Ústecký (pod 3).

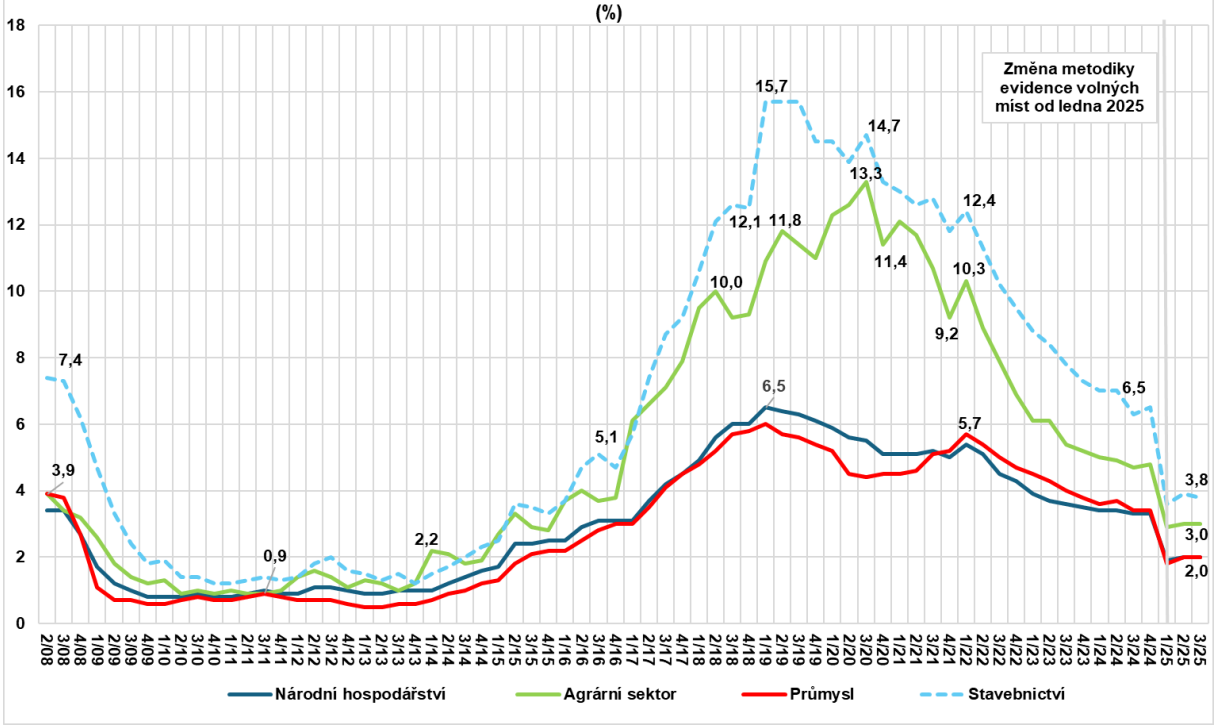
Hodnocení meziročního vývoje trhu práce v oblasti zemědělství, které by umožnilo posoudit zlepšení či zhoršení situace při náboru pracovníků zemědělskými podniky, je v současnosti na základě dat úřadů práce komplikované. Důvodem je změna metodiky evidence volných pracovních míst (VPM) zavedená v červenci 2024 (neobsazená místa jsou nově z evidence po šesti měsících vyřazena), což od ledna 2025 způsobilo výraznou redukci jejich

64 *Data ČSÚ za rok 2025, nepublikováno.*

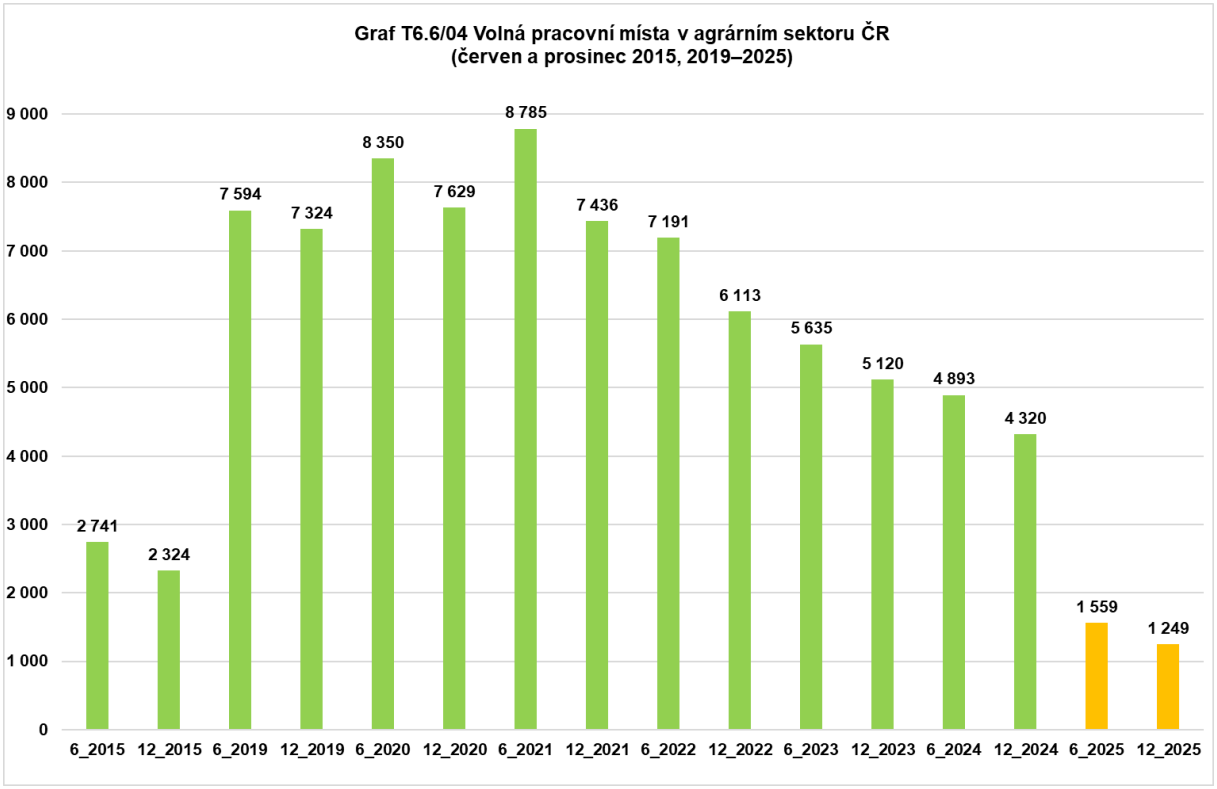
65 *Pramen: Zaměstnanost a nezaměstnanost v ČR podle výsledků VŠPS, 4. čtvrtletí 2025, ČSÚ 2026.*

počtu a znemožnilo objektivní meziroční srovnání i dalších ukazatelů jako např. míry volných pracovních míst a počtu dosažitelných uchazečů na jedno volné pracovní místo. I přes dlouhodobý pokles MVPM v agrárním sektoru převyšuje tato hodnotu podílu neobsazených míst v průmyslu (graf T6.6/03). Z celkového počtu 98,7 tis. nabízených volných pracovních míst na úřadech práce v červnu 2025 připadalo na sektor zemědělství, lesnictví a rybářství (sekce A dle CZ-NACE) 1 559 VPM, tj. cca 1,6 %. Jelikož velká část evidovaných VPM není specifikována z hlediska sektorů či oborů činností, není povinnost zaměstnavatelů hlásit uvolněná pracovní místa na úřady práce, a navíc půl roku neobsazená místa z evidence vypadávají, skutečná poptávka po obsazování pracovních míst v agrárním sektoru byla v roce 2025 pravděpodobně výrazně vyšší (blíže viz graf T6.6/04).

Graf T6.6/03 Vývoj míry volných pracovních míst (podílu volných míst na celkovém počtu obsazených a volných míst) v agrárním sektoru, průmyslu, stavebnictví a národním hospodářství ČR (%)

Pozn. VPM v zemědělství, lesnictví a rybářství, data od roku 2025 nezahrnují pracovní místa neobsazená déle než šest měsíců (změna metodiky).
Pramen: Míra volných pracovních míst podle odvětví CZ-NACE, ČSÚ, 2008 až 2025.
Zpracoval: M. Takáč (ÚZEI)

Pozn. VPM v zemědělství, lesnictví a rybářství, data od roku 2025 nezahrnují pracovní místa neobsazená déle než šest měsíců (změna metodiky).

Pramen: MPSV, 2026.

Zpracoval: M. Takáč (ÚZEI)

Meziroční srovnání umožňují data Experimentální statistiky trhu práce ČSÚ, která od roku 2020 nabízí čtvrtletní údaje o počtu volných pracovních míst z výkazu Práce 2-04 (místa v pracovním poměru nově vytvořená či neobsazená, jež se zaměstnavatel aktivně snaží obsadit, přičemž tento údaj není vázán na hlášení na úřad práce). Ve druhém čtvrtletí 2025 činil počet těchto volných míst v zemědělství, lesnictví a rybářství 1 799 (1,7 % celkového počtu v ČR), což je téměř o polovinu méně ve srovnání se 3 536 VPM ve druhém čtvrtletí roku 2024.

Počty dosažitelných uchazečů za agrární sektor ČR na úřadech práce nejsou k dispozici, samostatně tak lze porovnat pouze nabídku práce a disponibilní uchazeče v samostatné třídě 6 CZ ISCO, kterou tvoří kvalifikovaní zemědělští dělníci (často ošetřovatelé hospodářských zvířat a kvalifikovaní dělníci v rostlinné výrobě). K 30. 6. 2025 bylo v této třídě v ČR evidováno celkem 1 598 uchazečů o práci (oproti 2 052 ke stejnému datu minulého roku), přičemž počet nabízených pracovních míst činil 965 (což v průměru odpovídá 1,7 DU/VPM u těchto kvalifikovaných manuálních pracovníků). S výjimkou Pardubického kraje tak počet uchazečů na jedno volné pracovní místo v tř. 6 (evidované maximálně šest měsíců) přesahoval hodnotu 1 ve všech krajích. Vyšší počty dosažitelných uchazečů jsou v evidenci mimo sezónu – k 31. 12. 2025 bylo evidováno 2 351 osob ve třídě 6 CZ ISCO (největší část (943) tvořili ovocnáři, vinohradníci a chmelaři). Nejvíce těchto osob bylo v evidencích Moravskoslezského (460), Jihomoravského (333) a Středočeského kraje (287).

Vysokou poptávku po pracovnících ze strany zemědělských či lesnických podniků v ČR dokládá i vysoký počet zaměstnanců s jiným než českým státním občanstvím, přičemž relativně vysoký podíl z nich tvoří ženy (43,9 %). Dle nejaktuálnějších dat MPSV[66] bylo k 30. 6. 2025 na úřadech práce evidováno 24,4 tis. cizinců (z toho 10,7 tis. žen) pracujících v zemědělství, lesnictví a rybářství a ve srovnání se stejným obdobím předchozího roku jejich počet vzrostl o cca 10 % (o asi 2,2 tis. osob). Nadpoloviční část je tvořena pracovníky ze zemí mimo EU 27 (celkem 13,3 tis., z toho 6,8 tis. žen). Z hlediska zemí původu byli nejpočetnější skupinou Ukrajinci (10,1 tis., z toho 5,7 tis. žen), dále pak pracovníci z Ruska (kolem 500), Moldavska (kolem 360), Filipín (kolem 350), Vietnamu (kolem 300) a dalších asi 3 000 pracovníků z téměř 40 zemí světa (Turecko, Indie, Mongolsko atd.). Z občanů členských zemí EU (celkem 11,1 tis., z toho 3,9 tis. žen) byli nejpočetnější skupinou občané Slovenska (4,4 tis., z toho ženy 1,8 tis.), Rumunska a Bulharska (shodně z každé země přes 2 tis., z toho kolem 650 žen z Rumunska a 740 žen z Bulharska), dále z Maďarska a Polska.

6.6.2 Mzdy v zemědělství

Většina pracovníků v agrárním sektoru (v zemědělství včetně lesnictví a rybářství) získává příjem ze své pracovní činnosti ve formě mezd. Průměrné mzdy v něm dlouhodobě setrvávají pod úrovní mezd v průmyslu i v národním hospodářství celkem, byť v roce 2025 agrární sektor dosáhl vyššího meziročního nárůstu mezd (o 8,7 %) než národní hospodářství celkem (o 7,2 %) a zejména než průmysl (o 6,5 %). Na zvýšení průměrné mzdy v zemědělství se podílelo mírné snížení počtu zaměstnanců (v NH celkem jich naopak mírně přibylo).

V průměru za celý rok 2025 pobírali zaměstnanci v agrárním sektoru měsíční mzdu 38 366 Kč (o 3 069 Kč více než v roce 2024); jen za samotné zemědělství, tj. bez lesnictví a rybářství se jednalo o 37 234 Kč, což bylo na úrovni 75,6 %[67] vůči NH a 76,3 % vůči průmyslu. Ačkoli se disparita mezd v sektoru v relativním vyjádření vůči průmyslu a NH meziročně mírně zmírnila, v absolutní vyjádření rozdíl v roce 2025 dále narostl na 10 398 Kč oproti průmyslu, resp. na 10 849 Kč ve srovnání s NH (viz data v T 6.6/02 na přepočtené počty zaměstnanců).

66 *MPSV, Otevřená data – Zaměstnávání cizích státních příslušníků dle CZ-NACE: https://data.mpsv.cz/portal/sestavy/statistiky/trh-prace/zamestnavani-cizich-statnich-prislusniku/cz-nace.*

67 *Data ČSÚ za rok 2025, nepublikováno.*

T6.6/02 - Průměrné hrubé měsíční mzdy podle CZ-NACE úhrnem na přepočtené počty zaměstnanců (Kč)

Ukazatel	2021	2022	2023	2024	2025[1)]
Zemědělství, lesnictví a rybářství	29 973	31 959	33 768	35 297	38 366
Průmysl	36 503	39 341	42 667	45 771	48 764
Národní hospodářství	37 903	40 317	43 120	45 899	49 215
Relace zemědělství, lesnictví, rybářství/průmysl (%)	82,1	81,2	79,1	77,1	78,7
Relace zemědělství, lesnictví, rybářství/NH (%)	79,1	79,3	78,3	76,9	78,0

1) Předběžné údaje

Pramen: ČSÚ 2021–2025, Průměrný evidenční počet zaměstnanců a průměrné hrubé měsíční mzdy (přepočtené osoby)

Zpracoval: M. Takáč (ÚZEI)

Z dat Strukturální mzdové statistiky ČSÚ[68] za rok 2024 lze porovnat mzdu kvalifikovaných manuálních pracovníků v různých odvětvích – kvalifikovaní pracovníci v zemědělství, lesnictví a rybářství (tř. 6 CZ ISCO) dosáhli průměrné hrubé měsíční mzdy 35 633 Kč, což bylo o téměř 5 700 Kč méně než u kategorie řemeslníků a opravářů (tř. 7 CZ ISCO). Většina zaměstnanců agrárního sektoru (přes 80 %) pobírala v roce 2024 mzdu nižší, než činil průměr národního hospodářství (v průmyslu na průměr NH roku 2024 nedosáhlo cca 58 % zaměstnanců).

Rovněž s ročním odstupem lze porovnat rozdíly v odměňování zaměstnanců v rámci sektoru dle pohlaví, věku i vzdělání, přičemž dlouhodobě platí, že mzdy zaměstnanců uvnitř sektoru jsou velmi málo diferenciované (ovlivněno nižšími mzdami). V roce 2024 pobíraly ženy v zemědělství, lesnictví a rybářství v průměru 34 529 Kč, tj. 88,4 % mezd mužů při absolutním rozdílu průměrné mzdy 4 538 Kč (muži pracovali průměrně o 4,1 hod. více; rozdíl v odměňování mezi pohlavími v NH činil 81,9 % při rozdílu 9 682 Kč). Mladší zaměstnanci ve věku 20–29 let (jakožto kategorie zpravidla hůře odměňovaná) v sektoru pobírali mzdu na úrovni 94,3 % průměru mezd zaměstnanců ve věku 50–59 let. Zaměstnanci s vysokoškolským vzděláním pobírali v průměru mzdu o cca 15 160 Kč vyšší než zaměstnanci sektoru se základním vzděláním či bez vzdělání (v NH i průmyslu je tento rozdíl podstatně vyšší − v roce 2024 dosahoval 37 492 Kč, resp. 41 699 Kč).

Ceny zboží a služeb, které spotřebovává průměrná česká domácnost, vzrostly v roce 2025 o 2,5 % (průměrná míra inflace v roce 2024 činila 2,4 %). Vyšší nárůst nominální mzdy se promítl do vyššího nárůstu reálných mezd v sektoru (o 6,0 %) než v NH (o 4,6 %) a než průmyslu (o 3,9 %.)

Celkový objem mzdových prostředků bez ostatních osobních nákladů v agrárním sektoru vzrostl v roce 2025 o 6,9 % (z 38,4 na 41,0 mld. Kč), což je nižší hodnota nárůstu ve srovnání s celým národním hospodářstvím (meziročně o 7,5 %), ale výrazně vyšší relativní nárůst než v průmyslu (meziročně o 4,8 %). Podíl použitých mzdových prostředků v agrárním sektoru na celkových mzdových prostředcích v ČR dosáhl 1,72 % (meziročně nedošlo ke změně).

---

68 Pramen: Struktura mezd zaměstnanců 2024, ČSÚ 2025. Metodicky se tento zdroj odlišuje od Evidenčního počtu zaměstnanců a jejich mezd (také ČSÚ).

S ročním odstupem lze dále hodnotit náklady práce v členění dle CZ–NACE. Hodinové náklady práce celkem (přímé náklady, náhrady mzdy a zákonného pojistného) dosáhly v roce 2024[69] průměrně 449,12 Kč (z toho mzdy za vykonanou práci 287,02 Kč). V zemědělství, lesnictví a rybolovu to bylo výrazně méně (hodinové náklady činily průměrně 338,23 Kč, z toho mzdy za vykonanou práci 215,98 Kč) i pouze ve srovnání se zpracovatelským průmyslem (458,13 Kč, resp. 287,35 Kč), popř. stavebnictvím (458,13 Kč, resp. 287,35 Kč).

7 PŮDA A VLASTNICKÉ VZTAHY K PŮDĚ

7.1 Pozemkové úpravy

Pozemkové úpravy naplňují preambuli zákona č. 139/2002 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech a o změně zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů, podle kterého se pozemkovými úpravami ve veřejném zájmu uspořádávají vlastnické vztahy k půdě tak, aby se vytvořily podmínky pro racionální hospodaření vlastníků půdy v souladu se zájmy hospodářského rozvoje venkova i v souladu s požadavky na ochranu a tvorbu krajiny a životního prostředí. Pozemkovými úpravami se zpřesňuje katastr nemovitostí a vzniká nová digitální katastrální mapa, čímž se stávají jedním z nástrojů obnovy katastrálního operátu.

Pozemkové úpravy se výrazně podílejí na odstraňování negativních dopadů klimatických změn, zejména v oblasti snižování nepříznivých účinků povodní a sucha a řešení odtokových poměrů v krajině. Napomáhají rovněž realizaci záměrů územního plánování a umožňují využívání finanční podpory z fondů EU. Provedení pozemkových úprav je pro některé obce zásadním krokem pro jejich další rozvoj.

V současné době jsou komplexní a jednoduché pozemkové úpravy provedeny na 44,5 % výměry zemědělského půdního fondu, na dalších zhruba 11,9 % této půdy jsou pozemkové úpravy v řešení.

V roce 2025 došlo k nasazení nového informačního systému na SPÚ, tzv. „ISPU“ a k verifikaci údajů stavu pozemkových úprav s jednotlivými pobočkami SPÚ. Při migraci dat z původního systému eAgri do ISPU tak došlo k jejich korekci u počtu a výměr ukončených pozemkových úprav.

Tab. T7.1/01 znázorňuje stav provádění pozemkových úprav ke konci roku 2025.

69 *Pramen: Veřejná databáze ČSÚ. Hodinové náklady práce v třídění podle sekce CZ-NACE a velikosti zpravodajské jednotky. Poslední dostupná data za rok 2024.*

T7.1/01 - Stav provádění pozemkových úprav k 31. 12. 2025

Typ pozemkových úprav	Ukončené				Rozpracované	
	počet		výměra (ha)		počet celkem	výměra (ha)
	za rok 2025	celkem	za rok 2025	celkem		
Komplexní pozemkové úpravy	116	3 375	54 569	1 543 064	1 010	490 945
Jednoduché pozemkové úpravy	15	3 109	2 548	321 006	62	6 460

1) Zákonem č. 139/2002 Sb. došlo ke změně definice JPÚ, na jejímž základě dochází každoročně od roku 2004 k aktualizovanému zpřesnění evidence JPÚ.
Pramen: SPÚ
Zpracoval: M. Jílek (ÚZEI), J. Havelka a kol. (SPÚ)

Celkový rozsah ukončených pozemkových úprav a realizovaná společná zařízení v krajině, v členění podle jednotlivých krajů (NUTS 3), uvádí tab. T7.1/02.

T7.1/02 - Stav provádění pozemkových úprav a realizace společných zařízení k 31. 12. 2025 podle krajů

Kraje	Ukončené komplexní pozemkové úpravy				Ukončené jednoduché pozemkové úpravy				Protier. opatření	Ekolog. opatření	Vodohosp. opatření	Cesty
	v roce 2025		celkově k 31. 12. 2025		v roce 2025		celkově k 31. 12. 2025					
	počet	ha	počet	ha	počet	ha	počet	ha	ha	ha	ha	km
Středočeský kraj a Praha	21	11 817	530	221 154	1	285	169	14 947	66	352	68	572
Jihočeský kraj	17	8 232	510	225 610	0	0	365	48 721	98	62	72	654
Karlovarský kraj	3	1 009	114	37 403	0	0	492	44 093	2	34	8	129
Plzeňský kraj	8	2 549	386	143 021	2	17	191	13 142	269	134	71	287
Liberecký kraj	6	1 965	99	39 530	0	0	132	5 838	15	21	11	124
Ústecký kraj	9	6 558	200	97 282	1	42	170	26 642	27	84	17	244
Královéhradecký kraj	10	4 952	284	117 967	0	0	170	14 414	69	143	67	349
Pardubický kraj	8	3 558	229	111 542	0	0	102	21 598	92	114	49	287
Jihomoravský kraj	9	5 420	332	206 606	6	1 053	744	96 795	91	303	134	594
Zlínský kraj	4	1 651	153	74 668	0	0	110	4 075	68	97	215	209
Kraj Vysočina	8	3 557	233	106 612	5	1 151	121	13 586	52	47	31	379
Olomoucký kraj	11	2 857	210	92 275	0	0	118	6 221	99	502	121	299
Moravskoslezský kraj	2	444	95	69 395	0	0	225	10 935	31	200	35	129
ČR celkem[1)]	**116**	**54 569**	**3 375**	**1 543 064**	**15**	**2 548**	**3 109**	**321 006**	**978**	**2 092**	**901**	**4 257**

1) Součet původních nezaokrouhlených hodnot.
Pramen: SPÚ
Zpracoval: M. Jílek (ÚZEI), J. Havelka a kol. (SPÚ)

K 31. 12. 2025 bylo ukončenými komplexními a jednoduchými pozemkovými úpravami dotčeno celkem 4 906 k. ú. z celkového počtu 13 074 katastrálních území v ČR. V dokončených katastrálních územích se podle potřeb a dostupnosti finančních prostředků postupně realizují jednotlivá opatření plánů společných zařízení.

Pozemkové úpravy jsou hrazeny jak ze státního rozpočtu (Státní pozemkový úřad (SPÚ), Ředitelství silnic a dálnic (ŘSD)), tak i z financí, které plynou z fondů EU (PRV 2014–2020, SZP 2023-2027). Prostředky ze státního rozpočtu jsou určeny jak na zpracování návrhů pozemkových úprav, tak i na realizace společných zařízení v rámci schválených návrhů pozemkových úprav (polní cesty, protierozní, vodohospodářská a ekologická opatření), z evropských zdrojů je financována především realizační část procesu pozemkových úprav. Celkový objem prostředků na podporu pozemkových úprav v roce 2025 dosáhl téměř 1,9 mld. Kč, z toho na realizace společných zařízení bylo využito 1,3 mld. Kč. Struktura zdrojů rozpočtu je uvedena v tab. T7.1/03.

T7.1/03 - Vývoj alokace finančních prostředků na pozemkové úpravy (JPÚ + KoPÚ) (mil. Kč)

Zdroj	2021	2022	2023	2024	2025
VPS	1 972,1	27,9	0,0	0,0	0,0
SPÚ[1)]	869,7	1 445,1	1 647,9	739,3	874,0
PRV[2)]	34,6	4,2	0,0	460,1	907,9
ŘSD	39,3	80,7	59,0	92,7	74,0
NPO[3)]	64,3	234,9	483,4	204,5	0,0
OPŽP	24,1	5,0	0,0	0,0	0,0
SZP	0,0	0,0	0,0	0,0	3,7
Ostatní[4)]	3,8	5,8	1,6	0,6	1,8
Celkem[5)]	**3 008,0**	**1 803,6**	**2 192,0**	**1 497,1**	**1 861,4**

1) Státní pozemkový úřad (od 1. 1. 2013 převzal financování pozemkových úprav po sloučení pozemkových úřadů včetně Ústředního pozemkového úřadu MZe a PF ČR).
2) Celkové prostředky vyčleněné na předfinancování převážně realizačních projektů pozemkových úprav (PRV 2007–2013, PRV 2014–2020).
3) Národní plán obnovy.
4) Rozpočty obcí, měst, příp. dalších subjektů.
5) Součet původních nezaokrouhlených hodnot.
Pramen: SPÚ
Zpracoval: M. Jílek (ÚZEI), J. Havelka a kol. (SPÚ)

V roce 2025 bylo zhruba 70 % finančních prostředků využito pro realizaci prvků plánů společných zařízení, z toho: 1 073 mil. Kč na výstavbu cest, 11 mil. Kč na protierozní opatření, 58 mil. Kč na vodohospodářská opatření, 50 mil. Kč na ekologická opatření a 114 mil. Kč na ostatní provozní a technické činnosti. Na neinvestiční činnosti, především návrhy pozemkových úprav a vytyčování pozemků po pozemkových úpravách, bylo v roce 2025 vynaloženo téměř 554 mil. Kč, což představuje cca 30 % z celkem využitých finančních prostředků. Celkové náklady na činnost pozemkových úřadů od zahájení jejich činnosti v roce 1991, včetně nákladů na komplexní a jednoduché pozemkové úpravy, dosáhly 46 mld. Kč.

7.2 Trh s půdou

Z dlouhodobého sledování vyplývá, že se v ČR ročně zobchoduje přibližně plocha 1–1,5 % ZPF. Tab. T7.2/01 uvádí vývoj podílu a objemu zobchodované zemědělské půdy v časové řadě, přičemž odhad pro rok 2025 vychází ze získaných dat za 1. pololetí roku 2025.

T7.2/01 - Vývoj zobchodované zemědělské půdy v ČR

Ukazatel	2020	2021	2022	2023	2024	2025[1)]
Podíl na ZPF (%)	1,51%	1,81%	1,35%	1,30%	1,41%	1,24%
Absolutní zobchodovaná výměra (tis. ha)	63,5	76,2	56,8	54,5	59,2	52,1

1) Kvalifikovaný odhad pro rok 2025 z disponibilních dat o převodech v 1. pol. 2025.
Pramen: Databáze úplatných převodů pozemků ČÚZK
Zpracoval: M. Jílek (ÚZEI)

Převod zemědělských pozemků podle zákona o SPÚ

Od 1. 1. 2013 do 31. 12. 2025 bylo převedeno 71 804 pozemků o výměře 11 263,78 ha. Z tohoto počtu bylo prodáno 57 634 pozemků o výměře 9 286,8 ha v kupní ceně 5 366 694,29 tis. Kč a zbývajících 14 170 pozemků o výměře 1 976,98 ha bylo převedeno bezúplatně na obce, kraje, veřejné vysoké školy a veřejné výzkumné instituce.

V průběhu roku 2025 nebyla vyhlášena žádná veřejná nabídka pozemků dle § 12 zákona o SPÚ, a to z důvodu zajištění rezervy státních pozemků jak pro činnost SPÚ (zejména pro

realizaci pozemkových úprav a vypořádání restitučních nároků oprávněných osob), tak pro rozvojové programy státu.

Směny nemovitostí podle Občanského zákoníku a zákona o SPÚ

Směny nemovitostí realizuje Státní pozemkový úřad (dále jen „SPÚ“) podle ustanovení § 2184 a násl. zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, v souladu s § 3 odst. 2 zákona o SPÚ (do roku 2019 SPÚ realizoval směnné smlouvy dle § 17 odst. 3 písm. d) zákona o půdě). Záměr směny dle parametrů schvaluje ústřední ředitel SPÚ/ředitel Sekce majetku státu/ředitel příslušného krajského pracoviště SPÚ a směnnou smlouvu uzavírá ředitel příslušného krajského pracoviště SPÚ.

V roce 2025 bylo uzavřeno 118 směnných smluv na základě, kterých SPÚ směnil 76,5 ha pozemků státu a náhradou získal do vlastnictví státu 124,4 ha pozemků s doplatkem ve prospěch státu ve výši 125,019 mil. Kč.

Od počátku činnosti SPÚ do konce roku 2025 bylo uzavřeno 1 919 směnných smluv. V tomto období bylo směněno 1 483,1 ha pozemků státu a náhradou bylo získáno 2 337,9 ha pozemků do vlastnictví státu a příslušnosti hospodařit SPÚ. Doplatek ze všech uzavřených směn činil 1 408,451 mil. Kč.

Půda na listech vlastnictví SPÚ a rozsah blokací

Na listech vlastnictví SPÚ a spoluvlastnictví bylo ke konci roku 2025 evidováno přibližně 474 tis. parcel o výměře 132 tis. ha. Přibližně 1 % z této výměry je blokováno formou církevních a necírkevních[70] blokací, jako rezervy státní půdy, blokace pro vodohospodářská zařízení anebo výkup pro pozemkové úpravy.

Nákup nestátní zemědělské půdy

Nákup nestátní zemědělské půdy podporuje v rámci svého programu PGRLF. Program Podpora nákupu půdy je zaměřen na financování části úroků z úvěru poskytnutého komerčním subjektem[71]. Žadatelé v programu PGRLF musí splňovat řadu podmínek, a mj. také podmínky pro poskytnutí podpory v režimu de minimis[72]. V roce 2025 dále probíhala administrace v rámci podpůrných programů, jejichž poskytování bylo ukončeno v minulých letech. Od roku 2004 bylo v programech PGRLF zaměřených na nákup soukromé půdy schváleno 6 324 žádostí

---

70 Podle § 6 zákona č. 503/2012 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

71 PGRLF – programy.

72 Nařízení Komise (EU) č. 1408/2013 ze dne 18. prosince 2013 o použití článků 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie na podporu de minimis v odvětví zemědělství. Na základě změnového nařízení Komise (EU) 2024/3118 ze dne 10. 12. 2024 je s účinností od 1. 2. 2025 možné poskytnout jednomu (propojenému) podniku za tříleté rozhodné období podporu de minimis až do výše 50 tis. € (navýšení limitu z 20 tis. €).

s celkovou výší úvěrů 12,7 mld. Kč a s podporou bylo nakoupeno téměř 113 tis. ha půdy za průměrnou cenu 12,49 Kč/m^2.

V rámci hodnocení trhu půdy je prováděno sledování vývoje tržních cen. V tab. T7.2/02 je uvedeno srovnání časových řad o vývoji tržních cen zemědělské půdy podle různých zdrojů za období let 2020–2025. Podle nashromážděných údajů je evidentní trend pozvolného růstu cen zemědělské půdy, což dokladují informace čerpané z většího počtu nezávislých zdrojů.

T7.2/02 - Vývoj cen zemědělské půdy podle různých zdrojů (Kč/m^2)

Databázový zdroj	2020	2021	2022	2023	2024	2025
ČSÚ[1)]	24,1	26,4	31,3	33,2	35,3	.
ÚZEI obchodní smlouvy[2)]	27,7	32,2	33,0	35,2	34,1	37,2
PGRLF[3)]	27,5	24,7	35,1	36,5	38,6	41,4
Farmy.cz[4)]	25,4	29,4	33,4	34,4	36,0	37,3

1) Databáze ČSÚ podle údajů z katastrálních úřadů.
2) Výběrové šetření smluvních převodů zemědělské půdy s pravděpodobným budoucím zemědělským využitím v ČR, pro rok 2025 kvalifikovaný odhad z disponibilních dat o převodech v 1. pol. Od roku 2021 veškerá data za celou ČR – data poskytnuta ČÚZK.
3) Podprogram Půda - snížení jistiny úvěru zahájený v roce 2015 byl ukončen v roce 2020. Pokračuje podprogram "Podpora nákupu půdy" od roku 2013. Údaje zpětně aktualizovány dle zpřesněných odhadů PGRLF.
4) Farmy.cz: Zpráva o trhu s půdou leden 2025 (www.farmy.cz).
Pramen: ČSÚ; ÚZEI; PF ČR; SPÚ; PGRLF; Farmy.cz
Zpracoval: M. Jílek (ÚZEI)

Výše pachtovného je dle výběrového šetření FADN významně diferencována podle výrobních oblastí (tab. T7.2/03). Pachtovné na nejkvalitnějších půdách v kukuřičné nebo řepařské výrobní oblasti je v průřezu jednotlivých let téměř 2× vyšší než v horské výrobní oblasti.

T7.2/03 - Průměrné pachtovné na 1 ha pronajaté půdy podle výrobních oblastí (Kč/ha)[1)]

Výrobní oblast	Fyzické osoby						Právnické osoby					
	2020	2021	2022	2023	2024	2025[2)]	2020	2021	2022	2023	2024	2025[2)]
Kukuřičná	4 142	3 826	3 968	3 806	3 669	4 495	4 324	4 312	4 595	4 828	5 501	5 539
Řepařská	2 744	2 686	3 208	3 435	3 538	3 519	4 335	4 462	4 709	5 111	5 658	5 641
Bramborářská	2 206	2 316	2 463	2 547	2 574	2 838	3 317	3 591	3 835	3 966	4 584	4 660
Bramborářsko-ovesná	2 307	2 320	2 433	2 627	2 641	2 872	3 041	3 056	3 285	3 399	3 773	3 971
Horská	1 934	1 957	2 088	2 240	2 258	2 466	2 213	2 729	3 091	2 922	3 041	3 382
ČR	**2 428**	**2 481**	**2 733**	**2 874**	**2 930**	**3 080**	**3 584**	**3 750**	**4 031**	**4 270**	**4 774**	**4 844**

1) Pachtovné z půdy počítané podle výsledků ze sítě FADN.
2) Kvalifikovaný odhad vývoje výše pachtovného, vlastní propočet.
Pramen: Výběrové šetření FADN CZ
Zpracoval: M. Lekešová, T. Vintr, M. Jílek (ÚZEI)

V dlouhodobém průměru je tempo růstu úrovně pachtovného mezi právnickými a fyzickými osobami víceméně vyrovnané. Z hlediska absolutní výše pachtovného v přepočtu na hektar však právnické osoby platí, nebo spíše jsou ochotny platit, v průměru ČR na propachtovaný hektar téměř 1,5násobek hodnoty ve srovnání s osobami fyzickými. Právnické osoby mají obvykle vyšší objem výroby i intenzitu produkce, jsou tak pravděpodobně ochotnější přistoupit na vyšší cenu pachtovného, protože pro ně nepředstavuje natolik velký podíl nákladů na vyprodukovanou jednotku výroby, jako je tomu u drobného soukromého podnikatele. Současně se převážně u právnických osob častěji vyskytuje diverzifikace činností do výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie, což rovněž vede k vyšší intenzitě produkce na ha z. p.

Pachtovné za státní zemědělskou půdu

Samostatnou tematickou oblastí je propachtování zemědělské půdy ve vlastnictví státu, kterou spravuje Státní pozemkový úřad (SPÚ) (viz kap. 7.3). Od roku 2014 stanovoval SPÚ ve svých pachtovních smlouvách minimální výši pachtovného na úrovni 2,2 % z ceny pozemků určené podle vyhlášky Ministerstva zemědělství č. 298/2014 Sb. (dále jen „vyhláška“), která je nadále platná a pravidelně novelizovaná z hlediska cenových údajů.

S účinností od 1. 8. 2023 byla minimální sazba pachtovného zvýšena na 5,8 % z ceny pozemků. Následně došlo k zavedení diferenciace pachtovného podle výrobních oblastí, která je od 1. 3. 2024 uplatňována u nově uzavíraných i existujících pachtovních smluv. Minimální sazby jsou stanoveny následovně:

- horská oblast: 12,5 %
- bramborářsko-ovesná oblast: 6,5 %
- bramborářská oblast: 5,4 %
- řepařská oblast: 3,6 %
- kukuřičná oblast: 4,0 %
- neurčená oblast: 5,1 %

V návaznosti na novelu právní úpravy v roce 2024 došlo ke změně systému stanovení pachtovného, kdy již není jeho výše nebyla určena přímo zákonem, ale je předpokládáno její stanovení mělo být určeno prováděcím právním předpisem. V této souvislosti byla vydána MZe vyhláška č. 352/2025 Sb., o stanovení výrobních oblastí a výši ročního nájemného za požívání pozemků v příslušnosti hospodaření Státního pozemkového úřadu. Tato vyhláška nabyla účinnosti již 1. 10. 2025 má za cíl stávající diferenciovaný systém sazeb pachtovného převzít a právně ukotvit.

Ceny zemědělské půdy ve vybraných státech EU

Ceny zemědělské půdy se v jednotlivých státech EU významně odlišují, a to i v rámci sousedících regionů. Důvodem jsou jak velmi různorodé půdně-klimatické podmínky, tak velmi nerovnoměrná výměra zemědělské půdy vzhledem k počtu obyvatel, odlišná podnikatelská struktura zemědělství i odlišná ekonomická úroveň jednotlivých států a často i nižších územních jednotek, odlišná efektivnost zemědělských podniků a úroveň podpor vč. různých systémů jejich aplikace. Významnou roli sehrávají i podmínky vyplývající z právních předpisů a úroveň liberalizace trhu se zemědělskou půdou. V tab. T7.2/04 je uvedeno srovnání cen orné půdy a travních porostů ve vybraných státech Evropské unie za období 2021 až 2024.

T7.2/04 - Průměrné ceny orné půdy a travních porostů ve vybraných státech EU (€/ha)

Stát	Orná půda				Travní porost			
	2021	2022	2023	2024	2021	2022	2023	2024
Bulharsko	6 001	7 303	8 215	8 679	1 643	1 887	1 986	1 877
Česko	10 593	13 133	13 791	14 835	9 631	11 797	12 466	12 021
Dánsko	18 213	19 841	:	22 468	8 911	10 018	:	11 344
Estonsko	4 383	5 730	6 347	7 033	3 358	4 259	4 617	5 274
Řecko	13 048	13 571	13 979	14 312	4 332	4 538	4 719	4 894
Španělsko	10 397	10 823	11 005	12 778	3 458	3 501	3 518	4 360
Finsko	9 009	9 099	8 877	8 670	–	–	–	–
Francie	5 940	6 130	6 200	6 400	5 940	6 130	6 200	6 400
Chorvatsko	3 661	3 700	4 491	5 965	2 422	2 786	2 916	3 762
Maďarsko	5 215	5 240	5 936	6 041	2 681	2 850	3 255	3 249
Irsko	37 584	38 050	35 143	50 375	18 084	19 357	21 188	22 698
Litva	4 667	5 012	5 417	5 590	3 497	3 585	3 835	4 063
Lucembursko	47 290	42 720	42 540	48 180	41 930	46 305	32 590	48 700
Lotyšsko	4 331	4 420	4 591	4 825	2 752	3 007	3 367	3 642
Nizozemsko	77 583	85 431	91 154	96 608	62 818	67 857	71 203	77 609
Polsko	10 937	12 673	13 906	16 118	7 051	7 918	8 683	10 710
Rumunsko	7 601	8 051	8 414	8 700	5 354	5 671	6 074	6 257
Švédsko	12 004	12 277	10 785	10 706	4 465	4 469	4 382	4 470
Slovinsko	22 312	23 282	26 521	28 348	18 992	20 354	24 439	27 467
Slovensko	3 977	4 790	5 189	5 823	2 425	3 369	3 376	3 598

Pramen: Eurostat
Zpracoval: M. Jílek (ÚZEI)

7.3 Státní pozemkový úřad, privatizace a restituce majetku a půdy

Státní pozemkový úřad

SPÚ byl zřízen ke dni 1. ledna 2013 na základě zákona č. 503/2012 Sb., o Státním pozemkovém úřadu a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a spojil agendy Pozemkového fondu ČR a Ústředního pozemkového úřadu. V rámci restitucí administruje SPÚ nároky na náhrady oprávněných osob (např. za znehodnocení vrácených budov, za odebraný živý a mrtvý inventář) a vypořádání nároků oprávněných osob na převod pozemků. Tyto nároky vypořádává SPÚ bezúplatným převodem jiných pozemků z vlastnictví státu a příslušnosti hospodařit SPÚ do vlastnictví oprávněných osob (tzv. náhradní pozemky) a zápočtem nároků oprávněných osob na převod.

Situace ve vypořádání restitučních nároků

Vyřizování uplatněných restitučních nároků v zemědělství je, až na řešení sporných případů, téměř ukončeno. V rámci správních řízení bylo do 31. 12. 2025 rozhodnuto celkem o 1 817 983,42 ha zemědělské a lesní půdy. Z toho bylo skutečně vydáno 1 296 198,87 ha, nevydáno s nárokem na náhradu prostřednictvím SPÚ bylo 137 994,38 ha. Z důvodů nenaplnění zákonných podmínek pozemkové úřady rozhodly o nevydání 383 790,17 ha.

Tab. T7.3/01 uvádí počty uplatněných restitučních nároků v roce 2025 a jejich srovnání s údaji z roku 2024.

T7.3/01 - Vyřizování restitucí v rezortu zemědělství[1)]

Ukazatel	k 31. 12. 2024		k 31. 12. 2025	
	počet případů	%	počet případů	%
Uplatněné nároky[2)]	219 380	100,00	219 401	100,00
Ukončené nebo téměř ukončené restituční případy	219 377	99,99	219 388	99,99
Vydaná správní rozhodnutí[3)]	441 739	100,00	441 775	100,00
z toho - rozhodnutí v právní moci	433 834	98,21	433 870	98,22

1) Restituční případy ve smyslu zákona č. 229/1991 Sb. v platném znění, vždy k 31. 12.
2) Rozdíl v počtu uplatněných restitučních případů je dán upřesněním evidence.
3) K jednomu restitučnímu případu je možno vydat více rozhodnutí. Počet správních rozhodnutí a podaných odvolání se může lišit u jednotlivých restitučních případů při jejich revokaci, po několika odvoláních apod. Odvolání: v průměru 2/3 k soudům, 1/3 k MZe.
Pramen: SPÚ
Zpracoval: M. Jílek (ÚZEI)

V tab. T7.3/02 je uvedeno vyčíslení uplatněných nároků a uzavřených vypořádání nároků za rok 2025 a kumulativní údaj stavu průběžného vypořádávání.

T7.3/02 - Vypořádání restitučních náhrad ze státního majetku a půdy

Položka restitučních náhrad	Celkem od počátku vypořádání k 31. 12. 2025		V průběhu roku 2025
	mil. Kč	%	mil. Kč
Nároky na náhrady[1)]			
- převzato	11 252,05	-	0,04
- vypořádáno	11 183,82	99,39	5,94
- zbývá vypořádat	68,23	0,61	-
Nároky na náhradní pozemky[2)]			
- převzato	8 794,13	-	158,27
- vypořádáno	8 332,11	94,75	403,02
- zbývá vypořádat	462,02	5,25	-

1) Uplatněné nároky a uzavřená vypořádání podle § 18a, § 20 zákona č. 229/1991 Sb., o půdě.
2) Uplatněné nároky a uzavřená vypořádání podle § 11, odst. 2, § 17, odst. 3 zákona č. 229/1991 Sb., o půdě (od 14. 4. 2006 podle § 11a zákona o půdě).
Pramen: SPÚ
Zpracoval: M. Jílek (ÚZEI)

Propachtování půdy Státním pozemkovým úřadem

SPÚ pronajímá státní půdu a ostatní státní majetek v příslušnosti s ním hospodařit. Podle údajů poskytnutých SPÚ bylo z celkové výměry 132 tis. ha státní zemědělské půdy k 31. 12. 2025 pronajato 98 tis. ha, tedy 74 % ploch určených k pronajmutí. Srovnání stavu pronajaté státní půdy ve vztahu k fyzickým a právnickým osobám v letech 2024 a 2025 je uvedeno v tab. T7.3/03.

T7.3/03 - Pronájem státní půdy a ostatního státního majetku

Pronajatý majetek	MJ	k 31. 12. 2024	k 31. 12. 2025	Meziroční index
Zemědělské pozemky k pronájmu celkem	ha z. p.	134 181	132 337	98,6
z toho - pronajato fyzickým osobám (vč. restituentů)	ha z. p.	23 367	20 717	88,7
- pronajato právnickým osobám	ha z. p.	77 722	77 414	99,6
- nepronajato	ha z. p.	33 092	34 206	103,4
Počet uzavřených nájemních smluv[1)]	počet	54 405	52 273	96,1

1) Pouze smlouvy týkající se nájmu pozemků, budov a staveb, rybníků, nebytových prostor.
Pramen: SPÚ
Zpracoval: M. Jílek (ÚZEI)

7.4 Využití a stav zemědělského půdního fondu

7.4.1 Vývoj výměry zemědělského půdního fondu ČR a struktury jeho užití

Zemědělský půdní fond představoval k 31. 12. 2025 podle evidence katastru nemovitostí celkem 4 189 tis. ha, tj. přibližně 53,1 % z rozlohy státu (tab. T7.4/01). Na jednoho obyvatele připadá zhruba 0,38 ha zemědělské půdy a přibližně 0,27 ha orné půdy. Proti roku 2024 došlo ke snížení výměry zemědělské půdy o 2 869 ha, tj. o 0,07 %, což potvrzuje pokračující trend mírného úbytku zemědělského půdního fondu v ČR. Podíl zornění dosáhl v roce 2025 hodnoty 68,8 % a meziročně tak poklesl o 0,1 p. b., zatímco podíl trvalých travních porostů vzrostl na 25,0 % (+0,1 p. b.).

Meziroční úbytek zemědělské půdy v roce 2025 byl ovlivněn především poklesem výměry orné půdy o 9 007 ha (index 99,69). Orná půda přechází zejména do trvalých travních porostů, zahrad a lesních pozemků, přičemž dochází i k rozšiřování vodních ploch a zastavěných území. Výměra trvalých travních porostů vzrostla o 3 085 ha, zahrad o 4 111 ha a lesních pozemků o 1 489 ha. Zvýšila se rovněž výměra vodních ploch o 600 ha a zastavěných ploch a nádvoří o 624 ha. Naopak výraznější pokles byl zaznamenán u ovocných sadů (-1 087 ha) a chmelnic (-174 ha), zatímco výměra vinic vzrostla o 203 ha. Mírný nárůst byl evidován i u kategorie ostatních ploch (157 ha).

T7.4/01 - Změny parcel jednotlivých druhů pozemků v roce 2024 podle evidence ČÚZK

Druh pozemku	Výměra		Rozdíl výměry	Meziroční index	Rozdíl počtu parcel	Průměrná velikost parcely	
	k 31. 12. 2024	k 31. 12. 2025	2025–2024	2025 / 2024	2025–2024	k 31. 12. 2024	k 31. 12. 2025
	ha	ha	ha	index	počet	ha	ha
Orná půda	2 890 235	2 881 228	-9 007	99,69	-96 901	0,6273	0,6384
Chmelnice	8 582	8 408	-174	97,97	-491	0,4830	0,4885
Vinice	20 766	20 969	203	100,98	-1 621	0,2415	0,2485
Zahrady	186 863	190 974	4 111	102,20	34 260	0,0653	0,0659
Ovocné sady	41 965	40 878	-1 087	97,41	-4 233	0,4503	0,4544
Trvalé travní porosty	1 043 385	1 046 470	3 085	100,30	-18 243	0,3749	0,3730
Zemědělská půda	4 191 796	4 188 927	-2 869	99,93	-111 150	2,8138	2,8296
Lesní pozemky	2 683 138	2 684 627	1 489	100,06	-9 149	4,2396	4,2556
Vodní plochy	171 588	172 188	600	100,35	-7 428	0,0385	0,0390
Zastavěné plochy a nádvoří	136 029	136 653	624	100,46	16 772	0,0258	0,0260
Ostatní plochy	704 590	704 747	157	100,02	-24 040	0,0316	0,0322
Nezemědělská půda	3 695 345	3 698 215	2 870	100,08	43 459	0,3357	0,3402
Celkem	7 887 141	7 887 142	1	100,00	-67 691	0,6655	0,6656

Pramen: ČÚZK

Zpracoval: R. Váchalová (ÚZEI)

V roce 2025 došlo k poklesu počtu vlastnických parcel zemědělské půdy o 111 150, což potvrzuje pokračující trend koncentrace vlastnictví a současně růst průměrné velikosti parcel. Tento vývoj souvisí jak s realizací komplexních pozemkových úprav, tak s dlouhodobými strukturálními změnami v užívání půdy.

V systému LPIS byla k 31. 12. 2025 evidována zemědělská půda o výměře přibližně 3 525 tis. ha, což představuje meziroční pokles (o cca 4 tis. ha). Z dostupných údajů vyplývá,

že pokles výměry zemědělské půdy evidované v LPIS je dlouhodobě dynamičtější než pokles zemědělského půdního fondu podle údajů ČÚZK.

Struktura ZPF v evidenci LPIS je uvedena v tab. T4.7/02. V roce 2025 se výměra orné půdy snížila o 16,9 tis. ha, přičemž hlavní změny ve struktuře spočívají v nárůstu celkové výměry travních porostů o 17,5 tis. ha, z toho travní porost G se na tomto nárůstu podílel 2,9 tis. ha. Naopak plocha úhoru meziročně výrazně poklesla o 13,1 tis. ha. Podíl trvalých travních porostů T na půdě s oprávněním čerpání plateb BISS činil přibližně 28,3 %, což představuje mírný meziroční nárůst (cca +0,4 p. b.).

T7.4/02 - Druhy pozemků podle LPIS s oprávněním plateb BISS (ha)

Kultura, skupina	Podkultura	Výměra		Rozdíl výměry
		2024	2025	
Orná půda	standardní orná půda R	2 403 359	2 396 674	-6 685
	úhor U	68 554	55 419	-13 135
	travní porost G	31 278	34 156	2 878
Orná půda celkem		2 503 191	2 486 249	-16 942
Trvalý travní porost	trvalý travní porost T	983 190	997 821	14 631
Trvalý travní porost celkem[1)]		1 014 467	1 031 977	17 509
Trvalá kultura	chmelnice C	5 205	5 211	6
	vinice V	15 122	14 864	-258
	ovocný sad S	12 224	11 895	-329
	jiná trvalá kultura J	3 928	3 843	-85
	plocha s víceletými produkčními plodinami P	477	474	-2
	plocha s lanýži H	1	8	8
	školka K	2 079	2 007	-72
	porost RRD D	2 305	2 207	-98
Ostatní kultura	rybník R	356	356	-1
	mimoprodukční plocha M	206	163	-43
	jiná kultura O	1 317,95	1 239	-79
	plocha s kontejnery Q	144,28	153	8
	zalesněná půda L	3 703	2 701	-1 002
Celkem		**3 533 448**	**3 529 191**	**-4 256**

1) Včetně travního porostu G ve skupině orná půda.

Pramen: MZe, Nařízení vlády č. 72/2015 Sb., LPIS k 31.12. 2025, vlastní výpočty

Zpracoval: R. Váchalová (ÚZEI), O. Tesař (MZe)

V ANC[73] je podle evidence LPIS k 31. 12. 2025 zařazeno celkem 521,3 tis. ha zemědělské půdy v horské oblasti s oprávněním čerpat podpory, v tzv. ostatních ANC je zařazeno 1 244,8 tis. ha a ve specifických oblastech je oprávněno k čerpání 229,9 tis. ha z. p., které představují celkovou oprávněnou plochu 1 996,0 tis. ha (tab. T7.4/03), tj. o 1,1 tis. ha méně než v roce 2024. Ke snížení oprávněné půdy dochází vlivem celkového snižování výměry zemědělské půdy evidované v LPIS.

73 *ANC: (Areas with Natural Constraints – oblasti s přírodním znevýhodněním), původně LFA.*

Podle evidence LPIS je podíl veškeré půdy evidované v ANC k celkové výměře zemědělské půdy 56,6 % (tab. T7.4/03).

T7.4/03 – Struktura zemědělského půdního fondu podle jednotlivých typů ANC

Typ oblasti	2025									
	o. p. a úhor		TP na orné půdě		TTP		z. p.[1)]		z. p. oprávněná[2)]	
	tis. ha	%	tis. ha	%	tis. ha	%	tis. ha	%	tis. ha	%
Horské oblasti	141,0	5,7	4,2	12,2	374,8	37,6	521,5	14,8	521,3	26,1
Ostatní ANC	752,1	30,7	16,2	47,6	469,6	47,1	1 245,1	35,3	1 244,8	62,4
Oblasti se specifickými omezeními	177,2	7,2	2,8	8,2	48,1	4,8	230,0	6,5	229,9	11,5
ANC celkem	1 070,3	43,6	23,2	68,1	892,5	89,4	1 996,6	56,6	1 996,0	100,0
Nezařazené oblasti	1 381,8	56,4	10,9	31,9	105,3	10,6	1 529,1	43,4	0,0	0,0
Celkem	2 452,1	100,0	34,1	100,0	997,8	100,0	3 525,8	100,0	1 996,0	100,0

1) Zahrnuje veškeré kultury evidované v LPIS vyjma kultur plocha s kontejnery, mimoprodukční plocha, zalesněná půda a rybník

2) Platby ANC se poskytují na veškerou z.p. evidovanou v LPIS vyjma kultur zalesněná půda, rybník a mimoprodukční plocha ani plocha s kontejnery. Rovněž není k platbám LFA oprávněna tzv. jiná kultura, i když je obvykle vykazována jako součást z.p.

Pramen: Nařízení vlády č. 61/2023 Sb., LPIS k 31. 12. 2025, vlastní výpočty

Zpracoval: J. Kučera (ÚZEI)

Na území ČR se nachází celkem přibližně 391 tis. ha zemědělské půdy, tj. zhruba 11 % výměry ČR evidované v systému LPIS, ve zvláště chráněných územích, a to převážně na trvalých travních porostech (cca 256 tis. ha). Podle LPIS je v soustavě Natura 2000 evidováno přibližně 190 tis. ha zemědělské půdy (tab. T4.1/01).

Rozloha zranitelných oblastí byla s účinností od 1. 7. 2024 zpřesněna a činí 3 529 tis. ha, tj. 44,8 % rozlohy ČR. K 31. 12. 2025 se v těchto oblastech nacházelo 1 887,7 tis. ha zemědělské půdy, což představuje 53,5 % celkové výměry zemědělské půdy v LPIS.

7.4.2 Stav zemědělské půdy a jeho dopady do konkurenceschopnosti českého zemědělství

Základní podklad pro hodnocení kvality ZPF, jeho stavu a potřebné míry ochrany vychází v ČR z bonitovaných půdně ekologických jednotek (BPEJ). Kód BPEJ je každoročně předmětem revize, především v souvislosti s prováděním komplexních pozemkových úprav.

V roce 2025 proběhla aktualizace BPEJ na katastrálních územích a jejich částech ve 332 případech, a to jak v rámci plánovaných aktualizací, tak na základě podnětů vlastníků pozemků. Dále bylo na žádost vlastníků domapováno 71 lokalit, u nichž nebyl kód BPEJ dosud stanoven. V rámci komplexních pozemkových úprav bylo provedeno 313 kontrol.

Práce při domapování, aktualizaci a kontrolách KoPÚ jsou uvedeny v tab. T7.4/04. Z dlouhodobého vývoje vyplývá relativně stabilní objem činností v oblasti bonitace půdy, s meziročními výkyvy odpovídajícími průběhu pozemkových úprav a požadavkům vlastníků.

T7.4/04 - Aktivity při bonitaci půdy od 1. 1. 2016 do 31. 12. 2025 (počet)

Činnost	2021	2022	2023	2024	2025
Domapování	103	44	38	104	71
Částečná aktualizace	260	273	217	194	332
Kontroly KoPÚ	243	325	316	276	313

Pramen: SPÚ

Zpracovala: R. Váchalová (ÚZEI)

Rozdíly v ceně půdy v katastrálních územích na základě porovnání stavu BPEJ před a po rebonitaci jsou uvedeny v tab. T7.4/05. V roce 2025 došlo v rámci hodnocených katastrálních území k poklesu průměrné ceny půdy o 4,3 %. V cenovém vyjádření podle vyhlášky MF č. 441/2013 Sb. se jedná o snížení o 0,30 Kč/m² (z 7,01 Kč/m² na 6,71 Kč/m²).

T7.4/05 - Změna ceny půdy na katastrálních územích po rebonitaci provedené v roce 2025

Název kraje	Počet hodnocených katastrálních území[1)]	Hodnocená výměra před rebonitací (ha)	Hodnocená výměra po rebonitaci (ha)	Cena půdy před rebonitací (Kč)	Cena půdy porebonitaci (Kč)	Průměrná cena podle stejné oceňovací vyhlášky	
						Před rebonitací (Kč/m^2)	Po rebonitaci (Kč/m^2)
Hlavní město Praha	0	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00
Jihočeský kraj	10	2 521,09	2 527,66	121 203 042,65	125 022 233,75	4,81	4,95
Jihomoravský kraj	4	2 442,07	2 439,67	276 530 801,51	235 687 752,48	11,32	9,66
Karlovarský kraj	4	1 535,92	1 541,66	50 257 294,67	51 862 910,40	3,27	3,36
Královéhradecký kraj	9	2 196,09	2 195,87	189 670 978,90	175 978 428,28	8,64	8,01
Liberecký kraj	4	1 612,25	1 629,68	69 238 414,48	77 094 634,08	4,29	4,73
Moravskoslezský kraj	3	2 311,86	2 321,66	99 892 552,12	100 771 913,33	4,32	4,34
Olomoucký kraj	6	1 855,40	1 853,06	94 114 471,94	75 286 953,49	5,07	4,06
Pardubický kraj	3	1 552,93	1 550,63	109 919 588,64	101 742 031,82	7,08	6,56
Plzeňský kraj	5	1 742,27	1 706,91	71 548 384,58	71 954 705,77	4,11	4,22
Středočeský kraj	19	8 574,14	8 559,46	814 734 530,79	800 140 269,81	9,50	9,35
Ústecký kraj	7	1 986,59	2 012,53	185 115 042,25	176 943 249,13	9,32	8,79
Vysočina	13	4 268,81	4 253,68	192 303 665,90	190 513 964,41	4,50	4,48
Zlínský kraj	3	1 668,36	1 671,75	126 156 198,32	117 363 803,43	7,56	7,02
Celkem	**90**	**34 267,78**	**34 264,22**	**2 400 684 966,75**	**2 300 362 850,18**	**7,01**	**6,71**

1) Celkový počet rebonitovaných katastrálních území byl 90.

Pramen: VÚMOP

Zpracoval: R. Váchalová (ÚZEI), V. Papaj (VÚMOP)

7.4.2.1 Zákonné podmínky k zabezpečení kvality půdy

V oblasti ochrany půdy platí zákon č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů, který řeší zásady ochrany zemědělské půdy. Dále platí zákon č. 388/1991 Sb., o Státním fondu životního prostředí, ve znění pozdějších předpisů, který specifikuje podmínky použití Fondu pro ochranu a zlepšování životního prostředí. V roce 2021 vstoupila v platnost vyhláška č. 240/2021 Sb., o ochraně zemědělské půdy před erozí, která stanoví podrobnosti ochrany zemědělské půdy před vodní erozí, včetně způsobu hodnocení erozního ohrožení a opatření k jeho snižování.

Pravidla hospodaření s dopady do kvality ZPF byla dále uplatňována v rámci Kontroly podmíněnosti při vyplácení podpor. Kontrola podmíněnosti v roce 2025 zahrnuje dvě části – standardy DZES půdy a PPH.

Kontrola podmíněnosti se vztahuje na subjekty žádajících o přímé platby a vybraná opatření PRV (od roku 2024 intervence druhého pilíře Strategického plánu). Některé podmínky podmíněnosti jsou základem pro nastavení opatření v rámci přímých plateb – ekoplatby základní a prémiové. Problematika ochrany půdy je v rámci DZES řešena standardem DZES 4, 5, 6. Podrobně v kap. 2.2.4.

7.4.2.2 Popis stavu půdy

Potenciální ohroženost půd

Ohroženost vodní erozí na zemědělském půdním fondu a orné půdě a dotčené výměry zpracované VÚMOP k 31. 12. 2025 udává tab. T7.4/06 pro erozní ohroženost půd a tab. T7.4/08 pro ostatní omezení kvality půd v ČR[74].

Problematika ochrany půdy před vodní erozí je v rámci DZES řešena standardem DZES 5. Od podzimních osevů roku 2025 vstoupilo v účinnost nové nastavení standardu DZES 5, které upravuje podmínky hospodaření na erozně ohrožených plochách s cílem posílit preventivní ochranu půdy před vodní erozí a zohlednit rozdílnou míru erozního ohrožení jednotlivých pozemků. Současně je v rámci podmíněnosti uplatňován také standard DZES 2 zaměřený na ochranu půd bohatých na uhlík, zejména mokřadů a rašelinišť, jehož cílem je omezit degradaci těchto půd a ztráty půdního uhlíku, mimo jiné prostřednictvím omezení orby a dalších nevhodných zásahů. Cílem tohoto standardu je především ochrana půdy před vodní erozí a snaha omezit negativní působení důsledků eroze.

Hodnoty faktoru Cp.Pp lze zařadit do 7 kategorií (tab. T7.4/06), z nichž každá kategorie rámcově vyjadřuje osevní postupy, případně osevní postupy s použitím půdoochranných agrotechnik, které splňují požadované hodnoty faktoru Cp.Pp. Bez ohrožeností vodní erozí je v ČR 53,3 % orné půdy.

Od roku 2019 se potenciální ohroženost větrnou erozí hodnotí podle nové metodiky, založené na využití nových poznatků o půdních faktorech ohroženosti těžkých půd větrnou erozí a nových klimatických údajů napomáhajících výskytu větrné eroze. Větrná eroze má pro ohroženost půd stejný význam jako eroze vodní a klíčovým ukazatelem je kombinace klimatického regionu a hlavních půdních jednotek. Bez ohrožení větrnou erozí je v ČR 58,7 % orné půdy.

74 *Další informace ke kvalitě půdního fondu jsou k dispozici na odkazu: http://eagri.cz/public/web/file/293635/MZE_prirucka_ochrany_proti_erozi_zemedelske_pudy_2017.pdf.*

T7.4/06 - Potenciální erozní ohroženost půd v ČR k 31.12.2025

Kategorie ohroženosti	Třídění		Ohroženost	Výměra (ha)	Podíl (%)
Erozní ohroženost vodní eroze dle DZES 5, výměra podle LPIS (kultura R)	Cp[1)]	do 0,45	Silně erozně ohrožené (SEO)	51 585	2,17
		0,45–0,15	Mírně erozně ohrožená s vyšším rizikem (MEO-VR)	403 189	16,94
		0,15-0,4	Mírně erozně ohrožená s nižším rizikem (MEO-NR)	656 729	27,59
		nad 0,4	Neohrožené	1 268 652	53,30
			Celkem	**2 380 155**	**100,00**
Maximální přípustná hodnota faktoru ochranného vlivu vegetace (C_p) – výměra podle LPIS (kultura R)	Cp[1)]	0,005 a méně	ochranné zatravnění	84	0,00
		0,006 - 0,020	víceleté pícniny nebo ochranné zatravnění	6 036	0,25
		0,021 - 0,100	vyloučení erozně nebezpečných plodin a vyšší zastoupení víceletých pícnin	249 444	10,48
		0,101 - 0,200	vyloučení erozně nebezpečných plodin a použití půdoochranných technologií	377 406	15,86
		0,201 - 0,240	pásové střídání plodin nebo vyloučení erozně nebezpečných plodin	122 218	5,13
		0,241 - 0,400	erozně nebezpečné plodiny pěstovány s půdoochrannými technologiemi	357 021	15,00
		0,401 a více	bez omezení	1 267 946	53,27
			Celkem	**2 380 155**	**100,00**
Erozní ohroženost větrná eroze podle faktoru náchylnosti LPIS[2)]	FN[4)]	16,0 a více	Půdy nejohroženější	84 265	3,52
		13,1 - 16,0	Půdy silně ohrožené	90 887	3,79
		9,1 - 13,0	Půdy ohrožené	183 752	7,67
		6,1 - 9,0	Půdy mírně ohrožené	345 712	14,42
		4,1 - 6,0	Půdy náchylné	285 183	11,90
		4,0 a méně	Půdy bez ohrožení	1 407 321	58,71
			Celkem	**2 397 120**	**100,00**

1) C_p.P_p u vodní eroze je maximální přípustná hodnota faktoru ochranného vlivu vegetace a protierozních opatření podle univerzální rovnice USLE (Wischmeier, Smith 1978).
Jeho hodnota udává požadovaný ochranný vliv vegetace a protierozních opatření vzhledem k přípustné průměrné roční ztrátě půdy (-)

2) Výměra BPEJ je omezená na půdy podle BPEJ které lze hodnotit z pohledu potenciální ohroženosti vodní erozí.

3) U HPJ 76-78 a částí půdních bloků, které nejsou bonitovány, potenciální ohroženost půdy větrnou erozí hodnocena nebyla.

4) Potenciální ohroženost větrnou erozí na podkladu půdně-klimatických faktorů (Doležal a kol., 2017)

Zpracoval: R. Váchalová (ÚZEI), V. Papaj (VÚMOP)

Monitoring eroze

V roce 2025 došlo oproti roku 2024 k poklesu hlášených případů eroze (o 231), což se projevilo také snížením erodované plochy (o 1 764 ha) i počtu případů se splavením půdy mimo pozemek (o 119). Vyhodnocení monitoringu eroze je uvedeno v tab. T7.4/07. Evidovaná výměra eroze (2 277 ha) je tak výrazně nižší než potenciální výměra eroze (celkem 1 203 tis. ha) a reálné projevy eroze podle monitoringu od roku 2019 vykazují kolísavý vývoj, přičemž po nárůstu v roce 2024 došlo opět k poklesu, což lze hodnotit jako pozitivní vývoj v oblasti ochrany půd. Podle dosavadní evidence byla největší výměra vodní eroze půdy dosažena v roce 2019, a to na výměře 5 976 ha.

T7.4/07 Vyhodnocení monitoringu eroze v roce 2024 a 2025

Rok	2024			2025		
Název kraje	Počet nahlášených případů	Výměra eroze (ha)	Počet případů se splavením půdy mimo pozemek	Počet nahlášených případů	Výměra eroze (ha)	Počet případů se splavením půdy mimo pozemek
Hlavní město Praha	1	1,97	1	0	0,00	0
Jihočeský kraj	65	517,40	22	33	166,79	16
Jihomoravský kraj	52	342,83	13	54	453,25	13
Karlovarský kraj	2	2,13	2	0	0,00	0
Královéhradecký kraj	69	454,16	37	18	93,56	11
Liberecký kraj	10	63,26	6	16	100,15	13
Moravskoslezský kraj	44	292,53	15	4	86,74	2
Olomoucký kraj	58	437,44	34	52	369,67	32
Pardubický kraj	33	371,53	19	4	34,65	2
Plzeňský kraj	66	486,30	38	34	352,75	6
Středočeský kraj	63	406,04	32	51	199,80	17
Ústecký kraj	0	0,00	0	0	0,00	0
Vysočina	86	514,96	52	61	358,53	41
Zlínský kraj	17	150,94	9	8	61,25	8
ČR celkem	**566**	**4 041,49**	**280**	**335**	**2 277,12**	**161**

Pramen: VÚMOP

Zpracoval: R. Váchalová (ÚZEI), V. Papaj (VÚMOP)

Ostatní nepříznivé vlivy

Výměra podmáčených půd je tvořena trvale zamokřenými půdami a periodicky zamokřenými půdami. Podle evidence BPEJ se vyskytují trvale zamokřené půdy na 187,8 tis. ha. Území ovlivněné nedostatkem vláhy vymezené na základě vysychavých půd zaujímají plochu 59 203 ha (1,44 % ZPF podle databáze BPEJ).

V tab. T7.4/08 jsou uvedeny faktory ovlivňující produkční schopnost půd a vztah k životnímu prostředí.

T7.4/08 - Potenciální omezení kvality půd v ČR k 31.12.2025

Kategorie ohroženosti	Ohroženost	Výměra bonitace celkem (ha)	Podíl (%)
Zranitelnost půd acidifikací podle kvality BPEJ	**zanedbatelná**	207 853	5,06
	nízká	533 083	12,98
	nižší střední	402 282	9,80
	vyšší střední	1 000 468	24,36
	vysoká	1 904 116	46,36
	nehodnoceno	59 203	1,44
	celkem	**4 107 004**	**100,00**
Zranitelnost půd utužením podle kvality BPEJ	**zanedbatelná**	810 640	19,74
	nízká	967 193	23,55
	nižší střední	884 946	21,55
	vyšší střední	696 652	16,96
	vysoká	662 590	16,13
	nehodnoceno	84 983	2,07
	celkem	**4 107 004**	**100,00**
Zamokřené půdy podle kvality BPEJ	**trvale zamokřené půdy**	187 758	4,57
	periodicky zamokřené půdy	657 629	16,01
	bez potenciálního zamokření	3 261 617	79,42
	celkem včetně nezamokřených půd	**4 107 004**	**100,00**

Pramen: VÚMOP

Zpracoval: R. Váchalová (ÚZEI), V. Papaj (VÚMOP)

Stav zemědělské půdy podle agrochemického zkoušení půd

Stav ZPF je sledován ÚKZÚZ, který provádí sledování agrochemických vlastností půd v šestiletých cyklech, za toto období se prozkouší celá výměra zemědělských půd ČR.

Z výsledků agrochemického zkoušení zemědělských půd za období 2019–2024 vyplývá:

Průměrná hodnota výměnné půdní reakce zemědělské půdy v ČR je 6,0 pH, tedy slabě kyselá. Půda s extrémně kyselou, silně kyselou a kyselou půdní reakcí (tj. s pH do 5,5) zaujímá 32,8 % prozkoušené výměry. Pravidelně vápnit (alespoň udržovací dávkou) by bylo třeba

celkem na téměř 73,62 % zemědělské půdy[75]. Podíl alkalických půd s pH nad 7,2 zaujímá 10,83 % výměry zemědělské půdy. Z dlouhodobého šetření je patrný trend nárůstu silně kyselých a kyselých půd jako následek nedostatečného vápnění pozemků.

Průměrná zásoba přístupného fosforu na zemědělské půdě ČR činí 91 $mg.kg^{-1}$. Půdní zásoba přístupného fosforu dlouhodobě klesá a také srovnání podle kritérií hodnocení má negativní trend. Průměrný obsah přístupného fosforu na orné půdě ČR je 92 $mg.kg^{-1}$. Podíl orných půd s nízkým obsahem fosforu tvoří téměř 25,32 %, naopak vysoký a velmi vysoký obsah je zastoupen na 24,99 % výměry.

Průměrný obsah přístupného draslíku na zemědělské půdě ČR je v současné době 262 $mg.kg^{-1}$, v období 2005–2010 to bylo 239 $mg.kg^{-1}$. U draslíku je obecně patrná stagnace zásobenosti půd touto živinou, i když dlouhodobé snížení spotřeby draselných hnojiv je podobné jako u fosforu. Výměra orných půd s nízkou zásobou draslíku zaujímá 11,77 %.

Průměrný obsah přístupného hořčíku činí 201 $mg.kg^{-1}$ na zemědělské půdě ČR, od cyklu 2005–2010 se prakticky nemění. Obsah přístupného hořčíku na orné půdě ČR je 200 $mg.kg^{-1}$. Podíl orných půd s nízkým obsahem činí 13,95 %, vysoký a velmi vysoký obsah představuje 17,41 % výměry.

Průměrný obsah přístupného vápníku na zemědělské půdě ČR je 2 864 $mg.kg^{-1}$, mezi lety 2005–2010 byl na stejné úrovni 2 999 $mg.kg^{-1}$. Půdní zásoba přístupného vápníku postupně od 90. let minulého století mírně klesá. Tento trend je v poslední době stále více výrazný a plně koresponduje s poklesem půdní reakce. Průměrný obsah přístupného vápníku na orné půdě ČR činí 2 999 $mg.kg^{-1}$. Podíl orných půd s nízkým obsahem vápníku je 12,98 %, vysoký a velmi vysoký obsah je zastoupený 25,13 %.

Současný stav zásobenosti zemědělských půd ČR draslíkem a hořčíkem se projevuje v zužování poměru těchto dvou kationtů, což však při velmi úzkém poměru navozuje problém ve výživě draslíkem a potřebu zvýšeného hnojení touto živinou. V současné době vzájemný poměr těchto prvků činí 1,51. Tab. 7.4/09 hodnotí vývoj změn obsahu přístupných živin a pH podle hodnocených kultur od roku 1990.

Průměrný obsah bóru na orné půdě je 1,04 $mg.kg^{-1}$. Podíl orných půd s nízkým obsahem je zastoupen 50,63 %, kategorie středního obsahu zaujímá 18,07 % a vysoký obsah představuje 31,3 % výměry. Ve speciálních kulturách (chmelnicích, vinicích, ovocných sadech) je většina pozemků v kategorii vysokého obsahu bóru (mezi 51–80 %).

Aktuální průměrný obsah mědi na orné půdě je 3,2 $mg.kg^{-1}$. Podíl orných půd s nízkým obsahem Cu činí 12,23 %, kategorie středního obsahu je zastoupena 74,99 % a vysoký obsah zaujímá 12,78 % výměry. Ve speciálních kulturách, zejména v chmelnicích, je obsah Cu

---

75 Reálná plocha vápnění se v provozu nesleduje, vápnění je ale dle odborníků (VÚRV, nyní CARC) stále nedostatečné. Spotřeba vápenatých hnojiv se však v posledním období zvýšila podle ČSÚ z 50 kg/ha v marketingovém roce 2004/2005 na 155 kg/ha v roce 2018/2019.

v průměru 40 $mg.kg^{-1}$, ve vinicích a ovocných sadech jsou významnější výměry v kategorii vysokého obsahu Cu (mezi 64 až 99,5 %), což souvisí s používanými přípravky na ochranu rostlin obsahujícími měď.

Průměrný obsah železa na orné půdě je 297 $mg.kg^{-1}$. Podíl orných půd s nízkým obsahem Fe je zanedbatelný, činí 0,49 %. V kategorii středního obsahu je hodnoceno 87,01 %, vysoký obsah Fe zaujímá 12,49 % orných půd. Ve všech kulturách převažují půdy středně zásobené Fe.

Aktuální průměrný obsah Mn na orné půdě činí 120 $mg.kg^{-1}$. Orné půdy s nízkým obsahem manganu zaujímají 0,91 %. Půdy v kategorii středního obsahu zaujímají 90,16 % a vysoký obsah Mn zaujímá 8,93 % orných půd. Ve všech kulturách převažují půdy středně zásobené.

Aktuální průměrný obsah zinku v orné půdě je 5,1 $mg.kg^{-1}$. Podíl orných půd s nízkým obsahem Zn činí 7,17 %, kategorie středního obsahu je zastoupena 59,32 % a vysoký obsah zaujímá 33,51 % ploch. Ve speciálních kulturách je převážná většina půd s vysokým obsahem Zn. Tab. 7.4/09 hodnotí obsah mikroelemenů za období 1990–2024.

Průměrný obsah oxidovatelného uhlíku na orné půdě je 1,68 %, rozpětí v krajích ČR je 1,51–2,15 %. Průměrný obsah celkového uhlíku na orné půdě je 1,84 %, rozpětí v krajích ČR je 1,64–2,37 %, nejnižší obsah je v Libereckém kraji, nejvyšší v Karlovarském kraji.

Průměrný obsah glomalinu na orné půdě je 2,88 $mg.g^{-1}$, rozpětí v ČR je od 1,93 do 4,12 $mg.g^{-1}$; nejnižší obsah je v Moravskoslezském kraji, nejvyšší v Ústeckém kraji.

T7.4/09 - Porovnání vývoje obsahu přístupných živin v letech 1990–2024 dle druhu kultury

Druh pozemku	Cyklus zkoušení	Přezkoušená výměra [ha]	pH	Vážený průměr přístupných živin mg.kg^{-1}			
				P	K	Mg	Ca
Orná půda	**A:** 1990-1992	2 727 315	6	108	279	178	3 216
	B: 2005-2010	2 696 398	6	90	239	185	2 999
	C: 2011-2016	2 210 830	6	91	254	191	3 052
	D: 2017-2022	2 288 346	6	91	258	200	2 987
	E: 2023-2024	2 212 588	6	92	262	200	2 999
	rozdíl E - A	**-514 727**	**0**	**-16**	**-17**	**22**	**-217**
Chmelnice	**A:** 1990-1992	7 699	7	230	569	253	4 300
	B: 2005-2010	5 210	7	282	500	301	3 721
	C: 2011-2016	4 531	7	302	473	307	3 642
	D: 2017-2022	4 187	6	306	492	328	3 603
	E: 2023-2024	4 319	6	314	504	332	3 598
	rozdíl E - A	**-3 380**	**-1**	**84**	**-65**	**79**	**-711**
Vinice	**A:** 1990-1992	10 157	7	129	414	357	7 794
	B: 2005-2010	10 487	7	97	303	356	9 387
	C: 2011-2016	3 032	7	106	335	316	7 510
	D: 2017-2022	4 187	6	306	492	328	3 603
	E: 2023-2024	8 955	7	95	321	335	7 670
	rozdíl E - A	**-1 202**	**0**	**-34**	**-93**	**-22**	**-124**
Ovocné sady	**A:** 1990-1992	21 417	7	143	428	266	4 621
	B: 2005-2010	17 146	7	115	352	259	4 219
	C: 2011-2016	13 541	6	115	342	235	3 850
	D: 2017-2022	11 732	6	117	375	263	3 751
	E: 2023-2024	10 094	6	129	402	265	3 869
	rozdíl E - A	**-11 323**	**0**	**-14**	**-26**	**-1**	**-752**
TTP	**A:** 1990-1992	348 529	6	77	213	213	2 874
	B: 2005-2010	789 440	6	78	231	198	2 146
	C: 2011-2016	257 305	6	71	232	199	2 021
	D: 2017-2022	499 852	5	79	249	216	2 032
	E: 2023-2024	354 630	5	78	236	206	1 977
	rozdíl E - A	**6 101**	**-1**	**1**	**23**	**-7**	**-897**

Pramen: VÚMOP

Zpracoval: R. Váchalová (ÚZEI), M. Smatanová (ÚKZUZ)

7.4.2.3 Analýza výskytu zemědělského sucha a jeho dopadů se zaměřením na rok 2025

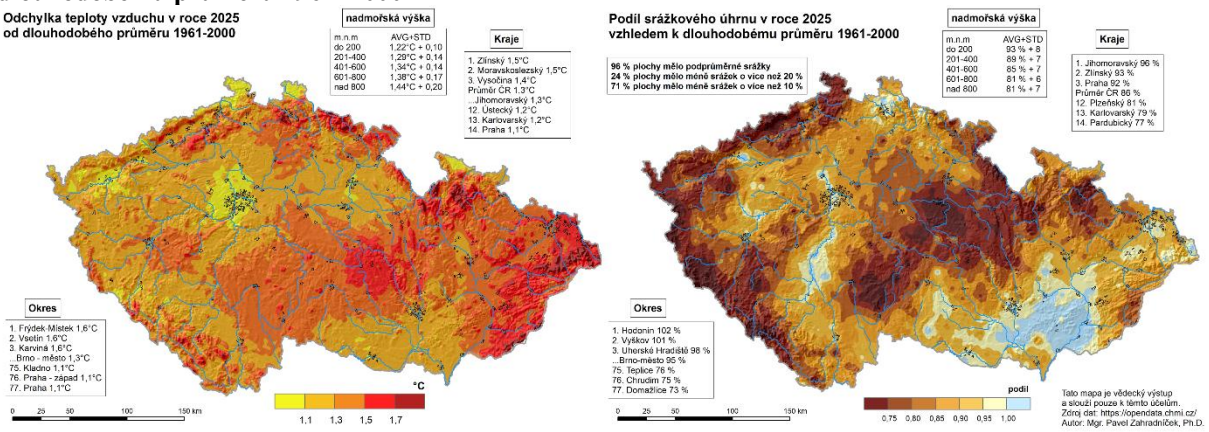
Za zemědělské (lesnické), nebo často jako půdní sucho je označován stav, kdy se množství vody v půdě stává limitem pro optimální růst a vývoj rostlin. Tento stav často u zemědělských plodin a lesnických dřevin vede k významnému poklesu produkce. Příčinou půdního sucha je nedostatečné množství, či nevhodné rozdělení srážek a v posledních teplotně nadnormálních letech i vyšší evapotranspirace (výpar). Od roku 2012 v ČR půdní sucho v prostorovém gridu 500 m monitoruje a předpovídá komplexní integrovaný systém běžící v reálném čase pod Státním pozemkovým úřadem, jehož výstupy lze najít na www.intersucho.cz. Jeho variantu bez předpovědi, která je založená na stejném půdním modelu vyvinutém na Ústavu výzkumu globální změny AV ČR a Mendelově univerzitě v Brně, lze najít i na https://hamr.chmi.cz. Protože krajina má historickou paměť a sucho může v různé intenzitě nepřetržitě trvat i řadu let, je nutné si každý aktuální rok (i rok 2025) zasadit do historického kontextu.

Významná epizoda sucha na našem území s dopady do zemědělství a lesnictví začala v roce 2015 a ještě v roce 2020 přetrvávala v zemědělsky intenzivně využívaných oblastech Libereckého, Ústeckého a Karlovarského kraje. Její důsledky v oblasti lesnictví (nahodilá těžba, záporná uhlíková bilance, ekonomické dopady) pociťujeme do současnosti. Rok 2021 byl vláhově příznivější, jak z pohledu množství, tak rozdělení srážek, kdy se prakticky v průběhu celého roku významnější zemědělské sucho nevyskytlo, zatímco rok 2022 se vyznačoval obecně suchým začátkem, ale současně i značnými rozdíly (prostorovou variabilitou), kdy se velmi často na našem území na krátkých vzdálenostech střídaly lokality suchem postižené s regiony bez dopadů zemědělského sucha. V roce 2023 se velmi příznivě vyvíjel první půlrok, sucho nastoupilo až koncem června především v Pardubickém kraji, kde přetrvalo do konce července, kdy se již rozšířilo prakticky na celé území ČR. Druhá polovina roku 2023 byla ve znamení velmi intenzivních srážek, a kromě září byl nadprůměrně vlhký i podzim a začátek zimy 2023/2024. Teploty v roce 2024 byly na celém území ČR v porovnání s průměrem 1961–2000 výrazně nadnormální. Jednalo se o nejteplejší rok v přístrojovém období s průměrnou roční teplotou 10,3 °C. Výraznějším dopadům sucha v roce 2024 zabránily na většině území ČR dobře rozložené srážky, resp. jejich vyšší množství, které se v tomto roce vyskytly především v Libereckém, Královehradeckém, Zlínském a Jihomoravském kraji.

Hodnocení počasí a výskytu sucha v roce 2025

Základními meteorologickými parametry ovlivňující výskyt sucha jsou teplota a srážky a od nich se odvíjející další parametry ovlivňující vodní bilanci jako je např. výpar nebo odtok. Vyhodnocené parametry teploty a srážek za rok 2025 jsou porovnávány s dlouhodobým průměrem 1961–2000, neboť jejich odchylky vůči poslednímu velmi teplému normálu 1991–2020 by byly značně zkresleny. Obr. 1 znázorňuje jejich roční, obr. 2 sezonní a obr. 3 měsíční hodnoty.

Obr. 1: Odchylka průměrné teploty vzduchu (°C) a podíl srážkového úhrnu (mm) za rok 2025 vzhledem k dlouhodobému průměru 1961–2000

Pramen: Český hydrometeorologický ústav, Ústav výzkumu globální změny AV ČR, v.v.i.)
Zpracoval: Z. Žalud (Mendelova univerzita v Brně)

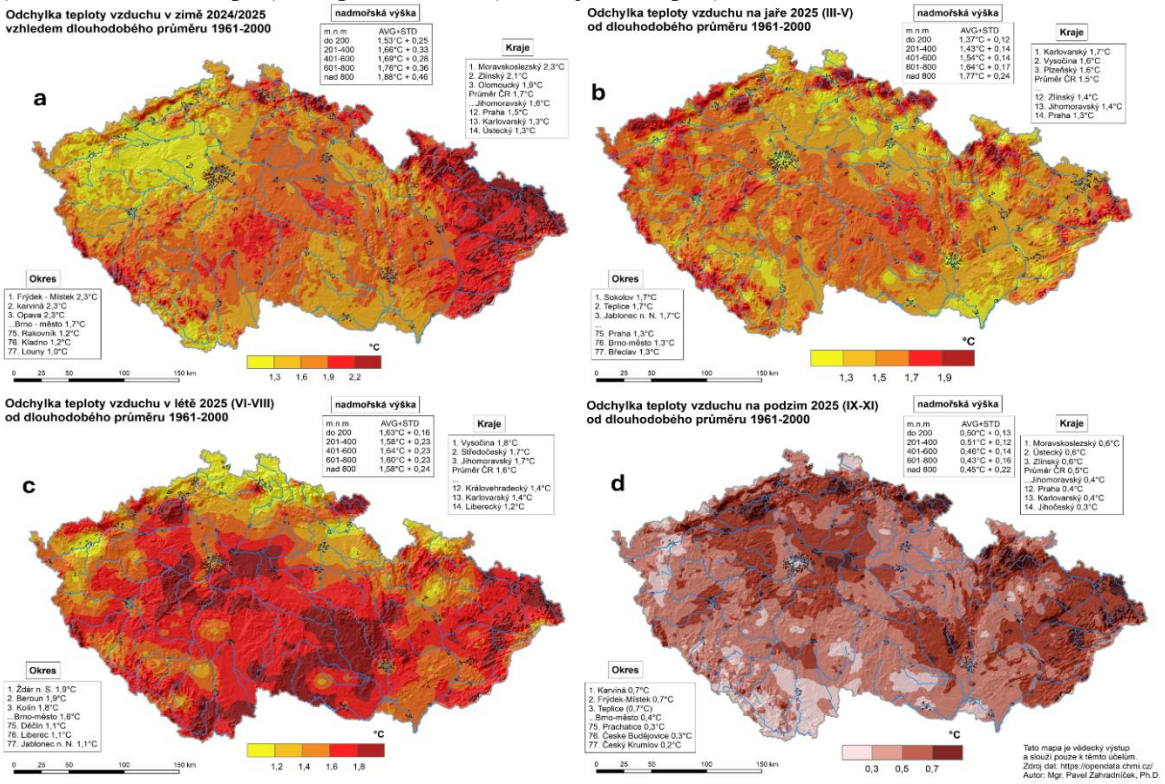
V roce 2025 byla průměrná teplota vzduchu v České republice 8,8 °C. Meziročně byla nižší po dvou rekordních letech (2023 = 9,7 °C, 2024 = 10,4 °C) a zdálo by se, že se jedná o chladnější rok. Realita bohužel tak optimistická není. I přesto totiž šlo o 13. nejteplejší rok za dobu měření v České republice (1775–2025). Nejteplejší dekádou bylo období 2011–2020 (8,9 °C) a momentálně následující dekáda 2021–2025 má průměrnou teplotu ještě vyšší, a to 9,2 °C. Tedy dochází stále k rapidnějšímu nárůstu teplot vzduchu, který ani poslední rok příliš nezpomalil.

Vyšší rozdíly byly na Moravě než v Čechách (obr. 1 vlevo). Z tohoto hlediska bylo nejtepleji ve Zlínském a Moravskoslezském kraji. Naopak nejmenší rozdíl oproti obvyklým hodnotám byla v Praze a ve středních Čechách. Zajímavostí je, že s rostoucí nadmořskou výškou narůstal i rozdíl oproti průměru. Nejteplejší tedy byly horské oblasti, naopak nejblíže dlouhodobým hodnotám byly nížiny.

V rámci srážek nám dlouhodobě převládá variabilita, kdy se střídají sušší a vlhčí epizody. Průměrný úhrn srážek byl 567,6 mm. Rok 2025 patřil k těm suchým oproti roku 2024, kdy nás trápili povodně. Meziročně spadlo o 188 mm méně. Rok 2025 se zařadil jako 30. nejsušší od roku 1803. Prakticky nadprůměrné srážky byly jen v červenci, září a listopadu (obr. 4). Důsledkem bylo, že na 96 % území republiky spadlo méně srážek, než bylo obvyklé v letech 1961–2000 (obr. 1 vpravo). Na 71 % našeho území to bylo o více než 10 % a dokonce na 24 % území o více než 20 % srážek, což už jsou významné odchylky. Nejblíže průměru byly srážky na jižní Moravě. Nejsušší pak z pohledu odchylky byla oblast Pardubicka, Plzeňska a Karlovarska. Zajímavostí je, že nejvíce srážek chybělo na horách, a to v průměru o 19 %. V nížinách byly srážky nižší jen o 7 %.

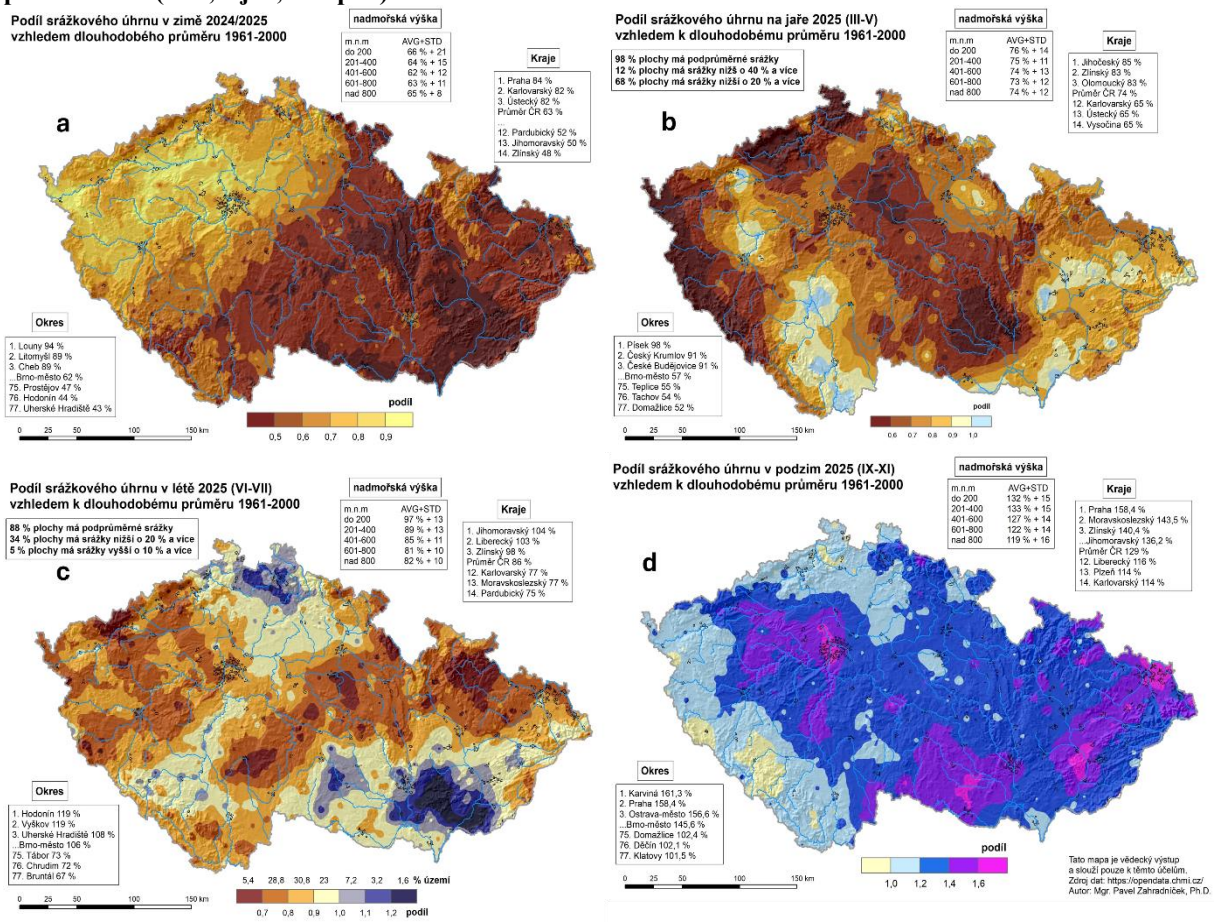
Zima 2024/2025 (obr. 2a) i jaro 2025 (obr. 2b) byly výrazně teplejší, což na počátku roku způsobilo brzký nástup jara, ohrožení vegetace jarními mrazíky, ale také její dřívější růst, což zvýšilo spotřebu vody z půdy v období, kdy její zásoby byly nízké. Srážkově bylo totiž toto období (zima, jaro) podprůměrné (obr. 3a, 3b). Na měsíční úrovni jsou teploty a srážky zachyceny na obr. 4.

Obr. 2. Odchylka průměrné teploty vzduchu (°C) za rok 2025 vzhledem k dlouhodobému průměru 1961–2000, a = zima 2024/2025 (prosinec, leden, únor), b = jaro 2025 (březen, duben, květen), c = léto 2025 (červen, červenec, srpen), d = podzim 2025 (září, říjen, listopad)

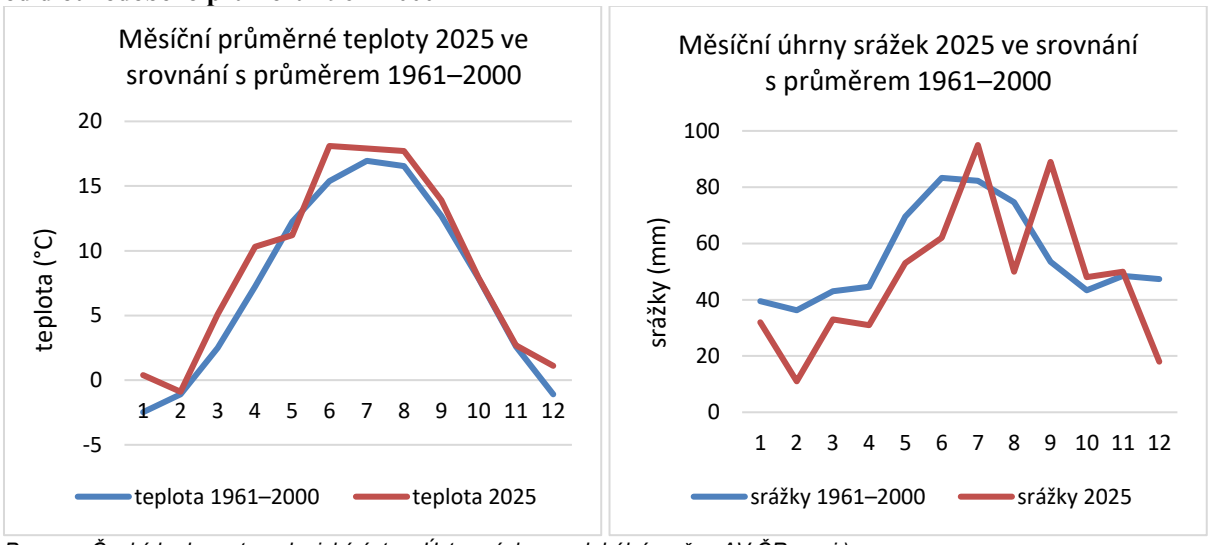
Pramen: Český hydrometeorologický ústav, Ústav výzkumu globální změny AV ČR, v.v.i.)
Zpracoval: Z. Žalud (Mendelova univerzita v Brně)

Obr. 3. Podíl srážek za rok 2025 vzhledem k dlouhodobému průměru 1961–2000, a = zima 2024/2025 (prosinec, leden, únor), b = jaro 2025 (březen, duben, květen), c = léto 2025 (červen, červenec, srpen), d = podzim 2025 (září, říjen, listopad)

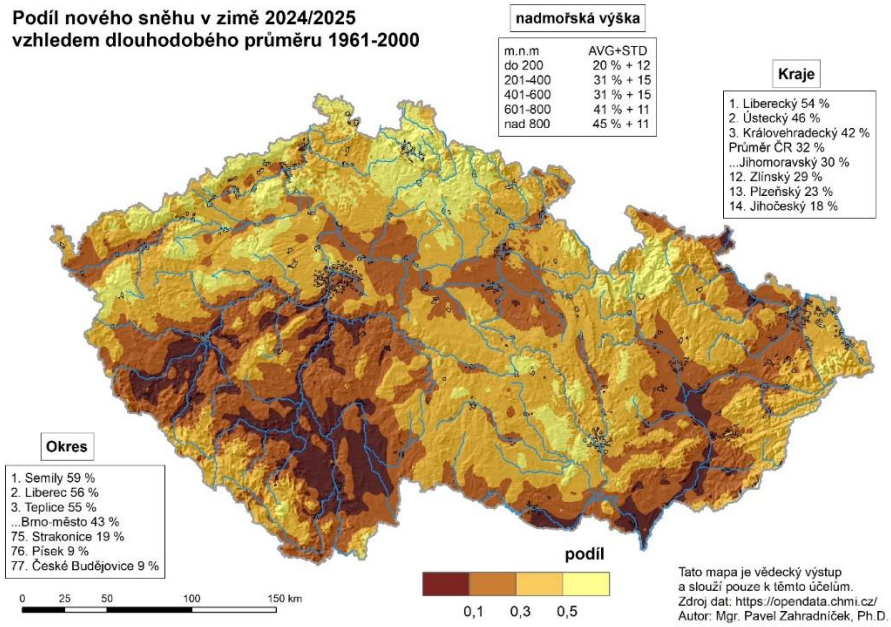
Pramen: Český hydrometeorologický ústav, Ústav výzkumu globální změny AV ČR, v.v.i.)
Zpracoval: Z. Žalud (Mendelova univerzita v Brně)

Obr. 4: Porovnání hodnot měsíční průměrné teploty (vlevo) a měsíčních úhrnů srážek (vpravo) roku 2025 od dlouhodobého průměru 1961–2000

Pramen: Český hydrometeorologický ústav, Ústav výzkumu globální změny AV ČR, v.v.i.)
Zpracoval: Z. Žalud (Mendelova univerzita v Brně)

Obr. 5: Prostorové zobrazení podílu nového sněhu v zimě 2024/2025 vzhledem k dlouhodobému průměru 1961–2000

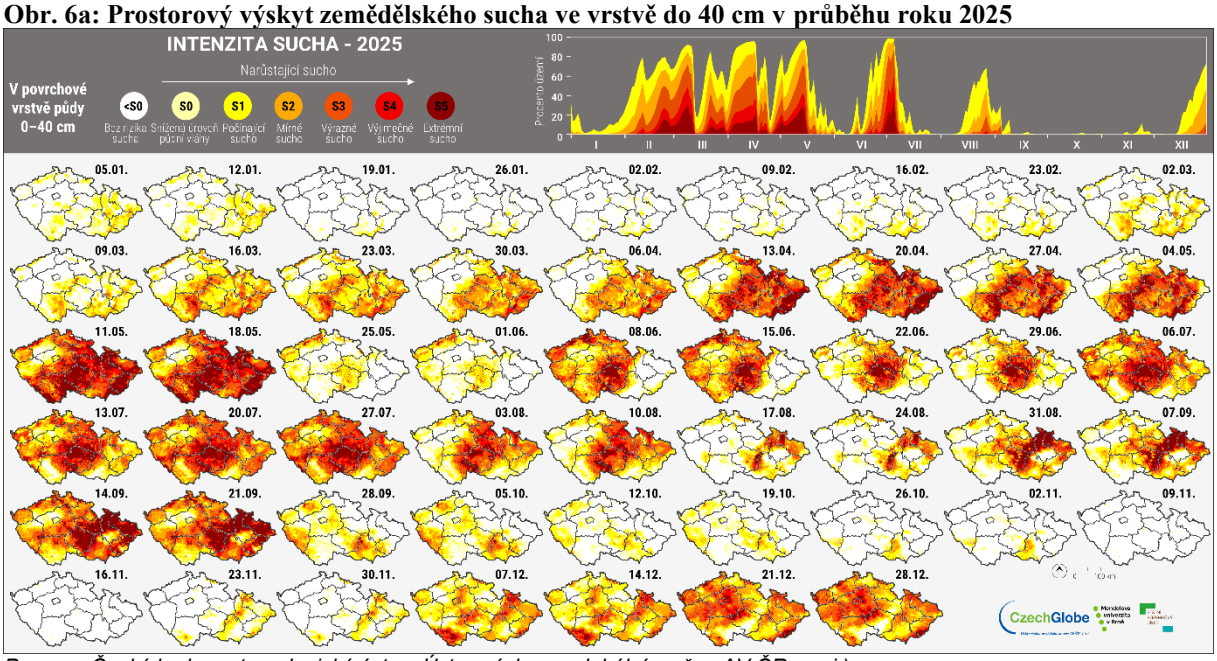

Pramen: Český hydrometeorologický ústav, Ústav výzkumu globální změny AV ČR, v.v.i.)
Zpracoval: Z. Žalud (Mendelova univerzita v Brně)

Analýza sucha v roce 2025

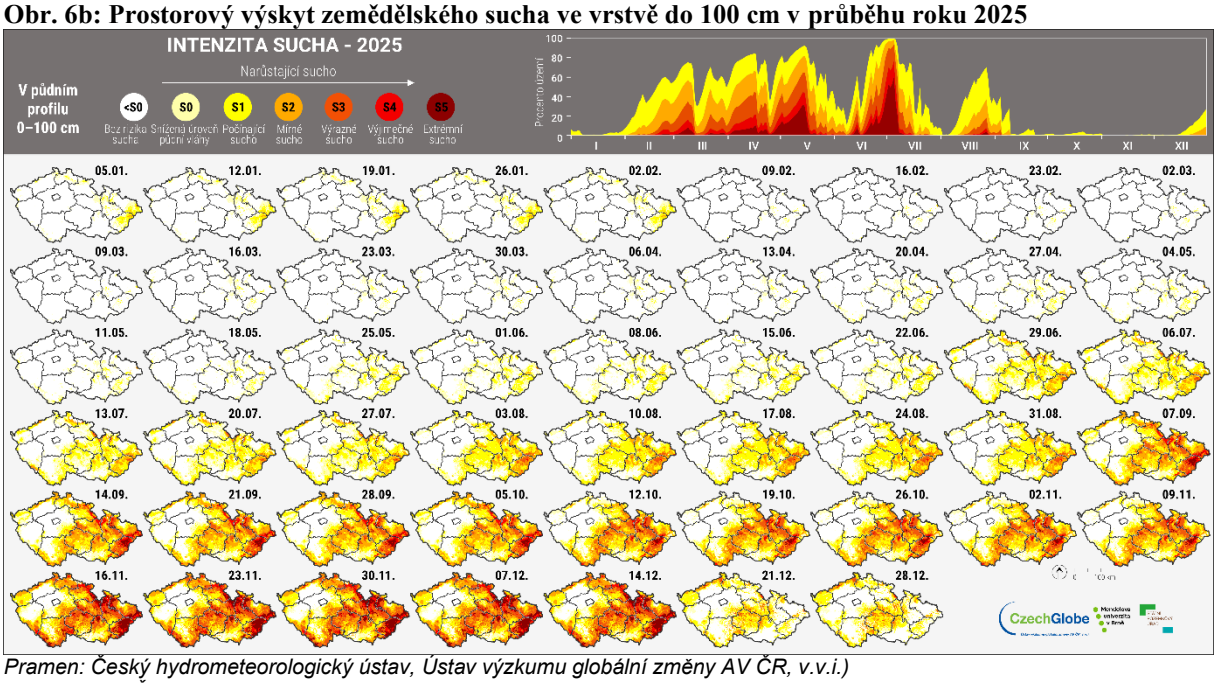
Portál intersucho.cz monitoruje půdní sucho jako odchylku aktuální půdní vlhkosti od dlouhodobého průměru (1961–2015) ve dvou hloubkách, a to v kořenové vrstvě 0–40 cm a v profilu 0–100 cm. Sucho v kořenové vrstvě má z pohledu polních plodin (ne stromů a vytrvalých plodin) vzhledem k velikosti kořenového systému významnější dopad. Průběh intenzity půdního sucha v roce 2025 v týdenním kroku znázorňují obr. 6a a obr. 6b.

Obr. 6a: Prostorový výskyt zemědělského sucha ve vrstvě do 40 cm v průběhu roku 2025

Pramen: Český hydrometeorologický ústav, Ústav výzkumu globální změny AV ČR, v.v.i.)
Zpracoval: Z. Žalud (Mendelova univerzita v Brně)

Obr. 6b: Prostorový výskyt zemědělského sucha ve vrstvě do 100 cm v průběhu roku 2025

Pramen: Český hydrometeorologický ústav, Ústav výzkumu globální změny AV ČR, v.v.i.)
Zpracoval: Z. Žalud (Mendelova univerzita v Brně)

Zvýšený odběr vody vegetací (transpirace), vyšší neproduktivní výpar půdy (evaporace), nízká zásoba vody ve sněhu (obr. 5) a nižší srážky vedla v povrchové vrstvě k poměrně rychlému nástupu sucha

Časová osa sucha 2025:

- leden-únor: Zima byla teplotně nadprůměrná, s málem sněhu a nedostatkem srážek, což znamenalo, že sucho se začalo projevovat již v zimě díky nízkým zásobám vody v půdě a v krajině.
- březen-duben: Teploty a suché období napomáhaly dalšímu vysychání půdy, vegetace se probouzela dříve a spotřebovávala vodu, které již bylo v půda nedostatek.
- květen: V některých částech ČR vznikal tzv. „zelené sucho“ – půda zůstávala suchá, přestože povrch vegetace vypadal zeleně. Šlo o signál nízké půdní vlhkosti, která znamenala start sušší epizody s ohrožením růstu plodin.
- červen 2025: Půdní sucho se dál prohlubovalo, což zvýšilo riziko požárů i ohrožení hospodářských zvířat.
- červenec: Horké a suché dny bez dešťů vedly k dalšímu rozšíření sucha v půdě hluboko pod povrchem, 4.–17. 7. 2025: Srážky částečně zmírnily sucho v povrchových vrstvách půdy (do cca 40 cm), ale v hloubce do 1 m přetrvávalo extrémní sucho. Déšť na konci července pomohl v Moravskoslezském regionu, ale řada oblastí v Čechách stále trpěly nedostatkem vody.
- srpen: V prvních dnech srpna Česko ještě hlásilo místa bez půdního sucha díky kombinaci nižších teplot a většího počtu srážkových dní a současně vyšších úhrnů srážek.

- září–prosinec: Půdní sucho se značně zmírnilo a vlhkost půdy se ve většině oblastí zvýšila. Do odtoku však šlo minimum srážek, a tak i v průběhu podzimu a na počátku zimy přetrvávalo hydrologické sucho a nedostatek vody v přehradách především v jižních Čechách (Orlík, Lipno).

Závěr

V roce 2025 se půdní sucho na území České republiky vyznačovalo výrazným sezónním průběhem. Již během zimních měsíců se projevoval nedostatek srážek a sněhové pokrývky, což vedlo k nižším zásobám vody v půdě na začátku vegetačního období. Na jaře došlo k rychlému nárůstu intenzity sucha, přičemž od května se na většině území objevovalo výrazné až extrémní půdní sucho. Asi čtvrtina území byla v povrchové vrstvě postižena extrémním suchem. Konec jara až léto bylo ve znamení pokračujícího sucha na většině území – např. v průběhu května července více než 80 % území Česka dosáhla v povrchové vrstvě výrazného až extrémního sucha a jen malá část území měla normální vlhkost půdy. Nejkritičtější situace panovala v letních měsících červnu a červenci, kdy kombinace vysokých teplot a minimálních srážek způsobila výrazný deficit půdní vláhy i nízké průtoky vodních toků. V průběhu srpna a podzimu došlo vlivem srážek k částečnému zlepšení situace, avšak sucho zcela neodeznělo a přetrvávalo až do konce roku. Sucho v roce 2025 mělo negativní dopady zejména na zemědělství a vodní hospodářství. Nejvíce postižena byla Morava a Českomoravská vrchovina, kde se sucho objevilo brzy na jaře a přetrvávalo do léta. Nejpostiženější byly oblasti jako Vysočina, Zlínský kraj, Jeseníky či Pardubicko. I když v druhé polovině května a v polovině srpna přišly významné srážky týden celkově sucho přetrvávalo a nasycení půdy zůstávalo nízká. Čechy měly sucho více mozaikovité, s krátkodobými zlepšeními po srážkách, ale hlubší vrstvy půdy zůstávaly suché.

8 AGRÁRNÍ PRODUKCE A JEJÍ BILANCE

8.1 Rostlinná produkce celkem a podle rozhodujících komodit

8.1.1 Obiloviny

Celková předpokládaná světová produkce obilovin v marketingovém roce 2025/26 dosáhne 2 460,0 mil. t, což je oproti loňskému roku o 5,8 % více. Světově nejvýznamnější obilovinou je v objemovém vyjádření kukuřice, jejíž objem sklizně se v roce 2025/26 odhaduje na 1 313,0 mil. t (oproti předchozímu roku o 6,0 % více) a podílí se tak 53,4 % na světové obilnářské produkci. Světová sklizeň pšenice dosáhne dle odhadu úrovně 842,0 mil. t (meziročně o 5,1 % více) s podílem na světové produkci ve výši 34,2 %. Produkce rýže, jako třetí nejvýznamnější obiloviny, zůstane zhruba na úrovni předchozího roku (o 0,2 % více) na úrovni 534,0 mil. t, přičemž na ni připadá 22,1% podíl na světové produkci. V marketingovém roce 2025/26 bude dle odhadu světová produkce obilovin převyšovat jejich

spotřebu na úrovni 2 415,0 mil. t. (meziročně o 2,8 % více). Celkový objem světových zásob hlavních obilovin meziročně vzrostl o 7,7 % na 631 mil. t (odhad IGC, II 2026). Celková produkce zrna obilovin v EU 27 a Velké Británii v marketingovém roce 2025/26 činila 310,5 mil. t a byla tak o 11,6 % vyšší než v předchozím roce při průměrném výnosu 6,21 t/ha na meziročně vyšší úrovni (+3,4 %) (odhad COCERAL, III 2026).

T8.1/01 - Bilance výroby a spotřeby obilovin

Ukazatel	MJ	2021/22	2022/23	2023/24	2024/25	2025/26[1)]	Meziroční index
Produkční plocha	tis. ha	1 345,8	1 386,0	1 317,2	1 307,6	1 306,1	99,9
Hektarový výnos	t/ha	6,11	5,93	6,07	5,75	6,51	113,2
Produkce	tis. t	8 227,1	8 218,4	7 995,5	7 520,8	8 501,9	113,0
Počáteční zásoba[2)]	tis. t	1 173,9	1 284,7	1 435,8	1 376,9	1 426,6	103,6
Dovoz	tis. t	281,2	367,3	462,5	337,3	348,5	103,3
Celková nabídka	tis. t	9 682,2	9 870,4	9 893,8	9 235,0	10 277,0	111,3
Domácí spotřeba	tis. t	5 188,6	5 272,1	4 856,4	4 749,8	5 295,9	111,5
v tom - potraviny	tis. t	2 112,0	2 112,0	2 021,0	2 056,0	2 097,0	102,0
- osiva	tis. t	311,1	338,1	258,4	246,7	251,3	101,9
- krmiva	tis. t	2 547,5	2 579,0	2 363,0	2 267,1	2 670,6	117,8
- technické užití	tis. t	218,0	243,0	214,0	180,0	277,0	153,9
Vývoz	tis. t	3 208,9	3 169,3	3 660,5	3 058,6	2 610,7	85,4
Intervenční nákup	tis. t	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Prodej intervenčních zásob	tis. t	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Zůstatek intervenčních zásob	tis. t	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Celkové užití	tis. t	8 397,5	8 441,4	8 516,9	7 808,4	7 906,6	101,3
Konečná zásoba[2)]	tis. t	1 284,7	1 429,0	1 376,9	1 426,6	2 370,4	166,2
Soběstačnost[3)]	%	158,6	155,9	164,6	158,3	160,5	2,2

1) Odhad, s výjimkou údajů o sklizni.

2) Zásoby jsou uvedeny včetně SSHR.

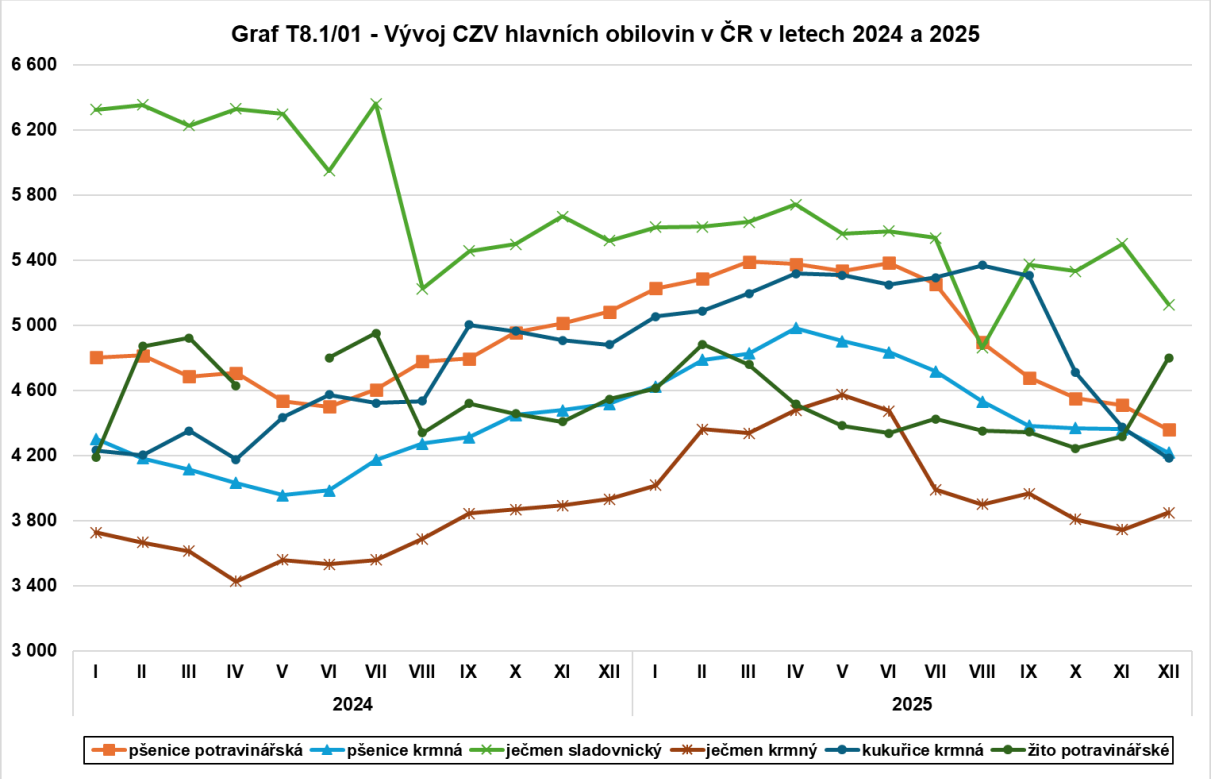
3) Meziroční index u soběstačnosti je vyjádřen v p. b. (tj. rozdílem %).

Pramen: ČSÚ - Definitivní údaje o sklizni zemědělských plodin, Statistika zahraničního obchodu; MZe - Kvalifikovaný odhad domácí spotřeby; SZIF

Zpracoval: A. Vorlíčková (ÚZEI), A. Heřmanská (MZe)

Z celkové sklizňové plochy obilnin v ČR v marketingovém roce 2025/26, tj. 1 306,1 tis. ha (oproti předchozímu roku nižší o 0,1 %), zaujímaly největší podíl pšenice (60,1 % celkové plochy), ječmen (22,6 %) a kukuřice (6,9 %). Produkce obilovin, sklizených v ČR v marketingovém roce 2025/26, dosáhla výše 8 501,9 tis. t, což je proti loňskému roku o 13,0 % více. Sklizeň obilovin v ČR v marketingovém roce 2025/26 byla vyšší, než je průměr za předchozích pět let, a to o 6,0 %. Tato úroveň produkce ve srovnání s průměrem za posledních 10 let znamená nadprůměrnou sklizeň obilovin a historicky se jedná o třetí nejvyšší úroveň sklizně od roku 2009. Tato sklizeň svým objemem zcela bez problémů zabezpečuje kvantitativní pokrytí domácí potřeby, která činí v dlouhodobém průměru 5,5–6 tis. t obilovin celkem. Oproti předchozímu marketingovému roku došlo k rozšíření ploch u pšenice ozimé i tvrdé, ovsa a kukuřice na zrno. Naopak u jarní pšenice, žita, jarního i ozimého ječmene, triticale a pohanky byl zaznamenán jejich meziroční pokles. Odhaduje se meziroční nárůst objemu celkové domácí spotřeby obilovin o 11,5 %, která v marketingovém roce 2025/26 činí 5 295,9 tis. t. Nejvýznamnější část domácí spotřeby obilovin představuje jejich využití pro krmivářství (50,4 %) a potravinářství (39,6 %). V rámci technického užití

jsou obiloviny zpracovávány na bioetanol, etanol a případně jako energetická plodina pro výrobu biomasy. Bilance výroby a spotřeby obilovin je dlouhodobě aktivní. Míra soběstačnosti u obilovin celkem v marketingovém roce 2025/26 meziročně vzrostla o 2,2 p. b. na 160,5 %. Česká republika je v celkové produkci obilovin dlouhodobě zcela soběstačná. Celková nabídka obilovin pro marketingový rok 2025/26 je 10 277,0 tis. t, a ve srovnání s minulým rokem vzrostla o 11,3 %. Objem konečných zásob se meziročně zvýšil o 66,2 % na 2 370,4 tis. t. Významná část dovozu i vývozu obilovin je uskutečněna v rámci zemí EU. Z ČR se obiloviny nejvíce vyváží do našich sousedních zemí, tedy do Německa, Polska, Slovenska a Rakouska, přičemž mezi hlavní vývozní obiloviny patří pšenice, ječmen a kukuřice. Z obilovin se do ČR dováží zejména vysoce kvalitní tvrdá pšenice a kvalitní žito, největší objem dovozu je opět zaznamenán ze sousedních států. Ze zpracovaných obilovin se nejvíce dováží pšeničná mouka a upravená zrna a klíčky. Objem dovozu obilovin do ČR (kromě rýže) je za marketingový rok 2025/26 odhadován na 348,5 tis. t. Výše vývozu obilovin převyšuje dovoz do ČR a předpokládaný exportovaný objem dosáhne výše 2 610,7 tis. t, na němž se ze 71,2 % podílí pšenice. V marketingovém roce 2025/26 je otevřen intervenční nákup pšenice s množstevním omezením 3 mil. t pro celou EU a minimální množství pro podání jedné nabídky pšenice bude činit 160 t. V případě ČR však není vzhledem k situaci na trhu předpoklad realizace žádného intervenčního nákupu ani prodeje intervenčních zásob.

Pramen: ČSÚ
Zpracoval: A. Vorlíčková (ÚZEI), A. Heřmanská (MZe)

Ceny obilovin se v České republice zpravidla odvíjí od vývoje cen na světovém, resp. evropském trhu. CZV jsou ovlivňovány především vývojem na velkých trzích zemí EU,

zejména v sousedním Německu a Polsku. V roce 2024 se situace na světovém trhu s obilovinami ustálila a ceny sledovaných obilovin vykazovaly převážně mírně rostoucí trend. V první polovině roku 2025 CZV obilovin převážně rostly, v druhé polovině pak spíše klesaly.

Pšenice

Pšenice v ČR dlouhodobě patří mezi nejdůležitější a nejpěstovanější obilninu. Nejvýznamnější plodinou mezi obilninami je svou výměrou a velikostí produkce pšenice ozimá. Podstatná část pšenice je pěstována s cílem dosáhnout potravinářské kvality.

V marketingovém roce 2025/26 činila sklizňová plocha pšenice v České republice 785,0 tis. ha, meziročně o 1,1 % větší, z níž ozimé odrůdy zaujímaly 756,8 tis. ha (tj. 96,4 % celkové výměry pšenice) a jarní odrůdy pouze 20,3 tis. ha (meziročně se jedná o pokles jejich výměry o 15,9 %). Od roku 2023 sleduje ČSÚ zvlášť také plochy pšenice tvrdé (jarní i ozimé), jejíž sklizňová plocha v roce 2025 dosáhla 7,9 tis. ha, tedy meziročně o 61,6 % více. Průměrný hektarový výnos pšenice 6,67 t/ha byl oproti předchozímu roku vyšší o 11,9 %. K meziročnímu zvýšení hektarového výnosu došlo u pšenice ozimé o 0,69 t/ha (11,4 %) a hektarový výnos tedy činil 6,72 t/ha. U pšenice jarní pak došlo meziročně ke zvýšení o 1,10 t/ha (29,3 %) a bylo dosaženo průměrného výnosu 4,87 t/ha. U samostatně sledované pšenice tvrdé bylo v roce 2025 dosaženo průměrného výnosu 6,57 t/ha, tedy meziročně o 18,7 % více. Produkce pšeničného zrna byla nadprůměrná a dosáhla výše 5 236,2 tis. t, přičemž meziročně vzrostla o 13,2 %, oproti pětiletému průměru pak o 5,0 %. Tato úroveň sklizně je druhá nejvyšší od roku 2015. Sklizeň zrna ozimých odrůd pšenice dosáhla výše 5 085,6 tis. t (tj. meziroční nárůst o 12,8 %). Sklizeň jarní pšenice dosáhla 98,7 tis. t (meziročně o 8,8 % více). Sklizeň pšenice tvrdé dosáhla v roce 2025 úrovně 51,9 tis. t, meziročně tedy o 91,7 % více. V zásadě se nebude celkový charakter tuzemského vnitřního trhu měnit (vzhledem k neustále nízké domácí spotřebě), trh bude mít stále rysy převažující nabídky nad poptávkou, ale s poptávkou po kvalitní surovině.

Odhadovaná výše počátečních zásob pšenice v marketingovém roce 2025/26 ve srovnání s minulým rokem poklesla o 24,2 % a činí 594,9 tis. t. Celková nabídka pšenice se meziročně zvýšila o 7,8 % na 5 896,1 tis. t zejména z důvodu zvýšení tuzemské produkce a částečně také dovozu. Dovoz pšenice celkem do ČR se po extrémním marketingovém roce 2023/24 očekává průměrný, a to na úrovni 65,0 tis. t (meziročně o 15,0 % více). Pšenice byla do ČR dovezena především ze Slovenska, Polska a Ukrajiny. Objem vývozu se odhaduje na 1 860,0 tis. t, je tedy o 19,0 % nižší než v předchozím roce. Z ČR se vyváží především pšenice potravinářská do zemí EU, nejvíce pak do Německa, Rakouska a do Polska. Celkový objem spotřeby pšenice v marketingovém roce 2025/26 se odhaduje o 9,9 % vyšší než minulý rok, tedy 2 830,0 tis. t. Výše konečných zásob se odhaduje na 1 206,1 tis. t, což je proti předchozímu roku zvýšení o 102,7 %. Odhadovaná míra soběstačnosti vzrostla o 5,4 p. b. na 185,0 %. Průměrné CZV

pšenice v tuzemsku meziročně vzrostly, a to o 5,2 % na 5 019 Kč/t u pšenice potravinářské a o 9,4 % na 4 627 Kč/t u pšenice krmné.

Průměrné náklady na jednotku produkce pšenice ozimé se meziročně zvýšily o 2,6 %. Míra nákladové rentability potravinářské pšenice vzrostla o 15,6 p. b. na 7,0 %, míra souhrnné rentability pak o 14,3 p. b. na hodnotu 24,8 %.

T8.1/02 - Bilance výroby a spotřeby pšenice celkem a ekonomika pšenice ozimé

Ukazatel	MJ	2021/22	2022/23	2023/24	2024/25	2025/26[1)]	Meziroční index
Produkční plocha	tis. ha	784,8	854,4	817,8	776,5	785,0	101,1
Hektarový výnos	t/ha	6,32	6,07	6,44	5,96	6,67	111,9
Produkce	tis. t	4 960,9	5 188,7	5 262,4	4 625,4	5 236,2	113,2
Počáteční zásoba[2)]	tis. t	493,7	583,1	731,3	785,1	594,9	75,8
Dovoz	tis. t	56,6	67,2	158,8	56,5	65,0	115,0
Celková nabídka	tis. t	5 511,2	5 839,0	6 152,4	5 467,0	5 896,1	107,8
Domácí spotřeba[3)]	tis. t	2 698,0	2 735,0	2 516,0	2 575,0	2 830,0	109,9
v tom - potraviny	tis. t	1 200,0	1 210,0	1 100,0	1 150,0	1 200,0	104,3
- osiva	tis. t	193,0	215,0	160,0	155,0	160,0	103,2
- krmiva	tis. t	1 240,0	1 240,0	1 190,0	1 230,0	1 400,0	113,8
- technické užití	tis. t	65,0	70,0	66,0	40,0	70,0	175,0
Vývoz	tis. t	2 230,1	2 372,7	2 851,3	2 297,1	1 860,0	81,0
Intervenční nákup[4)]	tis. t	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Prodej intervenčních zásob	tis. t	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Zůstatek intervenčních zásob	tis. t	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Celkové užití	tis. t	4 928,1	5 107,7	5 367,3	4 872,1	4 690,0	96,3
Konečná zásoba[2)]	tis. t	583,1	731,3	785,1	594,9	1 206,1	202,7
Soběstačnost[5)]	%	183,9	189,7	209,2	179,6	185,0	5,4
Ekonomika pšenice ozimé (náklady, výnosy a realizační ceny z Výběrového šetření ÚZEI)							
Náklady - celkem[6)]	Kč/ha	25 256	30 292	33 431	30 721	31 516	102,6
Hektarový výnos pšenice ozimé	t/ha	6,85	6,54	6,83	6,38	6,72	105,3
Náklady jednotkové	Kč/t	3 688	4 633	4 896	4 815	4 690	97,4
Realizační cena	Kč/t	4 624	6 735	5 293	4 401	5 019	114,0
Podpory celkem - SAPS (základní platba + greening); PVP; LFA; zelená nafta, pojištění	Kč/ha	6 542	6 378	5 732	5 850	5 606	95,8
Podpory jednotkové	Kč/t	955	976	839	917	834	91,0
Nákladová rentabilita[5)]	%	25,4	45,4	8,1	-8,6	7,0	15,6
Souhrnná rentabilita[5)]	%	51,3	66,4	25,3	10,5	24,8	14,3

1) Pro rok 2025/26 odhady, s výjimkou údajů o sklizni.

2) Zásoby jsou uvedeny včetně SSHR.

3) Domácí spotřeba - kvalifikovaný odhad MZe.

4) Intervenční nákup je zahrnut do celkové poptávky, není uveden v konečných zásobách.

5) Meziroční index u soběstačnosti, nákladové a souhrnné rentability je vyjádřen v p. b. (tj. rozdílem %).

6) Náklady vč. vratky zelené nafty a po odpočtu vedlejšího výrobku.

Poznámka: Dovoz a vývoz pšenice v hospodářském roce 2023/24 byl ovlivněn invazí Ruska na Ukrajinu.

Pramen: ČSÚ - Definitivní údaje o sklizni zemědělských plodin, Index cen zemědělských výrobců, Statistika zahraničního obchodu;
MZe - kvalifikovaný odhad domácí spotřeby, MZe; SZIF; ÚZEI

Zpracoval: A. Vorlíčková (ÚZEI), A. Heřmanská (MZe)

Ječmen

Ječmen patří mezi nezbytné komodity v krmivářském sektoru. Převážná většina ječmene určeného pro potravinářské užití slouží jako surovina k výrobě sladu. Značná část vyrobeného sladu je také předmětem vývozu do zahraničí.

V marketingovém roce 2025/26 činila sklizňová plocha ječmene 294,8 tis. ha a meziročně došlo k jejímu snížení o 7,0 %. Ozimé odrůdy zaujímaly 109,5 tis. ha (37,1 % celkové výměry ječmene), jarní odrůdy pak 185,3 tis. ha (62,9 %). Průměrný hektarový výnos ječmene dosáhl hodnoty 6,28 t/ha a byl tak meziročně o 19,2 % vyšší. Produkce zrna se oproti minulému roku zvýšila o 10,8 %, a to na 1 851,4 tis. t. Z celkového sklizeného množství je 711,5 tis. t ječmene ozimého a 1 139,9 tis. t ječmene jarního. Počáteční zásoba marketingového roku 2025/26 meziročně vzrostla o 6,5 %, a to na hodnotu 159,5 tis. t. V roce 2025/26 je předpoklad nárůstu dovozu, a to meziročně o 29,4 % na 48,0 tis. t. Dovoz ječmene je převážně zaznamenán z Rakouska a Slovenska. Celková nabídka ječmene v marketingovém roce 2025/26 je odhadována ve výši 2 058,9 tis. t, meziročně tedy o 10,8 % vyšší. Vývoz ječmene v marketingovém roce 2025/26 je předpokládán meziročně o 4,0 % nižší na úrovni 346,5 tis. t. Nejvíce se ječmen vyváží do Německa, dále podstatně méně do Rakouska, na Slovensko a do Polska. Míra soběstačnosti v ČR za marketingový rok 2025/26 je u ječmene odhadována meziročně vyšší o 5,9 p. b. na úrovni 130,8 %.

Průměrná roční CZV ječmene sladovnického za rok 2025 činila 5 453 Kč/t a meziročně tedy poklesla o 8,1 %. CZV potravinářského ječmene byla 5 405 Kč/t, tedy meziročně o 5,8 % nižší a průměrná roční CZV krmného ječmene meziročně vzrostla o 11,7 % na 4 124 Kč/t. Ječmen, především jarní, určený ke sladovnickému zpracování, patří dlouhodobě k polním plodinám s nejvyšší rentabilitou. Meziročně však došlo k meziročnímu nárůstu celkových nákladů o 2,2 %, realizační cena se očekává na úrovni předchozího roku, a to 5 453 Kč/t. Nákladová rentabilita dosáhla u sladovnického ječmene hodnoty 24,4 % při meziročním nárůstu o 6,9 p. b., míra souhrnné rentability pak hodnoty 45,3 % při meziročním nárůstu o 5,5 p. b.

T8.1/03 - Bilance výroby a spotřeby ječmene celkem a ekonomika ječmene jarního

Ukazatel	MJ	2021/22	2022/23	2023/24	2024/25	2025/26[1)]	Meziroční index
Produkční plocha	tis. ha	326,7	334,5	321,1	317,1	294,8	93,0
Hektarový výnos	t/ha	5,35	5,61	5,49	5,27	6,28	119,2
Produkce	tis. t	1 749,1	1 877,4	1 764,2	1 671,5	1 851,4	110,8
Počáteční zásoba[3)]	tis. t	116,2	126,8	182,3	149,7	159,5	106,5
Dovoz	tis. t	46,0	51,3	38,2	37,1	48,0	129,4
Celková nabídka	tis. t	1 911,3	2 055,5	1 984,7	1 858,3	2 058,9	110,8
Domácí spotřeba[2)]	tis. t	1 448,0	1 446,1	1 395,0	1 338,0	1 415,0	105,8
v tom - potraviny	tis. t	760,0	750,0	750,0	750,0	750,0	100,0
- osiva	tis. t	68,0	76,1	60,0	64,0	60,0	93,8
- krmiva	tis. t	615,0	615,0	580,0	520,0	600,0	115,4
- technické užití	tis. t	5,0	5,0	5,0	4,0	5,0	125,0
Vývoz	tis. t	336,5	427,1	440,0	360,8	346,5	96,0
Intervenční nákup[4)]	tis. t	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Prodej intervenčních zásob	tis. t	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Zůstatek intervenčních zásob	tis. t	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Celkové užití	tis. t	1 784,5	1 873,2	1 835,0	1 698,8	1 761,5	103,7
Konečná zásoba[3)]	tis. t	126,8	182,3	149,7	159,5	297,4	186,5
Soběstačnost[5)]	%	120,8	129,8	126,5	124,9	130,8	5,9
Ekonomika ječmene jarního (náklady, výnosy a realizační ceny z Výběrového šetření ÚZEI)							
Náklady - celkem[6)]	Kč/ha	20 965	24 571	27 485	26 399	26 969	102,2
Hektarový výnos ječmene jarního	t/ha	5,39	5,54	5,19	5,69	6,15	108,2
Náklady jednotkové	Kč/t	3 888	4 432	5 301	4 642	4 384	94,4
Realizační cena	Kč/t	4 668	6 728	6 549	5 452	5 453	100,0
Podpory celkem - SAPS (základní platba + greening); PVP; LFA; zelená nafta, pojištění	Kč/ha	6 619	6 450	5 755	5 901	5 645	95,7
Podpory jednotkové	Kč/t	1 227	1 163	1 110	1 038	918	88,4
Nákladová rentabilita[5)]	%	20,1	51,8	23,5	17,4	24,4	6,9
Souhrnná rentabilita[5)]	%	51,6	78,1	44,5	39,8	45,3	5,5

1) Pro rok 2025/26 odhady, s výjimkou údajů o sklizni.

2) Domácí spotřeba - kvalifikovaný odhad MZe.

3) Zásoby jsou uvedeny včetně SSHR.

4) Intervenční nákup je zahrnut do celkové poptávky, není uveden v konečných zásobách.

5) Meziroční index u soběstačnosti, nákladové a souhrnné rentability je vyjádřen v p. b. (tj. rozdílem %).

6) Náklady vč. vratky zelené nafty a po odpočtu vedlejšího výrobku.

Pramen: ČSÚ - Definitivní údaje o sklizni zemědělských plodin, Index cen zemědělských výrobců, Statistika zahraničního obchodu; MZe; SZIF; ÚZEI

Zpracoval: A. Vorlíčková (ÚZEI), A. Heřmanská (MZe)

Kukuřice

Kukuřice na zrno patří mezi plodiny v jejichž produkci je v posledních dvou marketingových letech ČR opět zcela soběstačná. Kukuřice je využívána v potravinářství, kde musí splňovat specifické kvalitativní požadavky zpracovatelského průmyslu, ale hojně se využívá v krmivářství. V ČR je však omezená výměra vhodných pěstebních oblastí a pěstování kukuřice je do značné míry závislé na povětrnostních podmínkách.

Dle údajů ČSÚ byla osevní plocha kukuřice na zrno v roce 2025/26 na úrovni 81,7 tis. ha. Při nepříznivých agrometeorologických podmínkách (např. suchu) je část původní plochy kukuřice na zrno sklizena na siláž, naopak při příznivých podmínkách bývá část ploch kukuřice na siláž ponechávána pro sklizeň na zrno. Výměra sklizňové plochy kukuřice na zrno se tak v ČR v marketingovém roce 2025/26 meziročně zvýšila o 3,5 % na 90,6 tis. ha. Jedná se o druhou nejvyšší výměru od roku 2015. Kukuřice ve sklizňovém marketingovém roce 2025/26 zaznamenala nárůst produkce. Produkce se meziročně zvýšila o 12,7 %, a to na 802,7 tis. t. Hektarový výnos 8,86 t/ha byl meziročně vyšší o 8,8 %. U celkové nabídky kukuřičného zrna v marketingovém roce 2025/26 je meziročně odhadován nárůst o 23,5 % na 1 450,4 tis. t. Objem celkové domácí spotřeby je odhadován na 622,5 tis. t, meziročně o 36,8 % vyšší zejména v souvislosti s vyšším objemem spotřeby na krmiva, technické užití a v menší míře pak na potraviny a osiva. V roce 2025/26 je do ČR předpoklad dovozu celkem 227,0 tis. t kukuřičného zrna, a to převážně z Polska a Německa. Výše vývozu kukuřice je odhadována na úrovni 320,2 tis. t. Značná část vývozu směřuje do Rakouska a Německa. Odhadovaná míra soběstačnosti u zrnové kukuřice poklesla, a to ve srovnání s předchozím rokem o 27,6 p. b. na 129,0 %.

T8.1/04 - Bilance výroby a spotřeby kukuřice na zrno a její ekonomika

Ukazatel	MJ	2021/22	2022/23	2023/24	2024/25	2025/26[1)]	Meziroční index
Produkční plocha	tis. ha	102,4	80,5	64,4	87,5	90,6	103,5
Hektarový výnos	t/ha	9,65	7,95	7,88	8,14	8,86	108,8
Produkce	tis. t	988,0	639,5	507,5	712,2	802,7	112,7
Počáteční zásoba[3)]	tis. t	387,2	378,9	325,5	228,7	420,7	184,0
Dovoz	tis. t	166,3	221,1	219,6	233,7	227,0	97,1
Celková nabídka	tis. t	1 541,5	1 239,5	1 052,6	1 174,6	1 450,4	123,5
Domácí spotřeba[2)]	tis. t	645,0	643,0	547,0	455,0	622,5	136,8
v tom - potraviny	tis. t	18,0	17,0	17,0	17,0	18,0	105,9
- osiva	tis. t	22,0	21,0	15,0	4,0	4,5	112,5
- krmiva	tis. t	510,0	510,0	430,0	350,0	480,0	137,1
- technické užití	tis. t	95,0	95,0	85,0	84,0	120,0	142,9
Vývoz	tis. t	517,6	271,0	276,9	298,6	320,2	107,2
Celkové užití	tis. t	1 162,6	914,0	823,9	753,6	942,7	125,1
Konečná zásoba[3)]	tis. t	378,9	325,5	228,7	420,7	507,7	120,7
Soběstačnost[4)]	%	153,2	99,5	92,8	156,5	129,0	-27,6
Ekonomika kukuřice (náklady, výnosy a realizační ceny z Výběrového šetření ÚZEI)							
Náklady - celkem[5)]	Kč/ha	32 144	37 254	37 356	37 387	37 981	101,6
Hektarový výnos kukuřice	t/ha	9,93	8,78	8,02	8,45	8,86	104,8
Náklady jednotkové	Kč/t	3 236	4 241	4 660	4 423	4 286	96,9
Realizační cena	Kč/t	4 638	6 414	5 676	4 486	5 036	112,3
Podpory celkem - SAPS (základní platba + greening); PVP; LFA; zelená nafta, pojištění	Kč/ha	6 038	5 912	4 997	5 131	4 908	95,7
Podpory jednotkové	Kč/t	608	673	623	607	554	91,2
Nákladová rentabilita[4)]	%	43,3	51,2	21,8	1,4	17,5	16,1
Souhrnná rentabilita[4)]	%	62,1	67,1	35,2	15,1	30,4	15,3

1) Pro rok 2025/26 odhady, s výjimkou údajů o sklizni.

2) Domácí spotřeba - kvalifikovaný odhad MZe.

3) Zásoby jsou uvedeny včetně SSHR.

4) Meziroční index u soběstačnosti, nákladové a souhrnné rentability je vyjádřen v p. b. (tj. rozdílem %).

5) Náklady vč. vratky zelené nafty a po odpočtu vedlejšího výrobku.

Pramen: ČSÚ - Definitivní údaje o sklizni zemědělských plodin, Index cen zemědělských výrobců, Statistika zahraničního obchodu; MZe; SZIF; ÚZEI

Zpracoval: A. Vorlíčková (ÚZEI), A. Heřmanská (MZe)

Průměrná roční CZV zrna kukuřice krmné kvality za rok 2025 činila 5 036 Kč/t, což představuje meziroční nárůst o 10,3 %. Jednotkové náklady kukuřičného zrna v roce 2025 se meziročně zvýšily o 1,6 %. Meziročně však došlo k výraznějšímu nárůstu realizační ceny o 12,3 %. Míra nákladové rentability vzrostla o 16,1 p. b. na 17,5 %, míra souhrnné rentability dosáhla 30,4 % (meziročně vyšší o 15,3 p. b.).

Žito

Žito je nepříliš náročnou obilninou, která má nezastupitelné místo v osevních postupech v méně úrodných oblastech, převážně na písčitých půdách, kde umožňuje větší stabilitu výnosu než ostatní obilniny. Žito je využíváno v potravinářství a při výrobě bioetanolu, méně pak v krmivářském průmyslu. Pokud není žito využito v potravinářství, nenachází uplatnění ani v krmivářství, a to z důvodu využití vhodnějších krmných obilovin potřebných k výrobě

krmných směsí. K dalšímu navýšení pěstebních ploch žita by vedla změna stravovacích návyků, která by zvýšila poptávku po žitném chlebu.

Sklizňová plocha žita se v marketingovém roce 2025/26 oproti minulému roku snížila na 20,3 tis. ha, tedy o 16,3 %. Proměnlivý vývoj osevních ploch žita přímo souvisí s cenovým vzestupem a pádem této tradiční plodiny. Díky šlechtění a získávání nových hybridních odrůd se v hlavních pěstebních oblastech otevírají nové možnosti pro jeho rozšíření a uplatnění nejen jako chlebové obiloviny, ale také pro výrobu bioetanolu. Produkce se však meziročně zvýšila o 6,1 %, a to na 112,1 tis. t při meziročně vyšším hektarovém výnosu 5,51 t/ha (26,7 %). Počáteční zásoby v marketingovém roce 2025/26 byly na úrovni 1,3 tis. t, oproti předchozímu roku tedy poklesly o 93,9 %. Celková nabídka žitného zrna kvůli snížení počátečních zásob pravděpodobně meziročně poklesne, a to o 10,3 % na 116,4 tis. t. Dovoz je předpokládán ve výši 3,0 tis. t, a to především ze Slovenska a Polska. Odhadovaná tuzemská spotřeba žita 102,2 tis. t je oproti minulému roku nižší (o 3,9 %), a to z důvodu poklesu domácí spotřeby žita na potraviny, krmiva i osiva. Objem vývozu žita je předpokládán ve výši 13,0 tis. t, meziročně o 41,2 % nižší. Vývoz směřuje zejména do sousedních států, a to do Německa a Rakouska. Celkové užití zrna dle odhadu meziročně pokleslo o 10,3 % na 115,2 tis. t. Odhadovaná míra soběstačnosti v roce 2025/26 činila 109,7 %, což představuje meziroční nárůst o 10,3 p. b. Průměrná roční CZV potravinářského žita za rok 2025 poklesla proti předchozímu roku o 4,3 %, a to na 4 497 Kč/t.

Oves

Oves je pěstován zejména pro svou krmnou hodnotu. Výměra sklizňové plochy ovsa v marketingovém roce 2025/26 se meziročně zvýšila o 29,7 % na 68,2 tis. ha. Produkce ovsa činila 271,7 tis. t (meziročně o 35,4 % vyšší). Průměrný hektarový výnos ve výši 3,98 t/ha byl meziročně vyšší o 4,4 %. Jedná se o nejvyšší sklizeň od roku 2009. V marketingovém roce 2025/26 je celková nabídka ovsa odhadována na 405,6 tis. t, tj. meziročně o 35,0 % vyšší. Domácí spotřeba je odhadována na 116,0 tis. t a zůstala tak zhruba na úrovni minulého roku (+0,4 %). Odhadovaná míra soběstačnosti se v roce 2025/26 zvýšila na 234,2 %, meziročně tedy vzrostla o 60,5 p. b. Průměrná roční CZV ovsa krmné kvality meziročně poklesla o 10,1 % na 4 350 Kč/t, průměrná CZV ovsa potravinářské kvality vzrostla na 8 255 Kč/t, meziročně tedy o 4,1 %. V roce 2025/26 se předpokládá dovoz do ČR na úrovni 0,7 tis. t ovsa, a to především ze Slovenska. Odhaduje se mírné snížení celkové hladiny vývozu na 51,0 tis. t. Nejvíce ovsa se vyváží do Německa, dále do Rakouska a Švýcarska.

Triticale

Triticale (jiným názvem žitovec) je hybridní obilnina vzniklá křížením pšenice a žita, která je využívána výhradně ke krmným účelům. Sklizeň triticale v marketingovém roce 2025/26 činila 220,0 tis. t a byla ve srovnání s předchozím rokem vyšší o 12,2 %. Na meziročně menší ploše 42,5 tis. ha (pokles o 3,4 %) bylo dosaženo průměrného hektarového výnosu

5,17 t/ha (meziročně o 16,2 % více). V marketingovém roce 2025/26 se předpokládá domácí spotřeba triticale o 31,5 % vyšší, a to v objemu 208,5 tis. t. Je odhadováno celkové užití ve výši 218,5 tis. t, meziročně o 27,6 % vyšší. Při odhadovaném dovozu 0,3 tis. t se očekává vývoz 10,0 tis. t. Dovoz i vývoz je převážně uskutečněn mezi sousedními státy, a to především se Slovenskem, Německem a Rakouskem. Odhadovaná míra soběstačnosti je meziročně nižší o 18,2 p. b. a v roce 2025/26 tak činí 105,5 %. Průměrná roční CZV činila 4 103 Kč/t a byla meziročně o 4,9 % vyšší.

Ostatní obiloviny

Do skupiny ostatních obilovin patří pohanka, proso, lesknice kanárská, čirok, bér a další okrajové obiloviny. Tyto obiloviny jsou důležitou surovinou k výrobě potravin i nezbytnou součástí některých speciálních krmiv, některé druhy lze využít i pro produkci biomasy. Nejpěstovanější plodinou z této skupiny obilnin je pohanka obecná, která své hlavní uplatnění nachází v potravinářství. Díky vyššímu obsahu rutinu je využívaná také ve farmacii. Pohanka byla v roce 2025 pěstována na ploše 1,7 tis. ha (meziročně o 27,0 % méně) s průměrným hektarovým výnosem 1,04 t/ha (meziročně o 15,9 % menší). Celková produkce pohanky byla tedy na úrovni 1,8 tis. t, meziročně tedy o 38,7 % méně. Osevní plocha ostatních obilnin na zrno celkem byla v marketingovém roce 2025/26 na úrovni 2,8 tis. ha, což je meziročně o 13,3 % méně. Sklizeň zrna této skupiny plodin v roce 2025/26 činila 5,9 tis. t při odhadovaném průměrném výnosu 2,14 t/ha. Mezi nejvýznamnější vývozní komodity z této skupiny obilovin patří proso a pohanka.

8.1.2 Cukrová řepa – cukr

Světová výroba surového cukru pro rok 2025/26 podle odhadu USDA z listopadu 2025 činila 189,3 mil. t surového cukru (174,1 mil. t v přepočtu na bílý cukr). Odhadovaná spotřeba cukru ve světě by se v roce 2025/26 měla meziročně mírně zvýšit o 1,3 % na 178,1 mil. t surového cukru (163,9 mil. t v přepočtu na bílý cukr). Celkový světový vývoz surového cukru je odhadován na 66,0 mil. t (meziroční nárůst o 4,1 %), dovoz pak na 57,5 mil. t (meziroční nárůst o 2,3 %). Konečné světové zásoby cukru jsou odhadovány na 44,5 mil. t surového cukru (meziroční nárůst o 5,1 %).

V aktuálním roce došlo v EU ke snížení pěstitelských ploch, ale v důsledku vysokých hektarových výnosů se celková produkce cukru meziročně příliš nezměnila. V roce 2025/26 byla podle předběžných údajů Evropské komise sklizena cukrová řepa v EU 27 z plochy 1 352 tis. ha (významné snížení proti roku 2024/25 o 10,6 %). Průměrný výnos bílého cukru dosáhl 11,8 t/ha (zvýšení proti roku 2024/25 o 8,3 %). Hrubá produkce cukru se snížila na 16,03 mil. t (snížení proti roku 2024/25 o 3,2 %). Počáteční zásoba cukru dosáhla 2,3 mil. t. Dovoz cukru se v roce 2025/26 odhaduje nižší o 1,4 % na úrovni 1,4 mil. t. Odhad celkové nabídky cukru činí 19,8 mil. t (snížení proti roku 2025/26 o 1,8 %). U spotřeby cukru se předpokládá nevýznamné meziroční navýšení na 13,7 mil. t. Vývoz se očekává na úrovni 3,8 mil. t cukru,

tj. meziročně o 9,8 % méně. Konečná zásoba cukru v EU 27 je odhadována na úrovni 2,3 mil. t, což představuje meziroční snížení o 0,4 %. Celková poptávka po cukru je odhadována na 16,7 mil. t (meziroční pokles o 4,0 %). Soběstačnost EU ve spotřebě cukru je pro rok 2025/26 předpokládána na úrovni 97,1 %.

Tyto odhadované hodnoty USDA a DG AGRI nezohledňují bezpečnostní situaci na blízkém východě a s ní související růst cen ropy. Měnící se ceny ropy jistě významně ovlivní finální ukazatele za rok 2025/26.

Nejvyšší podíl 68,8 % na celkové výrobě cukru v EU 27 v roce 2025/26 měly země zahrnuté v Regionu 2[76], z nichž nejvyšší podíl mělo Německo s Francií, obě země shodně 27,2 % (4,4 mil. t) v rámci EU. V rámci Regionu 2 se na produkci cukru podílelo Německo s Francií shodně 39,5 %. Ze zemí Regionu 1[77] dominovalo Polsko (2,3 mil. t). Jeho podíl na celkové výrobě cukru v roce 2025/26 činil 14,5 %, na výrobě cukru v rámci Regionu 1 se Polsko podílelo 52,1 %. Česká republika pokrývala celkovou výrobu cukru EU 27 odhadem z 3,6 %. Nejnižší podíl 3,3 % na celkové výrobě cukru v EU 27 měly země Regionu 3[78].

Průměrná cena bílého cukru v EU za rok 2023 činila 820 €/t, v roce 2024 došlo k výraznému poklesu průměrné ceny bílého cukru v EU na 760 €/t. V roce 2025 pokračoval klesající trend cen, kdy průměrná cena bílého cukru v EU dosáhla 537 €/t (meziroční pokles o 29,3 %). Cena cukru v Regionu 1 dosáhla 536 €/t, 528 €/t v Regionu 2 a 600 €/t v Regionu 3.

V ČR se v roce 2024/25 pěstovala cukrová řepa pro výrobu cukru na ploše 64,2 tis. ha. Průměrný výnos cukrové řepy při skutečně dosažené cukernatosti dosáhl hodnoty 77,38 t/ha. Cukernatost řepy dosáhla historického minima 15,52 %. Sklizňová plocha na nepotravinářské využití cukrové řepy meziročně významně vzrostla na 4,7 tis. ha. Výroba cukru v ČR v roce 2024/25 dosáhla rekordních 659,5 tis. t. Výnos polarizačního cukru dosáhl 12,01 t/ha a výnos bílého cukru 10,28 t/ha.

76 EU: Region 2 země vyrábějící cukr v BE , DE, FR, UK, NL.

77 EU: Region 1 země vyrábějící cukr v AT, CZ, DK, FI, HU, LT, PL, SE, SK.

78 EU: Region 3 země vyrábějící cukr v BG, ES, GR, HR, IT, PT, RO.

T8.1/05 - Bilance výroby a spotřeby cukru a ekonomika cukrové řepy [1)]

Ukazatel	MJ	2021/22	2022/23	2023/24	2024/25	2025/26 [2)]	Meziroční index
Sklizňová plocha cukrové řepy pro výrobu cukru	tis. ha	58,0	57,0	60,1	64,2	52,6	82,0
Výnos cukrové řepy pro výrobu cukru	t/ha	68,16	71,99	68,98	77,38	78,24	101,1
Zpracovaná řepa pro výrobu cukru	tis. t	3 953	4 107	4 153	4 967	4 117	82,9
Cukernatost řepy	%	18,24	16,71	16,77	15,52	16,09	103,7
Sklizňová plocha cukrové řepy pro jiné využití	tis. ha	5,9	4,4	1,8	4,7	3,7	78,6
Bilance cukru							
Počáteční zásoba	tis. t	59,2	62,3	101,2	83,1	106,8	128,5
Výnos bílého cukru	t/ha	10,75	10,31	10,05	10,28	11,21	109,0
Výroba cukru ČR	tis. t	623,7	588,2	604,4	659,5	589,5	89,4
Dovoz celkem	tis. t	398,7	395,2	383,3	370,7	360,0	97,1
v tom - dovoz cukru	tis. t	97,1	105,1	86,9	64,9	60,0	92,5
- dovoz cukru ve výrobcích a substituentů cukru	tis. t	301,7	290,1	296,4	305,9	300,0	98,1
Celková nabídka	tis. t	1 081,6	1 045,7	1 088,9	1 113,4	1 056,3	94,9
Domácí spotřeba	tis. t	478,8	439,6	394,5	393,2	436,3	111,0
Vývoz celkem	tis. t	540,5	504,9	611,3	613,4	520,0	84,8
v tom - vývoz cukru	tis. t	334,2	292,0	395,1	387,2	290,0	74,9
- vývoz cukru ve výrobcích a substituentů cukru	tis. t	206,3	212,9	216,2	226,2	230,0	101,7
Celková poptávka	tis. t	1 019,3	944,5	1 005,8	1 006,5	956,3	95,0
Konečná zásoba [10)]	tis. t	62,3	101,2	83,1	106,8	100,0	93,6
Soběstačnost	%	130,3	133,8	153,2	167,7	135,1	-32,6
Sklizňová plocha řepy celkem	tis. ha	63,9	61,4	62,0	68,9	56,3	81,7
Množství zprac. cukrové řepy v ČR pro jiné využití	tis. t	397,1	313,4	120,0	362,5	287,4	79,3
CZV při skutečně dosažené cukernatosti	Kč/t	768	771	868	914	765	83,7
Ekonomika cukrové řepy (náklady, výnosy a realizační ceny z Výběrového šetření ÚZEI)							
Náklady celkem [3), 4)]	Kč/ha	64 837	69 306	77 924	77 060	78 188	101,5
Hektarový výnos cukrové řepy	t/ha	67,78	72,63	71,78	80,49	79,00	98,1
Náklady jednotkové	Kč/t	957	954	1 086	957	990	103,4
Realizační cena cukrové řepy [5)]	Kč/t	780	996	1 362	1 049	765	72,9
Cukernatost řepy pro výrobu cukru	%	18,16	17,09	16,73	15,64	16,40	104,9
Hektarový výnos cukrové řepy při 16% cukernatosti	t/ha	79,05	78,71	75,78	78,23	81,40	104,1
Náklady jednotkové cukrové řepy při 16% cukernatosti	Kč/t	820	880	1 028	985	960	97,5
Podpory celkem [6)] - SAPS (základní platba + greening + oddělená platba na cukr); VCS; PVP; LFA; zelená nafta, pojištění	Kč/ha	15 373	14 686	14 403	12 524	13 159	105,1
Podpory jednotkové při 16% cukernatosti	Kč/t	194	187	190	160	162	100,9
Nákladová rentabilita při 16% cukernatosti [7), 8), 9)]	%	-4,9	13,1	32,4	6,5	-20,3	-26,8
Souhrnná rentabilita při 16% cukernatost [7), 8), 9)]	%	18,8	34,3	50,9	22,8	-3,5	-26,3

1) Marketingový rok trvá od 1. 10. do 30. 9. následujícího roku.

2) V tabulce jsou uvedené konečné údaje, takže v tel qel.; u ukazatelů zahraničního obchodu a na ně navazujících se jedná o odhady do konce HR.

3) Výběrové šetření o nákladech a výnosech zemědělských výrobků ÚZEI, 2025 odhad ÚZEI. V nákladech není zohledněn podíl pěstitelů na výrobní dávce a některé další náklady (např. náklady na nákup dodatečné kvóty cukru). Náklady vč. vratky zelené nafty a pojištění.

4) Přepočet v letech 2021/22 až 2025/26 je proveden na základě hektarového výnosu vypočteného na 16% cukernatost řepy podle Výběrového šetření o nákladech a výnosech zemědělských výrobků ÚZEI, v roce 2025 na základě odhadu hektarového výnosu 78,2 t/ha a cukernatosti řepy (16,1 % podle MZe).

5) Průměrná realizační cena cukrové řepy podle Výběrového šetření o nákladech a výnosech zemědělských výrobků ÚZEI, pouze v roce 2025 cena ČSÚ (CZV).

6) V roce 2025 byla výše sazby BISS = 1 759,91 Kč/ha.
Sazba CIS byla v roce 2025 stanovena na 6 936,20 Kč/ha a sazba Ekoplatba zákl. (greening) na 1 578,37 Kč/ha.

7) Meziroční index u soběstačnosti, nákladové a souhrnné rentability je vyjádřen v p. b. (tj. rozdílem %).

8) Zpracovaná řepa a výnos bulev jsou za příslušný rok přepočteny na 16% cukernatost.

9) Údaje za kalendářní rok dle ČSÚ.

10) Stav zásob cukru k 20.10.2025 - v ČR 99,094 tis. t, v zahraničí 7,730 tis. t.

Pramen: ČSÚ - Index cen zemědělských výrobců, Statistika zahraničního obchodu; MZe; SZIF; Českomoravský cukrovarnický spolek, Výběrové šetření o nákladech a výnosech zemědělských výrobků ÚZEI 2018–2024, 2025 (odhad)

Zpracoval: M. Valenta (ÚZEI), J. Suková (MZe)

V roce 2024/25 se významně snížil dovoz bílého cukru o 25,3 % na 64,9 tis. t a u výrobků obsahujících cukr a u substituentů cukru došlo ke zvýšení dovozu o 3,2 % na 305,9 tis. t. Celkový dovoz cukru se tak snížil o 3,3 % na 370,7 tis. t. Celková nabídka cukru se v roce 2024/25 zvýšila o 2,2 % na 1 113,4 tis. t cukru.

Celkový vývoz cukru v roce 2024/25 vzrostl o 0,3 % na 613,4 tis. t, z toho vývoz bílého cukru klesl o 2,0 % na 387,2 tis. t, ale vývoz výrobků obsahujících cukr a substituentů cukru se zvýšil o 4,7 % na 226,2 tis. t.

V rámci řepařsko-cukrovarnického ročníku 2025/26 začal výsev cukrové řepy díky příznivým podmínkám velmi brzy, začátkem března, a skončil rovněž v rekordně raném termínu, začátkem dubna. Polovina ploch byla zaseta koncem března. Porosty cukrové řepy

začaly vzcházet již v první dekádě dubna, přičemž nebyly hlášeny významnější škody způsobené mrazíky, které se v daném období vyskytovaly. V poměrně časném termínu proběhl výsev cukrové řepy i v jiných evropských řepařských oblastech.

Sklizeň cukrové řepy začala s velkými regionálními rozdíly. Zdravotní stav řepy byl meziročně lepší, listový aparát byl funkční, vývoj kořene nasvědčoval vyšším výnosům. Slunečné počasí však zcela chybělo, časté srážky působily negativně na vývoj a prognózy cukernatosti.

Cukrová řepa byla v roce 2025/26 sklizena pro výrobu cukru z plochy 52,6 tis. ha, což je meziročně o 11,6 tis. ha méně. Pro výrobu kvasného lihu bylo sklizeno dalších 3,7 tis. ha. Celková sklizňová výměra cukrové řepy dosáhla hodnoty 56,3 tis. ha, tedy o 12,6 tis. ha méně než v předchozím roce. Za zmíněným poklesem stojí skutečnost, že na začátku roku 2025 vlastník Moravskoslezských cukrovarů oznámil uzavření závodu v Hrušovanech nad Jevišovkou (třetí největší cukrovar v České republice). Česká republika tak přišla o více než 6 tis. ha řepy (převážně v dolní části Moravy), přišla také i o určitý podíl z produkční schopnosti ve výrobě cukru a tím i vývozní možnosti.

Cukrovarnická kampaň 2025/26 trvala celkem 167 dní, o 24 dní méně než v předchozím marketingovém roce. Celkem 6 řepných cukrovarů pro výrobu cukru v ČR zpracovalo 4,12 mil. t cukrové řepy, celkem i s řepou na výrobu kvasného lihu to bylo 4,40 mil. t.

Výnos kořene řepy vzrostl na historicky nejvyšší hodnotu 78,24 t/ha. Kvalita řepy je z pohledu cukernatosti lepší než v loňském marketingovém roce, cukernatost činila 16,09 %, za dlouhodobým průměrem však opět zaostala.

Výroba cukru dosáhla 589,5 tis. t (meziroční pokles o 70,02 tis. t). Tuzemská bilanční spotřeba je i přes uvedený pokles plně uspokojena, činí cca 436 tis. t. Česká republika nadále stabilně vysokou výrobou potvrdila statut čistého vývozce cukru. Absolutní hodnota soběstačnosti České republiky tak ve výrobě cukru za marketingový rok 2025/26 dosáhla přibližně 135 %.

Výnos polarizačního cukru meziročně lehce vzrostl na 12,59 t/ha, výtěžek bílého cukru z řepy činil 14,32 %. Hlavní údaj o úrovni obou částí odvětví, cukrové řepy a cukru, výnos bílého cukru, se meziročně zvýšil na výborných 11,21 t/ha.

Cukrová řepa pro výrobu cukru také v roce 2025 mohla čerpat plošnou finanční podporu z prostředků EU, která je známa pod termínem podpora příjmu vázaná na produkci, a to od roku 2015. Ročně je pro řepu vyčleněno 450 mil. Kč. V roce 2025 byla stanovena sazba ve výši 6 936,20 Kč/ha.

Na národní úrovni cukrová řepa čerpá finanční prostředky v rámci dotačního programu 3.i. v režimu de minimis. Na národní úrovni mohou nově od roku 2025 žadatelé čerpat podporu v rámci dotačního programu 3.l. Eradikace úporných a přemnožených plevelů v cukrové řepě. Maximální výše dotace činí 3 788 Kč/ha (sazby: plečkování 683 Kč/ha, ruční vykopávání

1 096 Kč/ha, odstraňování (odvoz) z DPB 320 Kč/ha, odečet nákladů na chemickou likvidaci 866 Kč/ha). Je umožněn souběh mechanické a chemické likvidace. V roce 2025 je předpoklad čerpání 40,7 mil. Kč.

V roce 2025 dosáhla průměrná CZV cukrové řepy podle údajů ČSÚ hodnoty 765 Kč/t (základní ceny bez doplatků) (meziroční pokles o 16,3 %), průměrná CPV krystalového cukru v ČR za kalendářní rok 2025 byla 14,14 Kč/t (pokles o 26,8 %) a spotřebitelská cena krystalového cukru skončila průměrem 15,25 Kč/kg (pokles o 25,5 %).

Česká republika i v marketingovém roce 2025/26 pokračovala v aktivní obchodní bilanci v komoditě cukr a udržela tak tento dlouhodobý trend. Charakteristika bilance obchodu s cukrem se nezměnila, je nadále pozitivní. Do ČR bylo celkem dovezeno 360,0 tis. t cukru a z ČR bylo vyvezeno celkem 520,0 tis. t cukru.

Podle definitivních údajů Výběrového šetření o nákladech zemědělských výrobků ÚZEI za rok 2024 dosáhly vlastní náklady celkem na pěstování cukrové řepy 77 060 Kč/ha a meziročně vzrostly klesly o 1,1 %. Hektarový výnos respondentů se zvýšil v roce 2024 o 12,1 % na 80,49 t/ha. Pro potřeby srovnání parametrů pěstování cukrové řepy s evropskými státy vyrábějícími cukr je přepočítáván výnos cukrové řepy i náklady na 16% cukernatost řepy (skutečná cukernatost respondentů výběrového šetření ÚZEI v roce 2024 dosáhla 15,64 %). V roce 2024 tak přepočtený výnos dosáhl 78,23 t/ha a nákladové zatížení 985 Kč/t. Realizační cena respondentů v roce 2024 činila 1 049 Kč/t. Jednotková podpora s ohledem na hektarový výnos dosáhla 160 Kč/t.

Predikce nákladů na rok 2025 očekává vyrovnané přímé materiálové náklady, ale zvýšení pracovních nákladů. Meziročně se očekává pokles přímých materiálových nákladů o 0,2 % na úroveň 33 190 Kč/ha, ale růst pracovních nákladů o 6,5 % na 12 453 Kč/ha. Celkové vlastní náklady by se po započtení všech sledovaných položek měly meziročně mírně zvýšit o 1,5 % na 78 188 Kč/ha.

Meziročně se zlepšila cukernatost cukrové řepy (o 4,9 %) a v důsledku toho také výnos cukrovky při 16% cukernatosti (o 4,1 %), ale žádný z těchto faktorů nedokázal vyrovnat obrovský propad v realizačních cenách pěstitelů. Realizační cena se meziročně snížila o 27,1 % na 765 Kč/t. Meziroční snížení výkupních cen cukrovky s nezměněnými náklady na pěstování vedou k propadu nákladové rentability pěstování cukrové řepy z 6,5 % roce 2024 na -20,3 % v roce 2025. Souhrnná rentabilita klesá z 22,8 % na -3,5 %.

Podle bilančních ukazatelů v roce 2024/25 dosáhla soběstačnost v komoditě cukr rekordních 167,7 %. Ve srovnání s rokem 2023/24 se zvýšila o 14,5 p. b. Soběstačnost cukru by měla v roce 2025/26 dosáhnout podle odhadu 135,1 %, tj. meziročně o 32,6 p. b. méně.

Spotřeba cukru v roce 2024 podle ČSÚ dosáhla 30,8 kg/obyv./rok, což by představovalo meziroční pokles spotřeby na obyvatele o 9,0 %. V roce 2025 se očekává nepatrné snížení spotřeby viz kap. 5.2.

8.1.3 Brambory a bramborový škrob

Produkční plocha brambor (včetně brambor sadbových) se v roce 2025 v zemích EU 27 dle Eurostatu ve srovnání s předchozím rokem 2024 zvýšila o 4,5 % na 1 445,7 tis. ha. Z toho země EU 4[79] vypěstovaly brambory na ploše 780,4 tis. ha, což představuje meziročně o 3,6 % více (54,0 % podíl na produkční ploše EU 27).

Produkce EU 27 dosáhla 54 192,1 tis. t. Proti roku 2024 se produkce zvýšila o 9,2 %. Produkce zemí EU 4 ve výši 35 069,0 tis. t se podílela 64,7 % na celkové produkci EU 27. Odhad průměrného výnosu za rok 2025 z uveřejněných výnosů vybraných zemí EU 27 byl 29,0 t/ha. Ve srovnání s rokem 2024 se zvýšil o 3,8 %. Odhadovaný výnos zemí EU 4 dosáhl 44,6 t/ha. Meziročně se zvýšil o 5,6 %.

Celkové produkční plochy brambor v ČR v roce 2025 rostly. Plocha brambor celkem (včetně odhadu za domácnosti) v roce 2025 proti roku 2024 vzrostla o 4,6 % na 30,1 tis. ha. Podíl domácností na celkové ploše brambor činil 19,6 % (6,0 tis. ha). Plocha raných brambor (včetně odhadu za domácnosti) se meziročně snížila o 16,9 % a dosáhla 1,9 tis. ha. Na produkci sadby bylo využito 2,9 tis. ha sklizňové plochy. V kategorii brambor mimo raných a sadbových[80], tj. brambory konzumní pozdní a brambory pro výrobu škrobu, bylo zaznamenáno zvýšení plochy proti roku 2024 o 6,8 % na 25,3 tis. ha. Podíl plochy doma pěstovaných brambor (mimo raných a sadbových) činil 18,5 % (4,7 tis. ha). V zemědělském sektoru činila sklizňová plocha brambor konzumních pozdních 14,2 tis. ha. U brambor pro výrobu škrobu se produkční plocha meziročně významně zvýšila o 18,0 % na 6,4 tis. ha.

Celkový výnos za brambory celkem (včetně odhadu za domácnosti) se meziročně zvýšil o 5,6 % na 28,82 t/ha. U všech kategorií brambor, kromě raných, došlo ke zvýšení hektarového výnosu. V zemědělském sektoru klesl výnos u raných brambor o 5,6 % na 23,10 t/ha, u brambor konzumních pozdních hektarový výnos stoupl o 1,7 % na 29,63 t/ha, u brambor na výrobu škrobu se výnos zvýšil o 13,6 % na 35,76 t/ha a výnos sadbových brambor vzrostl o 1,2 % na 24,00 t/ha.

Produkce brambor celkem (včetně odhadu za domácnosti) meziročně vzrostla o 10,5 % na 866,2 tis. t. K výraznému snížení produkce o 22,6 % na 35,8 tis. t došlo u raných brambor, z toho podíl domácností činil 54,8 % (19,6 tis. t). V kategorii brambor „mimo raných a sadbových“ se produkce zvýšila ve srovnání s rokem 2024 o 13,3 % na 761,0 tis. t (včetně odhadu za domácnosti). Tato kategorie brambor zahrnuje brambory konzumní pozdní, u kterých se produkce meziročně zvýšila o 12,8 % na 443,7 tis. t. U brambor pro výrobu škrobu byl významný nárůst produkce o 34,0 % na 228,1 tis. t. V roce 2025 se zvýšila produkce sadbových brambor o 5,6 % na 69,4 tis. t.

---

79 Čtyři nejvýznamnější producenti z hlediska objemu a výnosu; Belgie, Německo, Francie, Nizozemsko.

80 ČSÚ.

T8.1/06 - Bilance výroby a spotřeby brambor celkem a ekonomika brambor konzumních ostatních [1)]

Ukazatel	MJ	2021/22	2022/23	2023/24	2024/25	2025/26[2)]	Meziroční index
Produkční plocha	tis. ha	28,9	27,7	27,0	28,7	30,1	104,6
Hektarový výnos	t/ha	28,15	28,67	26,02	27,28	28,82	105,6
Bilance brambor celkem							
Počáteční zásoba	tis. t	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Výroba	tis. t	812,1	793,2	703,1	783,7	866,2	110,5
Dovoz brambor čerstvých	tis. t	171,3	159,2	186,6	183,5	160,0	87,2
Dovoz ve výrobcích	tis. t	217,8	242,7	254,8	288,4	268,0	92,9
Dovoz brambor v nativním škrobu	tis. t	20,2	24,5	27,3	41,9	36,0	85,9
Dovoz celkem	tis. t	409,3	426,4	468,7	513,8	464,0	90,3
Celková nabídka	tis. t	1 221,4	1 219,6	1 171,8	1 297,5	1 330,2	102,5
Domácí spotřeba[3)]	tis. t	1 078,5	1 070,7	1 042,7	1 120,2	1 166,0	104,1
v tom - potraviny	tis. t	630,0	630,0	630,0	710,0	710,0	100,0
- sadba	tis. t	76,0	70,0	70,0	75,0	70,0	93,3
- odpad a skladové ztráty	tis. t	156,8	173,4	191,6	187,1	175,8	94,0
- technické užití - škrob[7)]	tis. t	215,7	197,3	151,1	148,1	210,2	142,0
Vývoz brambor čerstvých	tis. t	20,7	30,3	24,8	34,4	35,2	102,4
Vývoz ve výrobcích	tis. t	60,8	56,7	51,9	60,8	54,0	88,8
Vývoz brambor v nativním škrobu	tis. t	61,4	61,9	52,4	81,6	75,0	91,9
Vývoz celkem	tis. t	142,9	148,9	129,1	176,8	164,2	92,9
Celková poptávka	tis. t	1 221,4	1 219,6	1 171,8	1 297,0	1 330,2	102,6
Konečná zásoba	tis. t	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Soběstačnost[4)]	%	75,3	74,1	67,4	70,0	74,3	4,3
Ekonomika brambor konzumních ostatních (náklady, výnosy a realizační ceny z Výběrového šetření ÚZEI)							
Náklady - celkem[5)]	Kč/ha	154 156	161 892	150 257	173 122	176 427	101,9
Hektarový výnos brambor konzumních ostatních	t/ha	27,71	30,14	25,99	29,36	31,25	106,4
Náklady jednotkové	Kč/t	5 562	5 372	5 781	5 896	5 645	95,7
Realizační cena brambor konzumních ost.[6)]	Kč/t	3 859	4 963	6 295	6 117	6 200	101,4
Podpory celkem - SAPS (základní platba + greening); PVP; VCS; LFA; Q CZ, zelená nafta, pojištění	Kč/ha	12 257	15 311	11 106	10 775	10 166	94,4
Podpory jednotkové	Kč/t	442	508	427	367	325	88,6
Nákladová rentabilita[4)]	%	-30,6	-7,6	8,9	3,8	9,8	6,1
Souhrnná rentabilita[4)]	%	-22,7	1,8	16,3	10,0	15,6	5,6

1) Hospodářský rok u brambor celkem začíná 1. 7. roku sklizně a končí 30. 6. následujícího roku. Do bilance se započítávají rané brambory sklizené, dovezené či vyvezené od 1. 1. do 30. 6. začínajícího hospodářského roku.

2) Odhad, s výjimkou údajů o sklizni.

3) Domácí spotřeba - ve všech uvedených letech: materiály MZe, ÚZEI a ČŠS.

4) Meziroční index u soběstačnosti, nákladové a souhrnné rentability je vyjádřen v p. b. (tj. rozdílem %).

5) Náklady vč. vratky zelené nafty a po odpočtu vedlejšího výrobku.

6) Realizační cena brambor konzumních ostatních z VŠ, odhad - cena ČSÚ za rok 2024.

7) Od roku 2024/25 se uvádí množství brambor zpracovaných na území ČR

Pramen: ČSÚ - Definitivní údaje o sklizni zemědělských plodin, Ceny zemědělských výrobků, Statistika zahraničního obchodu; MZe; Eurostat; ÚZEI; ČŠS; ČNB, FranceAgriMer

Zpracoval: M. Valenta, B. K. Janotová (ÚZEI), J. Žižka (MZe), M. Vávrová (ČŠS), J. Králíček (ČBS)

V roce 2024/25 se celkový dovoz brambor celkem (brambory čerstvé, brambory obsažené ve výrobcích a polotovarech z brambor a brambory přepočtené na nativní škrob) zvýšil proti roku 2023/24 o 9,6 % na 513,8 tis. t brambor celkem. Vývoz brambor celkem v roce 2024/25 dosáhl 176,8 tis. t, což představuje meziroční významné zvýšení o 37,0 %. V roce 2025/26 se očekává snížení dovozu o 9,7 % na 464,0 tis. t a snížení vývozu o 7,1 % na 164,2 tis. t. Celková nabídka brambor (včetně odhadu za domácnosti) se v roce 2024/25 zvýšila o 10,7 % na 1 297,5 tis. t brambor. Domácí spotřeba se celkově zvýšila o 7,4 % na 1 120,2 tis. t. Soběstačnost brambor dosáhla 70,0 % (růst proti roku 2023/24 o 2,6 p. b.).

V roce 2025/26 se očekává zvýšení celkové nabídky o 2,5 % na 1 330,2 tis. t, domácí spotřeba by se měla zvýšit o 4,1 % na 1 166,0 tis. t. Dále se předpokládá zvýšení soběstačnosti brambor celkem o 4,3 p. b. na 74,3 %. U množství odpadu a skladových ztrát u brambor celkem se očekává snížení o 6,0 % na 175,8 tis. t.

Průměrná roční CZV brambor pozdních konzumních se v roce 2025 (podle ČSÚ) ve srovnání s rokem 2024 významně snížila o 24,0 % na 6 200 Kč/t. Spotřebitelská cena dosáhla 17,78 Kč/kg a byla meziročně nižší o 18,3 %.

Podle konečných výsledků Výběrového šetření o nákladech a výnosech zemědělských výrobků ÚZEI dosáhly vlastní náklady brambor konzumních pozdních v roce 2024 výše 173 122 Kč/ha, resp. 5 896 Kč/t. Podle předběžných výsledků šetření se předpokládá v roce 2025 zvýšení vlastních nákladů o 1,9 % na 176 427 Kč/ha, resp. 5 645 Kč/t (za předpokladu výnosu 31,25 t/ha). Přímé materiálové náklady v roce 2024 dosáhly 54 822 Kč/ha. Podle předběžných výsledků za rok 2025 se očekává mírné zvýšení přímých materiálových nákladů o 0,3 % na 54 972 Kč/ha. Nejvýraznější růst nákladů se očekává u nakupovaných hnojiv (růst o 8,6 %). U celkových pracovních nákladů se očekává meziroční nárůst nákladů o 6,5 % na 40 849 Kč/ha. V roce 2024 byl hektarový výnos brambor konzumních 29,36 t/ha. V roce 2025 se předpokládá, že se výnos zvýší o 6,4 % na 31,25 t/ha.

Nákladová i souhrnná rentabilita předpokládá pro rok 2025 oproti předchozímu roku zvýšení, které je způsobeno především zvýšeným hektarovým výnosem. U nákladové rentability se pro rok 2025 odhaduje navýšení o 6,1 p. b. na 9,8 %. Souhrnná rentabilita by se měla meziročně zvýšit o 5,6 p. b. na 15,6 %. U celkové jednotkové podpory na tunu vyprodukovaných brambor se očekává meziročně pokles z 367 Kč/t na 325 Kč/t (o 11,4 %), který je částečně způsoben vyšším výnosem a částečně nižší celkovou podporou na hektar. Celková podpora byla v roce 2024 byla 10 775 Kč/ha a v roce 2025 je odhadována na 10 166 Kč/ha (pokles o 5,6 %).

Spotřeba brambor na obyvatele se v roce 2024 meziročně zvýšila o 3,1 % na 70,2 kg/obyv./rok. V roce 2025 se očekává mírné zvýšení spotřeby viz. kapitola 5.2.

Brambory na výrobu škrobu

Podle odhadu na rok 2025[81] se plocha brambor pro výrobu škrobu v ČR meziročně významně zvýšila o 18,0 % na 6,4 tis. ha. Na výrobu škrobu v ČR bylo zpracováno 210,2 tis. t brambor, tj. o 42,0 % více než v roce 2024. Hektarový výnos se zvýšil o 13,6 % na 35,8 t/ha. Škrobnatost brambor se proti roku 2024 snížila o 0,9 % na 18,4 %. Celková produkce škrobu v roce 2025 ve srovnání s rokem 2024 přes nižší škrobnatost přesto významně vzrostla o 36,5 % na 45,0 tis. t. Výnos škrobu v roce 2025 dosáhl 8,4 t/ha. Pěstitelé realizovali svoji produkci brambor na výrobu škrobu dle ČŠŠ v roce 2025 za 3 000 Kč/t, což bylo o 10,7 % méně než v předchozím roce.

Stav počátečních zásob bramborového škrobu byl v roce 2024/25 byl 4,8 tis. t a na konci roku byly zásoby 5,0 tis. t. Celková nabídka byla 42,3 tis. t, což představuje meziroční navýšení

81 ČŠS, ČBS.

o 14,9 %. Dovoz bramborového škrobu meziročně vzrostl na 8,9 tis. t. Vývoz se snížil na 9,1 tis. t.

Celková poptávka se v roce 2024/25 zvýšila o 15,9 % na 37,1 tis. t. Do následujícího roku 2025/26 přešla zásoba škrobu ve výši 5,0 tis. t.

V roce 2025/26 se předpokládá na základě průběžných dat výrazné snížení dovozu bramborového škrobu o 43,9 % na 5 tis. t a zároveň zvýšení vývozu o 118,6 % na rekordních 20,0 tis. t. Celková nabídka by měla být meziročně o 30,0 % vyšší na úrovni 55,0 tis. t škrobu.

U domácí spotřeby se předpokládá navýšení o 7,1 % na 30,0 tis. t. Celková poptávka by tak vzrostla na 50,0 tis. t (meziročně o 34,8 % více).

8.1.4 Olejniny

Celková světová produkce hlavních druhů olejnin[82] v marketingovém roce 2024/25 dosáhla 685,0 mil. t, což představuje nárůst o 4,2 % oproti sklizni předchozího roku. Předpokládaná produkce v marketingovém roce 2025/26 se očekává ve výši 697,5 mil. t, což by bylo meziročně o 1,8 % více. V marketingovém roce 2024/25 meziročně vzrostla produkce semen podzemnice olejné, sójových bobů, ořechů palmy olejné a bavlníkového semene. Naopak meziroční pokles produkce byl zaznamenán u řepkového a slunečnicového semene a ořechů palmy kokosové. V růstovém trendu z předchozího roku by dle odhadu USDA měly v marketingovém roce 2025/26 pokračovat ořechy palmy olejné, semeno podzemnice olejné a bavlníkové semeno. Proti poklesu v marketingovém roce 2024/25 by se měla produkce ořechů palmy kokosové, řepkového a slunečnicového semene v marketingovém roce 2025/26 dle odhadu naopak zvýšit. Světová produkce sójových bobů by se měla oproti nárůstu v marketingovém roce 2024/25 naopak v marketingovém roce 2025/26 mírně snížit.

Olejniny jsou skupinou plodin koncentrovaných do relativně malého počtu producentských regionů či zemí, z nichž je nejvíce typická monokulturní produkce sójových bobů (Brazílie, Spojené státy americké, Argentina, Čína) a ořechů palmy olejné (Indonésie a Malajsie). Nejvýznamnějšími světovými producenty olejnin byly v marketingovém roce 2024/25 Brazílie s objemem produkce 178,6 mil. t (meziročně o 11,4 % více), Spojené státy americké s produkcí 128,6 mil. t (meziročně o 5,3 % více), Čína s produkcí 67,8 mil. t (meziročně o 1,3 % více), Argentina s produkcí 59,1 mil. t (meziročně o 9,0 % více) a Indie s produkcí 42,2 mil. t (meziročně o 1,9 % více). Dle nejnovějšího odhadu USDA pro marketingový rok 2025/26 bude pořadí největších světových pěstitelů olejnin shodné s předchozím rokem. Dle odhadu je v marketingovém roce 2025/26 očekáván meziroční nárůst produkce v Brazílii a Číně, oproti tomu ve Spojených státech amerických, Argentině a Indii je očekáván její meziroční pokles. K nejvýraznějšímu nárůstu produkce dojde v Brazílii

82 *Hlavní světové olejniny (dle objemu produkce 2024/25): sójové boby, řepkové semeno, slunečnicové semeno, semeno podzemnice olejné, bavlníkové semeno, ořechy palmy olejné a palmy kokosové (USDA III/2026).*

o 5,2 %, dále pak v Číně o 2,9 %. Oproti tomu v Argentině dojde k meziročnímu poklesu o 3,8 %, v Indii o 2,6 % a ve Spojených státech amerických pak o 1,8 %. Řádově největším světovým dovozcem olejnin, a to i přes relativně vysokou vlastní produkci, zůstává v marketingovém roce 2024/25 Čína se 113,5 mil. t (54,9 % světového importu). USDA očekává, že Čína první pozici obhájí i v následujícím marketingovém roce 2025/26. Pozici největšího světového vývozce olejnin zaujímá Brazílie se 103,6 mil. t (48,4 % světového vývozu), následovaná Spojenými státy americkými s objemem vývozu 52,3 mil. t (24,5 %). Dle odhadu USDA budou výše zmíněné státy největšími vývozci olejnin i v marketingovém roce 2025/26.

Světová sklizeň semene řepky olejné byla v marketingovém roce 2024/25 na úrovni 86,0 mil. t a meziročně tedy poklesla o 4,4 %. V zemích EU 27 bylo v marketingovém roce 2024/25 sklizeno 16,8 mil. t (-17,6 %), v Kanadě 19,2 mil. t (-1,2 %), v Číně 15,8 mil. t (na úrovni předchozího roku) a v Indii 11,5 mil. t (-0,7 %). I přes vysokou domácí produkci dovezla nejvíce řepkového semene EU (celkem 8,0 mil. t, 40,3 % světového dovozu), Čína (4,6 mil. t, -16,2 %) a Japonsko (2,1 mil. t, 10,8 %). Ve vývozu řepkového semene je dominantním světovým hráčem Kanada s objemem 9,3 mil. t, tedy 47,2 % z celkového světového vývozu (USDA, III 2026).

Sklizňová plocha hlavních olejnin (řepky, slunečnice a sóji) v EU 27 v roce 2025 činila 12,1 mil. ha, což je o 4,4 % více než v předchozím roce. Produkční plocha řepky, nejdůležitější olejniny v EU, se meziročně zvýšila o 8,3 % a činila 6,1 mil. ha (46,7 % z celkové sklizňové plochy olejnin). Při meziročně vyšším průměrném výnosu 3,36 t/ha (nárůst o 10,2 %) byla dosažená produkce řepkového semene meziročně vyšší (o 19,3 %) na úrovni 20,5 mil. t. Objem produkce slunečnicového semene je výrazně nižší než u řepky olejné a v roce 2025 činil 8,6 mil. t, což je o 1,5 % více než v předchozím roce. Hlavními producenty slunečnicového semene v roce 2025 dále zůstávají Rumunsko (1,9 mil. t), Maďarsko (1,7 mil. t), Bulharsko (1,5 mil. t) a Francie (1,4 mil. t). Produkce sójových bobů meziročně poklesla o 2,5 % na 3,0 mil. t (COCERAL, III 2026).

Olejniny jsou po obilninách druhou nejrozšířenější zemědělskou plodinou. Jsou pěstovány zejména pro svůj vysoký obsah rostlinných olejů, jsou plnohodnotným krmivem a nalézají uplatnění i v dalších odvětvích. Sklizňová plocha olejnin v ČR v marketingovém roce 2025/26 byla zhruba na úrovni předchozího roku a celkem činila 439,6 tis. ha (nárůst o 0,3 %). Sklizňová plocha olejnin dle údajů ČSÚ tvoří 17,6 % z celkové plochy orné půdy. Tradičně nejvyšší podíl na sklizňových plochách olejnin v ČR měla řepka (76,4 %), a to především ozimá (76,3 %), značně menší podíl pak mák (8,6 %), sója (7,8 %), slunečnice (4,7 %), hořčice (2,0 %) a len (0,2 %). K výraznému navýšení plochy, oproti roku předešlému, došlo u slunečnice (+25,9 %), u sóji (+20,5 %) a dále pak u máku (+3,7 %). Naopak k meziročnímu poklesu došlo u řepky jarní (-30,2 %), hořčice na semeno (-23,6 %), lnu olejného (-7,6 %) a řepky ozimé (- 2,2 %). Další pěstované olejniny, mezi které patří lnička a sezam, lze považovat za minoritní

plodiny. Průměrný hektarový výnos olejnin meziročně vzrostl na 2,73 t/ha (+9,0 %) a jejich celková produkce proti sklizni marketingového roku 2024/25 vzrostla o 9,3 % na 1 198,9 tis. t. Nejdůležitějšími vývozními komoditami ČR z této skupiny komodit jsou řepkové, hořčičné a makové semeno.

Řepka olejná je po pšenici ozimé druhou nejpěstovanější zemědělskou plodinou v ČR. Řepka je využívána především v potravinářství, kde je zpracovávána na jedlé oleje. Řepkový olej, který je díky skladbě mastných kyselin a vyššímu procentu omega-3 považován za jeden z nejkvalitnějších olejů, je však mezi českými spotřebiteli stále nedoceněn. Řepkové semeno je také důležitou surovinou pro výrobu krmiv a uplatňuje se i při výrobě biopaliv. Členské státy EU mají v odvětví dopravy do roku 2030 povinnost zajistit buď podíl OZE ve výši min. 29 %, nebo snížení emisí skleníkových plynů o 14,5 %. Ačkoliv byla v ČR od 1. 7. 2022 zrušena povinnost přimíchávání biopaliv do pohonných hmot, je to nadále jedním z nejvýhodnějších řešení k dosažení povinného snížení emisí skleníkových plynů z dopravy. Členské země EU se od března r. 2026 zavázaly snížit do roku 2040 emise skleníkových plynů o 90 % ve srovnání s rokem 1990. Komise dále připravuje konkrétní revizi politik, která povede ke splnění tohoto cíle.

Řepka olejná se v marketingovém roce 2025/26 sklidila v ČR z menší produkční plochy než v předchozím roce, a to 335,9 tis. ha (pokles o 2,2 %). Řepka ozimá zaujímala 99,9 % plochy řepky olejné, zbývající část tvořila řepka jarní. Objem produkce řepky ve srovnání s předchozím rokem vzrostl o 7,9 % na 1 021,7 tis. t při meziročně o 10,1 % vyšším průměrném výnosu 3,04 t/ha. Podíl řepkového semene na celkové produkci olejnin v ČR činil 85,2 %. V produkci řepky nebyla ČR v posledních třech letech soběstačná. V marketingovém roce 2025/26 míra soběstačnosti meziročně poklesla o 6,3 p.b. na 73,0 %. Podstatná část vývozu a dovozu řepkového semene je uskutečňována v rámci zemí EU. V marketingovém roce 2025/26 je na zahraniční trhy, zejména do EU, odhad vývozu na úrovni 150,0 tis. t a dovozu na úrovni 550,0 tis. t. Vývoz z ČR směřoval primárně do Německa a Polska. Nejvýznamnějším dovozcem do ČR byla Ukrajina, dále pak Rumunsko, Polsko a Slovensko. Průměrné náklady na jednotku produkce řepky olejné se meziročně zvýšily o 2,0 %. Míra nákladové rentability řepky olejné se zlepšila o 13,9 p. b. na -16,3 %, míra souhrnné rentability pak o 13,1 p. b. na hodnotu -4,5 %.

T8.1/07 - Bilance výroby a spotřeby řepky olejné a její ekonomika

Ukazatel	MJ	2021/22	2022/23	2023/24	2024/25	2025/26[1)]	Meziroční index
Produkční plocha	tis.ha	342,3	344,0	379,9	343,4	335,9	97,8
Hektarový výnos	t/ha	2,99	3,39	3,45	2,76	3,04	110,1
Produkce	tis. t	1 024,9	1 166,4	1 309,5	946,9	1 021,7	107,9
Bilance							
Počáteční zásoba	tis. t	102,9	4,2	123,9	217,7	123,3	56,6
Dovoz	tis. t	276,3	330,8	491,6	394,2	550,0	139,5
Celková nabídka	tis. t	1 404,1	1 501,4	1 925,0	1 558,8	1 695,0	108,7
Domácí spotřeba[2)]	tis. t	945,0	1 118,0	1 330,0	1 194,3	1 400,0	117,2
z toho - FAME[3)]	tis. t	361,1	294,5	395,5	385,8	420,0	108,9
Vývoz	tis. t	454,9	259,5	377,3	241,2	150,0	62,2
Celková poptávka	tis. t	1 399,9	1377.5	1 707,3	1 435,5	1 550,0	108,0
Konečná zásoba	tis. t	4,2	123,9	217,7	123,3	145,0	117,6
Soběstačnost[4)]	%	108,5	104,3	98,5	79,3	73,0	-6,3
Ekonomika řepky (náklady, výnosy a realizační ceny z Výběrového šetření ÚZEI)							
Náklady - celkem[5)]	Kč/ha	36 466	47 355	50 291	46 357	47 263	102,0
Hektarový výnos řepky	t/ha	3,10	3,51	3,57	2,91	3,04	104,5
Náklady jednotkové	Kč/t	11 767	13 475	14 094	15 923	15 536	97,6
Realizační cena řepky	Kč/t	11 512	16 041	11 695	11 126	13 007	116,9
Podpory celkem - SAPS (základní platba + greening); PVP; LFA; zelená nafta, pojištění	Kč/ha	6 635	6 469	5 687	5 810	5 587	96,2
Podpory jednotkové	Kč/t	2 141	1 841	1 594	1 996	1 837	92,0
Nákladová rentabilita[4)]	%	-2,2	19,0	-17,0	-30,1	-16,3	13,9
Souhrnná rentabilita[4)]	%	16,0	32,7	-5,7	-17,6	-4,5	13,1

1) Odhad, s výjimkou údajů o sklizni.
2) Kvalifikovaný odhad MZe.
3) Sdružení výrobců bionafty a CARC.
4) Meziroční index u soběstačnosti, nákladové a souhrnné rentability je vyjádřen v p. b. (tj. rozdílem %).
5) Náklady vč. vratky zelené nafty a po odpočtu vedlejšího výrobku, rok 2024 odhad.
Pramen: ČSÚ - Definitivní údaje o sklizni zemědělských plodin, MPO, Statistika zahraničního obchodu;
Sdružení pro výrobu bionafty, CARC
Zpracoval: A. Vorličková (ÚZEI), A. Heřmanská (MZe)

Ceny rostlinných komodit se v ČR zpravidla odvíjí od vývoje cen na evropském, příp. světovém trhu. Průměrná cena zemědělských výrobců řepkového semene v první čtvrtině roku 2025 rostla. Od dubna pak CZV řepkového semene převážně klesala, přičemž nejnižší hodnoty dosáhla v listopadu, a to 12 010 Kč/t, nejvyšší pak naopak v květnu, a to 13 961 Kč/t. Průměrná CZV za rok 2025 pak byla s hodnotou 13 007 Kč/t o 16 % meziročně vyšší.

Vedle řepky olejné jsou nejvýznamnějšími olejninami v ČR slunečnice roční, mák setý, hořčice setá a sója luštinatá, v zanedbatelném objemu pak len setý olejný.

Sója luštinatá je oblíbená díky své schopnosti vázat vzdušný dusík v půdě. Sójový olej je druhým nejpoužívanějším olejem na světě. Sójové boby, ale i pokrutiny z jejich lisování, mají své využití v krmivářství. Výměra sóji v marketingovém roce 2025/26 meziročně vzrostla, a to o 20,5 % na 34,1 tis. ha a byla tedy třetí nejpěstovanější olejninou v ČR. V marketingovém roce 2025/26 bylo sklizeno 80,1 tis. t sójových bobů (meziročně o 8,7 % více). Průměrný výnos meziročně poklesl na 2,35 t/ha (-9,8 %). Vysoká produkce se díky velkému potenciálu sóji dá očekávat i do budoucna. Mezi hlavní země podílející se na dovozu sóji do ČR patří Německo, Ukrajina a Slovensko. V roce 2025 celkový dovoz sójových bobů do ČR dosáhne úrovně 29,5 tis. t, meziročně o 16,9 % méně. K meziročnímu snížení (-12,1 %) došlo i u vývozu sójových bobů z ČR, a to na 37,0 tis. t. Sójové boby jsou vyváženy převážně do Německa, na

Slovensko a do Itálie. Průměrná roční CZV sóji na zrno byla v roce 2025 meziročně o 0,9 % nižší, a to 10 790 Kč/t.

Slunečnice byla dříve tradičně druhou nejpěstovanější olejninou v ČR, v marketingovém roce 2025/26 však byla, stejně jako v předchozích letech, až na čtvrtém místě. Slunečnicový olej je čtvrtým nejpoužívanějším olejem na světě. Slunečnice v marketingovém roce 2025/26 zaznamenala v ČR nárůst plochy o 25,9 % na 20,7 tis. ha. Produkce slunečnicového semene byla 59,0 tis. t (meziroční nárůst o 43,5 %) při průměrném výnosu 2,85 t/ha (meziroční nárůst o 14,0 %). Slunečnicové semeno se do ČR z větší části dováží, v roce 2025 bylo dovezeno 220,0 tis. t slunečnicového semene především ze Slovenska, Maďarska a Rakouska. Vývoz slunečnicového semene je v roce 2025 na úrovni 25,0 tis. t, přičemž největší část vývozu z ČR směřuje do Německa, Rakouska, Nizozemska a Polska. Průměrná roční CZV slunečnicového semene meziročně vzrostla o 16,7 % na 11 227 Kč/t.

Mák je velmi specifická plodina ze skupiny olejnin pěstovaných v ČR. Naše země patří dlouhodobě mezi hlavní světové pěstitele máku pro potravinářské využití. Potravinářská kvalita českého máku je na velmi vysoké úrovni oproti dováženému technickému máku se sníženou kvalitou. Pro potravinářské účely se v ČR využívá semeno olejného typu máku setého, a to pouze z odrůd, které obsahují nejvýše 0,8 % morfinových alkaloidů v sušině makoviny, přičemž maximální limit nesmí překročit 20 $mg.kg^{-1}$ semene. Čeští pěstitelé a producenti máku a makových produktů mohou využít známku chráněného zeměpisného označení „Český modrý mák“ a registrace makových výrobků pod Českou cechovní normu. V marketingovém roce 2025/26 byl mák druhou nejpěstovanější olejninou v ČR. Sklizňová plocha máku v marketingovém roce 2025/26 oproti předchozí sezóně vzrostla (+3,7 %) a dosáhla úrovně 38,0 tis. ha. Při meziročně o 3,5 % vyšším průměrném výnosu 0,77 t/ha se objem produkce makového semene meziročně zvýšil na 29,3 tis. t (o 7,4 %). CZV makového semene v roce 2025 dosáhla v průměru 48 931 Kč/t a meziročně poklesla o 13,7 %. V posledních letech je většina produkce máku v ČR vyvážena, přičemž jeho vývoz výrazně převyšuje jeho dovoz. V roce 2025 dovoz máku na úrovni 3,5 tis. t směřuje především ze Slovenska a Maďarska. Vývoz máku v roce 2025 na úrovni 24,0 tis. t je směřován do Ruska, Polska, Rakouska, na Slovensko a do Německa.

Hořčice je v ČR pěstována převážně pro potravinářské využití. Produkce hořčičného semene v ČR v marketingovém roce 2025/26 při meziročním výrazném poklesu sklizňových ploch z 11,6 tis. ha na 8,9 tis. ha vzrostla na 6,7 tis. t (o 5,0 %), a to při průměrném výnosu na úrovni 0,75 t/ha (meziročně o 37,4 % vyšším). Průměrná roční CZV hořčičného semene v roce 2025 činila 17 086 Kč/t, což je meziročně o 16,3 % méně. Dovoz hořčičného semene do ČR se v roce 2025 meziročně zvýšil o 22,2 % na 5,5 tis. t. Hlavními dovozními státy jsou Rusko, Kazachstán a Ukrajina. Vývoz hořčice se meziročně zvýšil, a to o 15,5 % na 6,7 tis. t. Cílovým státem vývozu je Německo.

Pěstební plocha lnu olejného v ČR dlouhodobě nepřevyšuje 2 tis. ha. Produkce lněného semene v ČR v marketingovém roce 2025/26 dosáhla 1,4 tis. t ze sklizňové plochy 1,0 tis. ha. To představuje produkci zhruba na úrovni předchozího roku (+0,9 %) při meziročně vyšším hektarovém výnosu 1,42 t/ha. Jedná se o třetí nejnižší sklizeň od roku 2009. Průměrná roční CZV lněného semene se za rok 2025 není dostupná. Dovoz lněného semene do ČR je v roce 2025 meziročně vyšší na úrovni 14,0 tis. t (+12,9 %). Lněné semeno je v roce 2025 dovezeno z Kazachstánu, Polska a Ukrajiny. Vývoz lněného semene z ČR je v témže roce meziročně mírně vyšší (8,0 tis. t). Nejvíce lnu se vyváží do Německa, Rakouska a Polska.

8.1.5 Chmel

Česká republika patří mezi největší producenty jemného aromatického chmele na světě. Přes 80 % chmele je každoročně vyváženo, český chmel také tvoří kvalitativní základ českých i světových piv.

V roce 2025 došlo ve světě dle předběžných výsledků Mezinárodního sdružení pěstitelů chmele (IHGC) k mírnému poklesu plochy o 2 777 ha (4,97 %), celková výměra chmelnic tak dosáhla 53 046 ha. Ke snížení došlo v USA a Německu. Největší nárůst plochy byl zaznamenán v Číně a Rusku. Výměra chmele v roce 2025 v České republice tvořila 4 812 ha, což představuje 9,1 % světové plochy a byla na třetím místě mezi světovými pěstiteli chmele po Německu a USA. Na čtvrtém místě byla Čína.

Celosvětová produkce dosáhla v roce 2025 podle předběžných výsledků Mezinárodního sdružení pěstitelů chmele (IHGC) 108 319 t chmele. Meziročně produkce poklesla o 5 520 t. Průměrný světový výnos činil 2,05 t/ha.

V roce 2025 dle předběžných výsledků sklizně v jednotlivých státech bylo vyrobeno 11 854 t alfa hořkých kyselin. Produkce alfa hořkých kyselin již poněkolikáté v řadě převyšuje množství, které je v současnosti trh schopen absorbovat.

Sklizeň v ČR byla v roce 2025 vyšší než v minulém roce, s celkovou produkcí chmele 6 909 t a průměrným výnosem 1,44 t/ha. Ve srovnání s předchozím rokem došlo ke zvýšení produkce chmele o 415 t (o 6,39 %). Proti předcházejícímu roku došlo k mírnému poklesu sklizňové plochy chmelnic v ČR. K datu 20. 8. 2025 evidoval ÚKZÚZ pěstitelskou plochu chmelnic 4 812 ha (o 0,68 % méně než v loňském roce). Majoritní odrůdou stále zůstává Žatecký poloraný červeňák (ŽPČ). V roce 2025 jím bylo osázeno 82,1 % celkové pěstitelské plochy v ČR (u této odrůdy došlo v roce 2025 k poklesu osázené plochy oproti předchozímu roku). Z hybridních odrůd chmele zaujímá největší výměru Sládek (462 ha), dále pak Premiant (188 ha), Agnus (72 ha), Saaz Special (40 ha), Saaz Late (32 ha) a Kazbek (18 ha). V roce 2025 ÚKZÚZ evidoval v ČR celkem 122 pěstitelů chmele (o 2 více než v roce 2024).

Věková struktura porostů chmele je jedním z významných faktorů ovlivňující výnosovou stabilitu a kvalitu chmele. Optimální doba obměny porostů je 10–12 let, oproti loňskému roku se optimální věková struktura porostů chmele mírně zlepšila. V optimálním věku (ve stáří 5 až

14 let) se nacházelo 50,2 % plochy chmele. Porosty starší 15 let činily 29,83 % z celkové plochy chmele (29,3 % v roce 2024). Dalším významným faktorem je stáří konstrukce. Celkem v ČR bylo 69,9 % konstrukcí chmele evidováno jako starších 20 let (ve skutečnosti toto číslo může být nižší, vzhledem k tomu, že není přihlédnuto na možné celkové opravy chmelových konstrukcí).

Chmel zůstává jednou z nemnoha položek agrárního zahraničního obchodu, u nichž má ČR dlouhodobě kladné saldo. V roce 2025 dle Statistiky zahraničního obchodu bylo vyvezeno celkem 4 692,5 t chmele (o 8,2 % více než v roce 2024). Přes 75 % dodávek z roku 2025 bylo vyvezeno mimo EU. Mezi významné odběratele českého chmele v roce 2025 patřila Čína (1 834,4 t), Japonsko (840,2 t), Německo (732,6 t) a Rusko (364,8 t). Podle údajů ČSÚ činila průměrná CZV sušeného chmele ze sklizně 297 115 Kč/t, meziročně o 9,9 % více.

Obecně se sektor chmele musí potýkat s mírným poklesem produkčních ploch, nedostatkem pracovní síly především při jarních pracích, které se provádějí pouze ručně, nedostatkem kvalifikované pracovní síly, negativním vlivem klimatických změn (dlouhým obdobím sucha s vysokými teplotami a prudkými intenzivními srážkami), enormním nárůstem cen energií a pohonných hmot a restrikcemi v používání pesticidů.

8.1.6 Ovoce

Produkce jablek dosáhla za rok 2025 v EU přibližně 10,9 mil. t, což je oproti předchozímu roku sklizeň vyšší o 0,7 mil. t. Nejvíce jablek bylo v roce 2025 sklizeno opět v Polsku (3,7 mil. t), v Itálii (2,2 mil. t), ve Francii (1,5 mil. t) a v Německu (1,1 mil. t).

Celková produkce ovoce včetně jahod v ČR (včetně dopočtu domácností) v roce 2024 podle údajů ČSÚ dosáhla 165,3 tis. t a byla v porovnání se sklizní ovoce v roce 2023 o 42,0 % nižší. Produkce v roce 2025 naopak vzrostla u všech pozorovaných kategorií celkové sklizně ovoce (celkový nárůst o 100,9 % oproti roku 2024). Nejvýznamnější nárůsty byly zaznamenány u jabloní (o 136,7 % na 220 tis. t). Produkce hrušek se zvýšila o 54,6 % na 18,8 tis. t, broskví o 7,0 % na 5,2 tis. t, meruněk o 62,2 % na 9,7 tis. t, švestek a slív o 78,3 % na 40 tis. t, višní o 130,3 % na 9,3 tis. t, třešní o 46,4 % na 8,5 tis. t, vlašských ořechů o 8,2 % na 4,3 tis. t, rybízu o 30,2 % na 9,0 tis. t a jahod o 16,3 % na 6,0 tis. t.

Zatímco plochy plodných produkčních sadů se rok od roku snižují, hektarový výnos a soběstačnost fluktuují v závislosti na podmínkách počasí. Objem produkce ovoce z produkčních sadů pomalu klesá. Pokles je mírnější, než je úbytek ploch sadů. Udržení úrovně produkce ukazuje na intenzifikaci. Předchozí rok (2024) zaznamenal významný pokles produkce jako důsledek nepříznivých meteorologických podmínek (nejnižší sklizeň ovoce za posledních 100 let).

Sklizeň ovoce v produkčních sadech v roce 2025 se proti předchozí úrodě zvýšila (o 204,3 %) na 146,2 tis. t; v porovnání s pětiletým průměrem se jednalo o sklizeň

nadprůměrnou. Rok 2025 se vyznačoval převážně stabilním únorem s výraznějším poklesem teplot až na jeho konci. Přízemní mrazíky od dubna do května zasáhly celé území, avšak bez plošných škod. Vegetace nastupovala pozvolněji než v předchozím roce. Letní i podzimní teploty byly převážně normální. V nejsušších oblastech se deficit půdní vláhy projevil zmenšením plodů, zejména u třešní, višní a místy i u jabloní. Jabloň patří k nejodolnějším druhům vůči jarním mrazům, přesto byla úroda v roce 2025 výrazně zasažena. Díky silné květní násadě však mrazy nezpůsobily výpadek produkce a celková úroda byla nadprůměrná.

Z hlediska stáří produkčních sadů je v poklesu plodnosti 41,4 % ovocných sadů a 45,6 % sadů je v plné plodnosti. Na počátku plodnosti je 8,1 % produkčních sadů a 4,9 % tvoří mladé neplodné sady. Nejhorší věková struktura přetrvává u broskvoní (56,0 % v poklesu plodnosti), velmi špatná je stále u jabloní (48,2 % sadů v poklesu plodnosti), hrušní (55,6 % sadů v poklesu plodnosti) a u rybízů (v průměru 78,2 % výsadeb v poklesu plodnosti). Za perspektivní ovocné druhy jsou považovány slivoně a švestky, třešně, višně, meruňky a angrešt. Za významný faktor pro nedostatečnou obnovu je často uváděn růst investičních nákladů na pořízení nových výsadeb.

V roce 2024 podle Registru sadů ÚKZÚZ bylo registrováno v ekologickém režimu celkem 2,8 tis. ha sadů, z toho 1,7 tis. ha produkčních ovocných sadů a 1,1 tis. ha ovocných sadů ostatních.

Ve Svazu pro integrované systémy pěstování ovoce (SISPO) bylo k 1. 8. 2025 zaregistrováno 324 členů s celkovou výměrou ovocných sadů a školek více než 7,99 tis. ha. Největší výměru ovocných sadů s nárokem na udělení známky SISPO zaujímají jabloně (3,5 tis. ha), následují slivoně (0,9 tis. ha) a višně (0,9 tis. ha).

O nákupu čerstvého ovoce ke zpracování jsou k dispozici údaje za rok 2025, kdy bylo nakoupeno ke zpracování celkem 43,5 tis. t ovoce, tj. o 29,9 % více než v roce předchozím. Čerstvého ovoce pro zpracování z tuzemska bylo nakoupeno meziročně o 63,2 % více, v celkovém objemu 18,6 tis. t. Největší podíl ovoce ke zpracovatelským účelům tvořila tuzemská průmyslová jablka, jejichž nákup byl meziročně vyšší o 75,0 % v objemu 16,8 tis. t. Nákup čerstvého ovoce ze zahraničí se proti předchozímu roku snížil, a to o 35,2 % na 5,9 tis. t. Ovoce zmrazené, sušené či jinak upravené nakoupené pro další zpracování v celkové výši 19,0 tis. t pocházelo z 83,9 % ze zahraničí.

V ČR bylo v roce 2025 k dispozici celkem 93,4 tis. t skladovacích kapacit pro ovoce, z toho 59,7 % s ULO technologií. Pro sezónu 2024/2025 bylo naskladněno 22 tis. t jablek, což je meziroční pokles o 53,0 %. Skladovací kapacity tak byly využity z 23,5 %.

Dovoz čerstvého a sušeného ovoce do ČR v roce 2025 meziročně mírně klesl o 1,4 % na 658,8 tis. t, hodnota dovezeného zboží se však zvýšila o 11,4 % na 28,0 mld. Kč. Ovoce mírného pásma včetně ořechů vlašských bylo do ČR dovezeno 152,6 tis. t (meziročně pokles

o 7,1 %) a na celkovém importu ovoce se podílelo ze 23,2 %. Import jablek konzumních v roce 2025 činil 86,2 tis. t, tj. meziroční pokles o 10,5 %, import jablek moštových se naproti tomu zvýšil o více než 29 % na 9,1 tis. t. Meziroční pokles byl zaznamenán u višní (o 93,7 % na 35,7 t), dále u třešní (o 36,3 % na 559,8 t), meruněk (o 24,4 % na 7 064,1 t), švestek (o 47,1 % na 6 994,7 t) a hrušek (o 3,7 % na 11 896,4 t). Naproti tomu k nárůstu došlo u dovozu malin (o 0,4 % na 2 182,4 t), jahod (o 14,5 % na 12 804,0 t) a borůvek (o 61,1 % na 4 745,0 t). Největší objemy konzumních jablek v roce 2025 byly do ČR dovezeny z Polska (38,6 tis. t), z Itálie (21,9 tis. t), Slovenska (9,2 tis. t) a Maďarska (8,5 tis. t).

Dodávky ovoce ze zemí EU ve srovnání s předchozím rokem klesly o 4,3 % na 357,3 tis. t a na celkovém objemu dovezeného čerstvého a sušeného ovoce do ČR se tak podílely 54,2 %. Nejvíce se v tomto roce do ČR dovážely tradičně banány, dále pak jablka, pomeranče, citróny, stolní hrozny a mandarinky. Mezi největší dodavatele patřily Španělsko (97,3 tis. t, tj. meziroční pokles o téměř 14 %), Polsko (50,3 tis. t, což je meziroční pokles o 6,7 %) a Itálie (47,3 tis. t, tj. meziročně o 6,8 % více).

Vývoz čerstvého a sušeného ovoce včetně reexportu se v roce 2025 meziročně zvýšil o téměř 24 % na 126,1 tis. t o celkové hodnotě 5,8 mld. Kč. Vývoz ovoce mírného pásma včetně vlašských ořechů v roce 2025 dosáhl objemu 59,3 tis. t v hodnotě 2,7 mld. Kč (tj. meziroční nárůst o 129,8 %).

Celkový vývoz jablek meziročně vzrostl o 127,4 % na 37,3 tis. t v hodnotě 259,6 mil. Kč, z toho 33,7 tis. t byla jablka moštová, která mířila především do Rakouska a Německa.

Nejvýraznější nárůst nastal především u vývozu jablek, višní a rybízu. Ovoce směřovalo téměř výhradně na trhy zemí EU (125,3 tis. t), nejvíce na Slovensko (65,1 tis. t), dále rovněž do Rakouska (34,6 tis. t), do Německa (9,2 tis. t), Polska (7,1 tis. t) a Rumunska (2,7 tis. t).

Celková bilance zahraničního obchodu ČR s čerstvým a sušeným ovocem je stále vysoce pasivní a od roku 1996 se udržovala s malými ročními výkyvy na přibližně stejné úrovni. V posledních letech má však záporné saldo rostoucí trend. Negativní saldo zahraničního obchodu se z -566,3 tis. t a -20,2 mld. Kč změnilo na -532,8 tis. t a -22,2 mld. Kč.

T8.1/08 - Bilance výroby a spotřeby čerstvého ovoce mírného pásma včetně bobulovin a ořechů vlašských[1)]

Ukazatel	MJ	2021	2022	2023	2024	2025	Meziroční index
Plocha plodných produkčních sadů	tis. ha	12,2	11,4	10,6	10,4	9,8	94,2
Hektarový výnos (produkční sady)	t/ha	10,94	14,43	11,50	4,80	15,08	314,2
Domácí výroba[3)]	tis. t	319,3	343,3	285,0	165,3	332,1	200,9
z toho - produkční sady[4)]	tis. t	136,8	165,0	121,9	48,1	146,2	304,0
Dovoz[5)]	tis. t	146,5	135,6	116,7	164,3	152,6	92,9
Celková nabídka	tis. t	465,8	478,9	401,7	329,6	484,7	147,0
Čerstvá spotřeba + samozásobení[2)]	tis. t	391,9	385,3	327,4	270,3	381,9	141,3
Nákup ke zpracování[5)]	tis. t	31,3	29,9	29,6	33,5	43,5	129,9
Vývoz včetně reexportu[5)]	tis. t	48,6	63,7	44,7	25,8	59,3	229,8
Celková poptávka včetně ztrát	tis. t	471,8	478,9	401,7	329,6	484,7	147,0
Soběstačnost[6), 7)]	%	76,5	82,7	79,8	54,4	78,1	23,7

1) Marketingový rok u většiny čerstvého ovoce mírného pásma je totožný s kalendářním rokem.
2) Včetně ztrát.
3) Podle ČSÚ.
4) Podle ÚKZÚZ.
5) Pro rok 2025 předběžný údaj.
6) Soběstačnost je počítána bez nákupu ke zpracování, protože v dovozu a vývozu nejsou započteny výrobky z ovoce.
7) Meziroční index u soběstačnosti je vyjádřen v p. b., tj. rozdílem %.
Pramen: ČSÚ - Definitivní údaje o sklizni zemědělských plodin, Celní statistika MZe (s dopočty); MZe; OU ČR; ÚKZÚZ
Zpracoval: J. Komínek (ÚZEI), I. Buchtová (MZe), V. Němcová (Mze), M. Ludvík (OU ČR)

T8.1/09 - Bilance výroby a spotřeby konzumních jablek v produkčních sadech[1)]

Ukazatel	MJ	2021/22	2022/23	2023/24	2024/25	2025/26	Meziroční index
Plocha plodných produkčních sadů[2)]	tis. ha	6,2	5,7	5,1	4,7	4,5	95,7
Hektarový výnos (produkční sady)[3)]	t/ha	17,8	24,3	19,7	7,7	26,0	337,7
Produkce[3) 5)]	tis. t	57,0	70	60	25,0	60,0	240,0
Dovoz[5)]	tis. t	65,8	54,4	74,2	107,3	75,0	69,9
Celková nabídka	tis. t	122,8	124,4	134,2	132,3	135,0	102,0
Čerstvá spotřeba + samozásobení[4)]	tis. t	114,6	118,5	127,9	129,5	129,0	99,6
Vývoz[5)]	tis. t	8,2	5,9	6,3	2,8	6,0	214,3
Celková poptávka včetně ztrát	tis. t	122,8	124,4	134,2	129,5	135,0	104,2
Soběstačnost[6)]	%	49,7	59,1	46,9	19,3	46,5	27,2

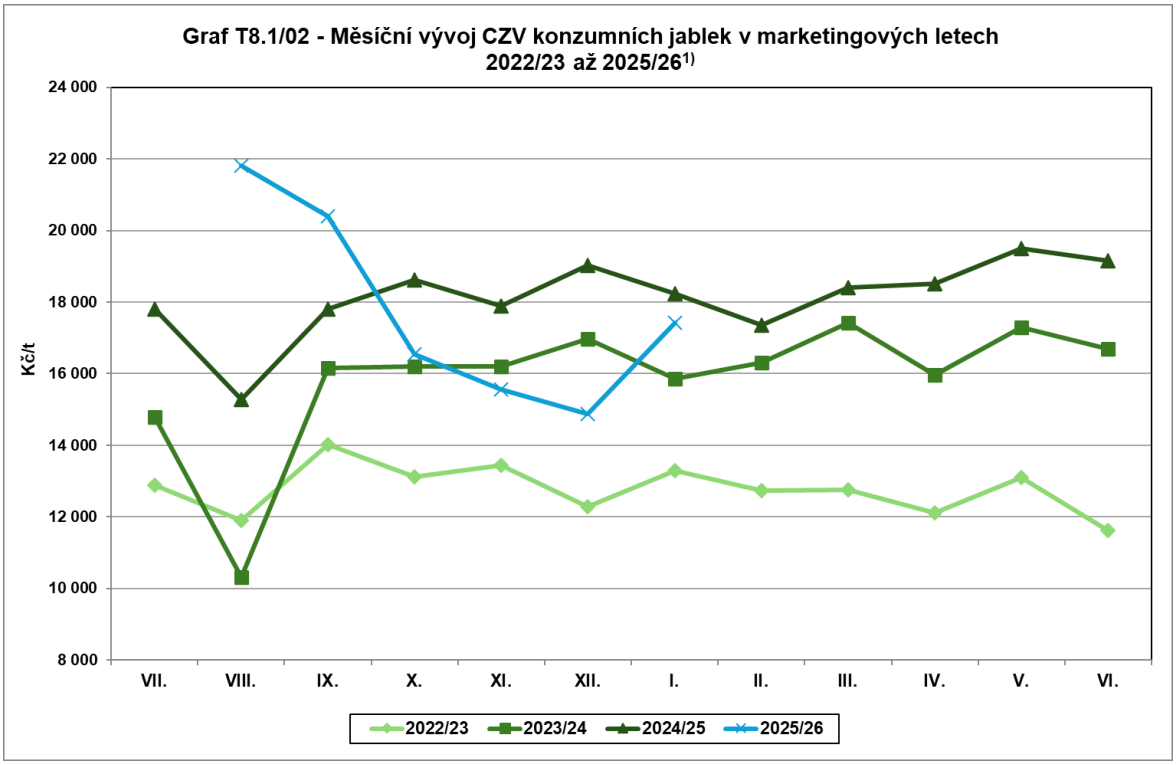
1) Marketingový rok u jablek začíná 1. 7. běžného roku a končí 30. 6. následujícího roku.
2) Podle ÚKZÚZ.
3) Podle OU ČR.
4) Včetně ztrát.
5) Pro marketingový rok 2024/25 předběžný údaj.
6) Meziroční index je vyjádřen v p. b., tj. rozdílem %.
Pramen: Celní statistika MZe (s dopočty); MZe; ÚKZÚZ; OU ČR
Zpracoval: J. Komínek (ÚZEI), I. Buchtová (MZe), V. Němcová (MZe), M. Ludvík (OU ČR)

Spotřeba ovoce včetně jižního, vyjádřená v hodnotě ovoce čerstvého (včetně výrobků z ovoce), se v roce 2024 meziročně mírně snížila o 0,8 kg na 84,4 kg/obyv./rok. Podle odhadu MZe a ÚZEI by však v roce 2025 mělo dojít k opětovnému růstu spotřeby čerstvého ovoce, a to na 86,0 kg/obyv./rok.

Index CZV ovoce 2025/24 dosáhl hodnoty 103,8. Celkově tedy ceny mírně rostly. Nárůst cen byl zaznamenán zejména u višní (o 71,4 % na 32 666 Kč/t), hrušek (o 13,1 % na 21 878 Kč/t) a broskví (o 45,0 % na 37 687 Kč/t). Pokles cen nastal u třešní (o 19,2 % na 74 361 Kč/t), jablek konzumních (o 1,5 % na 17 424 Kč/t) a švestek (o 8,2 % na 16 730 Kč/t).

V roce 2025 vzrostl index spotřebitelských cen u jablek konzumních o 16,1 p. b., zatímco u stolních hroznů došlo k poklesu o 13,8 p. b. Průměrná spotřebitelská cena jablek

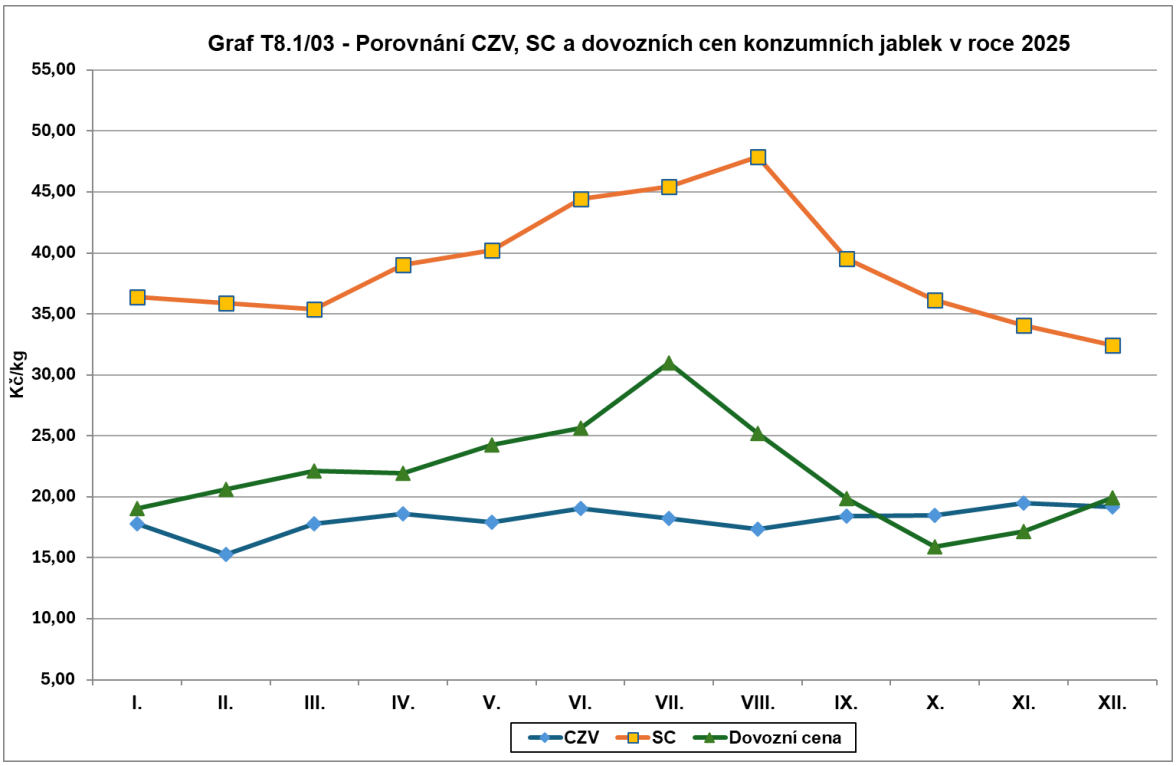
tak meziročně vzrostla o 4,19 Kč na 38,90 Kč/kg. Naopak průměrná cena stolních hroznů se snížila o 2,84 Kč a činí 102,93 Kč/kg.

1) Marketingový rok u jablek začíná 1. 7. běžného roku a končí 30. 6. následujícího roku.

Pramen: ČSÚ

Zpracoval: J. Komínek (ÚZEI)

Pramen: ČSÚ

Zpracoval: J. Komínek (ÚZEI)

K 20. 11. 2025 bylo v ČR 14 uznaných organizací producentů ovoce a zeleniny, z toho dvě nadnárodní organizace (Družstvo BRAMKO CZ a Dobré družstvo).

V roce 2025 přijal SZIF celkem 21 žádostí o změnu operačního programu, dále 16 oznámení o změně a 8 žádostí o schválení nového operačního programu. Za rok 2025 vyplatil SZIF z prostředků EU sumu 231 mil. Kč. Výměra pozemků určená pro produkci uznaných produktů činila za rok 2025 celkem 9 853,1 ha (z toho 3 478,2 ha ovoce).

V roce 2023 došlo ke změnám souvisejícím se zavedením Strategického plánu SZP. Od roku 2024 tak ovocnáři mohli čerpat podpory ze zdrojů EU v sekci přímých plateb, a to jak oddělených od produkce, např. základní podpora příjmu pro udržitelnost (BISS) a její doplňková verze (DRP/CRISS), platba pro malé zemědělce, podpora mladých zemědělců nebo celofiremní ekoplatba (základní a prémiová), tak vázaných na produkci (CIS) s vysokou a velmi vysokou pracností. Dále mohli pěstitelé ovoce využít sekci sektorových intervencí (dříve SOT) v rámci Organizací producentů ovoce a zeleniny. V rámci sekce Rozvoj venkova (dříve PRV) mohli ovocnáři čerpat podporu na neprojektová opatření (např. Agroenvironmentálně-klimatická opatření nebo Ekologické zemědělství) a na projektové intervence, např. Investice do zemědělských podniků (33.73), Investice do zpracování zemědělských produktů (34.73) nebo Inovace při zpracování zemědělských produktů (51.77). Poslední kolo příjmu žádostí o dotaci pro uvedené intervence proběhlo v rámci 6. kola příjmu, a to v termínu 14. 10.–4. 11. 2025. Z národních zdrojů pak mohli čerpat podpory v rámci dotačních programů[83] např. 1. I „Podpora vybudování kapkové závlahy v ovocných sadech, chmelnicích, vinicích a ve školkách“ (podáno 37 žádostí), dále 1.R „Podpora restrukturalizace ovocných sadů“ (podáno 36 žádostí) nebo 1. V „Podpora restrukturalizace ovocných sadů v režimu ekologického zemědělství“ (podáno 11 žádostí).

Projekt „Ovoce, zelenina a mléko do škol“ je administrován v souladu s nařízením EP a Rady (EU) č. 1308/2013, nařízením Komise v přenesené pravomoci (EU) 2017/39, prováděcím nařízením Komise (EU) 2017/40 a nařízením vlády č. 74/2017 Sb., o stanovení některých podmínek pro poskytování podpory na dodávky ovoce, zeleniny, mléka a výrobků z nich do škol, a o změně některých souvisejících nařízení vlády, ve znění pozdějších předpisů. Záměrem projektu je trvale přispět ke zvýšení spotřeby ovoce a zeleniny a vytvoření správných stravovacích návyků u dětí. Od školního roku 2017/18 došlo na úrovni EU k reformě dvou projektů Ovoce a zelenina do škol a Mléko do škol, které byly spojeny pod jeden společný právní a finanční rámec Školní projekt (Ovoce, zelenina a mléko do škol). Ačkoliv došlo ke spojení i pod jeden finanční rámec, finanční obálky zůstávají pro jednotlivé projekty oddělené.

---

83 Podpory podle Zásad, kterými se stanovují podmínky pro poskytování dotací pro rok 2023 na základě § 2a, § 2d zákona č. 252/1997 Sb.

Ve školním roce 2024/25 se části Ovoce a zelenina do škol účastnilo celkem 572 056 žáků (96,9 % žáků) z 3 960 škol (92,2 % škol). Od školního roku 2022/23 byla cílová skupina omezena na žáky prvního stupně základních škol. Roční limit na produkty na jednoho žáka činil 227,90 Kč, roční limit na doprovodná opatření na žáka byl 34 Kč. Ovoce a zeleninu dostávají děti zdarma. Celková alokovaná podpora pro školní rok 2024/25 činila u Ovoce a zeleniny do škol 150,82 mil. Kč. Proplaceno bylo u ovoce a zeleniny na produkty 127,92 mil. Kč za 12,93 mil. porcí a 15,07 mil. Kč na doprovodná vzdělávací opatření. Ovoce a zeleninu dodávalo do škol 13 žadatelů. Úspěšnost čerpání prostředků na projekt byla stanovena na 95,36 %, což je o téměř 1 % méně oproti předchozímu roku.

8.1.7 Zelenina

Z hlediska vývoje počasí byl rok 2025 pro pěstování zeleniny v ČR spíše příznivý, zejména v jeho druhé polovině. Přesto i v roce 2025 bylo počasí velmi proměnlivé (jarní mráz, bouřky s přívalovými dešti, chladnější a deštivější léto i podzim) v jednotlivých krajích. Rok 2025 byl v jednotlivých státech Evropy také z hlediska počasí různorodý (vedro, sucha, přívalové deště apod.). Přesto se produkce zeleniny, dle AMI, v meziročním porovnání v roce 2025 v hlavních producentských oblastech (např. Španělsko, Německo, Polsko) zvýšila.

V roce 2025 pokračoval růst množství dovážené zeleniny do ČR z tradičních destinací za současného navyšování její hodnoty. Na straně vývozu z ČR byl druhým rokem po sobě evidován mírný pokles, a to jak z hlediska množstevního, tak i z hlediska hodnoty. K významnější změně struktury zahraničního obchodu nicméně nedošlo. V meziročním porovnání ceny zemědělských výrobců a spotřebitelské ceny čerstvé zeleniny v roce 2025 poklesly, ceny jednotlivých druhů se však vyvíjely rozdílně.

V roce 2025 v ČR **se** celková výměra pěstební plochy zeleniny (včetně dopočtu domácností) meziročně mírně zvýšila (o 1,8 %) a dosáhla 15 469 ha. Největší podíl zaujímaly stejné druhy zeleniny jako v roce 2024, a to ostatní zelenina (22,6 %), cibule (16,7 %), hrášek (9,4 %), hlávkové zelí a mrkev (shodně 8,0 %) a okurky nakládačky (6,2 %). Meziročně plocha vzrostla u devíti druhů, nejvíce pak u hrášku o 21,8 % na 1 457 ha, hlávkového zelí o 14,0 % na 1 239 ha, celeru o 10,4 % na 495 ha, dále pak u salátových okurek o 5,0 % na 282 ha, mrkve o 3,6 % na 1 244 ha a rajčat o 2,3 % na 752 ha. Největší snížení ploch zaznamenal česnek o 17,1 % na 495 ha, kapusta o 13,4 % na 85 ha, saláty o 8,8 % na 642 ha, pór o 6,9 % na 50 ha a ředkvičky o 5,4 % na 595 ha.

Celková produkce zeleniny (včetně dopočtu domácností) se v roce 2025 navýšila o 15,5 % na 373,6 tis. t. Nejvýraznější nárůst sklizně byl vykázán zejména u salátových okurek (+67,0 % na 19 276 t), cibule (+43,8 % na 80 796 t), hlávkového zelí (+31,5 % na 50 758 t), celeru (+27,9 % na 17 343 t), hrášku (+26,0 % na 4 048 t), póru (+23,1 % na 1 474 t) a salátů (+15,5 % na 20 005 t). Nejvýrazněji se snížila sklizeň květáku (-12,7 % na 4 294 t) a okurek

nakládaček (-6,0 % na 21 441 t), méně pak ostatní zeleniny (-0,9 % na 58 527 t) a kapusty (-0,8 % na 1 777 t).

Hektarové výnosy meziročně vzrostly nejvíce u salátových okurek (o 58,9 % na 68,47 t/ha), cibule (o 43,1 % na 31,32 t/ha), póru (o 32,2 % na 29,30 t/ha), salátů (o 26,6 % na 31,14 t/ha) a celeru (o 15,8 % na 35,04 t/ha). Největší snížení hektarového výnosu pak nastalo u ředkviček (o 21,3 % na 7,07 t/ha), květáku (o 13,1 % na 15,35 t/ha) a česneku (o 4,4 % na 4,06 t/ha).

T8.1/10 - Bilance výroby a spotřeby čerstvé zeleniny[1)]

Ukazatel	MJ	2021	2022	2023	2024	2025	Meziroční index
Produkční plocha	tis. ha	16,0	15,1	15,2	15,2	15,5	102,0
Hektarový výnos	t/ha	20,84	20,04	22,65	21,28	24,15	113,5
Domácí výroba	tis. t	333,5	303,0	344,0	323,3	373,6	115,5
Dovoz[2)]	tis. t	574,2	530,1	516,5	565,7	580,4	102,6
Celková nabídka	tis. t	907,7	833,1	860,5	889,0	954,0	107,3
Čerstvá spotřeba + samozásobení	tis. t	762,0	686,2	722,7	748,7	820,6	109,6
Nákup ke zpracování[2)]	tis. t	72,1	65,8	61,3	64,3	61,4	95,5
Vývoz[2)]	tis. t	73,6	81,1	76,5	76,1	72,0	94,7
Celková poptávka včetně ztrát	tis. t	907,7	833,1	860,5	889,0	954,0	107,3
Soběstačnost[3)]	%	40,0	40,3	43,9	39,8	42,4	2,6

1) Marketingový rok u zeleniny je totožný s kalendářním rokem.

2) Pro rok 2025 odhad.

3) Meziroční index u soběstačnosti je vyjádřen v p. b., tj. rozdílem %.

Pramen: ČSÚ - Definitivní údaje o sklizni zemědělských plodin, Statistika zahraničního obchodu ČR - MZe

Zpracoval: J. Menzlová (ÚZEI), I. Buchtová (MZe), V. Němcová (Mze)

Počet pěstitelů v rámci opatření IPZJB AEKO 2023+ v roce 2025 mírně poklesl (celkový počet pěstitelů byl 163), ale plochy se nepatrně navýšily o 0,5 % na 12 996 ha. V roce 2025 byla celková výměra ploch zeleniny IPZ 6 065 ha a počet pěstitelů, kteří mohli používat ochranou známku IPZ „Ovoce a zelenina s rodokmenem“ bylo 66 (mírný pokles v meziročním porovnání).

Import čerstvé zeleniny do ČR v roce 2025 se podle předběžných údajů meziročně objemově i finančně zvýšil o 2,6 %, resp. o 1,4 %. Dovezeno bylo 580,4 tis. t zeleniny za 16,1 mld. Kč. Dovozní ceny vzrostly u téměř poloviny druhů, nejvýznamněji pak u luštěnin, marantových kořenů, kolokázie, maniokových kořenů, dále pak u křenu, řapíkatého celeru, cukrové kukuřice a hlávkového zelí. Výraznější pokles dovozních cen pak byl zaznamenán u šalotky, čekanky, květáku, cukety a bulvového celeru.

Největší objem zeleniny byl v roce 2025 dovezen opět ze Španělska (131,9 tis. t), které se tak na celkovém importu čerstvé zeleniny podílelo 22,7 % (pokles podílu v meziročním porovnání o 1,4 p. b.). Dováženy byly především salátové okurky (26,9 %, tj. 35,5 tis. t), melouny (15,8 %, tj. 20,8 tis. t) a sladká paprika (13,7 %, tj. 18,1 tis. t). Druhým nejvýznamnějším dodavatelem zeleniny bylo Nizozemsko se 103,8 tis. t (tj. 17,9 %, nárůst v meziročním porovnání o 1,1 p. b.), odkud se dovážela zejména cibule (20,0 %, tj. 20,8 tis. t), rajčata (16,9 %, tj. 17,6 tis. t) a mrkev (16,6 %, tj. 17,2 tis. t). Na třetí místo se posunulo oproti

minulému roku Německo s podílem 10,8 % (nárůst podílu v meziročním porovnání o 0,9 p. b.) s 62,9 tis. t, s dodávkami cibule (32,0 %, tj. 20,2 tis. t), melounů (16,8 %, tj. 10,6 tis. t) a zelí (13,3 %, tj. 8,4 tis. t). Čtvrté místo obsadila Itálie s 10,6% podílem (pokles podílu v meziročním porovnání o 0,7 p. b.). Z Itálie bylo dovezeno 61,8 tis. t zeleniny, nejvíce vodních melounů (35,6 %, tj. 22,0 tis. t), kedluben (10,2 %, tj. 6,3 tis. t) a melounů (8,3 %, tj. 5,1 tis. t). Polsko si v roce 2025 v meziročním porovnání udrželo páté místo (pokles podílu o 0,4 p. b. na 7,7 %, tj. 44,6 tis. t) a do ČR dováželo zejména zelí (18,2 %, tj. 8,1 tis. t), cibuli (14,6 %, tj. 6,5 tis. t) a řepu (12,4 %, tj. 5,5 tis. t).

V roce 2025 se na celkovém objemu dovezené čerstvé zeleniny do ČR nejvíce opět podílely melouny (17,6 %, v meziročním porovnání stagnace), rajčata (12,7 %, -0,8 p. b.), cibule (11,7 %, -1,4 p. b.), salátové okurky (10,2 %, +0,8 p. b.), dále pak sladká paprika (8,1 %, -0,1 p. b.) a mrkev (7,1 %, stagnace).

Vývoz čerstvé zeleniny včetně reexportu z ČR v roce 2025 poklesl v množstevním vyjádření o 5,3 % na 72,0 tis. t a v hodnotovém vyjádření o 4,4 % na 2,3 mld. Kč. Z jednotlivých druhů zeleniny se nejvíce vyvážely okurky nakládačky (v meziročním porovnání nárůst o 4,4 p. b. na 16,0 tis. t), sladká paprika (+0,5 p. b. na 6,8 tis. t), mrkev (+2,2 p. b., 6,1 tis. t), vodní melouny (+7,2 p. b. na 5,2 tis. t) a cibule (-6,7 p. b., 4,8 tis. t). V meziročním porovnání došlo v roce 2025 k významnějšímu poklesu podílu vývozu na Slovensko o 6,9 p. b. na 58,3 %, kde ve vývozu převažovala mrkev, sladká paprika, cibule, rajčata, tykve a zelí. Naopak v roce 2025 zvýšilo svůj podíl na vývozu Německo (podíl na vývozu nárůst o 2,9 p. b. na 24,5 %) a Polsko (+2,4 p. b. na 8,0 %).

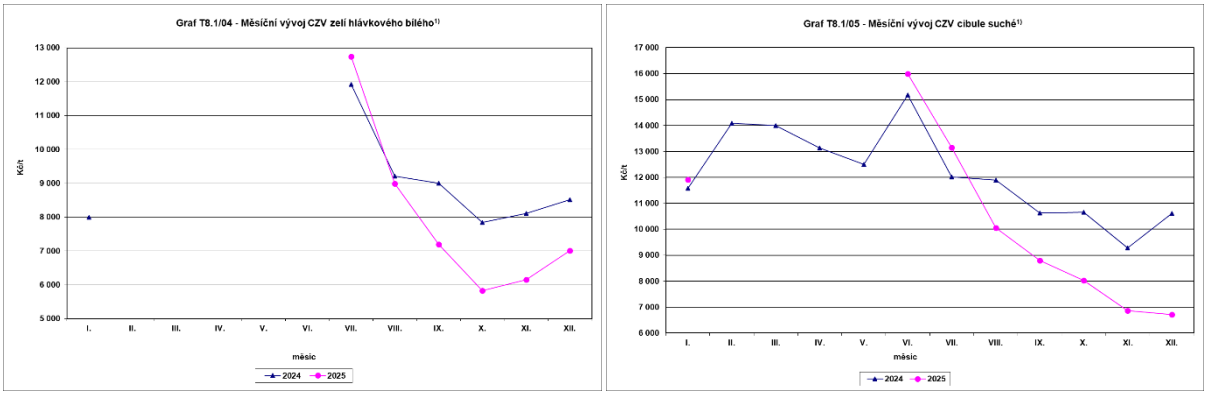
Celková záporná obchodní bilance s čerstvou zeleninou se v roce 2025 meziročně prohloubila jak v množstevním vyjádření o 3,8 % na 508,3 tis. t, tak ve finančním vyjádření o 2,5 % na 13,8 mld. Kč.

Spotřeba zeleniny vyjádřená v hodnotě zeleniny čerstvé, tj. včetně výrobků ze zeleniny, se v roce 2024 meziročně navýšila o 4,5 kg/obyv./rok na 91,6 kg/obyv./rok. Spotřeba se zvýšila případně stagnovala u většiny sledovaných druhů. Největší nárůst spotřeby byl zaznamenán u melounů (+1,2 kg na 9,5 kg/obyv./rok), rajčat (+1,0 kg/obyv./rok na 12,8 kg/obyv./rok), květáku (+0,5 kg na 2,7 kg/obyv./rok) a mrkve (+0,4 kg na 7,3 kg/obyv./rok). Pokles spotřeby byl zaznamenán pouze u třech sledovaných druhů, a to u salátových okurek (-0,5 kg na 6,0 kg/obyv./rok), hlávkového zelí (-0,4 kg/obyv./rok) a celeru (-0,2 kg na 2,0 kg/obyv./rok). V roce 2025 se podle odhadu MZe a ÚZEI očekává zvýšení spotřeby čerstvé zeleniny na cca 92,5 kg/obyv./rok. Míra soběstačnosti ČR v produkci čerstvé zeleniny se v roce 2025 zvýšila o 2,6 p. b. na 42,4 %.

Ceny zemědělských výrobců v meziročním porovnání poklesly s rozdílným vývojem u jednotlivých druhů, index CZV u čerstvé zeleniny 2025/24 činil 89,2. Meziročně se nejvíce zvýšila CZV u hlávkového salátu (o 17,9 % na 61 243 Kč/t), mrkve s natí (o 12,9 % na 40 281 Kč/t), špenátu (o 11,6 % na 4 307 Kč/t) a česneku (o 3,1 % na 127 875 Kč/t).

Nejznatelnější snížení CZV bylo zaznamenáno u hlávkového červeného zelí (o 40,1 % na 7 186 Kč/t), květáku (o 33,6 % na 21 412 Kč/t), rajčat (o 25,9 % na 34 300 Kč/t), cibule (o 17,4 % na 9 383 Kč/t), hlávkového zelí bílého (o 16,4 % na 7 218 kč/t), celeru bez natě (o 12,1 % na 14 308 Kč/t) a celeru s natí (o 10,6 % % na 40 000 Kč/t).

Následující grafy znázorňují vývoj měsíčních CZV u hlávkového zelí bílého a cibule suché v roce 2024 a 2025.

1) Údaje u bílého hlávkového zelí za únor až červen 2024 a leden až červen 2025 a u cibule za únor až květen 2025 nejsou k dispozici.
Pramen: ČSÚ
Zpracoval: J. Menzlová (ÚZEI)

Spotřebitelské ceny zeleniny v meziročním porovnání v roce 2025 poklesly s rozdílným vývojem u jednotlivých druhů, index SC 2025/24 byl 99,5. Ze sledovaných druhů zeleniny čtyři zaznamenaly snížení a sedm zvýšení indexu spotřebitelských cen. K nejvýraznějšímu poklesu cen došlo u mrkve (-13,0 %) a květáku (-12,8 %), dále pak u cibule (-5,4 %) a ledového salátu (-4,9 %). Nejvíce se navýšila SC u paprik (+6,8 %), česneku (+5,8 %), celeru (+5,2 %) a brokolice (+4,2 %).

V roce 2025 opět mohli pěstitelé zeleniny čerpat podpory ze zdrojů EU a z národních prostředků. V rámci nového strategického plánu SZP bylo pro AEKO (dle NV č. 80/2023 Sb.) pro integrovanou produkci zeleniny podáno 91 žádostí na 7 064 ha v hodnotě 82,0 mil. Kč. Pro integrovanou produkci víceletých produkčních plodin (chřest, rebarbora a selský křen) byly podány 2 žádosti na 231 ha v hodnotě 2,7 mil. Kč. Na opatření ekologická produkce (dle NV č. 81/2023 Sb.) v rámci nového strategického plánu SZP bylo podáno 569 žádostí na 5 694 ha v hodnotě 111,0 mil. Kč.

V rámci intervence Investice do zemědělských podniků (33.73) bylo schváleno 181 žádostí v hodnotě 414,3 mil. Kč pro zelinářský sektor.

Z národních dotací MZe bylo zelinářům v roce 2025 vyplaceno v rámci dotačního programu 3. c Podpora testování množitelského materiálu (celkem za zeleninu a luskoviny) 453,0 tis. Kč a 3. d Podpora tvorby rostlinných genotypů 19,9 mil. Kč. Pěstitelé zeleniny spolu s pěstiteli raných brambor v roce 2025 využili také podpory na pořízení závlah ve výši 36,0 mil. Kč.

Producenti zeleniny obdrželi mimořádnou finanční podporu pro zemědělská odvětví zasažená nepříznivými klimatickými jevy a přírodními katastrofami, bylo jim vyplaceno 25,5 mil. Kč. Ostatní podpory, které pěstitelé zeleniny využívali, jsou uvedeny v kapitole 2 Podpory agrárního sektoru a venkova a jeho podkapitolách, příp. v kapitole 8.1.6.

8.1.8 Réva vinná – víno

Plocha osázených vinic byla v roce 2025 ve výši 16,9 ha. Další okamžitě využitelná plocha pro výsadbu činila 277,8 ha a plocha, kterou mohou pěstitelé využít na základě žádosti a následného správního řízení, činila 333,7 ha. Z hlediska velikosti vinic dle osázené plochy bylo ke konci roku 2025 v ČR 78,8 % vinic větších než 5 ha, 10,8 % v rozmezí 1 až 5 ha, 2,3 % vinic od 0,5 do 1 ha, 3,3 % o velikosti 0,2 až 0,5 ha a zbývajících 4,8 % byly vinice o výměře do 0,2 ha. 40,1 % pěstitelů pracuje na plochách do rozměru 0,1 ha.

V roce 2025 nedošlo ve srovnání s rokem 2024 k výrazným změnám ve věkové struktuře vinic. Ty byly tvořeny ze 4 % mladými neplodnými výsadbami ve stáří do 4 let (-1 % proti minulému roku), plodné vinice zaujímaly více než dvě třetiny ploch vinic 55 % (+2 % proti minulému roku) a podíl vinic starších 30 let činil 25 % celkové rozlohy vinic (-1 % proti minulému roku).

Odrůdová skladba registrovaných vinic je dlouhodobě stabilní. Téměř tři čtvrtiny ploch vinic (73,0 %) byly v roce 2025 osázeny moštovými bílými odrůdami a více než jedna čtvrtina (26,7 %) moštovými odrůdami modrými. Z hlediska odrůdové skladby zaujímalo největší výměru i v roce 2025 z bílých odrůd Veltlínské zelené (1 366 ha), Ryzlink rýnský (1 266 ha), Müller Thurgau (1 162 ha) a Ryzlink vlašský (1 065 ha), z modrých odrůd Frankovka (861 ha), Rulandské modré (692 ha) a Svatovavřinecké (690 ha).

Na základě údajů ČSÚ se v roce 2025 v ČR sklidilo z plochy 15,9 tis. ha plodných vinic celkem 95 tis. t moštových hroznů při průměrném hektarovém výnosu 5,98 t/ha. V porovnání s předchozím rokem byla tato produkce moštových hroznů vyšší o 25,7 tis. t, tj. o 37,1 %. Průměrná cena čerstvých vinných hroznů byla podle údajů ČSÚ ve výši 17 691 Kč/t.

Podíl modrých moštových hroznů na celkové sklizni roku 2025 v ČR tvořil 18,9 %. Na výrobu růžového vína bylo užito 30,5 % sklizených modrých hroznů, tj. 5,8 % celkové produkce moštových hroznů. Průměrná cukernatost moštových hroznů se v roce 2025 pohybovala okolo 20,1 °NM (o 1,3°NM níže než minulý rok a o 1,1 °NM vyšší než desetiletý průměr). Podle provedeného šetření SV ČR se pohybovala průměrná cena moštových hroznů na úrovni 19,40 Kč/kg (meziročně vyšší o 0,10 Kč/kg). Průměrná cena bílých hroznů činila 20,00 Kč/kg a hroznů modrých 17,30 Kč/kg. Cenový rozdíl mezi hrozny bílými a modrými ve výši 2,70 Kč/kg byl oproti předchozímu roku nižší o 0,50 Kč/kg.

Celková hodnota sklizených moštových hroznů dosáhla 2,13 mld. Kč (meziroční nárůst o 0,61 mil. Kč). Na základě průměrné ceny hroznů a průměrného výnosu hroznů byl rok 2025 ve vinohradnictví ČR ztrátový, stejně jako rok předchozí. Po dvou mimořádně ztrátových letech

se ztráta sice snížila, ale nepřetržitě trvá již sedm let, počínaje rokem 2019. V roce 2025 byla ztráta dle SV ČR 2,90 Kč/kg hroznů, což je o 7,60 Kč méně než v roce 2024. Z hroznů sklizených v ČR lze získat asi 765 tis. hl vína, tedy přes 35 % roční spotřeby vína v ČR.

Nedostatek domácí výroby vína byl i v roce 2025 řešen vysokým dovozem, který činil podle předběžných údajů 1 644,3 tis. hl vína, tj. o 47,0 tis. hl více než v předchozím roce, v hodnotě 7,4 mld. Kč. Import tichého bílého vína byl ve výši 84,7 tis. hl, tj. 5,2 % celkového dovozu, za 2,3 mld. Kč, z toho podíl bílého vína sudového činil 69,9 %. Tichého červeného vína bylo dodáno 35,8 tis. hl, tj. 2,2 % celkového realizovaného importu, v hodnotě 1,9 mil. Kč. U vína červeného mírně převažovalo víno lahvové, které bylo zastoupeno z 57,6 %. V roce 2025 byli největšími dodavateli vína Maďarsko, Itálie, Německo, Francie, Španělsko a Slovensko.

V roce 2025 vývoz a reexport vína z České republiky stoupl na 60,0 tis. hl za 547,1 mil. Kč. Bílého vína bylo vyvezeno 32,2 tis. hl v hodnotě 227,0 mil. Kč a červeného vína 17,7 tis. hl v hodnotě 217,5 mil. Kč. Celých 69,2 % exportovaného vína tvořilo víno lahvové. Největším odběratelem bylo tradičně Slovensko, Polsko a Chorvatsko. Záporná obchodní bilance s vínem se v roce 2025 zhoršila jak v množstevním vyjádření na 1 584,3 tis. hl, tak i ve finančním vyjádření na 6,8 mld. Kč.

Podle ČSÚ se celková průměrná spotřeba vína v roce 2024 meziročně zvýšila o 1,0/obyv./rok na 19,5 l/obyv./rok. ÚZEI odhaduje, že v roce 2025 se spotřeba vína mírně zvýšila.

T8.1/11 - Bilance výroby a spotřeby vína[1)]

Ukazatel	MJ	2021/22	2022/23	2023/24	2024/25	2025/26	Meziroční index
Plocha plodných vinic[2)]	tis. ha	16,4	16,4	16,3	16,0	15,9	99,4
Hektarový výnos[2)]	t/ha	5,51	5,59	4,73	4,32	3,31	76,6
Počáteční zásoba k 1. 8.	tis. hl	864	591	854	556	498	89,6
Výroba z domácí produkce[3)]	tis. hl	720	760	640	590	765	129,7
Dovoz suroviny a vína[4)]	tis. hl	1 719	1 631	1 561	1 597	1 644	102,9
Celková nabídka	tis. hl	3 303	2 982	3 055	2 743	2 907	106,0
Spotřeba[4)]	tis. hl	2 616	2 046	2 458	2 044	2 246	109,9
Vývoz vína[4)]	tis. hl	96	82	41	57	60	105,3
Konečná zásoba k 31. 7. [5)]	tis. hl	591	854	556	642	601	93,6
Celková poptávka	tis. hl	3 303	2 982	3 055	2 743	2 907	106,0
Soběstačnost[6)]	%	27,5	37,1	26,0	28,9	34,1	5,2
Rentabilita bez dotací[3), 6)]	%	0,9	0,9	.	.	.	.

1) Vinařský rok u vína je od 1. 8. do 31. 7.
2) Údaje ČSÚ.
3) Podle SV ČR.
4) Pro vinařský rok 2025/26 předběžný údaj.
5) Pro vinařský rok 2024/25 zásoba podle ÚKZÚZ.
6) Meziroční index u soběstačnosti a rentability je vyjádřen v p. b., tj. rozdílem %.
Pramen: ČSÚ - Definitivní údaje o sklizni zemědělských plodin, Celní statistika MZe (s dopočty); SV ČR; ÚKZÚZ
Zpracoval: J. Komínek (ÚZEI)

Zásoba vína u výrobců a prodejců meziročně klesla. Zásoby výrobců poklesly o 10,5 % (snížení o 58,3 tis. hl) a zásoby prodejců poklesly o 10,1 % (snížení o 54,8 tis. hl). Zásoby moštu meziročně stouply u výrobců o 13,0 % (75,9 hl) a u prodejců klesly o 54,7 % (439,7 hl).

Vinařský fond podporuje marketing vína, rozvoj vinařské turistiky a informuje veřejnost o vinohradnictví a vinařství. Příjmy Vinařského fondu tvoří především odvody za víno poprvé uvedené do oběhu (0,50 Kč/l), odvody z plochy vinic (350 Kč/ha), dále penále, úroky a dotace z rozpočtu krajů, finanční podpora státu aj. V roce 2025 získal Vinařský fond finanční prostředky ve výši 84,4 mil. Kč, z toho činila podpora státu 54,2 % a odvody za víno 25,6 %. Výdaje Vinařského fondu v částce 77,3 mil. Kč byly určeny především na propagaci vína (39,9 %), 33,1 % bylo využito na komunikační kampaň.

V roce 2025 čerpali vinaři a vinohradníci dotace jak ze zdrojů EU, tak i ČR. Z národních podpor byly čerpány prostředky na zavlažování vinic (vybudování kapkové závlahy ve vinicích), podporu šlechtění révy vinné, demonstrační farmy, podporu účasti na mezinárodních veletrzích a výstavách v zahraničí.

V roce 2023 došlo ke změnám souvisejícím se zavedením Strategického plánu SZP. Pěstitelé mohli čerpat podpory ze zdrojů EU v sekci přímých plateb, např. základní podpora příjmu pro udržitelnost (BISS) a její doplňková verze (DRP/CRISS), platba pro malé zemědělce, podpora mladých zemědělců nebo celofiremní ekoplatba (základní a prémiová). Dále mohli pěstitelé révy vinné využít sekci sektorových intervencí (dříve SOT) v rámci nichž mohli využít opatření Restrukturalizace s podopatřeními Změna odrůdové skladby vinice, Změna typu opěrné konstrukce nebo Technika zlepšující obhospodařování vinic. Vinaři pak mohli v rámci opatření Investice (přijato 110 žádostí) využít prostředky na nákup Lisu na hrozny (29 žádostí), Filtru na víno (18 žádostí), Speciální kvasné nádoby s aktivním potápěním matolinového klobouku (22 žádostí) nebo Dřevěného sudu nebo uzavřené dřevěné nádoby na výrobu vína o objemu nejméně 600 litrů (18 žádostí). V rámci sekce Rozvoj venkova (dříve PRV) mohli vinohradníci a vinaři čerpat podporu na neprojektová opatření (např. Agroenvironmentálně-klimatická opatření nebo Ekologické zemědělství) a na projektové intervence, např. Investice do zemědělských podniků (33.73), Investice do zpracování zemědělských produktů (34.73) nebo Inovace při zpracování zemědělských produktů (51.77).

8.1.9 Okrasná produkce

Okrasné zahradnictví, které zahrnuje květiny a okrasné rostliny, školkařství okrasné a ovocné, je významnou nepotravinářskou složkou rostlinné výroby v ČR. Na základě 1. odhadu ČSÚ se produkce v roce 2025, stejně jako v roce předešlém, mírně zvýšila o 2,5 % na hodnotu 5,4 mld Kč, což by představovalo podíl 5,4 % na zvýšené rostlinné produkci v daném roce. Dne 13. 12. 2023 byla v tomto sektoru uznána první organizace producentů, a to CZ-FLORA, odbytové družstvo. Tato organizace zůstává i v roce 2025 jedinou organizací producentů v tomto sektoru.

Květinářství

Produkce květinářství v roce 2025 finančně vzrostla oproti předchozímu roku jen nepatrně o 4 tis. Kč na 2,80 mld. Kč. Spotřebitelské ceny řezaných květin v ČR v roce 2025 meziročně opět vzrostly u všech sledovaných druhů (karafiát velkokvětý, růže velkokvětá, gerbera velkokvětá, chryzantéma), s výjimkou hrnkového druhu Saintpaulia (africké fialky) jejíž cena meziročně klesla. Pěstební plochy květin dosáhly v roce 2025 240,2 ha, jedná se o nárůst o 5,2 ha. 56 % těchto ploch spadá mezi plochy kryté.

Bilance zahraničního obchodu s květinářskými produkty zůstává výrazně pasivní. V roce 2024 vzrostlo záporné saldo meziročně o 13,3 % na hodnotu 5,7 mld. Kč, v roce 2025 došlo jen k mírnému zvýšení na necelých 5,8 mld. Kč.

Celková hodnota dovozu květin do ČR v roce 2025 se meziročně zvýšila o necelá 3 % na 6,75 mld. Kč. Největší podíl zaujímaly čerstvé řezané květiny, pokojové rostliny okrasné květem a okrasné listem. Největším dodavatelem bylo v roce 2025 tradičně Nizozemsko, dalšími významnými dodavateli byly též Německo, Itálie, Ekvádor, Polsko, Slovensko, Keňa, Španělsko a Dánsko.

Celkový vývoz květin z ČR v roce 2025 se meziročně rovněž zvýšil, a to o 20 % na hodnotu 1,0 mld. Kč. K výraznému nárůstu došlo u vývozu skupiny cibulí a hlíz květin a skupiny upravovaných větví a listí k okrasným účelům, přičemž se jedná převážně o reexporty. Zvýšil se rovněž vývoz řezaných květin i balkónových a hrnkových květin, které jsou z větší části tuzemské produkce. Hlavními cílovými zeměmi byly v roce 2025 Slovensko, Německo, Uzbekistán, Rumunsko, Bulharsko, Itálie a Maďarsko. Struktura tuzemské květinářské produkce je určena především módními trendy, poptávkou po jednotlivých typech výpěstků a ekonomikou pěstování v tuzemských klimatických podmínkách. V dlouhodobém období k výrazné změně struktury nedochází.

T8.1/12 - Bilance zahraničního obchodu s květinami

Ukazatel	MJ	2021	2022	2023	2024	2025	Meziroční index
Dovoz	mil. Kč	5 368,0	5 690,0	5 804,0	6 584,0	6 754,0	102,6
Vývoz včetně reexportu	mil. Kč	869,0	721,0	732,0	835,0	1 004,0	120,2
Saldo zahraničního obchodu	mil. Kč	-4 499,0	-4 969,0	-5 072,0	-5 749,0	-5 750,0	100,0

Pramen: Statistika zahraničního obchodu ČR.

Zpracoval: J. Komínek (ÚZEI), V. Němcová (MZe), I. Buchtová (MZe)

Okrasné školkařství

Výměra ploch okrasných školkařských výpěstků v roce 2025 dle Svazu školkařů ČR činila 1 181 ha.

Nejvýznamnějšími dodavateli školkařských výpěstků byli i v roce 2025 Nizozemsko, Německo, Itálie, Polsko, Belgie a Maďarsko. Vývoz školkařských výpěstků z ČR se v roce

2025 výrazně zvýšil na hodnotu 350,2 mil. Kč (o 20,6 % více oproti předešlému roku) a byl realizován především do Polska, Kyrgyzské republiky, Německa, Maďarska a Uzbekistánu.

T8.1/13 - Bilance zahraničního obchodu se školkařskými výpěstky – okrasné školkařství

Ukazatel	MJ	2021	2022	2023	2024	2025	Meziroční index
Dovoz	mil. Kč	1 268,1	1 428,4	1 397,6	1 521,2	1 557,5	102,4
Vývoz včetně reexportu	mil. Kč	216,8	209,4	272,0	290,4	350,2	120,6
Saldo zahraničního obchodu	mil. Kč	-1 051,3	-1 219,3	-1 125,6	-1 230,8	-1 207,3	98,1

Pramen: Statistika zahraničního obchodu ČR
Zpracoval: J. Komínek (ÚZEI), V. Němcová (MZe), I. Buchtová (MZe)

Ovocné školkařství

Podle údajů ÚKZÚZ se produkce ovocných výpěstků zvýšila v roce 2025 na 12,8 mil. ks (tj. zvýšení o 13,2 %). Nejvíce se v roce 2025 vyprodukovalo opět jahodníku (8,7 mil. ks, tj. 67,5 % celkové školkařské výroby s meziročním nárůstem produkce o 11,3 %), s velkým odstupem pak byla školkařská produkce jabloní (1,1 mil. ks), brusnice (650,4 tis. ks), maliníku (454,5 tis. ks) a angreštu (347,0 tis. ks).

Školkařské výpěstky ovocných druhů byly v roce 2025 do ČR dováženy z tradičních destinací, a to z Nizozemska a Německa, dále též z Polska, Itálie, Srbska a Maďarska. Export domácích výpěstků byl realizován především do Itálie a na Slovensko, dále rovněž do Francie, Kyrgyzské republiky, Rakouska a Maďarska.

T8.1/14 - Bilance zahraničního obchodu se školkařskými výpěstky – ovocné školkařství

Ukazatel	MJ	2021	2022	2023	2024	2025	Meziroční index
Dovoz	mil. Kč	72,65	119,17	97,08	75,64	89,14	117,8
Vývoz včetně reexportu	mil. Kč	130,72	183,23	125,16	127,94	142,75	111,6
Saldo zahraničního obchodu	mil. Kč	58,07	64,06	28,08	52,30	53,61	102,5

Pramen: Statistika zahraničního obchodu ČR
Zpracoval: J. Komínek (ÚZEI), V. Němcová (MZe), I. Buchtová (MZe)

8.1.10 Léčivé, aromatické a kořeninové rostliny (LAKR)

V roce 2025 se pěstební plocha LAKR meziročně zvýšila o 23,7 % na 8 422 ha. Produkce dosáhla 6,7 tis. t (tj. meziroční pokles o 2,0 %) a průměrný hektarový výnos byl ve výši 0,79 t/ha (tj. meziroční nárůst o 3,9 %). Z toho na 25,6 % plochy (2 158 ha) byl pěstován kmín, jehož pěstební plocha se meziročně zvýšila o 41,1 %.

Bilance zahraničního obchodu s LAKR dosahuje dlouhodobě záporných hodnot. V roce 2025 se záporné saldo opětovně zvýšilo z hmotnostního hlediska o 55 % na 13,1 tis. t, naopak z hlediska finančního vykazuje saldo mírný meziroční pokles (o 3,1 % na 791,0 mil. Kč).

Dovoz koření se v posledních letech stále zvyšuje. V roce 2025 vzrostl objem dovezeného koření meziročně o 33,6 % na 18 452 t, přičemž hlavními dováženými komoditami byly paprika, pepř, zázvor, koriandr, směsi koření a také kmín římský. Mezi nejvýznamnější dovozce

koření do ČR patřily v roce 2025 Belgie, Španělsko, Nizozemsko, Čína, Vietnam, dále také Polsko, Slovensko a Německo.

Mezi exportními komoditami a významnými plodinami českého zemědělství si kmín kořenný stále drží své postavení. Limitujícím faktorem jeho pěstování je zejména cenový vývoj, na kterém se v posledních letech stále výrazněji podílí také poptávka po levném a mnohdy méně kvalitních kmínu.

Od roku 2021 však došlo ke změně a saldo zahraničního obchodu vykazuje záporné hodnoty (což je též v důsledku změny jeho zařazení do jiné společné položky celního sazebníku EU). Kmínu římského bylo v roce 2025 vyvezeno pouze 405 t (meziroční pokles o 34,8 %) v hodnotě 27,2 mil. Kč. Dovoz kmínu římského do ČR v posledních dvou letech se rovněž snižuje. V roce 2024 zaznamenal výrazný meziroční pokles (o 65,2 %) na 888 t v hodnotě 60,9 mil. Kč, v roce 2025 klesl o 5 % na celkových 844 t v hodnotě 52,3 mil. Kč. Nejvýznamnější dovoz kmínu byl v roce 2025 zaznamenán ze Španělska, Slovenska, Indie, Polska, Nizozemska, Finska a Litvy. Nejvýznamnějšími cílovými zeměmi vývozu byly v roce 2025 Polsko, Slovensko, Maďarsko, Německo, Litva a Finsko.

8.2 Živočišná produkce celkem a podle rozhodujících komodit

8.2.1 Skot – mléko, hovězí maso

Mléko

Výroba a obchod v odvětví mléka v Evropě se v roce 2025 odehrávaly pod vlivem vysoké globální nabídky mléka a postupně klesajících extrémně vysokých cen dosažených na světových burzách v předchozím roce. Objem nákupu mléka v EU 27 se podle EK zvýšil na 147,0 mil. t, což je meziročně o 1,3 % (1,9 mil. t) více než v předchozím roce. Růst nákupu mléka v Unii byl výsledkem různorodého vývoje v jednotlivých členských zemích, dvě třetiny zemí však vykázaly růst. Roční objem nákupu mléka podle EK výrazně vzrostl zejména ve Francii (o 0,5 mil. t, tj. o 2,1 %) a v Irsku a Polsku (shodně o 0,4 mil. t, tj. o 4,8 %, resp. 3,0 %). Naopak objem nákupu poklesl zejména ve třech jihoevropských zemích (v Bulharsku, Španělsku a Řecku), ale úbytky v jednotlivých jmenovaných zemích nepřesáhly 0,06 mil. t. Největší procentní růst nastal, mimo minoritního Kypru, v Maďarsku (o 6,2 %, tj. o 0,1 mil. t), ale též v Irsku a na Slovensku. Naopak zmíněný pokles objemu nákupu v Bulharsku představoval v rámci EU zároveň nejvyšší relativní pokles, a to o 8,0 %. Z produktového pohledu se v průběhu roku zklidňovala poptávka na komoditních burzách a ceny sušených mlék a másla, vyhrocené v roce 2024 na historická maxima, v roce 2025 postupně výrazně klesly. Vývozy komoditních výrobků se meziročně zvýšily s výjimkou sušeného plnotučného mléka a kondenzovaných mlék, jejichž vývoz klesl. Podle EK vývoz SPM do třetích zemí klesl o 14,8 % na 178 tis. t a vývoz kondenzovaných mlék byl o 9,0 % nižší a dosáhl 291 tis. t. Naopak se poměrně výrazně zvýšil vývoz SOM (o 11,3 %) na 797 tis. t, zatímco vývoz sýrů

a másla byl meziročně jen o trochu vyšší. Sýrů bylo vyvezeno 1 423 tis. t (o 2,6 % více) a másla 244 tis. t (o 1,1 % více). Vývozní destinace komoditních výrobků se příliš nezměnily, ale u některých z nich došlo ke změně odebraného množství. Podle předběžných údajů odebralo Alžírsko výrazně méně SOM, zatímco Spojené království dovezlo z Unie více sýrů než v předchozím roce. Průměrná roční CZV mléka v EU podle EK dosáhla 52,46 €/100 kg (13,30 Kč/l), což je meziroční růst o 4,05 €/100 kg (8,4 %). V přepočtu na koruny vůči € vzrostla cena meziročně o 0,81 Kč/l.

V ČR bylo podle výkazu ČSÚ méně dojnic než v předchozím roce, ale v roce 2025 změnil ČSÚ metodiku sledování stavů dojených krav (pro průměrné stavy dojnic kombinace údajů z výběrového zjišťování ČSÚ a dat převzatých z Registru zvířat MZe). Srovnání s rokem 2024 proto neposkytuje plnohodnotnou informaci. Průměrné stavy dojených krav v roce 2025 podle nové metodiky klesly o 5,8 % na 340,4 tis. ks. Pro srovnání byly použity údaje z integrovaného registru zvířat spravovaného Českomoravskou společností chovatelů. V roce 2025 činil průměrný roční stav dojnic, vypočtený z evidovaných měsíčních stavů, celkem 348,2 tis. ks, zatímco v roce 2024 dosáhly takto vypočtené stavy 348,9 tis. ks, což ukazuje pokles stavů v roce 2025 pouze o 0,2 %. ČSÚ uvádí rovněž pokles výroby i prodeje mléka, nicméně dle sdělení ČSÚ jsou data o výrobě a prodeji odvozená ze stavů dojených krav. Výroba syrového mléka a jeho prodej byly vykázány ve výši 3,4 mld. l, resp. 3,3 mld. l. Průměrná mléčná užitkovost byla vykázána ve výši 9 989,2 l/dojnici/rok, tedy meziročně o 4,3 % vyšší. Zvýšení užitkovosti je zřejmě reflexí na pokračující vysokou tržní cenu mléka po většinu roku a je známkou dalšího zvýšení intenzity produkce. S ohledem na významný podíl kombinovaného plemene v celkovém stádě je zřejmé, že v ČR převažují vysokointenzivní chovy.

V plemenné struktuře stáda dojených krav pokračoval pozvolný posun směrem k holštýnskému plemeni, zejména na úkor krav českého strakatého plemene. V kontrole užitkovosti, prováděné Českomoravskou společností chovatelů, a. s., bylo v kontrolním roce 2024/25 (říjen-září) sledováno zhruba 96,4 % stavů dojených krav. Z celkového počtu 283,2 tis. krav s ukončenou normovanou laktací bylo 62,5 % krav holštýnského plemene (včetně kříženek z převodného křížení s podílem krve H 50 % a více) a 33,5 % krav českého strakatého plemene. Podíl krav ostatních plemen a kříženek s nižším podílem krve dojných plemen činil 4,0 %. V této kategorii dominovaly kříženky s nízkým podílem krve dojných plemen, z dojných plemen bylo nejpočetněji zastoupeno plemeno Montbéliard v počtu 3,9 tis. ks.

V souladu se strategií podpory živočišné výroby byla zachována přímá podpora producentům mléka. Na základě nařízení vlády č. 83/2023 Sb., o stanovení podmínek poskytování přímých plateb zemědělcům byla pro rok 2025 stanovena platba ve výši 3 540,01 Kč/ks pro krávy s tržní produkcí mléka jako dobrovolná podpora příjmu vázaná na produkci (CIS). Do 30. 6. 2025 bylo z nároku na platbu CIS za rok 2024 proplaceno

1 680 žádostí v celkové výši 1 242,7 mil. Kč. K 31. 12. 2025 bylo podáno 1 657 žádostí o platbu CIS za rok 2025 s celkovým požadavkem ve výši 1 216,1 mil. Kč.

Chovatelé, kteří se v souladu s NV č. 70/2023 Sb., o stanovení podmínek provádění opatření dobré životní podmínky zvířat, účastnili opatření PRV na zlepšení dobrých životních podmínek zvířat, podali žádosti o kompenzační platbu v celkové částce 597,4 mil. Kč. Další podpora výrobců mléka pokračovala v rámci systému BISS na plochu obhospodařované půdy, doplňkové redistribuční platby pro udržitelnost (DRP/CRISS) a dalších typů plateb týkajících se klimatu a životního prostředí, případně mladých a malých zemědělců. Přehled počtu podaných a vyplacených žádostí je uveden v kapitole 2.

Současně byly vypláceny i další podpory z národních zdrojů v rámci „Zásad“ (podpory zlepšení životních podmínek v chovu dojnic) a další nepřímé podpory. Další dotační tituly i vyplacené finanční částky jsou uvedeny v kap. 2.2.

Přehled podpor tržních cen je zahrnut v kapitole 2.3. Jejich součástí byly finanční náhrady v rámci školního projektu „Mléko do škol“. Ve školním roce 2024/25 bylo do projektu aktivně zapojeno 7 schválených žadatelů, 2 zpracovatelské podniky a 539 474 žáků 1. stupně základních škol. Podpora dodávek mléčných produktů činila celkem 130,9 mil. Kč. Doprovodných vzdělávacích opatření se zúčastnilo 539 474 žáků a tato část programu byla podpořena celkovou částkou 15,6 mil. Kč. Roční limit na produkty a jednoho žáka byl stanoven na 243,10 Kč a limit na doprovodná vzdělávací opatření 34,00 Kč na jednoho žáka. Na propagaci a hodnocení bylo vynaloženo 0,8 mil. Kč.

T8.2/01 - Bilance výroby a spotřeby mléka

Ukazatel	MJ	2021	2022	2023	2024	2025[1)]	Meziroční index
Základní ukazatele produkce mléka							
Průměrný stav dojených krav[2)]	tis. ks	361,5	357,9	361,1	361,5	340,4	94,2
Průměrná roční užitkovost	l/ks	8 915,7	9 084,3	9 351,8	9 573,5	9 989,2	104,3
Výroba	mil. l	3 222,9	3 251,4	3 383,9	3 460,4	3 400,4	98,3
Tržní produkce	mil. l	3 124,2	3 160,9	3 287,5	3 360,4	3 310,3	98,5
Bilance zpracování mléka							
Počáteční zásoba	mil. l	68,9	80,9	67,3	63,5	75,3	118,6
Nákup mléka	mil. l	2 645,0	2 665,8	2 694,7	2 758,0	2 764,0	100,2
Dovoz	mil. l	1 111,9	1 094,6	1 218,1	1 320,3	1 371,6	103,9
Celková nabídka	mil. l	3 825,8	3 841,3	3 980,1	4 141,8	4 210,9	101,7
Domácí spotřeba	mil. l	2 393,0	2 332,1	2 364,2	2 413,0	2 459,9	101,9
Vývoz[3)]	mil. l	1 352,0	1 441,8	1 552,4	1 653,5	1 668,0	100,9
Intervenční nákup[4)]	mil. l	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Celková poptávka	mil. l	3 745,0	3 774,0	3 916,6	4 066,5	4 127,9	101,5
Konečná zásoba	mil. l	80,9	67,3	63,5	75,3	83,0	110,2
Míra soběstačnosti [8)]	%	134,7	139,4	143,1	143,4	138,2	-5,2
Ekonomika mléka (náklady, užitkovost a realizační ceny z Výběrového šetření ÚZEI)							
Náklady - celkem[5)]	Kč/dojnici	83 524	103 458	106 463	110 430	113 178	102,5
Průměrná roční užitkovost	l/dojnici	9 182	9 346	9 683	10 000	10 200	102,0
Náklady jednotkové[5)]	Kč/l	9,10	10,20	10,12	10,16	10,22	100,6
Realizační cena mléka[6)]	Kč/l	9,07	11,67	11,19	11,54	13,20	114,4
Podpory přímé[7)] - platba na krávy chované v systému s TPM (do r. 2014 dle čl. 68 nařízení Rady 73/2009, od r. 2015 VCS); PVP; PRV - Opatření 14.1.1-14.1.3 (váž. průměr); MZe - dot. titul 19.A, dot. titul 20.A-welfare; zelená nafta, pojištění	Kč/dojnici	7 759	7 553	6 727	7 586	7 517	99,1
Podpory nepřímé - krmiva (vč. MZe - dot. tit. S.1.1.2 (sucho 2015)	Kč/dojnici	8 705	8 805	7 705	7 905	8 208	103,8
Podpory celkem	Kč/dojnici	16 464	16 358	14 432	15 492	15 725	101,5
Podpory jednotkové přímé	Kč/l	0,84	0,81	0,69	0,76	0,74	97,5
Podpory jednotkové nepřímé - krmiva	Kč/l	0,94	0,94	0,80	0,79	0,80	101,2
Podpory jednotkové celkem	Kč/l	1,77	1,75	1,49	1,55	1,54	99,4
Nákladová rentabilita[8)]	%	-0,29	14,40	10,57	13,58	29,16	15,6
Souhrnná rentabilita s přímými podporami[8)]	%	9,31	22,32	17,44	21,05	36,40	15,4
Souhrnná rentabilita s nepřímými podporami[8)]	%	10,44	23,63	18,44	21,36	36,99	15,6
Souhrnná rentabilita celkem[8)]	%	19,71	31,55	25,30	28,83	44,23	15,4
CZV ČR[9)]	Kč/l	9,02	11,38	10,93	11,33	13,13	115,9
CZV EU[10)]	Kč/l	9,77	13,42	11,60	11,93	13,30	111,5

1) Údaje o dovozu a vývozu jsou předběžné, rovněž navazující výpočty nabídky, poptávky a spotřeby.

2) Změna metodiky šetření stavů dojnic v roce 2025.

3) Ve vývozu jsou zahrnuty výrobky a syrové mléko, realizované mlékárnami z nákupu mléka.

4) Intervenční nákup je zahrnut do celkové poptávky, není uveden v konečných zásobách.

5) Náklady respondentů s podvojným účetnictvím podle výběrového šetření ÚZEI, rok 2025 odhad.

6) Realizační cena respondentů s podvojným účetnictvím podle výběrového šetření ÚZEI, rok 2025 odhad.

7) Zahrnuje podpory: VCS dojnice, PVP na VDJ přežvýkavce a mimořádné balíčky podpor na dojnice a prasnice v letech, kdy vznikl nárok a ostatní uvedené tituly.

8) Meziroční index je vyjádřen v p. b. (tj. rozdílem %).

9) CZV mlékárny v ČR; pramen resortní statistika Mlék (MZe) 6-12.

10) CZV EU - pramen EK.

Pramen: ČSÚ - Výsledky chovu skotu; Statistika zahraničního obchodu ČSÚ; Statistika Mlék (MZe) 6-12; výpočty ÚZEI a MZe

Zpracoval: I. Bošková (ÚZEI), B. Vona (MZe)

Tržní produkce mléka dosáhla podle dopočtových údajů ČSÚ a nové metodiky celkem 3 310,3 mil. l, což je meziroční pokles o 1,5 % a současně 97,4% podíl na celkové výrobě mléka. Množství mléka dodaného k dalšímu zpracování (v ČR i zahraničí) činilo podle evidence SZIF celkem 3 405,154 tis. t a přímý prodej spotřebitelům 16,539 tis. t. Objem dodávek ke zpracování byl vykázán meziročně o 1,5 % vyšší, ale přímý prodej klesl o 1,9 %.

Pokračoval proces koncentrace výroby mléka, neboť i přes zvýšení objemu prodaného mléka opět klesl počet registrovaných producentů pro prodej ke zpracování i počet producentů s přímým prodejem. K 31. 12. 2025 bylo evidováno 1 265 producentů dodávajících prvnímu kupujícímu a 373 producentů přímého prodeje. Celkový objem mléka, který dodali výrobci ke zpracování, dosáhl podle SZIF v přepočtu 3 315,6 mil. l, ale tuzemské mlékárny nakoupily podle MZe jen 2 764,0 mil. l, neboť zbývající množství prodali výrobci mléka ke zpracování v zahraničí. Z nakoupeného mléka však zpracovatelé ještě část objemu přesunuli ke zpracování v zahraničí, a celkový objem mléčné suroviny vyvezené výrobci a zpracovateli dosáhl po přepočtu na litry 23,0 % domácí tržní produkce.

V organizaci prodeje syrového mléka bylo k 31. 12. 2025 registrováno celkem 65 prvních kupujících mléka. Z registrovaného počtu prvních kupujících bylo 40 mlékáren. Zbytek tvořilo 25 odbytových organizací, z nichž 20 jich bylo současně uznanými organizacemi producentů. Objem mléka prodaný odbytovými organizacemi i organizacemi producentů dále posílil, a také jeho podíl na celkovém prodeji mléka ke zpracování byl meziročně vyšší. Uznané organizace producentů zprostředkovaly prodej 2 626,0 tis. t mléka, což je 77,1 % množství dodaného k dalšímu zpracování. K tomu bylo prodáno prostřednictvím odbytových organizací 146,5 tis. t mléka. Celkem bylo prodáno prostřednictvím uznaných organizací producentů a odbytových organizací 2 734,8 tis. t mléka, tj. 80,3 % množství dodaného k dalšímu zpracování. Největší objem prodeje zprostředkovala družstva MLÉKO.CZ družstvo, Mlékařské a hospodářské družstvo JIH a Mlékařské hospodářské družstvo Střední Čechy v celkové výši 1 575,5 tis. t mléka, tj. 46,3 % objemu ke zpracování.

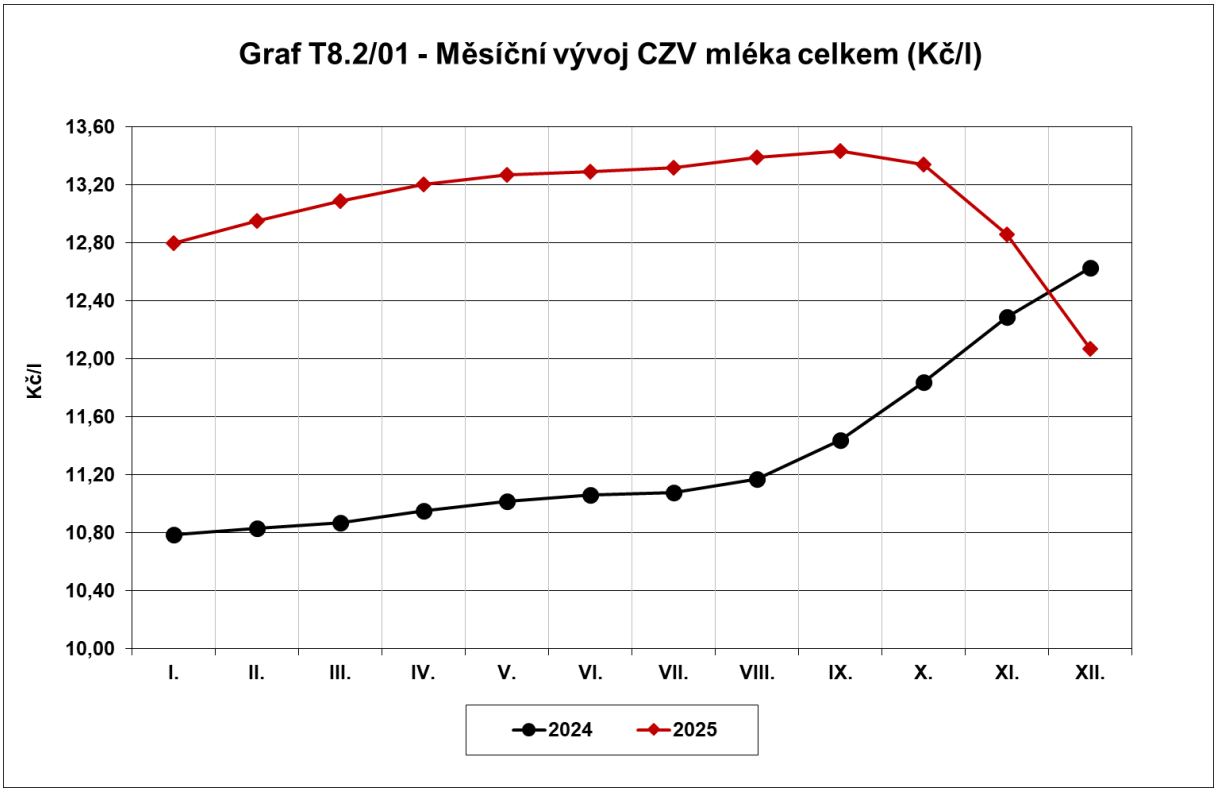
Ve zpracovatelském průmyslu pokračoval trend růstu výroby sýrů a zřejmě s ohledem na klesající, ale stále zvýšenou CPV másla na trhu, byla i výroba másla meziročně vyšší. Vzrostla i výroba trvanlivých mlék, a to více než čerstvých konzumních mlék. Naopak sušených mlék určených k přímé spotřebě se meziročně vyrobilo méně. Sýrů a tvarohů bylo vyrobeno 196,8 tis. t, což je meziročně o 5,6 tis. t (2,9 %) více. Z toho 135,4 tis. t bylo sýrů přírodních a 14,3 tis. t sýrů tavených. Tvarohů bylo vyrobeno 47,0 tis. t, což je meziroční růst o 4,7 %. Výroba másla určeného k přímé spotřebě dosáhla 22,6 tis. t, což je meziročně o 0,8 tis. t, (o 3,7 %) více. Naopak vyrobené množství 21,1 tis. t sušených mlék bez přísad, určených k přímé spotřebě, znamenalo meziroční pokles o 2,2 tis. t a 9,4 %. Průměrné CPV většiny sledovaných mlékárenských výrobků výrazně vzrostly, pokles byl jen výjimečný. K výrobkům s vysokým růstem CPV se řadí máslo ve spotřebitelském balení (o 11,8 %), ale i konzumní mléka (čerstvá i trvanlivá) s rozmezím růstu CPV od 7,5 % do 11,1 %, též sýry a tvarohy s růstem mezi 3,6 % a 9,3 %. CPV másla ve spotřebitelském balení překonala historickou výši z předchozího roku (182,36 Kč/kg) a v roce 2025 se vyšplhala na 203,86 Kč/kg. CPV sýrů eidamského typu o tučnosti 40 % až 45 % dosáhla 142,32 Kč/kg, což je meziroční růst o 9,3 %. Pokles cen byl zaznamenán u sušených mlék, z toho u SPM výrazný (o 60 %) a u SOM nižší (o 4,6 %).

V zahraničním obchodu s mlékárenskými výrobky bylo na straně vývozu i dovozu dosaženo meziročně vyšších hodnot, nicméně dovoz měl větší progresi. Saldo zahraničního obchodu s mlékárenskými výrobky bez másla v přepočtu na ekvivalent mléka dosáhlo 296,4 mil. l. Ke zhoršení poměru vývozu a dovozu přispěl obchod se sýry, jichž se meziročně dovezlo více a vyvezlo méně. Čerstvých sýrů a tvarohů bylo vyvezeno 103,3 tis. t, což je meziročně o 2,2 tis. t (2,2 %) více. Celkem 42 % vývozu čerstvých sýrů a tvarohů směřovalo do Itálie, dalšími vývozními destinacemi bylo Slovensko a Polsko s podílem ve výši 25 %, resp. 13 % na vývozu této výrobkové skupiny. S odstupem následovaly Německo a Saúdská Arábie s 2,4 %, resp. 2,3 % podílem. Dovoz čerstvých sýrů a tvarohů dosáhl 118,1 tis. t, tj. meziročně o 6,3 tis. t (5,6 %) více a záporné saldo zahraničního obchodu se sýry se tak meziročně zhoršilo o 4,1 tis. t. Dovozním zemím dominovalo Německo s 42 % podílem, následované Polskem a Slovenskem s podíly 18,7 %, resp. 13,2 %, zatímco další dovozní země měly již svým objemem určitý odstup. Jen některé položky zaznamenaly ve srovnání s rokem 2024 větší růst vývozu než dovozu, ale většinou se jednalo o komodity s nízkou mírou přidané hodnoty (smetany, konzumní mléka, syrovátka). Bilance obchodu s máslem se dále zhoršila a jeho netto dovoz dosáhl 25,3 tis. t, což převyšuje domácí produkci másla k přímé spotřebě. Na zhoršení celkové obchodní bilance s mlékárenskými výrobky měl pravděpodobně vliv deficit máselného tuku na trhu, tedy i jeho disponibilita ve formě suroviny, což zřejmě vedlo k vyšší domácí poptávce po sýrech ze zahraničí. Tomu nasvědčuje i omezení vývozu smetan. Meziročně směrovali zemědělci a zpracovatelé také výrazně více suroviny zahraničním zpracovatelům, v roce 2025 bylo vyvezeno o 23,5 tis. t (3,2 %) syrového kravského mléka více než v předchozím roce.

Celková domácí spotřeba mléka a mlékárenských výrobků bez másla v hodnotě mléka se zvýšila o 1,9 %. Podíl dovozu mléka a mlékárenských výrobků na spotřebě v přepočtu na ekvivalent mléka dosáhl 55,8 %, podíl vývozu na tržní výrobě 50,4 %.

Průměrná CZV mléka, kterou vykázaly mlékárny v ČR podle výkazu Mlék (MZe) 6–12, přesáhla opět historicky nejvyšší úroveň dosaženou v předchozím roce (11,36 Kč/l) a její průměrná hodnota činila 13,13 Kč/l, což je meziročně o 1,77 Kč/l (15,6 %) více. CZV mléka vzrůstala od počátku roku do září, avšak od října se trend obrátil. Z lednové hodnoty 12,80 Kč/l se v září vyšplhala na 13,43 Kč/l a koncem roku zůstala na hodnotě 12,07 Kč/l. Tahounem ceny syrového mléka na trhu byla zřejmě nejen stále vysoká cena másla, ale zřejmě též silnější CPV napříč sektorem a v neposlední řadě i vyšší obsahové složky mléka. Průměrný obsah tuku a bílkovin činil 3,92 %, resp. 3,51 %. Ve výběrovém šetření ÚZEI o nákladech na výrobu mléka byla podle předběžných odhadů dosažena realizační CZV 13,20 Kč/l a převýšila tak predikované náklady, které se odhadují ve výši 10,22 Kč/l. K ceně mléka však chovatelé dle odhadu obdrželi v přepočtu 1,54 Kč/l formou přímých a nepřímých podpor. Odhaduje se, že náklady na nakupovaná krmiva meziročně mírně vzrostly, ale výroba vlastních krmiv byla levnější. Podíl nákladů na krmiva na celkových nákladech mléka se předpokládá ve výši

42,7 %, z toho podíl na vlastní krmiva 20,5 %. Vlivem vysoké průměrné CZV mléka a odhadovaného poklesu nákladů však podle předběžného odhadu ÚZEI dosáhli chovatelé v ČR v průměru 29,2% nákladové rentability. S přispěním přímých a nepřímých podpor se předběžně odhaduje průměrná souhrnná rentabilita ve výši 44,2 %.

Pramen: *Mlék (MZe) 6-12*
Zpracoval: *I. Bošková (ÚZEI)*

Hovězí maso

Rok 2025 byl v komoditě hovězí a telecí maso v EU charakterizován dynamickým vzestupem cen všech kategorií jatečných zvířat při pokračujícím trendu snižování celkových stavů skotu včetně krav. Výroba meziročně klesla jako důsledek nižšího počtu poražených jatečných zvířat. Objem vývozu hovězího masa meziročně klesl, zatímco dovozy stouply, přesto zůstala bilance zahraničního obchodu EU opět výrazně kladná.

Stavy skotu v EU pokračovaly v klesajícím trendu, který je patrný od roku 2016, avšak v roce 2025 meziroční tempo poklesu zmírnilo. Zatímco v průměru let 2017–2024 představoval úbytek skotu v průměru 1,3 % ročně, v roce 2025 to bylo již jen 0,5 %. Podle předběžných údajů Eurostatu bylo ke konci roku 2025 chováno v členských zemích celkem 71,5 mil. ks skotu. K úbytku zvířat došlo celkem v 18 členských zemích, a to v rozmezí od 0,3 % do 4,7 %. Největší podíl na něm z chovatelsky významných zemí měly Francie (-1,5 %), Belgie (-1,2 %), Dánsko (-1,0 %), Polsko (-0,8 %) a Itálie (-0,5 %), kde klesly stavy skotu souhrnem o 313 tis. ks. Naproti tomu stavy skotu se meziročně zvýšily zejména ve Španělsku (+2,0 %), Maďarsku (+1,5 %) a Švédsku (+0,8 %). Také stádo krav celkem se v Evropské unii meziročně zmenšilo,

a to celkem o 0,8 % (o 223 tis. ks) na 29,1 mil. ks. Úbytek zaznamenala především Francie (-2,1 %), Španělsko (-0,8 %), Nizozemsko (-0,7 %) a Polsko (-0,5 %). Počty krav BTPM klesly meziročně o 0,9 % na 10,0 mil. ks, stavy dojných krav se snížily mírněji (-0,7 %) na 19,1 mil. ks.

Úbytek stavů skotu se v posledních letech odrážel v poklesu nabídky jatečných zvířat. To platilo také v roce 2025, kdy bylo v EU 27 poraženo celkem 21,1 mil. ks skotu, tj. meziročně méně o 5,8 % (o 1,3 mil. ks). Z producentsky významných členských zemí byl zaznamenán pokles porážek zejména v Irsku (-12,0 %), Nizozemsku (-9,4 %), Německu (-7,6 %), Španělsku (-4,7 %) a v Polsku (-4,4 %). Porážky naopak stouply ve čtyřech členských zemích (Rumunsku, Maďarsku, Bulharsku a Maltě). Nižší nabídka jatečného skotu v EU se promítla do meziročního poklesu výroby hovězího a telecího masa o 4,1 % (-0,2 mil. t) na 6,3 mil. t. K jejímu snížení došlo ve 23 členských zemích. Z producentsky významných zemí se na poklesu výroby podílelo především Irsko (-9,7 %), Nizozemsko (-9,1 %), Belgie (-8,0 %) a Německo (-6,6 %). Spotřeba hovězího masa v EU 27 v roce 2025 se podle odhadu EK, i přes vysoké ceny, meziročně téměř nezměnila (snížení o 0,1 kg/obyv./rok) a dosáhla 9,9 kg/obyv./rok (tj. 13,7 kg v mase na kosti). Odhadovaná míra soběstačnosti dosáhla 105 % (snížení o 0,9 p. b.).

Vývoj cen jatečného skotu v EU 27 byl ovlivněn poptávkou po hovězím mase na globálním trhu i jeho nižší nabídkou a vnitřním trhu EU. Průměrná CZV mladých jatečných býků tř. R3 v EU v meziročním porovnání dynamicky vrostla, a to o 28,8 % (o 149,2 €/100 kg j. hm) na 666,5 €/100 kg j. hm. (tj. 16 458 Kč/100 kg j. hm.)[84]. K nárůstu ceny došlo ve všech členských zemích, z toho nejvíce v Nizozemsku (+51,2 %), Belgii (+49,6 %), Irsku (+39,2 %), Německu (+ 34,3 %), Polsku (+34,2 %) a ve Španělsku (+28,3 %).

EU omezila vývoz hovězího masa včetně živého skotu meziročně o 16,4 % na 869 tis. t. Hlavním důvodem byl pokles stavů skotu a tím i exportní nabídky. Mezi přední vývozní země patřily Irsko, Polsko a Španělsko, které zaznamenaly nižší export o více než 10 %. Vývoz směřoval z 31 % do Velké Británie, avšak ve srovnání s předchozím rokem byl nižší o 8,0 %. Také prodej na další významné trhy EU, kam patří Turecko a Izrael, meziročně klesl o 56 %, resp. o 21 %. EU naopak posílila dovoz hovězího masa včetně živého skotu o 17,6 % na 371 tis. t. Nejvýznamnějším dodavatelem byla Velká Británie, odkud pocházelo 145 tis. t, což představovalo meziroční nárůst o 8,0 %. Dovoz hovězího masa od významných obchodních partnerů z Mercosuru se meziročně zvýšil o 16,4 % na 196 tis. t.

V České republice byl rok 2025 v odvětví hovězího a telecího masa charakterizován dynamickým růstem cen jatečného skotu a ačkoli stavy nepatrně klesly, došlo k navýšení hrubé výroby. To se odrazilo v mírnému úbytku počtu poražených jatečných zvířat i v nižší jatecké výrobě. Vysoké ceny hovězího masa se promítly do poklesu spotřebitelské poptávky.

84 Kurz ČNB EUR =24,693 Kč.

Tuzemský zahraniční obchod s hovězím masem včetně živého skotu mírně zpomalil, přesto se obchodní bilance vlivem vysokých cen však zlepšila.

Chov skotu spojený s produkcí masa byl v rámci Strategického plánu SZP 2023+ podporován ze zdrojů EU prostřednictvím přímých plateb zaměřených na citlivé komodity (CIS). U dobrovolné podpory vázané na produkci byla pro rok 2025 stanovena sazba na 1 ks masného telete[85] ve výši 3 270,62 Kč. O tuto platbu požádalo celkem 6,4 tis. chovatelů pro 179,6 tis. ks telat (podrobněji viz kap. 2.1).

Chovem skotu se podle údajů Ústřední evidence hospodářských zvířat k 31. 12. 2025 zabývalo celkem 17,3 tis. podniků. Téměř 58 % z celkové populace skotu bylo koncentrováno ve 4 % podniků s počtem zvířat nad 500 tis. ks/podnik. Na chov krav BTPM se zaměřovalo celkem 8,4 tis. podniků s tím, že 69 % z celkových stavů je soustředěno do podniků s koncentrací od 11 do 200 ks.

V České republice celkové stavy skotu podle údajů ČSÚ[86] k 31. 12. 2025 meziročně klesly o 0,6 % (-7,7 tis. ks) a dosáhly 1 389,7 tis. ks. Z toho stavy krav celkem se snížily o 2,4 % (-13,2 tis. ks) na 566,4 tis. ks v důsledku poklesu počtu vykázaných dojených krav o 4,8 % na 342,6 tis. ks, zatímco stavy krav BTPM vzrostly o 1,9 % na 223,9 tis. ks. Ve výkazu ČSÚ od roku 2025 nastala změna metodického přístupu, což je vhodné vzít v úvahu při meziročním porovnání. Česká republika se v roce 2025 podílela na celkovém počtu skotu chovaném v EU 27 necelými 2,0 %.

Hrubá výroba hovězího a telecího masa (prodej živých zvířat ze zemědělských podniků) byla proti roku 2024 vyšší o 6,0 % a dosáhla 101,1 tis. t j. hm. (tj. 187,3 tis. t ž. hm.). Ačkoli došlo k jejímu meziročnímu nárůstu, čistá produkce (výroba masného zpracovatelského průmyslu) naproti tomu zaznamenala snížení o 1,5 tis. t j. hm. na 67,3 tis. t j. hm. To bylo způsobeno nižším nabídkou jatečných zvířat. Podle údajů SVS bylo v ČR poraženo celkem 231,9 tis. ks jatečného skotu, což bylo proti roku 2024 méně o 3,4 % (tj. o 8,3 tis. ks). Porážky jatečných býků včetně volů meziročně klesly o 3,4 tis. ks a jatečných krav se snížily o 3,5 tis. ks. Jatečné krávy se na celkovém počtu porážek podílely 48,8 %, jateční býci a voli 35,7 %, jalovice 13,0 % a telata 2,6 %. Podle ČSÚ průměrná porážková hmotnost jatečného skotu meziročně stoupla o 6 kg na 583 kg ž. hm./ks, z toho porážková hmotnost jatečných býků se zvýšila o 3,7 kg na 686 kg ž. hm./ks

V důsledku vysokých cen klesla poptávka, což se projevilo snížením bilanční spotřeby hovězího a telecího masa o 6,3 % na 69,7 tis. t j. hm. Rovněž odhadovaná průměrná roční spotřeba na obyvatele proti roku 2024 se snížila (o 0,5 kg) na odhadovaných 8,7 kg/rok. Díky

---

85 Platba pro narozené tele v období od 1. 3. 2024 do 29. 2. 2025, jehož matkou je kráva chovaná v systému BTPM s minimálně 50% podílem krve masného plemene a otcem býk masného plemene evidovaný v registru plemeníků.

86 ČSÚ Chov skotu – druhá polovina roku 2025.

růstu hrubé výroby při současném oslabení spotřeby se míra soběstačnosti v hovězím mase meziročně zlepšila o 14,2 p. b na 142,4 %, což byla nejvyšší úroveň od roku 2015.

T8.2/02 - Bilance výroby a spotřeby hovězího masa[1)] a ekonomika výkrmu skotu

Ukazatel	MJ	2021	2022	2023	2024	2025[3)]	Meziroční index
Stavy skotu celkem[2)]	tis. ks	1 406,4	1 390,5	1 369,6	1 397,4	1 389,7	99,4
z toho - krávy celkem	tis. ks	585,9	579,2	568,5	579,7	566,4	97,7
z toho - krávy BTPM	tis. ks	227,2	222,5	210,8	219,6	223,9	101,9
Průměrný přírůstek býci výkrm	kg/ks/den	1,010	0,969	1,018	1,045	1,045	100,0
Bilance							
Počáteční zásoba	tis. t j. hm.	2,6	2,9	3,1	3,1	3,1	100,0
Výroba	tis. t j. hm.	89,0	91,9	92,0	95,4	99,2	104,0
Dovoz[4)]	tis. t j. hm.	44,3	43,1	46,3	46,8	38,6	82,5
Celková nabídka	tis. t j. hm.	135,9	137,9	141,4	145,3	140,9	97,0
Domácí spotřeba	tis. t j. hm.	73,2	72,4	70,9	74,4	69,7	93,7
Vývoz[4)]	tis. t j. hm.	59,9	62,4	67,5	67,8	68,1	100,5
Celková poptávka	tis. t j. hm.	133,1	134,8	138,4	142,2	137,8	96,9
Konečná zásoba	tis. t j. hm.	2,9	3,1	3,0	3,1	3,1	100,0
Soběstačnost[5)]	%	121,6	126,9	129,8	128,2	142,4	14,2
Ekonomika výkrmu skotu (náklady, přírůstky a realizační ceny z Výběrového šetření ÚZEI)							
Náklady jednotkové výkrm býků[6)]	Kč/kg ž. hm.	71,34	82,87	80,75	80,47	82,37	102,4
Realizační cena výkrmu skotu	Kč/kg ž. hm.	46,85	57,30	57,67	63,39	83,63	131,9
Podpory přímé - DT 20. E, PVP, zelená nafta, podpora pojištění	Kč/ks	1 425	1 346	1 541	1 665	1 693	101,7
Podpory nepřímé - krmiva VCS (CIS) bílkovinné plodiny, SAPS (+ greening), BISS+celofar. ekoplatba, CRISS, PVP na z.p. krmné plodiny, LFA (ANC) platby (TTP nebo z.p.), AEKO na TTP, zelená nafta RV, podpora pojištění (krmné plodiny)	Kč/ks	8 946	9 897	9 336	9 131	9 840	107,8
Podpory celkem	Kč/ks	10 372	11 243	10 877	10 796	11 533	106,8
Podpory jednotkové přímé	Kč/kg ž. hm.	2,22	2,09	2,32	2,50	2,54	101,7
Podpory jednotkové nepřímé - krmiva	Kč/kg ž. hm.	13,94	15,38	14,06	13,73	14,79	107,8
Podpory jednotkové celkem	Kč/kg ž. hm.	16,17	17,47	16,38	16,23	17,34	106,8
Nákladová rentabilita[6)]	%	-34,33	-30,86	-28,58	-21,23	1,53	22,8
Souhrnná rentabilita s přímými podporami[6)]	%	-31,22	-28,33	-25,71	-18,12	4,62	22,7
Souhrnná rentabilita s nepřímými podporami[6)]	%	-14,79	-12,30	-11,17	-4,17	19,49	23,7
Souhrnná rentabilita celkem[6)]	%	-11,66	-9,77	-8,30	-1,06	22,58	23,6
Cena EU jateční býci[7)]	€/100 kg j. hm.	394,00	495,00	496,85	517,30	666,50	128,8
Cena ČR jateční býci[7)]	€/100 kg j. hm.	344,50	419,46	464,00	484,00	648,00	133,9

1) Bilance uvedena v jatečné hmotnosti, přepočtový koeficient na živou hmotnost = 0,540.

2) Stavy skotu celkem a krav - rok 2021 k 1. 4., roky 2022–2025 k 31. 12.

3) Údaje o dovozu a vývozu jsou předběžné, rovněž navazující výpočty nabídky, poptávky, spotřeby a soběstačnosti.

4) Dovoz a vývoz včetně živých zvířat.

5) Meziroční index je vyjádřen v p. b. (tj. rozdílem %).

6) Náklady respondentů s podvojným účetnictvím podle výběrového šetření ÚZEI, rok 2025 odhad.

7) Cena = CZV býci R3 na reprezentativních trzích EU.

Pramen: ČSÚ - Výsledky chovu skotu, Soupis hospodářských zvířat k 31. 4., Statistika zahraničního obchodu; TIS ČR SZIF; EC - DG for Agriculture; EUROSTAT; výpočty ÚZEI a MZe

Zpracoval: M. Abrahamová (ÚZEI), T. Vylítová (MZe)

Celková bilance zahraničního obchodu s živým skotem včetně hovězího a telecího masa se po přepočtu na jatečnou hmotnost v objemovém vyjádření zlepšila o 5,8 tis. t j. hm. Ve finančním vyjádření tradičně aktivní a dosáhla 2,4 mld. Kč, v porovnání s rokem 2024 došlo k jejímu zlepšení o 0,42 mld. Kč.

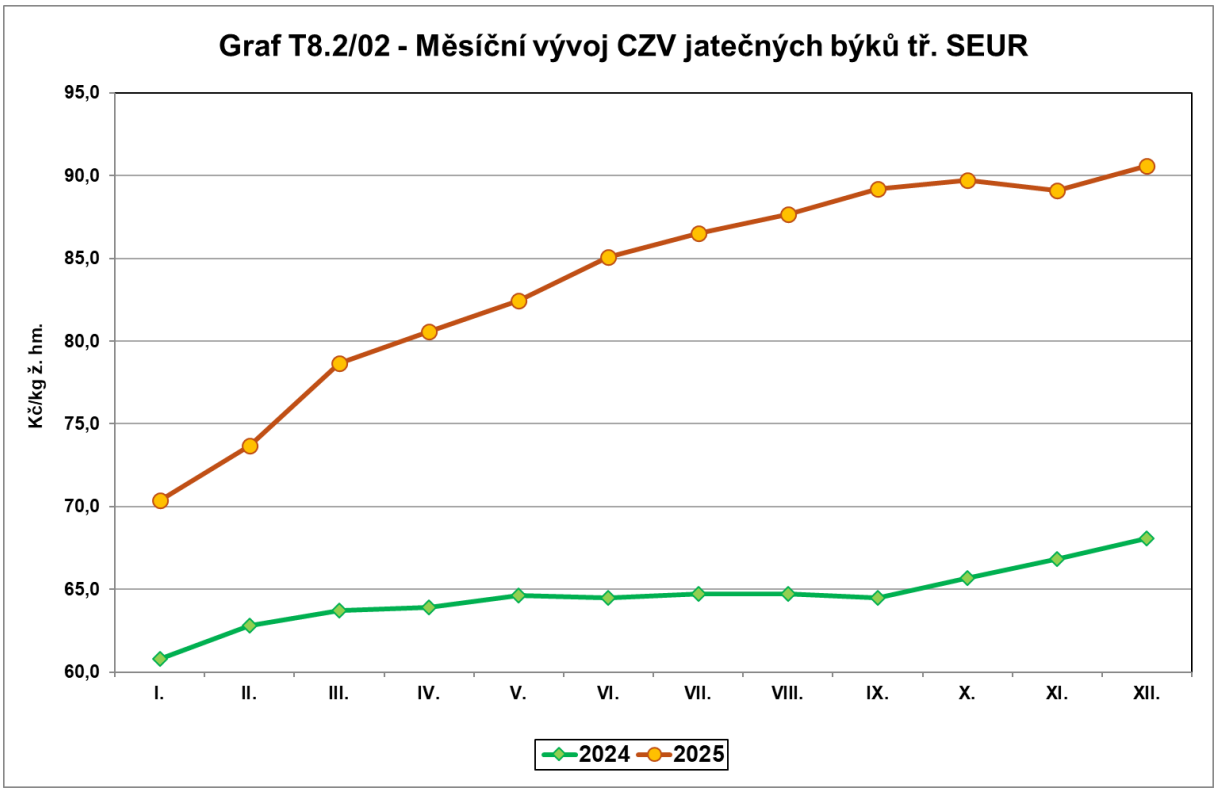
Český zahraniční obchod s živým skotem vykázal v roce 2025 opět aktivní bilanci, která dosáhla 9,6 mld. Kč. Meziročně došlo k jejímu zlepšení o 2,4 mld. Kč především vlivem dalšího nárůstu cen vyvezených živých zvířat. Celkem bylo exportováno 267,3 tis. ks skotu, což znamenalo meziročně pokles o 4,3 tis. ks. Nejvíce se na vývozu podílela jatečná zvířata (34,3 %), dále telata do 80 kg ž. hm. (30,3 %) a zástav (21,4 %). Skot byl z 96 % prodáván

do členských zemí EU, z nichž dominovaly Itálie, Chorvatsko, Rakousko, Belgie a Polsko, kam směřovalo téměř 79 % (tj. 210,6 tis. ks) z celkového vývozu. Ze třetích zemí, které odebraly pouze 4,0 % z počtu vyvezených zvířat, převažovalo Kosovo, Ázerbájdžán a Ukrajina s 6,9 tis. ks. Dovoz živého skotu do ČR byl v porovnání s vývozem tradičně zanedbatelný a vykázal meziroční pokles téměř o 40,0 % na 1,5 tis. ks. Hlavním dodavatelem bylo Slovensko, odkud pocházelo 93 % převážně jatečných zvířat.

Zahraniční obchod s hovězím a telecím masem vykazuje v objemovém i finančním vyjádření dlouhodobě pasivní bilanci, která se v roce 2025 dosáhla -22,4 tis. t, resp.-5,0 mld. Kč. V objemovém vyjádření došlo k jejímu meziročnímu zlepšení, zatímco kvůli nárůstu cen se ve finančním vyjádření zhoršila o 2,2 mld. Kč. Celkem bylo do ČR dovezeno 38,1 tis. t hovězího a telecího masa v hodnotě 7,9 mld. Kč. V porovnání s rokem 2024 došlo vlivem nižší poptávky k poklesu dovozu o 8,2 tis. t a o 0,78 mld. Kč. K nejvýznamnějším dodavatelům patřily tradičně země EU, především Nizozemsko, Polsko, Rakousko, Německo a Irsko, které se souhrnně podílely na tuzemském dovozu více než 79 %. Dovozy ze třetích zemí nebyly pro ČR významné a z objemu celkových nákupů tvořily necelých 8 %. K nejvýznamnějším dodavatelům patřily Argentina, Brazílie, USA a Uruguay s 2,1 tis. t. Také tuzemský vývoz hovězího a telecího masa meziročně klesl o 0,3 tis. t na 15,7 tis. t, avšak jeho celková hodnota se však zvýšila o 0,3 mld. Kč na 2,9 mld. Kč. Předními odběrateli bylo tradičně Slovensko, Nizozemsko, Rakousko a Polsko téměř s 87% podílem na celkovém vyvezeném objemu.

CZV jatečného skotu zaznamenaly v roce 2025 rekordní úroveň a překonaly tak již vysoké ceny roku 2024. Hlavním důvodem byl růst poptávky a ceny na světovém i evropském trhu a trvalý zájem o český živý skot v zahraničí. Průměrná CZV skotu celkem podle TIS^{ČR}SZIF meziročně vzrostla o 32,9 % na 70,26 Kč/kg ž. hm. vlivem prudkého zvýšení cen jatečného skotu ve všech kategoriích. CZV jatečných býků tř. SEUR meziročně stoupla o 29,8 % (o 19,22 Kč/kg ž. hm.) na 83,73 Kč/kg ž. hm. V porovnání s pětiletým průměrem (2020–2024) byla tato cena vyšší o 28,46 Kč kg ž. hm. Ještě výrazněji se v roce 2025 zvýšily CZV jatečných krav tř. EUR a jatečných jalovic tř. SEUR, a to o 33,0 %, resp. o 30,8 %.

Na růst cen jatečného skotu reagovaly i ceny průmyslových výrobců výsekového hovězího masa. Podle TIS^{ČR}SZIF průměrná CPV hovězího masa posílila o 22,9 % na 205,14 Kč/kg. V rámci sledovaných druhů došlo růstu ceny v rozmezí od 9,1 % (svíčková) do 41,3 % (hovězí čtvrtě přední). Spotřebitelské ceny hovězího masa podle ČSÚ rovněž výrazně posílily (index 118,4).

Pramen: *TIS^{ČR} SZIF*

Zpracoval: *M. Abrahamová (ÚZEI)*

Výkrm skotu v ČR vykazuje dlouhodobě ztrátu, neboť nákladová rentabilita (bez započtení podpor) i souhrnná rentabilita (včetně všech podpor) dosahují trvale záporné hodnoty. V roce 2025 však došlo, podle předběžných údajů ÚZEI, k meziročnímu zlepšení nákladové rentability o 22,8 p. b. na 1,53 %. Hlavním důvodem byl dynamický vzestup realizačních cen vykrmeného skotu, zatímco u většiny nákladových položek byl vzestup ceny o poznání mírnější. Při odhadovaném průměrném denním přírůstku 1,045 kg/ks dosáhly celkové náklady výkrmu skotu 82,37 Kč/kg ž. hm., což představovalo proti roku 2024 nárůst o 2,4 % (tj. o 1,90 Kč/kg ž. hm.). Hlavní podíl z celkových nákladů tvořila krmiva a steliva (46,5 %) a pracovní náklady (22,0 %). U obou těchto položek došlo k meziročnímu nárůstu o 0,5 %, resp. o 6,5 %. Realizační ceny vykrmovaného skotu meziročně stouply o 31,9 % (tj. o 20,24 Kč/kg). Při započtení přímých podpor (DŽPZ - 20.E., zelená nafta, pojištění) vykazoval výkrm skotu zisk, rentabilita se meziročně zlepšila o 22,74 p. b. a dosáhla hodnoty 4,62 %. Při započtení všech podpor (přímých a nepřímých) se souhrnná rentabilita výkrmu skotu podle předběžných údajů ÚZEI zlepšila o 23,64 p. b. a dosáhla kladné hodnoty 22,58 %).

8.2.2 Prasata – vepřové maso

Rok 2025 byl charakteristický poklesem stavů prasat a zvýšením produkce vepřového masa. Stavy prasat celkem v EU 27 ke konci roku, podle údajů Eurostatu, meziročně poklesly

o 0,5 % (0,6 mil. ks) na 131,5 mil. ks. V EU 15[87] klesly o 0,8 % (o 0,9 mil. ks). V NČZ došlo k nárůstu počtu prasat, a to o 1,4 % (o 0,29 mil. ks). Z nejvýznamnějších evropských chovatelů posílily stavy prasat v Dánsku (o 6,0 %), v Polsku (o 1,6 %), v Německu (o 0,9 %) a v Itálii (o 0,6 %), zatímco u ostatních hlavních producentů stavy klesly. Ve Španělsku došlo k poklesu o 2,7 %, ve Francii o 0,6 % a v Nizozemsku o 7,6 %. V EU bylo na konci roku 2025 chováno celkem 10,4 mil. ks prasnic. V meziročním porovnání stouply stavy o 51,2 tis. ks (o 0,5 %). V EU 15 počet prasnic mírně vzrostl o 0,4 % na 8,7 mil. ks, v NČZ došlo k nárůstu o 0,9 % na 1,7 mil. ks.

Produkce vepřového masa v EU 27 meziročně vzrostla o 705 tis. t (tj. o 3,3 %) na 21,8 mil. t. V NČZ produkce meziročně stoupla o 5,1 % na 3,4 mil. t, v EU 14 došlo k nárůstu o 3,0 % na 18,3 mil. t. Téměř u všech nejvýznamnějších evropských producentů došlo ke zvýšení produkce vepřového masa. Ve Španělsku produkce vzrostla o 6,4 %, v Polsku o 5,0 %, v Itálii o 4,1 %, v Dánsku o 2,6 %, v Nizozemsku o 1,6 %, v Německu o 1,1 % a ve Francii o 0,3 %. Celkem bylo v EU 27 poraženo 227,2 mil. ks prasat, tj. o 2,3 % (o 5,1 mil. ks) více než v roce 2024.

Vývoz vepřového masa do třetích zemí mírně narostl o 2,5 % na úroveň 4,45 mil. t. Unijní vývoz směřoval hlavně do oblasti jihovýchodní Asie, z toho hlavním odběratelem byla Čína. Odbyt EU do Číny se v roce 2025 meziročně snížil o 7,0 % na 1,07 mil. t, zejména v důsledku zvýšení domácí produkce v Číně a obchodních opatření vůči dovozu z EU. Vývoz vepřového masa do Číny byl rovněž negativně ovlivněn omezením v souvislosti s výskytem afrického moru prasat (AMP) u volně žijících divokých prasat ve Španělsku, jež je hlavním producentem pro asijský trh. Meziročně méně vepřového masa bylo vyvezeno z EU také do ostatních významných destinací – Velké Británie (o 3,2 %) a Japonska (o 21,6 %). Naopak se zvýšil vývoz vepřového masa na Filipíny (o 1,0 %), do Jižní Koreje (o 12,3 %), Vietnamu (o 33,1 %) a USA (o 2,2 %). Dovoz vepřového masa do EU byl, na rozdíl od vývozu, tradičně zanedbatelný a meziročně došlo k jeho mírnému nárůstu o 0,2 % na 161,6 tis. t.

Mírně rostoucí nabídka vepřového masa v EU, kvůli nižším vývozům v kombinaci se silnější produkcí, vedla k poklesu CZV jatečných prasat od července 2025, i když průměrná CZV zůstala nad pětiletým průměru po velkou část roku. Průměrná CZV jatečných prasat tř. E byla meziročně v EU nižší o 8,6 % (o 17,91 €/100 kg j. hm. nebo 4,38 Kč/kg j. hm.) a dosáhla 190,20 €/100 kg j. hm. (46,51 Kč/kg j. hm.) K jejímu poklesu došlo ve srovnání s předchozím rokem téměř ve všech členských zemích. K největšímu poklesu cen došlo na Slovensku (o 14,4 %), v Belgii (o 11,5 %) a v Maďarsku (o 11,2 %). U nejvýznamnějších producentů byl největší pokles ceny zaznamenán v Polsku (o 11,0 %), v Německu (o 10,9 %) a ve Francii (o 8,9 %). Výjimkou bylo Dánsko, kde došlo k nárůstu průměrné CZV meziročně o 2,9 %.

87 *Eurostat uvádí data bez započtení Velké Británie.*

V České republice bylo odvětví vepřového masa ovlivněno vývojem trhu EU v této komoditě především z pohledu cen vepřového masa a cen krmiv. CZV jatečných prasat klesaly, nicméně v průměru za rok 2025 byly na podobné úrovni jako pětiletý průměr let 2020–2024.

Stavy prasat celkem podle publikace ČSÚ Chov prasat k 31. 12. 2025 se oproti předchozímu roku zvýšily o 2,1 % (tj. o 29,3 tis. ks) na 1,45 mil. ks. Stavy prasnic celkem se meziročně navýšily o 1,1 %, tj. o 0,9 tis. ks, stavy prasniček poklesly o 2,0 %, tj. o 0,9 tis. ks. U selat došlo k meziročnímu mírnému oslabení stavů o 1,0 %, tj. o 3,8 tis. ks.

Největší meziroční pokles byl zaznamenán v kategorii menších chovů (1–100 ks), zatímco u větších podniků pokračovala koncentrace produkce a růst podílu prasnic ve velkochovech. Podle údajů ČMSCH bylo k 31. 12. 2025 v České republice evidováno celkem 302 subjektů s chovem prasat nad 100 ks chovajících 97 % z celkových stavů prasat. Oproti minulému roku se počet subjektů v této kategorii snížil o 10, v kategorii 1–100 ks došlo k poklesu o 321 subjektů na 6 516 subjektů. Počet zemědělských podniků s chovem prasat celkem meziročně opět poklesl o 331 subjektů na 6 818 subjektů. Počet podniků s chovem prasnic poklesl na 1 442, meziročně o 178 podniků méně. Podíl počtu prasnic, chovaných ve větších podnicích (nad 500 ks), na celkovém počtu prasnic se opět meziročně zvýšil o 2 p. b. na 70 %.

V odvětví chovu prasnic dochází dlouhodobě ke zlepšování reprodukčních ukazatelů, tím se čeští chovatelé dostali na úroveň chovatelsky vyspělých evropských zemí, jako jsou např. Německo a Belgie. Meziročně se tyto indikátory opět zlepšily. V roce 2025 činil ukazatel počtu narozených selat na prasnici 36,1 ks/rok, což bylo o 7,9 % (o 2,6 selete) více než v roce 2024. Současně se zvýšil počet odchovaných selat na prasnici o 8,1 % (o 2,4 selete) na 32,3 ks/rok. Úhyny selat z počtu narozených se meziročně snížily na 10,5 % (o 0,2 p. b.). V roce 2025 bylo v ČR narozeno 3,2 mil. ks selat, což představuje meziroční nárůst o 7,7 %. Počet odchovaných selat se též zvýšil o 8,0 % a činil 2,91 mil. ks.

Celková výroba vepřového masa (produkce ze zemědělských podniků včetně domácích porážek) v roce 2025 meziročně mírně vzrostla o 12,7 tis. t j. hm. na 215,1 tis. t j. hm. (279,3 tis. t ž. hm.). Její podíl na celkové produkci EU 27 se nijak nezměnil a dosahoval necelé 1,0 %, podíl z produkce NČZ představoval 6,4 %. Český masný zpracovatelský průmysl vyrobil celkem 217,6 tis. t j. hm. vepřového masa (včetně dovezených jatečných prasat), což představovalo meziročně mírný nárůst o 2,8 %. Podle údajů SVS bylo v České republice poraženo celkem 2,33 mil. ks prasat, což bylo o 1,0 % (o 23,4 tis.) více než v roce 2024. Průměrná porážková hmotnost jatečných prasat podle ČSÚ se meziročně zvýšila o 1,8 kg na úroveň 120,3 kg ž. hm. (tj. 92,6 kg j. hm.).

T8.2/03 - Bilance výroby a spotřeby vepřového masa[1)] a ekonomika výkrmu prasat

Ukazatel	MJ	2021	2022	2023	2024	2025[2)]	Meziroční index
Stavy prasat celkem	tis. ks	1 518,4	1 328,8	1 362,3	1 421,8	1 451,1	102,1
Stavy prasnic	tis. ks	90,5	76,6	79,1	80,5	81,4	101,1
Průměrný přírůstek prasata výkrm	kg/ks/den	0,967	0,971	0,971	0,998	0,999	100,1
Bilance							
Počáteční zásoba	tis. t j. hm.	7,3	8,7	7,8	7,8	7,8	99,9
Výroba	tis. t j. hm.	230,2	217,0	202,3	202,3	215,1	106,3
Dovoz[3)]	tis. t j. hm.	290,5	298,7	288,3	291,5	311,4	106,8
Celková nabídka	tis. t j. hm.	528,0	524,4	498,4	501,7	534,2	106,5
Domácí spotřeba	tis. t j. hm.	448,5	452,6	436,6	439,4	465,9	106,0
Vývoz[3)]	tis. t j. hm.	70,8	64,0	54,0	54,5	58,5	107,3
Celková poptávka	tis. t j. hm.	519,3	516,6	490,6	493,9	524,4	106,2
Konečná zásoba	tis. t j. hm.	8,7	7,8	7,8	7,8	9,9	126,4
Soběstačnost[4)]	%	51,3	47,9	46,3	46,1	46,2	0,1
Ekonomika výkrmu prasat (náklady a ceny jatečných prasat z Výběrového šetření ÚZEI)							
Náklady výkrm prasat	Kč/kg ž. hm.	33,90	41,49	41,12	39,50	41,15	104,2
Realizační cena výkrmu prasat	Kč/kg ž. hm.	26,44	33,48	41,27	39,41	35,16	89,2
Podpory přímé - I. a II. balíček; PRV - Opatření 14.1.4-14.1.5 (welfare); MZe - dot. tit. 8; zelená nafta, pojištění	Kč/ks	521	621,86	397,65	305,09	485,47	159,1
Podpory nepřímé - krmiva	Kč/ks	85	80,75	73,33	79,95	69,70	87,2
Podpory celkem	Kč/ks	606	702,61	470,98	385,04	555,17	144,2
Podpory jednotkové přímé	Kč/kg ž. hm.	4,30	5,08	3,25	2,52	4,01	159,1
Podpory jednotkové nepřímé - krmiva	Kč/kg ž. hm.	0,70	0,66	0,60	0,66	0,58	87,2
Podpory jednotkové celkem	Kč/kg ž. hm.	4,99	5,74	3,85	3,18	4,59	144,2
Nákladová rentabilita[4)]	%	-21,98	-19,30	0,36	-0,21	-14,56	-14,3
Souhrnná rentabilita s přímými podporami[4)]	%	-9,31	-7,06	8,25	6,17	-4,81	-11,0
Souhrnná rentabilita s nepřímými podporami[4)]	%	-19,92	-17,71	1,81	1,46	-13,16	-14,6
Souhrnná rentabilita s celkovými podporami[4)]	%	-7,25	-5,47	9,71	7,85	-3,41	-11,3
Cena EU prasata tř. E[6)]	€/100 kg j. hm.	142,99	184,13	227,70	208,11	190,20	91,4
Cena ČR prasata tř. E[6)]	€/100 kg j. hm.	136,59	179,81	225,85	207,64	187,77	90,4

1) Bilance uvedena v jatečné hmotnosti, přepočtový koeficient na živou hmotnost roky roky 2021-2025 = 0,77 .
2) Údaje o dovozu a vývozu jsou předběžné, rovněž navazující výpočty nabídky, poptávky, spotřeby a soběstačnosti.
3) Dovoz a vývoz vepřového masa včetně živých zvířat.
4) Meziroční index je vyjádřen v p. b. (tj. rozdílem %).
5) Náklady vč. vratky zelené nafty a po odpočtu kejdy, rok 2025 odhad.
6) Cena = CZV na reprezentativních trzích EU.
7) Od roku 2023 stavy prasat a prasnic ke konci roku (k 31. 12.)
Pramen: ČSÚ - Výsledky chovu prasat, Soupis hospodářských zvířat k 1. 4., Statistika zahraničního obchodu; TIS ČR SZIF;
EC - DG for Agriculture; EUROSTAT; výpočty ÚZEI a MZe, ÚZEI - Výběrové šetření
Zpracoval: T. Rudinská (ÚZEI), K. Nevečeřalová (MZe)

Celková spotřeba vepřového masa v meziročním porovnání se zvýšila o 6,0 % (tj. 26,5 tis. t) a dosáhla 465,9 tis. t j. hm. Soběstačnost ve vepřovém mase se meziročně mírně zvýšila o 0,1 p. b. na 46,2 % hlavně z důvodu nárůstu produkce.

V zahraničním obchodě vykazuje odvětví vepřového masa záporný výsledek obchodní bilance. Finanční schodek obchodní bilance ČR s vepřovým masem dosáhl při započtení živých prasat -18 811 mil. Kč. Meziročně došlo ke zlepšení o 950,1 mil. Kč z důvodu nižších cen dováženého vepřového masa. Vývoz živých prasat se meziročně zvýšil o 5,9 % (o 25,7 tis. ks) na 462,7 tis. ks v celkové částce 1 289,2 mil. Kč. Nejvýznamněji se na odbytu podílela selata (téměř 61 %) a dále jatečná prasata s 37% podílem. Hlavními odběrateli českých živých prasat byly Maďarsko, Polsko a Slovensko, kam směřovalo 75 % vývozu. Dovoz živých prasat se meziročně zvýšil o 13,5 % (tj. o 19,4 tis. ks) a dosáhl 163,9 tis. ks v celkové hodnotě 383,4 mil. Kč. Nakoupená prasata pocházela pouze z EU a hlavní podíl (76 %) z dovozu představovala zástavová selata, kterých bylo dovezeno 123,8 tis. ks. Selata byla do ČR dodána hlavně ze Slovenska, Německa, Dánska a Maďarska. Kromě selat byla dovezena jatečná prasata v počtu 38,5 tis. ks (meziročně o 8,5 % více), a to především ze Slovenska, Maďarska

a Nizozemska, a dále plemenná zvířata (1,6 tis. ks) pocházející z Dánska. Saldo zahraničního obchodu v živých prasatech dosáhlo 298,9 tis. ks (905,8 mil. Kč). Proti roku 2024 došlo k jeho zlepšení o 6,3 tis. ks.

Vývoz vepřového masa byl meziročně vyšší o 18,1 % (6,1 tis. t) a dosáhl 39,4 tis. t, ve finančním vyjádření se zvýšil o 18,2 % (o 372,2 mil. Kč) na 2,4 mld. Kč. Nejvýznamnějším odběratelem bylo tradičně Slovensko, kam směrovalo 66,8 % vývozu, z dalších zemí Švédsko a Rakousko. Vyváženo bylo především čerstvé nebo chlazené maso (podíl 75 %). Dovoz vepřového masa do ČR v roce 2025 se zvýšil o 6,3 % (tj. o 18,1 tis. t) a dosáhl 305,9 tis. t za 22,1 mld. Kč. Předními dodavateli bylo tradičně Německo a Španělsko, odkud pocházelo souhrnně téměř 62 % (z Německa 32,5 % a ze Španělska 29,8 %) vepřového masa v hodnotě 14,1 mld. Kč. Dále se na dovozu významněji podílely Polsko a Belgie (11,8 %, resp. 9,8 % nákupu). Nakupováno bylo především čerstvé nebo chlazené vepřové maso (podíl 85 %).

Cena zemědělských výrobců jatečných prasat v tuzemsku reagovala na vývoj na evropském trhu. Průměrná CZV jatečných prasat tř. SEU[88] meziročně klesla o 11,3 % (tj. o 4,49 Kč) na 35,18 Kč/kg ž. hm. Meziročně klesly i ceny průmyslových výrobců vepřového výsekového masa podle TIS^{ČR}SZIF (o 6,8 %, tj. o 5,34 Kč/kg)[89] na 73,27 Kč/kg. Spotřebitelské ceny vepřového masa (vepřová kýta bez kosti) též meziročně poklesly (index 93,0).

Odvětví chovu prasat bylo v ČR podporováno z národních zdrojů[90] (udržování a zlepšování genetického fondu, kontrola užitkovosti, nákazový fond, zlepšení životních podmínek v chovu prasat, aj.) – více v kap. 2.3. V rámci Nákazového fondu byla vyplacena žadatelům podpora na ozdravování chovů[91], která představovala celkovou částku 502,8 mil. Kč, což bylo o 142,0 mil. Kč více než v roce 2024. Dále obdrželi chovatelé v rámci národního dotačního titulu zaměřeného na zlepšení životních podmínek v chovu prasat[92] podporu 286,4 mil. Kč.

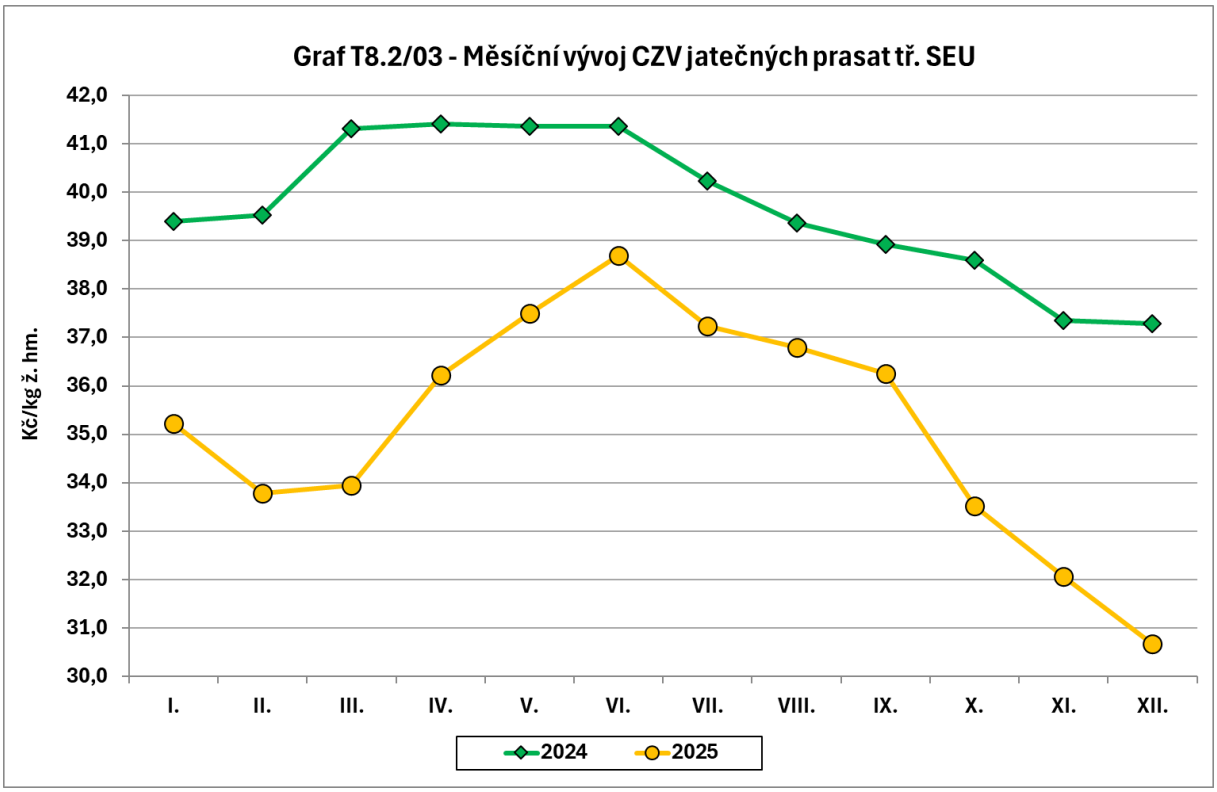
88 V rámci klasifikační stupnice SEUROP, CZV podle TIS^{ČR} SZIF.

89 Propočet průměrné ceny na roční skladbu 2025.

90 Podpory podle Zásad, kterými se stanovují podmínky pro poskytování dotací pro rok 2025 na základě § 2a, § 2d zákona č. 252/1997 Sb.

91 Dotační program 8. Nákazový fond 8.F.d) Podpora vybraných činností zaměřených proti šíření nákaz prasat zvýšením biologické bezpečnosti (Kategorie A – Selata do 25 kg; Kategorie B – Plemenné prasničky, kanečci do 8 měs.; Kategorie C - Prasnice).

92 Dotační program 20.C. Zlepšení životních podmínek v chovu prasat, spuštěný od 1. 3. 2018. Účelem tohoto dotačního programu (i dílčích podprogramů) je zajistit nadstandardní pohodu prasat chovaných v ČR zlepšením jejich životního prostředí nad rámec zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů, a nad rámec prováděcí vyhláškou stanovených minimálních standardů pro chov prasat.

Pramen: *TIS^{ČR} SZIF*

Zpracoval: *T. Rudinská (ÚZEI)*

V roce 2025 došlo v meziročním porovnání ke zhoršení ekonomiky výkrmu prasat. Náklady na výkrm byly v roce 2025 vyšší v porovnání s předchozím rokem, současně došlo i k poklesu cen jatečných prasat. Podle predikce ÚZEI vykázaly podniky s podvojným účetnictvím náklady na výkrm prasat ve výši 41,15 Kč/kg ž. hm. V porovnání s rokem 2024 došlo k jejich navýšení o 4,2 %, tj. o 1,65 Kč/kg ž. hm. Odhadované náklady na krmiva se podílely na celkových nákladech výkrmu prasat zhruba 64,1 %, meziročně došlo k jejich navýšení o 0,4 %, tj. o 0,24 Kč/KD. Z ostatních nákladových položek došlo k meziročnímu navýšení u pracovních nákladů (o 6,6 %, tj. 0,16 Kč/KD).

Nákladová rentabilita výkrmu prasat v roce 2025 podle předběžných údajů dosáhla -14,6 %, což představovalo ztrátu 5,99 Kč/kg ž. hm. vykrmeného prasete. V porovnání s rokem 2024 došlo k jejímu zhoršení o 14,3 p. b. Přímé podpory[93] směrované do odvětví chovu prasat meziročně vzrostly o 59,1 % na 4,01 Kč/kg ž. hm. a přispěly ke zlepšení rentability o 9,75 p. b. Nepřímé podpory (zahrnující plochy vlastních krmiv) reprezentované částkou 0,58 Kč/kg ž. hm. zvýšily rentabilitu výkrmu o 1,40 p. b. Celkové podpory (tj. přímé a nepřímé) dosáhly 4,59 Kč/kg ž. hm., tj. 555,17 Kč na jedno vykrmené prase a díky nim vykazovala souhrnná

93 *Přímé podpory: Podpora pojištění ŽV, zelená nafta, PRV 2014–2021 – dobré životní podmínky zvířat, Národní dotace – dotační titul 8 ozdravení chovů prasat, dotační titul 20.C Zlepšení životních podmínek v chovu prasat.*

rentabilita hodnotu -3,4 %. Při jejich započtení vykázal výkrm ztrátu ve výši 1,40 Kč/kg ž. hm. jatečného prasete.

8.2.3 Drůbež – drůbeží maso, vejce

Globální produkce kuřecího masa podle USDA vzrostla v roce 2025 o 3,2 % na 107,6 mil. t j. hm. Z toho pětinu vyrobily USA a sedminu Čína stejně jako Brazílie. Produkce rostla zejména u Číny, Brazílie a malých producentů. Světový export dosáhl 14,2 mil. t j. hm. Ve světovém obchodě stagnovala vedoucí Brazílie a zvýšil se především vývoz Číny.

Produkce drůbežího masa EU 27 se podle EK v roce 2025 zvýšila o 2,1 % na 14,1 mil. t j. hm. Největším producentem zůstalo Polsko (2,8 mil. t j. hm.), i přes meziroční stagnaci. Španělsko vyprodukovalo 1,9 mil. t j. hm., s meziročním nárůstem o 5,3 %, dále Francie, která zaznamenala pokles o 4,3 %, 1,6 mil. t j. hm., Německo stagnovalo taktéž na 1,6 mil. t j. hm. a výroba v Itálii se zvýšila o 3,4 % na 1,4 mil. t j. hm. Téměř všechny členské země výrobu posílily či stagnovaly, s výjimkou zmíněné Francie, a také Malty (1,6 %). Nejvyšší relativní nárůst ze všech zemí byl v Řecku (14,5 %).

Vývoz činil podle předběžných dat EK 2,2 mil. t j. hm., a vzrostl tedy o 9 %. Nejvíce vývozu směřovalo do UK, a to 35 % s meziročním 4% nárůstem; vyjádřeno finančně se však jednalo o dominantní 62% podíl a nárůst o 2 %. Dalšími významnými destinacemi byly Ghana (podíl v tunách 7 %) a Dem. rep. Kongo (5 %).

Dovoz stagnoval na 0,9 mil. t j. hm. Nejvyšší dovoz byl z Brazílie (32 %), odkud meziročně poklesl o 3 %. I když dovoz z Ukrajiny (22 %) se významně snížil o 16 %, zbylí hlavní exportéři posílili, především UK (podíl na dovozu také 22 %), mírněji Thajsko (podíl 18 %), a Čína dosáhla již 5% podílu.

CPV kuřat „65 %“ EU 27 dle EK meziročně vzrostla o 7,6 % na 291,60 €/100 kg (v Kč díky jejímu posílení vzrostla o 5,2 % na 72,08 Kč/kg).

EK zachovala většinu cel, celních kvót a opatření minimálních dovozních cen ze třetích zemí, s výjimkou Ukrajiny, u které se tarifní kvóta zvýšila o třetinu.

Miliony kusů drůbeže v polovině členských států ke konci roku 2025 těžce zasáhla vysoce patogenní ptačí chřipka (více než 10 mil. postižených zvířat). V Polsku se jednalo o zhruba čtvrtinu těchto zasažených zvířat z EU. Její výskyt byl na 5letém maximu. Kromě přímých ztrát také destinace vývozu reagovaly rozličnými zákazy. Postiženy byly v odvětví drůbežího masa zejména chovy krůt a kachen, na rozdíl od poměrně málo zasažených chovů jatečných kuřat.

V ČR byl v roce 2025 trh s drůbežím masem charakterizován meziročním poklesem stavů drůbeže celkem a výroby, nárůstem dovozu a vývozu, poklesem spotřeby drůbežího masa a zhoršením jeho vysoce záporného salda zahraničního obchodu. Soběstačnost u jatečné drůbeže meziročně vzrostla. Trh byl nejvíce ovlivněn vývojem cen na trhu EU 27. SVS

zaznamenala 10 ohnisek vysoce patogenní ptačí chřipky v komerčních chovech drůbeže, což se projevilo zejména v poklesu stavu kachen.

Podle ČSÚ klesly stavy drůbeže v ČR ke konci roku meziročně o 9,0 % na 23,5 mil. ks. Z toho stavy kuřat ve výkrmu klesly opět prudce, o 12,5 % na 12,6 mil. ks. Stavy chovných slepic vzrostly o 4,2 % na 2,3 mil. ks a stavy kuřat na chov se naopak snížily o 3,8 % na 2,7 mil. ks. Stavy nosnic poklesly o 4,4 % na 5,1 mil. ks. Stavy kohoutů se snížily na 218,4 tis. ks, což představuje významný pokles o 13,5 %. U ostatní drůbeže se propadl počet kachen (48,8 % na 380,8 tis. ks), kdežto počet krůt výrazně vzrostl (59,5 % na 309,0 tis. ks), avšak počet hus se snížil (27,0 % na 12,1 tis. ks).

Produkce jatečné drůbeže v ČR se dle ČSÚ snížila o 2,8 % na 259,3 tis. t ž. hm. Domácí porážky činily odhadem dalších 7,1 tis. t ž. hm. (MZe). Celkem včetně domácích porážek a přepočteno na jatečnou hmotnost dosáhla produkce drůbežího masa 199,8 tis. t j. hm. Část z této produkce však nebyla v ČR zpracována, jak dokládají následující údaje o pohybu zboží přes hranice.

ČR podle celní statistiky MZe nejvíce obchodovala s Polskem, odkud především dovezla dominantní podíl drůbežího masa, a kam naopak vyvezla významný podíl (zejména dospělé) živé drůbeže a také část drůbežího masa. Významný podíl vývozu živé drůbeže byl vyvezen na Slovensko, kam také směřovalo nejvíce drůbežího masa ze všech destinací. Zápornou bilanci v obchodu s drůbežím masem měla ČR kromě Polska i s Maďarskem, kdežto do Německa vývoz živé drůbeže a drůbežího masa převýšil jejich dovoz do ČR.

Do ČR bylo dovezeno 5,9 mil. ks živé drůbeže, to znamená meziročně o 15,0 % méně. V přepočtu na hmotnost činil tento dovoz 2,4 tis. t ž. hm., a byl tedy nepatrný oproti dovozu drůbežího masa.

Z ČR se v roce 2025 vyvezlo 147,8 mil. ks živé drůbeže, tedy meziročně o 19,5 % více. V přepočtu na živou hmotnost činil tento vývoz 60,7 tis. t ž. hm. (tj. více než dvojnásobek drůbežího masa) a meziročně tak vzrostl o 13,8 %. Směřoval zejména do Polska (21,5 mil. ks; 38,6 tis. t ž. hm.), na Slovensko (48,4 mil. ks; 11,1 tis. t ž. hm.), do Německa (8,4 mil. ks; 8,0 tis. t ž. hm.), do Rumunska (33,1 mil. ks; 1,4 tis. t ž. hm.) a na Ukrajinu (26,0 mil. ks; 1,2 tis. t ž. hm.). Nejvýznamnější nárůst v kusech byl zaznamenán do Polska (38,7 %) a Rumunska (50,0 %).

Dovoz drůbežího masa do ČR podle celní statistiky MZe stagnoval na 153,7 tis. t j. hm. Z toho se dovezlo 64 % z Polska, 9 % z Maďarska, 5 % z Ukrajiny, 4 % z Německa, Slovenska a Brazílie, 3 % z Nizozemska a 1 % z Francie, Itálie, Thajska, Rumunska a Dánska. Podíl Polska se meziročně snížil o 3 p. b., kdežto vzrostl podíl Brazílie o 2 p. b. Podíl masa čerstvého nebo chlazeného na dovozu drůbežího masa byl 63 % a podíl kuřecího masa na dovozu drůbežího masa 77 %. Nejvíce se dovezlo děleného kuřecího masa vykostěného, čerstvého nebo chlazeného (30,7 tis. t za 112,86 Kč/kg).

Vývoz drůbežího masa z ČR se zvýšil o 11,0 % na 27,6 tis. t j. hm. Nejvíce bylo vyvezeno na Slovensko 27 %, do Rakouska 25 %, Německa 17 %, Maďarska 8 %, Polska 8 %, Nizozemska a Bulharska 5 % a na Ukrajinu a do Itálie 2 %. Meziročně nejvíce vzrostl podíl Rakouska o 4 p. b. Podíl masa čerstvého nebo chlazeného na vývozu drůbežího masa byl 53 % a podíl kuřecího masa na vývozu drůbežího masa 82 %. Významnou položkou byla především „kuřata 65 %“, čerstvá nebo chlazená (5,2 tis. t za 67,60 Kč/kg). Zhruba stejně vysoký vývoz byl zaznamenán u děleného kuřecího masa vykostěného zmrazeného (5,1 tis. t za 66,92 Kč/kg).

Saldo obchodu s živou drůbeží meziročně vzrostlo o 13,0 % a dosáhlo 58,3 tis. t ž. hm. Záporná hodnota salda drůbežího masa činila 126,1 tis. t j. hm. (zlepšení o 1,3 %).

Aktivní peněžní saldo obchodu ČR s živou drůbeží podle celní statistiky MZe meziročně vzrostlo o 38,0 % na 2 832 mil. Kč a záporná hodnota pasivního salda obchodu s drůbežím masem se zhoršila o 13,6 % na 10 779 mil. Kč. Celkové saldo obchodu s živou drůbeží a drůbežím masem dosáhlo v záporné hodnotě 7 947 mil. Kč (zhoršení o 34,5 %).

T8.2/04 - Bilance výroby a spotřeby drůbežího masa a jeho ekonomika

Ukazatel	MJ	2021	2022	2023	2024	2025[1)]	Meziroční index
Stavy drůbeže celkem[6)]	tis. ks	23 808,5	23 763,5	21 956,9	25 875,3	23 548,8	91,0
Počáteční zásoba	tis. t j. hm.	4,6	3,5	2,6	1,7	1,4	81,1
Výroba[2)]	tis. t j. hm.	195,6	196,5	196,8	205,5	199,8	97,2
Dovoz[3)]	tis. t j. hm.	121,7	124,0	136,7	153,9	155,5	101,1
Celková nabídka	tis. t j. hm.	321,8	324,0	336,1	361,0	356,6	98,8
Domácí spotřeba	tis. t j. hm.	264,1	256,1	269,6	294,9	281,4	95,4
Vývoz[3)]	tis. t j. hm.	54,2	65,4	64,8	64,8	73,2	112,9
Celková poptávka	tis. t j. hm.	318,3	321,5	334,4	359,7	354,6	98,6
Konečná zásoba	tis. t j. hm.	3,5	2,6	1,7	1,4	2,0	148,3
Soběstačnost[4)]	%	74,0	76,7	73,0	69,7	71,0	1,3
Ekonomika výkrmu kuřat							
Náklady jednotkové[5)]	Kč/kg ž. hm.	25,46	30,73	30,76	27,80	29,18	104,9
Realizační cena výkrmu kuřat	Kč/kg ž. hm.	22,10	26,95	29,88	26,68	26,61	99,7
Podpory celkem	Kč/ks	6,12	7,70	4,89	4,82	4,45	92,4
v tom - Podpory přímé - MZe - dot. tit. 8.F.c, dot. tit. 20.B; pojištění, zelená nafta, Mimořádná podpora 2022	Kč/ks	5,64	7,20	4,43	4,16	3,84	92,4
- Podpory nepřímé - krmiva	Kč/ks	0,48	0,50	0,46	0,66	0,61	92,2
Podpory jednotkové celkem	Kč/kg ž. hm.	2,89	3,71	2,36	2,30	2,13	92,4
v tom - Podpory jednotkové přímé	Kč/kg ž. hm.	2,67	3,47	2,14	1,99	1,84	92,4
- Podpory jednotkové nepřímé - krmiva	Kč/kg ž. hm.	0,23	0,24	0,22	0,32	0,29	92,2
Nákladová rentabilita[4)]	%	-13,19	-12,29	-2,85	-4,02	-8,81	-4,8
Souhrnná rentabilita s přímými podporami[4)]	%	-2,71	-1,01	4,09	3,12	-2,52	-5,6
Souhrnná rentabilita s nepřímými podporami[4)]	%	-12,30	-11,51	-2,13	-2,89	-7,82	-4,9
Souhrnná rentabilita s celkovými podporami[4)]	%	-1,82	-0,23	4,81	4,25	-1,53	-5,8
CZV SRN jatečných kuřat	€/kg ž. hm.	0,87	1,26	1,25	1,14	1,26	110,5
CZV ČR jatečných kuřat	€/kg ž. hm.	0,90	1,11	1,25	1,12	1,20	107,2

1) Údaje o stavech, výrobě a CZV jsou definitivní a ostatní jsou předběžné.

2) Celková výroba zahrnuje tržní výrobu zemědělských podniků a samozásobení.

3) Dovoz a vývoz včetně živých zvířat.

4) Meziroční index je vyjádřen v p. b. (tj. rozdílem %).

5) Náklady vč. vratky zelené nafty a po odpočtu drůbežího trusu, na základě výběrového šetření ÚZEI; rok 2025 odhad.

6) Od roku 2022 stavy ke konci roku.

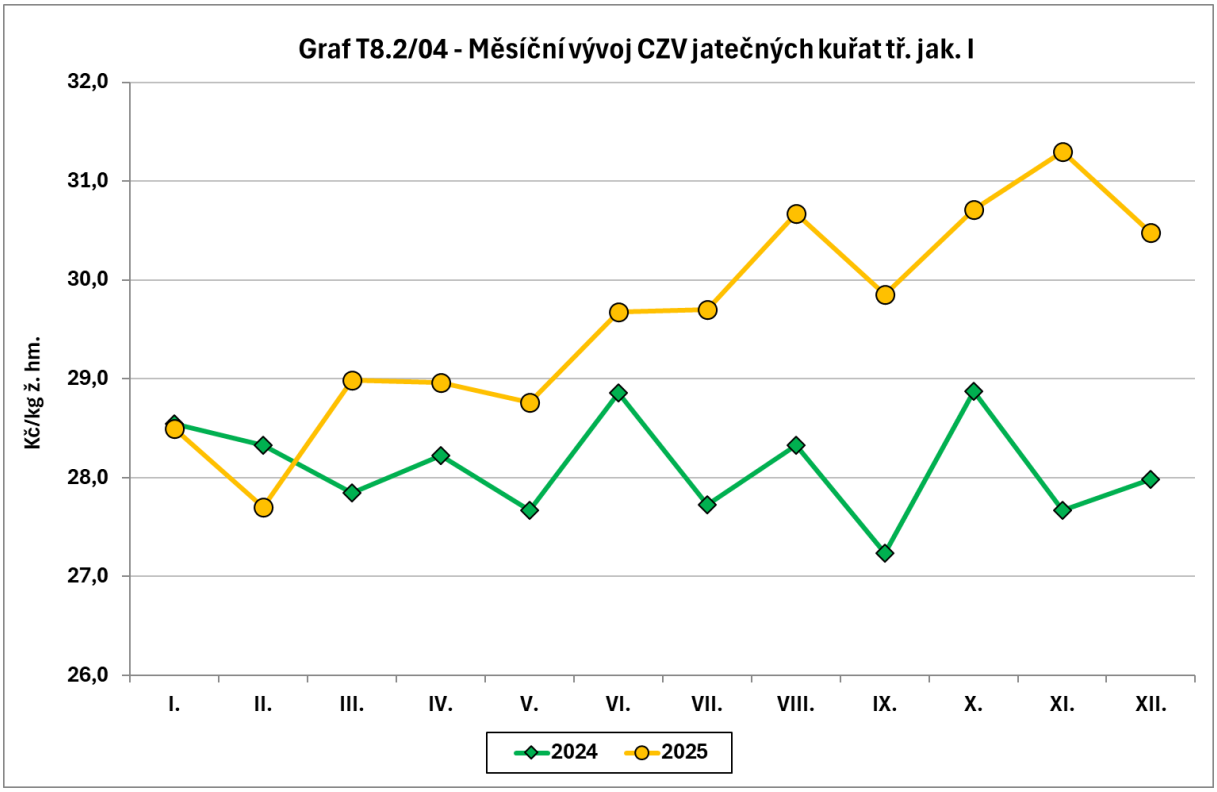
Pramen: ČSÚ - Chov drůbeže, Ceny a indexy cen, Soupis hospodářských zvířat k 1. 4.; MZe - Celní statistika, výkaz o zásobách drůbeže a drůbežích výrobků, výpočty; ÚZEI - šetření, výpočty; SZIF - podpory; PGRLF; AMI - ceny; ČNB - kurzy

Zpracoval: J. Pokorný (ÚZEI), B. Božková (MZe)

CZV brojlerů se v roce 2025 meziročně zvýšila o 5,3 % na 29,61 Kč/kg. CPV kuřat kuchaných I. tř. vzrostla o 7,5 % na 61,31 Kč/kg (ČSÚ).

Do odvětví byly cíleny dotace z národních zdrojů. V ČR byla v rámci Nákazového fondu za rok 2025 vyplacena žadatelům podpora na ozdravování chovů kategorie jatečné drůbeže o částce 271,0 mil. Kč. V rámci dotačního titulu zaměřeného na zlepšení životních podmínek v chovu drůbeže včetně jatečné byla vyplacena žadatelům podpora o celkové částce 353,7 mil. Kč. V rámci dotačního titulu zaměřeného na výzkum a transfer znalostí v odvětví chovu drůbeže včetně jatečné byla vyplacena žadatelům podpora o celkové částce 16,0 mil. Kč.

Nákladová rentabilita produkce jatečných kuřat se podle předběžných výsledků výběrového šetření ÚZEI meziročně zhoršila o 4,8 p. b. na -8,81 % a souhrnná rentabilita (tj. včetně podpor) se meziročně zhoršila o 5,8 p. b. na -1,53 %.

Pramen: *ČSÚ*
Zpracoval: *J. Pokorný (ÚZEI)*

Vejce

Produkce vajec v zemích EU dosáhla vysoké úrovně a současně byla doprovázena výrazným meziročním nárůstem dovozu, který flexibilně reagoval na změny poptávky na trhu. Násadová vejce si i nadále udržela významný podíl na celkové produkci, což potvrzuje stabilitu reprodukční základny odvětví. Celková produkce vajec podle odhadu EK v zemích EU dosáhla 6 633 tis. t, z toho bylo 621 tis. t (9,4 %) násadových vajec. Objem dovezených vajec a vaječných hmot (včetně násadových vajec) do EU se podle odhadu EK ve srovnání s předchozím rokem zvýšil o 61,3 % na 156,9 tis. t. Největším dovozcem vajec do EU byla Ukrajina (64,0 % celkového dovozu) a Velká Británie (8,4 % celkového dovozu).

Vývoz vajec z EU sice meziročně mírně poklesl, avšak z dlouhodobějšího pohledu zůstává na relativně vysoké úrovni. Hlavní exportní destinace si udržely své postavení a struktura vývozu nevykázala zásadní změny. Vývoz vajec z EU se podle předběžných údajů snížil přibližně o 3,1 % na 349,9 tis. t (leden–listopad 2025), oproti 361,0 tis. t v roce 2024. Do Velké Británie bylo vyvezeno 39,7 % celkového množství. Do další nejvýznamnější destinace – Švýcarska – bylo vyvezeno 14,6 % celkového množství.

Cenový vývoj na trhu vajec v EU byl charakterizován výrazným meziročním růstem, který se projevil napříč většinou sledovaných zemí. Přestože mezi jednotlivými státy přetrvávaly rozdíly v cenové úrovni, celkový trend byl jednoznačně rostoucí. Tento vývoj odráží situaci na trhu i nákladové faktory v odvětví. Průměrná CZV vajec na reprezentativních trzích EU[94] se podle předběžných údajů EK meziročně zvýšila o 23,4 % a dosáhla 262,6 €/100 kg (tj. 3,77 Kč/ks)[95]. V rámci sledovaných zemí byla nejnižší cena na Kypru (175,5 €/100 kg, tj. 2,47 Kč/ks) a nejvyšší v Itálii (285,78 €/100 kg, tj. 4,03 Kč/ks). Cena v ČR dle údajů EK dosáhla 256,60 €/100 kg (tj. 3,6 Kč/ks).

Chov nosnic v ČR byl charakterizován meziročním nárůstem průměrných početních stavů nosnic i produkce vajec a vyšší průměrnou roční užitkovosti nosnic (tab. T8.2/05).

Vývoj početních stavů nosnic se lišil podle typu chovu, přičemž v zemědělském sektoru došlo k jejich zvýšení, zatímco v domácích hospodářstvích byl zaznamenán pokles. Celkový stav nosnic však i přes tyto rozdíly meziročně vzrostl. Strukturální rozdíly mezi sektory tak nadále přetrvávají. V minulém roce bylo v průměru evidováno 8,7 mil. ks nosnic v užitkových chovech, což představuje meziroční nárůst o 151,7 tis. ks (1,8 %). Z toho tvořily 58,9 % nosnice v zemědělském sektoru, jejichž průměrné stavy se za rok 2025 zvýšily o 5,3 %, a zbytek představovaly nosnice v domácích hospodářstvích, jejichž průměrné stavy se meziročně snížily o 3,0 %.

Celková produkce vajec v ČR meziročně vzrostla, přičemž vývoj byl diferencovaný mezi jednotlivými segmenty produkce. K nárůstu došlo zejména v zemědělském sektoru, zatímco v domácích hospodářstvích byl zaznamenán pokles. Celková snáška konzumních vajec, včetně domácích hospodářství, dosáhla podle ČSÚ 2 280,5 mil. ks (v přepočtu 131,0 tis. t), tj. přibližně 82,4 % celkové výroby. Celková výroba vajec představuje součet produkce konzumních vajec v zemědělském sektoru a v domácích hospodářstvích, doplněný o produkci násadových vajec. Celková výroba vajec meziročně vzrostla o 5,2 tis. t (o 3,5 %) a činila 154,3 tis. t. Snáška konzumních vajec v zemědělském sektoru se meziročně zvýšila o 85,6 mil. ks (o 5,6 %) na 1 614,9 mil. ks (92,8 tis. t), v domácích hospodářstvích dosáhla 665,7 mil. ks (38,2 tis. t), což je meziročně o 16,5 mil. ks (o 2,4 %) méně. Zatímco výroba v zemědělských podnicích vzrostla v důsledku vyšších stavů, v domácích hospodářstvích

94 Vážený průměr cen členských států průměru hmotnostních kategorií L (47,5–57,5 g) a M (57,5–67,5 g).

95 Přepočet pomocí kurzu ČNB 1 €=24,515 Kč.

se v důsledku nižší užitkovosti snížila. Na základě dopočtu se odhaduje, že násadových vajec bylo vyrobeno přibližně 403,7 mil. ks (23,2 tis. t). Průměrná roční snáška vajec na nosnici v zemědělském sektoru vzrostla na 314,7 ks (o 0,7 ks), v domácích hospodářstvích podle odhadu ČSÚ byla také vyšší (186,0 ks vajec/nosnici/rok). Domácí spotřeba vajec se meziročně zvýšila o 3,2 % (o 5,2 tis. t). Míra soběstačnosti meziročně vzrostla o 0,2 p. b. na 91,7 %.

Dovoz vajec do ČR meziročně výrazně vzrostl, přičemž hlavní nárůst připadal na vejce ve skořápce. Naopak dovoz vaječných hmot mírně poklesl. Dovoz vajec a vaječných hmot do ČR se zvýšil o 9,7 tis. t (o 19,7 %) a dosáhl celkem 59,2 tis. t. z toho 43,9 tis. t vajec ve skořápce a 12,9 tis. t vaječných hmot. Oproti minulému roku se zvýšil dovoz vajec ve skořápce o 25,1 %, zatímco dovoz vaječných hmot poklesl o 2,1 %. Z dovezených vajec ve skořápce bylo 94,0 % vajec konzumních, jejichž dovezený počet meziročně vzrostl o 22,3 %. Objem dovezených násadových vajec se zvýšil o 97,2 % na 49,1 mil. ks. Nejvýznamnějšími dovozci konzumních vajec do ČR bylo v roce 2025 Polsko (19,4 tis. t), Ukrajina (14,1 tis. t), Lotyšsko (6,0 tis. t) a Slovensko (1,3 tis. t). Nejvíce vaječných hmot bylo do ČR dovezeno z Polska (5,3 tis. t), Lotyšska (2,5 tis. t) a Nizozemska (1,8 tis. t).

Vývoz vajec a vaječných hmot se meziročně zvýšil o 24,4 % a dosáhl 49,0 tis. t. Na nárůstu vyvezeného množství vajec se podílela konzumní a násadová vejce zvýšením o 31,0 %, resp. 15,3 %. Vývoz vaječných hmot se zvýšil o 19,4 %. Nejvýznamnější vývozní destinací pro konzumní vejce bylo Německo (9,0 tis. t), Slovensko (7,4 tis. t), Nizozemsko (4,4 tis. t) a Polsko (4,3 tis. t vyvezených vajec). Ukrajina a Rusko byli největšími odběrateli násadových vajec. Na Ukrajinu bylo exportováno 2,9 tis. t a do Ruska 2,2 tis. t násadových vajec. K dalším vývozním destinacím patřilo Maďarsko (1,9 tis. t) a Srbsko (1,1 tis. t). Vaječné hmoty se vyvážely nejvíce na Slovensko (3,0 tis. t).

Do odvětví chovu drůbeže byly i nadále cíleny podpory z národních zdrojů[96]. (např. udržování a zlepšování genetického fondu, kontrola užitkovosti, speciální poradenství, nákazový fond aj.) – viz kap. 2.2. V rámci Nákazového fondu byla vyplacena podpora na ozdravování chovů[97], která představovala celkovou částku 462,9 mil. Kč, což bylo o 302,0 mil. Kč více než v roce 2024.

96 *Podpory podle Zásad, kterými se stanovují podmínky pro poskytování dotací pro rok 2025 na základě § 1, § 2 a § 2d zákona č. 252/1997 Sb.*

97 *Dotační program 8. Nákazový fond 8.F.c) Podpora vybraných činností zaměřených na ozdravování chovů drůbeže zvýšením biologické bezpečnosti: 8.F.c.a - Nosnice – podestýlka, 8.F.c.c. – Nosnice – klece, voliéry, rošty.*

T8.2/05 - Bilance výroby a spotřeby vajec a jejich ekonomika

Ukazatel	MJ	2021	2022	2023	2024	2025[1)]	Meziroční index
Průměrný stav slepic	tis. ks	9 588,7	8 835,8	8 466,1	8 558,7	8 710,3	101,8
Průměrná roční užitkovost[2)]	ks/nosnici	311,9	307,4	315,3	314,0	314,7	100,2
Bilance[3)]							
Výroba[4)]	tis. t	166,3	149,8	145,3	149,1	154,3	103,5
z toho domácí hospodářství	tis. t	41,6	39,9	39,1	39,2	38,3	97,6
Dovoz[5)]	tis. t	41,2	40,7	47,4	53,4	63,0	118,0
Celková nabídka	tis. t	207,5	190,5	192,7	202,5	217,3	107,3
Domácí spotřeba	tis. t	181,3	158,1	161,8	163,0	168,2	103,2
Vývoz[5)]	tis. t	26,2	32,4	30,8	39,4	49,0	124,3
Celková poptávka	tis. t	207,5	190,5	192,7	202,5	217,3	107,3
Soběstačnost[6)]	%	91,7	94,8	89,8	91,4	91,7	0,2
Ekonomika vajec (náklady, snášky a realizační ceny z Výběrového šetření ÚZEI)							
Náklady na nosnici[7)]	Kč/1000 KD	1 624	2 024	2 170	2 063	2 154	104,4
Užitkovost - snáška - přepočet na rok	vajec/nosnici	335	334	336	340	340	100,0
Náklady jednotkové - na vejce vč. amortizace	Kč/vejce	1,82	2,27	2,42	2,27	2,37	104,4
Realizační cena vajec	Kč/vejce	1,85	2,37	3,04	2,64	3,59	136,0
Podpory přímé - MZe - dot. tit. 8.F.c, dot. tit. 20.B; zelená nafta, pojištění	Kč/nosnici	61,83	64,06	55,95	50,83	53,22	104,7
Podpory nepřímé - krmiva	Kč/nosnici	2,62	2,71	3,60	3,60	3,32	92,2
Podpory celkem	Kč/nosnici	64,45	66,77	59,54	54,42	56,53	103,9
Podpory jednotkové přímé na vejce	Kč/vejce	0,18	0,19	0,17	0,15	0,16	104,7
Podpory jednotkové nepřímé - krmiva na vejce	Kč/vejce	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	92,2
Podpory jednotkové celkem na vejce	Kč/vejce	0,19	0,20	0,18	0,16	0,17	103,9
Nákladová rentabilita[6)]	%	1,47	4,29	25,56	16,08	51,26	35,2
Souhrnná rentabilita s přímými podporami[6)]	%	11,63	12,74	32,44	22,65	57,85	35,2
Souhrnná rentabilita s nepřímými podporami[6)]	%	1,90	4,65	20,71	16,55	51,67	35,1
Souhrnná rentabilita celkem[6)]	%	12,06	13,10	32,88	23,12	58,26	35,1
Cena EU vejce L a M	€/100 kg	130,54	186,92	234,26	212,92	262,64	123,4
Cena ČR vejce L a M	€/100 kg	112,79	155,58	203,42	178,90	256,60	143,4

1) Odhad.

2) Užitkovost pouze za zemědělský sektor.

3) Bilance se vztahuje ke konzumním, násadovým vejcím a vaječným hmotám.

4) Od roku 2010 změna metodiky: ČSÚ - výroba pouze za užitkové chovy, do celkové výroby byla započtena i násadová vejce (odhad ÚZEI).

5) Dovoz a vývoz včetně násadových vajec a vaječných hmot.

Konverzní koeficienty pro přepočet kg na kusy vajec: skořápková vejce 17,4 ks, tekuté vaječné produkty 20 ks, sušené vaječné produkty 72 ks.

6) Meziroční index je vyjádřen v p. b. (tj. rozdílem %).

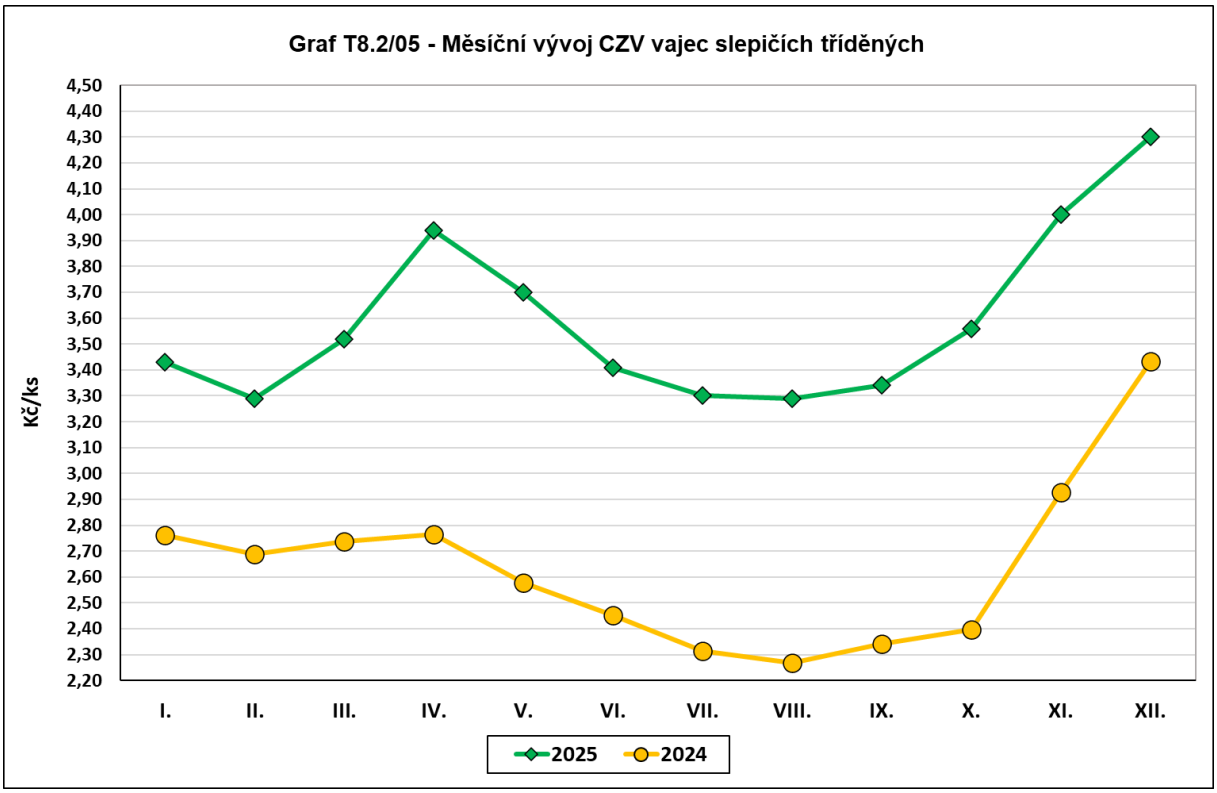
7) Náklady vč. vratky zelené nafty a po odpočtu drůbežího trusu, rok 2025 odhad.

Pramen: ČSÚ - Výsledky chovu drůbeže; ČSÚ - Ceny zemědělských výrobců;
Statistika zahraničního obchodu ČSÚ; Evropská komise; výpočty ÚZEI a MZe.
Zpracoval: T. Pilařová (ÚZEI), B. Božková (MZe)

V roce 2025 došlo podle predikce ÚZEI meziročně ke zlepšení všech ukazatelů rentability produkce vajec v ČR hlavně z důvodu vyšších cen vajec. Nákladová rentabilita (bez zahrnutí podpor) se podle odhadu zvýšila o 35,2 p. b. a dosáhla kladné hodnoty 51,3 %, souhrnná rentabilita s přímými podporami se zvýšila o 35,2 p. b. na 57,9 %, souhrnná rentabilita (včetně přímých a nepřímých podpor) vzrostla o 35,1 p. b. a činila 58,3 %. Celkové náklady na výrobu

vajec v roce 2025 se odhadují ve výši 2,37 Kč/ks, tj. o 4,4 % (0,10 Kč/vejce) více než v předchozím roce.

Průměrná roční CZV tříděných vajec dosáhla 3,59 Kč/ks, což je meziroční nárůst o 0,95 Kč/ks (36,0 %). Spotřebitelské ceny vajec slepičích čerstvých se též zvýšily a jejich průměrná roční hodnota 4,95 Kč/ks byla o 1,17 Kč/ks (30,9 %) vyšší než v předchozím roce. Ceny krmných směsí pro nosnice meziročně vzrostly, jejich průměrná roční cena činila 7 282,0 Kč/t, což je o 6,5 % více než v předchozím roce.

Pramen: *ČSÚ*
Zpracoval: *T. Pilařová (ÚZEI)*

8.2.4 Ovce, kozy – skopové a kozí maso

Stavy ovcí v EU 27 v roce 2025 klesly podle odhadu Eurostatu meziročně o 4,7 % na 53,9 mil. ks a snížily se také stavy koz o 5,2 % na 9,9 mil. ks. Čistá produkce skopového a kozího masa dosáhla podle předběžného odhadu 518 tis. t j. hm., a meziročně tak klesla o 2,1 % (EK). Většina této produkce byla vyrobena ve Španělsku, Rumunsku a Řecku. Vedle toho se odhaduje stagnace spotřeby na úrovni 650 tis. t j. hm. Míra soběstačnosti se tedy v EU 27 snížila o 1 p. b. a dosáhla 87 %. Největší producent skopového masa v EU Španělsko dosáhlo produkce 98,4 tis. t j. hm., což je meziroční stagnace. Největší pokles produkce skopového masa zaznamenalo Irsko (15,4 %) a Německo (35,6 %), kdežto nejvíce produkce vzrostla v Řecku (14,2 %).

V České republice bylo dle ČSÚ k 31. 12. 2025 evidováno 177,3 tis. ks ovcí a 25,5 tis. ks koz. Stavy ovcí se tedy opět meziročně snížily o 1,7 %, stejně jako stavy koz o 7,6 %. Komoditě

konkuruje chov krav bez tržní produkce mléka. Na odvětví současně dopadá vzrůstající výskyt predátorů. V roce 2025 bylo na kompenzaci škod způsobených vlkem vyplaceno celkem 11,4 mil. Kč, což je ve srovnání s předchozím rokem téměř stejně.

Počty poražených kusů ovcí i koz v ČR podle ČSÚ včetně odhadu domácích porážek, které tvoří dominantní část produkce, se meziročně mírně snížily. Celková výroba skopového a kozího masa stagnovala. Celkové porážky ovcí včetně odhadu domácích porážek dosáhly 2 713 t j. hm., z toho 1 625 t j. hm. jehňat. Porážky pouze na jatkách se na tom podílely 103 t j. hm. ovcí, z toho 61 t j. hm. jehňat. Průměrná porážková hmotnost jehňat při zohlednění domácích porážek dosáhla podle ČSÚ 37 kg ž. hm./ks. Porážky koz včetně domácích porážek činily podle odhadu ČSÚ celkem 224 t j. hm., z toho na jatkách 4 t j. hm. Dosažená hmotnost při zohlednění domácích porážek se odhaduje na 18 kg ž. hm./ks.

V zahraničním obchodě se podle dat Celní statistiky MZe dovoz skopového masa v roce 2025 meziročně snížil o 11,9 % na 520 t j. hm. Z dovezeného množství skopového masa pocházelo 250 t j. hm. z Nového Zélandu, 54 t j. hm. z Maďarska, 49 t j. hm. z Německa, 47 t j. hm. z Belgie, 46 t j. hm. z Irska, 35 t j. hm. z Francie a 33 t j. hm. z Nizozemska. Dovoz kozího masa byl vykázán zanedbatelný, dovoz živých ovcí a koz v nulových hodnotách.

Vyvezeno bylo 6,3 tis. ks živých ovcí, což je o 12,5 % meziročně méně než v předchozím roce, a tato položka činila v přepočtu 251 t ž. hm. (pokles o 8,1 %). Nizozemsko bylo s 6,0 tis. ks dominantní vývozní destinací. Vývoz skopového a kozího masa dosáhl 42 t j. hm., což znamená meziroční propad o 87,5 %, když loňská nejvýznamnější destinace Německo zaznamenala jen zanedbatelné množství. Maďarsko dovezlo z ČR 27 t j. hm. a Slovensko 12 t j. hm. Vývoz živých koz a vývoz kozího masa byl vykázán zanedbatelný.

Bilanční spotřeba skopového a kozího masa včetně živých zvířat se meziročně zvýšila o 4,9 % na 2 927 t j. hm. Míra soběstačnosti se snížila o 7,8 p. b. a dosáhla 87,6 %.

Průměrná cena dovezeného skopového masa dosáhla podle dat Celní statistiky MZe 234 Kč/kg j. hm. a vyvezeného 413 Kč/kg j. hm. Vývoz živých ovcí dosáhl průměrné hodnoty 3 239 Kč/ks. Cenový vývoj v ČR se odvíjí zejména od podmínek na neformálním trhu a jen malá část produkce je ovlivněna cenovým vývojem na evropském trhu.

T8.2/06 - Bilance výroby a spotřeby skopového a kozího masa[1)]

Ukazatel	MJ	2021	2022	2023	2024	2025[2)]	Meziroční index
Stavy ovcí celkem	ks	183 145	174 196	179 158	180 368	177 330	98,3
Stavy koz celkem	ks	25 409	24 607	28 757	27 577	25 480	92,4
Výroba	tis. t j. hm.	3,22	2,73	2,81	2,66	2,56	96,4
z toho - domácí hospodářství	tis. t j. hm.	3,03	2,59	2,68	2,54	2,46	96,8
Dovoz[3)]	tis. t j. hm.	0,36	0,44	0,59	0,59	0,52	88,1
Celková nabídka	tis. t j. hm.	3,58	3,17	3,40	3,25	3,08	94,9
Domácí spotřeba	tis. t j. hm.	3,26	2,70	2,87	2,79	2,93	104,9
Vývoz[3)]	tis. t j. hm.	0,32	0,47	0,53	0,46	0,16	34,1
Celková poptávka	tis. t j. hm.	3,58	3,17	3,40	3,25	3,08	94,9
Míra soběstačnosti[4)]	%	98,9	101,1	97,9	95,4	87,6	-7,8

1) Koeficient přepočtu živé hmotnosti na jatečnou = 0,46.

2) Údaje o dovozu a vývozu jsou předběžné, rovněž navazující výpočty nabídky, poptávky, spotřeby a soběstačnosti.

3) Dovoz a vývoz včetně živých zvířat.

4) Meziroční index u soběstačnosti je vyjádřen v p. b. (tj. rozdílem %).

Pramen: ČSÚ; MZe; Statistika zahraničního obchodu ČSÚ; Českomoravská společnost chovatelů

Zpracoval: J. Pokorný (ÚZEI), M. Straková, T. Vylítová (MZe)

Chov ovcí a koz je podporován prostřednictvím dobrovolných podpor vázaných na produkci (CIS). Na základě nařízení vlády č. 83/2023 Sb., o stanovení podmínek poskytování přímých plateb zemědělcům byla pro rok 2025 stanovena platba ve výši 583,06 Kč/ks na chov bahnice nebo chov kozy jako platba na citlivou komoditu. K 31. 12. bylo registrováno 2 070 žádostí s nárokovanými 104 409 kusy. Podpora chovatelů ovcí a koz pokračovala i v rámci systému BISS na plochu obhospodařované půdy, případně dalších typů plateb včetně podpor z národních zdrojů v rámci „Zásad“ a dalších nepřímých podpor (kap. 2.2). Motivací pro cílení podpor na chov ovcí a koz je jejich šetrný způsob hospodaření v krajině. Zejména v podhorských a horských oblastech nevhodných pro chov skotu je chov ovcí a koz jednou z mála hospodářských alternativ.

V roce 2025 proběhlo prvním rokem čerpání dotace na welfare u ovcí a koz (dotační titul 20.G). Na tento dotační titul bylo vyplaceno necelých 13,5 mil. Kč (SCHOK)[98].

8.2.5 Rybářství

V České republice náleží rybářství k dlouhodobě úspěšným odvětvím živočišné výroby. Rybářství je zaměřeno především na chov, zušlechťování, ochranu a lov ryb, popřípadě i jiných vodních organismů a lze jej rozdělit na produkční a sportovní rybářství[99]. Produkční rybářství je charakterizováno jako systematická, cílevědomá a odborná péče o obsádky ryb a jejich ochrana při využití reprodukce. Produkční rybářství v ČR zahrnuje kromě převažujícího rybníkářství také chov lososovitých druhů ryb či chov ryb ve speciálních rybochovných

98 *Svaz chovatelů ovcí a koz.*

99 *Produkční i sportovní rybářství jsou v České republice řízeny zákonem č. 99/2004 Sb., o rybníkářství, výkonu rybářského práva, rybářské stráži, ochraně mořských rybolovných zdrojů a o změně některých zákonů (zákon o rybářství) a jeho prováděcí vyhláškou č. 197/2004 Sb.*

zařízeních, a to k zajištění produkce ryb a rybího masa a dále také chov rybí násady. Sportovní rybářství v sobě zahrnuje výkon rybářského práva v rybářských revírech České republiky, které jsou rozděleny na mimopstruhové a pstruhové. Jejich největšími uživateli jsou Český rybářský svaz, z. s., a Moravský rybářský svaz, z. s.

T8.2/07 - Produkce tržních ryb z rybníků a dalších rybochovných zařízení a výlov ryb na udici v tekoucích vodách (tis. t ž. hm.)

Ukazatel	2021	2022	2023	2024	2025	Meziroční index
Produkce	21,0	19,3	18,6	18,7	19,0	101,6
Výlov na udici	3,3	3,4	3,4	3,5	3,4	97,1
Vývoz[1)]	11,8	11,8	10,0	10,1	11,7	116,6
Zpracování	2,4	2,4	2,2	2,4	2,8	116,7
Spotřeba na osobu v kg/rok[2)]	1,2	1,1	1,1	1,1	1,1	100,0

1) Vývoz a zpracování zahrnuje pouze živé sladkovodní ryby vyprodukované v produkčním rybářství.

2) Odhadovaná spotřeba sladkovodních ryb v kg/obyv./rok.

Pramen: Rybářské sdružení České republiky; Statistika zahraničního obchodu ČSÚ

Zpracoval: M. Valenta (ÚZEI), P. Chalupa (MZe)

V roce 2025 bylo v ČR vyprodukováno 19,0 tis. t ž. hm. tržních ryb, což představovalo proti roku 2024 zvýšení o 1,6 % (o 276 t ž. hm.). Z rybníků bylo vyloveno 18,2 tis. t ž. hm., ze speciálních zařízení (převážně průtočných systémů s chovem lososovitých ryb) bylo získáno 0,7 tis. t ž. hm. a 19 t bylo vyloveno z přehrad. Druhové zastoupení tržních ryb je u nás dlouhodobě stabilní a ani loni se proti předchozím letům výrazněji nezměnilo, neboť tradičně dominovala produkce kapra. Ta se v roce 2025 meziročně nepatrně zvýšila o 0,3 % (o 50 t) na 16,1 tis. t ž. hm. Na celkovém objemu produkovaných ryb se podílel kapr 84,9 %, býložravé ryby 5,9 %, lososovité ryby zaujímaly 3,4 %, dravé ryby 1,5 %, výlov lína činil 0,6 % a ostatní druhy ryb představovaly 3,7 %. Objem výlovu ryb na udici z rybářských revírů se meziročně příliš nezměnil a dosáhl 3,4 tis. t ž. hm. Kapr obecný se na něm podílel ze 77,8 % (2,6 tis. t ž. hm.), z ostatních druhů ryb převažovaly candát (2,7 %), cejn velký (3,2 %), amur bílý (3,5 %), sumec velký (2,8 %) a štika (2,6 %). V roce 2025 bylo na český trh dodáno z tuzemské produkce 5,7 tis. t živých ryb. Objem zpracovaných ryb byl 2,8 tis. t ž. hm. ryb a reprezentoval 14,6% podíl z objemu vylovených tržních ryb. Tuzemská spotřeba ryb podle ČSÚ, zahrnující sladkovodní i mořské ryby, se v roce 2024 meziročně zvýšila o 2,2 % na 5,7 kg/obyv./rok, z toho se na ní sladkovodní ryby podílely pouze 19,3 %. V roce 2025 jsou odhadovány podobné hodnoty spotřeby ryb jako v předchozím roce (viz kap. 5.2).

Průměrná CZV kapra tř. I. se podle ČSÚ v roce 2025 proti předchozímu roku poprvé po 5 letech mírně snížila na 64,2 Kč/kg ž. hm., což odpovídá meziročnímu poklesu o 6,5 %. Průměrná CZV živého pstruha naopak pokračovala v růstu už sedmý rok po sobě. V roce 2025 se meziročně zvýšila o 4 % na 146,7 Kč/kg ž. hm.

V roce 2025 bylo z ČR vyvezeno celkem 11,73 tis. t ž. hm. ryb z tuzemské produkce[100] v hodnotě 793,0 mil. Kč, což představuje významné meziroční zvýšení objemu o 16,6 %, ale jen mírné meziroční zvýšení finanční hodnoty vývozu o 2,7 %. Hlavní exportovanou rybou byl tradičně živý kapr (99,8 % objemu), jehož bylo vyvezeno 11,70 tis. t ž. hm. v celkové hodnotě 768,1 mil. Kč. Meziročně vzrostl vývoz kapra o 16,6 % z hlediska hmotnosti a o 2,7 % z hlediska hodnoty. Vývoz směřoval především do zemí EU. Předním odběratelem této pro ČR nejvýznamnější sladkovodní ryby bylo v roce 2025 opět Německo, kam bylo prodáno 3,7 tis. t ž. hm., tj. 31,6 % z celkového vývozu živého kapra. Do Polska bylo vyvezeno 3,0 tis. t ž. hm. (25,6% podíl), dále následovalo Slovensko (16,2% podíl), Francie (8,5% podíl) a Rakousko (6,9% podíl). Průměrná jednotková vývozní cena kapra dosáhla 65,65 Kč/kg ž. hm. a byla meziročně významně nižší o 8,9 Kč/kg ž. hm. (12,0 %). Předním odběratelem živých pstruhů bylo znovu Rakousko, kam směřovalo 28,5 t ž. hm., což představuje 98,8 % všech vyvezených pstruhů. Do Polska se v roce 2025 žádní pstruzi nevyvezli. Průměrná jednotková vývozní cena pstruha meziročně opět významně stoupla, a to o 18,45 Kč na 167,44 Kč/kg ž. hm.

Dovoz živých ryb do ČR dosáhl u sledovaných druhů (tj. kaprů, pstruhů a úhořů) v roce 2025 objemu 558,4 t ž. hm. a hodnoty 39,6 mil. Kč. Celkový objem dovozu se snížil o 4,9 %, ale jeho hodnota se snížila o 25,7 %. Hlavní příčinou je změna struktury dovezených druhů. Dovoz kaprů se meziročně zvýšil o 178 t ž. hm. (144,7 %) a současně se snížil dovoz pstruhů o 205,0 t ž. hm. (44,4 %). Významnější podíl z celkového dovozu živých ryb představovali kapři. Jejich podíl na dovozu dosáhl 53,9 % (301,2 t ž. hm.). Předním dodavatelem živých kaprů na český trh bylo opět Maďarsko, které ovšem svůj objem meziročně významně navýšilo o 408,4 % na 218,9 t ž. hm., druhým nejvýznamnějším dovozcem bylo Slovensko s 58,9 t (navýšení o 235,9 %), u Polska došlo naopak k významnému snížení dovozu na 44,5 t (o 60,9 %). Průměrná dovozní cena kapra byla 52,45 Kč/kg ž. hm a meziročně téměř se nezměnila. Dovoz pstruhů dosáhl objemu 257,2 t ž. hm. Nejvýznamnějším dodavatelem pstruhů na český trh byla opět Itálie, odkud bylo dovezeno 225,4 t ž. hm. za průměrnou jednotkovou cenu 87,4 Kč/kg ž. hm. Objem pstruhů dovezený z Itálie představoval 87,6 % veškerých dovezených pstruhů v roce 2025.

Produkční rybářství je v ČR podporováno z národních zdrojů a rovněž ze zdrojů EU prostřednictvím OP Rybářství, který je spolufinancován fondem ENRF[101] (podrobněji v kap. 2.1.).

---

100 V uvedených údajích vývozu jsou zahrnuty pouze živé ryby, jejichž celní položky mají označení: 030193–kaprovití; 030191–pstruzi živí; 030192–úhoři živí.

101 ENRF - Evropský námořní a rybářský fond (European Maritime and Fisheries Fund). ENRF se zaměřuje na dlouhodobé strategické cíle Společné rybářské politiky a Integrované námořní politiky včetně udržitelného a konkurenceschopného odvětví rybolovu a akvakultury, konzistentního politického rámce pro další rozvoj integrované námořní politiky a vyváženého územního rozvoje rybolovných oblastí podporujícího začlenění.

8.2.6 Včelařství

V České republice se včelařství řadí k významnému odvětví zemědělství, s vysokou organizovaností ve spolcích, velkým počtem včelstev a rovnoměrně rozmístěnými stanovišti po celém území. Zároveň ovšem také opakovaně ukazuje prohlubující se zápornou bilanci zahraničního obchodu s medem vlivem levnějších dovozů ze zahraničí a dlouhodobý pokles domácí produkce medu.

Dle údajů z Ústřední evidence včel (IZR) bylo ke konci roku 2025 v ČR evidováno 60,8 tis. včelařů a 598,2 tis. včelstev (meziroční pokles o 45,3 tis. včelstev, tj. o 7,0 %). ČR patří dlouhodobě mezi státy s největší organizovaností chovatelů včel na světě. Včelaři jsou organizování zejména prostřednictvím Českého svazu včelařů, z. s. (ČSV).

Počet chovatelů s méně než 15 včelstvy, kterých je většina, byl v roce 2025 zaznamenán v rozsahu 47,9 tis. z celkového počtu chovatelů 60 761. Jedná je o 1,8% meziroční pokles. Díky této struktuře včelařů je zajišťováno opylení nejen zemědělských plodin, ale i přírodních ekosystémů, což je zásadní především pro zachování biodiverzity krajiny. Důležitá je i existence větších včelařských provozů v ČR s více než 150 včelstvy. Počet těchto chovatelů zaznamenal oproti předešlému roku meziroční zvýšení ze 139 provozů v roce 2024 na 141 provozů v roce 2025. Jedná se o stejný počet jako v roce 2023 a je se zároveň jedinou skupinou, která zaznamenala vzestup počtu chovatelů. Počet včelařů s 16–30 včelstvy meziročně poklesl o 10 % a počet včelařů s 31–150 včelstvy poklesl meziročně o 12 %.

Produkce medu se v roce 2025 podle ČSV, z. s. meziročně snížila o 29,8 % na 5 207 t, jedná se o nejnižší produkci za posledních 5 let. Jako pravděpodobné vlivy tohoto poklesu jsou ČSV uváděny například nárůst včelích chorob nebo změna klimatu. Zároveň se o 24,5 % (o 2,83 kg) snížil průměrný výnos na včelstvo. Rovněž produkce včelího vosku meziročně klesla o 7,9 % na 245 t. Převážná část vyprodukovaného medu v ČR je včelaři nabízena přímo spotřebitelům formou „prodeje ze dvora“[102]. Část objemu medu je prodávána soukromým společnostem, které jej dále balí a dodávají do obchodní sítě nebo jej exportují. Roční spotřeba medu na obyvatele v roce 2024 podle ČSÚ dosáhla 1,0 kg a meziročně stoupla o 0,3 kg.

Bilance zahraničního obchodu s medem v roce 2025 byla opět záporná a dosáhla -298,0 mil. Kč. Do ČR bylo dovezeno celkem 6 808,7 t medu (o 506,5 t více než v roce 2024) v hodnotě 446,5 mil. Kč (o 54,2 mil. Kč méně než v roce 2024). Největším dovozcem medu byla stejně jako v minulém roce Ukrajina, odkud pocházelo 61,8 % celkového dovezeného množství (celkem 2 598,1 t, meziroční pokles o 624,6 t, tj. o 19,4 %) za 50,76 Kč/kg. Druhým významným obchodním partnerem bylo Slovensko s podílem na celkovém dovozu 24,3 % (1 654,2 t za 75,54 Kč/kg), následovaly Německo s 648,7 t, Moldavsko se 430,3 t a Litva s 247,4 t. Průměrná dovozní cena medu meziročně vzrostla

---

102 Vyhláška č. 289/2007 Sb., o veterinárních a hygienických požadavcích na živočišné produkty, které nejsou upraveny přímo použitelnými předpisy Evropských společenství.

o 3,33 Kč/kg na 65,59 Kč/kg. V roce 2025 meziročně poklesl vývoz medu o 30,0 % na 1 553,4 t za průměrnou cenu 95,64 Kč/kg (meziroční vzestup o 17,48 Kč/kg). Téměř veškerý export směřoval do zemí EU, největší objem byl prodán na Slovensko (1 126,2 t za 75,63 Kč/kg), do Litvy (100,5 t za 40,40 Kč/kg) a do Francie (90,5 t za 86,45 Kč/kg). Mezi další významnější odběratele se řadily Německo, Irsko a Dánsko. Průměrná vývozní cena medu převyšovala dovozní o 30,05 Kč/kg.

T8.2/08 - Stavy včelstev, produkce a výnos medu v ČR

Ukazatel	MJ	2021	2022	2023	2024	2025	Meziroční index
Počet včelstev celkem	ks	694 363	715 462	669 445	643 528	598 218	93,0
Počet včelařů celkem[1)]	n	63 880	65 042	63 344	61 966	60 761	98,1
Prům. počet včelstev na včelaře	ks	10,90	11,00	11,00	10,00	10,00	100,0
Produkce medu	t	6 086	7 426	5 942	7 418	5 207	70,2
Výnos medu na včelstvo	kg/rok	8,76	10,38	8,87	11,53	8,70	75,5
Produkce vosku	t	244	249	243	266	245	92,1

Pramen: Český svaz včelařů, MZe - ústřední evidence včel
Zpracoval: J. Komínek (ÚZEI), P. Chalupa (MZe)

Zároveň jsou českým včelařům poskytovány i evropské podpory. Do konce roku 2022 byly evropské podpory pro chovatele včel v ČR realizovány prostřednictvím tzv. včelařských programů (Českým včelařským programem) schvalovaných na období tří let. Od roku 2023 je podpora odvětví včelařství poskytována prostřednictvím včelařských intervencí zahrnutých do Strategického plánu SZP. Nové podmínky pro oblast včelařství čerpaných v rámci podpor SZP 2021–2027 jsou obsaženy v právních předpisech EU[103].

V ČR jsou od roku 2023 podporovány následující sektorové intervence: poradenská činnost a školení pro včelaře a jejich organizace; investice do hmotného a nehmotného majetku; boj proti včelím škůdcům a nemocem, zejména varoáze; racionalizace kočování včelstev; obnova včelstev v Unii a plemenářská práce; podpora laboratoří pro analýzu včelích produktů. Uvedené intervence jsou dále rozpracovány na úrovni NV č. 53/2023 Sb., o stanovení podmínek provádění opatření v odvětví včelařství, a to na následující druhy opatření:

- školení pro včelaře a výstavnictví,
- investice do hmotného majetku,
- boj proti včelím nákazám,
- racionalizace kočování včelstev,
- plemenářské práce a
- analýza včelích produktů.

103 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/2115, ze dne 2. prosince 2021, kterým se stanoví pravidla podpory pro strategické plány.

Uvedené podpory jsou určeny chovatelům včel registrovaným u Českomoravské společnosti chovatelů, a. s., významným příjemcem podpor je Český svaz včelařů, z. s., který dále přerozděluje prostředky chovatelům a dalším institucím (např. akreditované laboratoře)[104].

V roce 2025 bylo v rámci SZP do odvětví vyplaceno 91,8 mil. Kč, tj. 21,1 % alokované částky (viz. kap. 2.1.2.4) na období roku 2025. K 3. 11. 2025 byl nejvyšší poměr dotací vyplacen v rámci opatření investic do hmotného majetku (55,7 mil. Kč). Pro Boj proti včelím nákazám bylo vyplaceno 24, 9 mil. Kč. Tyto 2 podpory byly nejvíce žádanými i v minulém roce. Nejméně finančních prostředků se stejně jako v předchozím roce čerpalo v opatření Analýza včelích produktů 0,7 mil. Kč a 0,8 mil. Kč.

Včelařství je podporováno také prostřednictvím státní dotační politiky směrem k nestátním neziskovým organizacím. Včelařským spolkům jsou poskytovány finanční prostředky podle „Zásad vlády pro poskytování dotací ze státního rozpočtu ČR nestátním neziskovým organizacím ústředními organizacemi státní správy“, a to na základě předloženého projektu, který je v rámci výběrového řízení posuzován.

8.3 Produkce potravinářského odvětví celkem a podle rozhodujících oborů

Podle údajů ČSÚ po letech 2023 a 2024, kdy byl průmysl v České republice ovlivněn slabší domácí i zahraniční poptávkou a zvýšenými nákladovými tlaky spojenými zejména s energetickou krizí, došlo v roce 2025 k postupnému zlepšení situace. Již v prvním čtvrtletí se průmyslová produkce mezikvartálně zvýšila o 2,1 %. Pozitivní vývoj se projevil ve většině investičně orientovaných odvětví i v segmentu meziproduktů. Ve čtvrtém čtvrtletí roku 2025 tak celková průmyslová produkce mírně (o 1,1 %) překonala úroveň dosaženou během předchozí konjunktury ve druhém čtvrtletí roku 2019 a současně dosáhla hodnot srovnatelných s vrcholem postpandemického oživení ze třetího čtvrtletí roku 2022. Za celý rok 2025 vzrostla průmyslová produkce o 2,2 %, což představuje nejlepší výsledek za poslední čtyři roky.

Index průmyslové produkce, vycházející z odvětvových dat očištěných o kalendářní vlivy (stejné období předchozího roku = 100), dosáhl ve výrobě potravinářských výrobků hodnoty 103,4 a ve výrobě nápojů činil 98,0.

V průběhu roku 2025 byl u podniků s 50 a více zaměstnanci zaznamenán meziroční růst tržeb (příjmů) bez DPH z prodeje výrobků, služeb a zboží. Celkový meziroční nárůst tržeb ve výrobě potravinářských výrobků (CZ-NACE 10) a nápojů (CZ-NACE 11) dosáhl 2,5 %. Zatímco tržby z potravinářských výrobků meziročně vzrostly o 3,8 %, ve výrobě nápojů byl zaznamenán meziroční pokles o 2,5 %.

104 Podmínky pro poskytování finančních podpor jsou uvedeny v NV č. 53/2023 Sb., o stanovení podmínek provádění opatření v odvětví ve včelařství.

Celkový objem tržeb v obou sledovaných odvětvích za rok 2025 dosáhl hodnoty 460,3 mld. Kč. Z tohoto celkového objemu připadalo 374,7 mld. Kč na výrobu potravinářských produktů a 85,7 mld. Kč na výrobu nápojů.

Meziroční vývoj cen výrobků a služeb ve zpracovatelském průmyslu se po většinu roku pohyboval kolem stagnace, přičemž v celkovém souhrnu ceny v roce 2025 mírně poklesly o 0,2 %. K poklesu došlo zejména u cen chemických látek a přípravků (-5,6 %), základních kovů (-2,6 %), elektrických zařízení (-1,3 %), kovodělných výrobků (-0,5 %) a motorových vozidel (-0,2 %). Naopak růst cen byl zaznamenán především u dřeva a výrobků ze dřeva (o 4,8 %), oděvů (o 4,4 %), oprav, údržby a instalace strojů a zařízení (o 4,1 %), ostatních dopravních prostředků (o 3,9 %) a základních farmaceutických výrobků a přípravků (o 3,1 %).

Ceny potravin a nealkoholických nápojů v průběhu většiny roku 2025 meziročně rostly výraznějším tempem, přičemž za celý rok se zvýšily o 4,2 %. Nejvýraznější růst byl zaznamenán u mléka, sýrů a vajec (o 8,2 %), dále u cukru a cukrovinek (o 6,4 %) a nealkoholických nápojů (o 6,2 %). K růstu přispěly také ceny olejů a tuků (o 5,6 %), ovoce (o 5,3 %) a masa (o 4,3 %). Ceny pekárenských výrobků rostly po celý rok mírněji, celkově o 2,2 %, zatímco ceny zeleniny jako jediné meziročně poklesly (o 2,2 %). Ve čtvrtém čtvrtletí došlo ke zpomalení cenového růstu, což souviselo především s poklesem cen olejů a tuků a ovoce. V ostatních skupinách zůstala cenová dynamika relativně stabilní. K růstu spotřebitelských cen nadále přispívaly také ceny alkoholických nápojů a tabáku, i když jejich tempo růstu bylo nižší než v předchozích letech.

Tab. T8.3/01 poskytuje přehled o vývoji jednotlivých potravinářských výrobních oborů, resp. jejich skupin reprezentovaných podniky s 50 a více zaměstnanci, v průběhu roku 2025.

Výroba masa a masných výrobků si i v roce 2025 zachovala své postavení jako jeden z klíčových oborů v potravinářském průmyslu. Podíl tržeb (příjmů) v rámci oborové struktury u této výroby zůstal meziročně téměř nezměněn, s mírným zvýšením o 0,1 p. b. Meziročně vzrostl objem vytvořené přidané hodnoty u nejvýznamnějších podniků v tomto segmentu o 6,8 %.

Ve srovnání s ostatními obory potravinářské výroby představuje **Zpracování ryb** pouze okrajovou část výrobní struktury. Z důvodu ochrany dat byl tento podíl zahrnut do výroby průmyslových krmiv, což omezuje možnosti jeho samostatného hodnocení. Ve spotřebě a produkci ryb přetrvává výrazná sezónnost. V roce 2025 bylo zpracování ryb i nadále silně spojeno s jejich produkcí, zejména v oblastech s rybničním hospodářstvím. Dominantním druhem chované ryby v Česku zůstává kapr obecný, zatímco ostatní sladkovodní druhy mají výrazně nižší zastoupení.

Zpracování a konzervování ovoce a zeleniny si v roce 2025 jako obor udrželo svou pozici v oborové struktuře. Podíl tohoto oboru na celkových tržbách se meziročně mírně zvýšil o 0,2 p. b. Produkce byla založena zejména na domácí sklizni zeleniny a brambor, doplněné

o dovoz surovin, a to jak v čerstvé podobě, tak ve formě polotovarů určených k dalšímu zpracování. Objem přidané hodnoty u nejvýznamnějších podniků v tomto oboru meziročně vzrostl o 0,6 %.

V roce 2025 si **Výroba rostlinných a živočišných tuků a olejů** z hlediska tržeb udržela v roce 2025 své postavení v oborové struktuře prakticky beze změny. Údaje o vývoji přidané hodnoty u nejvýznamnějších podniků nejsou z důvodu ochrany statisticky důvěrných údajů k dispozici.

Výroba mléčných výrobků své postavení v oborové struktuře posílila, když její podíl na tržbách meziročně vzrostl o 0,8 p. b., což potvrzuje, že se jedná o jednou z klíčových výrob potravinářského průmyslu. U nejvýznamnějších podniků v oboru došlo meziročně k nárůstu tvorby přidané hodnoty o 8,9 %.

Ve výrobě mlýnských a škrobárenských výrobků, kde převažuje mlýnská výroba, došlo v roce 2025 meziročně k posílení své pozice o 0,4 p. b. měřeno ukazatelem tržeb. Údaje o vývoji přidané hodnoty u nejvýznamnějších podniků nejsou z důvodu ochrany statisticky důvěrných údajů k dispozici.

Výroba pekařských, cukrářských a jiných moučných výrobků jako jeden z významných oborů vykázala meziročně ve sledovaném roce 2025 oslabení výkonnosti o 0,3 p. b. Efektivnost oboru, posuzovaná podle přidané hodnoty nejvýznamnějších podniků, meziročně vzrostla o 1,9 %.

Výroba ostatních potravinářských výrobků představuje velmi rozmanitý segment, jehož základ tvoří zejména rostlinná produkce, včetně výroby cukru, kakaa, čokolády a cukrovinek. Tento obor dále zahrnuje i zpracování čaje a kávy, výrobu koření a aromatických výtažků a výrobu vysoce zpracovaných potravin jako jsou hotové pokrmy, homogenizované a dietní potraviny aj. V hodnoceném roce zaznamenala tato skupina v oborové struktuře meziroční pokles o 0,2 p. b. Nejvýznamnější podniky oboru zaznamenaly meziroční pokles tvorby přidané hodnoty o 15,9 % ve srovnání s předchozím rokem.

Výroba průmyslových krmiv a Zpracování ryb podle podílu tržeb v oborové struktuře v roce 2025 oslabila o 0,1 p. b. U nejvýznamnějších podniků v těchto oborech došlo k zhoršení tvorby přidané hodnoty v meziročním srovnání o 1,9 %.

Výroba nápojů (CZ-NACE 11) jako celek oslabila svou pozici v oborové struktuře sektoru v meziročním srovnání o 1,0 p. b. Měřeno indikátorem přidané hodnoty se meziročně zlepšila efektivnost o 7,2 % u nejvýznamnějších podniků tohoto odvětví.

T8.3/01 - Oborová a výrobní struktura potravinářského průmyslu podle tržeb

Výrobní obor	Podíl na tržbách v b. c. (%)		
	2024	2025	rozdíl[2)]
Zpracování masa a výroba masných výrobků	15,9	16,0	0,1
Zpracování a konzervování ryb	DSÚ[1)]	DSÚ	-
Zpracování a konzervování ovoce a zeleniny	2,6	2,8	0,2
Výroba rostlinných a živočišných tuků a olejů	4,6	4,7	0,0
Výroba mléčných výrobků	14,2	15,0	0,8
Výroba mlýnských a škrobárenských výrobků	3,1	3,4	0,4
Výroba pekařských a cukrářských výrobků	9,7	9,4	-0,3
Výroba ostatních potravinářských výrobků	19,0	18,8	-0,2
Výroba průmyslových krmiv a Zpracování ryb	11,5	11,3	-0,1
Výroba nápojů	19,6	18,6	-1,0
Výroba potravin a výroba nápojů celkem	100,0	100,0	-

1) DSÚ = důvěrný statistický údaj.

2) Procentní body.

Pramen: ČSÚ: CZ-NACE 10 + CZ-NACE 11; oborové údaje, vlastní výpočty (podniky 50 a více zaměstnanců)

Zpracoval: K. Charvátová (ÚZEI)

8.4 Obnovitelné zdroje energie

V roce 2025 představoval platnou právní úpravu pro veřejnou podporu výstavby a provozu zařízení na výrobu obnovitelných energií z biomasy a bioplynu novelizovaný zákon č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie ve znění pozdějších předpisů, odpovídající prováděcí vyhlášky a Cenové rozhodnutí ERÚ[105] č. 9/2025 ze dne 30. září 2025, kterým se stanovuje podpora pro podporované zdroje energie.

Zákon č. 382/2021 Sb., kterým se mění zákon č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie (dále jen „novela ZPOZE“) s účinností od 1. ledna 2022 se dotkl i bioplynových stanic. Nejvýraznější změny představuje zavedení provozní podpory výroby biometanu (§ 27a – § 27f) a provedení evropské Směrnice RED II ohledně kritérií udržitelnosti a úspor emisí skleníkových plynů (§ 47b). Provozovatelů starších bioplynových stanic (uvedených do provozu do roku 2015) se týká rovněž ověřování přiměřenosti čerpané podpory – tzv. řešení „finanční překompenzace“. Bioplynové stanice uvedené do provozu od 1. ledna 2022 už nemají nárok na provozní podporu výroby elektřiny.

Tzv. LEX OZE III (zákon č. 87/2025 Sb.), účinný od 1. 8. 2025, ruší spotřební daň z tepla vyrobeného z bioplynu v kogeneračních jednotkách. Dochází také k narovnání podmínek podpory pro zdroje uvedené do provozu v roce 2013 tak, že výše podpory byla srovnána se zdroji z roku 2012. Režim podpory byl zachován, pouze bylo nově zavedeno čtvrthodinové účtování zeleného bonusu. Novelizovaný §4 odst. 4) zákona o POZE zavedl v roce 2021 povinnost dosahovat úspor GHG jako podmínku práva na provozní podporu (nikoli obecnou povinnost). Bod 19 přechodných ustanovení tuto povinnost pro zdroje uvedené do provozu před nabytím účinnosti zákona odsunul na rok 2030. V roce 2025 byla schválena novela energetického zákona (zákon č. 87/2025 Sb.), která ukládá obecnou povinnost úspor GHG

105 Energetický regulační úřad.

dosahovat a rozšiřuje tuto povinnost o zdroje na pevnou biomasu s výkonem 7,5 MW. Přechodná ustanovení odkládají povinnost pro zdroje na pevnou biomasu s výkonem 7,5–20 MW do roku 2031. Novela vyhlášky č. 110/2022 mimo jiné stanoví podrobnosti k úsporám GHG. Změna vyhlášky č. 110/2022 Sb. novelou č. 567/2025 Sb. přinesla tyto změny pro bioplyn / biometan:

- Od 1. ledna 2028 povinné dosažení úspory emisí alespoň 80 % (platí pro ty, kteří mají certifikaci udržitelnosti).
- Upravené podmínky vypočtu a stanovení úspory emisí.
- Úprava seznamu druhů biomasy.
- Zavedení / úprava kritérií udržitelnosti zemědělské biomasy.
- Podmínky auditu udržitelnosti u vnitrostátního režimu (pro pevnou biomasu od 1. července 2026)

Nárůst výroby energie u některých druhů OZE v ČR v letech 2023–2024 ukazuje tab. T8.4/01.

T8.4/01 - Celková energie z OZE v ČR v letech 2023–2024

Zdroje obnovitelné energie	2023		2024		Meziroční index (OZE)
	Obnovitelná energie celkem (TJ)	Podíl na OZE (%)	Obnovitelná energie celkem (TJ)	Podíl na OZE (%)	
Biomasa (mimo domácnosti)	54 211,6	24,7	59 173,6	26,2	109,2
Biomasa (domácnosti)	80 496,7	36,6	75 505,6	33,4	93,8
Vodní elektrárny	8 506,7	3,9	9 586,2	4,2	112,7
Bioplyn	24 921,0	11,3	24 581,9	10,9	98,6
Biometan	108,6	0,0	283,2	0,1	260,7
Biologicky rozložitelná část TKO[1)]	4 534,6	2,1	4 747,9	2,1	104,7
Kapalná biopaliva	13 846,5	6,3	13 756,0	6,1	99,3
Tepelná čerpadla (teplo prostředí)	19 371,2	8,8	20 609,0	9,1	106,4
Solární termální systémy	868,4	0,4	892,6	0,4	102,8
Větrné elektrárny	2 525,9	1,1	2 580,5	1,1	102,2
Fotovoltaické systémy	10 411,4	4,7	14 343,2	6,3	137,8
Celkem	**219 802,6**	**100,0**	**226 059,7**	**100,0**	**102,9**

1) TKO = tuhý komunální odpad

Pramen: OZE v roce 2024; Výsledky statistického zjišťování; MPO

Zpracoval: Z. Nesňal (ÚZEI)

Podíl hrubé konečné spotřeby energie z OZE na celkové hrubé konečné spotřebě energií v ČR činil v roce 2024 podle mezinárodní metodiky výpočtu EUROSTAT – SHARES 19,2 %. Na spotřebě elektřiny se OZE podílely 16,7 %, na spotřebě v dopravě 5,7 % a na konečné spotřebě při vytápění 29,1 %.

Celkově biomasa stále zaujímá největší podíl na energii z obnovitelných zdrojů, i když se tento podíl meziročně snížil z 61,3 % v roce 2023 na 59,6 % v roce následujícím. Podíl biomasy v domácnostech se ve srovnání s rokem předchozím snížil a činil 33,4 %, zatím co podíl biomasy mimo domácnosti se v roce 2024 zvýšil na 26,2 %. U vodních elektráren,

tepelných čerpadel a fotovoltaických systémů byl podíl jimi vyrobené energie jen mírně vyšší. Významně vzrostla výroba biometanu. Neměnný podíl si mezi OZE udržely biologicky rozložitelná část TKO, solární termální systémy a větrné elektrárny. Mírný pokles podílu zaznamenala pouze výroba energie z bioplynu a kapalných biopaliv.

8.4.1 Využití zemědělské produkce v energetice

Energetické využívání pevné biomasy pro výrobu elektrické a tepelné energie spočívá především ve spalování dřevní hmoty (včetně celulózových výluhů) a v malé míře i rostlinné hmoty, a to jak samostatně, tak spolu s neobnovitelnými palivy za účelem výroby elektřiny a tepla především ve větších energetických provozech.

Pro výrobu elektrické i tepelné energie je dále využíván bioplyn vyrobený v bioplynových stanicích.

Výroba elektřiny z kapalných biopaliv se v roce 2024 nepodílela na elektřině vyrobené z OZE (podíl byl 0,0 %). V případě výroby tepelné energie byl tento podíl také 0,0 %.

T8.4/02 - Výroba energie z biomasy mimo domácnosti v roce 2024

Typ biomasy	rok	Výroba elektrické energie			Výroba tepelné energie		
		Výroba elektřiny (GWh)	Prodej elektřiny (GWh)	Spotřeba paliva (tis. t)	Hrubá výroba tepla (TJ)	Přímé dodávky cizím subjektům (TJ)	Spotřeba paliva (tis. t)
Palivové dřevo	**2024**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**225,9**	**32,6**	**21,3**
	2023	0,0	0,0	0,0	264,3	30,2	26,5
Odpad, štěpka	**2024**	**1 392,8**	**1 050,9**	**1 419,4**	**16 232,3**	**7 506,3**	**1 946,0**
	2023	1 332,8	1 007,9	1 349,0	14 462,5	6 290,5	1 774,1
Celulózové výluhy	**2024**	**959,5**	**195,3**	**514,5**	**12 083,1**	**924,4**	**1 313,2**
	2023	796,9	158,8	476,3	10 085,0	705,6	1 129,9
Rostlinné materiály	**2024**	**95,7**	**87,1**	**97,7**	**459,8**	**337,6**	**44,1**
	2023	96,2	87,8	99,7	485,5	345,6	46,9
Brikety a pelety	**2024**	**206,1**	**159,0**	**126,0**	**706,6**	**499,5**	**49,5**
	2023	212,6	164,3	129,4	841,1	571,8	58,7
Ostatní biomasa	**2024**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**
	2023	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kapalná biopaliva	**2024**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**
	2023	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Biomasa celkem	**2024**	**2 654,1**	**1 492,3**	**2 157,6**	**29 707,6**	**9 300,4**	**3 374,1**
	2023	2 438,5	1 418,8	2 054,3	26 138,3	7 943,6	3 036,0

Pramen: Statistiky MPO
Zpracoval: Z. Nesňal (ÚZEI)

V roce 2024 bylo vyrobeno (tab. T8.4/02) celkem 2 654,1 GWh elektřiny spalováním biomasy (meziroční nárůst o 8,8 %) a bylo na to spotřebováno celkem 2 157,6 tis. t biomasy (bez započítání spotřeby biopaliv), z toho neupravené (neaglomerované) rostlinné materiály představovaly 97,7 tis. t (tj. 4,5 %).

Výroba tepelné energie spalováním biomasy (mimo domácnosti) v roce 2024 dosáhla 29 707,6 TJ (meziroční nárůst o 13,7 %), z toho většina byla opět spotřebována ve vlastním závodě. Z celkového množství spalovaného paliva (3 374,1 tis. t) činil podíl neaglomerovaných

rostlinných materiálů 44,1 tis. t (meziroční pokles o 6,0 %). Zdaleka největší podíl spotřebovávaného paliva (tzn. biomasy) tvořil dřevní odpad, piliny, kůra, štěpka a zbytky po lesní těžbě (1 946,0 tis. t, podíl 57,7 % na celkové spotřebě paliva) a celulózové výluhy (1 313,2 tis. t, podíl 38,9 % na celkové spotřebě paliva).

Pro domácnosti odhaduje MPO v roce 2024 množství získaného tepla ze spotřebované biomasy na výrobu tepla 56 629,2 TJ (meziročně pokles o 6,2 %). Pelety, brikety a rostlinné materiály představují zatím pouze menší část této spotřeby.

Energeticky využívaný bioplyn vzniká při anaerobní fermentaci jak v komunálních a průmyslových čistírnách odpadních vod jako skládkový plyn, tak i při fermentaci zemědělských odpadů a produktů. Vyrobená energie je využívána pro výrobu tepelné energie (především pro vlastní potřebu provozů, např. čistíren odpadních vod) i pro výrobu elektrické energie, především v případě zemědělských bioplynových stanic, jejichž počet se v posledních letech výrazně nemění.

Podle statistik MPO bylo v roce 2024 k energetickým účelům využito celkem 1 279,9 mil. m^3 bioplynu, což je méně než v roce předchozím (1 309,8 mil. m^3, meziroční pokles o 2,3 %). Výroba nejvíce poklesla v kategoriích komunální ČOV a skládkový plyn (o 9,8 % resp. 5,9 %). U průmyslových ČOV a bioplynových stanic výroba klesla o 2,5 % resp. 1,7 %. Celkem bylo do statistiky výroby bioplynu pro energetické účely zahrnuto 460 bioplynových stanic. Hlavní podíl bioplynu (90,5 %) byl vyroben v bioplynových stanicích.

V celkem 438 bioplynových stanicích (o celkovém instalovaném elektrickém výkonu 371 MW) bylo v roce 2024 vyrobeno 2 565,9 GWh (z toho dodáno do sítě 2 130,1 GWh, tj. 83,0 %). Dále bylo v těchto stanicích vyrobeno celkem 4 400 526,0 GJ tepla, vlastní spotřeba včetně ztrát dosáhla 3 904 933,0 GJ (tj. 88,7 %).

Rozvoj výroby bioplynu k energetickým účelům v roce 2024 se oproti roku předchozímu nezměnil. Celkově byl dosažen 11,3 % podíl bioplynu na energii OZE.

8.4.2 Využití zemědělské produkce v dopravě

Transpozice směrnice RED III[106] byla do českého právního řádu provedena novelou zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší (dále jen „zákon o ochraně ovzduší“) a novelou zákona č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie (dále jen „zákon o POZE“) a novelou prováděcího nařízení vlády č. 189/2018 Sb., o kritériích udržitelnosti biopaliv a snižování emisí skleníkových plynů z pohonných hmot a novelou vyhlášky č. 110/2022 Sb.,

106 *V roce 2018 byla přijata směrnice EP a Rady 2018/2001/EU o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů (tzv. „Směrnice RED II“), revize směrnice RED II přijatá v roce 2023 jako směrnice Evropského parlamentu a Rady 2023/2413/EU (tzv. „směrnice RED III“).*

o stanovení druhů a parametrů podporovaných obnovitelných zdrojů a kritérií udržitelnosti a úspory emisí skleníkových plynů pro biokapaliny a paliva z biomasy.

Z dat o intenzitě emisí skleníkových plynů z jednotlivých druhů obnovitelných zdrojů energie v dopravě a při respektování splnění minimálního cíle obnovitelných pokročilých kapalných a plynných paliv, obnovitelných paliv nebiologického původu a zastropování obnovitelných vyspělých kapalných a plynných paliv jsou v tab. T8.4/03 souhrnně uvedeny národní závazky a povinnosti dodavatelů pohonných hmot v letech 2023–2030 (a dále).

T8.4/03 - Současné národní závazky[1)] a opatření pro využívání energie z OZE v odvětví dopravy v ČR

Rok	Podíl pokročilých biopaliv, biomethanu a bioLPG,bioLNG, bioCNG (vstupní suroviny dle REDIII přílohy IX.A[2)] a[3)]) (% e.o.)	Povinnost snižovat emise GHG z pohonných hmot ([2)] a[4)]) (%)	Limit pro biopaliva z potravinářských a krmných plodin (% e.o.)[2)]	Limit pro vstupní suroviny (vstupní suroviny dle REDIII přílohy IX.B[2)]) (% e.o.)	Limit pro vstupní suroviny (vstupní suroviny dle REDII přílohy IX.B[2)]) (% e.o.)
2025	1,07	6	7		Ano platí pouze pro podíly pokročilých biopaliv suroviny IX.A, pro biopaliva suroviny IX.B RED III
		z toho UER 1			
2026	1,25	6,25	5,6	1,7	
2027	1,5	6,75			
2028	2,5	7,5			
2029	3,75	8,75			
2030 a dále	5,5 $RFNBO_s$ min 1	11			

1) Podle zákona č. 165/2012 Sb. o podporovaných zdrojích energie a změně některých zákonů (ve znění pozdějších předpisů).

2) Podle zákona č. 201/2012 Sb. o ochraně ovzduší (ve znění pozdějších předpisů).

POKUTY:

3) 2 Kč za každý MJ nedodaného pokročilého kapalného nebo plynného obnovitelného paliva včetně paliv nebiologického původu RFNBOs.

4) 10 Kč za každý kg nesnížených emisí GHG.

UER – Snižování emisí z těžby (Upstream emission reduction) od roku 2026 nelze uplatnit.

Pramen: SVB Praha

Zpracoval: Z. Nesňal (ÚZEI)

V tab. T8.4/04 jsou uvedeny kapacity, termín zahájení provozu a základní použitá surovina pro výrobu bioetanolu. V roce 2025 zajišťovaly výrobu jen závody Tereos TTD, a. s., Dobrovice a Ethanol Energy, a. s., Vrdy.

T8.4/04 - Výrobní kapacity bioetanolu v ČR v roce 2025

Společnost	Zahájení výroby	Roční produkční kapacita		Základní použitá surovina
		hl	t	
Tereos TTD, a. s. Dobrovice	2006	1 000 000	79 000	cukrová řepa
Ethanol Energy, a. s. (lihovar Vrdy)	2007	700 000	55 200	obiloviny, kukuřice
CELKEM		1 700 000	134 200	

Pramen: Svaz lihovarů ČR

Zpracoval: Z. Nesňal (ÚZEI)

Výrobu, dovoz, vývoz a hrubou spotřebu bioetanolu, dovoz bio-ETBE a hrubou spotřebu E85 ve vozidlech k takovému palivu určeným („flexi fuel vehicles“) v ČR v roce 2025 a pro porovnání v letech 2022 až 2024 uvádí tab. T8.4/05.

T8.4/05 - Bilance výroby, zahraničního obchodu a spotřeby bioetanolu (t)

Položka	2022	2023	2024	2025	Meziroční index
Výroba	80 538	77 462	82 670	104 197	126,0
Dovoz	25 320	63 648	86 451	87 783	101,5
Vývoz	9 197	14 133	12 227	5 643	46,2
Hrubá spotřeba	88 150	92 100	107 657	139 133	129,2
Bio-ETBE pro přimíchávání	73 000	75 000	69 849	45 321	64,9
Spotřeba E85	2	2	-	-	-

Pramen: SVB, Praha, P. Jevíč
Zpracoval: Z. Nesňal (ÚZEI)

Tuzemská výroba bioetanolu ve výši cca 104 tis. t byla v roce 2025 o 26 % vyšší než v roce předešlém. Dovoz se zvýšil o 2 %, zatímco vývoz se snížil o 54 % oproti předchozímu roku. Hrubá spotřeba bioethanolu se na trhu v ČR zvýšila z 108 tis. t v roce 2024 na 139 tis. t, což představuje 29% nárůst. K 35% snížení výroby došlo u etyl-tertio-butyl-ether (ETBE). Hrubá spotřeba paliva Ethanol E85 dosáhla stejně jako v předchozím roce téměř 0,0 tis. t.

Pro výrobu bioetanolu se v roce 2025 spotřebovalo 446,9 tis. t technické cukrovky a 188,6 tis. t zrna kukuřice. Při výnosu cukrovky 74,1 t/ha a 8,9 t/ha zrna kukuřice dosáhla odpovídající sklizňová plocha u cukrovky 6,0 tis. ha a u kukuřice 21,3 tis. ha. Podíl plochy cukrovky technické zpracované na bioetanol z celkové sklizňové plochy této plodiny dosáhl 11,3 %, v případě kukuřice na zrno se jednalo o podíl 23,5 %. Na výrobu 1 litru bioetanolu se tak spotřebovalo cca 9,1 kg cukrovky, resp. 2,5 kg zrna kukuřice. Průměrné využití výrobních kapacit v roce 2025 dosáhlo 78 % (o 26 % více než v roce předešlém).

Celková tuzemská produkční kapacita závodů na výrobu bionafty FAME se od roku 2021 ustálila na 340 tis. t. Výrobu certifikovaného FAME v roce 2025 z nakupovaných surovin pro tuzemskou spotřebu a vývoz zajišťovaly společnosti Chemoprojekt, a.s. (pracoviště Ústí n. L.), Preol, a.s., Lovosice, Primagra, a.s., Milín, Temperatior, s.r.o. Liberec a Glycona s.r.o. Otrokovice. Průměrné využití výrobních kapacit v roce 2025 dosáhlo 73 % (o 1 % méně než v roce předešlém). Bilanci výroby FAME v ČR, vývoz, dovoz a hrubou spotřebu uvádí tab. T8.4/06.

T8.4/06 - Bilance výroby FAME a SMN30

Položka	2021	2022	2023	2024	2025	Meziroční index
Výroba FAME celkem (t)	244 794	242 048	260 790	252 788	246 974	97,7
Výroba SMN30 celkem (t)	-	-	-	-	-	-
Dovoz FAME (t)	198 565	158 659	154 464	172 023	182 636	106,2
Vývoz FAME (t)	144 389	132 655	104 421	142 479	134 121	94,1
Hrubá spotřeba (t)	287 776	269 978	278 436	261 629	256 162	97,9
Výrobní kapacity (t)	340 000	340 000	340 000	340 000	340 000	100,0

Pramen: SVB Praha, MPO
Zpracoval: Z. Nesňal (ÚZEI)

V roce 2025 bylo vyrobeno cca 247,0 tis. t FAME, což je cca o 2 % méně než v předchozím roce. Hrubá spotřeba FAME se ve stejném období snížila o 2 %. Dovoz FAME se zvýšil ve srovnání s rokem 2024 o 6 % na 182,6 tis. t a je stále nižší než tuzemská výroba. Vývoz FAME se snížil na 134,1 tis. t, což činí 94 % roku předchozího. Směsná motorová nafta s 30 % V/V MEŘO se v roce 2025 neobchodovala.

Pro výrobu FAME se v ČR v roce 2025 spotřebovalo 359,9 tis. t řepkového zrna, což při průměrném výnosu 3,0 t/ha představuje plochu 118,4 tis. ha, resp. 35,3 % celkové sklizňové plochy řepky olejky v roce 2025.

9 CENY A TRHY AGRÁRNÍCH PRODUKTŮ A VSTUPŮ DO ZEMĚDĚLSTVÍ

9.1 Cenový vývoj na agrárním trhu ČR a EU

V roce 2025 byly ceny pro sektor zemědělství méně příznivé než v roce 2024. Ceny zemědělských výrobců vzrostly o 7,9 %. Ceny vstupů do zemědělství mírně vzrostly o 1,2 %. Ceny nápojů a ostatních potravinářských výrobků se zvýšily o 4,2 %. Mírně se zvýšily (o 2,6 %) také ceny průmyslových potravinářských výrobků, včetně souvisejících služeb a prací.

T9.1/01 - Meziroční souhrnné cenové indexy v ČR

Ukazatel	2024	2025
Ceny zemědělských výrobců[1)]	94,1	107,9
Ceny průmyslových potravinářských výrobků, vč. souvisejících služeb a prací[2)]	97,4	102,6
Spotřebitelské ceny potravin a nealkoholických nápojů[3)]	97,7	104,2
Ceny vstupů do zemědělství[4)]	98,1	101,2

1) Indexy cen zeměděských výrobců, zemědělská výroba vč. ryb.

2) Indexy cen průmyslových výrobců podle Klasifikace produkce (CZ-CPA 2015).

3) Indexy spotřebitelských cen podle klasifikace ECOICOP - meziroční index.

4) Index cen výrobků a služeb vstupujících do zemědělství - meziroční index.

Pramen: ČSÚ

Zpracoval: T. Pilařová (ÚZEI)

V roce 2025 došlo proti roku 2024 k nárůstu cen rostlinných výrobků o 3,0 %. Důvodem bylo především významné zvýšení cen olejnin o 13,2 %. U obilovin a ovoce se cena také zvýšila. Cena brambor klesla o 26,0 %, cena cukrové řepy o 16,8 %. Cena zeleniny a květin se meziročně snížila o 3,4 %.

T9.1/02 - Meziroční indexy cen rostlinných výrobků v ČR

Ukazatel	2024	2025
Rostlinné výrobky celkem	90,9	103,0
z toho - obiloviny	81,4	105,2
- olejniny	95,9	113,2
- brambory konzumní	92,9	74,0
- cukrová řepa	105,2	83,2
- ovoce	128,7	103,8
- zelenina a květiny	98,7	96,6

Pramen: ČSÚ - Index cen zemědělství
Zpracoval: T. Pilařová (ÚZEI)

V roce 2025 došlo na všech sledovaných trzích (či burzách) u obilovin a olejnin k nárůstu cen oproti předchozímu roku. Výjimkou je cena potravinářské a krmné pšenice na burze v Polsku, kde zůstala průměrná roční cena zhruba na úrovni předchozího roku. Ze sledovaných krmných obilovin došlo k nejvýraznějšímu nárůstu CZV u krmného ječmene (o 13,7 %) a kukuřice (o 12,2 %) na tuzemském trhu. V Polsku CZV u krmného ječmene vzrostla meziročně o 8,3 %, na německém trhu pak o 4,3 %. U krmné kukuřice na polském trhu došlo k nárůstu o 8,6 %, v Německu pak o 1,4 %.

CZV potravinářské pšenice v České republice během první poloviny roku 2025 převážně rostla, v druhé polovině roku pak naopak soustavně klesala. Nejvyšší hodnoty bylo dosaženo v březnu, a to 5 390 Kč/t, nejnižší pak naopak v prosinci, a to 4 357 Kč/t. V roce 2025 dosáhla průměrná CZV potravinářské pšenice 5 019 Kč/t, krmné pšenice pak 4 627 Kč/t. CZV krmné kukuřice na tuzemském trhu činila v průměru 5 036 Kč/t, CZV krmného ječmene pak 4 124 Kč/t.

Ceny řepkového semene v roce 2025 v ČR korespondovaly s vývojem cen v EU. Cena zemědělských výrobců řepkového semene se v ČR v průběhu roku 2025 snížila z maxima 13 961 Kč/t v květnu na minimum 12 010 Kč/t v listopadu. Průměrná CZV za rok 2025 byla s hodnotou 13 007 Kč/t meziročně o 16,0 % vyšší. Průměrná cena semene řepky olejné meziročně mírně vzrostla, a to o 3,7 % na burze v Hamburku. Na pařížské burze cena semene řepky olejné meziročně mírně vzrostla, a to také o 3,7 %.

V ČR se cena zemědělských výrobců brambor pozdních konzumních v roce 2025 proti roku 2024 významně snížila o 22,7 % na 251,1 €/t. V zemích EU 4 by dle odhadu mohl být pokles ještě významnější, CZV by se mohla v průměru snížit o 37,4 % na 188,3 €/t.

T9.1/03 - Cenový vývoj rostlinných komodit ve vybraných zemích EU (€/t)

Ukazatel	2024	2025	Meziroční index
Pšenice potravinářská			
- Česká republika[1)]	189,98	203,25	107,0
- Polsko[3)]	205,21	202,62	98,7
Pšenice krmná			
- Česká republika[1)]	168,40	187,38	111,3
- Německo[2)]	177,00	178,93	101,1
- Polsko[3)]	199,07	198,04	99,5
Ječmen krmný			
- Česká republika[1)]	146,94	167,01	113,7
- Německo[2)]	161,46	168,48	104,3
- Polsko[3)]	168,50	182,55	108,3
Kukuřice krmná			
- Česká republika[1)]	181,70	203,94	112,2
- Německo[2)]	189,86	192,51	101,4
- Polsko[3)]	187,56	203,71	108,6
Řepka olejná			
- Česká republika[1)]	446,57	526,74	118,0
- Hamburk[4)]	471,53	488,80	103,7
- Matif[5)]	468,14	485,23	103,7
Brambory konzumní			
- Česká republika[1)]	324,78	251,09	77,3
- EU 4[6)]	300,94	188,29	62,6

1) ČSÚ - aritmetický průměr z měsíčních obchodních cen, ČNB - průměrný kurz za příslušné roky.

2) Průměrná obchodní cena dle AMI.

3) Průměrná obchodní cena dle MRiRW.

4) Průměrná cena na mezinárodní burze v Hamburku, Europe "00", CIF, Oil World.

5) Průměrná cena na mezinárodní burze Matif (Francie).

6) EU 4: Belgie, Francie, Nizozemsko a Německo. Rok 2025 - odhad.

Pramen: ČSÚ; ČNB; AMI; MRiRW; USDA Oilseeds: World Markets and Trade, Eurostat, FranceAgriMer

Zpracoval: M. Valenta, A. Vorlíčková (ÚZEI)

V České republice se v roce 2025 průměrná CZV živočišných komodit zahrnující hospodářská zvířata a živočišné výrobky ve srovnání s rokem 2024 zvýšila o 14,7 %. Ke zvýšení ceny došlo u vajec (o 36,0 %), skotu bez telat (o 30,9 %), mléka (o 16,8 %) a drůbeže (o 8,0 %). Cena prasat a selat se oproti roku 2024 snížila (o 9,8 %).

T9.1/04 - Meziroční indexy cen živočišných výrobků v ČR

Ukazatel	2024	2025
Hospodářská zvířata a živočišné výrobky celkem	98,5	114,7
z toho - mléko	100,2	116,8
- skot bez telat	106,5	130,9
- prasata a selata	96,4	90,2
- drůbež	93,7	108,0
- vejce	86,8	136,0

Pramen: ČSÚ - Index cen v zemědělství

Zpracoval: T. Pilařová (ÚZEI)

Ceny zemědělských výrobců jatečného skotu v roce 2025 se v Evropské unii vyšplhaly na rekordní úroveň. Hlavním důvodem byla nižší nabídka hovězího masa na trhu většiny členských zemí a pokračující poptávka po hovězím mase na globálním trhu podpořená rychle rostoucími cenami nejvýznamnějších světových exportérů (Brazílie, Austrálie). Tento vývoj se promítl na vnitřním trhu EU poměrně dynamickým vzestupem CZV jatečného skotu. V roce 2025 se průměrná CZV mladých jatečných býků tř. R3 v EU 27 v meziročním porovnání zvýšila téměř o 29 % (o 149,2 €/100 kg j. hm) a dosáhla 666,5 €/100 kg j. hm. Proti průměru let 2020–2024 byla vyšší dokonce o 47,7 %. V rámci zemí, kam ČR převážně vyváží jatečný skot, stoupla meziročně CZV mladých jatečných býků za 100 kg j. hm. v Německu o 167,7 €, v Rakousku o 148,6 €, v Polsku o 169,8 € a v Itálii o 132,4 €. Z dalších chovatelsky významných evropských zemí cena stoupla např. ve Španělsku (o 28,3 %) na 696,4 €/100 kg j. hm., Francii (o 22,8 %) na 652,1 €, Belgii (o 49,6 %) na 619,8 € a v Nizozemsku (o 51,2 %) na 617,9 €/100 kg j. hm. Také cena zemědělských výrobců jatečných krav O3 v průměru EU 27 meziročně vzrostla o 36,1 % na 577,4 €/100 kg j. hm. a cena jatečných jalovic posílila o 29,2 % na 677,0 €/100 kg j. hm.

T9.1/05 - Cenový vývoj živočišných komodit ve vybraných zemích EU (€/100 kg)

Ukazatel	2024	2025	Meziroční index
Jateční býci R3 v EU[1)]	517,3	666,5	128,8
- Česká republika	484,0	648,0	133,9
- Německo	515,8	692,5	134,3
- Rakousko	506,6	655,2	129,3
- Polsko	495,8	665,6	134,2
- Itálie	502,0	634,4	126,4
Jatečná prasata tř. E v EU[1)]	208,1	190,2	91,4
- Česká republika	207,6	187,8	90,4
- Německo	218,1	194,3	89,1
- Dánsko	180,1	185,3	102,9
- Španělsko	211,1	197,4	93,5
- Polsko	212,9	189,5	89,0
Jatečná kuřata[2)] v EU	271,1	291,6	107,6
- Česká republika	234,9	259,4	110,4
- Německo	424,7	446,5	105,1
- Francie	302,1	349,2	115,6
- Polsko	195,5	221,8	113,4
Mléko[3)]			
- Česká republika	44,6	52,1	116,8
- Německo	48,4	53,0	109,5
- Polsko	49,5	52,8	106,7
- EU	48,4	52,5	108,5

1) Ceny zemědělských výrobců na reprezentativních trzích EU 27.

2) Ceny průmyslových výrobců na reprezantativních trzích EU 27 - kuřata 65 %.

3) Cena za mléko s přirozeným obsahem složek.

Pramen: Agrimer, EUROSTAT, EK.

Zpracoval: M. Abrahamová, I. Bošková, J. Pokorný, T. Rudinská (ÚZEI)

CZV jatečných prasat tř. E v roce 2025 v průměru EU 27 meziročně poklesla o 8,6 % (o 17,91 €/100 kg j. hm.). K jejímu oslabení došlo ve všech členských zemích, kromě Dánska. Nejvýraznější pokles byl pozorován na Slovensku (o 14,4 %), v Belgii (o 11,5 %) a v Maďarsku (o 11,2 %). U významných evropských producentů (Španělska a Německa) došlo k poklesu cen o 6,5 %, resp. o 10,9 %. Hlavní příčinou tohoto vývoje byl meziroční nárůst produkce vepřového masa v celé Unii z důvodu lepších ekonomických výsledků chovu prasat ke konci roku 2024 a v první polovině roku 2025 a omezení vývozu do Číny z důvodu zavedení cel.

CZV jatečných kuřat v ČR se podle ČSÚ v roce 2025 zvýšila o 5,3 % na 29,61 Kč/kg, CZV jatečných krůt vzrostla o 35,5 % na 52,88 Kč/kg, a CZV jatečných kachen naopak poklesla o 1,4 % na 34,94 Kč/kg. CPV kuřat kuchaných I. tř. mírně vzrostla o 7,5 % na 61,31 Kč/kg.

CPV průmyslových výrobců kuřat „65 %“ na reprezentativních trzích EU 27 meziročně vzrostla o 7,6 % na 291,60 €/100 kg (EK). V ČR se zvýšila o 10,4 % na 259,42 €/100 kg. V Německu se meziročně zvýšila o 5,1 % na 446,46 €/100 kg. Ve Francii dosáhla na 349,23 €/100 kg s meziročním nárůstem o 15,6 %. V Polsku po meziročním nárůstu o 13,4 % činila 221,77 €/100 kg.

Průměrná roční CZV mléka v ČR sledovaná ČSÚ meziročně vzrostla na 13,21 Kč/l, tj. meziročně o 16,8 %. EK eviduje v ČR průměrnou roční CZV mléka 52,14 €/100 kg, což je v přepočtu 13,22 Kč/l a rovněž znamená meziroční nárůst o 16,8 %, čtvrtý největší mezi členskými zeměmi. Průměrné roční CZV mléka vzrostly ve všech členských zemích s výjimkou Rumunska, ale míra růstu se pohybovala od 19,0 % (ve Švédsku) do 2,5 % (v Irsku) a mezi těmito dvěma póly byla plynulá škála růstu. K zemím s největším růstem patřily mimo Švédska dále Estonsko (17,8 %), Lotyšsko (17,1 %), ČR (16,8 %) a Maďarsko (15,5 %), naopak nejméně cena vzrostla mimo Irska také v Chorvatsku (2,7 %), Řecku (4,2 %) a ve Španělsku (4,5 %). Plošný vzrůst CZV mléka v EU pravděpodobně souvisí zejména s vysokými cenami produktů na bázi mléčného tuku, které měly původ v deficitu mléčného tuku v EU i na světovém trhu. V průběhu roku deficit odeznával, ale průměrné CZV mléka zůstaly vysoké.

9.2 Agrární zahraniční obchod

9.2.1 Obecná charakteristika základních tendencí v agrárním[107] zahraničním obchodě

Obrat českého AZO se v roce 2025 meziročně navýšil o 4,8 % na 758,5 mld. Kč, vzhledem ke zvýšení hodnot jak na straně exportu, tak na straně importu. V roce 2025 se zvýšila hodnota vývozu o 11,1 mld. Kč, tj. o 3,3 %, na 349,3 mld. Kč a hodnota dovozu se zvýšila meziročně o 23,9 mld. Kč, tj. o 6,2 %, na 409,2 mld. Kč. Pasivní bilance českého AZO se v roce

107 Český statistický úřad změnil od roku 2020 doposud používanou terminologii a způsob prezentování údajů. Přeshraniční pohyb nebude nadále nazýván zahraničním obchodem, ale pohybem zboží přes hranice. Podrobnější metodické informace jsou publikovány na stránkách ČSÚ (https://www.czso.cz/csu/czso/zo), ke změně metodiky však nedošlo. V této kapitole bude i nadále používána stávající terminologie. Agrární zboží je definováno kapitolami 01-24 celního sazebníku.

2025 meziročně významněji prohloubila, a to o 12,8 mld. Kč na 59,9 mld. Kč. Stupeň krytí dovozu vývozem se ve stejné době snížil o 2,4 p. b. na 85,4 % a podíl schodku na vývozu se zvýšil o 3,2 p. b. na 17,1 % (znatelnější zhoršení obou hodnot). V členění na obchod s EU 27 a s třetími zeměmi lze v prvním případě konstatovat meziroční zhoršení bilančního schodku na 16,7 mld. Kč, tj. o 74,9 %, a ve druhém případě pak také navýšení schodku na 42,0 mld. Kč[108], tj. o 18,2 %. Meziročně větší výkyvy bilance vykazuje český agrární obchod s EU než obchod s tzv. třetími zeměmi.

Zastoupení agrárních výrobků v celkovém českém zahraničním obchodu je trvale mírně vyšší na straně dovozu než vývozu (jednotlivé podíly viz T9.2/01). Meziročně se změnila participace agrárního zboží v celkovém exportu a importu do/z EU 27 (nárůst na 6,4 %, resp. nárůst na 10,4 %), a do/z třetích zemích, kde je trvale výrazně nižší (stagnace ve výši 2,8 %, resp. nárůst na 3,4 %).

T9.2/01 - Podíl agrárního zahraničního obchodu na celkovém zahraničním obchodu ČR (%)

Ukazatel	2024	2025	Meziroční index
Obrat agrárního zahraničního obchodu	6,3	6,4	102,7
Agrární vývoz	5,5	5,6	101,6
Agrární dovoz	7,1	7,4	103,5

Pramen: ČSÚ - Databáze pohybu zboží přes hranice
Zpracoval: J. Menzlová (ÚZEI)

Významnou měrou ovlivňují výsledky českého AZO tabákové výrobky. V roce 2025 jejich podíl na vývozu stagnoval a podíl na dovozu se neznatelně navýšil. Při nezahrnutí kapitoly HS 24 „tabák a tabákové výrobky“ mezi agrární zboží došlo v roce 2025 v meziročním porovnání k nárůstu hodnoty, a to jak na straně exportu (o 3,3 %) tak na straně dovozu (o 6,1 %). Záporná bilance se bez zahrnutí „tabáku a tabákových výrobků“ meziročně zhoršila o 12,3 mld. Kč na 73,8 mld. Kč, zatímco s nimi méně (viz výše).

9.2.2 Teritoriální skladba agrárního zahraničního obchodu

Většina agrárního zboží je ČR exportována a importována na/z jednotného trhu EU. Podíl EU 27 na straně vývozu v roce 2025 činil 89,6 % a na straně dovozu 80,8 %, meziročně tak v roce 2025 klesl podíl vývozu o 0,1 p. b., podíl dovozu se také snížil, a to o 0,9 p. b. Podíl Unie na AZO ČR je výrazně vyšší než v rámci celkového českého obchodu, kde činil 78,8 % na straně vývozu a 57,7 % na straně dovozu.

Více než jednu polovinu veškerého agrárního zboží vyváží ČR do Německa (podíl 25,2 % v roce 2025), na Slovensko (18,9 %) a do Polska (9,2 %). Dalšími významnými odběrateli byli ve stejném pořadí jako v předchozích pěti letech Rakousko, Itálie a Maďarsko. K hlavním odběratelům v rámci třetích zemí patřilo Spojené království (s podílem 2,6 %), dále Ukrajina

108 Součet obchodu s EU 27 a s třetími zeměmi se nerovná celkovému obchodu, neboť ten obsahuje i obchodní operace, které nejsou v databázi přiřazeny konkrétní zemi. K 31. lednu 2020 vystoupilo Spojené království Velké Británie a Severního Irska z Evropské unie, proto je stát zařazen mezi tzv. třetí země.

(0,9 %), navzdory embargu Rusko (0,6 %), Švýcarsko a Japonsko (stejnou měrou 0,6 %) a Srbsko, Spojené státy a Čína (shodně 0,4 %). V roce 2025 se hodnota českého agrárního exportu meziročně zvýšila do Itálie (+14,7 %), Rakouska (+14,6 %) a do Polska (+10,2 %). Na Slovensko hodnota vývozu vzrostla jen nepatrně (+1,8 %). Do některých třetích zemí se meziročně hodnota českého agrárního vývozu snížila, např. na Madagaskar, Srí Lanku, do Guinei, Nigérie, San Marina, Konga a Burkiny Faso. V roce 2025 byl zaznamenán pokles hodnoty agrárního vývozu z výše vyjmenovaných zemí, a to v rozpětí od 99,3 % do 75,7 %.

Dovoz agrárního zboží do ČR pochází zejména z Německa a Polska. V roce 2025 činily jejich podíly dohromady 35,4 %. Dovoz se uskutečnil dále z Nizozemska (7,2 %), Španělska (6,0 %), Itálie (5,8 %) a Slovensko (5,6 %). Více než 3% podíl zaujímaly v roce 2025 opět Maďarsko, Rakousko a Belgie. V rámci třetích zemí jsou stále našimi hlavními dodavateli Ukrajina, Čína, Norsko, Spojené státy, Spojené království, Turecko, Švýcarsko, Brazílie a Vietnam (s podíly v rozmezí 2,6 % až 1,0 %). Meziročně se zvýšila hodnota dovozů z prvních 22 zemí, nejvíce ze Švýcarska (+40,5 %), Ukrajiny (+17,8 %) a Maďarska (+11,8 %), jejich podíly na dovozu tvořily 1,0 %, resp. 2,6 %, resp. 3,9 %.

Ze zemí, které patřily v roce 2025 mezi deset nejvýznamnějších dodavatelů agrárního zboží do ČR, hodnota dovozu meziročně rostla, pouze ze Slovenska (které obsadilo 6. místo) poklesla (o 6,1 %). Čína obsadila 13. místo s růstem hodnoty agrárního dovozu o 8,7 %. Spojené státy obsadily 15. místo s růstem hodnoty agrárního dovozu o 5,5 %. Spojené království obsadilo 16. místo s poklesem hodnoty dovozu, a to o 3,0 %.

T9.2/02 - Teritoriální skladba agrárního zahraničního obchodu ČR (mil. Kč)

Země	Vývoz			Země	Dovoz[1)]		
	2024	2025	meziroční index		2024	2025	meziroční index
Německo	89 811,8	87 906,7	97,9	**Německo**	74 669,8	77 018,2	103,1
Slovensko	65 007,5	66 191,3	101,8	**Polsko**	61 064,1	67 713,7	110,9
Polsko	29 016,5	31 979,4	110,2	**Nizozemsko**	27 201,3	29 488,9	108,4
Rakousko	17 768,1	20 364,0	114,6	**Španělsko**	24 498,6	24 560,3	100,3
Itálie	16 893,5	19 383,2	114,7	**Itálie**	22 267,0	23 883,7	107,3
Maďarsko	14 149,1	14 328,6	101,3	**Slovensko**	24 250,9	22 763,9	93,9
Nizozemsko	13 821,3	13 663,5	98,9	**Maďarsko**	14 333,2	16 028,6	111,8
Francie	9 515,9	10 585,9	111,2	**Rakousko**	13 385,1	14 100,0	105,3
Spojené království	7 961,6	9 217,7	115,8	**Belgie**	12 054,3	12 835,8	106,5
Rumunsko	8 530,9	8 405,7	98,5	**Francie**	11 053,3	11 688,2	105,7
Belgie	7 115,1	7 565,6	106,3	**Ukrajina**	9 029,1	10 638,1	117,8
Španělsko	5 247,2	5 928,3	113,0	**Rumunsko**	9 306,2	9 621,7	103,4
Chorvatsko	4 843,4	5 754,6	118,8	**Čína**	7 881,2	8 566,9	108,7
Bulharsko	3 173,6	3 467,2	109,3	**Norsko**	5 006,5	4 647,5	92,8
Švédsko	3 449,5	3 464,0	100,4	**Spojené státy**	4 355,7	4 594,3	105,5
Ukrajina	2 824,7	3 260,6	115,4	**Spojené království**	4 208,1	4 083,5	97,0
Dánsko	2 279,4	2 408,4	105,7	**Turecko**	3 778,6	4 023,6	106,5
Řecko	2 226,8	2 382,4	107,0	**Švýcarsko**	2 825,2	3 968,6	140,5
Slovinsko	2 545,5	2 330,8	91,6	**Dánsko**	3 148,1	3 181,1	101,0
Ruská federace	2 898,2	2 182,2	75,3	**Irsko**	3 118,5	3 179,0	101,9
Švýcarsko	2 148,7	2 130,5	99,2	**Brazílie**	2 792,2	3 067,7	109,9
Japonsko	1 267,3	1 964,2	155,0	**Vietnam**	2 564,9	2 926,7	114,1
Vybrané země celkem	312 495,6	324 865,0	104,0	**Vybrané země celkem**	342 791,7	362 580,1	105,8
Podíl na celkovém agrárním vývozu	92,4	93,0	x	**Podíl na celkovém agrárním dovozu**	89,0	88,6	x

1) Dovoz podle země původu.

2) Země řazeny podle roku 2025.

Pramen: ČSÚ - Databáze pohybu zboží přes hranice

Zpracoval: M. Bříšková (ÚZEI)

9.2.3 Komoditní skladba agrárního zahraničního obchodu

Komoditní skladbu českého agrárního vývozu a dovozu podle kapitol HS[109] představuje tab. T9.2/03. V podrobnějším pohledu[110] byly hlavními vyváženými komoditami z ČR v roce 2025 „cigarety“ (v meziročním porovnání stagnace, 10,6 %), „přípravky používané k výživě zvířat“ (10,4 %), „pekařské výrobky“ (tj. pečivo, sušenky, oplatky apod.), „potravinové přípravky jinde neuvedené ani nezahrnuté“ (HS 2106), „nezahuštěné mléko a smetana“ (ve velké míře vývoz surového mléko), „sýry a tvaroh“, „čokoláda a ostatní kakaové přípravky“, „pivo“, „pšenice“ a „živý skot“.

Mezi nejvíce dovážené zboží do ČR v roce 2025 patřily „vepřové maso“ (v meziročním porovnání pokles podílu o 0,5 p. b. na 5,7 %), „přípravky používané k výživě zvířat“, „pekařské výrobky“, „čokoláda a ostatní kakaové přípravky“, „potravinové přípravky jinde neuvedené ani

109 HS – Harmonizovaný systém popisu a číselného označování zboží.

110 Členění podle HS 4.

nezahrnuté“, „sýry a tvaroh“, „káva“, „tabákové výrobky vč. určených k vdechování“, „maso a droby drůbeže“, „doutníky a cigarety“ a „řepková semena“.

Meziročně došlo v roce 2025 k nejvýraznějšímu zhoršení pasivní bilance u „řepkových semen“ (o 5,9 mld. Kč, významný pokles vývozu zejména do Německa), „kávy“ (o 2,5 mld. Kč), „drůbežího masa a drobů“ (o 1,3 mld. Kč), „tabákových výrobků vč. určených k vdechování“ (o 1,0 mld. Kč), méně pak u „čokolády a ostatních kakaových přípravků“ (o 784,9 mil. Kč) a „vinných hroznů, čerstvých i sušených“ (o 539,1 mil. Kč). Zlepšení pasivní bilance nastalo především u „vepřového masa“ (o 1,1 mld. Kč, snížení dovozu z Nizozemska, Belgie, Německa a Irska), méně pak u „ethylalkoholu nedenatur. pod 80 %“ (o 770,4 mil. Kč), „tabákových výrobků a náhražek“ (o 568,0 mil. Kč), „čerstvých brambor“ (o 395,5 mil. Kč), „zmrzlin“ (o 382,8 mil. Kč), „cukru a ost. sirupů, medu“ (o 293,2 mil. Kč) a „filé“ (o 279,4 mil. Kč).

Na druhé straně nejmarkantnější meziroční zlepšení aktivní bilance bylo zaznamenáno v roce 2025 u „živého skotu“ (o 2,8 mld. Kč, především nárůst vývozu do Itálie, Rakouska, Chorvatska a Polska), „nezahuštěného mléka a smetany“ (o 1,6 mld. Kč), méně pak u „pekařského zboží“ (o 998,0 mil. Kč), „přípravků používaných k výživě zvířat“ (o 640,4 mil. Kč), „živé drůbeže“ (o 610,7 mil. Kč), „cigaret“ (o 416,5 mil. Kč) a „slunečnicového oleje“ (o 413,4 mil. Kč). Zhoršení aktivní bilance bylo pozorováno především u „pšenice“ (o 5,9 mld. Kč, zejména výrazný pokles vývozu hlavně do Německa), „cukru“ (o 1,5 mld. Kč), méně u „potravinových přípravků jinde neuvedených ani nezahrnutých“ (o 935,6 mil. Kč), „piva“ (o 698,9 mil. Kč), „cukrovinek bez kakaa“ (o 657,2 mil. Kč) a „výtažků a esencí u kávy a čaje“ (o 585,9 mil. Kč).

T9.2/03 - Vývoj komoditní skladby agrárního zahraničního obchodu ČR

HS	Popis	Vývoz			Dovoz			Bilance		
		podíl na agrárním vývozu (%)		meziroční index	podíl na agrárním dovozu (%)		meziroční index	mil. Kč		meziroční rozdíl (mil. Kč)
		2024	2025		2024	2025		2024	2025	
01	Živá zvířata	3,5	4,4	124,6	0,4	0,4	97,5	10 378,2	13 770,7	3 392,5
02	Maso a jedlé droby	2,0	2,4	118,8	11,4	11,2	98,2	-37 025,2	-37 419,9	-394,7
03	Ryby, korýši, měkkýši a jiní vodní bezobratlí	1,6	1,5	94,3	2,4	2,2	93,7	-3 785,6	-3 857,4	-71,8
04	Mléko a mléč. výrobky, vejce, přír. med, jedlé výr. živ. pův.	10,3	11,0	106,8	7,5	7,8	103,7	5 931,5	6 567,6	636,1
05	Ostatní produkty živ. původu	0,5	0,4	79,6	0,7	0,6	82,2	-984,6	-978,0	6,6
06	Dřeviny a jiné rostliny, hlízy, kořeny; řezané květiny a dekorativní zeleň	0,3	0,4	127,3	2,0	2,0	96,1	-6 716,8	-6 530,9	185,9
07	Zelenina, poživatelné rostliny, kořeny a hlízy	1,3	1,2	90,3	5,2	4,9	92,6	-15 676,6	-15 670,0	6,6
08	Ovoce a ořechy	1,8	2,3	124,3	7,4	7,9	106,5	-22 535,2	-24 552,8	-2 017,6
09	Káva, čaj, maté a koření	1,9	2,2	116,8	2,9	3,7	127,6	-4 868,7	-7 546,0	-2 677,3
10	Obiloviny	6,4	4,6	70,9	1,7	1,6	94,0	15 284,2	9 447,7	-5 836,5
11	Mlýnské výrobky, slad, škroby, inulin, pšeničný lepek	1,4	1,3	94,2	1,2	1,2	96,7	74,6	-171,6	-246,2
12	Olejnatá a ostatní semena a plody; prům. a léčivé rostl.; sláma a pícniny	3,7	3,3	87,6	3,6	4,2	114,8	-1 498,2	-5 749,9	-4 251,7
13	Šelak, gumy, pryskyřice a jiné rostlinné šťávy a výtažky	0,7	0,6	85,9	0,4	0,4	102,4	819,9	421,2	-398,7
14	Rostlinné pletací materiály	0,1	0,1	77,8	0,0	0,0	66,7	217,5	138,9	-78,6
15	Živočišné nebo rostlinné tuky a oleje	3,9	4,1	106,0	3,0	2,9	96,3	1 459,1	2 421,0	961,9
16	Přípravky z masa, ryb, korýšů, měkkýšů, apod.	2,8	3,0	106,7	2,7	2,8	102,9	-968,2	-975,4	-7,2
17	Cukr a cukrovinky	4,8	3,9	81,8	2,5	2,2	87,3	6 485,0	4 714,5	-1 770,5
18	Kakao a kakaové přípravky	3,3	3,5	108,3	5,0	5,4	107,9	-8 412,8	-9 958,2	-1 545,4
19	Přípravky z obilovin, mouky, škrobu nebo mléka; pečivo	8,9	9,5	105,7	7,4	7,3	98,1	1 592,5	3 182,6	1 590,1
20	Přípravky ze zeleniny, ovoce, ořechů nebo jiných části rostlin	2,0	2,0	101,5	4,1	4,1	98,1	-9 360,1	-9 711,9	-351,8
21	Různé potravinářské přípravky	9,1	9,2	100,9	7,9	7,8	99,2	490,0	141,9	-348,1
22	Nápoje, lihové tekutiny a ocet	7,2	6,8	93,2	6,8	6,1	90,2	-1 704,2	-1 510,9	193,3
23	Zbytky a odpady v potrav. průmyslu; připravené krmivo	11,5	11,6	100,9	7,7	7,4	97,1	9 349,2	10 033,4	684,2
24	Tabák a vyrobené tabákové náhražky	10,9	10,9	100,0	5,8	5,9	101,0	14 357,1	13 908,9	-448,2
Celkem		100,0	100,0	x	100,0	100,0	x	-47 097,2	-59 884,4	-12 787,2

Pramen: ČSÚ - Databáze pohybu zboží přes hranice
Zpracoval: J. Menzlová (ÚZEI)

9.3 Cenový vývoj finančních a materiálových vstupů do zemědělství

Vývoj cen finančních vstupů do zemědělství

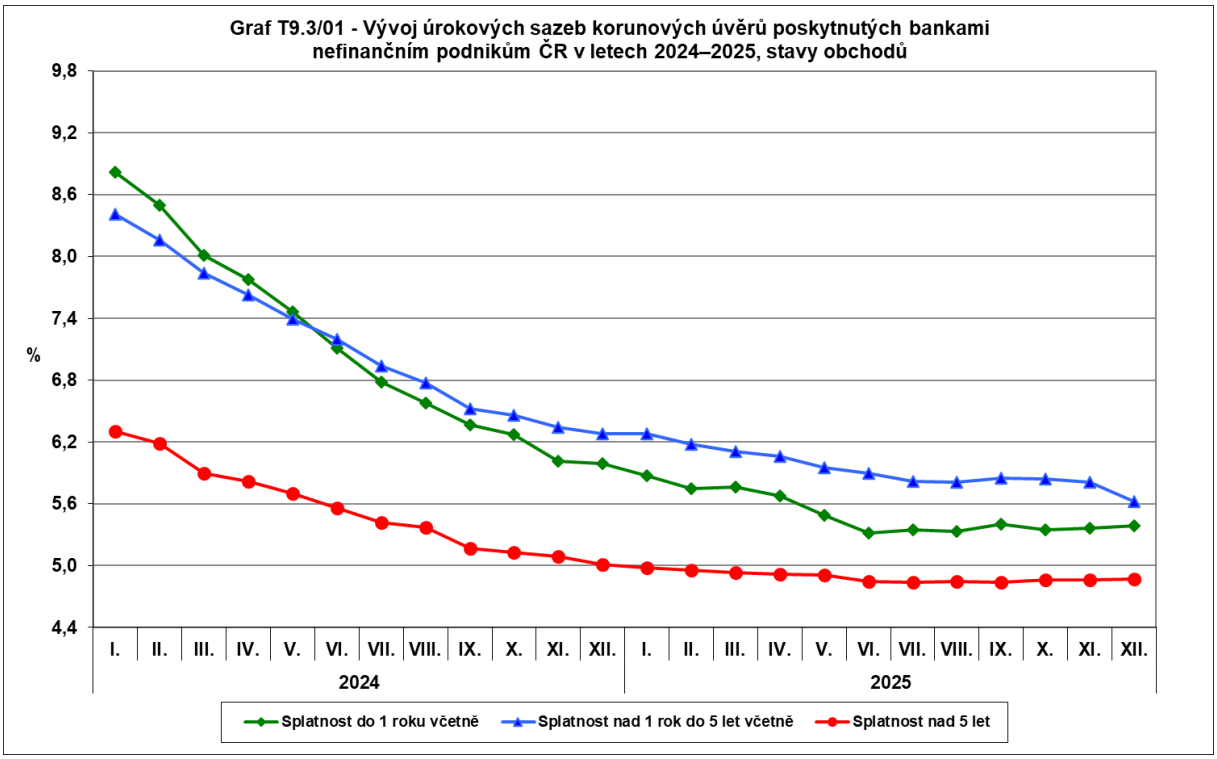
Rok 2025 se nesl v duchu opatrného a postupného uvolňování měnové politiky České národní banky, na které následně navázala stabilizace úrokových sazeb. První úprava v tomto roce nastala 7. února, kdy bankovní rada snížila dvoutýdenní repo sazbu o 0,25 p. b. na 3,75 %. Spolu s tím klesla také diskontní sazba na 2,75 % a lombardní sazba na 4,75 %. K tomuto kroku ČNB přistoupila v situaci, kdy se celková inflace již stabilně pohybovala v blízkosti 2% cíle. Bankovní rada však nadále volila velmi obezřetný přístup kvůli přetrvávajícím proinflačním rizikům.

Tento mírný trend snižování sazeb pokračoval ještě v jarních měsících. Dne 9. května došlo k další úpravě směrem dolů, a to opět o 0,25 p. b. Repo sazba tak dosáhla úrovně 3,50 %, diskontní sazba klesla na 2,50 % a lombardní sazba na 4,50 %. Toto rozhodnutí sice

reflektovalo příznivý makroekonomický vývoj, ale zároveň šlo o poslední uvolnění měnových podmínek v tomto roce.

Ve druhé polovině roku 2025 Česká národní banka zaujala vyčkávací postoj a úrokové sazby již dále nesnižovala. Hlavním důvodem pro zachování repo sazby na úrovni 3,50 % byly pokračující inflační tlaky z domácí ekonomiky. Výrazný růst mezd spojený s napjatým trhem práce, oživující spotřeba domácností, přetrvávající růst cen služeb a zdražování nemovitostí další pokles sazeb neumožňovaly. K zachování relativně přísnější měnové politiky přispěla i snaha ČNB zajistit, aby inflace zůstala dlouhodobě a bezpečně ukotvena u stanoveného cíle.

Celkově tak po jarním snížení sazeb došlo v průběhu roku 2025 k jejich stabilizaci. Úrokové sazby komerčních úvěrů tento opatrný přístup centrální banky kopírovaly, což pomáhalo stabilizovat výkyvy kurzu české koruny a držet na uzdě inflační očekávání trhu. Vývoj úrokových sazeb v jednotlivých měsících v letech 2024 a 2025 u krátkodobých, střednědobých a dlouhodobých úvěrů je zachycen v grafu T9.3/01.

Pramen: ČNB
Zpracoval: S. Kislingerová (ÚZEI)

Úrokové sazby korunových klientských úvěrů poskytnutých nefinančním podnikům a úrokové sazby korunových vkladů přijatých bankami od nefinančních podniků k 31. 12. v letech 2023 až 2025 uvádí tab. T9.3/01.

T9.3/01 - Úrokové sazby korunové (stavy obchodů) k 31. 12. (%)

Ukazatel	2023	2024	2025
Úrokové sazby korunových úvěrů poskytnutých bankami rezidentům			
Nefinanční podniky - celkem	7,33	5,48	5,15
v tom - krátkodobé (splatnost do 1 roku vč.)	8,91	5,99	5,39
- střednědobé (splatnost nad 1 rok do 5 let vč.)	8,51	6,28	5,62
- dlouhodobé (splatnost nad 5 let)	6,33	5,01	4,87
Úrokové sazby korunových vkladů přijatých bankami od rezidentů			
Nefinanční podniky - celkem	2,74	1,59	1,43
z toho - jednodenní	1,57	0,99	0,98
- s dohodnutou splatností	5,91	3,31	2,90
v tom: do 2 let	5,92	3,31	2,90
nad 2 roky	4,54	5,16	3,86
- s výpovědní lhůtou celkem	5,95	3,20	–

Pramen: ARAD, ČNB

Zpracoval: S. Kislingerová (ÚZEI)

Vývoj úrokových sazeb souvisí s alokací úvěrů v zemědělství, která je vyhodnocena v kapitole 6.4.

Vývoj cen materiálových vstupů do zemědělství

Cena materiálových vstupů do zemědělství dle ČSÚ se v roce 2025 meziročně zvýšila o 1,2 % (tab. T9.3/02).

T9.3/02 - Indexy cen vstupů do zemědělství (stejné období předchozího roku = 100)

Název	Průměr 2024	Průměr 2025
VSTUPY CELKEM	98,1	101,2
Celkem výrobky a služby běžně spotř. v zem.	95,6	101,5
Osiva a sadba	92,8	95,8
z toho - pšenice ozimá	86,5	98,7
- ječmen jarní	89,4	93,9
- kukuřice	100,3	93,4
- řepka ozimá	101,0	91,5
Energie a maziva	102,9	94,7
Paliva na topení	138,8	108,6
Motorová paliva	101,0	93,1
Elektřina	100,8	95,0
Umělá hnojiva, půdní zlepšovací prostředky	83,2	108,6
z toho - jednoduchá hnojiva	75,8	108,8
- směsi hnojiv	92,3	112,3
Chemické prostředky, pesticidy	97,0	97,5
z toho - fungicidy	92,1	95,4
- insekticidy	95,0	97,4
- herbicidy	99,4	98,2
Krmiva	87,8	103,9
Jednoduchá krmiva	113,7	103,0
Krmné směsi	83,7	104,0
Veterinární služby	101,5	105,2
Ostatní zboží a služby	100,9	103,4
Celkem výrobky a služby přisp. do zem. investic	107,8	100,1
Stroje a ostatní zařízení pro zemědělství	108,5	99,6
Budovy	102,3	103,3

Pramen: ČSÚ

Zpracoval: J. Pokorný (ÚZEI)

Celkového nárůstu cen bylo dosaženo díky výrobkům a službám běžně spotřebovávaným, jejichž index činil 101,5, a naopak cena těch investičních, zejména strojů, klesla s indexem 95,2.

Ceny krmiv vzrostly s indexem 103,9. Ceny energií a maziv se snížily s indexem 94,7, hlavně kvůli poklesu cen motorových paliv (6,9 %) a elektřiny (5,0 %). Cena ropy na evropském trhu zaznamenala jen mírný pokles (CBOT).

Co se týče osiv a sadby, cena ve všech případech poklesla (viz také tab. T9.3/03). Meziroční index u pšenice znamenal pokles na 11,9 tis. Kč/t. Cena osiva ječmene jarního dosáhla 12,5 tis. Kč/t. Cena za výsevní jednotku kukuřice činila 3,0 tis. Kč/VJ. Cena sadby pozdních konzumních brambor se v roce 2025 snížila nejvíce, a to o 12,7 % na 13,3 tis. Kč/t, a osivo řepky ozimé také zlevnilo o 10,1 % na 2,0 tis. Kč/VJ.

Index cen chemických prostředků a pesticidů dosáhl meziročního indexu 97,5. Zvýšila se naopak cena veterinárních služeb (5,2 %) a ostatních zboží a služeb (3,4 %).

V roce 2025 ČSÚ zaznamenal nárůst ceny většiny průmyslových hnojiv. Cena NPK se zvýšila o 14,0 % na 13,7 tis. Kč/t a cena Amofosu o 14,3 % na 18,4 tis. Kč/t. Cena ledku

amonného s vápencem 27% dosáhla 8,2 tis. Kč/t s meziročním indexem 110,7. Zvýšila se také cena síranu amonného 21% o 7,3 % na 7,0 tis. Kč/t, hnojiva DAM 390 (o 13,0 % na 8,4 tis. Kč/t) a močoviny o 10,9 % na 12,5 tis. Kč/t.

T9.3/03 - Průměrné roční ceny osiv, sadby a průmyslových hnojiv prodaných zemědělské prvovýrobě (Kč/MJ)

Ukazatel	MJ	2024	2025	Meziroční index
Osiva a sadba				
Pšenice ozimá	t	12 305	11 871	96,5
Ječmen jarní	t	12 837	12 475	97,2
Kukuřice (cena za výsevní jednotku)	VJ	2 947	2 960	100,4
Pozdní konzumní brambory	t	15 269	13 327	87,3
Řepka ozimá (cena za výsevní jednotku)	VJ	2 176	1 957	89,9
Průmyslová hnojiva				
Dusíkatá - ledek amonný s vápencem 27%	t	7 409	8 204	110,7
- síran amonný 21%	t	6 561	7 040	107,3
- DAM 390	t	7 435	8 400	113,0
- močovina	t	11 257	12 482	110,9
Draselná - draselná sůl gran. 60%	t	11 492	10 646	92,6
Kombinovaná - NPK (15:15:15)	t	12 024	13 702	114,0
- Amofos	t	16 066	18 358	114,3

Pramen: ČSÚ
Zpracoval: J. Pokorný (ÚZEI)

10 EKONOMICKÉ VÝSLEDKY AGRÁRNÍHO SEKTORU

10.1 Celkový ekonomický výsledek zemědělství (Souhrnný zemědělský účet)

Souhrnný zemědělský účet (SZÚ) je hlavní nástroj pro sledování a hodnocení ekonomického vývoje zemědělského sektoru, který poskytuje výsledky srovnatelné s ostatními zeměmi EU. Předběžné výsledky SZÚ pro rok 2025 ukazují výrazné zlepšení většiny hlavních ekonomických ukazatelů proti roku 2024 a zároveň návrat k vyšším hodnotám po předchozím slabším období let 2023–2024. Hlavním faktorem tohoto vývoje je výrazný růst hodnoty zemědělské produkce (PZO).

Hodnota produkce zemědělského odvětví (PZO) v roce 2025 vzrostla na 193,4 mld. Kč proti 174,7 mld. Kč v roce 2024, čímž překonala i dosavadní maximum z roku 2022 (191,9 mld. Kč). K tomuto růstu přispěly jak rostlinná, tak zejména živočišná produkce. Rostlinná produkce po předchozím poklesu vzrostla z 91,5 mld. Kč na 98,5 mld. Kč, její podíl na PZO však dále klesl na 50,94 %. Naopak živočišná produkce pokračovala ve výrazném růstu a dosáhla 81,4 mld. Kč (70,5 mld. Kč v roce 2024), čímž její podíl na produkci vzrostl na 42,09 % a potvrdil dlouhodobý trend posilování tohoto sektoru.

Mezispotřeba (MSP) se v roce 2025 zvýšila pouze mírně na 117,7 mld. Kč proti 116,0 mld. Kč v roce 2024. V relativním vyjádření však její podíl na PZO výrazně klesl

z 66,43 % na 60,90 %, což představuje výrazné snížení nákladové náročnosti výroby a pozitivní posun v efektivitě sektoru.

Hrubá přidaná hodnota (HPH) zaznamenala výrazný meziroční růst z 58,7 mld. Kč na 75,6 mld. Kč, což je nejvyšší hodnota za sledované období. Tento vývoj se promítl i do růstu jejího podílu na produkci na 39,10 %. Ještě výraznější zlepšení je patrné u čisté přidané hodnoty (ČPH), která vzrostla z 32,1 mld. Kč na 48,2 mld. Kč. Její podíl na produkci tak dosáhl 24,91 %, což představuje významné zlepšení proti předchozím letům.

Důchod z faktorů (DU1) se v roce 2025 zvýšil na 80,0 mld. Kč proti 63,6 mld. Kč v roce 2024, a jeho podíl na produkci vzrostl na 41,36 %. Současně došlo k výraznému růstu čistého provozního přebytku (PŘE) na 39,5 mld. Kč (24,5 mld. Kč v roce 2024).

Podnikatelský důchod (DU2) se v roce 2025 zvýšil na 26,5 mld. Kč, což představuje více než dvojnásobek proti roku 2024 (12,6 mld. Kč) a návrat na úroveň let 2021–2022. Tento vývoj potvrzuje výrazné zlepšení ekonomické situace zemědělských podniků.

Naopak náklady na práci (NZA) nadále rostly a dosáhly 40,5 mld. Kč (39,1 mld. Kč v roce 2024), jejich podíl na produkci však mírně klesl na 20,94 %. Spotřeba fixního kapitálu (SFK) vzrostla na 27,4 mld. Kč, její relativní podíl však mírně poklesl.

T10.1/01 - Struktura a výpočet hlavních ukazatelů SZÚ (mld. Kč)

Ozn	Ukazatel	Základní běžné ceny				
		2021	2022	2023	2024[1)]	2025[2)]
RV	ROSTLINNÁ PRODUKCE	103,7	114,1	94,3	91,5	98,5
ŽV	ŽIVOČIŠNÁ PRODUKCE	53,7	66,1	70,2	70,5	81,4
PZO	**PRODUKCE ZEMĚDĚLSKÉHO ODVĚTVÍ**	**167,2**	**191,9**	**176,8**	**174,7**	**193,4**
MSP	**MEZISPOTŘEBA CELKEM**	**107,8**	**127,8**	**121,6**	**116,0**	**117,7**
HPH	**HRUBÁ PŘIDANÁ HODNOTA V ZÁKLADNÍCH CENÁCH (PZO-MSP)**	**59,4**	**64,1**	**55,2**	**58,7**	**75,6**
SFK	**SPOTŘEBA FIXNÍHO KAPITÁLU**	**22,9**	**24,8**	**25,6**	**26,5**	**27,4**
ČPH	**ČISTÁ PŘIDANÁ HODNOTA V ZÁKLADNÍCH CENÁCH (HPH-SFK)**	**36,5**	**39,3**	**29,6**	**32,1**	**48,2**
NZA	NÁHRADY ZAMĚSTNANCŮM	34,7	36,8	38,2	39,1	40,5
DAN	OSTATNÍ DANĚ Z VÝROBY	1,1	1,0	1,0	1,7	1,7
DOT	OSTATNÍ DOTACE NA VÝROBU	36,0	35,6	30,4	33,2	33,5
DU1	**DŮCHOD Z FAKTORŮ (ČPH+DAN+DOT)**	**71,4**	**73,8**	**59,0**	**63,6**	**80,0**
PŘE	**ČISTÝ PROVOZNÍ PŘEBYTEK (DU1-NZA)**	**36,7**	**37,0**	**20,8**	**24,5**	**39,5**
PAN	PACHTOVNÉ A OST. NÁJEMNÉ	9,3	9,8	10,0	10,9	11,8
NUR	NÁKLADOVÉ ÚROKY	1,8	1,9	1,7	2,1	2,9
VUR	VÝNOSOVÉ ÚROKY	0,7	0,7	1,1	1,0	1,7
DU2	**PODNIKATELSKÝ DŮCHOD (DU1-NZA-PAN-NUR+VUR)**	**26,3**	**26,0**	**10,1**	**12,6**	**26,5**
	Počet pracovníků v zemědělství - AWU[3)] (tis. osob)	94,77	93,93	95,18	95,42	95,18
	Důchod z faktorů na 1 pracovníka (tis. Kč/AWU)	753,35	785,48	619,89	666,89	840,17

1) Semidefinitivní údaje.

2) Předběžné údaje.

3) AWU - Annual Working Unit.

Pramen: ČSÚ: SZÚ

Zpracoval: O. Chaloupka, I. Zedníčková (ÚZEI)

V meziročním srovnání let 2024 a 2025 došlo k výrazným změnám v podílových ukazatelích. Podíl mezispotřeby na produkci se snížil o více než 5 p. b., což představuje nejvýraznější pozitivní změnu ve sledovaném období. Současně výrazně vzrostl podíl hrubé přidané hodnoty (5,5 p. b.) i čisté přidané hodnoty (6,5 p. b.), což jednoznačně signalizuje zlepšení efektivity a výkonnosti sektoru.

Podíl důchodu z faktorů na produkci vzrostl z 36,42 % na 41,36 %, což znamená, že zemědělské podniky si dokázaly udržet větší část vytvořené hodnoty. Naopak podíl dotací na důchodu z faktorů výrazně klesl z 52,19 % na 41,88 %, což ukazuje na snížení závislosti sektoru na dotační podpoře a vyšší význam tržních faktorů.

Z hlediska struktury produkce pokračuje dlouhodobý trend poklesu významu rostlinné výroby a posilování živočišné produkce. Podíl rostlinné produkce na PZO klesl pod hranici 51 %, zatímco podíl živočišné produkce vzrostl nad 42 %.

Rok 2025 tak představuje výrazný obrat proti předchozím letům. Po slabším období dochází k obnovení růstu produkce, výraznému zlepšení tvorby přidané hodnoty a celkovému zvýšení ekonomické výkonnosti sektoru. Pozitivní je také pokles relativní nákladové náročnosti a snížení závislosti na dotacích. Zemědělský sektor tak v roce 2025 vykazuje znaky stabilizace a zlepšení ekonomické kondice.

T10.1/02 - Podílové ukazatele SZÚ (%)

Ukazatel	2021	2022	2023	2024[1)]	2025[2)]
Produkce zemědělského odvětví (PZO) = 100	167,20	191,86	176,79	174,69	193,36
Podíl rostlinné produkce na PZO	62,02	59,48	53,32	52,35	50,94
Podíl živočišné produkce na PZO	32,10	34,43	39,70	40,35	42,09
Podíl mezispotřeby na PZO	64,47	66,60	68,76	66,43	60,90
Podíl hrubé přidané hodnoty na PZO	35,53	33,40	31,24	33,57	39,10
Podíl odpisů na PZO	13,69	12,93	14,50	15,18	14,20
Podíl čisté přidané hodnoty na PZO	21,84	20,46	16,74	18,39	24,91
Podíl náhrad zaměstnancům na PZO	20,74	19,16	21,62	22,39	20,94
Podíl ostatních dotací na výrobu na PZO	21,54	18,54	17,20	19,01	17,32
Podíl důchodu z faktorů na PZO	42,70	38,46	33,37	36,42	41,36
Podíl ostatních dotací na výrobu na důchodu z faktorů	50,44	48,21	51,53	52,19	41,88

1) Semidefinitivní údaje.

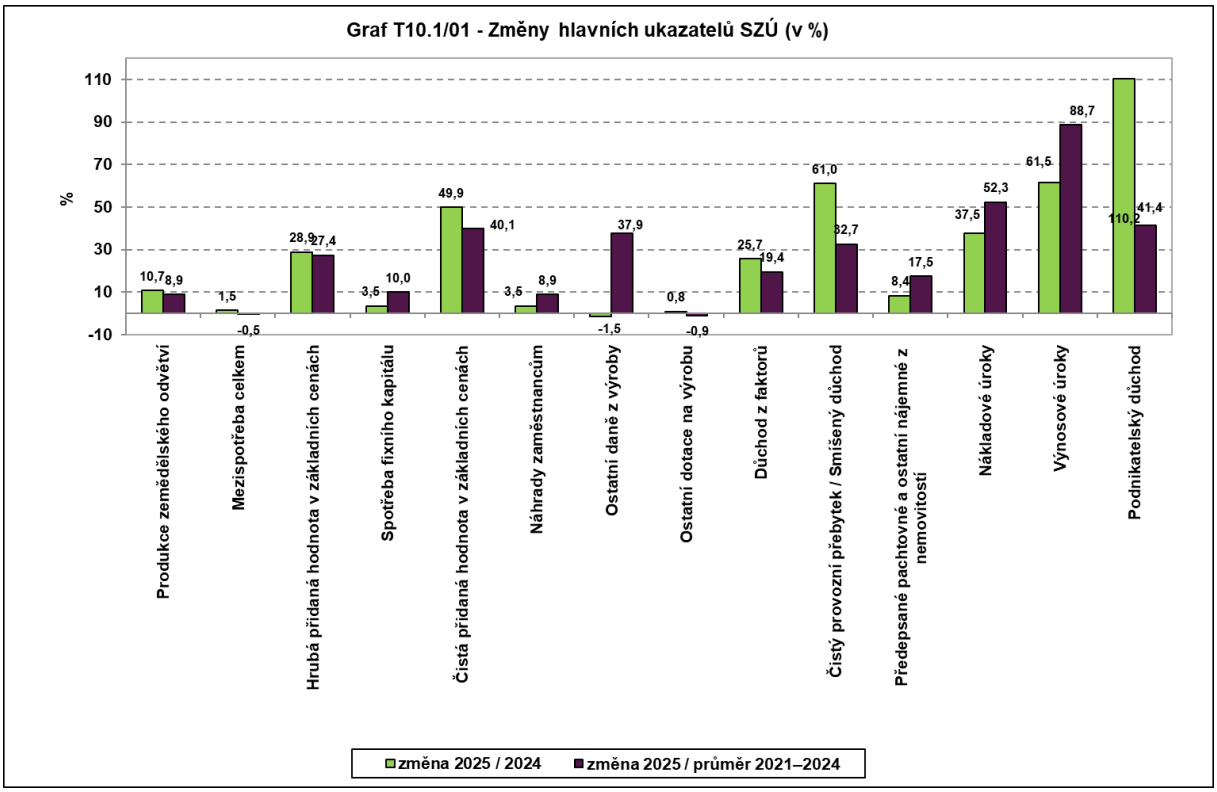
2) Předběžné údaje.

Pramen: ČSÚ: vlastní výpočty

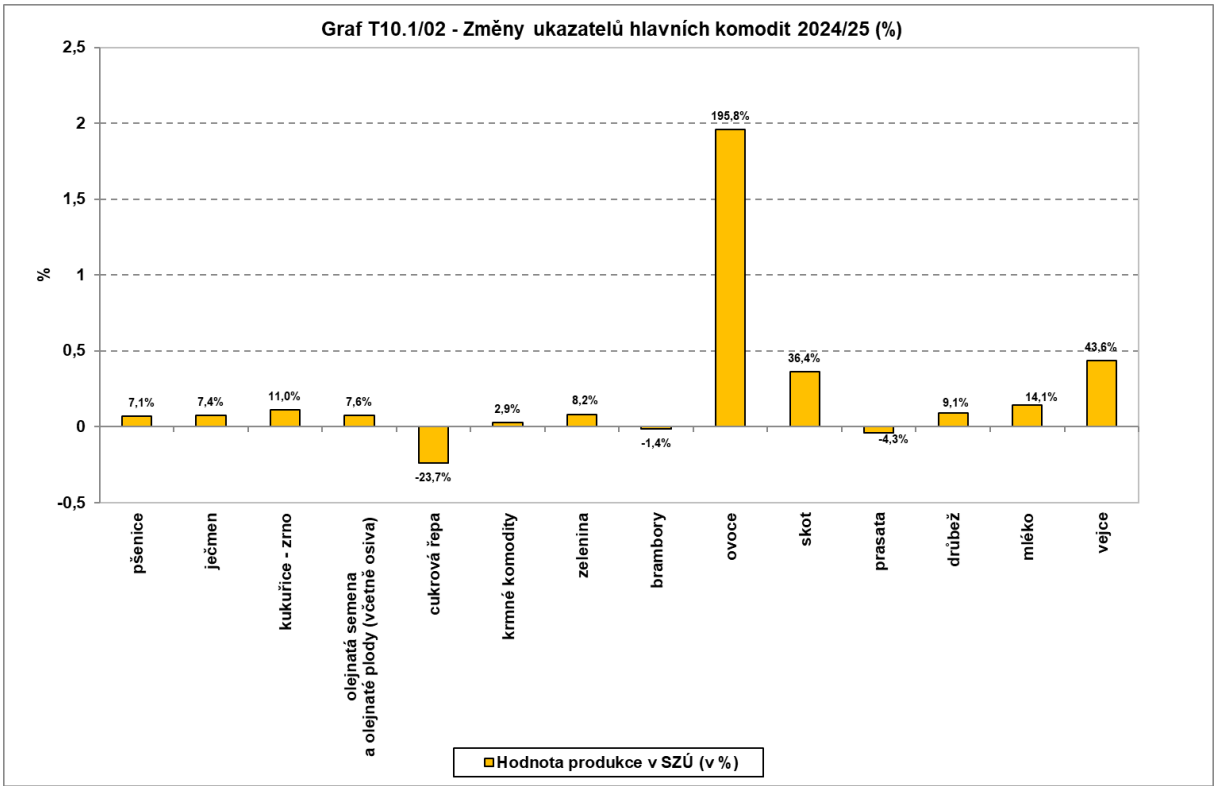
Zpracoval: O. Chaloupka, I. Zedníčková (ÚZEI)

Příslušné změny ekonomických výsledků odvětví zemědělství za období 2024/2025 ilustrují grafy T10.1/01 a T10.1/02.

Z grafu T10.1/02 je patrné, jak k celkovým změnám produkce zemědělství v hodnotovém vyjádření přispěly změny jednotlivých zemědělských komodit.

Pramen: *ČSÚ; vlastní výpočty*
Zpracoval: *O. Chaloupka (ÚZEI)*

Pramen: *ČSÚ; vlastní výpočty*
Zpracoval: *O. Chaloupka (ÚZEI)*

10.2 Ekonomické výsledky zemědělských podniků

Kapitola obsahuje hodnocení ekonomických výsledků zemědělských podniků tříděných podle ekonomické velikosti, výrobního zaměření a oblastí ANC. Strukturální charakteristiky a vývoj ekonomické úrovně jednotlivých kategorií zemědělských podniků vycházejí z výběrového šetření hospodářských výsledků zemědělských podniků FADN CZ za roky 2023 a 2024. Analýza strukturálního a ekonomického vývoje zemědělských podniků je založena na definitivních vážených datech a indikátorech standardního výstupu, stanovených na základě harmonizované metodiky FADN EU[111]. Systém vážení dat vychází z Integrovaného šetření v zemědělství (IFS) uskutečněného v roce 2023, které provádí ČSÚ. Kromě definitivních výsledků za účetní roky 2023 a 2024 jsou prezentovány také odhady účetního roku 2025[112].

Výsledné ekonomické ukazatele standardního výstupu FADN jsou vyjádřeny v přepočtu na 1 ha využívané z. p., v případě ukazatele „čistá přidaná hodnota" je uveden také přepočet na 1 AWU (ČPH/AWU, ukazatel je v EU označován také jako „indikátor A")[113].

Přehled strukturálních a ekonomických ukazatelů jednotlivých kategorií zemědělských podniků v přepočtu na 1 ha využívané z. p. je uveden v příl. tab. 10.2/01-03. Hodnoty „Celkem" podle metodiky FADN ČR nezahrnují podniky specializované na chov prasat a drůbeže. Tyto kategorie podniků jsou uvedeny v příl. tab. 10.2/02 v přepočtu na podnik, protože většina těchto podniků hospodaří na minimální výměře z. p., resp. zemědělskou půdou nedisponuje.

10.2.1 Celkové hospodářské výsledky zemědělských podniků

Hospodářské výsledky zemědělských podniků se meziročně mění zejména vlivem kolísání cen zemědělských výrobků, přičemž v rostlinné výrobě hrají roli i výkyvy výnosů plodin, které jsou převážně ovlivněny počasím.

---

111 Standardní výstup FADN EU je soubor vybraných ukazatelů, poskytující pohled na strukturální charakteristiky a ekonomickou situaci šetřených zemědělských podniků. Metodika standardního výstupu do značné míry koresponduje s postupy účtování v ČR, avšak do hodnocení hospodářských výsledků podniků zahrnuje i jiné výdělečné činnosti rostlinné výroby, živočišné výroby, služby, agroturistiku a výrobu energie z obnovitelných zdrojů. Do ukazatelů produkce i nákladů se započítává vnitropodniková spotřeba vlastního meziproduktu, dotace investiční povahy jsou započteny do důchodu ze zemědělské činnosti. Ukazatele přidané hodnoty a hospodářského výsledku podle této metodiky se tudíž mohou odlišovat od obdobných ukazatelů z účetních výkazů v České republice.

112 Odhady jsou uvedeny za kategorie podniků podle výrobního zaměření, ekonomické velikosti a ANC a jsou zpracovány pomocí matematického modelu se zadáním aktuálně známých proměnných k březnu 2024. Za účelem odhadu ekonomických ukazatelů byla databáze FADN přepočtena pomocí složených indexů, které zohledňují předpokládaný cenový a množstevní vývoj u jednotlivých komodit a nákladových položek. Ve výpočtu se dále uvažuje s dopočtem dotací na základě aktuálních informací v době výpočtu. Meziroční změny jsou zpracovány na základě vstupních informací z ČSÚ, MZe, SZIF, ÚZEI a FADN.

113 ČPH vyjadřuje ekonomický přínos dosažený z produkce po zaúčtování výrobní spotřeby, odpisů dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku, provozních dotací a daní a je zdrojem k úhradě nákladů na práci, půdu (nájemné) a kapitál (úroky). AWU (Annual Work Unit, roční pracovní jednotka) = 2000 hodin práce za rok. Tento ukazatel je nejdůležitějším ukazatelem příjmové úrovně zemědělských podniků a umožňuje porovnat podniky různého výrobního zaměření, různé velikosti a s různými vztahy k využívání externích výrobních faktorů (práci, půdě, kapitálu).

Podle ČSÚ ceny zemědělských výrobců byly v průměru za celý rok 2024 v porovnání s rokem 2023 nižší o 5,9 % (v roce 2023 v porovnání s předchozím rokem byly nižší o 6,0 %). Ceny v rostlinné výrobě se snížily o 9,1 % a v živočišné výrobě o 1,5 %. Snížení cen rostlinných výrobků v průběhu roku 2024 ovlivnil především meziroční pokles cen obilovin o 18,6 % a olejnin o 4,1 %. Ke snížení cen došlo i u brambor celkem, a to o 5,8 %. Ceny čerstvé zeleniny vykázaly snížení o 1,9 %, ceny ovoce byly naopak vyšší o 28,7 %. V živočišné výrobě, ve srovnání s předchozím rokem, klesly ceny jatečných prasat o 3,7 % a ceny drůbeže o 6,3 %. Ceny jatečného skotu vzrostly o 6,6 %. Ke zvýšení cen došlo rovněž u mléka (o 0,2 %), naopak u vajec se ceny snížily (o 13,2 %).

Ceny zemědělských výrobců byly v průměru za celý rok 2025 v porovnání s rokem 2024 vyšší o 7,9 %. Ceny v rostlinné výrobě se zvýšily o 3,0 % a v živočišné výrobě o 14,7 %. Zvýšení cen rostlinných výrobků v průběhu roku 2025 ovlivnil především meziroční růst cen olejnin o 13,2 % a obilovin o 5,2 %. Ke snížení cen došlo u brambor celkem, a to o 20,1 %. Ceny čerstvé zeleniny vykázaly snížení o 10,8 %, ceny ovoce byly naopak vyšší o 3,8 %. V živočišné výrobě vzrostly ceny jatečného skotu o 32,0 %. Naopak klesly ceny jatečných prasat o 9,8 %. Ceny drůbeže se zvýšily o 8,0 %. Ke zvýšení cen došlo rovněž u mléka (o 16,8 %) a u vajec (o 36,0 %).

Podle definitivních údajů o sklizni zemědělských plodin došlo v letech 2023–2025 k poklesu osevních ploch obilovin, olejnin i luskovin. Sklizeň se zvýšila u obilovin, sklizeň luskovin zůstala téměř na úrovni roku 2023 a u olejnin došlo k poklesu. Pokud jde o brambory osevní plochy i sklizeň vzrostly. U cukrové řepy byl v roce 2025 vykázán oproti roku 2024 pokles osevních ploch i sklizně. Co se týče výnosů, výsledky v letech 2023–2025 ukazují kolísání u obilovin, luskovin i olejnin, brambory vykázaly růst. Rostoucí trend byl v období let 2023–2025 zaznamenán u výroby jatečného skotu i výroby mléka. Výroba jatečných prasat vykázala klesající trend.

V roce 2024 na ekonomické výsledky podniků s polní výrobou působily nižší ceny zemědělských komodit. Výkyvy počasí měly negativní dopad na výnosy obilovin, luskovin nebo řepky. Hektarový výnos se naopak zvýšil u brambor, cukrové řepy a kukuřice na zrno. Živočišná výroba měla opět pozitivní vývoj. Zvýšila se produkce mléka a mléčných výrobků díky vyšším cenám za mléko a zvýšení průměrné roční dojivosti. U produkce hovězího masa došlo rovněž ke zvýšení vlivem nárůstu cen jatečných zvířat.

V roce 2024 ceny výrobků a služeb vstupujících do zemědělství mírně poklesly o 1,9 %. Osiva poklesla o 7,2 %, prostředky ochrany rostlin o 3,0 %, hnojiva o 16,8 % a krmiva o 12,2 %, mírně vzrostly ceny energie o 2,9 %, pohonné hmoty zůstaly téměř na úrovni roku 2023 s nárůstem o 1,0 %.

Podle šetření FADN CZ byla v roce 2024 úroveň provozních dotací oproti předchozímu roku vyšší a dosáhla částky 10 830 Kč/ha. Nejdůležitějším dotačním titulem, stejně jako v roce 2023, byla i v roce 2024 Základní podpora příjmu pro udržitelnost BISS, s 16,7% podílem na

celkových provozních dotacích a hodnotou 1 806 Kč/ha, která nahradila Jednotnou platbu na plochu SAPS z roku 2022. Meziročně došlo ke zvýšení sazby BISS z 1 760,44 Kč/ha na 1 817,84 Kč/ha. V důsledku vyšší sazby došlo v roce 2024 ke zvýšení hodnoty přímých plateb oddělených od produkce o 3,3 %. V pořadí druhou nejdůležitější dotaci s 16,2% podílem ve výši 1 755 Kč/ha reprezentovala Ekoschémata, a to Celofaremní ekoplatba (základní a prémiová), která nahradila Greening – platbu na zemědělské postupy příznivé pro klima a životní prostředí. Doplňková redistributivní podpora příjmu pro udržitelnost (DRP/CRISS) v hodnotě 1 288 Kč/ha se podílela 11,9 % na celkových provozních dotacích. Environmentální dotace (AEKO, EZ, Natura 2000 na z. p., DŽPZ) v roce 2024 zaujímaly 14,5 % z celkových provozních dotací. Hodnota environmentálních dotací se oproti předchozímu roku zvýšila o 7,5 % na 1 570 Kč/ha. Rostoucí tendence byla zaznamenána také u dotací na hospodaření v oblastech s přírodními a jinými omezeními (ANC), které se zvýšily o 3,7 % na 1 175 Kč/ha a na celkových provozních dotacích se podílely 10,8 %. Celkovou hodnotu a meziroční vývoj ostatních dotací výrazně ovlivnilo zvýšení podpor na obnovitelné zdroje energie (OZE) z pouhých 101 Kč/ha v roce 2023 na 960 Kč/ha v roce 2024. Zatímco v roce 2023 tvořily podpory na OZE jen 9,8 % ostatních dotací, v roce 2024 to byla téměř polovina (46,6 %). V roce 2023 byly podpory na OZE velmi nízké v důsledku vyšších cen elektrické energie, což se v roce 2024 změnilo a došlo k obnovení podpor na OZE a snížení cen elektrické energie.

Pro rok 2025 je odhadován nárůst provozních dotací a podpor o 5,1 % na hodnotu 11 387 Kč/ha. Odhad provozních dotací a podpor vychází z aktuálně zjištěných informací o alokaci prostředků v roce 2025, přičemž výpočet celkové částky se opírá o metodiku FADN.

Hodnota celkové produkce se meziročně snížila o 3,9 % a pracovní síla zůstala na úrovni roku 2023, hodnota AWU (roční pracovní jednotka) přepočtená na 100 ha zemědělské půdy se meziročně s hodnotou příliš nezměnila (-0,6 %). V souvislosti s meziročním poklesem celkové produkce, mírnému snížení výrobní spotřeby a nárůstu provozních dotací a podpor se čistá přidaná hodnota v přepočtu na hektar z. p. meziročně mírně snížila o 2,2 %. Prognóza očekávaných hospodářských výsledků pro rok 2025 se jeví pozitivně. Očekává se meziroční nárůst celkové produkce o 7,4 % díky zvýšení produkce rostlinné i živočišné výroby. V souvislosti s navýšením produkce je pro 2025 předpovídán růst ČPH/AWU o 19,6 % na 931 tis. Kč za soubor podniků bez specializovaných chovů prasat a drůbeže.

10.2.2 Ekonomické výsledky zemědělských podniků podle standardního výstupu FADN EU za období 2023–2025

Jako hlavní výrobní zaměření pro analýzu vývoje ekonomické situace podniků jsou vybrány následující hlavní typy: polní výroba, produkce mléka, chov skotu a zvířat zkrmujících objemnou píci (zkráceně chov skotu a zvířat ZOP), smíšená výroba, chov prasat a drůbeže. Z hlediska hospodaření v oblastech s přírodními nebo jinými zvláštními omezeními jsou popisovány: oblasti mimo ANC (převažující část obhospodařované půdy mimo ANC), ostatní

ANC (převažující část obhospodařované půdy v ostatních a specifických ANC) a horská ANC (převažující část obhospodařované půdy v horské ANC). Třídění zemědělských podniků podle ekonomické velikosti je rozvrženo na: malé podniky (třída ekonomické velikosti V–VI), střední podniky (třída ekonomické velikosti VII–IX), velké podniky (třída ekonomické velikosti X–XI) a největší podniky (třída ekonomické velikosti XII–XIV).

10.2.2.1 Ekonomické výsledky zemědělských podniků podle výrobního zaměření

Výrobní zaměření do určité míry umožňuje vyhodnotit i regionální pohled na vývoj hospodaření zemědělských podniků. Podniky se specializovanou polní výrobou reprezentují produkčně intenzivní oblasti, zatímco podniky s převažujícím chovem skotu, ovcí a koz reprezentují spíše extenzivní hospodářství v horských oblastech ANC. Vzhledem k dostatečně robustní datové základně bylo možné provést odhady za rok 2025 pro všechna hlavní výrobní zaměření kromě chovů specializovaných na chov prasat a drůbeže, protože se v ČR značná část stavů prasat nachází ve smíšených chovech s rostlinnou a živočišnou výrobou.

Průměrná výměra využívané zemědělské půdy na podnik v **polní výrobě** v roce 2024 činila 200,6 ha, u podniků právnických osob (PPO) byla 922,7 ha, podniky fyzických osob (PFO) využívaly v průměru 96,6 ha. Podniky polní výroby se podílejí 25,9 % na produkci zemědělského odvětví České republiky a 42,7 % na rostlinné produkci. Tyto podniky hospodařily na více než třetině celkové zemědělské půdy (37,7 %). Dlouhodobě se většina podniků výrobního zaměření polní výroba nachází mimo oblasti s přírodními omezeními (ANC). Výhradně jen ekologickému způsobu hospodaření se věnovalo jen 2,2 % podniků ze souboru FADN 2024 s výrobním zaměřením polní výroba.

Průměrná výměra obhospodařované zemědělské půdy u PPO výrobního zaměření polní výroba činila 922,7 ha. Meziročně došlo k poklesu o 90,9 ha. PFO v průměru hospodařily na 96,6 ha zemědělské půdy (+0,8 ha). V porovnání s minulým obdobím klesla plocha připachtované půdy o 4,3 % na 905,7 tis. ha, ale pořád tvoří více než 2/3 (68,1 %) využívané zemědělské půdy u obou skupin podniků polní výroby.

ČPH/ha u podniků polní výroby meziročně opět klesla, a to o 15,9 % na 14 006 Kč/ha. Vzhledem k téměř nezměněné hodnotě roční pracovní jednotky (AWU) v meziročním porovnání a poklesu čisté přidané hodnoty došlo k poklesu ČPH/AWU o 14,3 % na hodnotu 840 tis. Kč/AWU. U PPO byl ukazatel s částkou 912 tis. Kč/AWU nižší oproti roku 2023 o 23,2 %. PFO vykázaly nepatrný nárůst o 2,9 % s průměrnou hodnotou 770 tis. Kč/AWU. V porovnání mezi čtyřmi hodnocenými výrobními zaměřeními dosáhl ukazatel ČPH/AWU v roce 2024 celkově u podniků polní výroby 3. nejvyšší hodnoty, což znamenalo propad za VZ produkce mléka a smíšená výroba. V roce 2025 je u podniků specializovaných na polní výrobu očekáváno zvýšení ČPH/AWU o 27,5 % v důsledku zvýšení hodnoty celkové produkce i provozních dotací a podpor.

Průměrná roční teplota České republiky v roce 2024 dosáhla rekordních 10,3 °C a poprvé překonala 10 °C. Zima byla relativně mírná a únor přinesl nadprůměrné teploty, což vedlo k brzkému probouzení vegetace. První tropický den byl zaznamenám již na začátku dubna. V druhé polovině dubna a na začátku května zasáhly Českou republiku jarní mrazy, které poškodily některé plodiny (ovoce, jahody, mák, vinnou révu nebo řepku ozimou). Na přelomu června a července postihly zemi silné bouřky s krupobitím. Červenec byl nejteplejším měsícem, ale byl srážkově podprůměrný, což mohlo negativně ovlivnit růst plodin závislých na dostatku vody. Září přineslo extrémní obrat, srážkově bylo silně nadprůměrné a důsledkem vytrvalých dešťů byly povodně. Říjen a listopad byly teplotně mírné, což pomohlo pozdním plodinám, ale zároveň neumožnilo přirozené ukončení vegetačního období, a tím i potřebný přechod rostlin do zimního klidu. U výnosů jednotlivých obilovin v podnicích zaměřených na polní výrobu byly zaznamenány jak nárůsty, tak i poklesy, u řepky došlo k výraznému poklesu výnosu, cukrová řepa naopak vykázala růst, výnos kukuřice na zrno klesl, výnos brambor se zvýšil. V roce 2024 pokračoval pokles cen u všech sledovaných plodin. Výjimku tvořil mák, který si udržel srovnatelnou cenu s předešlým rokem a došlo k velmi mírnému nárůstu.

Hodnota celkové produkce podniků polní výroby přepočtené na hektar z. p. v roce 2024 výrazně klesla o 13,8 % na 37 784 Kč/ha. Výraznější pokles o 17,6 % zaznamenaly PPO, u kterých hodnota celkové produkce dosáhla 42 153 Kč/ha. Produkce PFO poklesla o 2,7 % na hodnotu 31 765 Kč/ha.

Pro podniky polní výroby je klíčovou částí produkce rostlinná výroba. Na celkové produkci se rostlinná výroba s hodnotou 29 856 Kč/ha podílela 79,0 %. U PFO tvořila 89,0 % (28 278 Kč/ha) z celkové produkce, ve skupině PPO tvořil její podíl 73,5 % (31 001 Kč/ha). Při meziročním porovnání klesla rostlinná produkce celkem u obou skupin podniků, u PPO klesla více, a to o 18,2 %, u PFO o 3,6 %. Tržby z rostlinné výroby odpovídaly 98,5 % produkce RV a současně 78,0 % celkových tržeb podniků výrobního zaměření polní výroba.

Struktura rostlinné výroby je u podniků typu PPO i PFO s výrobním zaměřením na polní výrobu obdobná. Nejdůležitějšími plodinami s 52,1% podílem na produkci RV jsou obilniny (52,3 % u PFO a 49,0 % u PPO), následované olejninami (26,4 % u PFO a 21,2 % u PPO). Mezi další významné komodity patřily krmné plodiny (3,5 % u PFO a 7,4 % u PPO), cukrová řepa (3,5 % u PFO a 8,6 % u PPO) a brambory (7,6 % u PFO a 2,4 % u PPO). Ostatní plodiny byly pěstovány pouze okrajově.

Podniky VZ **produkce mléka** se na tvorbě hodnoty celkové produkce zemědělství v ČR v roce 2024 podílely 12,9 % a jejich podíl na hodnotě mléčné produkce byl 33,8 %.

Téměř 2/3 hodnoty produkce mléka a mléčných výrobků (64,7 %) však bylo vyprodukováno v podnicích výrobního zaměření smíšená výroba. Podniky VZ produkce mléka v roce 2024 obhospodařovaly 10,1 % z celkové výměry zemědělské půdy ČR. Na celkovém počtu chovaných zvířat v přepočtu na dobytčí jednotku (DJ) se podílely 14,3 % a jejich podíl na celkovém počtu chovaných dojnic byl 35,8 %.

Většina podniků (89,0 %) tohoto VZ hospodařila převážně v oblastech s přírodními omezeními, což dokládá význam takto specializovaných podniků pro obhospodařování zemědělské půdy v oblastech ANC. Podíl výhradně ekologicky hospodařících podniků byl 19,9 %.

Podniky fyzických osob průměrně hospodařily na 88,1 ha, zatímco podniky právnických osob průměrně obhospodařovaly 1 098,3 ha zemědělské půdy. Vyšší podíl připachtované půdy dlouhodobě vykazují PPO (80,6 % připachtované půdy oproti pouze 19,4 % vlastní půdy). U PFO je patrný pozitivní trend, kdy z dlouhodobého hlediska dochází ke zvyšování poměru vlastní půdy k půdě připachtované, konkrétně v roce 2024 průměrně hospodařily na 51,2 % připachtované půdy a 48,8 % vlastní půdy.

Podniky této výrobní specializace vykazují ze všech hodnocených VZ nejvyšší hodnotu ukazatele AWU/100 ha, což je způsobeno vysokou intenzitou živočišné výroby. Intenzita ŽV, vyjádřená počtem DJ/100 ha, byla u podniků VZ produkce mléka nejvyšší a v roce 2024 dosáhla hodnoty 60,67 DJ/100 ha. Meziročně došlo ke snížení počtu DJ o 4,0 %, v roce 2023 byla hodnota tohoto ukazatele 63,17 DJ/100 ha. V roce 2024 byl u podniků fyzických osob zaznamenán vstup práce 3,37 AWU/100 ha a u podniků právnických osob 2,87 AWU/100 ha.

Hodnota dosažené celkové produkce se meziročně snížila o 4,4 % na 70 610 Kč/ha, na její tvorbě se z 61,8 % podílela živočišná produkce, dále rostlinná produkce (26,4 %) a ostatní produkce (11,8 %). Podniky právnických osob v roce 2024 dosáhly hodnoty celkové produkce 72 776 Kč/ha, u podniků fyzických osob byla zaznamenána hodnota 55 868 Kč/ha. Dlouhodobě vyšších hodnot celkové produkce přepočtené na roční pracovní jednotku (AWU) dosahují podniky právnických osob (2 533 tis. Kč/AWU v roce 2024), u podniků fyzických osob byla v roce 2024 zaznamenána hodnota 1 657 tis. Kč/AWU. U podniků celkem došlo k meziročnímu mírnému růstu hodnoty tohoto ukazatele o 1,7 % (na 2 404 tis. Kč/AWU) i přes současný pokles produkce přepočtené na hektar, a to především díky snížení vstupu pracovní síly o 6,1 % (z 3,13 AWU/100 ha na 2,94 AWU/100 ha).

Živočišná produkce je u podniků této specializace nejdůležitější složkou hodnoty celkové produkce. V roce 2024 se na tvorbě hodnoty celkové produkce u PPO podílela 60,0 %, zatímco u PFO byl její podíl 77,4 %, což bylo způsobeno vyšším počtem chovaných zvířat přepočtených na 100 ha z. p., dále nižší dosaženou hodnotou rostlinné produkce a minimálním vlivem ostatní produkce. Na tvorbě hodnoty produkce ŽV se nejvýrazněji podílela produkce kravského mléka a mléčných výrobků (84,5 %) a produkce hovězího a telecího masa (14,9 %).

Hodnota živočišné produkce přepočtená na jednotku plochy se meziročně zvýšila o 4,7 % (na 43 646 Kč/ha), na což měla pozitivní vliv vyšší realizační cena mléka. Realizační cena kravského mléka v rámci zkoumaného VZ byla 11,56 Kč/l, zatímco v předchozím roce dosáhla hodnoty 11,15 Kč/l (3,7 %). Meziročně také došlo ke zvýšení roční dojivosti o 3,5 % z 8 948 l/dojnici na 9 260 l/dojnici.

V důsledku meziročního poklesu celkové produkce (-4,4 %) i přes mírné snížení výrobní spotřeby (-1,1 %), odpisů (-1,4 %) a nárůstu provozních dotací (+21,1 %) se čistá přidaná hodnota v přepočtu na hektar z. p. meziročně mírně snížila o 1,0 % na 25 361 Kč/ha. U podniků právnických osob dosáhla ČPH/ha výše 24 115 Kč/ha (meziroční pokles o 3,6 %), u podniků fyzických osob činila 33 836 Kč/ha (nárůst o 12,7 %). Provozní dotace tohoto výrobního zaměření tvořily u PPO 56,2 % a u PFO 45,8 % hodnoty čisté přidané hodnoty.

Hodnota ČPH/AWU se u producentů mléka v roce 2024 zvýšila o 5,4 % na 864 tis. Kč/AWU a dosáhla tak nejvyšší hodnoty z celého souboru FADN. U podniků právnických osob došlo k nárůstu o 4,3 % na hodnotu 839 tis. Kč/AWU, u podniků fyzických osob o 9,0 % na 1 004 tis. Kč/AWU. Z pohledu tohoto ukazatele se ekonomická situace podniků PO zlepšila, a to v důsledku poklesu pracovní síly (počet AWU) o 7,6 % na 2,87 AWU/100 ha. U podniků FO byl nárůst ČPH/AWU způsoben výrazným zvýšením ČPH/ha (+12,7 %). U podniků specializovaných na produkci mléka se v roce 2025 očekává zvýšení hodnoty ČPH/AWU o 7,2 %, a to díky očekávanému nárůstu celkové produkce i částky provozních dotací a podpor.

Podniky výrobního zaměření produkce mléka čelily v roce 2024 mírnému zhoršení ekonomických výsledků, a to navzdory růstu provozních dotací. Meziroční pokles celkové produkce vedl ke snížení čisté přidané hodnoty na hektar, přičemž situace se lišila podle typu účetnictví podniků: podniky právnických osob zaznamenaly pokles, zatímco u podniků fyzických osob došlo ke zlepšení. Klíčový ukazatel ČPH na pracovní jednotku však u tohoto výrobního zaměření vzrostl a dosáhl nejvyšších hodnot napříč celým souborem FADN.

Po třech letech poklesu došlo v roce 2024 k nárůstu provozních dotací o 21,1 % na hodnotu 13 805 Kč/ha. Výše podpor byla v tomto VZ o 27,5 % vyšší (o 2 975 Kč/ha), než byla průměrná hodnota dotací celého souboru FADN (10 830 Kč/ha). Hlavním důvodem nárůstu v tomto VZ bylo skokové navýšení podpor na OZE. Hodnota dotací se v roce 2024 meziročně navýšila o částku 2 407 Kč/ha, z čehož 95,8 % tvořil nárůst podpor z OZE. Vyšší úroveň dotací byla opět ovlivněna vysokým podílem podniků právnických osob provozujících bioplynové stanice. U PPO se provozní podpory zvýšily o 23,2 % na 13 557 Kč/ha, u PFO vzrostly o 8,6 % na hodnotu 15 492 Kč/ha.

Zemědělské podniky VZ **chov skotu a zvířat zkrmujících objemnou píci**, které kromě skotu zahrnuje i ovce, kozy a koně, měly v roce 2024 podíl na tvorbě hodnoty celkové zemědělské produkce v ČR ve výši 3,6 %. Podniky tohoto VZ se podílely na hodnotě živočišné produkce 4,3 %. Výrazná část podniků tohoto výrobního zaměření se zabývá ekologickým způsobem hospodaření a s tím souvisí i skutečnost, že je většina zvířat chována extenzivně v horských a podhorských oblastech.

Data podniků VZ chov skotu a zvířat ZOP, zpracovaná za rok 2024, reprezentují dle nejnovějších výsledků Integrovaného šetření v zemědělství (IFS 2020) celkem 3 665 zemědělských subjektů. Zmiňované výrobní zaměření má druhý nejvyšší počet DJ/100 ha

v rámci porovnávaných VZ, které představuje 15,0 % z celkového počtu DJ/100 ha v ČR. Zemědělské podniky působí především v oblastech s přírodními omezeními ANC. V roce 2024 bylo v ANC oblastech celkem zastoupeno 200 podniků, které představují 95,2 % tohoto VZ. V horských ANC hospodařilo 94 podniků (44,8 %).

Výlučně ekologicky, bez souběhu konvenční produkce, hospodařilo v roce 2024 v rámci výběrového souboru FADN 79,1 % zemědělských podniků tohoto výrobního zaměření. V souboru FADN je zastoupeno nejvíce podniků zaměřujících se na výkrm a odchov masného skotu, což představuje 173 podniků (82,4 %). Kombinovaný chov skotu je zastoupen 17 podniky (8,1 %) a chov ovcí, koz a ostatních zvířat ZOP dalšími 20 podniky (9,5 %).

Průměrná výměra zemědělské půdy činila v roce 2024 u podniků právnických osob 497,4 ha. Podniky fyzických osob měly podstatně menší průměrnou výměru zemědělské půdy, a to 87,2 ha. Meziročně došlo u podniků PO ke snížení průměrné výměry zemědělské půdy o 5,9 %, u podniků FO naopak ke zvýšení o 4,2 %. Vstup pracovní síly za rok 2024 u podniků PO činil 1,31 AWU/100 ha, u podniků FO byl tento ukazatel vyšší, a to 2,14 AWU/100 ha. V meziročním porovnání se hodnota u PPO zvýšila o 4,1 %, u PFO došlo k poklesu o 5,9 %. Vyšší zastoupení neplacené práce mají podniky fyzických osob, kdy v roce 2024 neplacení pracovníci tvořili 89,3 % z celkového vstupu pracovní síly. Podniky právnických osob vykazují dlouhodobě výrazně nižší počet neplacených pracovníků (3,6 % z celkového vstupu pracovní síly).

Celková produkce za podniky PO a FO dosáhla v roce 2024 hodnoty 14 574 Kč/ha, což představuje meziroční nárůst o 4,3 %. U podniků PO byla produkce ve výši 14 590 Kč/ha, což představuje meziroční nárůst o 1,2 %. Podniky FO v roce 2024 dosáhly celkové produkce 14 563 Kč/ha, meziroční nárůst je ve výši 6,8 %.

Meziročně byl zaznamenán nárůst počtu DJ/100 ha za PPO a PFO celkem o 1,1 % (na 47,22 DJ/100 ha). U podniků PO došlo k nárůstu o 4,9 % na 39,13 DJ/100 ha, u podniků FO byl zaznamenán pokles o 2,4 % na 52,69 DJ/100 ha. Produkce živočišné výroby představovala 46,1 % celkové produkce uvedeného výrobního zaměření. Ve srovnání s předchozím rokem 2023 byl zaznamenán nárůst o 8,7 % na 6 724 Kč/ha. Na této skutečnosti má podíl vyšší intenzita ŽV a růst cen hovězího masa.

V roce 2024 se ČPH přepočtená na hektar z. p. u VZ chov skotu a zvířat ZOP zvýšila o 16,2 % na 10 052 Kč/ha. Podniky fyzických osob zaznamenaly nárůst ČPH o 14,1 % na 10 079 Kč/ha, u podniků právnických osob činil nárůst o 19,1 % na 10 014 Kč/ha.

Ukazatel čisté přidané hodnoty vztažené na pracovní jednotku (AWU) meziročně vzrostl o 18,0 % na 557 tis. Kč. Tento nárůst byl způsoben zvýšením ČPH/AWU u PFO o 21,2 % na 472 tis. Kč a u PPO o 14,5 % na 762 tis. Kč. U chovu skotu a zvířat ZOP se v roce 2025 očekává zvýšení ČPH/AWU o 22,2 % v souvislosti s očekávaným růstem celkové produkce, stagnací výrobní spotřeby a navýšením provozních dotací a podpor.

Celková produkce ani v roce 2024 nepokryla náklady na výrobní spotřebu a odpisy, a proto opět sehrály klíčovou roli provozní dotace – zejména platby oddělené od produkce, environmentální podpory a platby ANC. Tyto podpory kompenzovaly nízkou intenzitu chovu a vysoký podíl trvalých travních porostů. Výrobní zaměření chov skotu a zvířat ZOP je však zároveň významné svými mimoprodukčními funkcemi v zemědělství. Přispívá k ochraně a tvorbě krajiny, ochraně vodních zdrojů i k udržení biodiverzity rostlinných a živočišných druhů, zejména u ekologicky zaměřených podniků.

Výrobní zaměření chov skotu a zvířat ZOP se v rámci zemědělství ČR, vzhledem k výši plateb na ANC a na environmentální dotace, řadí mezi zaměření s největším objemem čerpaných podpor. V roce 2024 byl objem provozních dotací a podpor o 5,4 % vyšší než v předchozím roce a dosáhl 15 483 Kč/ha. U PPO došlo ke zvýšení provozních dotací a podpor v přepočtu na hektar zemědělské půdy o 9,0 % a dosáhly hodnoty 14 614 Kč/ha, u PFO byl zaznamenán nárůst o 2,5 % na hodnotu 16 071 Kč/ha. Největší část provozních dotací a podpor (38,1 %) tvoří platby oddělené od produkce. Patří sem Základní podpora příjmu pro udržitelnost (BISS), Doplňková redistributivní podpora příjmu pro udržitelnost (CRISS), celofaremní ekoplatby, podpora Mladého zemědělce a Malého zemědělce. Meziročně došlo k mírnému nárůstu o 2,7 % na hodnotu 5 897 Kč/ha. Další významnou položkou jsou environmentální dotace. Po výraznějším poklesu v roce 2023 (-8,8 %) došlo k mírnému nárůstu o 2,0 % na 4 568 Kč/ha. Dotace ANC meziročně mírně vzrostly na hodnotu 2 991 Kč/ha (+3,4 %) a tvořily téměř pětinu z objemu celkových provozních dotací a podpor. Většina podniků VZ chov skotu a zvířat ZOP hospodaří v oblastech s přírodními či jinými omezeními, proto jsou zde dotace ANC mezi sledovanými VZ nejvyšší.

Zemědělské podniky s převažující **smíšenou rostlinnou a živočišnou výrobou** jsou produkčně nejsilnější skupinou v ČR. Zemědělské podniky s převažující smíšenou rostlinnou a živočišnou výrobou mají nejvyšší podíl jak na celkové produkci zemědělského odvětví ČR (40,5 %), tak na produkci živočišné výroby ČR (47,2 %). Tato kategorie podniků obhospodařuje 36,1 % z celkové výměry zemědělské půdy a chová 39,3 % z celkového počtu dobytčích jednotek v České republice. Podniky smíšené výroby jsou druhou nejpočetnější kategorií výrobního zaměření po podnicích s převažující polní výrobou.

Podniky smíšené výroby měly v roce 2024 druhou největší průměrnou výměru využívané zemědělské půdy (411,1 ha/podnik) po podnicích VZ produkce mléka. Jsou charakteristické největšími velikostními rozdíly mezi PPO a PFO, kdy ze sledovaných čtyř hlavních výrobních zaměření mají nejmenší PFO, a naopak největší PPO. Soubor podniků smíšené výroby tvoří z 51,6 % podniky právnických osob s průměrnou výměrou 1 603,0 ha/podnik a ze 48,4 % podniky fyzických osob s průměrnou výměrou pouze 66,2 ha/podnik. Velký podíl využívané připachtované zemědělské půdy (75,0 %) souvisí s průměrnou velikostí podniků a významným zastoupením PPO (u PPO tento podíl činí 78,5 %, u PFO jen 50,4 %).

Vstup pracovní síly (AWU) na 100 ha z. p. se v rámci výrobního zaměření smíšená výroba meziročně významně nezměnil a dosáhl úrovně 2,48 AWU.

Hodnota celkové produkce v podnicích smíšené výroby se v roce 2024 meziročně nezměnila (resp. poklesla o 397 Kč/ha z. p., tj. o 0,6 %) a dosáhla hodnoty 61 727 Kč/ha. K nepatrnému snížení celkové produkce došlo jak u PPO (o 1,4 %), tak u podniků fyzických osob (o 2,8 %). Rozdílnost v celkové produkci mezi PFO (30 223 Kč/ha) a PPO (66 220 Kč/ha) vyjadřuje odlišnou úroveň intenzity zemědělské výroby. Na tvorbě celkové produkce měla v roce 2024 nejvyšší podíl produkce ŽV (45,3 %), následovaná produkcí RV (41,9 %) a ostatní produkcí (12,8 %).

Živočišná produkce v roce 2024 vykázala významný nárůst o 2 520 Kč/ha, tj. o 9,9 %, na hodnotu 27 997 Kč/ha. Dominantní položkou živočišné produkce je produkce kravského mléka a mléčných výrobků (70,4 %). Podniky smíšené výroby hrají klíčovou roli v produkci kravského mléka, v roce 2024 vyráběly 64,7 % z celkové hodnoty mléčné produkce v ČR. Produkce mléka a mléčných výrobků meziročně vzrostla o 13,3 % na 19 706 Kč/ha, což způsobil zejména nárůst výkupní ceny kravského mléka o 3,0 % na 11,58 Kč/l. Stejně tak vzrostla i mléčná užitkovost o 6,5 % na 10 257 litrů na dojnici za rok. Rostlinná produkce v roce 2024 zaznamenala pokles o 1 699 Kč/ha, což představuje snížení o 6,2 % na hodnotu 25 854 Kč/ha. Na produkci RV se nejvíce podílejí obiloviny (46,8 %), olejniny (19,0 %) a krmné plodiny (17,5 %), v menší míře je zastoupena cukrová řepa (7,4 %), brambory (5,1 %) a další plodiny. V roce 2024 pokračoval pokles produkce u obilovin (o 12,7 % na 12 101 Kč/ha) a olejnin (o 10,6 % na 4 901 Kč/ha) v důsledku nižších výkupních cen i výnosů. Naopak u krmných plodin produkce vzrostla (o 10,4 % na 4 515 Kč/ha). Hodnota ostatní produkce oproti roku 2023 poklesla o 13,4 % na 7 877 Kč/ha a na celkové produkci se v roce 2024 podílela 12,8 %. Ostatní produkci tvoří zpracování produktů rostlinné a živočišné výroby, smluvní práce, agroturistika, výroba elektrické energie z obnovitelných zdrojů a ostatní jiné výdělečné činnosti.

V roce 2024 čistá přidaná hodnota u podniků smíšené výroby při růstu o 3,4 % dosáhla úrovně 845 tis. Kč/AWU. Slibné je časté využívání nových technologií v podnicích smíšené výroby, díky nimž se v posledních dvou letech téměř nezměnila hodnota AWU na 100 ha z. p. Ve VZ smíšená výroba využívá technologie precizního zemědělství největší část podniků právnických osob (46,8 %) ze sledovaných výrobních zaměření. Celkově dosahuje VZ smíšená výroba s 24,8% podílem precizně hospodařících podniků druhého nejvyššího zastoupení po podnicích VZ produkce mléka. Ve výrobním zaměření smíšená výroba byl i v roce 2024, obdobně jako v předchozích letech, významný rozdíl v hodnotách ČPH/AWU u podniků fyzických a právnických osob, kdy je tento ukazatel u PPO 1,8krát vyšší než u podniků fyzických osob. Zatímco u PPO došlo k meziročnímu zvýšení hodnoty ČPH/AWU o 4,5 % na 903 tis. Kč/AWU, u PFO poklesla o 9,5 % na 503 tis. Kč/AWU. Výše ukazatele ČPH/AWU je

rovněž ovlivněna hodnotou AWU, která se v roce 2024 u PPO nezměnila (2,42 AWU/100 ha, tj. -0,3 %), zatímco u PFO meziročně mírně vzrostla (o 6,0 % na 2,88 AWU/100 ha).

Na rok 2025 se odhaduje zvýšení hodnoty ČPH/AWU o 14,1 % v souvislosti se zvýšením celkové produkce o 5,3 % a navýšení provozních dotací a podpor o 5,1 %.

Hodnota celkových provozních dotací a podpor vztažená na jednotku plochy u podniků smíšené výroby se, po významném snížení v roce 2023 o 26,9 %, v roce 2024 opět zvýšila o 19,6 % na 10 839 Kč/ha. Podniky právnických osob zaznamenaly nárůst celkových dotací a podpor o 21,5 % na hodnotu 10 473 Kč/ha, PFO pak o 13,6 % na 13 398 Kč/ha, tj. PFO druhým rokem dosáhly vyšší úrovně dotací na jednotku plochy než PPO.

V produkčně intenzivních podnicích specializovaných na **chov prasat a drůbeže** se ČPH/AWU v roce 2024 meziročně zvýšila o 11,8 % na 1 050,8 tis. Kč. Hodnota produkce živočišné výroby klesla o 8,8 % v důsledku snížené produkce vepřového a drůbežího masa. Významný pokles zaznamenala rostlinná výroba, a to o 81,1 % díky snížení produkce obilovin, luskovin i olejnin. Celková produkce se snížila o 10,0 %. Průměrná výše celkových provozních dotací a podpor na podnik se meziročně snížila o 7,4 % v souvislosti s poklesem dotací na výrobní spotřebu.

10.2.2.2 Ekonomické výsledky zemědělských podniků podle oblastí s přírodními nebo jinými zvláštními omezeními

Regionální pohled, který zohledňuje rozdílné přírodní a klimatické podmínky, je reprezentován vztahem podniků k přírodním nebo jiným zvláštním omezením. Podniky jsou klasifikovány podle převažující výměry využívané zemědělské půdy v oblastech s přírodními nebo jinými zvláštními omezeními.

Podniky působící převážně v **horských ANC** hospodařily v roce 2024 na průměrné výměře 207,5 ha využívané zemědělské půdy, tedy o 4,3 % nižší než v roce 2023. Počet AWU/100 ha meziročně klesl o 4,4 % na 2,08 AWU/100 ha. Intenzita chovu přežvýkavců se snížila o 2,3 % na hodnotu 0,59 DJ/ha krmných plodin.

Hodnota ČPH/AWU se meziročně zvýšila o 14,1 % na 730,2 tis. Kč, což souvisí se snížením vstupu pracovní síly, růstem provozních dotací a podpor (+4,8 %) a poklesem výrobní spotřeby (-3,7 %). Produkce rostlinné výroby mírně klesla (-1,5 %) a naopak produkce živočišné výroby vzrostla o 4,0 %. Provozní dotace a podpory se meziročně zvýšily o 4,8 % na 14 524 Kč/ha, environmentální dotace stagnovaly (-0,1 %) a dotace na ANC mírně vzrostly o 2,0 %. Platby oddělené od produkce (BISS, CRISS, Celofaremní ekoplatba, Mladý zemědělec a Malý zemědělec), které činí největší podíl z celkové částky, se meziročně mírně zvýšily o 2,4 %).

V roce 2025 je očekáván růst hodnoty produkce (+7,0 %), zvýšení hodnoty provozních dotací a podpor (+5,1 %), mírný nárůst hodnoty výrobní spotřeby, a s tím související zvýšení ČPH/AWU o 16,7 %.

Podniky hospodařící v **ostatních ANC** využívaly v roce 2024 v průměru 222,4 ha zemědělské půdy na podnik (nárůst o 3,2 %). Vstup pracovní síly klesl o 1,3 % na 2,34 AWU/100 ha. Intenzita chovu přežvýkavců se snížila (-4,1 %) na hodnotu 0,71 DJ/ha.

Čistá přidaná hodnota nepatrně vzrostla o 1,5 % na 742,2 tis. Kč/AWU vzhledem k mírnému snížení pracovní síly, nárůstu provozních dotací a podpor (+13,7 %) i přes mírné zvýšení výrobní spotřeby (+1,4 %) a snížení celkové produkce (-1,3 %). Rostlinná výroba meziročně lehce vzrostla o 1,2 % a živočišná výroba se mírně zvýšila o 4,9 %.

V roce 2024 došlo k poklesu provozních dotací a podpor na hodnotu 11 512 Kč/ha, platby oddělené od produkce vzrostly o 2,6 %, environmentální dotace o 4,9 % a podpory na obnovitelné zdroje energie se zvýšily na hodnotu 1 198 Kč/ha, tedy o více než 700 %.

Pro rok 2025 se odhaduje v ostatních ANC nárůst ČPH/AWU o 17,6 % v souvislosti se zvýšením hodnoty celkové produkce (+6,3 %) a nárůstem hodnoty provozních dotací a podpor o 5,1 %.

V **oblastech mimo ANC** dominuje rostlinná výroba nad živočišnou výrobou. V roce 2024 v těchto oblastech podniky hospodařily na průměrné výměře 214,5 ha zemědělské půdy na podnik, což bylo proti roku 2023 o 1,9 % méně. Vstup pracovní síly meziročně mírně vzrostl o 1,2 % na 2,32 AWU/100 ha.

U těchto podniků došlo k poklesu ČPH/AWU o 7,1 % na 825,3 tis. Kč. Celková produkce se snížila o 6,2 %, hodnota provozních dotací a podpor vzrostla o 20,8 % a výrobní spotřeba klesla o 2,8 %. Produkce rostlinné výroby poklesla o 13,2 % především v důsledku meziročního snížení produkce obilovin, zatímco produkce ŽV se zvýšila o 17,5 %, a to díky růstu produkce mléka a mléčných výrobků.

Provozní dotace a podpory se meziročně zvýšily na průměrných 9 045 Kč/ha. V oblastech mimo ANC jsou provozní dotace tvořeny více než z poloviny platbami oddělenými od produkce, které zaznamenaly 4,2% pokles. Ostatní dotace vzrostly o 117,5 %, a to hlavně kvůli nárůstu podpor na obnovitelné zdroje energie.

V roce 2025 se očekává meziroční zvýšení ČPH/AWU o 22,0 % vlivem nárůstu hodnoty celkové produkce o 8,4 %, a to při navýšení hodnoty provozních dotací a podpor o 5,1 % a mírnému nárůstu výrobní spotřeby o 1,6 %.

10.2.2.3 Ekonomické výsledky zemědělských podniků podle ekonomické velikosti

Průměrná výměra využívané zemědělské půdy na podnik v roce 2024 činila u **malých zemědělských podniků** 36,06 ha. ČPH/ha dosáhla v roce 2024 u malých podniků hodnoty 9 863 Kč/ha, což bylo na úrovni roku 2023 (-0,5 %). Hodnota roční pracovní jednotky v přepočtu na 100 ha (AWU/100 ha) meziročně klesla o 4,7 % a celková produkce se snížila o 5,5 %. V roce 2024 tedy došlo k meziročnímu nárůstu ČPH/AWU o 4,3 % na 264,9 tis. Kč. Průměrná výše celkových provozních dotací a podpor na hektar využívané z. p. se u těchto

podniků meziročně zvýšila o 10,6 % na hodnotu 15 038 Kč/ha. Největší podíl z celkové částky provozních dotací a podpor činily s hodnotou 7 186 Kč/ha platby oddělené od produkce. Dotace na ANC se zvýšily o 3,7 %, environmentální dotace zaznamenaly nárůst o 2,2 %. Pro rok 2025 je predikováno zvýšení hodnoty ČPH/AWU o 38,4 % díky nárůstu celkové produkce o 15,2 %. Je očekávána stagnace výrobní spotřeby o (+0,3 %) a nárůst částky provozních dotací a podpor o 5,1 %.

Průměrná výměra, na které hospodařily **střední zemědělské podniky**, se meziročně mírně snížila na hodnotu 125,09 ha/podnik. V roce 2024 dosáhla ČPH/ha u těchto podniků hodnoty 15 795 Kč/ha, což představuje zvýšení o 6,2 % ve srovnání s rokem 2023. Vlivem nárůstu celkové produkce o 7,2 %, zvýšení provozních dotací a podpor o 7,0 %, se i při nárůstu vstupu pracovní síly o 5,0 % hodnota ČPH/AWU mírně zvýšila o 1,1 % na 680,6 tis. Kč. Produkce rostlinné výroby v roce 2024 v podnicích střední velikosti vzrostla o 7,6 %, a to zejména vlivem zvýšení produkce zeleniny a květin o 94,1 %. Produkce živočišné výroby se meziročně zvýšila o 10,5 % především díky nárůstu produkce kravského mléka a mléčných výrobků o 21,1 %. V roce 2025 je očekáváno zvýšení hodnoty ČPH/AWU o 28,8 % v souvislosti se zvýšením celkové produkce o 12,2 % při stagnaci výrobní spotřeby (+0,6 %) a růstu provozních dotací a podpor o 5,1 %.

Velké zemědělské podniky hospodařily průměrně na 574,93 ha zemědělské půdy, což bylo o 1,6 % více než v roce 2023. ČPH/ha se meziročně snížila o 9,9 %, což souviselo s poklesem rostlinné (-13,8 %) i živočišné (-6,1 %) produkce. ČPH/AWU stagnovala (-0,1 %) na hodnotě 924,9 tis. Kč. Průměrná výše celkových provozních dotací a podpor na hektar využívané z. p. meziročně vzrostla o 11,1 % na hodnotu 9 274 Kč/ha. Největší podíl z celkové částky provozních dotací a podpor měly platby oddělené od produkce a dosáhly hodnoty 4 464 tis. Kč/ha. Environmentální dotace stouply o 7,2 %, dotace na ANC se naopak meziročně snížily o 4,5 %. U hodnoty ČPH/AWU je pro rok 2025 odhadován nárůst o 23,4 %, u celkové produkce o 9,2 %, hodnota výrobní spotřeby by se podle predikce měla mírně zvýšit o 1,4 %.

Průměrná výměra, na které hospodařily **největší zemědělské podniky**, se meziročně téměř nezměnila (+0,6 %) a dosáhla na 1 555,66 ha/podnik. V souvislosti s poklesem celkové produkce (-5,6 %) se i při růstu provozních dotací a podpor (+22,3 %) a poklesem výrobní spotřeby (-2,7 %) snížila ČPH/ha o 4,1 % a dosáhla v roce 2024 hodnoty 20 836 Kč/ha. I při mírném poklesu vstupu pracovní síly o 2,0 % se hodnota ČPH v přepočtu na AWU snížila o 2,1 % a dosáhla na částku 910,6 tis. Kč. Produkce RV poklesla o 12,9 %, zatímco produkce ŽV vzrostla oproti roku 2023 o 10,4 %. Ostatní produkce se snížila o 16,6 %, a to především díky poklesu produkce energie z obnovitelných zdrojů. Provozní dotace a podpory se v roce 2024 zvýšily na 9 849 Kč/ha. Nejvýznamnější podíl na celkové částce měly platby oddělené od produkce 3 923 Kč/ha. Dotace na ANC meziročně vzrostly o 4,7 %, environmentální dotace se zvýšily o 17,6 % a ostatní dotace narostly o 123,6 %. U největších podniků je očekáváno v roce 2025 zvýšení ČPH/AWU o 14,2 %, v souvislosti s růstem celkové produkce o 5,4 %. Výrobní

spotřeba by dle predikce měla vykázat mírný nárůst o 1,6 % a provozní dotace a podpory by se měly zvýšit o 5,1 %.

10.2.3 Investiční rozvoj zemědělství

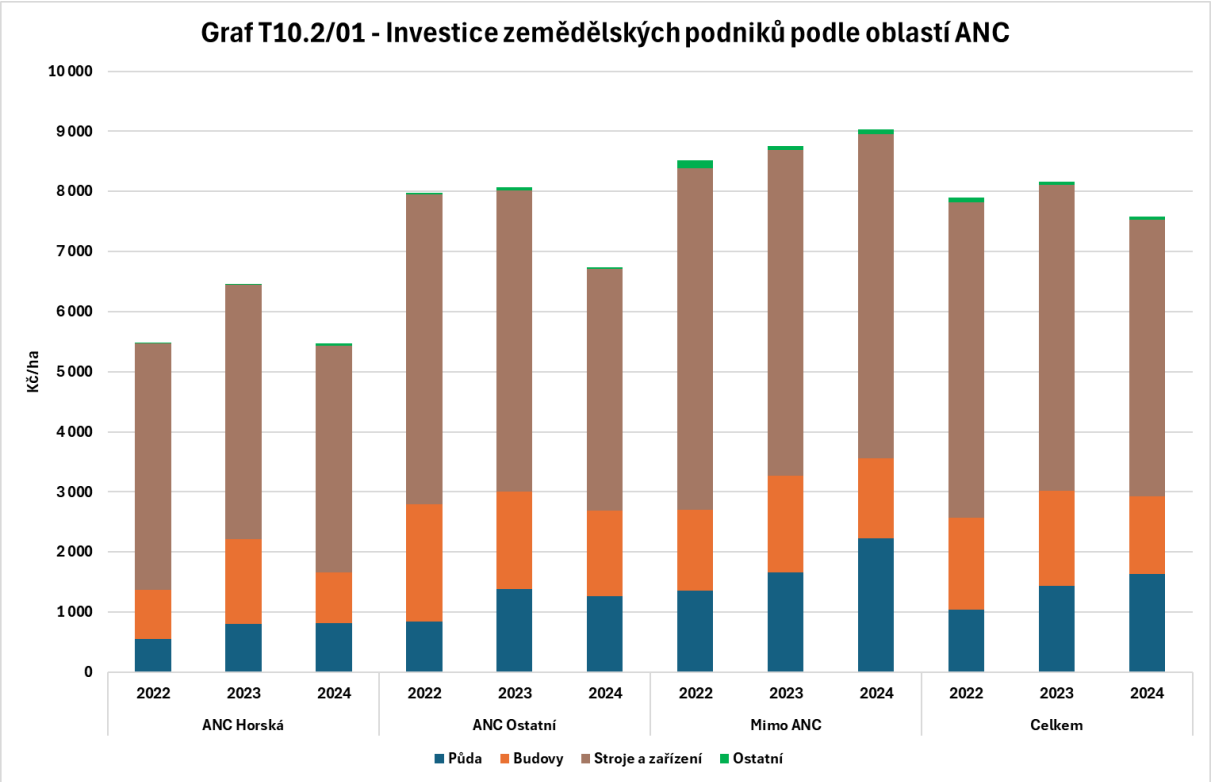
V této části jsou investice vymezeny jako hrubý fixní kapitál, tj. pořízení, rekonstrukce a modernizace bez odpočtu prodejů majetku (v běžných cenách daného roku), tj. navýšení fixních aktiv bez zohlednění úbytku aktiv. Odhady za rok 2025 Kontaktní pracoviště FADN ČR ani ČSÚ neprovádí a k dispozici jsou tedy nejnovější údaje za rok 2024.

Podle SZÚ tvorba hrubého fixního kapitálu klesla meziročně o 17,2 %. Meziročně rostly investice do ostatních budov a staveb a dopravních prostředků.

Objemy investic sledují výzvy podávání návrhů investičních projektů z PRV, zejména z operace 4.1.1 „Investice do zemědělských podniků“. V roce 2024 nebyl vyhlášen nový příjem žádostí o dotaci, pokračovala administrace, realizace projektů a proplácení žádostí o dotaci z příjmu předchozích let. K 31. 12. 2024 bylo za všechna kola příjmu podáno 17 430 žádostí za 38 mld. Kč (1,5 mld. €). Z těchto žádostí bylo k 31. 12. 2024 uzavřeno 9 013 Dohod v celkové částce 14 945 mil. Kč (593,6 mil. €), realizováno a proplaceno bylo k tomuto datu 8 904 projektů v celkové částce 14 323 mil. Kč (563 mil. €). Z rozpočtu operace byly hrazeny i staré závazky z období 2007–2013 ve výši 192 mil. Kč (7 mil. €).

Z hlediska výrobního zaměření bylo nejvíce investováno do smíšené výroby (50 % finančních prostředků), chovu prasat a drůbeže (15 %) a chovu skotu (13 %). Při porovnání počtu projektů bylo nejvíce projektů podpořeno v oblasti smíšené výroby (36 % všech podpořených projektů) a v oblasti chovu skotu (34 % všech podpořených projektů). Podpora v rámci této operace cílí zejména na modernizaci farem, výstavbu, rekonstrukci, stavební a technologické úpravy stájí, pastevních areálů, skladů krmiv a steliv, pořízení techniky a technologií pro živočišnou a rostlinou výrobu. V rámci realizovaných projektů převažovaly podniky z oblastí s přírodním znevýhodněním (5 583 podniků) nad podniky mimo tyto oblasti (3 313). V oblastech s přírodním znevýhodněním byly vyplaceny dotace v částce cca 7 441 mil. Kč (292,8 mil. €). K 31. 12. 2024 bylo v rámci operace 4.1.1 podpořeno 758 inovativních projektů. V podpořených podnicích bylo realizováno 3 025 projektů, které zlepšily životní podmínky zvířat (welfare).

Graf T10.2/01 znázorňuje vývoj hrubých investic zemědělských podniků podle oblastí ANC v letech 2022–24.

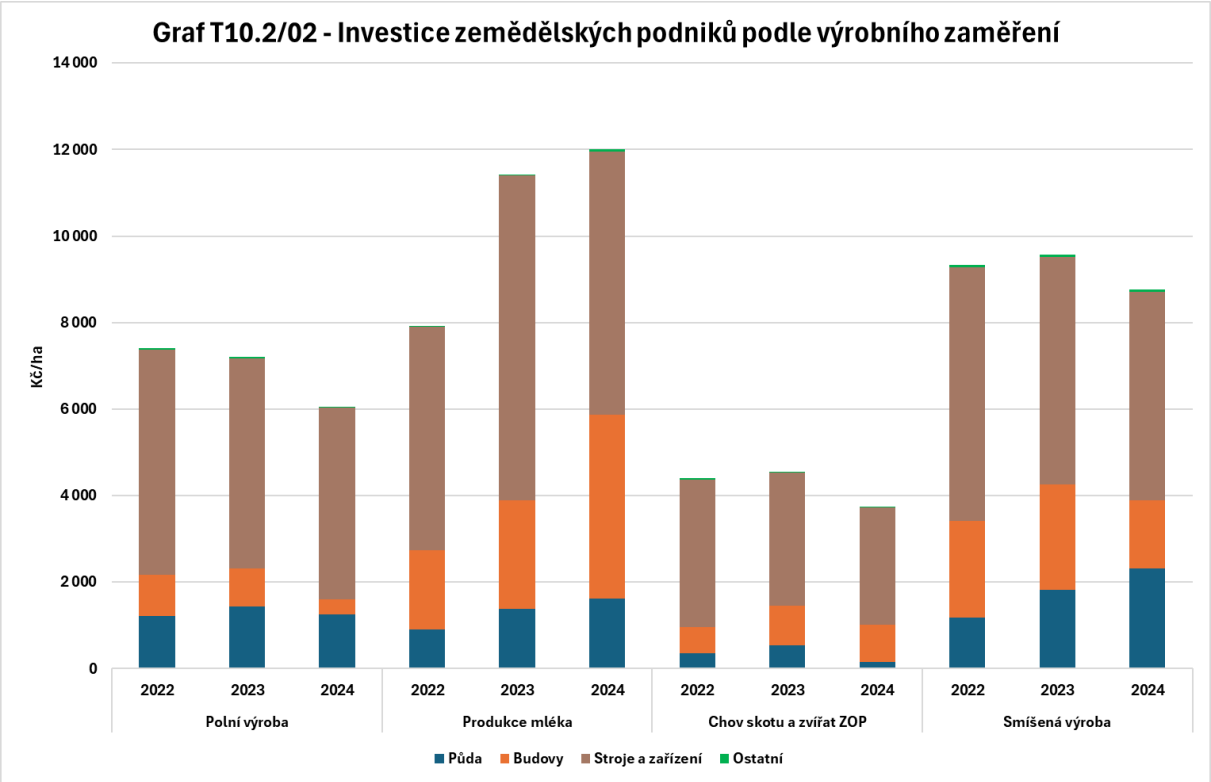

Pramen: Kontaktní pracoviště FADN ČR

Zpracoval: M. Harvilíková (ÚZEI)

Podniky v horských ANC hospodaří extenzivněji než podniky v produkčně intenzivních oblastech. Tomu odpovídá i objem investic v přepočtu na hektar zemědělské půdy, který je v horských oblastech nižší. V roce 2024 se celkové investice na hektar z. p. v horských ANC meziročně snížily o 15,2 % vlivem nižších investic do budov i strojů a zařízení. V ostatních ANC se celkové investice snížily o 16,5 % kvůli poklesu investic do půdy, strojů a zařízení i budov. V oblastech mimo ANC se v roce 2024 zvýšil objem investic o 3,1 % v důsledku nárůstu investic do půdy.

Z hlediska výrobních specializací (graf T10.2/02) se investice meziročně snížily ve všech sledovaných zaměřeních kromě podniků produkce mléka, kde investice vzrostly o 5,2 %. Nejvyšší pokles vykázaly podniky zaměřené na chov skotu a zvířat ZOP (-17,2 %), a to především díky snížení investic do strojů a zařízení a do půdy. V podnicích smíšené výroby klesly investice o 8,3 % díky nižším investicím do budov a do strojů a zařízení. V podnicích zaměřených na polní výrobu se investice snížily o 15,9 % a to kvůli poklesu u půdy, budov i strojů a zařízení.

Pramen: Kontaktní pracoviště FADN ČR

Zpracoval: M. Harvilíková (ÚZEI)

10.2.4 Shrnutí ekonomických výsledků

Ekonomická úroveň měřená ČPH/AWU se v roce 2024 mírně snížila o 1,6 % na 778,1 tis. Kč. Celková produkce se snížila o 3,9 % na hodnotu 49 212 Kč/ha, vstup pracovní síly se meziročně příliš nezměnil a zůstal na 2,30 AWU/100 ha (-0,6 %). Výrobní spotřeba se mírně snížila o 1,1 %. Celková částka provozních dotací a podpor se meziročně zvýšila o 14,7 % na částku 10 830 Kč/ha. Platby oddělené od produkce (BISS, Celofaremní ekoplatba, CRISS, Mladý zemědělec, Malý zemědělec) ve výši 4 887 Kč/ha činily 45,1 % z celkové výše provozních dotací a podpor v roce 2024. Další významnou položkou byly environmentální dotace s hodnotou 1 570 Kč/ha (+7,5 %). Nejvyšší průměrné výše hodnoty provozních dotací a podpor na hektar dosáhly v roce 2024 opět podniky fyzických osob specializované na chov skotu a zvířat ZOP (16 071 Kč/ha), nejnižší opět podniky právnických osob specializované na polní výrobu (7 276 Kč/ha). Investiční dotace se meziročně snížily o 40,7 %. Výše odpisů se meziročně mírně zvýšila o 1,6 %.

Odhady ekonomických výsledků za rok 2025

Předpověď očekávaných hospodářských výsledků pro rok 2025 je optimistická. Předpokládá se, že dojde k meziročnímu nárůstu celkové produkce o 7,4 % díky růstu rostlinné výroby o 11,2 % a živočišné výroby o 3,6 %. U výrobní spotřeby je predikován mírný nárůst

o 1,4 % a u dotací je očekáván růst o 5,1 %. Pro ukazatel ČPH/AWU je předpovídáno zvýšení o 19,6 % na 931 tis. Kč u souboru podniků bez specializovaných chovů prasat a drůbeže.

Pokud jde o ekonomickou velikost podniků, zvýšení ČPH/AWU je pro rok 2025 očekáváno ve všech velikostních třídách. Největší růst je predikován pro malé podniky (+38,4 %) a naopak nejnižší pro největší podniky (+14,2 %). Z hlediska výrobního zaměření je nárůst ČPH/AWU predikován ve všech typech výrobních specializací. Nejvyšší nárůst je očekáván u podniků polní výroby o 27,5 %, v podnicích chovu skotu a zvířat ZOP je predikováno zvýšení o 22,2 % a nejmenší nárůst je očekáván u podniků zaměřených na produkci mléka (+7,2 %).

10.3 Ekonomické výsledky oborů zpracovávajících zemědělské suroviny

10.3.1 Ekonomické výsledky potravinářského odvětví a hlavních oborů

Tab. T10.3/01 zachycuje vývoj výkonnosti podnikatelských subjektů ve Výrobě potravinářských výrobků (CZ-NACE 10), Výrobě nápojů (CZ-NACE 11) a jejich souhrnu (CZ-NACE 10 a 11). Prezentované údaje se vztahují na podniky všech velikostních kategorií, včetně podniků s 0 a více zaměstnanci.

T10.3/01 - Vývoj výkonnosti Výroby potravinářských výrobků a Výroby nápojů (podnikatelské subjekty všech velikostních kategorií)

Ukazatel	MJ	Výroba potravinářských výrobků			Výroba nápojů			Výroba potravinářských výrobků a nápojů celkem		
		2023[1)]	2024[2)]	meziroční index	2023[1)]	2024[2)]	meziroční index	2023[1)]	2024[2)]	meziroční index
Tržby celkem	mil. Kč	438 174	448 794	102,4	95 551	101 487	106,2	533 725	550 281	103,1
Tržby na zaměstnance	tis. Kč	5 180	5 167	99,8	6 426	6 818	106,1	5 366	5 409	100,8
Účetní přidaná hodnota	mil. Kč	86 436	94 232	109,0	28 770	31 213	108,5	115 206	125 445	108,9
Účetní přidaná hodnota na zaměstnance	tis. Kč	1 022	1 085	106,2	1 935	2 097	108,4	1 158	1 233	106,5
Počet zaměstnanců	fyzické osoby	84 596	86 854	102,7	14 870	14 885	100,1	99 466	101 739	102,3
Osobní náklady	mil. Kč	49 426	53 926	109,1	11 896	13 103	110,1	61 322	67 029	109,3
Hrubý operační přebytek	tis. Kč	37 010	40 306	108,9	16 874	18 110	107,3	53 884	58 416	108,4
Hrubý operační přebytek na zaměstnance	tis. Kč	437	464	106,1	1 135	1 217	107,2	542	574	106,0
Výkonová spotřeba	mil. Kč	356 006	358 727	100,8	67 408	70 451	104,5	423 414	429 177	101,4

1) Údaje za rok 2023 za podniky s 0 a více zaměstnanci jsou semidefinitivní.
2) Údaje za rok 2024 za podniky s 0 a více zaměstnanci jsou předběžné.
Pramen: ČSÚ a vlastní výpočty
Zpracoval: K. Charvátová (ÚZEI)

Na základě předběžných údajů za rok 2024 uvedených v tab. T10.3/01 lze konstatovat mírně pozitivní vývoj ekonomické situace v potravinářském i nápojovém průmyslu ve srovnání s rokem 2023. K meziročnímu růstu došlo u většiny sledovaných ukazatelů. Jedinou výjimkou byl pokles tržeb na zaměstnance ve Výrobě potravinářských výrobků.

V případě Výroby potravinářských výrobků (CZ-NACE 10) je odhadován meziroční nárůst celkových tržeb o 2,4 %. Naopak tržby na zaměstnance mírně poklesly (meziroční index 99,8), což souvisí s rychlejším růstem zaměstnanosti než samotných tržeb. Výkonová spotřeba se zvýšila o 0,8 %, zatímco hrubý operační přebytek vzrostl o 8,9 % v návaznosti na růst přidané hodnoty o 9,0 %. Nejvýraznější meziroční nárůst byl zaznamenán u osobních nákladů, a to o 9,1 %.

Ve výrobě nápojů (CZ-NACE 11) byl zaznamenán dynamičtější meziroční vývoj. Tržby se dle předběžných výsledků za rok 2024 meziročně zvýšily o 6,2 %, přičemž v přepočtu na zaměstnance došlo k růstu o 6,1 %. Účetní přidaná hodnota meziročně vzrostla o 8,5 % a hrubý

operační přebytek o 7,3 %. Z nákladových položek se nejvýrazněji zvýšily osobní náklady (o 10,1 %), zatímco výkonová spotřeba vzrostla o 4,5 %.

Celkově (CZ-NACE 10 a 11) došlo k růstu tržeb o 3,1 % a zároveň k nárůstu počtu zaměstnanců o 2,3 %. Meziroční tempo růstu absolutní výše tržeb i tržeb na zaměstnance bylo rychlejší v CZ-NACE 11. Došlo také k meziročnímu nárůstu účetní přidané hodnoty, což se pozitivně promítlo i do její úrovně v přepočtu na zaměstnance. Dynamika růstu přidané hodnoty byla přitom výraznější ve Výrobě potravinářských výrobků díky nižšímu nárůstu výkonové spotřeby.

Hlavní ekonomické ukazatele dle výrobních oborů

T10.3/02 prezentuje vývoj tržeb celkem a účetní přidané hodnoty přepočtené na zaměstnance v jednotlivých výrobních oborech Výroby potravinářských výrobků (podnikatelské subjekty s 0 a více zaměstnanci) a ve Výrobě nápojů (rovněž za podnikatelské subjekty s 0 a více zaměstnanci). Tabulka T10.3/03 následně poskytuje přehled vývoje hrubého operačního přebytku, hrubého operačního přebytku na zaměstnance a výše osobních nákladů. Meziroční vývoj výše uvedených ukazatelů se liší v závislosti na jednotlivých oborech a sektorech.

Obor Zpracování a konzervování masa a výroba masných výrobků (CZ-NACE 10.1) patří mezi klíčové obory v rámci CZ-NACE 10, zejména z hlediska podílu na celkových tržbách. Podle předběžných údajů pro rok 2024 dosáhl tento obor podíl na celkových tržbách 19,7 %. Z hlediska absolutní výše tržeb se obor umístil na druhém místě za Výrobou ostatních potravinářských výrobků (10.8). Meziročně tržby vzrostly o 3,6 %, zatímco osobní náklady se zvýšily o 7,4 %. Hrubý operační přebytek vykázal nárůst o 15,8 %, přičemž v přepočtu na zaměstnance vzrostl o 13,6 % vlivem rychlejšího nárůstu osobních nákladů.

Zpracování a konzervování ryb, korýšů a měkkýšů (CZ-NACE 10.2) patří z hlediska objemu tržeb mezi nejmenší obory v rámci Výroby potravinářských výrobků, což se odráží i v jeho podílu na celkových tržbách, který činí 1,0 %. Všechny sledované ukazatele v tomto oboru vykázaly meziroční růst. Tržby se zvýšily o 2,4 %, účetní přidaná hodnota na zaměstnance vzrostla o 7,0 % a hrubý operační přebytek o 17,7 %. Mírný růst byl zaznamenán také u osobních nákladů, a to o 0,1 %.

Obor **Zpracování a konzervování ovoce a zeleniny (CZ-NACE 10.3)** zaznamenal meziroční nárůst tržeb o 3,1 % a na celkových tržbách CZ-NACE 10 se tento obor podílí 3,3 %. Obor vygeneroval druhou nejnižší výši tržeb v roce 2024 při komparaci s ostatními výrobními obory. Hrubý operační přebytek se meziročně zvýšil o 0,9 %, avšak v přepočtu na zaměstnance došlo k jeho poklesu o 5,9 %. Tento vývoj souvisí s pomalejším růstem přidané hodnoty ve srovnání s osobními náklady a zároveň s poklesem počtu zaměstnanců. Přidaná hodnota na zaměstnance naopak meziročně vzrostla o 3,6 %.

Výroba rostlinných a živočišných olejů a tuků (CZ-NACE 10.4) dosáhla meziročního poklesu tržeb o 4,0 %, přičemž její podíl na celkových tržbách potravinářského průmyslu činil dle předběžných údajů 5,2 %. Přidaná hodnota na pracovníka se meziročně zvýšila, a to o 32,4 %. Tento vývoj se promítl i do růstu hrubého operačního přebytku, který vzrostl jak v absolutním vyjádření, tak v přepočtu na pracovníka (o 46,0 %, resp. 44,8 %). Osobní náklady se meziročně zvýšily o 10,6 % při mírném nárůstu počtu pracovníků. Přidaná hodnota na pracovníka i nadále zůstává nejvyšší mezi hodnocenými výrobními obory.

Výroba mléčných výrobků (CZ-NACE 10.5) zaznamenala v roce 2024 nárůst tržeb o 7,9 % a její podíl na celkových tržbách CZ-NACE 10 dosáhl 15,9 %. Přidaná hodnota na zaměstnance se meziročně zvýšila o 13,4 %. Rovněž meziročně vzrostl i hrubý operační přebytek, a to jak v absolutním vyjádření, tak v přepočtu na zaměstnance (o 20,0 %, resp. 18,4 %). Osobní náklady rovněž meziročně vzrostly, konkrétně o 8,9 %.

Výroba mlýnských a škrobárenských výrobků (CZ-NACE 10.6) vykázala v roce 2024 meziroční nárůst tržeb o 3,0 %. Na struktuře celkových tržeb CZ-NACE 10 se obor podílí 4,1 %. Účetní přidaná hodnota na zaměstnance meziročně poklesla o 3,8 %. Pokles byl zaznamenán také u hrubého operačního přebytku, a to jak v absolutním vyjádření (o 1,1 %), tak v přepočtu na zaměstnance (o 11,7 %). Naopak osobní náklady se meziročně výrazně zvýšily o 16,9 %.

Výroba pekařských, cukrářských a jiných moučných výrobků (CZ-NACE 10.7) se podle předběžných údajů za rok 2024 podílela na celkových tržbách potravinářského průmyslu 13,7 %. Tržby tohoto oboru meziročně vzrostly o 1,6 %. Pozitivní vývoj byl zaznamenán také u účetní přidané hodnoty na zaměstnance, která se zvýšila o 4,3 %. Hrubý operační přebytek vzrostl o 2,3 %, avšak v přepočtu na zaměstnance mírně poklesl o 0,8 %. Spolu s oborem CZ-NACE 10.1 patří obor CZ-NACE 10.7 dlouhodobě mezi obory s nejnižší účetní přidanou hodnotou na zaměstnance.

Výroba ostatních potravinářských výrobků (CZ-NACE 10.8)[114] má významné postavení v rámci Výroby potravinářských výrobků CZ-NACE 10, protože se podílí na celkových tržbách 23,8 %. V roce 2024 došlo k meziročnímu růstu tržeb o 4,3 %, přičemž účetní přidaná hodnota na zaměstnance vzrostla o 5,7 %. Zvýšení bylo zaznamenáno také u hrubého operačního přebytku, a to jak v absolutním vyjádření (o 8,3 %), tak v přepočtu na zaměstnance (o 5,2 %). Osobní náklady se meziročně zvýšily o 9,3 %.

Ve Výrobě průmyslových krmiv (CZ-NACE 10.9) došlo v roce 2024 k meziročnímu poklesu tržeb o 5,2 %, přičemž tento obor se na celkových tržbách potravinářského průmyslu podílel 13,3 %. Účetní přidaná hodnota na zaměstnance se snížila o 1,8 %. Hrubý operační

---

114 Tj. Výroby cukru, Výroby kakaa, čokolády a cukrovinek, Zpracování čaje a kávy, Výroby koření a aromatických výtažků, Výroby hotových pokrmů, Výroby homogenizovaných potravinářských přípravků a dietních potravin, Výroby ostatních potravinářských výrobků j. n.

přebytek se meziročně snížil o 6,3 %, stejně tak i hodnota ukazatele v přepočtu na jednoho zaměstnance (o 8,4 %). Osobní náklady meziročně vzrostly o 7,8 %.

Celkově lze meziroční vývoj ekonomické situace ve Výrobě potravinářských výrobků CZ-NACE 10 hodnotit jako příznivý. Podle předběžných údajů došlo k růstu tržeb ve většině výrobních oborů, s výjimkou Výroby rostlinných a živočišných olejů a tuků a Výroby průmyslových krmiv, kde byl zaznamenán pokles. Produktivita práce, vyjádřená účetní přidanou hodnotou na zaměstnance, se zvýšila ve většině oborů, zatímco pokles byl zaznamenán u Zpracování a konzervování masa a výroby masných výrobků, Výroby mlýnských a škrobárenských výrobků a Výroby průmyslových krmiv. V souhrnu za CZ-NACE 10 vzrostly tržby o 2,4 %, účetní přidaná hodnota na zaměstnance o 6,2 % a hrubý operační přebytek na zaměstnance o 6,1 %.

V nápojovém průmyslu (CZ-NACE 11) byl v meziročním srovnání zaznamenán růst tržeb o 6,2 %. Tempo růstu produktivity práce rostlo rychleji než ve Výrobě potravinářských výrobků (CZ-NACE 10), a to o 8,4 %. Hrubý operační přebytek se meziročně zvýšil o 7,3 %, přičemž v přepočtu na zaměstnance vzrostl o 7,2 %. Osobní náklady rostly dynamičtěji v CZ-NACE 11 (o 10,1 %) než v CZ-NACE 10 (9,1 %).

T10.3/02 - Vývoj tržeb a účetní přidané hodnoty na zaměstnance

Výrobní obor	Tržby celkem (mil. Kč)			Účetní přidaná hodnota na zaměstnance (tis. Kč)		
	2023[1)]	2024[2)]	meziroční index	2023[1)]	2024[2)]	meziroční index
10.1	85 436	88 554	103,6	745	691	92,8
10.2	4 267	4 371	102,4	977	1 045	107,0
10.3	14 367	14 812	103,1	1 062	1 101	103,6
10.4	24 164	23 207	96,0	2 273	3 009	132,4
10.5	66 000	71 223	107,9	1 460	1 655	113,4
10.6	17 953	18 491	103,0	1 387	1 335	96,2
10.7	60 708	61 701	101,6	778	812	104,3
10.8	102 271	106 718	104,3	1 204	1 274	105,7
10.9	63 007	59 718	94,8	1 548	1 521	98,2
10	438 174	448 794	102,4	1 022	1 085	106,2
11	95 551	101 487	106,2	1 935	2 097	108,4

1) Údaje za rok 2023 za podniky s 0 a více zaměstnanci jsou semidefinitivní.

2) Údaje za rok 2024 za podniky s 0 a více zaměstnanci jsou předběžné.

Pramen: ČSÚ a vlastní výpočty

Zpracoval: K. Charvátová (ÚZEI)

T10.3/03 - Vývoj hrubého operačního přebytku, hrubého operačního přebytku na zaměstnance a osobních nákladů

Výrobní obor	Hrubý operační přebytek (mil. Kč)			Hrubý operační přebytek na zaměstnance (tis. Kč)			Osobní náklady (mil. Kč)		
	2023[1)]	2024[2)]	meziroční index	2023[1)]	2024[2)]	meziroční index	2023[1)]	2024[2)]	meziroční index
10.1	4 064	4 707	115,8	219	249	113,6	9 767	10 487	107,4
10.2	158	186	117,7	213	258	121,2	568	569	100,1
10.3	1 525	1 539	100,9	478	450	94,1	1 861	1 963	105,5
10.4	1 290	1 882	146,0	1 469	2 127	144,8	706	781	110,6
10.5	6 445	7 736	120,0	799	946	118,4	5 323	5 797	108,9
10.6	1 784	1 764	98,9	708	625	88,3	1 715	2 005	116,9
10.7	7 671	7 847	102,3	283	281	99,2	13 394	14 800	110,5
10.8	9 966	10 794	108,3	540	569	105,2	12 246	13 379	109,3
10.9	4 107	3 849	93,7	800	732	91,6	3 847	4 145	107,8
10	37 011	40 306	108,9	437	464	106,1	49 426	53 926	109,1
11	16 875	18 110	107,3	1 135	1 217	107,2	11 896	13 103	110,1

1) Údaje za rok 2023 za podniky s 0 a více zaměstnanci jsou semidefinitivní.
2) Údaje za rok 2024 za podniky s 0 a více zaměstnanci jsou předběžné.
Pramen: ČSÚ a vlastní výpočty
Zpracoval: K. Charvátová (ÚZEI)

10.3.2 Práce a mzdy v potravinářském průmyslu

Tabulka T10.3/04 poskytuje přehled vývoje zaměstnanosti a průměrné měsíční mzdy na fyzickou osobu ve výrobních oborech Výroby potravinářských výrobků a Výrobě nápojů celkem.

Podle předběžných odhadů se počet zaměstnanců v podnikatelských subjektech Výroby potravinářských výrobků (CZ-NACE 10) meziročně zvýšil o 2,7 %. Ve Výrobě nápojů (CZ-NACE 11) se počet zaměstnanců téměř nezměnil (zvýšení o 0,1 %). Při detailnějším pohledu na jednotlivé obory došlo k meziročnímu poklesu zaměstnanosti pouze v oborech CZ-NACE 10.2 a 10.3.

V rámci oborové struktury Výroby potravinářských výrobků u podnikatelských subjektů s 0 a více zaměstnanci dlouhodobě vykazuje nejvyšší zaměstnanost obor Výroby pekařských, cukrářských a jiných moučných výrobků (CZ-NACE 10.7). Podle předběžných údajů za rok 2024 zde pracovalo 27 908 osob, což představuje 32,1 % celkového počtu zaměstnanců v potravinářském průmyslu. Meziročně se zaměstnanost v tomto oboru zvýšila o 3,1 %.

Druhou nejvýznamnější pozici zaujímá Výroba ostatních potravinářských výrobků (CZ-NACE 10.8), kde je zaměstnáno 21,9 % pracovníků, přičemž jejich počet meziročně vzrostl o 2,9 %. Na třetím místě se nachází Zpracování a konzervování masa a výroba masných výrobků (CZ-NACE 10.1) s 18 921 zaměstnanci, což odpovídá podílu 21,8 %. V tomto oboru došlo meziročně k nárůstu zaměstnanosti o 1,9 %.

Naopak nejnižší podíl na celkové zaměstnanosti vykazuje obor Zpracování a konzervování ryb, korýšů a měkkýšů (CZ-NACE 10.2), který se podílí pouze 0,8 % na celkovém počtu zaměstnaných v potravinářském průmyslu. Meziročně v oboru počet zaměstnanců klesl o 2,8 %, což představuje nejvýraznější úbytek v rámci sledovaných oborů.

Průměrné mzdy[115] se ve Výrobě potravinářských výrobků meziročně zvýšily o 7,7 %, tj. na 35 727 Kč. Ve Výrobě nápojů byl nárůst dynamičtější, a to o 10,1 %, přičemž průměrná

115 Mzdové náklady bez ostatních osobních nákladů, které připadly v průměru na jednoho zaměstnance za jeden měsíc.

mzda dosáhla 49 831 Kč. Zaměstnanci ve Výrobě nápojů tak dlouhodobě dosahují vyšších mzdových úrovní než pracovníci v potravinářském průmyslu. Růst mezd byl zaznamenán ve všech výrobních oborech, přičemž nejvyšší dynamiku vykázal obor CZ-NACE 10.4 (nárůst o 14,9 %).

T10.3/04 - Vývoj zaměnanosti a mezd dle oborů Výroby potravinářských výrobků a Výroby nápojů

Výrobní obor	Počet zaměstnanců			Průměrná mzda (Kč)		
	2023[1)]	2024[2)]	meziroční index	2023[1)]	2024[2)]	meziroční index
10.1	18 560	18 921	101,9	30 627	32 594	106,4
10.2	743	722	97,2	35 681	39 076	109,5
10.3	3 187	3 182	99,8	33 336	35 831	107,5
10.4	878	885	100,8	44 829	51 525	114,9
10.5	8 063	8 176	101,4	37 525	40 206	107,1
10.6	2 522	2 823	111,9	38 017	41 617	109,5
10.7	27 066	27 908	103,1	27 906	30 401	108,9
10.8	18 441	18 981	102,9	37 518	40 294	107,4
10.9	5 137	5 256	102,3	42 969	45 475	105,8
10	84 596	86 854	102,7	33 180	35 727	107,7
11	14 870	14 885	100,1	45 255	49 831	110,1

1) Údaje za rok 2023 za podniky s 0 a více zaměstnanci jsou semidefinitivní.

2) Údaje za rok 2024 za podniky s 0 a více zaměstnanci jsou předběžné.

Pramen: ČSÚ a vlastní výpočty

Zpracoval: K. Charvátová (ÚZEI)

11 SOUHRNNÉ HODNOCENÍ AGRÁRNÍ POLITIKY

V roce 2023 se začal v českém agrárním sektoru realizovat strategický plán Společné zemědělské politiky (SZP) na období 2023–2027. Nová zemědělská politika přinesla některé významné změny jak v zaměření podpor, tak ve zpřísnění podmínek jejich poskytování. Jde zejména o uplatnění 23% redistribuce části přímých plateb na prvních 150 ha všech zemědělských podniků, a tím částečné vyrovnání příjmů mezi podniky obhospodařujícími menší a větší výměry zemědělské půdy. Nová politika se také snaží i o důslednější orientaci na zlepšení vztahů zemědělství k životnímu prostředí. Rozpočtově mimořádně významnou změnou je pak navýšení spolufinancování Pilíře 2 SZP z národních zdrojů z 35 % na 65 %, které do určité míry saturovalo celkové snížení rozpočtu EU na zemědělskou politiku a změny kurzu Kč vůči €.

Souhrnná rekapitulace výdajů na podporu agrárního sektoru v období 2024–2025 podle zdrojů, sektorů a druhů výdajů je uvedena v tab. T11/01. Z hlediska zdrojů celkové podpory v běžných cenách na základě předpokládaných výsledků pro rok 2025 oproti roku 2024 meziročně vzrostly o 11,3 % na úroveň 67,8 mld. Kč. Podpora OZE (bioplynových stanic), která v roce 2024 dosahovala výše 4,0 mld. Kč, se mírně zvýšila na 4,2 mld. Kč. Vyšší objem podpor byl poskytnut z resortu MZe, kde došlo k navýšení finančních prostředků o téměř 23 % z původních 17,8 mld. Kč na 21,9 mld. Kč.

T11/01 - Výdaje na agrární politiku podle zdrojů a příjemců podpor (mil. Kč)

Zdroj/sektor		2024	2025[p]	Meziroční index
1	**Rezort MZe celkem**	**17 848**	**21 875**	**122,56**
1.1	Výdaje MZe: dotace, nařízení vlády a ostatní	8 055	8 710	108,13
1.2	Výdaje PGRLF	1 731	1 489	86,02
1.3	Výdaje SZIF	5 798	9 332	160,96
1.4	Ostatní instituce rezortu MZe	2 264	2 344	103,53
2	**Státní pozemkový úřad**	**877**	**1 012**	**115,39**
3	**Státní hmotné rezervy**	**423**	**436**	**103,07**
4	**GA ČR, TA ČR**	**396**	**389**	**98,23**
5	**Jiné rezorty a státní instituce**	**7 140**	**8 087**	**113,26**
6	**Kraje a obce**	**3 839**	**3 861**	**100,57**
7	**Spotřebitelé**	**4 000**	**4 192**	**104,80**
8	**EU**	**26 392**	**27 957**	**105,93**
Celkem výdaje na agrární politiku, z toho pro:		**60 915**	**67 809**	**111,32**
- zemědělské podniky		***39 807***	***43 823***	***110,09***
- potravinářství		***1 043***	***1 094***	***104,88***
- lesnictví [1)]		***669***	***540***	***80,75***
- vodní hospodářství a rybářství [1)]		***2 662***	***3 106***	***116,65***
- venkov [1)]		***107***	***46***	***42,94***
- obchod		***0***	***0***	***x***
- spotřebitelé		***387***	***394***	***101,76***
- obecné služby [2)]		***16 239***	***18 806***	***115,81***
podíl EU %		**43,33**	**41,23**	

p = předpoklad k 30. 6. 2026
1) Výdaje do uvedených sektorů z PRV, resp. OP Rybářství.
2) Obecné služby: veřejné výdaje na výzkum, vzdělávání, kontrolní činnosti apod., které nejsou přímo alokovány na jednotlivé podniky.
Pramen: údaje z tabulek kap. 2
Zpracoval: M. Hruška, T. Medonos (ÚZEI)

Podpory směřující přímo zemědělským podnikům vzrostly meziročně o 10,1 % z 39,8 mld. Kč na 43,8 mld. Kč. Podpory do potravinářství zaznamenaly nárůst o 4,9 % (z 1,04 mld. Kč na 1,09 mld. Kč). Meziroční pokles o 19,3 % naopak postihl lesnictví (ze 669 mil. Kč na 540 mil. Kč), zatímco ve vodním hospodářství a rybářství podpory vzrostly o 16,7 % na 3,1 mld. Kč. Pozitivní zůstává trvale vysoká a v roce 2025 dále rostoucí úroveň podpor na rozvoj tzv. obecných služeb (výzkum, vzdělávání, poradenství, kontrola ad.), které se z 16,2 mld. Kč zvyšují na 18,8 mld. Kč (viz tab. T11/02-03, resp. podrobněji v přílohové tab. 11/02).

Čistě národní podpory zemědělským podnikům se meziročně zvýšily z 11,1 mld. Kč v roce 2024 na 11,7 mld. Kč v roce 2025 (nárůst o 0,6 mld. Kč, viz tab. T11/02-01). Podíl evropských zdrojů na celkových podporách pro zemědělské podniky se meziročně snížil z 60,3 % na 56,5 %.

T11/02 - Podpory zemědělským podnikům a obecných služeb (mil. Kč)

T11/02-01 - Podpory zemědělským podnikům podle zdrojů (mil. Kč)

Zdroj	2024			2025[p]		
	EU	ČR	celkem	EU	ČR	celkem
Pilíř 1 SZP	20 487	0	20 487	19 962	0	19 962
Pilíř 2 SZP	3 180	4 382	7 562	4 460	6 906	11 366
Ost. podpory SZP	355	332	687	350	435	785
Národní podpory	0	11 072	11 072	0	11 710	11 710
Celkem	**24 021**	**15 786**	**39 807**	**24 772**	**19 051**	**43 823**
Podíl EU %			**60,3**			**56,5**

T11/02-02 - Podpory zemědělským podnikům podle způsobů jejich zavádění (mil. Kč)

Kategorie podpor OECD	2024	2025[p]
A - Podpory založené na komoditních výstupech	0	0
B - Platby založené na užití vstupů	6 868	8 675
- z toho na tvorbu fixního kapitálu	*2 952*	*4 302*
C - Platby založené na aktuálním stavu PZTD, s požadovanou produkcí	8 999	8 535
D - Platby založené na neaktuál. stavu PZTD, s požadovanou produkcí	0	0
E - Platby založené na neaktuálním stavu PZTD, s nepožadovanou produkcí	11 297	11 025
F - Platby založené na nekomoditních kritériích	8 598	11 357
G - Ostatní platby	45	39
Podpory OZE - BPS	4 000	4 192
Celkem	**39 807**	**43 823**

P = plocha; Z = zvířata; T = tržby; D = příjmy

p = předpoklad k 30. 6. 2025

Bez výdajů spotřebitelů v důsledku vyšších domácích CZV proti CZV z dovážejících třetích zemí.

T11/02-03 - Podpory obecných služeb agrárního sektoru (mil. Kč)

Kategorie obecných služeb OECD	2024	2025[p]
H - Zemědělský znalostní systém	11 213	11 975
H1 - Získávání znalostí o zemědělství	*2 506*	*2 597*
H2 - Přenos znalostí v zemědělství	*8 707*	*9 378*
I - Inspekce a kontrola	2 291	2 376
I1 - Bezpečnost potravin a kontrola zemědělských produktů	*628*	*646*
I2 - Inspekce a kontrola škůdců a nemocí	*750*	*776*
I3 - Kontrola vstupů	*913*	*954*
J - Rozvoj a údržba infrastruktury	817	1 303
J1 - Hydrologická infrastruktura	*79*	*78*
J3 - Institucionální infrastruktura	*738*	*1 225*
K - Marketing a propagace	241	193
K2 - Propagace zemědělských produktů	*241*	*193*
L - Veřejné skladování	423	436
M - Různé (ostatní, vč. pozemkových úprav)	1 254	2 523
Celkem obecné služby	**16 239**	**18 806**

p = předpoklad k 30. 6. 2026

Pramen: údaje z tabulek kap. 2

Zpracoval: M. Hruška, T. Medonos (ÚZEI)

Další pohled na strukturu podpor zemědělským podnikům s využitím kategorií metodologie OECD poskytuje tab. T11/02-02. Většina podpor nadále cílí na příjmovou stabilitu. V souladu se Strategickým plánem však výdaje přímo či nepřímo spojené s environmentálními cíli a pohodou zvířat i v roce 2025 přesahují 50 % celkových podpor podnikům. Z toho výdaje na „čisté“ ekosystémové a nekomoditní služby (kategorie F) posilují z 8,6 mld. Kč na 11,4 mld. Kč, což představuje přibližně 26 % všech podpor zemědělským podnikům. Podíl podpor určených přímo na investiční rozvoj (tvorba fixního kapitálu) se meziročně zvýší ze 7,4 % na 9,8 %.

Snaha o cílené řešení různorodých problémů zemědělské praxe prostřednictvím souboru dotačních podmínek s sebou nevyhnutelně přináší i vysokou složitost administrace a kontroly, což dále zvyšuje transakční náklady zemědělského podnikání.

Provozní podpory se nadále významně podílejí na celkové produkci zemědělství (17–19 %). V případě důchodu z faktorů tvořily dotace v roce 2024 více než polovinu (52–53 %), v roce 2025 však i přes celkový růst dotační masy vlivem růstu vytvořené přidané hodnoty tento podíl klesl na 41,9 %. V přepočtu na jeden ha zemědělské půdy evidované v LPIS činily veškeré podpory podnikům v roce 2024 zhruba 11,3 tis. Kč, resp. 12,4 tis. Kč v roce 2025. V přepočtu na jednoho pracovníka vyjádřeného v ročních pracovních jednotkách (AWU) podpory v obou letech vysoce přesahovaly 400 tis. Kč. Z údajů FADN vyplývá, že prakticky žádná kategorie zemědělských podniků by nebyla bez dané výše provozních podpor dlouhodoběji ekonomicky trvale udržitelná. Z těchto údajů dále vyplývá, že podpory zejména důsledkem redistribuce přímých plateb zavedené po roce 2023 snížily rozdíly důchodů v přepočtu na AWU (ČPH/AWU) mezi kategoriemi velkých a menších podniků, mezi podniky orientovanými převážně na polní výrobu a ostatními podniky, či mezi podniky v lepších a horších přírodních podmínkách (ANC).

Dlouhodobé problémy českého zemědělství ve vztahu k životnímu prostředí, zejména pokud jde o erozi půd, vodní režim krajiny, biodiverzitu a snižování emisí, se snaží účinněji řešit nová SZP 2023+. Protože období 2023–2025 představuje stále ještě náběhovou fázi nové zemědělské politiky, hodnocení jejího dopadu v tomto směru bude záležitostí analýz v dalších letech.

Pozitivem je dlouhodobá orientace politiky na investiční podpory s jejich cílenějším zaměřením nejen na zvyšování konkurenceschopnosti podniků (např. na snižování potřeby lidské práce a dalších vstupů), ale návazně i na řešení uvedených problémů životního prostředí. Investiční podpory do řešení těchto problémů by si však zasluhovaly větší pozornost.

Příjmy na placeného i neplaceného pracovníka v zemědělství jsou také v důsledku provozních podpor relativně vysoké. Pokud jde o mzdy, zůstávají v samotném zemědělství podle předběžných odhadů na úrovni 75,6 % parity vůči průměru mezd národního hospodářství

(resp. 78,0 % za celý agrární sektor včetně lesnictví a rybářství), přičemž tato parita je v porovnání s naprostou většinou zemí EU nadprůměrná.

Podpory vázané na produkci v sektoru tzv. citlivých komodit (CIS, dříve VCS) plní převážně stabilizační roli. Zatímco u některých z nich, hlavně u ovoce, plochy a podíl na trhu dál klesají, u zeleniny přinesl rok 2025 jen mírné zlepšení, které ale pouze mírní předchozí hluboký propad.

V sektoru monogastrů, kde jsou uplatňovány primárně kompenzace spojené se zvyšováním standardů pohody zvířat, přitom celkovou pozici vertikály vepřového masa limituje nejen situace prvovýrobců, ale především nižší konkurenceschopnost navazujícího zpracovatelského průmyslu.

P1 OFICIÁLNÍ VÝSLEDKY ŠETŘENÍ FADN ZEMÍ EU ZA ÚČETNÍ ROK 2023

Oficiální výsledky šetření Zemědělské účetní datové sítě (FADN/FSDN)[116] v členských státech EU jsou pravidelně publikovány Evropskou komisí – Generálním ředitelstvím pro zemědělství a rozvoj venkova (DG AGRI). Veřejnosti jsou tyto výsledky přístupné mj. na internetových stránkách Evropské komise.

Výsledky jsou prezentovány na základě jednotného metodického postupu ve formě Standardního výstupu FSDN. V příloze tab. P1/01 jsou uvedeny oficiální výsledky za EU v rozsahu převážné většiny ukazatelů Standardního výstupu (k 23. 6. 2026 nebyla zveřejněna data za Maltu za rok 2023). Ve stejné struktuře jsou obdobné výsledky prezentovány Evropskou komisí i za srovnatelné skupiny zemědělských podniků podle jednotlivých typů výrobního zaměření (polní výroba, zahradnictví, trvalé kultury, chov zvířat zkrmujících objemnou píci, chov zvířat krmených jadrným krmivem, smíšená výroba) a podle tříd ekonomické velikosti zemědělských podniků[117]. Standardní výstup FSDN obsahuje ukazatele popisující základní výrobní strukturu zemědělských podniků v naturálních ukazatelích (ha, DJ) a celou řadu ekonomických indikátorů. Jmenovitě se jedná o ukazatele celkové produkce v členění na jednotlivé komodity rostlinné a živočišné produkce, dále ukazatele nákladů, dotací do zemědělství, salda dotací a daní, ukazatele důchodové povahy a charakteristiky pasiv a aktiv. Za každý průměrný podnik je uveden vstup pracovní síly celkem v přepočtu na AWU[118] a vstup neplacené pracovní síly v přepočtu na FWU[119].

---

116 Od vykazovaného roku 2025 změna na šetření FSDN (Farm Sustainability Data Network)

117 Ekonomická velikost – klasifikační systém EU definuje podle hodnoty celkové standardní produkce podniku celkem 14 tříd ekonomické velikosti.

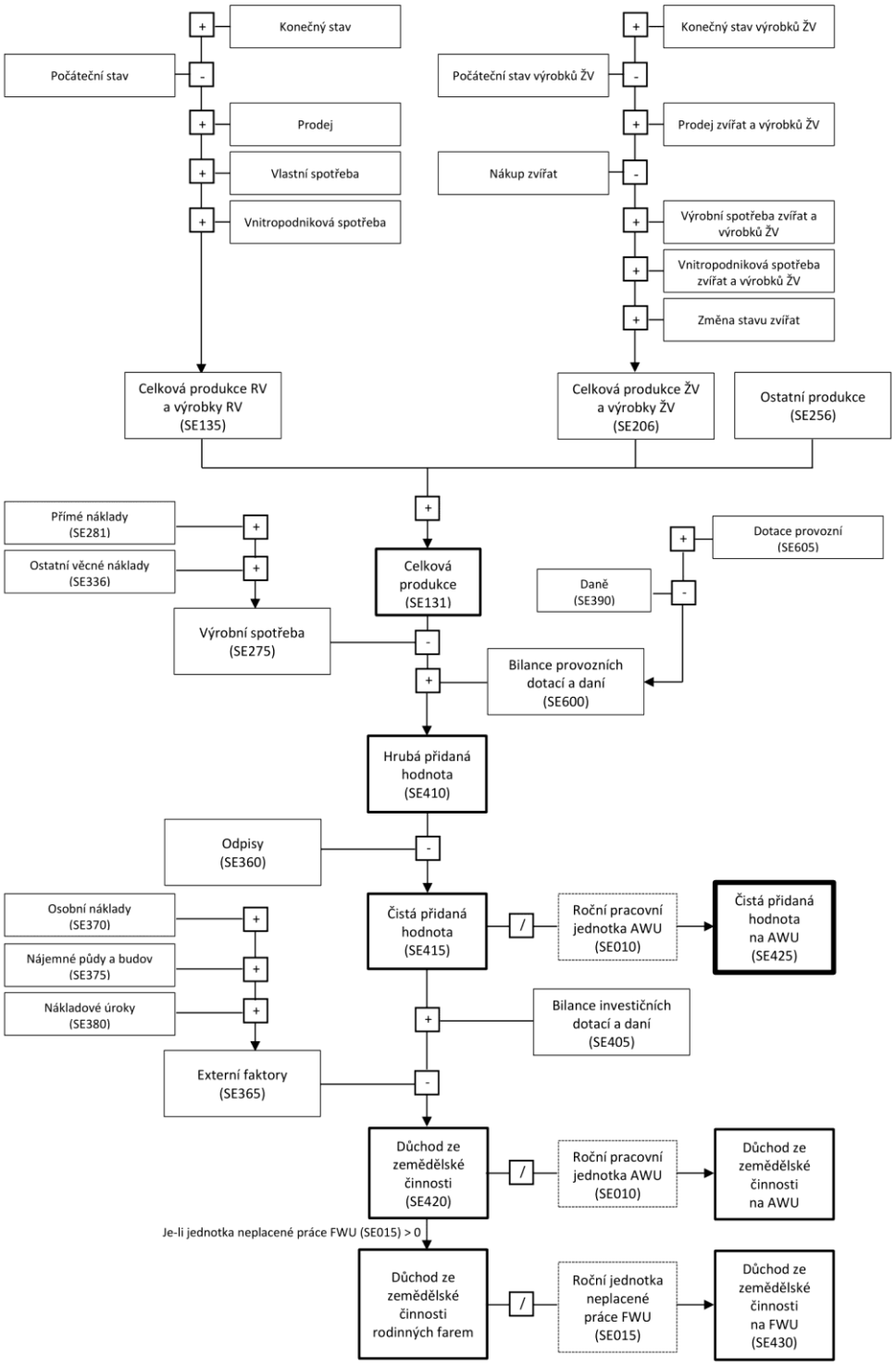
118 AWU – Roční pracovní jednotka (1 AWU je ekvivalent 2 000 hod. práce).

119 FWU – Roční pracovní jednotka neplacené (rodinné) práce (1 FWU je ekvivalent 2 000 hod. neplacené práce).

Způsob výpočtu základních ukazatelů hospodářského výsledku zemědělského podniku podle metodiky Standardního výstupu EU zobrazuje schéma na obr. P1/01.

Oficiální výsledky jsou za jednotlivé země zjišťovány prostřednictvím systému vážení. Každý podnik souboru FSDN má přidělen tzv. nápočtový koeficient vyjadřující počet podniků téhož regionu (Česká republika zpracovává data jako jeden region), výrobního zaměření a ekonomické velikosti, které tento podnik reprezentuje, a to podle skutečného celkového počtu podniků obdobné skupiny v příslušném členském státě. Výsledné hodnoty ukazatelů Standardního výstupu FSDN jednotlivých podniků jsou vynásobeny nápočtovým koeficientem, čímž jsou získány extrapolované hodnoty za celé zemědělství příslušného státu EU (resp. za tu část populace, která je pokryta šetřením FSDN, tj. tržně orientované farmy). Pro dosažení průměrných výsledků za podnik je třeba extrapolované hodnoty dělit celkovým počtem všech zemědělských podniků reprezentujících v šetření FSDN daný region. Jedná se o vážený průměr na jeden podnik, kde jako váhy fungují počty podniků v jednotlivých typech výrobního zaměření, v regionech a ve třídách ekonomické velikosti tak, jak jsou zjištěny Integrovaným šetřením v zemědělství (IFS). Za účetní období 2023 reprezentuje šetření FSDN v České republice všechny zemědělské podniky a farmy zachycené Integrovaným šetřením v zemědělství (IFS) 2020, jejichž ekonomická velikost přesahuje 15 tis. EUR standardní produkce (třída ekonomické velikosti V.–XIV.), tj. 14 212 podniků, které celkově obhospodařují 3 583 tis. ha z. p. Pro lepší srovnatelnost výsledků států EU 27 jsou uvedeny hodnoty ukazatelů přepočtené na 1 ha využívané z. p.

Obr. P1/01 – Odvození ukazatelů ekonomických výsledků FADN EU

Pramen: *Farm Accountancy Data Network, European Commission, Directorate-General for Agriculture and Rural Development, terminologie podle ÚZEI*

Zpracoval: *Kontaktní pracoviště FADN ČR (ÚZEI)*

P2 TABULKOVÁ PŘÍLOHA

1.1/01	Podíl zemědělství, lesnictví, rybolovu a potravinářského průmyslu na hrubé přidané hodnotě v základních cenách
1.3/01	Daňové zatížení podnikatelů v resortu zemědělství
1.3/02	Přehled inkasa spotřebních daní v resortu zemědělství
2.1/01	Předmět a výše plateb opatření AEKO, EZ, Natura 2000 a ANC v PRV 2014–2020
2.1/02	Předmět a výše podpor v ose II v rámci PRV 2007–2013
2.1/03	Předmět a výše plateb v HRDP
2.1/04	Předmět a výše plateb opatření AEKO, EZ, Natura 2000, ANC, ALS dle SP SZP 2023–2027
6.1/01	Velikostní struktura obchodních korporací obhospodařujících zemědělskou půdu, stav koncem roku 2024
6.1/02	Vývoj podnikatelské struktury zemědělství v období 2006–2025
6.4/01	Pojištění hospodářských zvířat a plodin
8.2/01	Stavy hospodářských zvířat
8.2/02	Porážky hospodářských zvířat
10.1/01	SZÚ – Celková produkce v základních cenách
10.1/02	SZÚ – Důchod ze zemědělské činnosti a kapitálový účet
10.2/01	Výsledky hospodaření podniků podle třídy ekonomické velikosti
10.2/02	Výsledky hospodaření podniků podle výrobního zaměření
10.2/03	Výsledky hospodaření podniků podle ANC
11/01	Rekapitulace výdajů do agrokomplexu ČR podle hlavních směrů podpor
11/02	Přehled podpor obecných služeb v zemědělství
P1/01	Oficiální výsledky šetření FADN zemí EU za rok 2023 – Standardní výstup přepočtený na 1 ha

1.1/01 - Podíl zemědělství, lesnictví, rybolovu a potravinářského průmyslu na hrubé přidané hodnotě v základních cenách (%)

Rok	Zemědělství [1)]	Lesnictví [2)]	Rybolov [3)]	Potravinářský průmysl [4)]
Běžné ceny				
2016	1,79	0,58	0,016	2,13
2017	1,76	0,56	0,015	2,06
2018	1,78	0,38	0,013	2,02
2019	1,76	0,32	0,013	2,00
2020	1,77	0,35	0,011	2,04
2021	1,61	0,31	0,005	1,87
2022	1,78	0,49	0,008	1,77
2023	1,92	0,40	0,011	1,97
2024	1,73	0,34	0,010	1,90
2025	1,78	0,34	0,012	1,86
Stálé ceny roku 2015/2020 [5)]				
2016	1,82	0,25	0,010	1,97
2017	1,60	0,25	0,011	1,97
2018	1,69	0,21	0,011	1,99
2019	1,63	0,26	0,011	2,01
2020	1,77	0,35	0,011	2,04
2021	1,67	0,09	0,006	1,94
2022	1,64	0,09	0,006	1,81
2023	2,05	0,09	0,007	1,60
2024	2,08	0,09	0,007	1,65
2025	2,13	0,08	0,008	1,64

1) CZ-NACE 01 Rostlinná a živočišná výroba, myslivost a související činnosti.

2) CZ-NACE 02 Lesnictví a těžba dřeva.

3) CZ-NACE 03 Rybolov a akvakultura.

4) CZ-NACE 10+11+12 Výroba potravinářských výrobků, nápojů a tabákových výrobků.

5) Od roku 2024 jsou uplatněny stálé ceny roku 2020.

Pramen: ČSÚ, údaje čtvrtletních národních účtů; revidované údaje

Zpracoval: M. Šimpachová Pechrová (ÚZEI)

1.3/01 - Daňové zatížení podnikatelů v resortu zemědělství (mil. Kč)

Ukazatel	2021	2022	2023	2024	2025	Meziroční index
Daň z příjmu fyzických osob	713,00	694,97	871,27	502,08	720,27	143,5
Daň z příjmu právnických osob	3 836,25	5 404,47	8 920,51	3 615,78	2 600,98	71,9
Daň z příjmu FO a PO celkem	4 549,25	6 099,43	9 791,78	4 117,86	3 321,26	80,7
Daň z nemovitostí	1 173,90	1 159,47	1 148,73	1 994,82	2 030,89	101,8
Daň z přidané hodnoty (nadměrný odpočet[1)])	-3 603,87	-5 040,74	-3 831,50	-3 085,41	-2 027,65	65,7
Daň spotřební - vratka daně za zelenou naftu	-2 979,00	-2 670,16	-2 276,91	-1 956,78	-2 544,37	130,0

1) Odpočet daně převyšoval v letech 2021 až 2025 daň na výstupu za zdaňovací období.

Pramen: GFŘ a GŘC

Zpracoval: M. Šimpachová Pechrová (ÚZEI)

1.3/02 - Přehled inkasa spotřebních daní v resortu zemědělství (mil. Kč)

Ukazatel	2021	2022	2023	2024	2025	Meziroční index
Spotřební daň z lihu	385,41	75,31	69,63	78,49	84,37	107,5
Spotřební daň z minerálních olejů	0,96	1,55	2,07	2,32	2,24	96,3
Spotřební daň z vína a meziproduktů	35,87	92,04	74,37	65,77	68,70	104,5
Spotřební daň z piva	5,11	5,67	5,97	8,99	8,51	94,7

Pramen: GŘC

Zpracoval: M. Šimpachová Pechrová (ÚZEI)

2.1/01 - Předmět a výše podpor v ose II v rámci PRV 2007–2013

Opatření	Předmět a výše podpor
Platby za přírodní znevýhodnění poskytované v horských oblastech a platby poskytované v jiných znevýhodněných oblastech (LFA). NV č. 75/2007 Sb.	Platby v méně méně příznivých oblastech (LFA) - pouze na travní porosty (Kč/ha): - horské oblasti - oblast A - 4 314,52 (2014), 3 799,70 (2015); - horské oblasti - oblast B - 3 682,45 (2014), 3 577,82 (2015); - ostatní oblasti - oblast A - 3 215,28 (2014), 2 523,89 (2015); - ostatní oblasti - oblast B - 2 583,21 (2014), 3 050,85 (2015); - specifické oblasti - 3 132,83 (2014), 2 302,01 (2015).
Ošetřování travních porostů. NV č. 79/2007 Sb.	Sazby podpor v Kč/ha: - louky 2 061,08 (2014), 2 076,98 (2015); - mezofilní a vlhkomilné louky - hnojené 2 748,10 (2014), 2 769,30 (2015); - mezofilní a vlhkomilné louky - nehnojené 3 187,80 (2014), 3 212,39 (2015); - horské a suchomilné louky - hnojené 3 297,72 (2014), 3 323,16 (2015); - horské a suchomilné louky - nehnojené 3 572,53 (2014), 3 600,09 (2015); - pastviny 3 077,87 (2014), 3 101,62 (2015); - druhově bohaté pastviny 4 644,29 (2014), 4 680,12 (2015); - suché stepní trávníky a vřesoviště 8 464,15 (2014), 8 525,44 (2015).
Zatravnění. NV č. 79/2007 Sb.	Sazby podpor na titul zatravňování orné půdy v Kč/ha: - zatravňování orné půdy - 7 419,87 (2014), 7 477,11 (2015); - zatravňování orné půdy podél vodního útvaru - 8 106,90 (2014), 8 169,44 (2015); - zatravňování orné půdy regionální směsí - 9 618,35 (2014), 9 692,55 (2015); - zatravňování o. p. regionální směsí podél vodního útvaru - 10 277,89 (2014), 10 357,18 (2015).
Integrované systémy pěstování ovoce, vinné révy a zeleniny	Kompenzace podnikům, které hospodaří podle pravidel integrovaného zemědělství. Sazby (Kč/ha): ovoce 11 954,24 (2014), 12 046,46 (2015), vinná réva 13 932,87 (2014), 14 040,35 (2015), zelenina 12 091,64 (2014), resp. 12 184,92 (2015).
Zalesňování zemědělské půdy	Dotace na péči o lesní porost: 12 009,20 Kč/ha (2014), 12 101,84 Kč/ha (2015). Náhrada za ukončení zemědělské výroby: za T nebo O 4 094,67 Kč/ha (2014), za jinou než T nebo O zemědělský podnikatel 8 079,41 Kč/ha (2014), za T nebo O 4 126,26 Kč/ha (2015), za jinou než T nebo O zemědělský podnikatel 8 141,74 Kč/ha (2015).
Platby v rámci NATURA 2000 v lesích	Podpora na zachování hospodářského souboru lesního porostu z předchozího produkčního cyklu: sazba 1 648,50 Kč/ha (2014), 1 661,58 Kč/ha (2015).
Lesnicko-environmentální platby	Podpora na zvýšený podíl melioračních a zpevňujících dřevin je v rozmení od 1 209,16 Kč/ha do 3 847,34 Kč/ha (2014), resp. od 1 218,49 Kč/ha do 3 877,02 Kč/ha (2015).

Pramen: IS SZIF

Zpracoval: K. Chomiaková (ÚZEI)

2.1/02 - Předmět a výše plateb v HRDP

Opatření	Předmět a výše podpor
Předčasné ukončení zemědělské činnosti	Umožňuje starším zemědělcům po dosažení věku 55 let ukončit aktivní zemědělskou činnost. Žadatel bude pobírat dávku vypočtenou na základě paušální sazby 75 000 Kč a částky vypočtené na základě počtu převedených hektarů (max. 30 ha) zemědělské půdy násobených sazbou 4 500 Kč.
Lesnictví	a) Dotace na zalesnění zemědělské půdy (tis. Kč/ha): listnaté dřeviny 92, jehličnaté dřeviny 74 + roční dotace na následnou péči o takto vzniklý lesní porost 12 a roční dotace ve formě náhrady za zalesněnou ornou půdu 8,6 a za zalesněné travní porosty 4,2. b) Dotace na založení porostu rychle rostoucích dřevin pouze v roce jeho výsadby, ve výši (tis. Kč/ha): 60 za výsadbu produkčního porostu, 75 za výsadbu reprodukčního porostu.

Pramen: IS SZIF

Zpracoval: K. Chomiaková (ÚZEI)

2.1/03 - Předmět a výše plateb dobíhajícího opatření AEKO, EZ v PRV 2014–2020

Opatření	Předmět a výše podpor (platné pro rok 2023)
Agroenvironmentálně-klimatické opatření - Zatravňování orné půdy	Výše podpor: - zatravnění, běžnou směsí 7 664,44 Kč/ha; - zatravnění, druhově bohatou směsí 8 554,5 Kč/ha; - zatravnění, regionální směsí 9 889,60 Kč/ha; - zatravnění, podél vodního útvaru běžnou směsí 8 331,99 Kč/ha; - zatravnění, podél vodního útvaru druhově bohatou směsí 9 518,74 Kč/ha; - zatravnění, podél vodního útvaru regionální směsí 10 581,87 Kč/ha.
Agroenvironmentálně-klimatické opatření - Dráhy soustředěného odtoku	Sazba 13 845,44 Kč/ha.

Pramen: IS SZIF

Zpracoval: K. Chomiaková (ÚZEI)

2.1/04 - Předmět a výše plateb opatření AEKO, EZ, Natura 2000, ANC, ALS[1)] dle SP

Opatření	Předmět a výše podpor (platné pro rok 2025)
Agroenvironmentálně-klimatické opatření - Zatravňování orné půdy	Rozdělení a výše podpor: zatravnění, běžnou směsí 7 664,44 Kč/ha; zatravnění, druhově bohatou směsí 8 554,50 Kč/ha; zatravnění, regionální směsí - 1.rok 9 889,60 Kč/ha; zatravnění, regionální směsí od 2. roku 7 540,82 Kč/ha; zatravnění, podél vodního útvaru běžnou směsí 8 331,99 Kč/ha; zatravnění, podél vodního útvaru druhově bohatou směsí 9 518,74 Kč/ha; zatravnění, podél vodního útvaru regionální směsí - 1.rok 10 581,87 Kč/ha; zatravnění, podél vodního útvaru regionální směsí 8 233,09 Kč/ha; zatravnění v infiltračních oblastech 7 169,96 Kč/ha; zatravnění drah soustředěného odtoku 11 496,66 Kč/ha.
Agroenvironmentálně-klimatické opatření - Ošetřování travních porostů	Rozdělení a výše podpor: Obecná péče o extenzivní louky a pastviny 2 291,84 Kč/ha; Mezofilní a vlhkomilné louky hnojené 4 180,71 Kč/ha; Mezofilní a vlhkomilné louky hnojené (EZ) 2 468,13 Kč/ha; Mezofilní a vlhkomilné louky nehnojené 4 659,23 Kč/ha; Mezofilní a vlhkomilné louky nehnojené (EZ) 3 425,16 Kč/ha; Horské a suchomilné louky hnojené 4 281,45 Kč/ha; Horské a suchomilné louky hnojené (EZ) 3 022,20 Kč/ha; Horské a suchomilné louky nehnojené 4 306,64 Kč/ha; Horské a suchomilné louky nehnojené (EZ) 3 399,98 Kč/ha; Trvale podmáčené a rašelinné louky 17 402,84 Kč/ha; Trvale podmáčené a rašelinné louky (EZ) 16 118,40 Kč/ha; Ochrana modrásků 4 382,19 Kč/ha; Ochrana modrásků (EZ) 3 399,98 Kč/ha; Ochrana chřástala polního 5 011,82 Kč/ha; Ochrana chřástala polního (EZ) 4 079,97 Kč/ha; Suché stepní trávníky a vřesoviště 8 865,12 Kč/ha; Suché stepní trávníky a vřesoviště (EZ) 8 311,05 Kč/ha; Málo úživné pastviny 8 865,12 Kč/ha; Málo úživné pastviny (EZ) 8 311,05 Kč/ha; Druhově bohaté pastviny 5 314,04 Kč/ha; Druhově bohaté pastviny (EZ) 3 903,68 Kč/ha; Platba na výsledek 3 727,38 Kč/ha.
Agroenvironmentálně-klimatické opatření - Pěstování meziplodin	Meziplodiny- zlepšení struktury půdy 3 878,50 Kč/ha; Meziplodiny-proti utužení půdy 3 828,12 Kč/ha.
Agroenvironmentálně-klimatické opatření - Krajinotvorné sady	Sazba 2 921,46 Kč/ha.
Agroenvironmentálně-klimatické opatření - Biopásy	Rozdělení a výše podpor: Biopásy krmné 17 025,06 Kč/ha; Nektarodárné biopásy 15 035,45 Kč/ha; Kombinované biopásy 16 093,22 Kč/ha.
Agroenvironmentálně-klimatické opatření - Ochrana čejky chocholaté	Zachování ptačích lokalit. 15 866,55 Kč/ha na oblasti hnízdění čejky chocholaté.
Agroenvironmentálně-klimatické opatření - Druhově bohaté pokrytí orné půdy	Sazba 10 502,15 Kč/ha.
Agroenvironmentálně-klimatické opatření - Integrovaná produkce	Kompenzace pro podniky hospodařící podle pravidel intergovaného zemědělství. Výše podpory: pro ovoce (bobuloviny, jadroviny, peckoviny) 11 585,10 Kč/ha; pro víno (základní ochrana vinic) 8 411,79 Kč/ha; pro víno (nadstavbová ochrana vinic) 16 924,32 Kč/ha; pro zeleninu, víceleté plodiny, jahodník, brambory 11 635,47 Kč/ha.
Agroenvironmentálně-klimatické opatření - Omezení pesticidů v pásmech vodních zdrojů	Výše podpory (pro vodní zdroje Římov, Švihov, Vrchlice, Opatovice): Omezení pesticidů 3 802,94 Kč/ha.

1) ALS – Agrolesnictví

Pramen: IS SZIF

Zpracoval: K. Chomiaková (ÚZEI)

2.1/04 - Předmět a výše plateb opatření AEKO, EZ, Natura 2000, ANC, ALS dle SP SZP 2023–2027 (pokračování)

Ekologické zemědělství	Podpora - Přechodu na EZ: Trvalý travní porost 2 669,61 Kč/ha. OP: Zelenina a speciální byliny 19 144,30 Kč/ha; Zelenina a speciální byliny do 6 ha 32 589,39 Kč/ha; Pěstování víceletých plodin 5 162,93 Kč/ha; Pěstování víceletých plodin (uznaný množitelský porost) 8 638,46 Kč/ha; Pěstování trav na semeno 5 162,93 Kč/ha; Pěstování ostatních plodin 8 638,46 Kč/ha; Jahodník 19 644,30 Kč/ha; Pěstování trav 5 162,93 Kč/ha; Ovocný sad – intenzivní 22 565,76 Kč/ha; Ovocný sad – ostatní 13 499,16 Kč/ha; Pěstování révy vinné 22 665,60 Kč/ha; Pěstování révy vinné (meziřadí) 28 912,38 Kč/ha; Chmelnice 22 665,60 Kč/ha. TK: -sad IS 22 152,70 Kč/ha; -sad OS 13 252,06 Kč/ha; -vinice 22 251,60 Kč/ha; -vinice, meziřadí 28 383,15 Kč/ha; -chmelnice 22 251,60 Kč/ha. Podpora - Zachování EZ: Trvalý travní porost 2 518,50 Kč/ha. OP: Zelenina a speciální byliny 31 506,44 Kč/ha; Zelenina a speciální byliny do 6 ha 31 506,44 Kč/ha; Pěstování víceletých plodin 4 533,30 Kč/ha; Pěstování víceletých plodin (uznaný množitelský porost) 6 195,51 Kč/ha; Pěstování trav na semeno 4 533,30 Kč/ha; Pěstování ostatních plodin 6 195,51 Kč/ha; Jahodník 19 140,60 Kč/ha; Pěstování trav 4 533,30 Kč/ha; TK: Ovocný sad – intenzivní 21 407,25 Kč/ha; Ovocný sad – ostatní 12 844,35 Kč/ha; Pěstování révy vinné 21 331,70 Kč/ha; Pěstování révy vinné (meziřadí) 27 577,58 Kč/ha; Chmelnice 21 331,70 Kč/ha.
Platby v rámci Natura 2000 NV	Natura - 1.zona 2 392,58 Kč/ha; Natura - NP 1 410,36 Kč/ha.
Platby za přírodní znevýhodnění (ANC)	Ve faremním systému "živočišná výroba": horské oblasti typu H1 5 439,96 Kč/ha; horské oblasti typu H2 5 112,56 Kč/ha; horské oblasti typu H3 3 601,46 Kč/ha; horské oblasti typu H4 4 357,01 Kč/ha; horské oblasti typu H5 3 274,05 Kč/ha; ostatní oblasti typu O1 3 173,31 Kč/ha; ostatní oblasti typu O2 2 493,32 Kč/ha; ostatní oblasti typu O3 1 863,69 Kč/ha; oblasti ovlivněné specifickým omezením (S) 1 637,03 Kč/ha. Ve faremním systému "rostlinná výroba": horské oblasti typu H1 2 291,84 Kč/ha; horské oblasti typu H2 2 165,91 Kč/ha; horské oblasti typu H3 1 511,10 Kč/ha; horské oblasti typu H4 1 838,51 Kč/ha; horské oblasti typu H5 1 385,18 Kč/ha; ostatní oblasti typu O1 1 359,99 Kč/ha; ostatní oblasti typu O2 1 057,77 Kč/ha; ostatní oblasti typu O3 780,74 Kč/ha; oblasti ovlivněné specifickým omezením (S) 680,00 Kč/ha.
Zalesňování a zakládání lesů	Dotace na zalesnění 2025: Dotace na založení lesního porostu: Preferované dřeviny: 97 692,62 Kč/ha; Ostatní dřeviny: 73 615,76 Kč/ha. Dotace na péči a ukončení 2025 (zalesnění 2023–2027) Dotace na péči o lesní porost: Péče 2025: 16 193,96 Kč/ha. Dotace za ukončení zemědělské výroby: Kultura před zalesněním (R, V, C, S, K, P, J): 11 559,92 Kč/ha; Kultura před zalesněním (G, U, T, O): 4 785,15 Kč/ha.
Agrolesnictví	Dotace na založení ALS: 109 630,31 Kč/ha; Dotace na péči ALS: 18 989,49 Kč/ha.

Pramen: IS SZIF

Zpracoval: K. Chomiaková (ÚZEI)

6.1/01 - Velikostní struktura obchodních korporací obhospodařujících zemědělskou půdu, stav koncem roku 2025 [1)]

Velikostní skupiny podniků podle výměry obhospodařované z. p. (ha)	Obchodní společnosti celkem				Společnosti s ručením omezeným				Akciové společnosti				Družstva			
	podniky		výměra z. p.		podniky		výměra z. p.		podniky		výměra z. p.		podniky		výměra z. p.	
	počet	%	ha	%	počet	%	ha	%	počet	%	ha	%	počet	%	ha	%
> 0 - < 5	1 250	23,1	2 046	0,1	1 142	24,8	1 882	0,2	105	13,7	162	0,02	17	3,3	26	0,004
5 - < 10	400	7,4	2 932	0,2	373	8,1	2 739	0,3	26	3,4	187	0,02	6	1,2	46	0,007
10 - < 50	895	16,6	21 666	1,2	832	18,1	20 087	2,0	57	7,5	1 396	0,2	7	1,4	209	0,03
50 - < 100	403	7,5	29 562	1,6	380	8,3	27 915	2,8	21	2,7	1 487	0,2	6	1,2	443	0,1
100 - < 500	1 361	25,2	326 698	18,1	1 251	27,2	295 094	30,1	99	12,9	28 617	3,6	93	18,0	29 318	4,7
500 - < 1000	555	10,3	398 643	22,1	407	8,8	287 188	29,3	141	18,4	106 085	13,2	137	26,6	104 058	16,7
1000 - < 2000	379	7,0	537 666	29,9	190	4,1	262 389	26,7	187	24,4	272 311	33,8	162	31,4	231 379	37,2
≥ 2000	158	2,9	481 645	26,7	28	0,6	83 986	8,6	129	16,9	394 761	49,0	88	17,1	257 211	41,3
Celkem	5 401	100,0	1 800 858	100,0	4 603	100,0	981 280	100,0	765	100,0	805 006	100,0	516	100,0	622 690	100,0

1) Bez podniků neobhospodařujících zemědělskou půdu.

Pramen: ČSÚ - Zemědělský registr

Zpracoval: S. Kislingerová (ÚZEI)

6.1/02 - Vývoj podnikatelské struktury zemědělství v období 2005 - 2025 [1)]

Právní forma	Počet podniků				Obhospodařovaná z. p.							
					ha				%			
	2005	2010	2015	2025	2005	2010	2015	2025	2005	2010	2015	2025
Fyzické osoby celkem	23 336	21 730	22 769	23 768	1 027 626	1 017 027	1 039 602	1 088 853	29,0	29,2	29,9	30,7
z toho - zemědělští podnikatelé [2)]	19 729	18 209	17 950	21 259	946 189	963 105	935 292	1 012 394	26,7	27,6	26,9	28,6
Právnické osoby celkem	2 519	3 078	3 596	5 177	2 516 194	2 468 711	2 439 135	2 453 987	71,0	70,8	70,1	69,3
z toho - obchodní společnosti celkem	1 868	2 376	2 912	4 431	1 634 369	1 616 907	1 734 331	1 799 925	46,1	46,4	49,9	50,8
z toho - spol. s r. o.	1 298	1 775	2 230	3 716	785 469	813 369	846 433	980 410	22,2	23,3	24,3	27,7
- a. s.	538	567	648	685	834 429	791 642	870 457	804 946	23,5	22,7	25,0	22,7
- družstva	571	560	499	501	848 792	821 724	676 488	622 671	24,0	23,6	19,4	17,6
Celkem	25 855	24 808	26 365	28 945	3 543 820	3 485 738	3 478 737	3 542 840	100,0	100,0	100,0	100,0

1) Podniky s výměrou od 3 ha z. p.

2) Zaevidovaní zemědělští podnikatelé - fyzické osoby podle zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, a samostatně hospodařící rolníci (SHR - do roku 2009).

Pramen: ČSÚ: Strukturální výsledky za zemědělství ČR v roce 2005 a aktualizovaný zemědělský registr (stav koncem roku 2010, 2015 a 2025)

Zpracoval: S. Kislingerová (ÚZEI)

6.4/01 - Pojištění hospodářských zvířat a plodin (mil. Kč)

Ukazatel	2024	2025	Meziroční index[1)]
Předepsané pojistné celkem	1 507	1992	132,1
Plnění celkem	1486	596	40,1
v tom - zvířata - předepsané pojistné	289	335	115,9
- plnění	130	96	74,3
- plodiny - předepsané pojistné	1218	1657	136,0
- plnění	1356	499	36,8
Škodní průběh celkem (%)[2)]	98,57	29,91	40 p. b.

1) Pro škodní průběh se jedná o meziroční rozdíl procentních bodů.

2) Škodní průběh celkem je podíl plnění celkem k předepsanému pojistnému celkem vyjářený v %.

Pramen: Česká asociace pojišťoven, Agra pojišťovna

Zpracoval: S. Kislingerová (ÚZEI)

8.2/01 - Stavy hospodářských zvířat[1)] (tis. ks)

Ukazatel	2021	2022[2)]	2023[2)]	2024[2)]	2025[2)]	Meziroční index
Skot celkem	1 406	1 390	1 370	1 397	1 390	99,4
z toho - krávy	586	579	568	580	567	97,7
v tom - krávy bez trž. prod. mléka	227	223	211	220	224	101,9
- krávy s trž. prod. mléka	359	357	358	360	343	95,2
Prasata celkem	1 518	1 329	1 362	1 422	1 451	102,1
z toho - prasnice	90	77	79	80	81	101,1
Ovce celkem	183	174	179	180	177	98,3
z toho - bahnice	117	109	.	.	.	x
Kozy celkem	25	25	29	28	25	92,4
Koně celkem	33	37	.	.	.	x
Drůbež celkem	23 809	23 764	21 957	25 875	23 549	91,0
z toho - slepice	8 149	6 939	7 090	7 466	7 324	98,1
- husy	19	13	16	17	12	73,0
- kachny	455	530	614	744	381	51,2
- krůty	255	262	368	194	309	159,5

1) Stavy v zemědělském sektoru

2) Stavy zvířat roky 2022-2025: ČSÚ - Chov skotu, chov prasat, chov drůbeže - stav k 31. 12.

Pramen: ČSÚ - Soupis hospodářských zvířat k 1. 4. - rok 2021, roky 2022–2025 k 31. 12.

Zpracoval: T. Rudinská (ÚZEI)

8.2/02 - Porážky hospodářských zvířat (tis. ks)

Ukazatel	2021	2022	2023	2024	2025	Meziroční index
Skot celkem	251,8	240,2	243,7	240,2	225,9	94,1
z toho - krávy	109,3	108,6	113,9	116,6	113,1	97,0
- jalovice	29,5	28,2	29,3	30,6	30,1	98,4
- ostatní skot	105,0	95,7	93,4	86,1	82,7	96,1
- telata	7,9	7,7	7,0	6,9	6,0	86,3
Prasata celkem	2 386,3	2 278,2	2 190,3	2 311,4	2 334,8	101,0
z toho - ostatní prasata	2 334,3	2 221,1	2 147,7	2 264,3	2 281,6	100,8
- prasnice	52,0	57,1	42,7	47,1	53,3	113,0
Ovce a jehňata	9,9	8,6	8,3	8,1	7,5	92,6
Kozy a kůzlata	1,1	1,0	1,2	1,1	1,0	90,7
Drůbež celkem	127 948,9	121 783,0	118 252,7	120 289,1	124 035,2	103,1
z toho - kuřata	121 646,1	115 610,3	112 163,3	114 350,0	118 705,5	103,8
- slepice a kohouti	2 384,0	2 293,9	2 362,1	1 922,0	1 801,5	93,7
- kachny, husy	3 743,2	3 707,2	3 554,8	3 845,0	3 332,3	86,7
- krůty	175,7	171,6	172,5	172,0	195,9	113,9

Pramen: SVS

Zpracoval: T. Rudinská (ÚZEI)

10.1/01 - SZÚ - Celková produkce v základních cenách [1] (mil. Kč)

Kód	Ukazatel	Základní běžné ceny					Základní stálé ceny roku 2000				
		2021	2022	2023	2024[2]	2025[3]	2021	2022	2023	2024[2]	2025[3]
01	**OBILOVINY (VČETNĚ OSIVA)**	**45 833**	**55 339**	**38 787**	**36 309**	**39 349**	**26 501**	**26 044**	**25 397**	**23 995**	**27 091**
01.1	Pšenice a špalda	28 467	34 714	24 709	22 098	23 675	15 989	16 574	16 879	14 844	16 790
01.2	Žito a sourež	635	883	621	518	547	351	349	349	302	323
01.3	Ječmen	9 039	12 716	9 310	8 065	8 659	5 351	5 706	5 382	5 083	5 638
01.4	Oves a letní obilné směsky	983	1 007	682	1 198	1 530	517	427	310	531	719
01.5	Kukuřice na zrno	5 762	4 737	2 555	3 605	4 003	3 802	2 495	1 978	2 754	3 093
01.7	Ostatní obiloviny	947	1 282	911	823	934	491	495	499	482	528
02	**TECHNICKÉ PLODINY**	**24 449**	**25 728**	**23 110**	**21 734**	**22 233**	**14 582**	**14 360**	**15 110**	**13 125**	**13 679**
02.1	Olejnatá semena a olejnaté plody (včetně osiva)	17 768	19 946	16 677	14 771	15 889	8 241	9 043	9 727	7 542	8 298
02.2	Luskoviny (včetně osiva)	808	1 100	873	786	900	509	562	511	424	505
02.4	Cukrová řepa	3 815	3 400	3 582	4 181	3 189	4 709	4 144	3 935	4 279	3 942
02.5	Ostatní technické plodiny	2 059	1 282	1 978	1 996	2 255	1 123	610	938	881	933
03	**PÍCNINY**	**17 100**	**15 790**	**13 390**	**14 296**	**14 715**	**10 363**	**9 120**	**8 711**	**8 738**	**9 047**
04	**ZELENINA A ZAHRADNICKÉ PRODUKTY**	**9 519**	**9 799**	**11 294**	**11 362**	**12 293**	**4 009**	**3 666**	**3 896**	**3 494**	**3 852**
05	**BRAMBORY (VČETNĚ SADBY)**	**2 806**	**3 287**	**4 111**	**4 789**	**4 721**	**2 978**	**2 887**	**2 575**	**2 935**	**3 263**
06	**OVOCE**	**1 684**	**1 663**	**1 468**	**851**	**2 518**	**1 093**	**1 256**	**957**	**440**	**1 251**
07	**VÍNO**	**1 188**	**1 180**	**882**	**873**	**1 315**	**912**	**929**	**780**	**702**	**962**
09	**OSTATNÍ ROSTLINNÉ PRODUKTY**	**1 109**	**1 322**	**1 229**	**1 244**	**1 363**	**869**	**883**	**807**	**832**	**973**
10	**ROSTLINNÁ PRODUKCE (01 AŽ 09)**	**103 689**	**114 109**	**94 271**	**91 458**	**98 506**	**61 306**	**59 145**	**58 232**	**54 260**	**60 118**
11	**ZVÍŘATA**	**21 028**	**25 706**	**27 748**	**27 578**	**31 290**	**21 265**	**20 953**	**20 340**	**20 722**	**21 349**
11.1	Skot	6 779	8 742	8 758	9 309	12 698	5 638	5 823	5 829	6 043	6 291
11.2	Prasata	7 580	8 933	10 290	9 891	9 467	9 732	9 160	8 533	8 527	9 070
11.4	Ovce a kozy	276	303	355	344	362	323	372	372	372	372
11.5	Drůbež	6 370	7 706	8 324	8 012	8 740	5 551	5 578	5 586	5 759	5 595
11.6	Ostatní zvířata	22	22	22	22	22	21	21	21	21	21
12	**ŽIVOČIŠNÉ PRODUKTY**	**32 644**	**40 355**	**42 439**	**42 912**	**50 094**	**27 216**	**27 035**	**27 909**	**28 579**	**28 267**
12.1	Mléko	29 439	36 705	37 938	38 851	44 323	23 827	24 038	25 018	25 584	25 114
12.2	Vejce	3 156	3 567	4 433	3 979	5 712	3 359	2 961	2 862	2 961	3 127
12.3	Ostatní živočišné produkty	49	83	68	83	59	29	35	29	34	26
13	**ŽIVOČIŠNÁ PRODUKCE (11+12)**	**53 672**	**66 061**	**70 186**	**70 490**	**81 384**	**48 481**	**47 987**	**48 249**	**49 301**	**49 616**
14	**PRODUKCE ZEMĚDĚLSKÝCH PRODUKTŮ (10+13)**	**157 361**	**180 169**	**164 458**	**161 948**	**179 890**	**109 788**	**107 132**	**106 481**	**103 561**	**109 734**
15	**PRODUKCE ZEMĚDĚLSKÝCH SLUŽEB**	**4 345**	**5 698**	**6 091**	**6 511**	**6 772**	**1 690**	**1 757**	**1 757**	**1 879**	**1 954**
16	**ZEMĚDĚLSLÁ PRODUKCE (14+15)**	**161 706**	**185 867**	**170 549**	**168 460**	**186 662**	**111 478**	**108 889**	**108 239**	**105 439**	**111 687**
17	**NEZEMĚDĚLSKÉ VEDLEJŠÍ ČINNOSTI (NEODDĚLITELNÉ)**	**5 492**	**5 989**	**6 241**	**6 235**	**6 698**	**4 201**	**4 126**	**4 242**	**4 253**	**4 370**
18	**PRODUKCE ZEMĚDĚLSKÉHO ODVĚTVÍ (16+17)[1]**	**167 198**	**191 857**	**176 790**	**174 694**	**193 360**	**115 679**	**113 016**	**112 481**	**109 692**	**116 057**

1) Rostlinná a živočišná produkce je uvedena v základních běžných cenách (Basic prices).

Basic prices = Výrobní ceny komodit + Komoditní podpory – Daně na produkci, přičemž daně na produkci v ČR jsou nulové.

2) Semidefinitivní údaje.

3) Předběžné údaje.

Pramen: ČSÚ

Zpracoval: H. Málková (ČSÚ)

10.1/02 - SZÚ - Důchod ze zemědělské činnosti a kapitálový účet (mil. Kč)

Kód	Ukazatel	Základní běžné ceny					Základní stálé ceny roku 2000				
		2021	2022	2023	2024[2)]	2025[3)]	2021	2022	2023	2024[2)]	2025[3)]
	Důchod ze zemědělské činnosti v základních cenách										
18	PRODUKCE ZEMĚDĚLSKÉHO ODVĚTVÍ[3)]	167 198	191 857	176 790	174 694	193 360	115 679	113 016	112 481	109 693	116 057
19	MEZISPOTŘEBA CELKEM	107 790	127 784	121 562	116 043	117 750	73 827	70 789	67 731	68 788	69 100
20	HRUBÁ PŘIDANÁ HODNOTA V ZÁKLADNÍCH CENÁCH (18-19)	59 408	64 072	55 228	58 651	75 610	41 852	42 227	44 750	40 904	46 957
21	SPOTŘEBA FIXNÍHO KAPITÁLU	22 888	24 815	25 632	26 520	27 448	17 042	16 725	16 034	17 506	17 261
22	ČISTÁ PŘIDANÁ HODNOTA V ZÁKLADNÍCH CENÁCH (20-21)	36 520	39 257	29 596	32 132	48 163	24 810	25 502	28 716	23 399	29 696
23	NÁHRADY ZAMĚSTNANCŮM	34 678	36 758	38 229	39 116	40 492	-	-	-	-	-
24	OSTATNÍ DANĚ Z VÝROBY	1 140	1 043	999	1 711	1 686	-	-	-	-	-
25	OSTATNÍ DOTACE NA VÝROBU	36 015	35 566	30 400	33 211	33 492	-	-	-	-	-
26	DŮCHOD Z FAKTORŮ (22-24+25)	71 395	73 780	58 998	63 631	79 969	-	-	-	-	-
27	ČISTÝ PROVOZNÍ PŘEBYTEK/SMÍŠENÝ DŮCHOD (26-23)	36 718	37 021	20 769	24 516	39 476	-	-	-	-	-
28	PŘEDEPSANÉ PACHTOVNÉ A OSTATNÍ NÁJEMNÉ Z NEMOVITOSTÍ	9 293	9 841	10 043	10 856	11 764	-	-	-	-	-
29	NÁKLADOVÉ ÚROKY	1 773	1 909	1 734	2 073	2 851	-	-	-	-	-
30	VÝNOSOVÉ ÚROKY	685	723	1 122	1 043	1 685	-	-	-	-	-
31	PODNIKATELSKÝ DŮCHOD (26-23-28-29+30)	26 336	25 995	10 114	12 630	26 547	-	-	-	-	-
	Kapitálový účet v základních cenách										
32	THFK V ZEMĚDĚLSKÝCH PRODUKTECH	2 558	2 584	2 884	3 385		1 793	1 779	1 737	1 802	-
33	THFK V NEZEMĚDĚLSKÝCH PRODUKTECH	24 256	27 807	27 822	22 043		18 764	19 654	18 012	14 875	-
34	TVORBA HRUBÉHO FIXNÍHO KAPITÁLU (BEZ ODEČITATELNÉ DPH) (32+33)	26 814	30 392	30 706	25 428		20 558	21 433	19 748	16 676	-
35	ČISTÁ TVORBA FIXNÍHO KAPITÁLU (BEZ ODEČITATELNÉ DPH) (34-21)	3 927	5 576	5 074	-1 091		3 516	4 708	3 715	-829	-
36	ZMĚNA STAVU ZÁSOB	-1 077	4 468	-992	-3 478		-696	2 592	-748	-1 722	-
37	KAPITÁLOVÉ TRANSFERY	2 643	2 501	699	3 148		1 958	1 661	434	2 061	-

1) Semidefinitivní údaje.

2) Předběžné údaje.

3) Rostlinná a živočišná produkce je uvedena v základních běžných cenách (Basic prices).

Basic prices = Výrobní ceny komodit + Komoditní podpory – Daně na produkci, přičemž daně na produkci v ČR jsou nulové.

Pramen: ČSÚ

Zpracoval: H. Málková (ČSÚ)

10.2/01 - Výsledky hospodaření podniků podle ekonomické velikosti

Ukazatele	Jednotky	Malé		Střední		Velké		Největší		Celkem	
		V. - VI.		VII. - IX.		X. - XI.		XII. - XIV.		ČR	
		2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Strukturální ukazatele											
Vstup pracovní síly	AWU/100 ha	3,91	3,72	2,21	2,32	1,65	1,49	2,34	2,29	2,31	2,30
Využívaná zemědělská půda	ha/podnik	33,8	36,1	126,6	125,1	565,9	574,9	1 546,3	1 555,7	217,2	216,8
z toho - obiloviny	%	21,6	18,5	34,1	33,4	43,6	42,1	43,9	43,6	39,7	38,9
- ostatní polní plodiny	%	4,8	5,2	16,3	16,3	21,2	20,7	22,0	21,0	19,2	18,6
- krmné plodiny	%	70,3	71,3	45,7	45,6	31,9	32,5	30,3	31,2	37,4	38,0
Využívaná připachtovaná zemědělská půda	%	49,9	48,0	61,5	60,1	80,2	77,1	77,2	77,6	71,3	70,6
Počet dobytčích jednotek	DJ/100 ha	42,6	39,2	27,2	27,8	18,8	18,3	36,4	36,2	32,0	31,9
z toho - dojnice	DJ/100 ha	0,5	0,4	2,0	2,3	3,7	3,0	15,7	16,4	9,3	9,8
- ostatní skot	DJ/100 ha	34,4	32,9	21,8	21,9	13,4	13,8	15,8	15,3	18,4	18,1
- ovce a kozy	DJ/100 ha	2,5	1,9	0,6	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3	0,3
- prasata	DJ/100 ha	3,3	1,5	2,2	2,3	1,5	1,3	3,3	3,3	2,8	2,6
- drůbež	DJ/100 ha	0,0	0,0	0,1	0,1	0,2	0,2	1,6	1,3	0,9	0,7
Intenzita chovu přežvýkavců	DJ/ha[1)]	0,52	0,47	0,52	0,52	0,50	0,46	0,95	0,91	0,71	0,68
Ukazatele standardního výstupu EU											
Celková produkce	Kč/ha	22 950	21 698	32 617	34 976	40 771	35 473	67 038	63 256	51 218	49 212
Produkce rostlinné výroby	Kč/ha	13 187	12 468	23 724	25 521	27 666	23 835	33 334	29 019	28 657	26 354
Produkce živočišné výroby	Kč/ha	6 094	5 826	5 734	6 336	5 668	5 320	22 705	25 064	14 733	16 133
Ostatní produkce	Kč/ha	3 669	3 405	3 160	3 118	7 437	6 318	10 999	9 173	7 828	6 725
Celkové náklady	Kč/ha	29 104	29 542	35 844	38 985	46 546	43 106	72 796	72 549	56 244	56 693
Výrobní spotřeba	Kč/ha	20 622	20 342	24 114	26 074	28 922	26 196	46 892	45 632	36 523	36 112
Provozní dotace a podpory celkem	Kč/ha	13 602	15 038	11 530	12 337	8 344	9 274	8 051	9 849	9 443	10 830
- Platby oddělené od produkce[2)]	Kč/ha	7 005	7 186	6 132	6 325	4 350	4 464	3 776	3 923	4 731	4 887
- Environmentální dotace	Kč/ha	3 190	3 260	2 179	2 193	1 009	1 082	966	1 137	1 461	1 570
- Dotace na ANC	Kč/ha	1 962	2 034	1 455	1 525	1 131	1 080	861	902	1 133	1 175
- Ostatní platby na rozvoj venkova	Kč/ha	0	27	6	54	0	0	1	1	2	18
- Dotace na výrobní spotřebu	Kč/ha	606	616	628	696	777	765	1 127	1 113	908	921
- Dotace na externí faktory	Kč/ha	75	128	244	262	135	173	159	178	177	198
- Ostatní dotace	Kč/ha	766	1 786	884	1 281	941	1 709	1 161	2 595	1 030	2 061
-- z toho podpory OZE	Kč/ha	0	0	53	196	299	966	96	1 489	101	960
Daně a poplatky	Kč/ha	353	475	228	289	186	233	233	362	233	333
Hrubá přidaná hodnota	Kč/ha	15 577	15 919	19 804	20 951	20 007	18 317	27 964	27 112	23 905	23 597
Odpisy	Kč/ha	5 661	6 056	4 933	5 155	4 709	4 530	6 245	6 276	5 644	5 735
Čistá přidaná hodnota	Kč/ha	9 916	9 863	14 871	15 795	15 297	13 788	21 719	20 836	18 261	17 862
Osobní náklady	Kč/ha	1 117	1 336	3 962	4 842	8 630	7 841	14 822	15 342	10 082	10 546
Nájemné půdy a budov	Kč/ha	1 224	1 272	2 014	2 134	3 492	3 635	3 599	4 048	2 977	3 271
Nákladové úroky	Kč/ha	481	536	820	780	793	904	1 238	1 251	1 019	1 029
Dotace investiční	Kč/ha	2 002	1 055	952	582	414	275	601	352	765	454
Důchod ze zemědělské činnosti	Kč/ha	9 098	7 775	9 027	8 621	2 796	1 681	2 661	546	4 949	3 470
x											
Aktiva celkem	Kč/ha	116 370	117 525	90 120	95 968	81 132	76 401	124 710	123 012	108 916	109 423
Stálá aktiva	Kč/ha	99 027	101 117	69 262	73 404	49 116	49 306	80 433	80 206	74 586	75 970
Oběžná aktiva	Kč/ha	17 343	16 408	20 859	22 564	32 016	27 096	44 277	42 806	34 330	33 453
Vlastní kapitál	Kč/ha	108 757	109 674	74 188	80 227	57 755	52 875	83 248	82 041	79 094	79 875
Cizí zdroje	Kč/ha	7 614	7 852	15 932	15 741	23 377	23 526	41 462	40 971	29 822	29 548
ČPH / AWU	tis. Kč/AWU	253,9	264,9	673,1	680,6	925,8	924,8	929,9	910,6	790,5	778,1
Výrobní spotřeba/celková produkce	%	89,86	93,75	73,93	74,55	70,94	73,85	69,95	72,14	71,31	73,38
Obrat celkových aktiv[3)]	x	0,20	0,18	0,36	0,36	0,50	0,46	0,54	0,51	0,47	0,45
Míra zadluženosti[4)]	%	6,54	6,68	17,68	16,40	28,81	30,79	33,25	33,31	27,38	27,00
Výnosnost celkového kapitálu[5)]	%	7,82	6,62	10,02	8,98	3,45	2,20	2,13	0,44	4,54	3,17

1) Intenzita chovu přežvýkavců je kalkulována na hektar krmných plodin.

2) Do roku 2022 zahrnuje SAPS, Greening a Mladého zemědělce, od roku 2023 zahrnuje BISS, CRISS, Ekoplatbu, Mladého zemědělce a Malého zemědělce

3) Obrat celkových aktiv = celková produkce / aktiva celkem (%).

4) Míra zadluženosti = cizí zdroje / aktiva celkem (%).

5) Výnosnost celkového kapitálu = důchod ze zemědělské činnosti / aktiva celkem (%).

Pramen: Zemědělská účetní datová síť FADN ČR

Zpracoval: M. Harvilíková (ÚZEI)

10.2/02 - Výsledky hospodaření podniků podle výrobního zaměření

Ukazatele	Jednotky	Polní výroba		Produkce mléka		Chov skotu, ovcí a koz		Smíšená výroba		Jednotky	Chov prasat a drůbeže	
		2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024		2023	2024
Strukturální ukazatele												
Vstup pracovní síly	AWU/100 ha	1,70	1,67	3,13	2,94	1,83	1,80	2,47	2,48	AWU/podnik	14,48	14,48
Využívaná zemědělská půda	ha/podnik	212,0	200,6	454,6	444,8	131,9	130,6	390,1	411,1	ha/podnik	124,1	18,0
z toho - obiloviny	%	53,3	52,1	28,4	28,4	4,2	4,1	41,5	41,1	ha/podnik	66,3	11,2
- ostatní polní plodiny	%	29,2	28,7	9,4	9,4	0,6	0,5	18,4	18,2	ha/podnik	18,1	3,6
- krmné plodiny	%	13,4	14,3	60,9	59,9	94,4	94,4	38,0	37,4	ha/podnik	35,4	2,1
Využívaná připachtovaná zemědělská půda	%	67,4	68,1	78,0	76,9	68,6	62,5	75,4	75,0	%	90,7	12,6
Počet dobytčích jednotek	DJ/100 ha	7,7	6,6	63,2	60,7	46,7	47,2	47,6	46,4	DJ/podnik	1 388,1	1 278,3
z toho - dojnice	DJ/100 ha	0,5	0,2	35,1	34,6	0,6	0,7	16,3	16,8	DJ/podnik	0,0	0,0
- ostatní skot	DJ/100 ha	5,0	5,0	27,5	25,7	43,3	43,7	22,7	21,2	DJ/podnik	9,7	1,2
- ovce a kozy	DJ/100 ha	0,1	0,1	0,0	0,0	1,8	1,8	0,1	0,1	DJ/podnik	0,2	0,0
- prasata	DJ/100 ha	1,3	0,7	0,3	0,1	0,2	0,2	6,4	6,4	DJ/podnik	788,4	689,1
- drůbež	DJ/100 ha	0,5	0,1	0,2	0,2	0,0	0,0	1,9	1,8	DJ/podnik	589,4	587,1
Intenzita chovu přežvýkavců	DJ/ha[1)]	0,33	0,29	1,00	0,96	0,48	0,48	0,98	0,94	DJ/ha	0,25	0,38
Ukazatele standardního výstupu EU												
Celková produkce	Kč/ha	43 848	37 784	73 883	70 610	13 976	14 574	62 124	61 727	tis. Kč/podnik	76 666	69 027
Produkce rostlinné výroby	Kč/ha	34 533	29 856	19 590	18 633	5 100	5 012	27 553	25 854	tis. Kč/podnik	2 559	485
Produkce živočišné výroby	Kč/ha	2 682	1 814	41 675	43 646	6 185	6 724	25 476	27 997	tis. Kč/podnik	69 052	63 003
Ostatní produkce	Kč/ha	6 633	6 114	12 617	8 331	2 691	2 838	9 094	7 877	tis. Kč/podnik	5 055	5 539
Celkové náklady	Kč/ha	44 567	41 643	81 349	81 055	26 114	25 687	68 523	70 619	tis. Kč/podnik	79 664	70 906
Výrobní spotřeba	Kč/ha	29 218	26 320	52 028	51 441	16 236	16 138	44 652	44 947	tis. Kč/podnik	64 621	55 422
Provozní dotace a podpory celkem	Kč/ha	7 181	7 893	11 398	13 805	14 690	15 483	9 060	10 839	tis. Kč/podnik	5 969	5 525
- Platby oddělené od produkce[2)]	Kč/ha	4 925	5 193	4 335	4 417	5 741	5 897	4 168	4 265	tis. Kč/podnik	541	111
- Environmentální dotace	Kč/ha	307	304	1 891	2 057	4 478	4 568	1 257	1 356	tis. Kč/podnik	2 160	2 734
- Dotace na ANC (LFA)	Kč/ha	326	363	2 142	2 055	2 892	2 991	1 143	1 158	tis. Kč/podnik	102	14
- Ostatní platby na rozvoj venkova	Kč/ha	2	11	4	76	2	41	0	1	tis. Kč/podnik	0	0
- Dotace na výrobní spotřebu	Kč/ha	800	820	1 061	988	516	562	1 133	1 141	tis. Kč/podnik	2 936	2 599
- Dotace na externí faktory	Kč/ha	181	218	267	299	141	130	161	181	tis. Kč/podnik	37	39
- Ostatní dotace	Kč/ha	640	984	1 698	3 912	919	1 293	1 198	2 736	tis. Kč/podnik	193	28
-- z toho podpory OZE	Kč/ha	101	453	85	2 391	91	309	114	1 401	tis. Kč/podnik	171	26
Daně a poplatky	Kč/ha	288	360	162	251	148	233	199	345	tis. Kč/podnik	84	109
Hrubá přidaná hodnota	Kč/ha	21 523	18 996	33 090	32 723	12 281	13 686	26 333	27 274	tis. Kč/podnik	17 930	19 020
Odpisy	Kč/ha	4 878	4 990	7 469	7 363	3 633	3 634	6 139	6 314	tis. Kč/podnik	4 324	3 803
Čistá přidaná hodnota	Kč/ha	16 644	14 006	25 622	25 361	8 648	10 052	20 194	20 960	tis. Kč/podnik	13 606	15 217
Osobní náklady	Kč/ha	6 547	6 197	17 673	17 556	3 494	3 461	13 461	14 501	tis. Kč/podnik	8 688	9 300
Nájemné půdy a budov	Kč/ha	3 139	3 381	2 694	3 006	2 009	1 924	3 174	3 636	tis. Kč/podnik	488	448
Nákladové úroky	Kč/ha	784	756	1 486	1 689	742	531	1 097	1 221	tis. Kč/podnik	1 543	1 933
Dotace investiční	Kč/ha	547	329	472	397	1 020	843	624	433	tis. Kč/podnik	839	0
Důchod ze zemědělské činnosti	Kč/ha	6 721	4 002	4 242	3 506	3 424	4 980	3 086	2 035	tis. Kč/podnik	3 726	3 537
x												
Aktiva celkem	Kč/ha	96 255	89 496	131 057	132 971	76 037	78 945	118 946	124 153	tis. Kč/podnik	101 473	92 465
Stálá aktiva	Kč/ha	65 677	62 561	89 870	94 456	58 375	60 812	78 860	83 472	tis. Kč/podnik	65 614	64 721
Oběžná aktiva	Kč/ha	30 578	26 934	41 187	38 515	17 662	18 133	40 086	40 680	tis. Kč/podnik	35 859	27 744
Vlastní kapitál	Kč/ha	74 933	70 995	85 603	86 033	61 031	66 656	81 407	83 460	tis. Kč/podnik	51 842	38 873
Cizí zdroje	Kč/ha	21 322	18 501	45 453	46 938	15 006	12 289	37 539	40 693	tis. Kč/podnik	49 631	53 592
ČPH / AWU	tis. Kč/AWU	980,9	840,3	819,5	863,5	472,0	557,0	817,2	845,0	tis. Kč/AWU	939,6	1 050,8
Výrobní spotřeba/celková produkce	%	66,63	69,66	70,42	72,85	116,17	110,73	71,88	72,82	%	84,29	80,29
Obrat celkových aktiv[3)]	x	0,46	0,42	0,56	0,53	0,18	0,18	0,52	0,50	x	0,76	0,75
Míra zadluženosti[4)]	%	22,15	20,67	34,68	35,30	19,74	15,57	31,56	32,78	%	48,91	57,96
Výnosnost celkového kapitálu[5)]	%	6,98	4,47	3,24	2,64	4,50	6,31	2,59	1,64	%	3,67	3,83

1) Intenzita chovu přežvýkavců je kalkulována na hektar krmných plodin.

2) Do roku 2022 zahrnuje SAPS, Greening a Mladého zemědělce, od roku 2023 zahrnuje BISS, CRISS, Ekoplatbu, Mladého zemědělce a Malého zemědělce

3) Obrat celkových aktiv = celková produkce / aktiva celkem (%).

4) Míra zadluženosti = cizí zdroje / aktiva celkem (%).

5) Výnosnost celkového kapitálu = důchod ze zemědělské činnosti / aktiva celkem (%).

Pramen: Zemědělská účetní datová síť FADN ČR

Zpracoval: M. Harvilíková (ÚZEI)

10.2/03 - Výsledky hospodaření podniků podle oblastí ANC

Ukazatele	Jednotky	ANC Horská		ANC Ostatní		Mimo ANC	
		2023	2024	2023	2024	2023	2024
Strukturální ukazatele							
Vstup pracovní síly	AWU/100 ha	2,17	2,08	2,37	2,34	2,29	2,32
Využívaná zemědělská půda	ha/podnik	216,9	207,5	215,6	222,4	218,8	214,5
z toho - obiloviny	%	16,2	15,9	35,0	34,3	51,0	50,2
- ostatní polní plodiny	%	5,2	5,3	15,8	15,6	26,6	25,6
- krmné plodiny	%	77,4	77,1	46,6	46,9	16,9	17,6
Využívaná připachtovaná zemědělská půda	%	73,3	68,4	73,0	71,4	69,2	70,5
Počet dobytčích jednotek	DJ/100 ha	49,6	48,8	39,4	38,7	20,1	20,3
z toho - dojnice	DJ/100 ha	10,9	10,5	12,1	12,1	6,3	7,3
- ostatní skot	DJ/100 ha	35,9	35,2	23,7	23,2	8,3	8,1
- ovce a kozy	DJ/100 ha	0,7	0,8	0,5	0,4	0,1	0,1
- prasata	DJ/100 ha	0,6	0,9	2,1	2,1	4,1	3,7
- drůbež	DJ/100 ha	1,0	1,1	0,6	0,5	1,1	0,8
Intenzita chovu přežvýkavců	DJ/ha[1)]	0,61	0,59	0,75	0,71	0,74	0,71
Ukazatele standardního výstupu EU							
Celková produkce	Kč/ha	32 235	31 781	49 949	49 282	58 131	54 541
Produkce rostlinné výroby	Kč/ha	10 447	10 293	23 722	24 009	38 608	33 531
Produkce živočišné výroby	Kč/ha	16 719	17 391	18 246	19 145	10 991	12 910
Ostatní produkce	Kč/ha	5 070	4 096	7 981	6 127	8 531	8 100
Celkové náklady	Kč/ha	43 632	42 341	56 709	57 864	59 669	60 033
Výrobní spotřeba	Kč/ha	27 104	26 100	36 995	37 522	38 969	37 885
Provozní dotace a podpory celkem	Kč/ha	13 855	14 524	10 128	11 512	7 488	9 045
- Platby oddělené od produkce[2)]	Kč/ha	5 092	5 211	4 800	4 926	4 560	4 751
- Environmentální dotace	Kč/ha	3 435	3 431	1 633	1 713	707	861
- Dotace na ANC (LFA)	Kč/ha	3 337	3 403	1 548	1 574	91	110
- Ostatní platby na rozvoj venkova	Kč/ha	2	35	4	28	1	3
- Dotace na výrobní spotřebu	Kč/ha	711	715	893	890	982	1 013
- Dotace na externí faktory	Kč/ha	164	188	180	200	178	200
- Ostatní dotace	Kč/ha	1 114	1 542	1 070	2 181	970	2 108
-- z toho podpory OZE	Kč/ha	91	457	143	1 198	67	891
Daně a poplatky	Kč/ha	136	221	188	276	303	421
Hrubá přidaná hodnota	Kč/ha	18 851	19 984	22 894	22 997	26 347	25 280
Odpisy	Kč/ha	4 938	4 812	5 528	5 639	5 962	6 110
Čistá přidaná hodnota	Kč/ha	13 913	15 172	17 366	17 357	20 385	19 170
Osobní náklady	Kč/ha	8 546	8 463	10 292	10 571	10 362	11 166
Nájemné půdy a budov	Kč/ha	2 134	2 178	2 721	2 900	3 462	3 958
Nákladové úroky	Kč/ha	910	788	1 173	1 231	914	914
Dotace investiční	Kč/ha	476	577	661	502	946	370
Důchod ze zemědělské činnosti	Kč/ha	2 799	4 319	3 841	3 157	6 592	3 502
x							
Aktiva celkem	Kč/ha	89 548	90 951	106 354	106 325	117 100	118 053
Stálá aktiva	Kč/ha	62 497	64 899	73 903	74 830	78 876	80 469
Oběžná aktiva	Kč/ha	27 050	26 051	32 451	31 495	38 224	37 584
Vlastní kapitál	Kč/ha	65 089	69 100	73 308	72 447	88 525	90 195
Cizí zdroje	Kč/ha	24 458	21 850	33 047	33 877	28 575	27 858
ČPH / AWU	tis. Kč/AWU	640,0	730,2	731,6	742,2	888,4	825,3
Výrobní spotřeba/celková produkce	%	84,08	82,12	74,07	76,14	67,04	69,46
Obrat celkových aktiv[3)]	x	0,36	0,35	0,47	0,46	0,50	0,46
Míra zadluženosti[4)]	%	27,31	24,02	31,07	31,86	24,40	23,60
Výnosnost celkového kapitálu[5)]	%	3,13	4,75	3,61	2,97	5,63	2,97

1) Intenzita chovu přežvýkavců je kalkulována na hektar krmných plodin.

2) Do roku 2022 zahrnuje SAPS, Greening a Mladého zemědělce, od roku 2023 zahrnuje BISS, CRISS, Ekoplatbu, Mladého zemědělce a Malého zemědělce

3) Obrat celkových aktiv = celková produkce / aktiva celkem (%).

4) Míra zadluženosti = cizí zdroje / aktiva celkem (%).

5) Výnosnost celkového kapitálu = důchod ze zemědělské činnosti / aktiva celkem (%).

Pramen: Zemědělská účetní datová síť FADN ČR

Zpracoval: M. Harvilíková (ÚZEI)

11/01 - Rekapitulace výdajů do agrokomplexu ČR podle hlavních směrů a zdrojů podpor (mil. Kč)

Podpory	2024			2025[p]		
	ČR	EU	celkem	ČR	EU	celkem
Pilíř I SZP	**0**	**20 562**	**20 562**	**0**	**20 036**	**20 036**
- přímé platby	0	17 459	17 459	0	17 034	17 034
- podpory vázané na komodity (VCS, CIS)	0	3 103	3 103	0	3 001	3 001
HRDP	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
PRV 2007-2013, včetně zdrojů z PRV 2014+	**3**	**3**	**6**	**1**	**1**	**3**
PRV 2014-2020	**1 969**	**2 569**	**4 537**	**1 499**	**1 712**	**3 211**
PRV 2023+	**3 434**	**1 849**	**5 284**	**7 518**	**4 632**	**12 150**
Organizace trhu (SOT) a podpora cen	**4 228**	**765**	**4 993**	**4 386**	**906**	**5 292**
- výdaje daňových poplatníků v rámci SOT	228	765	993	194	906	1 100
- zemědělské BPS a výtopny na biomasu (spotřebitelé)	4 000	0	4 000	4 192	0	4 192
OP Rybářství	**20**	**46**	**65**	**41**	**96**	**138**
Národní podpory rezortu MZe	**12 175**	**0**	**12 175**	**12 562**	**5**	**12 567**
- výdaje MZe (dotace, NV, ostatní)	8 042	0	8 042	8 656	0	8 656
- podpory PGRLF	1 731	0	1 731	1 489	0	1 489
- výdaje ostatních institucí rezortu MZe[1)]	2 402	0	2 402	2 417	5	2 422
SPÚ	**877**	**0**	**877**	**1 012**	**0**	**1 012**
SSHR	**423**	**0**	**423**	**436**	**0**	**436**
GA ČR, TA ČR	**396**	**0**	**396**	**389**	**0**	**389**
Podpory ostatních rezortů a státních institucí	**7 196**	**599**	**7 795**	**8 148**	**569**	**8 717**
- MŠMT	4 239	162	4 401	4 796	188	4 984
- MŽP, SFŽP	568	184	752	413	197	610
- MPO, ČMZRB, Národní rozvojová banka (NRB)	188	85	273	205	184	389
- Ministerstvo zdravotnictví	56	0	56	61	0	61
- MF	2 052	168	2 220	2 599	0	2 599
- MD	93	0	93	74	0	74
Podpory krajů a obcí	**3 839**	**0**	**3 839**	**3 861**	**0**	**3 861**
Celkem	**34 560**	**26 392**	**60 952**	**39 854**	**27 957**	**67 811**

p = předpoklad k 30. 6. 2026

1) Mimo výdajů SZIF na opatření SZP a OP rybářství.

Zpracoval: M. Hruška, T. Medonos (ÚZEI)

11/02 - Přehled podpor obecných služeb v zemědělství (mil. Kč)

Opatření	Vymezení	2024	2025p
H - Zemědělský znalostní systém (Agricultural Knowledge and Information System)		**11 213**	**11 975**
H1 - Získávání znalostí o zemědělství (Agricultural Knowledge Generation)		***2 506***	***2 597***
Výdaje na výzkum (rozpočtová kapitola zemědělství) - institucionální a účelová podpora	Výdaje MZe, programy dalších rezortů a mezinárodní granty.	1 074	1 092
Servisní činnost pro MZe	Výdaje na účelové činnosti výzkumných ústavů a dalších institucí (včetně ČAZV, ÚZEI, Národního zemědělského muzea a NH Kladruby n. L.).	823	862
Výdaje na výzkumné projekty GA ČR1) a TA ČR1)	sektor.	396	389
Výdaje OP VVV a JAK (2014-20)	MŠMT, OP 2014-2020 do zemědělství.	213	254
H2 - Přenos znalostí v zemědělství (Agricultural Knowledge Transfer)		***8 707***	***9 378***
Podpora poradenství a vzdělávání	Podpora zlepšování praktické výuky v produkčním rybářství (Rok 2023 - 92 530 Kč, rok 2024 - 699 918 Kč)	1	0
Výuka ve včelařství	Podpora zlepšování praktické výuky ve včelařství	3	3
Veřejné výdaje na vysoké školy2)	Výdaje na zemědělské, potravinářské a veterinární vysoké školy a univerzity.	4 188	4 730
Veřejné výdaje na střední školy3)	Výdaje krajů na střední zemědělské, potravinářské a veterinární školy.	3 791	3 812
Předávání znalostí	PRV 2014+, opatření 1.	13	10
Centra odborné přípravy	Podpora center odborné přípravy - na modernizaci vybavení center učebními pomůckami - vzdělávání studentů středních a vyšších odborných škol.	61	64
Školení veřejnosti	Národní podpory	0	0
Zlepšení a udržení genetického fondu hospodářských zvířat	Neinvestiční dotace na zlepšování a udržování genetického potenciálu a šlechtění vyjmenovaných hospodářských zvířat dle plemenářského zákona č. 154/200 Sb.: dotace MZe 2.A.	263	211
Podpora poradenství	PRV 2023+	0	23
Genetické zdroje	Neinvestiční dotace na konzervaci, hodnocení, dokumentaci a udržitelné využívání genetických zdrojů rostlin, zvířat a mikroorganismů pro výživu a zemědělství a jejich poskytování dalším uživatelům. Součástí je zajištění mezinárodní spolupráce a garance přijatých mezinárodních závazků: dotace MZe 6.	87	87
Vzdělávací akce pro veřejnost - Roční vzdělávací plán	Stanoveno v nařízení MZe č. 11169/2009-10000.	0	0
Technická pomoc PRV 2014-2020	PRV 2014-20, opatření 20: funguje prostřednictvím celostátní sítě venkovských oblastí.	147	330
Podpora poradenství, vzdělávání a marketingu	Speciální poradenství v RV a ŽV, školní závody, regionální transfer informací a technické poradenství: dotace MZe 9.A, 9.E a 9.F a Program 14.1.	153	108
I - Inspekce a kontrola (Inspection and Control)		**2 291**	**2 376**
I1 - Bezpečnost potravin a kontrola zemědělských produktů (Agricultural Product Safety and Inspection)		***628***	***646***
Výdaje v rámci kontrolní činnosti dané zákonem č. 154/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů	Výdaje České plemenářské inspekce na kontrolní činnost v rámci označování a evidence zvířat.	50	54
Výdaje na kontrolu zemědělských výrobků, potravin a surovin	Výdaje v rámci prvovýroby, financování z národních zdrojů SZPI.	578	592
I2 - Inspekce a kontrola škůdců a nemocí (Pest and Disease Inspection and Control)		***750***	***776***
Výdaje na kontroly v rámci zákonné působnosti SVS	Výdaje v rámci zem.prvovýroby a u masa po veterinární prohlídku na jatkách.	413	426
Veterinární dozor SVS	Výdaje na veterinární kontrolu a výdaje spojené s BSE.	214	214
Monitoring cizorodých látek	Náklady jednotlivých institucí na provedení požadovaného monitoringu cizorodých látek (SVS, SZPI, ÚKZÚZ, VÚMOP, VÚRV, VÚLHM).	67	75
Kontrola používání léčivých přípravků při poskytování	Výdaje Ústavu pro kontrolu veterinárních biopreparátů a léčiv.	56	61
I3 - Kontrola vstupů (Input Control)		***913***	***954***
Výdaje související s odbornými a zkušebními úkony, kontrolní a dozorovou činností v oblasti působnosti ÚKZÚZ	Výdaje v rámci odrůdového zkušebnictví, krmiv, agrochemie, půdy a výživy rostlin, osiv a sadby pěstovaných rostlin, trvalých kultur (vinohradnictví a chmelařství), ochrany proti škodlivým organismům a v oblasti přípravků na ochranu rostlin.	878	917
Výdaje na posuzování shody a certifikaci zemědělských strojů	Výdaje Státní zkušebny strojů, a.s.	35	37
J - Rozvoj a údržba infrastruktury (Development and Maintenance of Infrastructure)		**817**	**1 303**
J1 - Hydrologická infrastruktura (Hydrological Infrastructure)		***79***	***78***
Výdaje na údržbu meliorační zařízení	Náklady SPÚ na údržbu, opravy a provoz meliorační zařízení.	61	61
Výdaje státních institucí na odstranění havarijního znečištění vod	Výdaje státních institucí spojených se sledováním a odstraněním havarijního znečištění vod způsobeného převážně zemědělskou činností - zprávy povodí	0	0
Výdaje na činnost SPÚ související s přípravou a s realizací vodohospodářských (případně dalších, tj. ekologických a protierozních) opatření v krajině	Jedná se o část procesu komplexních pozemkových úprav, spojenou s přípravou, tvorbou, vyjednáváním a realizací plánu společných zařízení (výdaje v tis. Kč).	0	0
Výdaje související s Nitrátovou směrnicí	Monitoring kvality vod, zpracování dat, stanovení zásad správné zemědělské praxe, tvorba akčního plánu, povinná hlášení do EU.	18	17
J3 - Institucionální infrastruktura (Institutional Infrastructure)		***738***	***1 225***
Výdaje MZe určené ÚKZÚZ	Výdaje st.institucí pro sledování a odstranění havarijního znečištění vod způsobeného převážně zem.činností - zprávy povodí	0	0
Výdaje na LPIS	Veřejné výdaje MZe na provoz geografického informačního systému LPIS.	17	17
Celostátní síť pro venkov	Komunikační platforma vytvořená za účelem propagace PRV (část z EU zdrojů)	0	0
Výdaje na vedení knih odrůd	Výdaje na vedení knih odrůd	0	0
Podpora LEADER	PRV 2023+	0	0
Podpora LEADER	PRV 2014+, opatření 19: Podpora místního rozvoje LEADER (CLLD)	721	1 208
K - Marketing a propagace (Marketing and Promotion)		**241**	**193**
K2 - Propagace zemědělských produktů (Promotion of Agricultural Products)		**241**	**193**
Výdaje na výstavy a propagaci	Výdaje MZe na výstavy a propagaci v ČR i v zahraničí.	50	52
Výdaje na propagaci značek	Výdaje MZe/SZIF na značku Klasa a Regionální potravina.	128	70
Veletrhy a výstavy	Zajištění tuz.veletrhů a výstav mimo marketing	1	1
Podpora biopotravin a produktů ekologického zemědělství	Výdaje SZIF	15	9
Výdaje na propagaci v rámci SOT	Výdaje SZIF v rámci SOT ad.	0	5
Výdaje na marketing a propagaci v rámci dotací MZe	Podpora marketingu a propagace na vybraných mezinárodních veletrzích a výstavách v zahraničí (dotace MZe 9.H.).	14	18
Propagace evropského zemědělství - vnitřní trh	Výdaje SZIF. Propagační opatření pro zemědělské produkty dle Nařízení Evropského parlamentu a Rady 1144/2014. Propagační program „Zrozeno v EU" propaguje evropské zemědělství a jeho produkty.	0	5
Krajské podpory zemědělských a potravinářských produktů	Výdaje krajů na propagace zemědělství a potravin, včetně podpory příslušného výstavnictví a veletrhů.	33	33
L - Veřejné skladování (Public stockholding)		**423**	**436**
Náklady na skladování, odpisy a likvidaci zemědělských komodit určených pro potravinovou bezpečnost	Správa státních hmotných rezerv.	423	436
M - Různé (Miscellaneous)		**1 254**	**2 523**
Pozemkové úpravy	Výdaje SPÚ na komplexní a jednoduché pozemkové úpravy.	739	874
Pozemkové úpravy	Výdaje MD na komplexní a jednoduché pozemkové úpravy.	93	74
Pozemkové úpravy	Výdaje obcí.	1	2
Pozemkové úpravy	Výdaje OP MŽP - EU	184	197
Pozemkové úpravy	Národní plán obnovy	204	0
Pozemkové úpravy	PRV 2014-20, opatření 4.3.1	0	1 341
Péče o zvířata umístěná do náhradní péče	Podpora obcím na náklady spojené s péčí o zvířata,která jsou umístěna do náhradní péče podle zákona na ochranu zvířat proti týrání (dotace MZe 23A).	0	0
Evropská integrace nevládních organizací a Technologické platformy v gesci MZe	Evropská integrace nevládních organizací. Česká technologická platforma pro potraviny, pro biosložky v dopravním a chemickém průmyslu a pro ekologické zemědělství: dotační tituly 10.D a 10.E.	33	35
Obecné služby (General Services) celkem		**16 239**	**18 806**

p = předpoklad k 30. 6. 2025

1) Výdaje GA ČR a TA ČR jsou uváděny za výzkumné projekty primárně zaměřené na zemědělské obory: lesnictví, potravinářství, rybářství a veterinární vědy.

2) Data z příslušné fakulty pěti vysokých škol/univerzit.

3) Vedle zemědělských, zahradnických, potravinářských a veterinárních škol zahrnuty částečně i některé další odborné školy.

Pramen: údaje z tabulek kap. 2 Zprávy o stavu zemědělství ČR

Zpracoval: M. Bříšková (ÚZEI)

P1/01 Oficiální výsledky šetření FADN zemí EU za rok 2023 - Standardní výstup přepočtený na 1 ha z. p.

	MJ	EU-27[13)]	BEL	BLG	CYP	CZE	DAN	DEU	ELL	ESP	EST	FRA	HRV	HUN	IRE
Počet reprezentovaných podniků		3 539 828	27 900	56 946	11 248	14 212	17 992	157 030	266 966	457 170	6 944	269 701	67 450	72 696	90 668
Počet podniků v souboru FADN		70000 - <80000	500 - <1000	2000 - <3000	500 - <1000	1000 - <2000	1000 - <2000	6000 - <7000	3000 - <4000	9000 - <10000	500 - <1000	7000 - <8000	1000 - <2000	1000 - <2000	500 - <1000
Vstup pracovní síly	AWU/100ha	3,95	3,82	3,62	12,44	2,38	1,49	2,23	9,85	3,85	1,10	2,15	8,79	3,01	2,55
Vstup neplacené pracovní síly	FWU/100ha	2,70	2,75	1,59	8,40	0,51	0,52	1,20	7,88	2,11	0,41	1,43	7,50	0,95	2,27
Vstup placené pracovní síly	AWU/100ha	1,24	1,07	2,02	3,95	1,88	0,97	1,02	1,97	1,76	0,69	0,73	1,29	2,06	0,28
Využívaná zemědělská půda	ha/podnik	41,79	54,23	76,57	11,90	252,14	159,12	106,40	10,66	47,77	151,60	96,14	17,07	71,35	45,85
Využívaná připachtovaná zemědělská půda	ha/podnik	24,28	38,40	65,71	8,85	182,69	63,49	70,30	6,29	19,97	100,38	82,73	7,18	43,19	9,85
Podíl orné půdy	%	68,13	65,65	84,03	85,97	75,26	93,42	74,66	55,07	50,43	75,31	67,01	70,53	83,78	9,33
Výrobní struktura - výnosy															
Obiloviny	%	36,32	26,92	50,33	10,76	39,96	50,74	40,07	25,23	26,50	39,14	34,34	44,64	50,16	7,31
Ostatní polní plodiny[1)]	%	13,40	14,49	26,42	1,85	19,30	19,25	15,06	13,32	6,32	14,87	13,76	14,41	20,11	1,37
Energetické plodiny	%	0,43	0,00	0,01	0,00	0,60	0,88	2,70	1,59	0,00	0,00	0,10	0,00	0,00	0,00
Zelenina a květiny	%	1,29	2,77	0,69	2,94	0,17	0,62	0,58	1,13	2,26	0,12	0,99	1,00	1,74	0,00
Vinice	%	1,91	0,00	0,90	3,11	0,53	0,00	0,57	1,97	4,27	0,00	2,92	1,35	0,97	0,00
Trvalé kultury	%	4,93	1,49	1,25	9,75	0,79	0,63	0,55	21,01	16,06	0,27	0,81	4,51	2,16	0,02
Ovocné sady	%	2,20	1,16	1,23	4,37	0,77	0,14	0,31	4,50	6,34	0,26	0,72	3,05	2,05	0,02
Olivové sady	%	2,58	0,00	0,00	4,45	0,00	0,00	0,00	16,14	9,59	0,00	0,04	1,41	0,00	0,00
Ostatní trvalé kultury	%	0,12	0,35	0,03	0,92	0,03	0,49	0,24	0,28	0,13	0,01	0,05	0,00	0,11	0,00
Krmné plodiny[2)]	%	37,90	51,82	15,21	64,12	36,92	20,42	40,79	30,58	32,51	40,68	45,05	31,99	22,80	90,53
Počet dobytčích jednotek celkem	DJ/100ha	77,77	261,48	29,63	138,40	41,97	138,47	91,55	66,23	89,20	26,52	78,04	49,91	41,29	145,56
Dojnice	DJ/100ha	14,07	35,88	6,16	21,43	10,12	19,56	24,28	0,09	3,87	8,82	13,24	7,09	4,99	37,58
Ostatní skot	DJ/100ha	22,64	78,50	6,88	17,06	18,12	18,07	25,55	8,35	12,90	10,54	33,30	12,83	8,04	79,83
Ovce a kozy	DJ/100ha	5,84	1,44	5,22	44,71	0,29	0,66	0,55	45,31	11,28	0,55	3,30	6,97	1,96	12,72
Prasata	DJ/100ha	24,19	112,71	5,47	35,88	8,21	92,57	35,79	0,75	46,39	5,25	13,70	10,90	16,48	12,58
Drůbež	DJ/100ha	10,62	32,45	5,68	19,33	5,01	7,38	4,91	11,63	14,21	1,23	14,32	9,49	9,61	2,25
Výnos pšenice	q/ha	61,44	86,60	58,12	16,95	65,72	74,95	73,28	33,24	31,59	41,59	71,74	52,04	60,48	91,79
Výnos kukuřice na zrno	q/ha	78,73	134,60	48,82	124,47	81,20	105,40	98,82	121,29	109,26	-	93,43	80,85	83,73	-
Intenzita chovu přežvýkavců (na ha krmných plodin)	DJ/ha	1,23	2,42	1,21	2,31	0,81	1,88	1,48	1,69	0,83	0,60	1,17	5,04	0,90	1,44
Roční dojivost	kg/ks	7 583	8 150	3 706	10 133	9 311	10 124	8 704	656	8 788	10 616	7 367	4 617	8 376	5 749
Produkce															
Celková produkce	Kč/ha	72 845	192 946	31 931	144 030	57 571	127 482	93 001	74 138	57 999	30 773	71 858	55 851	59 814	53 220
Produkce rostlinné výroby celkem	Kč/ha	36 462	68 930	22 639	49 641	28 937	43 462	36 885	51 426	32 623	12 972	39 442	32 586	29 992	8 450
Obiloviny	Kč/ha	9 853	10 716	12 933	1 355	13 223	16 322	13 407	7 351	4 366	6 676	12 133	10 677	11 998	2 764
Proteinové plodiny	Kč/ha	298	48	87	139	312	624	217	642	232	732	263	115	51	186
Brambory	Kč/ha	1 729	11 577	720	8 604	946	4 453	3 585	691	614	568	1 844	1 728	302	221
Cukrová řepa	Kč/ha	1 054	5 110	0	0	1 246	936	2 869	0	285	0	1 344	277	391	0
Olejniny	Kč/ha	2 536	334	4 952	0	5 829	4 044	3 505	534	500	1 611	2 586	2 941	4 615	332

P1/01 Oficiální výsledky šetření FADN zemí EU za rok 2023 - Standardní výstup přepočtený na 1 ha z. p. - pokračování 1

	MJ	ITA	LTU	LUX	LVA	MLT	NED	OST	POL	POR	ROU	SUO	SVE	SVK	SVN
Počet reprezentovaných podniků		533 476	54 172	1 352	22 004		42 844	67 022	692 874	117 279	390 140	30 680	27 602	4 498	38 962
Počet podniků v souboru FADN		10000 - <20000	1000 - <2000	200 - <500	1000 - <2000		1000 - <2000	1000 - <2000	10000 - <20000	2000 - <3000	4000 - <5000	500 - <1000	500 - <1000	500 - <1000	500 - <1000
Vstup pracovní síly	AWU/100ha	5,86	2,92	1,92	2,43		7,71	4,83	6,92	5,76	5,66	1,64	1,56	1,96	10,28
Vstup neplacené pracovní síly	FWU/100ha	4,38	2,22	1,46	1,44		3,58	4,47	6,12	4,31	3,96	1,13	1,03	0,19	9,86
Vstup placené pracovní síly	AWU/100ha	1,43	0,70	0,46	0,99		4,13	0,35	0,80	1,45	1,70	0,51	0,54	1,77	0,42
Využívaná zemědělská půda	ha/podnik	23,73	51,43	95,19	76,88		41,61	34,19	21,25	22,74	26,50	76,01	107,74	397,38	11,77
Využívaná připachtovaná zemědělská půda	ha/podnik	13,40	25,40	52,32	36,34		18,36	13,94	6,52	4,43	18,72	29,24	64,68	355,21	4,47
Podíl orné půdy	%	61,95	81,86	46,61	76,30		54,51	60,75	83,91	42,88	79,89	98,67	86,22	70,32	35,26
Výrobní struktura - výnosy															
Obiloviny	%	26,30	49,80	20,10	45,27		9,78	31,71	54,35	4,35	46,87	44,22	37,70	37,33	20,82
Ostatní polní plodiny[1]	%	6,95	18,67	4,43	13,50		13,10	13,19	17,32	2,33	22,45	9,70	9,76	17,89	3,31
Energetické plodiny	%	0,34	0,00	0,02	0,00		0,02	0,82	0,05	0,00	0,00	0,00	0,03	0,33	0,00
Zelenina a květiny	%	2,87	0,25	0,21	0,30		7,79	0,38	0,89	2,02	0,57	0,59	1,60	0,27	0,42
Vinice	%	4,51	0,00	0,97	0,00		0,00	1,93	0,00	5,19	0,68	0,00	0,00	0,59	3,48
Trvalé kultury	%	11,97	0,54	0,13	0,72		2,16	0,67	2,12	18,07	1,36	0,13	0,19	0,47	3,06
Ovocné sady	%	4,30	0,54	0,02	0,62		1,18	0,64	2,07	7,08	1,32	0,13	0,05	0,32	2,63
Olivové sady	%	7,59	0,00	0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	10,16	0,00	0,00	0,00	0,00	0,42
Ostatní trvalé kultury	%	0,13	0,00	0,11	0,10		0,99	0,03	0,05	0,84	0,00	0,00	0,15	0,15	0,08
Krmné plodiny[2]	%	44,08	26,04	73,81	35,12		65,47	48,29	24,33	56,64	28,04	32,89	46,47	39,41	68,39
Počet dobytčích jednotek celkem	DJ/100ha	78,97	26,79	130,33	27,95		391,20	88,71	63,86	58,31	31,28	37,85	57,55	31,12	100,42
Dojnice	DJ/100ha	15,00	8,75	44,22	8,90		93,97	24,22	15,11	7,21	9,13	11,18	9,75	6,33	23,02
Ostatní skot	DJ/100ha	22,80	11,10	67,15	11,67		67,92	30,62	19,67	26,12	3,51	13,96	25,25	11,94	49,45
Ovce a kozy	DJ/100ha	6,74	0,62	0,15	0,46		6,30	1,17	0,38	10,20	14,04	0,47	1,23	1,72	3,82
Prasata	DJ/100ha	19,34	5,70	16,91	6,50		162,53	25,74	16,09	2,29	1,89	8,25	15,34	1,41	16,14
Drůbež	DJ/100ha	14,54	0,52	0,56	0,39		58,28	6,55	11,91	12,27	2,72	3,85	5,62	9,66	5,86
Výnos pšenice	q/ha	55,08	55,86	53,99	42,36		85,32	60,09	63,20	18,41	46,67	35,25	58,63	60,94	49,16
Výnos kukuřice na zrno	q/ha	107,42	86,04	90,45	-		116,98	92,77	90,70	93,84	45,00	-	80,10	77,61	109,14
Intenzita chovu přežvýkavců (na ha krmných plodin)	DJ/ha	1,34	0,81	1,57	0,61		2,65	1,29	1,77	0,76	1,16	0,93	0,82	0,51	1,21
Roční dojivost	kg/ks	6 758	6 619	8 557	7 606		8 925	7 479	6 738	8 201	4 337	9 383	9 096	8 021	6 140
Produkce															
Celková produkce	Kč/ha	95 784	30 714	87 200	27 585		490 112	99 494	58 097	45 107	33 867	51 529	66 849	48 611	91 227
Produkce rostlinné výroby celkem	Kč/ha	59 157	19 465	14 019	14 046		212 298	27 526	27 780	28 452	23 181	23 732	35 082	25 158	37 092
Obiloviny	Kč/ha	9 928	11 217	5 135	8 423		3 903	9 402	11 530	1 231	10 079	6 376	9 183	11 256	6 150
Proteinové plodiny	Kč/ha	410	700	14	509		2	241	482	560	195	435	296	215	8
Brambory	Kč/ha	736	587	957	540		18 959	1 533	1 560	879	421	806	2 551	380	1 187
Cukrová řepa	Kč/ha	155	861	24	0		6 289	2 222	1 585	0	121	202	789	913	0
Olejniny	Kč/ha	1 277	3 314	504	1 903		103	2 951	3 369	5	5 216	244	1 191	4 831	412

P1/01 Oficiální výsledky šetření FADN zemí EU za rok 2023 - Standardní výstup přepočtený na 1 ha z. p. - pokračování 2

	MJ	EU-27[13)]	BEL	BLG	CYP	CZE	DAN	DEU	ELL	ESP	EST	FRA	HRV	HUN	IRE
Průmyslové plodiny	Kč/ha	465	1 661	432	16	541	17	454	4 262	226	10	748	404	113	7
Zelenina a květiny	Kč/ha	7 520	22 357	1 563	14 796	1 437	6 175	4 518	6 802	10 202	469	5 696	4 349	7 548	0
Ovoce	Kč/ha	2 494	8 485	591	4 258	657	309	1 203	5 262	4 334	52	1 785	2 191	1 779	14
Citrusové plody	Kč/ha	563	0	0	1 767	0	0	0	2 375	2 167	0	103	253	0	0
Víno a hrozny	Kč/ha	3 987	0	555	1 317	945	0	1 910	2 873	2 718	0	11 593	3 509	942	0
Olivy a olivový olej	Kč/ha	1 669	0	0	3 437	0	0	0	16 114	5 174	0	48	1 239	0	0
Krmné plodiny	Kč/ha	3 012	2 030	707	13 099	3 334	6 484	4 498	3 674	1 316	2 600	669	4 546	1 526	4 607
Ostatní plodiny a výrobky rostlinné výroby	Kč/ha	1 283	6 612	98	853	464	4 099	718	851	489	255	630	356	727	318
Produkce živočišné výroby celkem	Kč/ha	31 614	112 344	8 979	93 552	20 181	72 491	47 574	21 632	24 883	13 844	29 104	22 311	18 233	44 061
Změna stavu hospodářských zvířat	Kč/ha	-17	436	-10	-121	-46	117	-321	-158	-163	26	89	-212	703	-818
Kravské mléko a mléčné výrobky	Kč/ha	12 178	31 553	2 484	34 902	10 473	24 327	23 003	185	3 992	9 653	11 274	4 719	4 719	21 032
Hovězí a telecí maso	Kč/ha	4 805	18 934	509	4 796	3 179	5 063	6 317	513	3 462	1 596	6 640	2 836	1 314	16 268
Vepřové maso	Kč/ha	7 251	37 359	1 642	18 928	3 080	38 587	13 266	572	7 602	1 661	4 579	3 990	5 996	3 381
Ovce a kozy	Kč/ha	807	150	765	6 250	41	130	78	4 489	1 845	52	538	1 403	283	2 392
Drůbeží maso	Kč/ha	2 399	12 930	1 156	6 053	2 028	1 380	1 613	646	116	24	2 423	2 275	4 099	-108
Vejce	Kč/ha	1 842	7 808	1 517	9 491	1 053	2 278	1 796	410	3 729	650	1 209	4 125	1 486	799
Ovčí, kozí a buvolí mléko a mléčné výrobky	Kč/ha	1 330	1 367	628	13 188	60	0	67	12 982	2 237	4	1 122	904	24	0
Ostatní zvířata a výrobky živočišné výroby	Kč/ha	1 003	2 243	279	-56	269	727	1 433	1 833	1 902	205	1 319	2 061	312	298
Ostatní produkce[3)]	Kč/ha	4 769	11 672	313	837	8 452	11 529	8 542	1 081	493	3 957	3 312	955	11 589	708
Vlastní spotřeba	Kč/ha	222	34	198	541	47	18	49	1 801	8	50	245	1 786	52	16
Vnitropodniková spotřeba	Kč/ha	3 800	4 303	1 439	5 921	4 883	9 781	3 843	2 738	1 069	3 244	2 339	8 241	2 144	5 521
Náklady															
Celkové náklady	Kč/ha	63 908	148 782	36 220	96 482	63 160	123 886	86 303	53 785	44 491	36 996	68 734	47 824	60 080	52 397
Výrobní spotřeba	Kč/ha	45 734	115 583	20 700	79 511	41 775	83 027	59 973	38 072	31 467	25 436	48 686	35 943	43 394	43 202
Přímé náklady	Kč/ha	29 600	87 504	14 113	61 569	25 962	60 029	36 363	21 877	21 427	15 923	25 799	27 437	28 787	31 236
Osiva a sadba celkem	Kč/ha	2 979	8 295	2 094	4 863	2 500	3 822	3 492	2 287	1 935	1 318	2 776	2 775	3 014	486
Vlastní osiva a sadba	Kč/ha	172	586	422	1 075	151	223	106	63	10	278	98	82	153	11
Hnojiva nakupovaná	Kč/ha	4 830	6 687	4 718	3 985	4 554	5 742	4 090	4 611	3 283	3 783	6 155	5 752	4 910	5 072
Prostředky ochrany rostlin	Kč/ha	2 454	4 920	1 828	2 354	2 942	2 968	2 990	2 837	2 225	1 109	3 100	2 617	2 701	575
Ostatní přímé náklady rostlinné výroby	Kč/ha	1 590	2 501	119	401	901	3 393	1 664	1 047	447	518	1 478	818	721	417
Krmiva pro skot celkem	Kč/ha	8 007	18 926	2 325	31 864	6 641	15 087	9 863	8 574	6 300	5 940	5 444	7 822	4 160	15 610
Vlastní krmiva pro skot	Kč/ha	2 541	1 980	682	5 018	3 299	5 484	2 299	2 348	928	2 778	763	5 992	1 339	5 528
Krmiva pro prasata a drůbež celkem	Kč/ha	6 486	32 952	2 382	15 719	3 798	24 236	8 970	1 324	6 123	1 400	5 101	5 552	6 390	2 726
Vlastní krmiva pro prasata a drůbež	Kč/ha	551	601	157	28	239	4 074	1 422	7	32	87	313	1 462	263	0
Ostatní přímé náklady živočišné výroby	Kč/ha	2 000	8 337	462	1 870	1 932	4 590	3 640	646	1 016	867	1 043	1 105	1 059	6 346
Náklady na lesní výrobu	Kč/ha	34	0	0	0	14	146	58	0	0	57	0	0	13	4
Ostatní věcné náklady	Kč/ha	16 135	28 079	6 587	17 942	15 813	22 998	23 610	16 195	10 040	9 513	22 887	8 506	14 608	11 966
Náklady budov a strojů	Kč/ha	4 422	8 456	1 683	3 967	5 594	7 979	8 029	3 418	2 597	2 549	6 083	2 716	2 852	4 095

P1/01 Oficiální výsledky šetření FADN zemí EU za rok 2023 - Standardní výstup přepočtený na 1 ha z. p. - pokračování 3

	MJ	ITA	LTU	LUX	LVA	MLT	NED	OST	POL	POR	ROU	SUO	SVE	SVK	SVN
Průmyslové plodiny	Kč/ha	698	66	36	4		597	345	298	70	29	136	190	24	1 276
Zelenina a květiny	Kč/ha	12 209	744	259	506		127 774	2 076	3 409	6 511	1 555	8 575	11 886	3 907	2 221
Ovoce	Kč/ha	6 171	155	49	307		8 230	1 594	1 963	6 200	1 393	513	544	309	2 639
Citrusové plody	Kč/ha	1 831	0	0	0		0	0	0	1 045	0	0	0	0	0
Víno a hrozny	Kč/ha	10 685	0	5 957	0		0	4 965	1	6 089	602	0	0	368	9 266
Olivy a olivový olej	Kč/ha	6 250	0	0	0		0	0	0	2 067	0	0	0	0	583
Krmné plodiny	Kč/ha	6 150	1 673	790	1 447		9 740	1 123	2 812	3 492	3 492	6 264	7 833	2 643	12 924
Ostatní plodiny a výrobky rostlinné výroby	Kč/ha	2 656	147	293	407		36 701	1 074	770	303	76	180	620	314	426
Produkce živočišné výroby celkem	Kč/ha	29 516	10 289	64 685	11 008		228 569	50 454	29 582	14 246	10 470	22 064	25 158	14 938	33 903
Změna stavu hospodářských zvířat	Kč/ha	-278	86	-221	-172		1 811	-65	234	-171	167	37	-181	153	-469
Kravské mléko a mléčné výrobky	Kč/ha	14 408	5 305	42 035	5 764		100 038	22 849	10 700	6 688	4 172	13 350	9 759	5 612	16 176
Hovězí a telecí maso	Kč/ha	4 633	1 643	13 533	1 664		10 449	8 766	4 371	3 161	607	3 878	5 897	1 663	8 858
Vepřové maso	Kč/ha	3 638	2 458	7 958	3 102		75 221	13 171	4 682	810	455	2 689	5 800	422	4 101
Ovce a kozy	Kč/ha	627	63	11	69		805	232	25	924	1 813	112	260	89	489
Drůbeží maso	Kč/ha	254	241	67	-2		9 389	1 841	10 246	917	120	1 307	2 044	6 703	347
Vejce	Kč/ha	1 234	127	680	170		21 098	2 632	461	345	996	490	804	83	748
Ovčí, kozí a buvolí mléko a mléčné výrobky	Kč/ha	3 036	12	80	9		6 422	255	19	761	1 875	13	0	267	100
Ostatní zvířata a výrobky živočišné výroby	Kč/ha	1 686	441	320	232		5 147	708	-920	642	433	226	594	99	3 083
Ostatní produkce[3)]	Kč/ha	7 111	959	8 496	2 531		49 246	21 514	734	2 409	216	5 733	6 609	8 515	20 232
Vlastní spotřeba	Kč/ha	507	166	72	185		14	866	189	206	180	59	10	66	4 319
Vnitropodniková spotřeba	Kč/ha	4 827	3 287	2 478	2 853		9 688	3 904	6 376	2 857	3 254	7 769	8 703	6 122	18 126
Náklady															
Celkové náklady	Kč/ha	62 698	34 253	93 040	32 776		407 905	87 881	50 929	31 673	28 474	65 401	68 287	53 306	86 973
Výrobní spotřeba	Kč/ha	46 207	23 945	61 014	22 606		295 675	61 257	40 138	22 339	19 524	46 611	50 831	35 961	60 458
Přímé náklady	Kč/ha	31 316	17 072	37 173	14 978		211 217	32 820	29 688	15 013	14 713	26 299	32 929	24 768	40 685
Osiva a sadba celkem	Kč/ha	3 622	1 659	1 960	1 346		30 885	2 820	2 278	1 370	2 277	2 365	3 899	2 142	2 002
Vlastní osiva a sadba	Kč/ha	67	675	37	355		1 606	67	437	280	21	532	81	117	135
Hnojiva nakupovaná	Kč/ha	4 454	6 556	4 544	4 349		7 377	3 151	7 050	1 964	3 486	4 200	4 653	4 056	3 648
Prostředky ochrany rostlin	Kč/ha	2 646	1 709	1 446	1 519		7 489	1 666	1 824	1 309	2 041	879	1 411	2 269	1 633
Ostatní přímé náklady rostlinné výroby	Kč/ha	3 742	662	1 667	632		24 928	1 255	688	1 331	215	2 409	3 400	735	2 843
Krmiva pro skot celkem	Kč/ha	10 619	4 003	17 076	3 882		44 008	7 440	7 332	6 429	4 943	11 154	11 888	4 468	20 395
Vlastní krmiva pro skot	Kč/ha	3 501	2 489	2 303	1 999		6 762	1 598	4 430	2 577	2 270	6 567	7 699	3 154	14 839
Krmiva pro prasata a drůbež celkem	Kč/ha	2 782	1 695	4 971	1 748		56 215	8 017	8 902	1 481	940	3 045	5 427	5 698	3 852
Vlastní krmiva pro prasata a drůbež	Kč/ha	246	54	138	242		226	1 447	1 215	9	95	606	904	181	1 994
Ostatní přímé náklady živočišné výroby	Kč/ha	1 514	697	5 427	671		24 520	3 462	1 408	1 058	204	1 757	2 184	1 708	2 339
Náklady na lesní výrobu	Kč/ha	19	0	27	96		0	1 080	0	23	0	0	0	10	1 119
Ostatní věcné náklady	Kč/ha	14 891	6 873	23 841	7 628		84 458	28 438	10 450	7 327	4 811	20 312	17 902	11 194	19 773
Náklady budov a strojů	Kč/ha	2 216	2 129	8 817	2 464		22 931	6 286	3 059	1 808	1 118	5 842	5 633	2 656	7 575

P1/01 Oficiální výsledky šetření FADN zemí EU za rok 2023 - Standardní výstup přepočtený na 1 ha z. p. - pokračování 4

	MJ	EU-27[13]	BEL	BLG	CYP	CZE	DAN	DEU	ELL	ESP	EST	FRA	HRV	HUN	IRE
Energie	Kč/ha	4 862	7 116	3 090	10 145	5 160	4 917	6 737	7 146	2 955	2 964	4 220	3 716	5 875	2 889
Služby	Kč/ha	3 469	8 806	995	845	2 056	5 291	4 405	2 501	1 552	2 576	6 989	830	2 352	3 263
Ostatní náklady	Kč/ha	3 383	3 700	819	2 985	3 004	4 811	4 439	3 130	2 936	1 423	5 594	1 244	3 530	1 719
Odpisy	Kč/ha	7 231	16 926	4 216	5 665	5 942	9 469	10 281	7 144	2 416	4 518	9 921	7 091	5 198	4 400
Externí faktory celkem	Kč/ha	10 942	16 273	11 305	11 309	15 444	31 390	16 049	8 567	10 608	7 042	10 127	4 790	11 488	4 796
Osobní náklady	Kč/ha	6 525	7 564	4 462	8 082	11 239	12 167	8 592	5 433	8 516	4 303	4 848	3 445	7 928	1 826
Nájemné půdy a budov	Kč/ha	3 275	6 473	6 408	3 104	3 069	6 532	6 061	3 132	1 963	1 503	4 282	1 107	2 836	2 135
Nákladové úroky	Kč/ha	1 142	2 237	435	121	1 136	12 691	1 397	5	129	1 236	998	239	724	834
Dotace															
Provozní dotace a podpory celkem	Kč/ha	8 870	10 978	9 024	13 259	9 648	8 284	8 984	12 295	6 339	5 163	8 790	16 145	11 403	9 979
Celkové dotace na plodiny[4]	Kč/ha	292	0	439	553	337	34	0	2 175	351	154	227	385	486	42
Celkové dotace na zvířata	Kč/ha	612	1 379	559	819	487	479	23	558	517	534	825	825	661	0
Dotace na produkci mléka	Kč/ha	154	38	204	0	355	90	0	0	113	359	0	508	370	0
Dotace na ostatní skot[5]	Kč/ha	341	1 331	135	0	121	389	17	101	170	145	700	229	196	0
Dotace na ovce a kozy	Kč/ha	109	10	216	643	11	0	6	457	232	22	125	42	94	0
Dotace na ostatní zvířata[6]	Kč/ha	7	0	3	175	0	0	0	0	3	8	0	45	0	0
Environmentální dotace[7]	Kč/ha	1 067	1 241	584	1 839	1 565	23	1 494	1 128	632	1 536	412	1 856	3 453	1 520
Dotace na ANC (dříve LFA)	Kč/ha	651	123	306	793	1 120	13	356	1 223	196	0	951	845	0	1 173
Ostatní platby na rozvoj venkova[8]	Kč/ha	132	38	115	1 267	2	2	45	92	71	41	250	1 219	195	131
Dotace na výrobní spotřebu[9]	Kč/ha	570	169	579	0	1 128	0	897	0	354	0	693	0	594	0
Dotace na externí faktory[10]	Kč/ha	29	35	0	0	173	384	38	0	2	9	0	0	15	0
Platby oddělené od produkce[11]	Kč/ha	4 991	6 535	4 477	6 012	4 592	7 243	5 771	7 018	3 779	2 749	5 044	6 570	5 747	6 253
Základní platba (BPS)	Kč/ha	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Základní podpora příjmu pro udržitelnost (BISS)	Kč/ha	3 155	3 367	2 671	4 377	1 750	6 347	4 286	3 972	2 593	2 491	2 773	2 746	3 502	4 044
Ostatní dotace[12]	Kč/ha	525	1 459	1 966	1 979	243	106	360	101	437	142	387	4 444	252	860
Bilance dotací a daní															
Bilance provozních dotací a daní	Kč/ha	8 453	9 839	9 133	10 242	9 414	7 369	8 276	11 161	6 710	5 058	8 192	15 965	10 546	8 752
Provozní dotace a podpory celkem	Kč/ha	8 870	10 978	9 024	13 259	9 648	8 284	8 984	12 295	6 339	5 163	8 790	16 145	11 403	9 979
Bilance DPH kromě DPH z investic	Kč/ha	187	501	246	-2 826	0	0	221	-302	679	-2	0	0	-400	-1 155
Daně	Kč/ha	604	1 639	138	192	234	915	929	833	308	103	597	180	456	71
Bilance investičních dotací a daní	Kč/ha	288	2 821	384	97	808	236	-150	457	-40	673	533	1 078	109	1 306
Investiční dotace	Kč/ha	391	3 517	357	97	808	236	180	457	50	669	533	1 078	305	359
Bilance DPH z investic	Kč/ha	-103	-697	26	0	0	0	-330	0	-90	4	0	0	-196	948

P1/01 Oficiální výsledky šetření FADN zemí EU za rok 2023 - Standardní výstup přepočtený na 1 ha z. p. - pokračování 5

	MJ	ITA	LTU	LUX	LVA	MLT	NED	OST	POL	POR	ROU	SUO	SVE	SVK	SVN
Energie	Kč/ha	6 845	2 969	5 557	3 170		27 805	6 382	4 406	2 936	2 615	5 899	5 000	4 241	6 754
Služby	Kč/ha	2 224	513	5 167	568		19 728	5 514	1 945	1 563	920	3 896	3 693	2 982	2 078
Ostatní náklady	Kč/ha	3 606	1 262	4 301	1 427		13 993	10 256	1 041	1 018	159	4 675	3 575	1 315	3 367
Odpisy	Kč/ha	5 708	5 499	20 020	4 586		39 324	18 377	6 832	4 204	3 181	10 482	5 957	4 889	22 944
Externí faktory celkem	Kč/ha	10 782	4 809	12 006	5 584		72 906	8 246	3 959	5 130	5 769	8 308	11 499	12 456	3 571
Osobní náklady	Kč/ha	8 194	2 812	4 289	3 697		45 094	2 822	2 546	4 407	3 075	4 099	5 674	9 525	1 368
Nájemné půdy a budov	Kč/ha	2 432	1 396	3 788	908		12 688	3 021	945	620	2 302	2 359	3 588	2 132	942
Nákladové úroky	Kč/ha	155	601	3 929	979		15 124	2 404	468	103	392	1 849	2 237	799	1 262
Dotace															
Provozní dotace a podpory celkem	Kč/ha	9 728	5 963	20 069	6 243		12 299	17 382	8 956	10 167	5 238	18 959	8 335	8 285	18 358
Celkové dotace na plodiny[4)]	Kč/ha	605	187	39	219		0	0	340	222	85	479	4	362	133
Celkové dotace na zvířata	Kč/ha	382	682	580	1 029		0	188	646	1 442	660	4 172	994	501	920
Dotace na produkci mléka	Kč/ha	138	426	0	441		0	0	0	454	391	1 984	225	376	306
Dotace na ostatní skot[5)]	Kč/ha	203	198	580	354		0	186	632	645	9	1 930	745	32	510
Dotace na ovce a kozy	Kč/ha	41	29	0	13		0	2	14	336	260	81	0	94	104
Dotace na ostatní zvířata[6)]	Kč/ha	0	29	0	222		0	0	0	7	0	177	24	0	0
Environmentální dotace[7)]	Kč/ha	2 146	403	7 878	616		1 336	3 711	304	1 366	14	3 550	1 597	953	5 740
Dotace na ANC (dříve LFA)	Kč/ha	654	313	3 272	0		0	2 278	453	1 661	119	5 208	1 180	1 285	2 930
Ostatní platby na rozvoj venkova[8)]	Kč/ha	365	56	5	144		261	294	11	21	0	143	6	0	8
Dotace na výrobní spotřebu[9)]	Kč/ha	0	96	1 689	0		1 015	3 584	1 233	201	236	328	0	573	600
Dotace na externí faktory[10)]	Kč/ha	0	51	90	235		265	164	0	0	0	65	94	0	0
Platby oddělené od produkce[11)]	Kč/ha	5 164	3 925	5 903	3 822		8 895	6 489	4 860	4 714	4 121	4 521	4 293	4 333	6 493
Základní platba (BPS)	Kč/ha	0	0	0	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0
Základní podpora příjmu pro udržitelnost (BISS)	Kč/ha	3 365	1 833	3 026	2 054		5 108	4 887	2 965	1 768	2 822	2 996	3 349	2 465	4 213
Ostatní dotace[12)]	Kč/ha	412	250	613	178		527	674	1 109	541	1	493	168	279	1 533
Bilance dotací a daní															
Bilance provozních dotací a daní	Kč/ha	9 106	5 739	24 934	5 892		9 102	20 519	8 306	9 783	4 785	18 608	8 335	7 905	17 239
Provozní dotace a podpory celkem	Kč/ha	9 728	5 963	20 069	6 243		12 299	17 382	8 956	10 167	5 238	18 959	8 335	8 285	18 358
Bilance DPH kromě DPH z investic	Kč/ha	580	-76	5 465	-34		0	3 932	-50	-94	0	0	0	0	-858
Daně	Kč/ha	1 201	148	600	316		3 196	795	601	290	454	350	0	380	261
Bilance investičních dotací a daní	Kč/ha	614	1 029	387	890		1 200	-2 387	47	414	14	602	25	237	1 336
Investiční dotace	Kč/ha	415	1 062	4 582	908		1 200	848	291	444	14	602	25	237	2 512
Bilance DPH z investic	Kč/ha	199	-33	-4 196	-19		0	-3 234	-244	-31	0	0	0	0	-1 177

P1/01 Oficiální výsledky šetření FADN zemí EU za rok 2023 - Standardní výstup přepočtený na 1 ha z. p. - pokračování 6

	MJ	EU-27[13)]	BEL	BLG	CYP	CZE	DAN	DEU	ELL	ESP	EST	FRA	HRV	HUN	IRE
Podnikový důchod															
Celková produkce	Kč/ha	72 845	192 946	31 931	144 030	57 571	127 482	93 001	74 138	57 999	30 773	71 858	55 851	59 814	53 220
Výrobní spotřeba	Kč/ha	45 734	115 583	20 700	79 511	41 775	83 027	59 973	38 072	31 467	25 436	48 686	35 943	43 394	43 202
Bilance provozních dotací a daní	Kč/ha	8 453	9 839	9 133	10 242	9 414	7 369	8 276	11 161	6 710	5 058	8 192	15 965	10 546	8 752
Hrubá přidaná hodnota	Kč/ha	35 563	87 202	20 364	74 761	25 210	51 824	41 304	47 227	33 243	10 395	31 364	35 873	26 966	18 770
Odpisy	Kč/ha	7 231	16 926	4 216	5 665	5 942	9 469	10 281	7 144	2 416	4 518	9 921	7 091	5 198	4 400
Čistá přidaná hodnota	Kč/ha	28 332	70 277	16 149	69 098	19 268	42 355	31 023	40 083	30 826	5 877	21 444	28 782	21 768	14 370
Externí faktory celkem	Kč/ha	10 942	16 273	11 305	11 309	15 444	31 390	16 049	8 567	10 608	7 042	10 127	4 790	11 488	4 796
Bilance investičních dotací a daní	Kč/ha	288	2 821	384	97	808	236	-150	457	-40	673	533	1 078	109	1 306
Důchod ze zemědělské činnosti	Kč/ha	17 677	56 824	5 227	57 886	4 633	11 202	14 824	31 971	20 178	-492	11 849	25 071	10 389	10 880
Čistá přidaná hodnota / AWU	Kč	718 980	1 839 532	446 328	557 183	808 684	2 844 203	1 394 376	405 094	798 258	534 849	996 728	326 531	722 369	562 965
Důchod ze zemědělské činnosti / FWU	Kč	634 505	2 068 513	322 672	668 425	648 362	2 140 929	1 184 270	403 715	886 750	75 435	831 280	271 369	933 135	473 972
Aktiva, pasiva															
Aktiva celkem	Kč/ha	262 837	524 608	68 963	335 393	115 998	586 546	274 323	251 047	226 421	83 744	146 813	247 880	157 036	573 901
Stálá aktiva celkem	Kč/ha	193 742	436 684	44 187	271 177	78 248	484 358	233 306	233 355	123 804	60 789	80 451	228 544	108 939	496 726
Pozemky, trvalé kultury a kvóty	Kč/ha	126 790	263 486	16 692	206 913	29 319	368 809	149 783	152 138	97 883	17 549	18 031	140 103	46 265	427 207
Stavby	Kč/ha	29 501	92 244	7 505	18 170	26 033	56 227	32 590	21 069	11 747	16 271	22 479	45 470	28 034	27 795
Stroje a zařízení	Kč/ha	28 327	48 931	15 665	28 579	18 299	48 793	39 161	49 924	7 979	20 615	26 078	36 999	31 402	24 355
Dospělá zvířata a jejich skupiny	Kč/ha	7 977	29 995	2 824	17 514	4 582	10 529	7 594	10 222	6 193	3 289	11 228	5 971	3 237	17 368
Oběžná aktiva celkem	Kč/ha	69 095	87 924	24 776	64 217	37 749	102 188	41 018	17 692	102 617	22 955	66 362	19 335	48 098	77 176
Mladá a ostatní zvířata	Kč/ha	6 343	30 825	1 463	10 808	4 058	12 087	6 923	3 782	3 281	2 140	7 189	5 924	3 451	19 203
Výrobky	Kč/ha	8 179	5 838	9 024	226	7 116	16 199	3 321	1 799	573	5 674	18 841	7 240	6 891	3 440
Ostatní oběžná aktiva	Kč/ha	54 574	51 261	14 289	53 183	26 576	73 902	30 775	12 111	98 763	15 140	40 332	6 172	37 756	54 533
Cizí zdroje	Kč/ha	41 969	114 079	18 069	3 219	34 258	308 591	66 171	86	6 524	29 394	61 622	6 312	31 468	16 576
Dlouhodobé a střednědobé závazky	Kč/ha	31 443	101 971	8 487	3 007	18 919	275 207	47 601	36	4 487	17 885	40 512	6 080	15 332	15 307
Krátkodobé závazky	Kč/ha	10 526	12 108	9 582	212	15 340	33 384	18 570	47	2 037	11 510	21 110	232	16 136	1 269
Vlastní kapitál	Kč/ha	220 868	410 529	50 894	332 174	81 740	277 955	208 152	250 962	219 897	54 349	85 192	241 568	125 569	557 325
Změny ve vlastním kapitálu	Kč/ha	7 646	-12 723	-3 924	-1 369	234	13 398	3 958	-2 465	21 149	-530	574	2 279	11 526	3 989
Průměrná hodnota kapitálu celkem	Kč/ha	142 868	290 757	56 815	137 477	87 467	221 784	127 558	143 695	130 337	63 523	132 291	123 791	107 776	166 753
Hrubé investice	Kč/ha	9 109	25 642	6 435	2 588	7 914	16 384	15 392	5 145	2 749	7 630	12 593	7 598	11 716	5 756
Netto investice	Kč/ha	1 878	8 716	2 219	-3 078	1 972	6 915	5 111	-1 999	333	3 112	2 672	509	6 518	1 356

P1/01 Oficiální výsledky šetření FADN zemí EU za rok 2023 - Standardní výstup přepočtený na 1 ha z. p. - pokračování 7

	MJ	ITA	LTU	LUX	LVA	MLT	NED	OST	POL	POR	ROU	SUO	SVE	SVK	SVN
Podnikový důchod															
Celková produkce	**Kč/ha**	95 784	30 714	87 200	27 585		490 112	99 494	58 097	45 107	33 867	51 529	66 849	48 611	91 227
Výrobní spotřeba	**Kč/ha**	46 207	23 945	61 014	22 606		295 675	61 257	40 138	22 339	19 524	46 611	50 831	35 961	60 458
Bilance provozních dotací a daní	**Kč/ha**	9 106	5 739	24 934	5 892		9 102	20 519	8 306	9 783	4 785	18 608	8 335	7 905	17 239
Hrubá přidaná hodnota	**Kč/ha**	58 683	12 507	51 120	10 871		203 539	58 755	26 265	32 551	19 128	23 526	24 353	20 555	48 007
Odpisy	**Kč/ha**	5 708	5 499	20 020	4 586		39 324	18 377	6 832	4 204	3 181	10 482	5 957	4 889	22 944
Čistá přidaná hodnota	**Kč/ha**	52 974	7 007	31 100	6 285		164 215	40 378	19 433	28 347	15 947	13 044	18 396	15 665	25 063
Externí faktory celkem	**Kč/ha**	10 782	4 809	12 006	5 584		72 906	8 246	3 959	5 130	5 769	8 308	11 499	12 456	3 571
Bilance investičních dotací a daní	**Kč/ha**	614	1 029	387	890		1 200	-2 387	47	414	14	602	25	237	1 336
Důchod ze zemědělské činnosti	**Kč/ha**	42 807	3 228	19 481	1 591		92 509	29 746	15 522	23 630	10 193	5 337	6 922	3 447	22 828
Čistá přidaná hodnota / AWU	**Kč**	905 347	240 056	1 618 829	258 600		2 126 521	838 004	280 507	490 930	282 183	790 141	1 179 055	799 134	243 469
Důchod ze zemědělské činnosti / FWU	**Kč**	972 626	154 247	1 330 519	130 239		2 584 920	666 776	245 993	545 927	218 222	471 533	674 952	1 431 962	231 218
Aktiva, pasiva															
Aktiva celkem	**Kč/ha**	474 746	90 667	413 906	73 354		2 105 303	458 115	266 325	114 651	81 547	193 896	277 108	70 101	674 327
Stálá aktiva celkem	**Kč/ha**	300 724	56 650	346 324	54 378		1 818 981	352 982	230 596	92 904	60 740	151 307	221 807	45 882	601 536
Pozemky, trvalé kultury a kvóty	**Kč/ha**	245 835	26 294	173 838	22 690		1 449 918	129 668	138 838	52 518	22 199	83 774	151 466	9 961	335 833
Stavby	**Kč/ha**	26 860	7 888	89 286	10 453		178 943	134 774	46 457	12 591	16 089	31 430	28 781	16 518	151 557
Stroje a zařízení	**Kč/ha**	20 112	17 750	67 506	16 289		139 544	82 877	39 538	20 973	18 594	32 488	35 601	14 169	103 466
Dospělá zvířata a jejich skupiny	**Kč/ha**	7 916	3 174	15 695	3 088		50 577	5 663	5 490	6 820	3 687	3 191	5 958	2 852	10 681
Oběžná aktiva celkem	**Kč/ha**	174 022	34 016	67 581	18 975		286 322	105 134	35 730	21 748	20 807	42 589	55 302	24 219	72 789
Mladá a ostatní zvířata	**Kč/ha**	5 706	2 867	10 921	1 986		34 669	9 688	7 593	3 519	1 310	3 886	6 240	2 804	15 296
Výrobky	**Kč/ha**	7 645	6 684	3 535	3 774		35 959	5 289	11 660	5 224	614	11 526	9 212	3 145	29 414
Ostatní oběžná aktiva	**Kč/ha**	160 672	24 465	53 126	13 216		215 694	90 156	16 476	13 005	18 883	27 177	39 850	18 270	28 079
Cizí zdroje	**Kč/ha**	5 430	18 507	105 106	24 434		502 974	75 147	10 579	6 604	4 788	45 617	65 873	26 351	38 597
Dlouhodobé a střednědobé závazky	**Kč/ha**	5 143	10 021	89 123	15 867		442 301	59 321	7 219	1 957	3 994	40 666	53 144	8 188	32 846
Krátkodobé závazky	**Kč/ha**	287	8 486	15 983	8 567		60 673	15 825	3 361	4 647	795	4 951	12 729	18 164	5 750
Vlastní kapitál	**Kč/ha**	469 315	72 159	308 800	48 920		1 602 329	382 969	255 746	108 047	76 758	148 279	211 235	43 750	635 730
Změny ve vlastním kapitálu	**Kč/ha**	27 360	-2 263	6 764	-1 638		79 317	4 877	-2 750	2 474	3 672	-623	4 595	-1 475	21 172
Průměrná hodnota kapitálu celkem	**Kč/ha**	230 339	65 674	239 640	49 890		833 196	332 276	135 125	73 700	60 233	121 682	127 485	59 434	354 870
Hrubé investice	**Kč/ha**	2 485	7 357	34 186	7 953		57 326	23 772	5 079	4 919	4 738	9 814	9 681	6 773	39 286
Netto investice	**Kč/ha**	-3 223	1 858	14 166	3 367		18 002	5 395	-1 753	716	1 557	-668	3 724	1 884	16 342

1) V položce nejsou zahrnuty krmné plodiny na o. p.

2) V položce jsou zahrnuty krmné plodiny na o. p.

3) Tržby za smluvní práce, z agroturistiky, z výroby el. energie z obnovitelných zdrojů. Zpracování produktů RV, ŽV (kromě zpracování mléka), lesnictví a zpracování dřeva a ostatní jiné výdělečné činnosti OGA.

4) Dotace na polní plodiny, zahradnictví a trvalé kultury.

5) Dotace na ostatní skot mimo dojnice.

6) Dotace na ostatní zvířata (např. včely, včelařské produkty, prasata, drůbež, bourec morušový).

7) Agroenvironmentálně-klimatická opatření (AEKO, AEKO 2023+), Dobré životní podmínky zvířat (DŽPZ) – welfare, Ekologické zemědělství (EZ, EZ 2023+), Natura 2000 na zemědělské půdě.

8) Investice do rozvoje lesních oblastí a zlepšování životaschopnosti lesů, Platby v rámci Natura 2000 na lesnictví a podpora na lesnicko-environmentální a klimatické služby a ochranu lesů, Podpora na obnovu potenciálu zemědělské produkce poškozeného přírodními katastrofami a katastrofickými událostmi a na zavedení vhodných preventivních opatření, Nástroje řízení rizik, Ostatní platby na rozvoj venkova výše neuvedené.

9) Dotace na výrobní spotřebu (pohonné hmoty pro motorová vozidla – zelená nafta, ostatní náklady ZV, osiva, hnojiva, ochrana rostlin, ostatní specifické náklady RV, náklady na OGA, ostatní náklady, elektrická energie, topná paliva, voda, pojištění, krmiva pro hospodářská zvířata krmená objemnými krmivy, krmiva pro prasata a drůbež).

10) Dotace na mzdy a sociální zabezpečení, Dotace úroků z úvěrů.

11) BISS – Základní podpora příjmu pro udržitelnost, CRISS – Doplňková redistributivní podpora příjmu pro udržitelnost, Ekoschémata, Mladý zemědělec, Malý zemědělec.

12) Rychle rostoucí dřeviny pěstované ve výmladkových plantážích, Jiné platby vázané na produkci jinde neuvedené, Jiné přímé platby jinde neuvedené, Platby za škody způsobené živelnou katastrofou, Ostatní podpory a subvence výjimečného charakteru.

13) Data za EU 27 k 23.6.2026 bez Malty.

Zpracoval: Kontaktní pracoviště FADN ČR (ÚZEI) / Pramen: EK - Generální ředitelství pro zemědělství a rozvoj venkova (DG AGRI)